

MÜNTEHABÂT-I MÎR NAZÎF (İNCELEME-METİN)

Şakir ÜMÜTLİ

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ramazan BARDAKÇI

Uşak

Ağustos 2019

MÜNTEHABÂT-I MÎR NAZÎF (İNCELEME-METİN)

Şakir ÜMÜTLİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Türk Dili ve Edebiyatı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ramazan BARDAKÇI

Uşak

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ağustos 2019

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

MÜNTEHABÂT-I MÎR NAZÎF (İNCELEME-METİN)

Şakir Ümütli

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ağustos 2019

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Bardakçı

Bu çalışma, Müntehabât-ı Mîr Nazîf adlı şiir mecmûasının inceleme ve çeviriyazılı metnini içermektedir. Mîr Nazîf tarafından H. 1255 / 1839-1840 tarihinde Mısır'da tamamlanan eser, Klasik Türk Edebiyatı dîvan tertip etme geleneğine göre düzenlenmiştir. Müntehabât-ı Mîr Nazîf'te 767 gazel, 264 ferd, 98 tarih, 87 mukata'ât, 40 rubâ'î, 104 mısra, 22 tahmîs, 13 kasîde, 13 şarkı, 11 müseddes, 9 muhammes, 4 tercî-bend, 8 mütezâd, 7 na't, 5 tard u rekb, 3 mersiye, 2 müsemmen, 2 murabba', 2 mesnevî, 2 tesbî, 1 terkîb-bend ve 1 mu'aşşer bulunmaktadır.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde mecmûa, mecmûa türleri, mecmûanın tarihsel gelişimi ve edebiyat araştırmacısına sağladığı imkânlar hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde çalışmanın konusunu oluşturan eserin şekil ve muhteva özellikleri incelenmiştir. Üçüncü bölümde Müntehabât-ı Mîr Nazîf'in çeviriyazılı metni hazırlanmıştır. Mecmûada şiirleri bulunan şairlerin dîvanları üzerine yapılmış çalışmalar tespit edilmiş ve şiirler karşılaştırılarak gerekli yerlerde farklılıklar dipnotta verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Mecmûa, Ahmed Mîr Nazîf, Müntehabât, Şiir.*

ABSTRACT

MÜNTEHABÂT-I MÎR NAZÎF (REVIEW - TEXT)

Şakir Ümütli

Turkish Language Literature Department

Usak University Institute of Social Science August 2019

Thesis Supervisor: Assist. Prof. Ramazan Bardakçı

This thesis investigates and transcribes the poem corpus called “Müntehabât-ı Mîr Nazîf”. The poetry, that was finished by Mîr Nazîf in Egypt at the date of 1255 of the hegira / 1839-1840, is organized after the dispositional tradition of the Classical Turkish Literature Divan. In “Müntehabât-ı Mîr Nazîf” there are 767 gazel, 264 ferd, 98 tarih, 87 mukata’ât, 40 rubâi, 104 mısra, 22 tahmis, 13 kasîde, 13 şarkı, 11 müseddes, 9 muhammes, 4 tercî-bend, 8 müstezâd, 7 na’t, 5 tard u rekb, 3 mersiye, 2 müsemmen, 2 murabba, 2 mesnevî, 2 tesbî, 1 terkîb-bend and 1 mu’aşşer.

This thesis consists of three parts. The first part informs about the corpus, about its genres, the historical development of it and what it provides for the literature researcher. The second part aims to analyse the structure and content of the work. In the third part, the transcription text of the “Müntehabât-ı Mîr Nazîf” is prepared. Works about the divans of the poets, who have poems in the corpus, are determined and these are compared to each other and their differences are given in footnotes in which they are necessary.

Key Words: *Corpus, Ahmed Mîr Nazîf, Müntehabât, Poetry.*

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

ÖN SÖZ

Mecmûalar yazıldığı dönemin edebiyat beğenisini vermeleri, şairlerin dîvanlarında bulunmayan şiirleri içermeleri, şuarâ tezkirelerinde ismi geçmeyen şairlerin şiirlerini ihtiva etmeleri ve dönemin siyasi, tarihi, sosyal bütün özelliklerini bilmemiz, tanımamız ve anlamamız bakımından birçok değerli bilgiyi barındıran birinci elden kaynaklardır.

Mecmûaların önemini göz önüne alarak biz de Mûntehabât-ı Mîr Nazîf adlı şiir mecmûasını inceledik. Çalışmanın birinci bölümünde mecmûanın tanımı, mecmûa türünün çeşitleri, edebiyat araştırmacısına sağladığı imkânlar ve önemi hakkında bilgiler verildikten sonra ikinci bölümde tez konusunu teşkil eden mecmûanın içeriği ayrıntılı olarak verilmiştir. Yine bu bölümde mecmûada yer alan şairler, nazım türleri ve kullanılan vezinler tablo halinde gösterilmiştir.

Çalışmanın son bölümünde “Mûntehabât-ı Mîr Nazîf” adlı eserde yer alan şiirlerin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Transkripsiyonlu metin verilirken şiirler mecmûadaki sıralamaya göre dizilmiş, şiir numarasının altına şiirin vezni yazılmıştır. Mecmûada şiirleri bulunan şairlerin dîvanları üzerine yapılmış çalışmalar tespit edilmiş ve şiirler karşılaştırılarak gerekli yerlerde farklılıklar dipnotta verilmiştir.

Bu çalışmanın hazırlanmasında bana değerli bilgi ve tecrübeleriyle yol gösteren ve yardımlarını esirgemeyen saygıdeğer hocam ve tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Bardakçı'ya ve manevî desteğini her zaman yanımda hissettiğim aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Şakir Ümütlü

ÖZGEMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı Soyadı: Şakir Ümütli

Doğum Yeri ve Tarihi: Yozgat - 01.01.1988

Lisans Öğretimi: Kırıkkale Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

İletişim:

e-posta adresi: umutlisakir@gmail.com

KISALTMALAR

- a.g.e. : Adı geen eser
Bkz : Bakınız
C. : Cilt
H. : Hicri
Hızl : Hazırlayan
M. : Miladi
MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
s. : Sayfa
S. : Sayı
TDK : Trk Dil Kurumu
TDV : Trk Diyanet Vakfı
TTK : Trk Tarih Kurumu
vb. : ve benzeri
vd : ve diğerleri
Yay. : Yayınları
yy. : Yzyıl

TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1 Nazım Şekillerini, Şiir Numaralarını ve Şairleri Gösteren Tablo Sayfa 13

Tablo 1.2 Gazellerin Başlangıç Şairlerini ve Toplam Gazel Sayısını Gösteren Tablo Sayfa 84

Tablo 1.3 Şairlere Ait Toplam Gazel Sayılarını Gösteren Tablo Sayfa 86

Tablo 1.4 Gazelleri Olan Şairlerin Yüzyıllara Göre Dağılımını Gösteren Tablo Sayfa 88

Tablo 1.5 Şairlere Ait Mukattaât Sayısını Gösteren Tablo Sayfa 88

Tablo 1.6 Şairlere Ait Rubâî Sayısı Gösteren Tablo Sayfa 90

Tablo 1.7 Şairlere Ait Müfredât Sayısı Gösteren Tablo 90 Sayfa 90

Tablo 1.8 Tarihlerin Yazılış Sebeplerini Gösteren Tablo Sayfa 93

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ.....	iii
ABSTRACT	iv
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	v
ÖN SÖZ.....	vi
ÖZGEÇMİŞ.....	vii
KISALTMALAR	viii
TABLO LİSTESİ	ix
İÇİNDEKİLER	x
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
1.1. Mecnûa ve Müntehabâtın Tanımı.....	1
1.2. Mecnûa Geleneğinin Oluşumu ve Gelişimi	3
1.3. Mecnûaların Şekil ve İçerik Özellikleri.....	4
1.4. Mecnûaların Sınıflandırılması	5
1.5. Mecnûaların Edebiyat Araştırmasına Sağladığı İmkânlar.....	8
İKİNCİ BÖLÜM	10
2.1. Mîr Nazîf'in Hayatı	10
2.2. Müntahabât-ı Mîr Nazîf	10
2.2.1. Müntahabât-ı Mîr Nazîf'te Yer Alan Şairler	11
2.2.2. Müntehabât'ta Yer Alan Şairler İle İlgili Yapılmış Çalışmalar ...	60
2.2.3. Nazım Şekilleri.....	69
2.2.3.1. Kasîdeler.....	69
2.2.3.2. Musammatlar	72
2.2.3.2.1. Tercî-Bend	72
2.2.3.2.2. Terkîb-Bend	74
2.2.3.2.3. Muaşşer.....	75
2.2.3.2.4. Tazmîn	75
2.2.3.2.5. Müsemmen	77
2.2.3.2.6. Nutk.....	77
2.2.3.2.7. Müsebba	78
2.2.3.2.8. Müseddes	78
2.2.3.2.9. Tahmîs	79
2.2.3.2.10. Murabba	80

2.2.3.2.11. Tardiyye.....	80
2.2.3.2.12. Müstezâd.....	81
2.2.3.2.13. Şarkı.....	82
2.2.3.3. Gazeller.....	83
2.2.3.3.1.Gazelleri Olan Şairlerin Yüzyıllara Göre İncelenmesi	86
2.2.3.4. Mukattaât.....	87
2.2.3.5. Rubâiyyât	87
2.2.3.6. Müfredât.....	89
2.2.3.7. Mısrâât.....	90
2.2.3.8. Tarihler.....	91
2.2.3.9. Mesnevî.....	95
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	97
3.1. Yazma Tanıtımı	97
3.2. Eserin Çevriyazılı Metninin Hazırlanmasında İzlenen Yol.....	98
METİN	102
SONUÇ.....	761
KAYNAKÇA	762

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. Mecmûa ve Müntehabâtın Tanımı

Arapça cem‘ kökünden türetilmiş mecmûa kelimesinin sözlüklerde “toplanılıp biriktirilmiş şeylerin hepsi. Koleksiyon. Seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş yazma kitap. Türlü konulardan bahsetmek üzere çıkarılan risâle, dergi”¹, “içinde seçme yazıların bulunduğu el yazması eser”², “seçilmiş yazılardan bir araya getirilmiş kitap, dergi, cönk, şiir antolojisi”³ şeklinde tanımlandığını görmekteyiz.

Kütüphanecilik literatüründe mecmûanın karşılığı derleme olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüz Türkçesinde “dergi” olarak karşılık bulan mecmûa, yakın zamana kadar da günlük olmayan (haftalık, aylık, üç aylık, yıllık vb.) periyodlarla yayımlanan süreli yayınlar karşılığında kullanılmaktaydı. Eski Türk Edebiyatı araştırmacıları ve el yazması eserleri kendine uğraş edinenler nezdinde ise mecmûanın karşılığı çok daha farklıdır. Bu anlamda mecmûayı; “farklı kişilere ait metinlerin / metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü”⁴ olarak tarif edebiliriz.

Edebiyat terimi olarak ise genelde bir ya da daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dinî, din dışı, nesir ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır ve içeriklerine göre mecmûatü’l-ehâdîs, mecmûa-i fetâvâ, mecmûa-i ed‘iye, mecmûatü’r-resâ’il, mecmûa-i eş‘ar, mecmûa-i tevârîh, mecmûa-i fevâ’id gibi adlarla anılırlar⁵.

Arapça seçip almak, seçmek anlamına gelen nehb kökünden yapılan ve seçilen, seçilip derlenen anlamına gelen müntahâbın çoğulu olan “müntahabât”ın sözlüklerdeki anlamı seçme yazı veya şiirler, bunlardan meydana gelen seçmeler mecmûası, antoloji olarak verilmektedir⁶. Manzum edebi eserlerden seçilerek

¹ Mustafa Nihat Özön, *Osmanlıca Türkçe Sözlük*, (İstanbul: İnkılâb Kitabevi, 1955), s. 502.

² İskender Pala, *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, (Ankara: Akçağ Yayınları, 1995), s. 361.

³ Mehmet Kanar, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, (İstanbul: Say Yayınları, 2009), s. 2060.

⁴ Mehmet Fatih Köksal, “*Şiir Mecmualarının Önemi ve ‘Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi’ (MESTAP)*”, (hızl. Hatice Aynur vd.), Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları 7. Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, (İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2012), s. 411.

⁵ Mustafa Uzun, “Mecmua”, *İslam Ansiklopedisi*, C. 28 (Ankara: TDV Yayınları, 2003), s. 265.

⁶ Hatice Aynur, “Mecmûa’dan Müntehebât’a Geçiş Örneği Olarak Müntehebât-ı Mîr Nazîf”, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları 2: Eski Türk Edebiyatına Modern Yaklaşımlar I, 24 Nisan 2006, Bildiriler*, (İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2007), s. 98-143.

oluşturulmuş mecmûaların birçok özelliği müntahabât ismi taşıyan eserler için de söz konusudur.

Her iki sözcüğün Arap ve Fars Edebiyatı'nda kullanımı üzerine Türkiye kütüphanelerinde bulunan bu edebiyatlara ait yazma eserlere bakıldığında “mecnûa” kelimesi isminde taşıyan eser sayısının müntahabâta göre daha fazla olduğu dikkat çeker. Mecmûa, Arapça 1467, Farsça 236; müntahabât, Arapça 117; Farsça 99 eser adında geçer. Türkçe yazma eserlerde mecmûa 712; müntahabât 5 başlıkta geçer⁷.

Müntahabât başlığını taşıyan basılmış ilk eser Müntahabât-ı Evliyâ Çelebi olup ilk baskısı H. 1256 / M. 1840-1841, ikinci baskısı H. 1262 / M. 1846-1846, üçüncü baskısı H. 1264 / M. 1847-1848 ve dördüncü baskısı H. 1279 / M. 1862-1863 basılmıştır. Bu baskılardan 1848 yılında olan baskısı Mısır Bulak Matbaası'nda⁸ diğerleri ise İstanbul'da basılmıştır. Mîr Nazîf'in *Müntahabât-ı Mîr Nazîf* adlı eseri ise H. 1261'de / M. 1845 basılmıştır.

1839-1928 yılları arasında basılmış edebiyat antolojileri hakkında biri tez diğeri makale düzeyinde iki önemli çalışma bulunmaktadır⁹. Bunların ilki olan Ömer Selim'in çalışması 1860-1928 yılları arasını kapsamaktadır. Bu çalışmada antoloji türünün tarihsel gelişimi hakkında önemli bilgiler verilmiştir. Toplam 108 eseri inceleyen çalışma konuyu, ‘ders kitabı olarak tertip edilen antolojiler’, ‘içinde şiir bulunmayan antolojiler’ ve ‘içinde şiir bulunan antolojiler’ olmak üzere üç başlıkta ele almıştır. Tezde ele alınan 108 çalışmadan 31 tanesinin adında müntehabât, 4 tanesinin adında ise mecmûa geçmektedir. İkinci çalışma ise Safiye Akdeniz'e aittir. Akdeniz, makalesinde 1839-1928 yılları arasında yayımlanmış 16 edebiyat antolojisini ele almaktadır. Değerlendirilen 16 eserin 3 tanesinin adında müntehabât sözcüğü geçmekte, mecmûa ise yer almamaktadır. Her iki çalışma da gösteriyor ki dönemin edebiyat antolojisi hazırlayıcılarının zihninde ortaya koydukları eseri mecmûa kategorisinde düşünmediklerini gösteriyor.

⁷ Hatice Aynur, a.g.e., s. 101.

⁸ Bulak Matbaası, Mehmed Ali Paşa'nın 1805'te Mısır valiliğine tayininden sonra siyasi, askeri, zirai ve iktisadi alanlarda yaptığı reform hareketleri neticesinde 14 Kasım 1821'de kurulmuştur. Döneminin en ünlü matbaası olan Bulak Matbaası'nda çeşitli alanlarda kitaplar yayımlanırken bir yandan da idari teşkilatın her kademesi için birçok tamim, talimat ve kanun bülteni basılmıştır. Detaylı bilgi için bkz. Turgut Kut, “Bulak”, İslam Ansiklopedisi, C. 6, (Ankara: TDV Yayınları, 2003), s.389.

⁹Ömer Selim, “1860-1920 Yılları Arasında Düzenlenen Türk Edebiyatı Antolojileri”, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996), ; Safiye Akdeniz, “Arap Harfli Yeni Türk Edebiyatı Antolojilerinin (1839-1928) Karşılaştırmalı İncelemesi”, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 1, S. 2, (Güz 2000), s. 33-52.

“Müntehabât sözcüğünü taşıyan eserlerin derleyicilerinin / düzenleyicilerinin mecmûa düzenleyicilerine göre bilinçli tercihler yaptıkları, müntehabâtın basılmak üzere hazırlanıp basılı kitap okuruna hitap ettikleri gibi farklılıklar müntehabâtın daha farklı bir terim olarak görüldüğünü düşündürmektedir¹⁰.”

1.2. Mecmûa Geleneğinin Oluşumu ve Gelişimi

Mecmûaların ilk örnekleri hadis derlemeleri sırasında, sahife, cüz ve kitap adlarıyla ortaya çıkmıştır. Her ne kadar adları mecmûa olmasa da bu eserlerin merkezinde de derleme faaliyeti olduğu için bunları mecmûaların ilk örnekleri olarak kabul etmek doğru olacaktır. Bu ilk ve tek bir alana hitap eden basit örneklerden sonra tarihsel süreçte mecmûalar, farklı ilgi alanlarına hitap eden malzemelerle zenginleşmiş, amaç ve yöntem bakımından farklılaşmış ve daha karmaşık bir yapıya bürünerek kendi geleneğini oluşturmuştur. Esasen Arap edebiyatında şiir derleme faaliyetlerinin ilk örnekleri cahiliyye döneminde görülmeye başlamıştır. Arap toplumunda şiirin toplum hayatında önemli bir yeri oluşu şiirin yazılı ve sözlü hafızada kayda geçirilmesinde etkili olmuştur. Sözlü hafızaya aktarılan şiirlerin nesiller arasında aktarımının yaygınlaşması, mecmûa geleneğinin oluşumunu hazırlayan bir etken olmuştur. Bu gelenek, Arap toplumundaki kabile anlayışının toplumsal yaşam içindeki önemi ve işlevselliğiyle birleşince kabile şairlerinin şiirlerini ezberleyen râvîlerin ortaya çıkmasında rol oynamıştır. Buradaki farklı şairlerin şiirleri ezberleme anlayışı, mecmûaların ayırıcı özelliklerinin başında gelen ‘derleme’ faaliyetini karşılamaktadır. Sonraki süreçte sözlü gelenekte dolaşımda olan bu şiirlerin yazıya geçirilmesi söz konusu olmuştur. Bu süreç de mecmûa oluşturma geleneğini meydana getirmiştir. Eski Arap şiirinin en güzel kasîdelerinden seçilmiş olan el-Mu‘allakat, bilinen ilk derlemedir. Bunun dışında Arap Edebiyatı’na ait günümüze ulaşmış mecmûa örnekleri H. 2. / M. 7. yüzyıla aittir. Ebû Sa‘id es-Sükkerî’nin yüzyılın ikinci yarısında derlediği bir mecmûa ile Mufazzal ez-Zabbî’nin H. 168 / M. 785 tarihinde tertip ettiği el Mufazzaliyât adlı mecmûa bunlardandır¹¹.

Türk Edebiyatı’nda 15. yüzyılda görülmeye başlayan mecmûalar, 17. yüzyıldan sonra gelişerek varlıklarını sürdürmüşlerdir. “Türk Edebiyatı’nda

¹⁰ Hatice Aynur, a.g.e., s. 105.

¹¹ Nihat M. Çetin, *Eski Arap Şiiri*, (İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1973), s. 25-31.

mecmûalar, başlangıçta, birçok bakımdan benzediği cönk gibi âyetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilâhiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilaç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevâid), notların, tarihî belge ve kayıtların (tevârih) derlendiği bir not defteri halinde ortaya çıkmış, zamanla gelişip düzenli bir tertip ve şekle kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar gösteren bir kitap veya telif çeşidi özelliği kazanmıştır. Bir telif türü olarak gelişimini tamamladıktan sonra genellikle kitap hüviyetindeki teliflerden farklı bir tarafı kalmamıştır”¹².

Arap Edebiyatı’nda teşekkül eden mecmûa tertip etme geleneği Fars Edebiyatı’na oradan da Türk Edebiyatı’na geçmiş ve Klasik Türk Edebiyatı’yla birlikte varlığını sürdürmüştür. Tanzimat Edebiyatı’yla değişen edebî şuur paralelinde önce müntehabâta daha sonra da antolojiye doğru evrilen bir süreç girmiştir.

1.3. Mecmûaların Şekil ve İçerik Özellikleri

Mecmûalar, kimi zaman birden fazla derleyici tarafından çeşitli konularda manzum ya da mensur olarak kaleme alınmış eserler içerisinden yapılmış seçkilerden oluşur. Bu eserlerde kullanılan dil Türkçe, Arapça veya Farsça olabildiği gibi bu dillerin hepsinin bir arada kullanıldığı mecmûalar da vardır. Çoğunlukla ilmî ve dinî konularda derlenmiş mecmûaların mensur ve Arapça, edebiyat ve sanat konularındakilerin ise manzum ve Farsça-Türkçe olduğunu belirtmektedir¹³.

Mecmûa genellikle kişilerin beğenilerini yansıtan bir not defteri olarak görevine başlamış ve bu görevini sürdürmüştür. O defter bitince de mecmûa dediğimiz şey ortaya çıkmıştır. Çok düzgün ve itina ile hazırlanmış mecmûalar olduğu gibi çok dağınık hatta kâğıdının boyutları, renkleri birbirine uymayan mecmûalara da rastlanır. Bu da derleyicinin (bu tip düzensiz mecmûaların çoğu derleyicisinin el yazısı ile) mecmûasına daha sonra eklemeler yaptığını gösterir. Hatta bu arada yazı karakterinin değiştiği de olur¹⁴.

¹² Mustafa Uzun, a.g.e., s. 265.

¹³ *Aynı*, s. 267.

¹⁴ Günay Kut, “Mecmûa”, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, C. 6., (İstanbul: Dergâh Yayınları, 1986), s. 170.

1.4. Mecmûaların Sınıflandırılması

Mecmûalar, şekil ve özellikleri bakımından birtakım sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bunlardan ilki Agâh Sırrı Levend tarafından içeriği esas alarak yapılmış olan tasniftir. Levend bu tasnifinde mecmûaları:

1. Nazîre mecmûaları,
2. Meraklılarınca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirleri içeren mecmûalar,
3. Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmûalar,
4. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmûalar,
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmûalar şeklinde sınıflandırılır¹⁵.

Diğer bir tasnif Günay Kut tarafından yapılmıştır. Bu tasnifte mecmûalar, Agâh Sırrı Levend'in sınıflandırmasından kısmen farklı olmak üzere beş gruba ayrılmıştır:

1. Nazire mecmûaları,
2. Seçme şiir mecmûaları,
3. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmûalar,
4. Karışık mecmûalar,
5. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmûalar¹⁶.

Mecmûalar üzerinde yapılan çalışmalardan bir diğeri de Atabey Kılıç'a aittir. Kılıç, bu yeni çalışmasında mecmûaların şekil ve içerik özellikleri hakkında ortaya çıkan bilgiler ışığında mecmûaları yeniden tasnif etmiştir. Tasnif şöyledir:

1. Cilt ve Tertip Hususiyetleri Bakımından
 - 1.1 Cönkler
 - 1.2 Mecmûalar
 - 1.2. 1 Tertip durumuna göre mecmûalar
 - 1.2.1.1 Mürettep mecmûalar

¹⁵ Agâh Sırrı Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi*, (Ankara: TTK Basımevi, 1998), s. 166-167.

¹⁶ Günay Kut, a.g.e., s. 170.

- 1.2.1.2 Mürettep olmayan mecmûalar
- 1.2.2 Mürettep durumuna göre mecmûalar
 - 1.2.2.1 Mürettibi bilinen mecmûalar
 - 1.2.2.2 Mürettibi bilinmeyen mecmûalar
- 1.2.3 Aynı zümreye mensup şahsiyetlerin eserlerinin toplandığı mecmûalar

2. Şekil Bakımından

2.1 Manzum metinler mecmûaları

- 2.1.1 Kasîde mecmûaları
- 2.1.2 Gazel mecmûaları
- 2.1.3 Nazîre mecmûaları
- 2.1.4. Mu'ammâ mecmûaları
- 2.1.5 Manzum lugât mecmûaları
- 2.1.6 İlâhî mecmûaları
- 2.1.7 Şehrengiz mecmûaları
- 2.1.8 Na't mecmûaları
- 2.1.9 Hilye mecmûaları
- 2.1.10 Mi'râciye mecmûaları
- 2.1.11 Matla mecmûaları
- 2.1.12 Mersiye mecmûaları
- 2.1.13 Çeşitli mesnevîlerden seçkileri barındıran mecmûalar
- 2.1.14 Güfte mecmûaları
- 2.1.15 Müstezâd mecmûaları
- 2.1.16 Tarih mecmûaları
- 2.1.17 Musammat mecmûaları
- 2.1.18 Kıt'a ve rubâ'î mecmûaları
- 2.1.19 Dîvân mecmûaları

2.2 Mensur metinler mecmûaları

- 2.2.1 Lugaz mecmûaları
- 2.2.2 Fetva mecmûaları
- 2.2.3 Tefsîr mecmûaları
- 2.2.4 Şerh mecmûaları
- 2.2.5 Sakk mecmûaları
- 2.2.6 Mekân tasvirlerini içeren mecmûalar

2.2.7 Münşeât mecmûaları

2.2.7.1 Derleme münşeât mecmûaları

2.2.7.2 Tek şahsa âit inşâ örneklerinden oluşan münşeât mecmûaları

2.3. Karışık manzum ve mensur eserler mecmûaları

2.3.1 Fevâid mecmûaları

2.3.2 Farklı türleri barındıran mecmûalar

3. Dil Bakımından

3.1 Arapça mecmûalar

3.2 Farsça mecmûalar

3.3 Türkçe mecmûalar

3.4 Çok dilli mecmûalar

4. Muhteva Bakımından

4.1 Din

4.2 Tasavvuf

4.3 İlm-i nücûm / fal ve remil

4.4 Hikâye / latife

4.5 Hezel ve hiciv

4.6 Edviye

4.7 Mûsıkî

4.8 Hat ve kitâbet

5. Şahısların Tertip Ettiği veya Şahıslar İçin Tertip Edilen Mecmûalar¹⁷.

Bir başka tasnif de Mehmet Gürbüz tarafından mecmûaların düzenleniş özelliklerini dikkat alınarak yapılmıştır. Gürbüz'ün tasnifi şöyledir:

1. Şiirlerin Şekil Özelliklerine Göre Oluşturulan Şiir Mecmûaları

2. Şiirlerin Konularına Göre Oluşturulan (Tematik) Şiir Mecmûaları

3. Nazire Mecmûaları,

4. Şairlerin Aidiyeti/Mensubiyeti Esasına Göre Hazırlanan Şiir Mecmûaları

5. Bir Mensubiyet İlişkisi Gözetmeksizin Belirli Şairlerin Divanlarını/Şiirlerini

Bir Araya Getirmeyi Amaçlayan Mecmûalar¹⁸.

¹⁷ Atabey Kılıç, "Mecmua Tasnifine Dair", *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, (hzl. Hatice Aynur vd.), (İstanbul: Turkuaz Yayınları, 2012), s. 80-96.

1.5. Mecmûaların Edebiyat Araştırmasına Sağladığı İmkânlar

Mecmûalar, hem kültür hem de edebiyat tarihinde büyük bir boşluğu doldurmaktadırlar. Edebiyat tarihinin asıl kaynaklarına yardımcı olduğu gibi bazen de başlı başına kaynak olma görevini üstlenirler. Mecmûalar, içerdiği şiirler ve seçtiği şairlerden yola çıkılarak tertip edildikleri devrin estetik zevkini, şiirin ve şairin popülâritesini yansıtırlar. Edebiyat tarihinin birinci dereceden kaynakları sayılan tezkirelere dâhil edilmemiş birçok şair, şiir, tür ve belge de mecmûalar aracılığı ile gün yüzüne çıkma imkânı bulurlar¹⁹.

Yazıldıkları dönemin aynası durumunda olan mecmûalar, edebiyat araştırmacısına; dönemin beğenilen edebî metinlerini, konularını, okuyucunun talebini, mürettibin şiir zevkini, tertip amacını, estetik anlayışını, öne çıkan isimleri ve eserlerini, okunurluk oranlarını ve buna benzer birçok bilgi ile bunları yorumlama fırsatını tanı²⁰.

Şiir mecmûalarının edebiyatımıza yaptığı katkıları Köksal şu şekilde sıralamıştır:

1. Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmûalarda rastlamak mümkündür.
2. Bilinen şairlerin bilinmeyen/divanlarında bulunmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.
3. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha farkları vs.) tesadüf edebiliriz.
4. Mecmûalar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği hâlde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşılır.
5. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda

¹⁸ Mehmet Gürbüz (2012). Kâbilî, Sultân-ı Hübâna Münâsib Eş'âr (Poems to Sing for the Leading Beautiful Beloved) (Millet Library, Ali Emiri Manzum No. 744-745) Part I: Analysis-Facsimile. The Department of Near Eastern Languages and Civilizations, Sources of Oriental Languages and Literatures 109. Cambridge: Harvard University USA. 7-10.

¹⁹ Yaşar Aydemir, "Şairlerin Edebî Kişiliğinin Tesbitinde Mecmuaların Rolü", *Türk Kültürü*, S. 464, (Kasım 2001), s. 731-744.

²⁰ Cemal Kurnaz ve Yaşar Aydemir, "Mecmualara Sorulması Gereken Sorular", *Turkish Studies-International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume: 8/1 (2013), s. 62.

kullanımına rastlamadığımız aruz kalıpları vb. örneklerle de mecmûalarda karşılaşılabılıriz.

6. Mecmûalarda, zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli bilgileri de yakalama imkânı vardır.

7. Bazı şiir mecmûalarında, başka şairlerin de şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyeninin şair olduğu bir şiir mecmûası edebiyat tarihi araştırmalarına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.

8. Mecmûalar, -bir kısmı kendisi de şair olan- şiir sever kişiler tarafından tertip edilen eserlerdir. Bu itibarla derleyeni belli kişiler tarafından toplanan mecmûalarda o şahsın/şairin zevklerini fark ederken, dönemin genel beğenisiyle ilgili önemli ipuçları da yakalamak mümkündür.

9. Şiir mecmûalarında genel olarak dönemin zevklerini, edebî tercihlerini vs. anlamak kabil olduğu gibi ferdî temayüllerin de izini sürmek mümkündür.

10. Mecmûalar dışındaki eserlerin fevâid ve vikâye yapraklarında da zaman zaman rastlamak mümkünse de özellikle mecmûalarda çok sık rastladığımız edebiyat dışı kimi konular da ayrıca ele alınması gereken önemli noktalarlardır. Şöyle ki hemen her mecmûanın boş kalmış sayfalarında, yazılı sayfaların derkenarlarında çeşitli dualar, otlarla ilaç yapım tarifleri, tılsım, vefk, reml, tefe'ül gibi gizli ilimler denilen itikatlara dâir notlar, tarih kıt'aları, müstakil matla' ve müfredler, bazı münşe'ât örnekleri, kimi resmî kayıtların örnekleri çokça rastlanan -asıl mecmûa konusuyla ilgisi olmayan- kayıtlardır. Bunların birleşkesi Türk milletinin kültür kodlarını ortaya koyacaktır. Bütün mecmûaların bir de bu gözle ele alınması çok önemlidir.

11. Bütün bunlarla beraber, özelde şiir mecmûalarının, genelde de bütün mecmûaların yukarıda sayılan fayda ve önemleri tek tek ve birbirinden bağımsız olarak incelendiğinde çok fazla bir anlam ifade etmezler. Ama aynı dönemde derlenmiş yüzlerce mecmûanın taranmasından ortaya çıkacak manzara devrin müşterek anlayış ve zevkini ortaya dökecektir²¹.

²¹ M. Fatih Köksal, a.g.e., s. 417-421.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Mîr Nazîf'in Hayatı

19. yüzyılın ilk yarısında yaşamış olduğu bilinen Mîr Nazîf'in hayatı hakkındaki bilgiler oldukça sınırlıdır. Hayatı hakkında bilgi veren en önemli kaynak Fatîn Tezkiresi'dir. Bu kaynakta ismi Ahmed Nazîf Beg olarak geçmektedir. İstanbul'da doğan Mîr Nazîf, H. 1240 / M. 1824-1825 tarihinden sonra Mısır'a gittiği bilgisine eklenen "azîmetle silk-i 'askeriyeye dâhil"²² ibaresi askerlik mesleğine Mısır'a gittikten sonra katıldığını gösterir. Mehmet Ali Paşa ordusunda miralaylık rütbesine yükselmesi, adına rütbesi eklenerek Mîr Nazîf olarak anılmasını sağlamıştır. H. 1258 / M. 1842-1843 yılında vefat eden Mîr Nazîf'in nerede vefat ettiği bilinmemektedir. Bilinen tek eseri, bu çalışmanın da konusu olan Müntahabât-ı Mîr Nazîf adlı müntehabâttır. Fatîn Tezkiresi'nde şair olarak adının geçmesi ile Müntahabât'ta yer alan şiirleri devrinde şair olarak tanındığını göstermektedir. Ancak bütün şiirlerinin toplandığı bir kitaba şimdilik tesadüf edilmemiştir. Müntahabât'ta yer alan 3 gazeli, 17 tarihi, 3 müfredâtı ile Fatîn Tezkiresi'ndeki 1 gazeli de dâhil olmak üzere bugün bilinen toplam 24 şiiri bulunmaktadır.

2.2. Müntahabât-ı Mîr Nazîf

Yazma eser, Mısır Milli Kütüphanesi'nde (Dârü'l-Kütübi'l-Kavmiyye) 17-M Edeb Türkî Bölümü 4412 katalog numarasında kayıtlıdır. 26x16 cm. ebadında olan eser 302 varak, 19 satır, tal'ik hatla yazılmıştır.

Elimizde bulunan nüsha, Mirza Şâkir Hucendî tarafından H. 1256 / M. 1840-1841 yılında istinsah edilmiştir. Nüshasının sonunda yer alan Nakşî Dede²³'nin tarih manzumesinden, Mîr Nazîf'in müntehabâtı düzenlenmeyi H. 1255 / M. 1839-1840 tarihinde tamamladığı anlaşılmaktadır.

Eser, Mîr Nazîf'in vefatından 3 yıl sonra Bulak Matbaası'nda H. 1261 senesi Muharrem ayının 15. günü / M. 24 Ocak 1845'te 300 adet basılmıştır.

Başı: Rumûz-ı 'aşkuñı kııl zîver-i hüsn-i beyân yâ Rab

²² Fatîn Dâvud, *Tezkire-i Hâtimet'ül-eş'âr*, (Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları), s. 410.

²³ Konya'da Mevlevî olup 1240'da (1824/25) Mısır'a gitmiştir. 1254'de (1838) Mısır Mevlevîhanesi şeyhi oldu. Sultan Abdülaziz devri (1861-1876) ortalarında vefat eyledi. Hattat ve şairdi. Bkz. Mehmed Süreyya, *Sicill-i 'Osmânî*, C. 4 (İstanbul: Matbaa-i Amire, H. 1308), s.1226.

Lisân-ı ğayba olsun tâ zebânum tercemân yâ Rab

Sonu: Alup zevk için âhir-i mâha atdum
Bu sâl oldu ta' lîkümüz tab' a şâyân

Klasik Türk Edebiyatı divan tertip etme geleneğine göre düzenlenen müntehabâtta 767 gazel, 264 ferd, 98 tarih, 87 mukata'ât, 40 rubâ'î, 104 mısra', 22 tahmîs, 13 kasîde, 13 şarkî, 11 müseddes, 9 muhammes, 4 terci'-bend, 8 müstezâd, 7 na't, 5 tard u rekb, 3 mersiye, 2 müsemmen, 2 murabba', 2 mesnevî, 2 tesbî, 1 terkîb-bend ve 1 mu'aşşer bulunmaktadır.

2.2.1. Müntehabât-ı Mîr Nazîf'te Yer Alan Şairler

Klasik Türk Edebiyatı'nda bir dîvân oluştururken genellikle şairler belirli bir düzen içinde sıralanır. Mîr Nazîf eserini oluştururken şairleri bu düzen içinde oluşturmuştur. Aşağıdaki tablodan hareketle Mîr Nazîf'in seçtiği nazım biçimleri, bu nazım biçimlerinin içerdiği şiir sayısı 19. yüzyılda dîvân tertib eden bir şairin divânıyla benzerlik göstermektedir. Eserde gazeller, diğer divânlarda olduğu gibi en önemli yeri kaplamaktadır. Tarih manzumesi sayısı ise, 18. ve 19. yüzyıl şiir zevkine uygun olarak, sayı bakımından -müfredât hariç- ikinci sırada olan şiir grubudur. Müntehabâtta yer alan nazım şekilleri, şairler ve şairlere ait vezinler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1.1 Nazım Şekillerini, Şiir Numaralarını ve Şairleri Gösteren Tablo

Şiir Numarası	Şairi	Nazım Şekli	Şiirin Vezni	Veznin Bahri
1	Naẓîm	Çaşıde	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	Remel
2	Naẓîm	Çaşıde	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
3	Şâbit	Çaşıde	mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes
4	Sâmî	Çaşıde	mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes
5	Vehbî	Çaşıde	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
6	Sâ' î	Çaşıde	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
7	Vehbî	Çaşıde	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
8	' İzzet Mollâ	Çaşıde	mef' ülü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün	Muzârî

9	‘İzzet Mollā	Ḳaṣīde	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
10	Sā’ ĩ	Ḳaṣīde	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
11	Nef’ ĩ	Ḳaṣīde	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
12	Şabrī-i Şākir	Ḳaṣīde	mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn	Hezec
13	Vehbī	Ḳaṣīde	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
14	Nef’ ĩ	Ḳaṣīde	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
15	Münĭf	Ḳaṣīde	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
16	Nedĭm	Ḳaṣīde	mefā’ ilūn fe’ ilātūn mefā’ ilūn fe’ ilūn	Müctes
17	Münĭf	Ḳaṣīde	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
18	‘İzzet Mollā	Ḳaṣīde	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
19	Zā’iḳ	Ḳaṣīde	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
20	Nef’ ĩ	Ḳaṣīde	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
21	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ḳaṣīde	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
22	Fıṭnat	Ḳaṣīde	mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn	Hezec
23	Fıṭnat	Ḳaṣīde	mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn	Hezec
1	Naẓĭm	Tercĭ’-Bend	mefā’ ilūn fe’ ilātūn mefā’ ilūn fe’ ilūn	Müctes
2	Fehĭm	Terkĭb-Bend	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
3	Neş’et Baba	Mu’aşşer	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
4	Fuzŭlĭ	Tercĭ’-Bend	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
5	Ġālib Dede	Tercĭ’-Bend	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
6	Ġālib Dede	Taḥmĭs	mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn	Hezec
7	Ġālib Dede	Müşemmen	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
8	Rāmiz Paşa	Tercĭ’-Bend	mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn	Hezec
9	Naẓĭm	Müseddes	fe’ ilātūn mefā’ ĩlūn fe’ ilūn	Ḥafĭf
10	Ġālib Dede	Muḥammes	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
11	Neş’et	Müşemmen	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
12	‘İzzet Mollā	Tesbĭ	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
13	‘İzzet	Tesbĭ	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
14	Ġālib	Müseddes	mef’ ūlū mefā’ ĩlū mefā’ ĩlū fe’ ūlūn	Hezec
15	‘İzzet Mollā	Müstezād	mef’ ūlū mefā’ ĩlū mefā’ ĩlū fe’ ūlūn	Hezec

16	Ġalib Dede	Müseddes	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
17	Cāvīd Efendi	Müseddes	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
18	Ġalib Dede	Müseddes	mef' ülü mefā' ĩlü mefā' ĩlü fe' ülün	Hezec
19	Belġ	Müseddes	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
20	Belġ	Müseddes	müfte' ilün fā' ilün müfte' ilün fā' ilün	Munserih
21	Fuzūlġ	Müseddes	mef' ülü fā' ilātü mefā' ĩlü fā' ilün	Muzārġ
22	Nazġm	Müseddes	mef' ülü fā' ilātü mefā' ĩlü fā' ilün	Muzārġ
23	Ġalib Dede	Müseddes	mef' ülü fā' ilātü mefā' ĩlü fā' ilün	Muzārġ
24	Neş'et	Müseddes	mef' ülü fā' ilātü mefā' ĩlü fā' ilün	Muzārġ
25	Neş'et	Müseddes	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
26	Sezāyġ	Taĥmġs	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
27	'İzzet Mollā	Taĥmġs	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
28	Ġalib Dede	Taĥmġs	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
29	Ġalib	Taĥmġs	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
30	Ġalib	Taĥmġs	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
31	Es'ad	Taĥmġs	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
32	Ġalib	Taĥmġs	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
33	Pertev	Taĥmġs	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
34	Nābġ	Taĥmġs	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
35	'İzzet	Taĥmġs	mef' ülü fā' ilātü mefā' ĩlü fā' ilün	Muzārġ
36	'İzzet Mollā	Taĥmġs	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
37	Şābit	Taĥmġs	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
38	Pertev	Taĥmġs	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
39	Fehġm	Taĥmġs	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
40	Ġalib	Taĥmġs	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
41	Ġalib	Taĥmġs	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
42	Pertev ü Vehbġ	Taĥmġs	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
43	Ferġd	Taĥmġs	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
44	Vehbġ	Taĥmġs	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
45	Şem' Ĩ	Taĥmġs	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel

46	Cāvīd Beg	Taḥmīs	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
47	Neş'et	Muḥammes	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
48	Neş'et	Muḥammes	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
49	Neş'et Āgāh	Muḥammes	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
50	Pertev	Muḥammes	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
51	Pertev	Muḥammes	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
52	Kethudā-zāde 'Arif Mollā	Muḥammes	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
53	Fuzülī	Muḥammes	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
54	Fuzülī	Muḥammes	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
55	Fuzülī	Murabba'	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
56	Fuzülī	Murabba'	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
57	Ġālib	Ṭard u Rekb	mef' ülü mefā' ilün fe' ülün	Hezec
58	Ġālib	Ṭard u Rekb	mef' ülü mefā' ilün fe' ülün	Hezec
59	Ġālib	Ṭard u Rekb	mef' ülü mefā' ilün fe' ülün	Hezec
60	Ġālib	Ṭard u Rekb	mef' ülü mefā' ilün fe' ülün	Hezec
61	Ġālib	Ṭard u Rekb	mef' ülü mefā' ilün fe' ülün	Hezec
62	Nedīm	Müstezād	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
63	Pertev	Müstezād	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
64	Pertev	Müstezād	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
65	Pertev	Müstezād	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
66	Ġālib Dede	Müstezād	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
67	Ġālib Dede	Müstezād	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
68	'İzzet	Müstezād	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
69	Nedīm	Şarḳī	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
70	Nedīm	Şarḳī	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
71	Nedīm	Şarḳī	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
72	Nedīm	Şarḳī	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
73	Nedīm	Şarḳī	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
74	Nedīm	Şarḳī	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
75	Nedīm	Şarḳī	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel

76	Nedīm	Şarķī	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
77	Nedīm	Şarķī	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
78	Ġālib Dede	Şarķī	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
79	Ġālib Dede	Şarķī	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
80	Fehīm	Şarķī	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
81	Vāşif	Şarķī	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
1	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
2	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
3	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
4	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
5	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
6	Nābī	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
7	Nābī	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
8	Sāmī	Ġazel	mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
9	Sāmī	Ġazel	mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
10	İzzet 'Ali Paşa	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
11	İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
12	İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
13	İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
14	Nef' ī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
15	Rāġıb Paşa	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
16	Şābit	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
17	Nedīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
18	Nedīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
19	Neş'et	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
20	Pertev	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
21	Ġālib	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
22	Fehīm-i Cedīd	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
23	Fehīm-i Cedīd	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
24	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec

25	Nevres	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
26	Nā' ilī	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
27	Cevdet	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
28	Rāşid	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
29	Mīr Fāzıl	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
30	Sā' id	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
31	Rızā	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
32	Rif' at	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
33	Sezāyī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
34	Ġālib Dede	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
35	Fuzūlī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
36	Nābī	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
37	Naẓīm	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
38	Şābit	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
39	Rāġıb Paşa	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
40	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
41	Belīġ	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
42	Şeyh Necīb-i Moravī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
43	Rāġıb Paşa	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
44	' İzzet Mollā	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
45	Fuzūlī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
46	Fuzūlī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
47	Şābit	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
48	Rāġıb Paşa	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
49	Nef' ī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
50	Ġālib Dede	Ġazel	mef' ūlū mefā' Īlū mefā' Īlū fe' ūlūn	Hezec
51	Nedīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
52	Ġālib	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
53	Pertev	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
54	Şākıb	Ġazel	mef' ūlū mefā' Īlū mefā' Īlū fe' ūlūn	Hezec

55	‘İzzet ‘Ali Paşa	Ġazel	mef’ ũlũ fã’ ilätũ mefã’ ĩlũ fã’ ilũn	Muzãrĩ
56	Mĩr Fãzıl	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
57	Vehbĩ-i Sũnbũl-zãde	Ġazel	mefã’ ilũn fe’ ilätũn mefã’ ilũn fe’ ilũn	Mũctes
58	Neş’et	Ġazel	mef’ ũlũ fã’ ilätũ mefã’ ĩlũ fã’ ilũn	Muzãrĩ
59	Pertev	Ġazel	mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn	Hezec
60	Nef’ ĩ	Ġazel	fã’ ilätũn fã’ ilätũn fã’ ilätũn fã’ ilũn	Remel
61	Nef’ ĩ	Ġazel	fã’ ilätũn fã’ ilätũn fã’ ilätũn fã’ ilũn	Remel
62	Nã’ ilĩ	Ġazel	mefã’ ilũn fe’ ilätũn mefã’ ilũn fe’ ilũn	Mũctes
63	‘ãrif	Ġazel	mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn	Hezec
64	‘ãrif	Ġazel	mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn	Hezec
65	Ġãlib	Ġazel	mef’ ũlũ fã’ ilätũ mefã’ ĩlũ fã’ ilũn	Muzãrĩ
66	Fuzũlĩ	Ġazel	fã’ ilätũn fã’ ilätũn fã’ ilätũn fã’ ilũn	Remel
67	Vehbĩ-i Sũnbũl-zãde	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
68	Nãbĩ	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
69	Neş’et	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
70	Nażĩf	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
71	Şãbit	Ġazel	fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilũn	Remel
72	Fıţnat	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
73	Nef’ ĩ	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
74	Nef’ ĩ	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
75	Sãmĩ	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
76	Rãġıb Paşa	Ġazel	mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn	Hezec
77	Rãġıb Paşa	Ġazel	fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilũn	Remel
78	Rãġıb Paşa	Ġazel	fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilũn	Remel
79	Mũnĩf	Ġazel	mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn mefã’ ĩlũn	Hezec
80	‘İzzet Mollã	Ġazel	fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilũn	Remel
81	‘İzzet Mollã	Ġazel	fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilätũn fe’ ilũn	Remel
82	‘İzzet Mollã	Ġazel	fã’ ilätũn fã’ ilätũn fã’ ilätũn fã’ ilũn	Remel
83	Nã’ ilĩ	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec
84	Pertev Paşa	Ġazel	mef’ ũlũ mefã’ ĩlũ mefã’ ĩlũ fe’ ũlũn	Hezec

85	Rif' at	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
86	Fuzülî	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
87	Ġālib Dede	Ġazel	mef' ülü mefā' Ġlü mefā' Ġlü fe' ülün	Hezec
88	Rāġıb Paşa	Ġazel	mef' ülü mefā' ilün fe' ülün	Hezec
89	Sāmī Ebū Bekir Paşa	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
90	Mīr Fāzıl	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
91	Hāşmet	Ġazel	mef' ülü mefā' Ġlü mefā' Ġlü fe' ülün	Hezec
92	Fıñnat	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' Ġlü fā' ilün	Muzārī
93	Şābit	Ġazel	mef' ülü mefā' Ġlü mefā' Ġlü fe' ülün	Hezec
94	İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
95	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' Ġlü fā' ilün	Muzārī
96	Fuzülî	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
97	Fuzülî	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
98	İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
99	İzzet Mollā	Ġazel	mefā' Ġlün mefā' Ġlün mefā' Ġlün mefā' Ġlün	Hezec
100	Naẓīm	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' Ġlü fā' ilün	Muzārī
101	Sāmī	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' Ġlü fā' ilün	Muzārī
102	Pertev	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' Ġlü fā' ilün	Muzārī
103	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' Ġlü fā' ilün	Muzārī
104	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
105	İzzet 'Ali Paşa	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' Ġlü fā' ilün	Muzārī
106	Nef' Ġ	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
107	Şābit	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
108	Neş'et	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
109	Ġālib Dede	Ġazel	mefā' Ġlün mefā' Ġlün mefā' Ġlün mefā' Ġlün	Hezec
110	Sezāyī	Ġazel	mefā' Ġlün mefā' Ġlün mefā' Ġlün mefā' Ġlün	Hezec
111	Naẓīm	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' Ġlü fā' ilün	Muzārī
112	Nef' Ġ	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
113	İzzet Mollā	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
114	Es'ad	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel

115	Şeyh Rızā	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
116	Şābit	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
117	Ġālib Dede	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
118	Sāmī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
119	Şābit	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
120	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
121	Ġālib	Ġazel	mef' ūlū mefā' Īlū mefā' Īlū fe' ūlūn	Hezec
122	‘İzzet Mollā	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
123	‘Ārif	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
124	Māhir	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
125	Ġālib Dede	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
126	Nābī	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
127	‘İzzet Mollā	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
128	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
129	Ġālib	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
130	Şābit	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
131	Rāğıb Paşa	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
132	Rāğıb Paşa	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
133	Fāizī	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' Īlū fā' ilūn	Muzārī
134	Rızā	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
135	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn mefā' Īlūn	Hezec
136	Sürürī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
137	Ġālib Dede	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
138	Neş'et Āgāh	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
139	Nābī	Ġazel	mef' ūlū mefā' Īlū mefā' Īlū fe' ūlūn	Hezec
140	Nābī	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
141	Şābit	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
142	Pertev	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
143	Es'ad	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
144	‘İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel

145	Fuzūlī	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
146	Fuzūlī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
147	Fuzūlī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
148	Fuzūlī	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
149	Fuzūlī	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
150	Fuzūlī	Ġazel	mef' ulü mefā' īlü mefā' īlü fe' ulün	Hezec
151	Nābī	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
152	Nābī	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
153	Nābī	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
154	Nābī	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
155	Nābī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
156	Naẓīm	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
157	Naẓīm	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
158	Naẓīm	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
159	Naẓīm	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
160	Naẓīm	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
161	Naẓīm	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
162	Naẓīm	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
163	Naẓīm	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
164	Rāğıb Paşa	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
165	Rāğıb Paşa	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
166	Rāğıb Paşa	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
167	Rāğıb Paşa	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
168	Rāğıb Paşa	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
169	Şābit	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
170	Şābit	Ġazel	mef' ulü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
171	Şābit	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
172	Şābit	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
173	Şābit	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
174	Şābit	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel

175	Ġālib	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
176	Ġālib	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
177	Ġālib	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
178	Pertev	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
179	Pertev	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
180	Pertev	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
181	'Ārif	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
182	Nef' ī	Ġazel	mef' ülü mefā' īlü mefā' īlü fe' ülün	Hezec
183	Nef' ī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
184	Ķırımī Rif' at Efendi	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
185	Fıtnat	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
186	Neş'et	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
187	Nedīm	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
188	Nedīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
189	Nedīm	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
190	Nedīm	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
191	Nedīm	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
192	Ķırımī Rif' at Efendi	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
193	Ķırımī Rif' at Efendi	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
194	Sāmī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
195	Sāmī	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
196	Sāmī	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
197	Sāmī	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
198	Rāğib	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
199	Fıtnat	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
200	'İzzet 'Ali Paşa	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
201	'İzzet 'Ali Paşa	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
202	'İzzet 'Ali Paşa	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
203	Rāğib	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
204	Fıtnat	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel

205	Mîr Fâzıl	Ġazel	mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün	Hezec
206	Mîr Fâzıl	Ġazel	mef' ülü mefâ' Ġlü mefâ' Ġlü fe' ülü	Hezec
207	Mîr Fâzıl	Ġazel	müfte' ilün fâ' ilün müfte' ilün fâ' ilün	Münserih
208	Râġıb	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes
209	Şeyġ Necîb-i Morevî	Ġazel	mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün	Hezec
210	Şeyġ Rızâ	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' Ġlü fâ' ilün	Muzârî
211	Râzî	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
212	Râşid	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
213	Ĥâzık	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
214	Râġıb	Ġazel	mef' ülü mefâ' Ġlü mefâ' Ġlü fe' ülü	Hezec
215	Ĥaşmet	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
216	Fâizî	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes
217	Fâizî	Ġazel	mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün	Hezec
218	Fehîm	Ġazel	mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün	Hezec
219	Fehîm	Ġazel	mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün	Hezec
220	Râġıb	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
221	Cevdet	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
222	Ĥayâlî	Ġazel	mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün	Hezec
223	Râġıb	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
224	Zekâyî	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
225	Zekâyî	Ġazel	mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün	Hezec
226	Râġıb	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
227	Celâl	Ġazel	mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün mefâ' Ġlün	Hezec
228	Es' ad	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
229	Es' ad	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
230	Es' ad	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' Ġlü fâ' ilün	Muzârî
231	Râġıb	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' Ġlü fâ' ilün	Muzârî
232	Râġıb	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
233	Nâ' ilî	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
234	Nâ' ilî	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' Ġlü fâ' ilün	Muzârî

235	Nevres	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
236	Nevres	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
237	Nevres	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
238	Nevres	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
239	Rāġib	Ġazel	mef' ülü mefä' ilü mefä' ilü fe' ülün	Hezec
240	Rāġib	Ġazel	mefä' ilün fe' ilätün mefä' ilün fe' ilün	Müctes
241	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	mef' ülü fä' ilätü mefä' ilü fä' ilün	Muzārī
242	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	mefä' ilün fe' ilätün mefä' ilün fe' ilün	Müctes
243	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	mef' ülü fä' ilätü mefä' ilü fä' ilün	Muzārī
244	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
245	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	mef' ülü fä' ilätü mefä' ilü fä' ilün	Muzārī
246	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
247	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
248	Rāġib	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
249	Fıñnat	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
250	Pertev Paşa	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
251	Vecdī	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
252	İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
253	İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
254	İzzet Mollā	Ġazel	mefä' ilün mefä' ilün mefä' ilün mefä' ilün	Hezec
255	İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
256	İzzet Mollā	Ġazel	mefä' ilün mefä' ilün mefä' ilün mefä' ilün	Hezec
257	İzzet Mollā	Ġazel	mefä' ilün mefä' ilün mefä' ilün mefä' ilün	Hezec
258	İzzet Mollā	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
259	İzzet Mollā	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
260	İzzet Mollā	Ġazel	mef' ülü fä' ilätü mefä' ilü fä' ilün	Muzārī
261	İzzet Mollā	Ġazel	fä' ilätün fä' ilätün fä' ilätün fä' ilün	Remel
262	İzzet Mollā	Ġazel	mefä' ilün mefä' ilün mefä' ilün mefä' ilün	Hezec
263	İzzet Mollā	Ġazel	mef' ülü mefä' ilü mefä' ilü fe' ülün	Hezec
264	İzzet Mollā	Ġazel	mef' ülü mefä' ilün fe' ülün	Hezec

265	Rāġib	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
266	Rāġib	Ġazel	mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
267	Sa' īd	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
268	Sa' īd	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
269	Nihād	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
270	'Ārif	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
271	'Ārif	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
272	Sürürī	Ġazel	mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
273	Māhir	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
274	'Ārif	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
275	'Ārif	Ġazel	mef' ülü mefā' īlü mefā' īlü fe' ülün	Hezec
276	Pertev Paşa	Ġazel	mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
277	Şāķib	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
278	Ķırımī Rif' at Efendi	Ġazel	mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
279	Fuzülī	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
280	Fuzülī	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
281	Rāġib	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
282	Şābit	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
283	Şābit	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
284	Şābit	Ġazel	mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
285	Rāġib	Ġazel	mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
286	Rāġib	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
287	Fehīm	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
288	Sāmī	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
289	Nevres	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
290	Belīġ	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
291	Rāġib	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
292	Rāġib	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
293	Belīġ	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
294	Vehbī Keçeci-zāde	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī

295	Sürürî	Ġazel	mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün	Muzârî
296	Râġıb	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
297	Nâ' ilî	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes
298	Râşid	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
299	Münîf	Ġazel	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
300	Râġıb	Ġazel	mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün	Muzârî
301	Râġıb	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes
302	Râġıb	Ġazel	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
303	Râġıb	Ġazel	mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün	Muzârî
304	Râġıb	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
305	Nef' î	Ġazel	mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün	Hezec
306	Râġıb	Ġazel	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
307	Neş'et	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
308	Neş'et	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
309	Râġıb	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
310	Pertev	Ġazel	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
311	Ġālib	Ġazel	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
312	Nābî	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes
313	Râġıb	Ġazel	mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün	Muzârî
314	Nābî	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
315	Nesîb	Ġazel	mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün	Muzârî
316	Mezākî	Ġazel	mütefâ' ilün fe' ülün mütefâ' ilün fe' ülün	Kāmil
317	Râġıb	Ġazel	mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün	Hezec
318	' İzzet Mollā	Ġazel	mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün	Muzârî
319	' İzzet Mollā	Ġazel	mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün	Muzârî
320	' İzzet Mollā	Ġazel	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
321	' İzzet Mollā	Ġazel	mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün	Hezec
322	Râġıb	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes
323	Fıtnat	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
324	Ĥaşmet	Ġazel	mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün	Hezec

325	Rāġīb	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilün	Muzārĭ
326	Naġĭm	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
327	Naġĭm	Ġazel	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
328	Vehbĭ-i Sünbül-zāde	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilün	Muzārĭ
329	Vehbĭ-i Sünbül-zāde	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilün	Muzārĭ
330	Vehbĭ-i Sünbül-zāde	Ġazel	mef' ūlū mefā' ĩlū mefā' ĩlū fe' ūlün	Hezec
331	Fıġnat	Ġazel	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
332	Şākĭb	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
333	Fāzıl	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilün	Muzārĭ
334	Sürürĭ	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
335	Ġālib Dede	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
336	Ġzzet Keġeci-zāde	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
337	Ġzzet Keġeci-zāde	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilün	Muzārĭ
338	Ġzzet Keġeci-zāde	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
339	Ġālib	Ġazel	mef' ūlū mefā' ĩlū mefā' ĩlū fe' ūlün	Hezec
340	Pertev	Ġazel	mef' ūlū mefā' ĩlū mefā' ĩlū fe' ūlün	Hezec
341	Şābit	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
342	Rızā	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
343	Ġālib Dede	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
344	Sezāyĭ	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
345	Ġālib	Ġazel	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
346	Nef' ĩ	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
347	Şābit	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilün	Muzārĭ
348	Şābit	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
349	Şābit	Ġazel	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
350	Neş'et	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilün	Muzārĭ
351	Fıġnat	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
352	Fıġnat	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
353	Pertev	Ġazel	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
354	Pertev	Ġazel	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec

355	Es' ad	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
356	Rāġib	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
357	Hākimī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
358	' İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
359	Nābī	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlü mefā' īlü fe' ūlün	Hezec
360	Rif' at Efendi	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlü mefā' īlü fe' ūlün	Hezec
361	Nā' ilī	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
362	Naẓīm	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
363	Naẓīm	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
364	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
365	Fıtnat	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
366	Rāġib	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
367	Rāġib	Ġazel	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
368	Pertev	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
369	' İzzet	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
370	Nābī	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
371	Fıtnat	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlü mefā' īlü fe' ūlün	Hezec
372	Şābit	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlü mefā' īlü fe' ūlün	Hezec
373	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
374	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
375	' Ārif	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlü mefā' īlü fe' ūlün	Hezec
376	Şākıb	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
377	Ġālib	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
378	Nābī	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlü mefā' īlü fe' ūlün	Hezec
379	' İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
380	Pertev	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
381	Şābit	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
382	Sezāyī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
383	Hāletī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
384	Ġālib Dede	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel

385	Ġalib	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
386	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
387	Şābit	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
388	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
389	Naẓīm	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
390	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
391	Belīg	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
392	Sāmī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
393	Sezāyī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
394	Ġalib	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
395	‘İzzet	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
396	Belīg	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
397	Şābit	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
398	Sürürī	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
399	Es' ad	Ġazel	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülün	Hezec
400	Ġalib	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
401	Şābit	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
402	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
403	Ġalib	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
404	Sezāyī	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün	Hezec
405	Es' ad	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
406	Nābī	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
407	‘İzzet Keçeci-zāde	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
408	Şābit	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
409	Nābī	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
410	Naẓīm	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
411	Şāķib	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
412	Neş'et	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
413	Ġalib	Ġazel	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülün	Hezec
414	Rāģib	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel

415	Nābī	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
416	‘İzzet Mollā Keçeci-zāde	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
417	Nābī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
418	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
419	Sezāyī	Ġazel	mefā' ilūn mefā' ilūn fe' ūlūn	Hezec
420	Neş'et	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
421	Ġalib	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
422	Fehīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
423	Sürürī	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
424	Fehīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
425	Fıtnat	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
426	‘İzzet Mollā	Ġazel	mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn	Hezec
427	‘İzzet Mollā	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
428	‘İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
429	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
430	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
431	‘İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
432	Fāzıl	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
433	Şābit	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
434	Nef' ī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
435	Es' ad	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
436	Nābī	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
437	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
438	Ĥāletī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
439	Neş'et	Ġazel	mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn	Hezec
440	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
441	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
442	Belīĝ	Ġazel	mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn	Hezec
443	Ġalib	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
444	Nābī	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes

445	Vehbî-i Keçeci-zâde	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes̄
446	Fuzülî	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
447	Râġib	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' İlü fâ' ilün	Muzârî
448	Neş'et	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' İlü fâ' ilün	Muzârî
449	Vehbî-i Keçeci-zâde	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' İlü fâ' ilün	Muzârî
450	Nedîm	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes̄
451	Nedîm	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
452	Ġalib Dede	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes̄
453	Vehbî-i Keçeci-zâde	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' İlü fâ' ilün	Muzârî
454	Şâbit	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes̄
455	Şâbit	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
456	Şâbit	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
457	Ķırmî Rif'at Efendi	Ġazel	mef' ülü mefâ' İlü mefâ' İlü fe' ülün	Hezec
458	Sâmî	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
459	İzzet Mollâ	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
460	Fıtnat	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
461	Vehbî-i Sünbül-zâde	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
462	Vehbî-i Sünbül-zâde	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes̄
463	Nâbî	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
464	Nâbî	Ġazel	mef' ülü mefâ' İlü mefâ' İlü fe' ülün	Hezec
465	Nâbî	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
466	Ġalib	Ġazel	mef' ülü fâ' ilätü mefâ' İlü fâ' ilün	Muzârî
467	Nedîm	Ġazel	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	Hezec
468	Nedîm	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
469	Ārif	Ġazel	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
470	Fıtnat	Ġazel	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	Hezec
471	İzzet Mollâ	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
472	İzzet Mollâ	Ġazel	mefâ' ilün fe' ilätün mefâ' ilün fe' ilün	Müctes̄
473	Mîr Fâzıl	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
474	Naẓîm	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel

475	‘Aṭāyī	Ġazel	mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün	Hezec
476	Vāşif	Ġazel	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
477	Şākıb	Ġazel	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
478	‘Ārif	Ġazel	mef‘ ülü fā‘ ilätü mefā‘ ilü fā‘ ilün	Muzārī
479	Fuzülī	Ġazel	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
480	Şābit	Ġazel	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
481	Nedīm	Ġazel	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
482	‘İzzet ‘Ali Paşa	Ġazel	mefā‘ ilün fe‘ ilätün mefā‘ ilün fe‘ ilün	Müctes
483	‘İzzet Mollā	Ġazel	mefā‘ ilün fe‘ ilätün mefā‘ ilün fe‘ ilün	Müctes
484	‘İzzet Mollā	Ġazel	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
485	Cevdet	Ġazel	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
486	Sāmī	Ġazel	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
487	Nef‘ İ	Ġazel	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
488	Rif‘ at Efendi	Ġazel	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
489	Nedīm	Ġazel	mef‘ ülü fā‘ ilätü mefā‘ ilü fā‘ ilün	Muzārī
490	Nedīm	Ġazel	mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün	Hezec
491	Kırımī Rif‘ at Efendi	Ġazel	mef‘ ülü mefā‘ ilü mefā‘ ilü fe‘ ülü	Hezec
492	Pertev	Ġazel	mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün	Hezec
493	Şābit	Ġazel	mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün	Hezec
494	Ġalib Dede	Ġazel	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
495	Ġalib Dede	Ġazel	mefā‘ ilün fe‘ ilätün mefā‘ ilün fe‘ ilün	Müctes
496	‘İzzet Mollā	Ġazel	mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün	Hezec
497	‘İzzet Mollā	Ġazel	müfte‘ ilün fā‘ ilün müfte‘ ilün fā‘ ilün	Münserih
498	Pertev	Ġazel	müfte‘ ilün müfte‘ ilün fā‘ ilün	Serī‘
499	Nedīm	Ġazel	mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün	Hezec
500	Neş‘et	Ġazel	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
501	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mef‘ ülü fā‘ ilätü mefā‘ ilü fā‘ ilün	Muzārī
502	Rāğıb	Ġazel	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
503	Sa‘ İd	Ġazel	mef‘ ülü mefā‘ ilü mefā‘ ilü fe‘ ülü	Hezec
504	Şākıb	Ġazel	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel

505	Ḳırmī Rif'at Efendi	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
506	Fuzülī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
507	Ġalib Dede	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
508	Nābī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
509	Fuzülī	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
510	Naẓīm	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
511	Cevdet	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
512	Ġalib	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
513	Neş'et	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
514	İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
515	İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
516	Es'ad	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
517	Mīr Fāzıl	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
518	Belīġ	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
519	Belīġ	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
520	Nedīm	Ġazel	mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün	Hezec
521	Şābit	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
522	Fuzülī	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
523	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
524	Fuzülī	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
525	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
526	Neşāṭī	Ġazel	mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
527	Pertev	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
528	Şābit	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
529	İzzet Mollā	Ġazel	mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
530	Sāmī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
531	Rāġıb	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
532	Sürürī	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
533	Keçeci-zāde İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
534	Keçeci-zāde İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel

535	Keçeci-zāde ‘İzzet Mollā	Ġazel	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
536	Keçeci-zāde ‘İzzet Mollā	Ġazel	mef’ ūlū mefā’ ĩlū mefā’ ĩlū fe’ ūlūn	Hezec
537	Keçeci-zāde ‘İzzet Mollā	Ġazel	mef’ ūlū mefā’ ĩlū mefā’ ĩlū fe’ ūlūn	Hezec
538	Nahīf	Ġazel	mef’ ūlū mefā’ ĩlū mefā’ ĩlū fe’ ūlūn	Hezec
539	Ġālib Dede	Ġazel	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
540	Ġālib Dede	Ġazel	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
541	Nef’ ĩ	Ġazel	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
542	Nedīm	Ġazel	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
543	Sāmī	Ġazel	mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn	Hezec
544	Şābit	Ġazel	mef’ ūlū mefā’ ĩlū mefā’ ĩlū fe’ ūlūn	Hezec
545	Şābit	Ġazel	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
546	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
547	Sa’ ĩd	Ġazel	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
548	Pertev	Ġazel	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
549	Nihād	Ġazel	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
550	‘Ārif	Ġazel	mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn	Hezec
551	Neş’et	Ġazel	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
552	Fuzūlī	Ġazel	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
553	Nevres	Ġazel	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
554	Rāġıb	Ġazel	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
555	Ġālib Dede	Ġazel	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
556	Ĥanīf	Ġazel	fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilātūn fe’ ilūn	Remel
557	Neş’et	Ġazel	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
558	Nef’ ĩ	Ġazel	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
559	Nābī	Ġazel	fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilātūn fā’ ilūn	Remel
560	‘İzzet ‘Ali Paşa	Ġazel	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
561	Belīġ	Ġazel	mef’ ūlū fā’ ilātū mefā’ ĩlū fā’ ilūn	Muzārī
562	Neş’et	Ġazel	mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn mefā’ ĩlūn	Hezec
563	Cevdet	Ġazel	mefā’ ilūn fe’ ilātūn mefā’ ilūn fe’ ilūn	Müctes
564	Pertev	Ġazel	mef’ ūlū mefā’ ĩlū mefā’ ĩlū fe’ ūlūn	Hezec

565	Nedīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
566	Cavīd	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
567	‘İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
568	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
569	Es'ad Ġālib Dedē	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
570	Es'ad Ġālib Dedē	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
571	Es'ad Ġālib Dedē	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
572	Nedīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
573	Nedīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
574	Şābit	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
575	Sāmī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
576	Nevres	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
577	‘Ārif	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
578	Fehīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
579	Fehīm	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
580	Rāġib	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
581	Şābit	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
582	Şābit	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
583	‘İzzet Mollā	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
584	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
585	Fıṭnat	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
586	Sāmī	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
587	Sāmī	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
588	Sāmī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
589	Fıṭnat	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
590	‘İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
591	Ġālib	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
592	Rāġib	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
593	Fāzıl	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
594	Āzerī	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī

595	Şābit	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
596	Sūrūrī	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
597	Nābī	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
598	Nābī	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
599	Neş'et	Ġazel	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
600	Nedīm	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
601	Ġālib	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
602	İzzet Mollā	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
603	Nevres	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
604	Nā' ilī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
605	Nā' ilī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
606	Naẓīm	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
607	Pertev	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
608	Ārif	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
609	Şākīb	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
610	Şākīb	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
611	Fuzūlī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
612	Şākīb	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
613	İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
614	Fuzūlī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
615	İzzet Mollā	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
616	Ġālib Dede	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
617	Ġālib Dede	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
618	Şābit	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
619	Fāzıl	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
620	Nā' ilī	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
621	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
622	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	müfte' ilūn müfte' ilūn müfte' ilūn müfte' ilūn	Recez
623	Qırımī Rif' at Efendi	Ġazel	müstef' ilūn müstef' ilūn müstef' ilūn müstef' ilūn	Recez
624	Şābit	Ġazel	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec

625	Şābit	Ġazel	mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
626	Belġ	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
627	Nābī	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
628	İzzet	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
629	Pertev	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
630	Pertev	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
631	Fuzülī	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
632	Nedīm	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
633	Nedīm	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
634	Rāġıb	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
635	Nevres	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
636	Nevres	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
637	Nevres	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
638	Nevres	Ġazel	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
639	Nevres	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
640	Fıtnat	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
641	Şābit	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
642	Şubhī Beg	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
643	İzzet 'Ali Paşa	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
644	Şākıb	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
645	Nef' İ	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
646	Rāġıb	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
647	Ġālib Dede	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
648	Ġālib Dede	Ġazel	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
649	Naẓīm	Ġazel	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
650	Naẓīm	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
651	Naẓīm	Ġazel	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
652	Naẓīm	Ġazel	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
653	Sāmī	Ġazel	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
654	İzzet Mollā	Ġazel	mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec

655	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
656	Rāġib	Ġazel	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
657	Ġālib Dede	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
658	Neş‘et	Ġazel	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
659	Şābit	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
660	Şābit	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
661	Şābit	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
662	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
663	Nā‘ilī	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
664	‘İzzet	Ġazel	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
665	Fehīm	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
666	‘İzzet	Ġazel	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
667	Fāiz	Ġazel	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
668	Mīr ‘İzzet	Ġazel	mef‘ ülü fā‘ ilātü mefā‘ ĩlü fā‘ ilün	Muzārī
669	Vehbī	Ġazel	mef‘ ülü fā‘ ilātü mefā‘ ĩlü fā‘ ilün	Muzārī
670	Nābī	Ġazel	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
671	‘Āṭif	Ġazel	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
672	Ġālib Dede	Ġazel	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
673	Fıṭnat	Ġazel	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
674	Şābit	Ġazel	mef‘ ülü fā‘ ilātü mefā‘ ĩlü fā‘ ilün	Muzārī
675	‘Ārif	Ġazel	mef‘ ülü fā‘ ilātü mefā‘ ĩlü fā‘ ilün	Muzārī
676	Vecdī	Ġazel	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
677	Ġālib Dede	Ġazel	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
678	Ġālib Dede	Ġazel	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
679	Nedīm	Ġazel	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
680	Nef‘ ĩ	Ġazel	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
681	Nedīm	Ġazel	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
682	Cāvīd	Ġazel	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
683	Rāġib	Ġazel	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
684	Nedīm	Ġazel	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec

685	Fāzīl	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
686	‘İzzet Mollā	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
687	Sāmī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
688	Fuzūlī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
689	Şābit	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
690	Cevrī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
691	Pertev	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
692	Fıḫnat	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
693	Rāġıb	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
694	Nābī	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
695	Muḫliş	Ġazel	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülün	Hezec
696	Rāşid	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
697	Münīf	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
698	‘İzzet ‘Ali Paşa	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
699	‘Ārif	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
700	Rāşih	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
701	Vehbī-i Sünbül-zāde	Ġazel	müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün	Recez
702	Vāşif	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
703	Sezāyī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
704	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
705	‘İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
706	Sāmī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
707	Nazīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
708	Nazīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
709	Nazīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
710	Nedīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
711	Pertev	Ġazel	mef' ülü fā' ilätü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
712	Baḫī	Ġazel	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülün	Hezec
713	‘İzzet ‘Ali Paşa	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
714	Neş'et	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel

715	Nedīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
716	‘İzzet Beg	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
717	Şābit	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
718	‘İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
719	Rāġıb	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
720	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
721	Fuzülī	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
722	Ġālib Dede	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
723	Ġālib Dede	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
724	Pertev	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
725	Rāġıb	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
726	Nedīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
727	Nedīm	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
728	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
729	Nābī	Ġazel	mef' ülü fā' ilātü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
730	Nābī	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
731	Pertev	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
732	Fuzülī	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
733	‘İzzet Mollā	Ġazel	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülü	Hezec
734	Pertev	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
735	Ġālib Dede	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
736	Ġālib Dede	Ġazel	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülü	Hezec
737	Sünbül-zāde Vehbī	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
738	Sünbül-zāde Vehbī	Ġazel	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülü	Hezec
739	Ġālib	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
740	Naẓīf	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
741	‘Ārif	Ġazel	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
742	Fuzülī	Ġazel	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
743	Fuzülī	Ġazel	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
744	Nābī	Ġazel	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes

745	Nābī	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilūn	Muzārī
746	Vehbī-i Sūnbül-zāde	Ġazel	mef' ūlū mefā' ĩlū mefā' ĩlū fe' ūlūn	Hezec
747	'İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
748	'İzzet Mollā	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
749	Nedīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
750	'Ārif	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
751	Bāķī	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilūn	Muzārī
752	Sāmī	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
753	Ġālib	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
754	Pertev	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
755	Nedīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
756	'İzzet Mollā	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
757	Fāzīl	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilūn	Muzārī
758	Faṣīḥ	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
759	Fıṭnat	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilūn	Muzārī
760	Vehbī-i Sūnbül-zāde	Ġazel	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilūn	Muzārī
761	Rāġib	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
762	Mīr Fāzıl	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
763	'İzzet Mollā	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
764	Rāġib	Ġazel	mef' ūlū mefā' ĩlū mefā' ĩlū fe' ūlūn	Hezec
765	Rāġib	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
766	Şābit	Ġazel	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
767	Nedīm	Ġazel	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
768	Nevres	Ġazel	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
1	Fuzūlī	Muḳaṭṭa'	mefā' ĩlūn mefā' ĩlūn mefā' ĩlūn mefā' ĩlūn	Hezec
2	Fuzūlī	Muḳaṭṭa'	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
3	Fuzūlī	Muḳaṭṭa'	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
4	Fuzūlī	Muḳaṭṭa'	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
5	Fuzūlī	Muḳaṭṭa'	mef' ūlū fā' ilātū mefā' ĩlū fā' ilūn	Muzārī
6	Fuzūlī	Muḳaṭṭa'	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel

7	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
8	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
9	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
10	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
11	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
12	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü fāʿ ilätü mefāʿ İlü fāʿ ilün	Muzārī
13	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
14	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
15	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
16	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
17	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
18	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	mefāʿ İlün mefāʿ İlün mefāʿ İlün mefāʿ İlün	Hezec
19	Ġālib	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
20	Fuzūlī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
21	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ İlü mefāʿ İlü feʿ ülün	Hezec
22	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ İlü mefāʿ İlü feʿ ülün	Hezec
23	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
24	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ İlün mefāʿ İlün fāʿ mefʿ ülü mefāʿ İlü mefāʿ İlün fāʿ	Ahreb
25	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ İlü mefāʿ İlü feʿ ülün	Hezec
26	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
27	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
28	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
29	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
30	Sāmī	Muḳaṭṭaʿ	mefāʿ ilün feʿ ilātün mefāʿ ilün feʿ ilün	Müctes
31	Sāmī	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ İlü mefāʿ İlü feʿ ülün	Hezec
32	Nefʿ İ	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
33	Pertev	Muḳaṭṭaʿ	mefāʿ ilün feʿ ilātün mefāʿ ilün feʿ ilün	Müctes
34	Pertev	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
35	Pertev	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
36	Nedīm	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ İlü mefāʿ İlü feʿ ülün	Hezec

37	Nedīm	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
38	Nedīm	Muḳaṭṭaʿ	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
39	ʿİzzet	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
40	ʿİzzet	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
41	ʿİzzet	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
42	Lā-edrī	Muḳaṭṭaʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
43	Lā-edrī	Muḳaṭṭaʿ	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
44	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülün	Hezec
45	Fuzülī	Muḳaṭṭaʿ	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
46	Fuzülī	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
47	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
48	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
49	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
50	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
51	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
52	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
53	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
54	Kirāmī	Muḳaṭṭaʿ	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
55	ʿİffet	Muḳaṭṭaʿ	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
56	Neş'et	Muḳaṭṭaʿ	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
57	Faşıh	Muḳaṭṭaʿ	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
58	Nihād	Muḳaṭṭaʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
59	Münīf	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
60	Münīf	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
61	Nevres	Muḳaṭṭaʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
62	Nevres	Muḳaṭṭaʿ	mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün	Hezec
63	Lā-edrī	Muḳaṭṭaʿ	mef' ülü mefā' İlü mefā' İlü fe' ülün	Hezec
64	Vehbī-i Keçeci-zāde	Muḳaṭṭaʿ	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
65	Vehbī-i Keçeci-zāde	Muḳaṭṭaʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' İlü fā' ilün	Muzārī
66	Vehbī-i Keçeci-zāde	Muḳaṭṭaʿ	fe' ilātün mefā' İlün fe' ilün	Hafīf

67	Lā-edrī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
68	Lā-edrī	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
69	ʿ Ārif	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü feʿ ülün	Hezec
70	ʿ Ārif	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
71	Şākıb	Muḳaṭṭaʿ	mefāʿ ĩlün mefāʿ ĩlün mefāʿ ĩlün mefāʿ ĩlün	Hezec
72	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
73	Nābī	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü fāʿ ilātü mefāʿ ĩlü fāʿ ilün	Muzārī
74	Lā-edrī	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü faʿ ül mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü faʿ	Hezec
75	Haşmet	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün feʿ ilātün feʿ ilün	Remel
76	Ġālib Dede	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlün fāʿ mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlün fāʿ	Hezec
77	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlün mefāʿ ĩlü feʿ ül mefʿ ülü mefāʿ ĩlün mefāʿ ĩlü fāʿ	Hezec
78	Şābit	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü feʿ ülün	Hezec
79	ʿ İzzet	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü feʿ ülün	Hezec
80	ʿ İzzet	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü feʿ ülün	Hezec
81	ʿ İzzet	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü feʿ ülün	Hezec
82	ʿ İzzet	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü feʿ ülün	Hezec
83	ʿ İzzet	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü feʿ ülün	Hezec
84	ʿ İzzet	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü mefāʿ ĩlü mefāʿ ĩlü feʿ ülün	Hezec
85	Fuzülī	Muḳaṭṭaʿ	fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün	Remel
86	Fuzülī	Muḳaṭṭaʿ	feʿ ilātün mefāʿ ĩlün feʿ ilün	Ĥaffīf
87	Fuzülī	Muḳaṭṭaʿ	mefʿ ülü fāʿ ilātü mefāʿ ĩlü fāʿ ilün	Muzārī
1	Fuzülī	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb
2	ʿ İzzet Mollā	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb
3	Ġālib Dede	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb
4	Ġālib Dede	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb
5	Ġālib Dede	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb
6	Ġālib Dede	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb
7	Ġālib Dede	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb
8	Ġālib Dede	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb
9	Ġālib Dede	Rubāʿ ĩ	Ahreb	Ahreb

10	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
11	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
12	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
13	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
14	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
15	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
16	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahrem	Ahrem
17	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
18	Ġālib Dede	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
19	Şābit	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
20	Şābit	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
21	Şābit	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
22	Şābit	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
23	Şābit	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
24	Şābit	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
25	Nef ^ʿ Ī	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
26	Nef ^ʿ Ī	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
27	Nef ^ʿ Ī	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
28	Nedīm	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
29	Nedīm	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
30	ʿİzzet	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
31	ʿİzzet	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
32	ʿİzzet	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
33	Rāġib	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
34	Rāġib	Rubā ^ʿ Ī	Ahrem	Ahrem
35	Rāġib	Rubā ^ʿ Ī	Ahrem	Ahrem
36	Nābī	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
37	Keçeci-zāde Vehbī	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
38	Vehbī-i Keçeci-zāde	Rubā ^ʿ Ī	Ahreb	Ahreb
39	Lā-edrī	Rubā ^ʿ Ī	Ahrem	Ahrem

40	Lā-edrī	Rubā'ī	Ahreb	Ahreb
1	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
2	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
3	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
4	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
5	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
6	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
7	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
8	Fuzūlī	Ferd	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
9	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
10	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
11	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
12	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
13	Fuzūlī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
14	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
15	Vāşif	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
16	Ġālib	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
17	Ġālib	Ferd	müstef' ilün fa' ülün müstef' ilün fa' ülün	Medīd
18	Ġālib	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
19	Ġālib	Ferd	mef' ulü fā' ilätü mefā' ilü fa' ilün	Muzārī
20	Ġālib	Ferd	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
21	Ġālib	Ferd	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
22	Ġālib	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
23	Ġālib	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
24	Lā-edrī	Ferd	mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
25	Bāķī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
26	Şābit	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
27	Şābit	Ferd	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
28	Şābit	Ferd	mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
29	Şābit	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel

30	Şābit	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
31	Şābit	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
32	Şābit	Ferd	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
33	Şābit	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
34	Şābit	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
35	Şābit	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
36	Şābit	Ferd	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
37	Şābit	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
38	Şābit	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
39	Şābit	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
40	Şābit	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
41	Şābit	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
42	Şābit	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
43	Şābit	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
44	Şābit	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
45	Şābit	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
46	Şābit	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
47	Şābit	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
48	Şābit	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
49	İzzet	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
50	İzzet	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
51	İzzet	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
52	İzzet	Ferd	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
53	İzzet	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
54	İzzet	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
55	İzzet	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
56	İzzet	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
57	İzzet	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
58	İzzet	Ferd	mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn	Müctes
59	İzzet	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel

60	‘İzzet	Ferd	mefā’ ilün fe’ ilätün mefā’ ilün fe’ ilün	Müctes̄
61	‘İzzet	Ferd	mef’ ülü fā’ ilätün mef’ ülü fā’ ilätün [müstef’ ilün fa’ ülün müstef’ ilün fa’ ülün]	Muzārī
62	‘İzzet	Ferd	fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilün	Remel
63	‘İzzet	Ferd	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
64	‘İzzet	Ferd	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
65	‘İzzet	Ferd	mefā’ ilün fe’ ilätün mefā’ ilün fe’ ilün	Müctes̄
66	‘İzzet	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
67	‘İzzet	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
68	‘İzzet	Ferd	mef’ ülü mefā’ İlü mefā’ İlü fe’ ülün	Hezec
69	‘İzzet	Ferd	fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilün	Remel
70	‘İzzet	Ferd	fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilün	Remel
71	‘İzzet	Ferd	mefā’ ilün fe’ ilätün mefā’ ilün fe’ ilün	Müctes̄
72	‘İzzet	Ferd	mef’ ülü mefā’ İlü mefā’ İlü fe’ ülün	Hezec
73	‘İzzet	Ferd	fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilün	Remel
74	‘İzzet	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
75	‘İzzet	Ferd	fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilün	Remel
76	‘İzzet	Ferd	mef’ ülü fā’ ilätü mefā’ İlü fā’ ilün	Muzārī
77	‘İzzet	Ferd	fe’ ilätün mefā’ ilün fe’ ilün	Ḥaffīf
78	‘İzzet	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
79	‘İzzet	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
80	‘İzzet	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
81	Nābī	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
82	Nābī	Ferd	fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilätün fā’ ilün	Remel
83	Nābī	Ferd	mef’ ülü fā’ ilätü mefā’ İlü fā’ ilün	Muzārī
84	Nābī	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
85	Rağıb Paşa	Ferd	fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilätün fe’ ilün	Remel
86	Nābī	Ferd	mef’ ülü fā’ ilätü mefā’ İlü fā’ ilün	Muzārī
87	Nābī	Ferd	mef’ ülü fā’ ilätü mefā’ İlü fā’ ilün	Muzārī
88	Nābī	Ferd	fe’ ilätün mefā’ ilün fe’ ilün	Ḥaffīf
89	Nābī	Ferd	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec

90	Nābī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
91	Nābī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
92	Nābī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
93	Nābī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
94	Nābī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
95	Nābī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
96	Nābī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
97	Nābī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
98	Nābī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
99	Sāmī	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
100	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
101	Sāmī	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
102	Sāmī	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
103	Sāmī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
104	Sāmī	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
105	Sāmī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
106	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
107	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
108	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
109	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
110	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
111	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
112	Sāmī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
113	Sāmī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
114	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
115	Sāmī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
116	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
117	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
118	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
119	Lā-edrī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel

120	Lā-edrī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
121	Fuzūlī	Ferd	mef' ulü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
122	Ḥalīm Girāy	Ferd	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
123	Naẓīf	Ferd	mef' ulü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
124	Cāvīd	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
125	Rāğīb	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
126	Rāğīb	Ferd	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
127	Rāğīb	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
128	Rāğīb	Ferd	mef' ulü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün	Muzārī
129	Rāğīb	Ferd	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
130	Rāğīb	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
131	Rāğīb	Ferd	mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
132	Rāğīb	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
133	Rāğīb	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
134	Rāğīb	Ferd	mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
135	Fuzūlī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
136	Rāğīb	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
137	Fāzil	Ferd	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
138	Fāzil	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
139	Nābī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
140	Nābī	Ferd	mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün	Hezec
141	Nābī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
142	Lā-edrī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
143	Lā-edrī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
144	Lā-edrī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
145	Nevres	Ferd	mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün	Hezec
146	Vehbī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
147	Vehbī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
148	Vehbī	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
149	Vehbī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel

150	Vehbī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
151	Vehbī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
152	Vehbī	Ferd	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
153	Vehbī	Ferd	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
154	Nef' ĩ	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
155	Nef' ĩ	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
156	Nef' ĩ	Ferd	mef' ũlü mefā' ĩlü mefā' ĩlü fe' ũlün	Hezec
157	Nef' ĩ	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
158	Kelīm	Ferd	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
159	Şābit	Ferd	mef' ũlü mefā' ĩlü mefā' ĩlü fe' ũlün	Hezec
160	Şābit	Ferd	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
161	Şābit	Ferd	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
162	Şābit	Ferd	mef' ũlü mefā' ĩlü mefā' ĩlü fe' ũlün	Hezec
163	Şābit	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
164	Şābit	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
165	Şābit	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
166	Şābit	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
167	Şābit	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
168	Şābit	Ferd	mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün	Müctes̄
169	Şābit	Ferd	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
170	Lā-edrī	Ferd	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
171	Lā-edrī	Ferd	fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün	Remel
172	Lā-edrī	Ferd	mef' ũlü mefā' ĩlü mefā' ĩlü fe' ũlün	Hezec
173	Rāğıb	Ferd	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
174	Rāğıb	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel
175	Rāğıb	Ferd	mef' ũlü fā' ilātü mefā' ĩlü fā' ilün	Muzārī
176	Rāğıb	Ferd	mef' ũlü mefā' ĩlü mefā' ĩlü fe' ũlün	Hezec
177	Rāğıb	Ferd	mef' ũlü fā' ilātü mefā' ĩlü fā' ilün	Muzārī
178	Rāğıb	Ferd	mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün	Hezec
179	Rāğıb	Ferd	fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün	Remel

180	Fehīm	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
181	Neş'et	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
182	Neş'et	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
183	Neş'et	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
184	Neş'et	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
185	Neş'et	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
186	Neş'et	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
187	Nihād Beg	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
188	Nihād Beg	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
189	Nihād Beg	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
190	Nihād Beg	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
191	Nihād Beg	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
192	Fehīm	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
193	Fehīm	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
194	Fehīm Qadīm	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
195	Fehīm Qadīm	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
196	Fehīm Qadīm	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
197	Ḥamī	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
198	Rāğīb	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
199	Rāğīb	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
200	Rāğīb	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
201	Rāğīb	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
202	'Abdullāh Paşa	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
203	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
204	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
205	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
206	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
207	Vehbī-i Keçeci-zāde	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
208	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
209	Lā-edrī	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī

210	Lā-edrī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
211	Lā-edrī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
212	Faṣīḥ	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
213	Faṣīḥ	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
214	Faṣīḥ	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
215	Faṣīḥ	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
216	Münīf	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
217	Münīf	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
218	Münīf	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
219	Cāvīd	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
220	Cāvīd	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
221	Cāvīd	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
222	Cevdet	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
223	Cevdet	Ferd	mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn	Muzārī
224	Cevdet	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
225	Ḥān Aḥmed	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
226	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
227	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
228	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
229	Lā-edrī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
230	Lā-edrī	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
231	Rāğīb	Ferd	mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn	Hezec
232	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
233	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
234	Sābit	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
235	Faīz	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
236	Faīz	Ferd	fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn	Remel
237	'Ulvī	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec
238	'Ulvī	Ferd	fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn	Remel
239	Nāşid	Ferd	mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn	Hezec

240	Nāşid	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
241	Müfīd	Ferd	mef' ūlü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
242	Nābī	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
243	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
244	Lā-edrī	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
245	Lā-edrī	Ferd	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
246	Lā-edrī	Ferd	mefā' ilün fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Müctes
247	Lā-edrī	Ferd	mef' ūlü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
248	Nażif	Ferd	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
249	Nażif	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
250	Rāşid	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
251	Ārif Mollā	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
252	Haşmet	Ferd	mef' ūlü mefā' īlü mefā' īlü fe' ūlün	Hezec
253	Fātiḥ	Ferd	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
254	Belīg	Ferd	mef' ūlü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
255	Bāķī	Ferd	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Hezec
256	Rāmiz	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
257	Mümtāz	Ferd	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
258	Ḥalīm Girāy	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
259	Ḥalīm Girāy	Ferd	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
260	Ārif	Ferd	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
261	Ārif	Ferd	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
262	Ārif	Ferd	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
263	Ārif	Ferd	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
264	Ārif	Ferd	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
1	Lā-edrī	Mışra'	mef' ūlü mefā' īlü mefā' īlü fe' ūlün	Hezec
2	Lā-edrī	Mışra'	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
3	Lā-edrī	Mışra'	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
4	Nābī	Mışra'	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
5	Lā-edrī	Mışra'	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel

6	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
7	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
8	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
9	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
10	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
11	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
12	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mef' ülü mefā' īlü mefā' īlü fe' ülü	Hezec
13	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
14	Şābit	Mıṣraʿ	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
15	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
16	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
17	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
18	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fā' ilätün fā' ilätün fā' ilätün fā' ilün	Remel
19	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
20	Ġālib	Mıṣraʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
21	Ġālib	Mıṣraʿ	mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün	Hezec
22	Ġālib	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
23	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
24	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
25	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
26	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
27	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
28	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
29	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
30	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Ḥaffīf
31	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	fe' ilätün mefā' ilün fe' ilün	Ḥaffīf
32	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
33	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
34	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	mef' ülü fā' ilätü mefā' īlü fā' ilün	Muzārī
35	ʿ İzzet Mollā	Mıṣraʿ	mef' ülü mefā' īlü mefā' īlün fā'	Ahreb

36	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ ilün fe‘ ülün	Hezec
37	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fe‘ ilätün mefā‘ ilün fe‘ ilün	Ḥafīf
38	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
39	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
40	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
41	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
42	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
43	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
44	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
45	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
46	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
47	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
48	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
49	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
50	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
51	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
52	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
53	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
54	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
55	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
56	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
57	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün	Hezec
58	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü fā‘ ilätü mefā‘ ĩlü fā‘ ilün	Muzārī
59	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
60	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
61	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
62	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
63	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
64	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlü fe‘ ülün	Hezec
65	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ ĩlü mefā‘ ĩlün fā‘	Ahreb

66	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ilün fe‘ ilätün mefā‘ ilün fe‘ ilün	Müctes̄
67	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mefā‘ ilün fe‘ ilätün mefā‘ ilün fe‘ ilün	Müctes̄
68	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ İlün mef‘ ülü mefā‘ İlün	Hezec
69	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	mef‘ ülü fā‘ ilätün mef‘ ülü fā‘ ilätün	Muzārī
70	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
71	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
72	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
73	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
74	‘ İzzet Mollā	Mıṣra‘	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel
75	Lā-edrī	Mıṣra‘	mef‘ ülü fā‘ ilätü mefā‘ İlü fā‘ ilün	Muzārī
76	Lā-edrī	Mıṣra‘	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
77	Lā-edrī	Mıṣra‘	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
78	Lā-edrī	Mıṣra‘	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
79	Lā-edrī	Mıṣra‘		
80	Lā-edrī	Mıṣra‘	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
81	Lā-edrī	Mıṣra‘	mef‘ ülü fā‘ ilätü mefā‘ İlü fā‘ ilün	Muzārī
82	Lā-edrī	Mıṣra‘		
83	Lā-edrī	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ İlü mefā‘ İlü fe‘ ülün	Hezec
84	Lā-edrī	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ İlü mefā‘ İlü fe‘ ülün	Hezec
85	Lā-edrī	Mıṣra‘	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
86	Lā-edrī	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
87	Lā-edrī	Mıṣra‘	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
88	Lā-edrī	Mıṣra‘	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
89	Lā-edrī	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
90	Lā-edrī	Mıṣra‘	mef‘ ülü mefā‘ İlü mefā‘ İlü fe‘ ülün	Hezec
91	Lā-edrī	Mıṣra‘		
92	Lā-edrī	Mıṣra‘		
93	Lā-edrī	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
94	Lā-edrī	Mıṣra‘	fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilätün fā‘ ilün	Remel
95	Lā-edrī	Mıṣra‘	fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilätün fe‘ ilün	Remel

96	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec
97	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilün	Remel
98	Lā-edrī	Mıṣraʿ	fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilün	Remel
99	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec
100	Lā-edrī	Mıṣraʿ		
101	Lā-edrī	Mıṣraʿ	feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilün	Remel
102	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec
103	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefāʿ ilün feʿ ilätün mefāʿ ilün feʿ ilün	Müctes
104	Lā-edrī	Mıṣraʿ	mefāʿ ilün feʿ ilätün mefāʿ ilün feʿ ilün	Müctes
1	ʿİzzet	Tārīḥ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec
2	Fıṭnat	Tārīḥ	mefʿ ülü fāʿ ilätün mefʿ ülü fāʿ ilätün	Muzārī
3	Sürürī	Tārīḥ	fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilün	Remel
4	Sürürī	Tārīḥ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec
5	Sürürī	Tārīḥ	fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilün	Remel
6	ʿİzzet	Tārīḥ	fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilün	Remel
7	ʿİzzet	Tārīḥ	feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilün	Remel
8	ʿİzzet	Tārīḥ	feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilün	Remel
9	Fıṭnat	Tārīḥ	feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilün	Remel
10	Sāʿ İ	Tārīḥ		
11	Sāʿ İ	Tārīḥ		
12	Naẓīf	Tārīḥ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec
13	Naẓīf	Tārīḥ		
14	Naẓīf	Tārīḥ		
15	Sürürī	Tārīḥ	feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilätün feʿ ilün	Remel
16	Şābit	Tārīḥ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec
17	Ṭālib	Tārīḥ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec
18	Naẓīf	Tārīḥ	fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilün	Remel
19	Şābit	Tārīḥ		
20	Naẓīf	Tārīḥ	fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilätün fāʿ ilün	Remel
21	Sürürī	Tārīḥ	mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün mefāʿ īlün	Hezec

22	‘İzzet	Tārīḥ		
23	‘İzzet	Tārīḥ	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
24	‘İzzet	Tārīḥ	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
25	Naẓīf	Tārīḥ	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
26	Ṭālib	Tārīḥ	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
27	Ṭālib	Tārīḥ	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
28	Naẓīf	Tārīḥ		
29	Pertev	Tārīḥ		
30	Ṭālib	Tārīḥ	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
31	Vehbī	Tārīḥ		
32	Rāmīz	Tārīḥ		
33	Ḥākī	Tārīḥ		
34	Nedīm	Tārīḥ	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
35	Vaṣīf	Tārīḥ		
36	‘İzzet	Tārīḥ	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
37	‘İzzet	Tārīḥ	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
38	‘İzzet	Tārīḥ	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
39	Sürürī	Tārīḥ	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
40	‘İzzet Mollā	Tārīḥ	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
41	‘İzzet Mollā	Tārīḥ	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
42	Vehbī-i Keçeci-zāde	Tārīḥ	müstef‘ ilün müstef‘ ilün müstef‘ ilün müstef‘ ilün	Recez
43	Şakir Paşa	Tārīḥ	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
44	Nābī	Tārīḥ	mefā‘ İlün fe‘ ilātün mefā‘ İlün fe‘ ilātün	Müctes
45	Nābī	Tārīḥ	mef‘ ülü mefā‘ İlü mefā‘ İlü fe‘ ülün	Hezec
46	Naẓīf	Tārīḥ	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
47	Naẓīf	Tārīḥ	fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün	Remel
48	Naẓīf	Tārīḥ		
49	Vehbī Kādīm	Tārīḥ	mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün	Hezec
50	Sermed	Tārīḥ	fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün	Remel
51	Naẓīf	Tārīḥ	müstef‘ ilün müstef‘ ilün müstef‘ ilün müstef‘ ilün	Recez

52	‘İzzet Mollā	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
53	‘İzzet Mollā	Tārīḥ	müstef’ ilün müstef’ ilün müstef’ ilün müstef’ ilün	Recez
54	Lā-edrī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
55	Naẓīf	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
56	Naẓīf	Tārīḥ	fe’ ilātün fe’ ilātün fe’ ilātün fe’ ilün	Remel
57	Naẓīf	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
58	Sürürī	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
59	Sürürī	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
60	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
61	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
62	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
63	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
64	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
65	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
66	Naẓīf	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
67	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
68	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
69	Vehbī-i Sünbül-zāde	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
70	‘İzzet	Tārīḥ	fe’ ilātün fe’ ilātün fe’ ilātün fe’ ilün	Remel
71	Sürürī	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
72	Sürürī	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
73	Sürürī	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
74	Fāzıl	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
75	Naẓīf	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
76	Ṭālib	Tārīḥ	fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün	Remel
77	Kālāyī Refi’	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
78	Pertev	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
79	Şābit	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec
80	Şābit	Tārīḥ		
81	Ṭālib	Tārīḥ	mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün	Hezec

82	Ğalib	Tārīḥ	mef' ulü fâ' ilätün mef' ulü fâ' ilätün	Muzārî
83	Pertev	Tārīḥ	mef' ulü fâ' ilätün mef' ulü fâ' ilätün	Muzārî
84	Naẓîf	Tārīḥ	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
85	Nābî	Tārīḥ	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
86	‘İzzet ü ‘İzzî Sürûri	Tārīḥ	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
87	‘İzzet	Tārīḥ	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
88	‘İzzet	Tārīḥ	mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	Hezec
89	‘İzzet	Tārīḥ	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
90	Fâzıl	Tārīḥ	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
91	Fâzıl	Tārīḥ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
92	Fâzıl	Tārīḥ	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
93	Fâzıl	Tārīḥ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
94	Fâzıl	Tārīḥ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
95	Fâzıl	Tārīḥ	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
96	Fâzıl	Tārīḥ	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
97	Şābit	Meşnevî	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
98	Şābit	Meşnevî	fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün	Remel
99	Naẓşî Dede	Tārīḥ	fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün	Remel
100	Sâ' î	Tārīḥ	fe' ülün fe' ülün fe' ülün fe' ülün	Müteķārib

Müntehabât'ta çeşitli yüzyıllara ait toplam 89 şair bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmının hangi yüzyılda yaşadığını tespit ettik ve bu şairlerle ilgili yapılmış çalışmaları aşağıda sıraladık.

2.2.2. Müntehabât'ta Yer Alan Şairler İle İlgili Yapılmış Çalışmalar

Müntehabât'ta yer alan şairlerle ilgili yapılmış çalışmalar, çalıştığımız esere kaynakça olduğu için Müntehabât'ta yer alan sıraya göre aşağıda verilmiştir.

Yahyâ Nazîm Efendi (ö. 1727)

Çağlışlek, Aynur, *Yahya Nazîm Dîvânı II: Metin*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayseri, 1991.

Gümüş, Nevin, *Yahya Nazîm Dîvânı I: İnceleme-Metin*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayseri, 1992.

Kurban, Ahmet, *Yahya Nazîm Dîvânı IV: İnceleme-Metin*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayseri, 1992.

Kayhan Ertürk, Şaziye, *Yahya Nazîm Dîvânı V: İnceleme-Metin*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayseri, 1996.

Şimşek, Mehmet, *Yahya Nazîm Dîvânı III: İnceleme-Metin*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayseri, 2007.

Bosnalı Alâaddin Sâbit (ö. 1712)

Karacan, Turgut, *Sâbit - Dere-nâme ya da Hâce Fesâd ve Söz Ebesi*, Dilek Basımevi, Sivas, 1990.

_____, Bosnalı Sâbit'in Berber-nâmesi, *Çevren Dergisi*, 1990, Sayı: 76, s. 37-44.

_____, *Bosnalı Alâaddin Sâbit: Dîvân*, Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, Sivas, 1991.

Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmi (ö. 1734)

Kahramanoğlu, Kemal, *Arpaemîni-zâde Sâmi Efendi: Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Konya, 1995.

Kutlar Oğuz, Fatma Sabiha, *Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmi Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2017.

Sünbül-zâde Vehbî (ö. 1809)

Yenikale, Ahmet, *Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2017.

Keçeci-zâde İzzet Mollâ (ö.1829)

Ceylan, Ömür, Yılmaz, Ozan, *Hazana Sürgün Bahar*, Sahaflar Kitap Sarayı, İstanbul, 2005.

Şahin, Ebubekir Sıddık, *Keçeci-zâde İzzet Mollâ'nın Dîvânları: Bahâr-ı Efkâr ve Hazân-ı Âsâr*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara, 2005.

Nef'î (ö. 1635)

İpekten, Halûk, *Nef'î Hayatı Sanatı Eserleri*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1996.

Akkuş, Metin, *Nef'î Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2018.

Antâkî Münif (ö. 1743-44)

Kılıç, Muharrem, *Münif Antâkî Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri, Dîvânının Tenkitli Metni ve İncelemesi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum, 1995.

Küçük, Sabahattin, *Antakyalı Münif Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999.

Felek, Özgen, *Antakyalı Münif Dîvânı Tahlili*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 2000.

Nedîm (ö. 1730)

Macit, Muhsin, *Nedîm Dîvânı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1997.

Gölpınarlı, Abdülbaki, *Nedîm Divanı*, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 2005.

Zâ'ik (ö. 1852-53)

Karakoyun, Engin, *Zâ'ik Dîvânı (Metin, 1b-65a)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 2007.

Zübeyde Fitnat Hanım (ö. 1780)

Azaklı, İmran, *Zübeyde Fitnat Hanım'ın Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1998.

Hoca Neş'et, (ö. 1807)

Oğraş, Rıza, *Hoca Neş'et Dîvânı: İnceleme-Metin*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1991.

Genç, İlhan, *Hoca Neş'et, Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divânının Tenkitli Metni*, Kanyılmaz Matbaası, İzmir, 1998.

Fehîm-i Sâni (ö.1846)

Çelik, Recep, *Fehîm-i Sâni (Süleyman Fehîm) ve Dîvânı: İnceleme-Metin*, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Nevşehir, 2012.

Fuzûlî (ö. 1556)

Akyüz, Kenan, *Fuzûlî Dîvânı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1990.

İpekten, Halûk , *Fuzûlî-Hayati, Sanati, Eserleri*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1999.

Gölpınarlı, Abdülbaki, *Fuzûlî Dîvânı*, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 2000.

Tarlan, Ali Nihad, *Fuzûlî Dîvânı Şerhi*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2013.

Şeyh Gâlib (ö. 1799)

Okçu, Naci, *Şeyh Gâlib Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1993.

İpekten, Halûk, *Şeyh Gâlib Hayati, Sanati, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Bazı Şiirlerinin Açıklamaları*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1996.

Horata, Osman, *Esrâr Dede, Hayati, Eserleri, Şiir Dünyası ve Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1998.

Kalkışım, Muhsin, *Şeyh Gâlib Dîvânı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2013.

Gölpınarlı, Abdülbaki, *Hüsn-ü Aşk*, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2015.

Belîğ (ö. 1760-61)

Açıkgöz, Ali, *Belîğ Dîvânı, Metin- İndeks*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1994.

Dereli, Üzeyir, *Belîğ Mehmed Emîn, Hayati, Edebî Kişiliği ve Türkçe Eserlerinin Tenkitli Metni*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Isparta, 1996.

Demirel, Gamze, *18. Yüzyıl Şairlerinden Belîğ Mehmed Emîn Dîvânı: İnceleme-Tenkitli Metin - Tahlil*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Elazığ, 2005.

Muvakkit-zâde Pertev (ö.1807-8)

Ulucan, Mehmet, *Muvakkit-zâde Mehmed Pertev-Hayati, Edebî Kişiliği Eserleri, Dîvânının Tekitli Metni ve Tahlili*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Elazığ, 2005.

Bektaş, Ekrem, *Muvakkit-zâde Muhammed Pertev Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2017.

Nâbî (ö. 1712)

Ülger, Sibel, *Nâbî Hayrâbâd*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Van, 1996.

Bilkan, Ali Fuat, *Nâbî Hayatı Sanatı Eserleri*, Akçağ Yayınları”, Ankara, 1999.

Gökcan Türkdoğan, Melike, Koç, Hamza, *Nâbî Hayrâbâd*, Akademisyen Kitabevi, Ankara, 2005.

Bilkan, Ali Fuat, *Nâbî Dîvânı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2011.

Kethudâ-zâde Ârif Efendi (ö. 1849)

Gök, Taner, *Kethudâ-zâde Ârif Dîvânı İnceleme-Metin*, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep, 2010.

Fehîm-i Kadîm (ö. 1647)

Üzgör, Tahir, *Fehîm-i Kadîm Hayatı, Sanatı, Dîvânı ve Metnin Bugünkü Türkçesi*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 1991.

Felek, Özgen, *Fehîm-i Kadîm Dîvânının Tahlili*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Elazığ, 2007.

Enderunlu Vâsîf (ö. 1824-25)

Gürel, Rahşan, *Enderunlu Vâsîf Dîvânı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2007.

İzzet Ali Paşa (ö.1734)

Kutlar, Fatma Sabiha, *XVIII. Yüzyıldan Bir Şair: İzzet Ali Paşa, Metin ve İnceleme*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1988.

Aypay, A. İrfan, *Lâle Devri Şairi İzzet Ali Paşa Hayatı-Eserleri-Edebî Kişiliği Dîvân: Tenkitli Metin, Nigâr-nâme: Tenkitli Metin*, İstanbul, 1998.

Koca Râgıb Paşa (ö. 1763)

Yorulmaz, Hüseyin, *Koca Râgıb Paşa*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1998.

Demirbağ, Ömer, *Koca Râgıb Paşa ve Dîvân-ı Râgıb*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Van, 1999.

Nevres-i Kadîm (ö.1175)

Akkaya, Hüseyin, *Nevres-i Kadîm and his Turkish Dîvân (Nevres-i Kadîm ve Türkçe Dîvânı), Part 1: Textual Analysis, Harvard. Part 2: Critical Edition and Index*, Harvard, 1996.

_____, *Târîhçe-i Nevres*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2004.

Nâ'ilî-i Kadîm (ö. 1666)

Kutluk, İbrahim, *Nâ'ilî-i Kadîm Hayatı ve Eserleri*, Osman Yalçın Matbaası, İstanbul, 1962.

İpekten, Halûk , *Nâ'ilî Hayatı, Sanatı ve Eserleri*, Akçağ Yayınları", Ankara, 1999.

Gölpınarlı, Abdülbaki, *Nâ'ilî-i Kadîm: Hayatı-Sanatı-Şiirleri*, Kapı Yayınları, İstanbul, 2014.

Enderunlu Fâzıl (ö. 1810)

Yanartaş, Yusuf, *Enderunlu Fâzıl Dîvânı ve İndeksi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1997.

Neccâr-zâde Şeyh Rızâ (ö. 1746)

Özdemir, Mehmet, *Neccâr-zâde Rızâ Dîvânının Edisyon Kritiği*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyon, 1999.

Kırımlı Ebû Bekir Rif'at Efendi (ö. 1831-32)

Uzun, Adnan, *Kırımlı Bir Şair Ebubekir Rif'at Efendi Hayatı, Dîvânı*, Türkiye Alim Kitapları, Saarbrücken, 2015.

Şeyh Hasan Sezâyî Efendi (ö. 1738)

Özuygun, Ali Rıza, *Hasan Sezâyî Dîvânı*, Buhara Yayınları, İstanbul, 2005.

Şeyh Sâkîb Mustafa Dede (ö 1735-36)

Arı, Ahmed, *Mevlevilikte Bir Hanedanlık Kurucusu Sâkîb Dede ve Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2011.

Abdülbâkî Ârif Efendi (ö. 1713-14)

Şahin, Ali, *Abdülbâkî Ârif Efendi Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 2002.

Ebûbekir Sâmî Paşa (ö. 1813-14)

Tozlu, Musa, *Ebûbekir Sâmî Paşa Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya, 2005.

Haşmet (ö. 1768)

Aslan, Mustafa, *Haşmet: Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânının Tenkitli Metni*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Kayseri, 1995.

Aksoyak, İsmail Hakkı, Arslan, Mehmet, *Haşmet Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2018.

Mâhir (ö. 1843)

Batğı, Özlem, *Numân Mâhir Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2017.

Kaf-zâde Fa'izî (ö.?)

Okatan, Halil İbrahim, *Kaf-zâde Fâ'izî Hayatı Eserleri Sanatı - Tenkitli Dîvân Metni*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 1995.

Sürûrî (ö 1814)

Karaca, Mustafa, *Sürûrî ve Sürûrî Mecmuası*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Isparta, 1996.

Batur, Atilla, *Sürûrî Dîvânı Hayatı, Sanatı, Eserleri Dîvânının Tenkitli Metni*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Malatya, 2002.

Ayan, Elif, *Sürûrî ve Hezliyyâtı*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2002.

Karabuçak, Kemâl, *Sürûrî-i Müverrih'in Manzum Tarihleri (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin S.51-150)*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya, 2007.

Uslu, Ahmet, *Sürûrî-i Müverrih'in Manzum Tarihleri (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin S.151-250)*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya, 2007.

Güzeller, Özlem, *Sürûrî-i Müverrih'in Manzum Tarihleri (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin S.250-322)*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya, 2007.

Uslu, Şenay, *Sürûrî-i Müverrih'in Manzum Tarihleri (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin S.1-50)*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya, 2008.

Hâzık (ö. 1763)

Güftâ, Hüseyin, *Erzurumlu Şair Hâzık*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2001.

Hayâlî Bey (ö. 1557)

Çavuşoğlu, Mehmed, *Hayâlî Bey ve Dîvânından Örnekler*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1987.

Tarlan, Ali Nihad, *Hayâlî Dîvânı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1992.

Zekâ'î (ö. 1812-13)

Alkan, Serhan , *Şeyh Zekâyî'nin Hayatı, Edebî Kişiliği, Dîvânı (İnceleme - Tenkitli Metin)*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum, 1993.

Köseoğlu, Sinan, *Zekâyî Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1997.

Seyyid Vehbî (ö. 1736)

Dikmen, Hamit, *Seyyid Vehbî ve Dîvânının Karşılaştırmalı Metni*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara, 1991.

Mezâkî (ö. 1676)

Mermer, Ahmet, *Mezâkî: Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 1991.

Hâletî (ö. 1581)

Altunal, İbrahim, *Hâletî-i Gülşenî Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Dîvânının Tenkitli Metni*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 1988.

Atâyî (ö. 1618)

Yüce, Süleyman, *Atâyî (Nevâlî-zâde) Dîvânı*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2010.

Karaköse, Saadet, *Nev'î-zâde Atâyî Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2017.

Fâiz (ö. 1717-18)

Demir, Tarık, *Edirneli Fâiz Dîvânı İnceleme-Metin-Dizin*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2006.

Beylikçi İzzet (ö. 1809)

Şen, Fatma Meliha, *Beylikçi İzzet Bey Dîvânı (İnceleme-Metin)*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1995.

Bâkî (ö. 1600)

Küçük, Sabahattin, *Bâkî Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, ?

İpekten, Halûk, *Bâkî Hayatı Sanatı Eserleri*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2010.

Fasîh (ö. 1699)

Çıpan, Mustafa, *Fasîh Dîvânı İnceleme Tenkitli Metin*, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 2003.

İffet (ö. 1840)

Arslan, Mehmet, *Bursalı İffet Dîvânı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2005.

Halim Girây (ö. 1823/1824)

Toparlı, Recep, *Dîvân-ı Halim Girây*, Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları, Erzurum, 1992.

Sabrî-i Şâkir

Yılmaz, Müslim Cahid, *Sabrî-i Şâkir Dîvânı*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya, 2010.

2.2.3. Nazım Şekilleri

2.2.3.1. Kasîdeler

Kasîde sözcüğünün anlamı “kastetmek, yönelmek” olan Arapça “kasada” sözcüğüyle ilgilidir ve “belli bir amaçla yazılmış manzume” demektir. Türk Edebiyatı’nda din ve devlet büyüklerini övmek amacıyla belirli kurallar içinde yazılan uzun şiirlere denir²⁴.

Bir nazım şekli olarak kasîdenin, 9 beyitten 100 beyte kadar, aynı aruz kalıbıyla yazılmış ve gazel gibi aa ba ca da... şeklinde kafiyelendiği bilinir. Kasîdenin ilk beytine “matla” denir. Şair kasîdenin herhangi bir yerinde matlaı yenileyebilir. Buna “tecdid-i matla” adı verilir. Bu matlalar birden çok olduğunda bunlar, sırasıyla “matla-ı evvel” (birinci matla), “matla-ı sâni” (ikinci matla), “matla-ı salis” (üçüncü matla) adını alırlar. Böyle olan kasîdelere “zâtü’l-metâli” ya da “zü’l-metâli” denir. Kasîdenin son beytinin adı “makta”dır. Şairin mahlasının bulunduğu beyte kasîdede “tâc-beyt” adı verilir ve kasîdenin sonlarına doğru bulunur. Kasîdenin en güzel beytine de “beytü’l-kasîd” ya da “beyt-i kasîd” denir.

Kasîdeler, konuyu işleyiş bakımından dört bölümden oluşur: nesîb veya teşbîb ile başlayan kasîde medhiyye ile devam eder ve fahriyyeden sonra du’a kısmı ile sona erer. İlk bölüm “nesîb” veya “teşbîb” kısımları genellikle birbirine karıştırılmıştır. Konusu aşk ve sevgili olan bu başlangıç kısımlarına nesîb, başka ve değişik konuları işleyen kasîde başlangıçlarına teşbîb adı verilir. Kasîdeler ele aldıkları konuları bakımından da farklı isimler alırlar. Allah’ın birliğini anlatan kasîdelere tevhîd, Allah’a yalvarıp yakarmak, günahların bağışlanmasını arzulamak

²⁴ Cem Dilçin, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, (Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2013), s.122

2. kasîde 10 beyit na't	14. kasîde 52 beyit medhiye
3. kasîde 76 beyit na't	15. kasîde 46 beyit medhiye
4. kasîde 80 beyit na't	16. kasîde 70 beyit medhiye
5. kasîde 55 beyit na't	17. kasîde 73 beyit medhiye
6. kasîde 47 beyit na't	18. kasîde 87 beyit medhiye
7. kasîde 11 beyit na't	19. kasîde 40 beyit medhiye
8. kasîde 41 beyit mersiye	20. kasîde 76 beyit medhiye
9. kasîde 92 beyit mersiye	21. kasîde 50 beyit medhiye
10. kasîde 81 beyit mersiye	22. kasîde 23 beyit medhiye
11. kasîde 65 beyit medhiye	23. kasîde 13 beyit medhiye
12. kasîde 57 beyit medhiye	

Yukarıdaki tabloya göre na't türünde yazılan kasîdeler sırasıyla 80, 76, 55, 47, 25, 11, 10 beyitten oluşmaktadır. Medhiyeler ise 70 beyitli 2; 87, 76, 73, 65, 57, 52, 50, 46, 23 ve 13 beyitli birer kasîde vardır. Mersiye türünde yazılan kasîdeler ise sırasıyla 92, 81 ve 41 beyittir.

Müntehabât'ta yer alan en uzun kasîde 92 beyitten oluşan 'İzzet Mollâ'ya (ö.1829) ait mersiye'dir. Eserin en kısa kasîdesi ise Yahya Nazîm Efendi'ye (ö. 1727) ait na'ttır.

Kasîdeler mürettep divan sıralamasında divanların başında yer alır. Yazılmışsa öncelikle tevhid, sonra münacat, sonra na't, daha sonra da medhiye türünde kasîdeler sıralanır²⁸. Müntehabât'ta ise kasîdeler na't, mersiye ve medhiye şeklinde sıralanmıştır.

2.2.3.2. Musammatlar

“Musammat, inci ya da boncuk dizilmiş iplik, dizi dizilmiş iplik gerdanlık, anlamındaki Arapça sımt kökünden gelir. Edebiyat terimi olarak:

Müselles, murabba, muhammes müseddes, müsebba, müsemmen, mütesa, mu'aşşer, terkîb-bend, tercî'-bend gibi üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on ve

²⁸ Yaşar Aydemir, “Türk Edebiyatında Kasîde”, Bilig, S. 221, (Yaz 2002), s. 143.

daha fazla sayıdaki mısra'larla kurulu değişik sayıdaki bendlerden oluşan nazım şekillerinin genel adıdır"²⁹.

Mîr Nazîf'in müntahabâtında, 40 rubâ'î, 22 tahmîs, 13 şarkî, 11 müseddes, 9 muhammes, 4 tercî'-bend, 8 müstezâd, 7 na't, 5 tard u rekb, 3 mersiye, 2 müsemmen, 2 murabba', 2 tesbî, 1 terkîb-bend ve 1 mu'aşşer bulunmaktadır.

2.2.3.2.1. Tercî-Bend

Tercî'-bend, "hâne" adı verilen gazel biçiminde kafiyelendirilmiş 5-10 beyittik şiir parçalarının (genellikle 5-12 hâne), "vâsita" adı verilen ve sürekli tekrarlanan bir beyit ile birbirine bağlanmasından oluşan nazım şeklidir. Vâsita beyti her hanenin sonunda değişiyorsa terkîb-bend oluşur.

Tercî'-bendin her bir şiir öbeğine hâne veya tercî'-hâne denir. Tercî'-hâne, vâsita beyti ile birlikte bend adını alır. Şair mahlasın son tercî'-hâne de söyler.

Bir bendin asıl kafiyeye şeması aa, xa, xa... VV; bb, xb, xb... VV... vd. biçiminde olur. Ancak tercî'-hânesinin her dizesi birbiriyle kafiyeli bendlerden kurulu tercî'-bendler de vardır. (aa, aa, aa... VV; bb, bb, bb, ... VV vd.) Bu şekilde kafiyelene tercî'-bendler genellikle müsemmen veya mu'aşşer gibi çok dizeli musammatlar ile karıştırılmıştır. Tercî'-bendlerde vâsita beyti her bendin sonunda aynen tekrarlandığı için, aynı fikir çerçevesinde toplanan bir konu bütünlüğü vardır. Yani her tercî'-hânenin sonunda fikirler aynı noktaya döndürülür. Vâsita beyti şiirin bütününe bir monotonluk vermeyecek kadar güzel olmalıdır. Bu bakımdan tercî'-bendler zor yazılan şiirlerdir.

Tercî'-bendin konuları arasında felek, Allah'ın kudreti, evrenin sonsuzluğu, hayatın zorlukları, dünyadan şikâyet vs. mücerret konular ile mersiye, medhiye, tevhid gibi nazım türleri ilk sırayı alırlar. Edebiyatımızda en fazla tercî'-bend yazan şair Enderunlu Fâzıl (ö.1810) ; en ünlü tercî'-bend şairleri ise Ziya Paşa (ö.1880) ile Şeyh Gâlib'dir (ö.1799)³⁰.

²⁹ Cengiz, Halil Erdoğan, "Divan Şiirinde Musammatlar", *Türk Dili*, C. LII, S. 415-416-417, (Temmuz - Ağustos - Eylül 1986), s. 291-429

³⁰ İskender Pala, *Divan Edebiyatı*, (İstanbul: Ağaç Yayınları, 1992), s.100.

Müntehabât-ı Mîr Nazîf'te tercî'-bend başlığı taşıyan toplamda 7 şiir bulunmaktadır. Bunlardan 3 tanesinde tercî'-bend başlığı bulunmasına rağmen manzumelerin nazım şekli tercî'-bend değildir. Bu şiirlerden "Tercî'-Bend Gâlib Dede" başlıklı şiir aslında bir muhammesdir. Manzumenin ilk bendi şöyledir:

Tā-be-key ' arşa çıka āh-ı dil-i nā-şādum
Gökleri ağılada ḥasretle giden feryādum
Niçe bir cāñı yağa nāle-i āteş-zādum
Müsta' id kı l yoğise luṭfuña isti' dādum
Saña güclik mi var ey şāh-ı kerem-mu' tādum

Tercî'-bend başlığı bulunmasına rağmen nazım şekli farklı olan diğer manzume de "Tercî'-Bend ' İzzet Der-Taẓmîn-i Beyt-i Fuzûlî" başlıklı Fuzûlî'nin (ö. 1556) beytine yapılan tesbîdir. Bu manzumenin ilk bendi şöyledir:

Gönlümün āfâkı tutsa āh u zār u şīveni
Günde bir kere tutuşsa şevk-i şābruñ dāmeni
Āteşümden reşk-i gül-ḥan olsa dünyā gülşeni
Nār-ı ḥasret itse büryān bülbül-i cān u teni
Ḳaysveş başın alup gitmek degül mi ehveni
Sevdigüm kim kırtarur zencîr-i zülfüñden beni
Görmemek yegdür görüb dīvāne olmağdan seni

Tercî'-bend başlığı bulunmasına rağmen nazım şekli farklı olan son manzume de "Tercî'-Bend Li-Cenāb-ı Gâlib" başlıklı müseddesdir. Şiirin ilk bendi şöyledir:

Şanmañ bizi kim beste-dil-i nefsi-ı kavîyüz
Ḥāk-i ḳadem-i āl-i' abā Muştafavîyüz
Ne ḥavf-i emîrān bilürüz ne bedevîyüz
Rāzî-şüde-i ḥükm-i ḳazā Murtzavîyüz
İkrārumuza ser virürüz ' ahde ḳavîyüz
Biz şāh-ı velāyet ḳuliyuz hem ' ālevîyüz

2.2.3.2.2. Terķîb-Bend

Bentlerle kurulan uzun bir nazım biçimidir. Her bent iki bölümdür. Birinci bölüme terkîb-hâne adı verilir. Kıt'a da denir. Genellikle kısaca bend terimi kullanılır. Her bend, sayısı 5 ile 10 arasında değişen beyitlerden oluşur. Bentlerin uyak düzeni gazele benzer. Kimi zaman, bentlerin bütün dizeleri her bentte ayrı ayrı olmak üzere kendi aralarında uyaklanır. Bent sayısı 5 ile 10 arasında değişir. Daha artık da olabilir. Bendin son beytine vâsita beyti ya da bendiye denir. Bu beyit her

bendin sonunda değişir ve mutlaka kendi dizeleri arasında bentten ayrı olarak uyaklanır. Terkîb-bendin uyak düzeni şöyledir:

aa xa xa xa xa bb - cc xc xc xc xc dd...

Uyak düzeni şöyle de olabilir:

aa aa aa aa aa bb - cc cc cc cc cc dd...

Her iki biçimde de uyakları “bb” ve “dd” harfleriyle gösterilen beyitler vâsıta beytidir.

Terkib-bendlerde genellikle talihten ve hayattan şikâyet, dinî, tasavvufî ve felsefî düşünceler anlatılmış, toplumsal yergi niteliğinde eleştirilere yer verilmiştir. Mersiyeler, genellikle bu nazım şekliyle kaleme alınır³¹.

Müntehabât-ı Mîr Nazîf’te 5’er beyitlik 7 bendden meydana gelen 1 terkîb-bend bulunmaktadır. “Terkîb-Bend Li-Cenâb-ı Fehîm” başlığını taşıyan terkîb-bendin ilk bendi şu bendle başlamaktadır:

Ey nigâh-ı ğazabı mest-i mey-i naĥvet-i nâz
Ğamzesi sâķî-i câm-ı ecel-i ehl-i niyâz

Ey fûrûĝ-ı ruĥ-ı hûy-gerdesi hûrşîd-güdâz
Eyl leb-i nâdire gül-berg-i gül-i gülşen-i râz

Ėorĥaram râzımı fâş ide o çeşm-i ğammâz
Âşinâ oldu dile ğamze-i peykâne-nevâz

Şeb-i hicr ü ğam-ı zülf ü dil-i sevdâ-perdâz
İĥtiyârî degül âh eyler isem dūr u dırâz

Âh idersem n’ola sevdân ile tölmiş gönülüm
Ėaberüñ yok ki senüñ ‘âşikuñ olmuş gönülüm

2.2.3.2.3. Muaşşer

Aynı vezinde onar mısralık bendlerden oluşan musammatlara mu‘aşşer adı verilir. Öteki musammatlarda olduĝu gibi müzdeviç ve mütekerrir şekilleri olması

³¹ Cem Dilçin, a.g.e., s. 233.

gerekir. Fakat müzdeviç mu‘aşşer hiç görülmemiştir. Mütekerrir olanlarında bend sonlarındaki kafiyeleri daha çok iki mısra ile yapılmıştır³².

Müntehabât-ı Mîr Nazîf’te “Mu‘aşşer Li-Cenâb-ı Neş’et Baba” başlığını taşıyan 5 bendden oluşan 1 mu‘aşşer bulunmaktadır. Mu‘aşşerin ilk bendi şöyledir:

Fürkatüñle ey perî hâlüm perîşân oldu gel
Başuma teng oldu ‘âlem çâh-ı zindân oldu gel
Hânümânum sensüz ey mey beytü’l-ağzân oldu gel
Pâdişâhum mülket-i dil yandı vîrân oldu gel
Seyl-i eşkülle dü-çeşmüm ‘ayn-ı tûfân oldu gel
Hûn-ı dil çıkıldı gözümde eşkül al kıan oldu gel
‘Âlemi ğarķ eyledi deryâ-yı ‘ummân oldu gel
Hâtırüm mağzûnkârım âh u efgân oldu gel
Bu esîr-i derd-i hasret rahma şâyân oldu gel
Merhametkârım efendim vaķt-i ihsân oldu gel

2.2.3.2.4. Tazmîn

Sözlükte “bir şeyi içine almak, ihtiva etmek” anlamındaki damn (damân) kökünden türeyen tazmîn (tadmîn) “bir şeyi başka bir şeyin içine koymak, ona dâhil etmek” demektir³³.

Bir dize ya da beytin, başka bir şaire herhangi bir nazım biçimine tamamlanmasına ve böylece yazılan şiire denir. Bu dize ve beyit bir kasîde ve gazel içinde de tazmin edilebilir³⁴.

Müntehabât-ı Mîr Nazîf’te bulunan 4 tazmînden ilki “Mışra‘-ı Meşhûr Hâzret-i Râmiz Der-Tazmîn Li-Cenâb-ı Ğâlib Dede” başlıklı manzumedir. Bu manzume Kapdan-ı Derya Râmiz Abdullah Paşa’nın mısraını tazmînen yazılmış bir muhammes-i mütekerrirdir. Manzumenin ilk bendi şöyledir:

Gürûh-ı evliyânuñ ekmelidür Şems ü Mevlânâ
Mişâl-i mihr ü şubh-ı müncelîdür Şems ü Mevlânâ
Şeh-i ‘aşkuñ iki kudret elidür Şems ü Mevlânâ
Şıfât u zâta bürhân-ı celîdür Şems ü Mevlânâ

³² Haluk İpekten, a.g.e., s. 112

³³ İsmail Durmuş, “Tazmîn”, İslam Ansiklopedisi, C. 6, (İstanbul: TDV Yayınları, 2011), s. 204.

³⁴ Cem Dilçin, a.g.e., s.276

Hemân ‘ayn-ı Muḥammedle ‘Alîdür Şems ü Mevlânâ

Müntehabât-ı Mîr Nazîf’te bulunan diğerk tazmîn ise “Müsebbih Li-Cenâb-ı ‘İzzet Molla Berây-ı Taẓmîn-i Beyt-i Meşhûr Ḥazret-i Fuzûlî” başlıklı manzumedir. Bu manzume Fuzûlî’nin beytine tazmînen yazılmış bir tesbîdir. Manzumenin ilk bendi şöyledir:

Âhdan ğayrı bilen var mı dil-i sūzānumı
İtmedüm maḥrem derūnum derdine öz cānumı
Hîç kim şormaz cihānda bā’ iş-i efġānumı
Bir yıkan vardır dimezler ḥāṭır-ı vîrānumı
Sū-be-sū mecrā-yı eşkümdem aqıtdum ḳanumı
Her gören ‘ayb itdi āb dīde-i giryānumı
Eyledüm taḥḳîḳ görmiş kimse yok cānānumı

Müntehabât-ı Mîr Nazîf’te bulunan diğerk tazmîn “Tercî’-Bend-i ‘İzzet Der-Taẓmîn-i Beyt-i Fuzûlî” başlığını taşıyan şiiirdir. Daha önce Tercî-bend bölümünde bahsettiğimiz manzume Fuzûlî’nin (ö.1556) beytine tazmînen yazılmış bu bir tesbî’dir.

Müntehabât-ı Mîr Nazîf’te bulunan diğerk tazmîn ise “Beyt-i Meşhûr-ı Fuzûlî Der-Taẓmîn-i ‘İzzet Mollâ” başlıklı müstezâddır.

2.2.3.2.5. Müsemmen

Müsemmen, aynı vezinde sekiz mısralık bendlerden oluşan nazım şeklidir. Kafiyelenişi müzdeviç ve mütekerrir şekillerinde olabilir ancak müsemmenin müzdeviç şekli pek kullanılmamıştır.

Uyak düzeni şöyledir:

a a a a a a a - b b b b b b a - c c c c c c a - d d d d d d a...

Uyak düzeni aşağıdaki biçimde olanlar da vardır:

a a a a a b b - c c c c c c d d - e e e e e f f - g g g g h h h ...

Müntehabât-ı Mîr Nazîf’te bulunan 2 müsemmeden ilki “Müsemmen Li-Cenâb-ı Ğālib Dede” başlığıyla bulunan 6 bendlik manzumedir. Divanlarda terkîb-bend, tercî’-bend başlıklarıyla bulunmasına karşılık manzume müsemmen-i müzdeviçtir. Manzumenin ilk bendi şöyledir:

Âh kim düşdi gönül bir şeh-i ‘Alî-cāha
Kim ḥayāliyle gelür lerze-i dehşet māha
Reh-nümā her keremi biñ elem-i cān-kāha

Hārḫār-ı ğam ile aldı işüm Allāha
 Söylenilmez bu ne hem-rāze ne ḫod hem-rāha
 Furřatum yo ki diyem sūz-ı dilüm ol řāha
 Derd-i ḫasretle neler çekdigümi ben bilürem
 Yarama şimdi ne zehr ekdigümi ben bilürem

Müntehabāt'ta bulunan diğer müsemmen ise “Müsemmen Li-Cenāb-ı Neş'et” başlığıyla Hoca Neş'et ait manzumedir. Manzumenin ilk bendi şoyledir:

Ey enīs ü maḫrem-i rāz-ı dil-i vīrānumuz
 Merhem-i rāḫat-resān-ı ḫaṫır-ı sūzānumuz
 Bilmedük gitdi dirīęā cürmümüz ‘isyānumuz
 Bildür Allāḫı severseñ bādī-i hicrānumuz
 ḫařre almaz mā-cerā-yı dīde-i giryānumuz
 İřte āh-ı çerḫ-sūz elde bizüm birhānumuz
 Zālim-i bī-dād imişsin böyle bilmezdüm seni
 Raḫmı yo cellād imişsin böyle bilmezdüm seni

2.2.3.2.6. Nutk

Müntehabāt-ı Mīr Nazīf'te “Nuṫḫ Li-Cenāb-ı Nazīm” başlığıyla bulunan tek nutk 5 bendden oluşmaktadır. Bu manzumenin nazım şekli müseddedir. Manzumenin ilk bendi şoyledir:

‘Aşdur naḫl-i bāę-ı lem-yezeli
 Herkesüñ ol nihāle irmez eli
 ‘Aşdur bezm-i cānda şem-i celī
 Oldı pervānesi gönül görelı
 ‘Aşdur neşve-güster-i ezeli
 Ṭaęlar ağır Muḫammed ‘Ālī

2.2.3.2.7. Müsebba

Her bendi yedi mısradan oluşan nazım şeklidir. Kaynaklarda, örneklerine fazlaca rastlanmaması sebebiyle, genellikle adı verilen fakat örnekleri verilmeyen musammatlardan olarak gösterilmiřtir³⁵.

Müntehabāt-ı Mīr Nazīf'te bulunan tek müsebba‘ “Müsebbiḫ Li-Cenāb-ı ‘İzzet Molla Berāy-ı Tazmīn-i Beyt-i Meřḫūr ḫazret-i Fuzūlī” başlığını taşıyan tazmīn bölümünde yer verdiğimiz tesbīdir.

³⁵ H. Erdoğan Cengiz, a.g.e., s. 395.

2.2.3.2.8. Müseddes

Bentleri altı dize olan nazım biçimine müseddes denir³⁶. Genellikle 5-7 bend arasında yazılmışlardır. Az olmakla birlikte 12 bende kadar uzayan müseddesler de vardır. Müseddeslerin kafiye şekilleri oldukça değişiktir. Bütün musammatlarda olduğu gibi müzdeviç ve mütekerrir olanların yanında, bendlerle beşinci mısraların ve altıncı mısraların kafiyeli olduğu müseddesler de yazılmıştır³⁷.

Müntehabât-ı Mîr Nazîf'te 8 manzumede müseddes, 1 manzumede nutk ve 1 manzumede de velehû başlığı bulunmaktadır. Ancak daha önce belirttiğimiz üzere “Tercî‘-Bend Li-Cenâb-ı Gâlib” başlığıyla bulunan manzumenin müseddes olduğunu kabul edecek olursak toplam müseddes sayısı 11’a çıkmaktadır.

Müntehabât'ta 5 bendli dört, 7 bendli üç, 9 bendli 2, 12 ve 6 bendli birer müseddes bulunmaktadır. Eserde bulunan ilk müseddes Şeyh Gâlib'e (ö.1799) aittir. Bu manzumenin ilk bendi şöyledir:

Küfr-i zülfüñ yâd iden mü'min müselmân olmasun
Nür-ı vechüñ seyr iden kâfer şanem-ğân olmasun
Ebruvânuñ fikr iden zâhidde İmân olmasun
‘Aşkuña dil bağlayan ‘âlemde şādân olmasun
İsterem hüsnuñ gibi cevrüñe pâyân olmasun
Tek seni sevmek cihân halkına āsân olmasun

Müntehabât'ın son müseddesi de Şeyh Gâlib'e (ö.1799) ait “Tercî‘-Bend Li-Cenâb-ı Gâlib” başlığını taşıyan manzumedir. 5 bendden oluşan bu manzumenin ilk bendi şöyledir:

Şanmañ bizi kim beste-dil-i nefsi-ı kavîyüz
Hâk-i kâdem-i âl-i‘ abâ Muştavavîyüz
Ne havf-i emîrân bilürüz ne bedevîyüz
Râzî-şüde-i hükmi-ı kazâ Murtzavîyüz
İkrârumuza ser virürüz ‘ahde kavîyüz
Biz şâh-ı velâyet kulıyuz hem ‘âlevîyüz

2.2.3.2.9. Tahmîs

Tahmis'in sözlük anlamı “beşleme, beşli duruma getirme”dir. Bir gazelin beyitlerinin üstüne aynı ölçüde ve uyakta üçer dize ekleyerek yazılmış muhammese denir³⁸.

³⁶ Cem Dilçin, a.g.e., s. 227

³⁷ Haluk İpekten, a.g.e., s. 103

³⁸ Cem Dilçin, a.g.e., s. 223

Divan şiirinde çok kullanılan nazım şekillerinden birisidir. Bir gazelin ya da bir kasîdenin her beytinin önüne veya arasına aynı vezin ve kafiyede üç mısra eklenerek ortaya çıkan muhammese tahmîs denir³⁹.

Uyak düzeni şöyledir:

a a a a - b b b a - c c c a - d d d a - e e e a ...

Müntehabât'ta bulunan 22 tahmîsden ilki "Taḥmîs-i Ğâzel Mevlânâ Camî Li-Cenâb-ı Neş'et" başlığını taşır. Müntehabât'ın ilk tahmîsi şu bentle başlamaktadır:

Bezm-i cāmîde mey-i 'aşkın olup cur' a-keşi
Olmışam mest-i maḥabbet aqıdup kanlı yaşı
Ururum na' ra-i mestâne hemân şubḥ u ' işâ
Lî-ḥabîbün medeniyyün ' Arabiyyün Kıreşî
Ki büved derd ü gameş mâye-i şâdi vü hoşî

Müntehabât'ta bulunan en kısa tahmîs 5 bend, en uzun tahmîs ise 34 bendden meydana gelmektedir. Eserin son tahmîsi aynı zamanda da en uzun tahmîsi olan "Mersiyeye-i Selîm Hân Sâlis Li-Cenâb-ı Fâzıl u Taḥmîs-i Cāvîd Beg" başlıklı manzumedir. Bu manzume sultan ikinci Selim Hân'a yazılmış bir mersiyedir. Bu şiir şu bentle başlamaktadır:

Rûz u şeb kaşr-ı felek külbe-i aḥzân olsun
Sâz-ı nâhid tarb-ı nağme-i efgân olsun
Kâr-ı iqbâli anuñ netc-i ḥüsrân olsun
Felegüñ kubbe-i fîrûzesi vîrân olsun
' Âlemüñ enfüs ü âfâkı perîşân olsun

2.2.3.2.10. Murabba

Edebiyat terimi olarak, değişik sayıda bendlerden oluşan ve her bendi aruzun aynı kalıbıyla yazılıp kuralına göre kafiyelendirilen dörder mısradan meydana gelen nazım şeklinin adıdır. Kelime olarak "dörtte bir, bir şeyin dört kısmından bir kısmı, çeyrek" anlamındaki Arapça rub' kökünden gelir, "dört köşeli nesne, dört şeyden olma" vb. gibi çeşitli anlamlarda kullanılmıştır⁴⁰.

³⁹ Haluk İpekten, a.g.e., s. 88

⁴⁰ H. Erdoğan Cengiz, a.g.e., s.295.

Murabba‘ bent adı verilen 4 dizelik kıt’a (dörtlük)lerden oluşur. Genellikle uyak düzeni şöyledir:

a a a a - b b b a - c c c a - d d d a...

İlk bendin, ilk 3 dizesi kendi aralarında uyaklı olabilir. Bu durumda uyak düzeni şöyle olur:

b b b a - c c c a - d d d a - e e e a...⁴¹

Müntehabât’ta 2 adet murabba‘ bulunmaktadır. 7’er kıt’alı bu iki mütekerrir murabba‘da Fuzûli’ye (ö.1556) aittir.

2.2.3.2.11. Tardiyye

Tard u Rekb adı da verilen tardiyye beş mısralık bendlerden oluşan bir nazım şeklidir. Aslında muhammes olan tardiyye, hem şekil hem de konu bakımlarından muhammesden ayrılır. Muhammesden ayrılığı bendlerin son mısralarının öteki mısralarla kafiyeli olmayışıdır.

b b b b a - c c c c a - d-d d d a - e e e e a...

Tardiyenin muhammesten ikinci ayrılığı da vezindedir. Muhammesler her vezinle yazıldığı halde tardiyyeler yalnız aruzun “mef‘ ülü mefâ‘ ilün fa‘ ülün” kalıbı ile yazılmıştır.

Tardiyye edebiyatımıza 18. yüzyıldan sonra ve çok az kullanılmıştır. Bu şeklin edebiyatımızdaki gerçek ustası ise tartışmasız Şeyh Gâlib’dir⁴².

Müntehabât’ta da 6 bendlik 5 adet Tard u Rekb bulunmaktadır. Bu manzumelerin tamamı Şeyh Gâlib’e (ö.1799) aittir.

⁴¹ Cem Dilçin, a.g.e., s. 202

⁴² Haluk İpekten, a.g.e., s. 98

2.2.3.2.12. Müstezâd

Müstezadın sözlük anlamı “ziyâdeleşmiş, artmış, çoğalmış” demektir. Gazelin özel bir biçimine denir. Uzun dizelere, kısa bir dize ekleyerek yazılır. Eklenen bu kısa dizeye ziyâde denir ⁴³.

Müntehabât'ta dört tanesi 5 beyitli ve 9, 7, 6 beyitli olmak üzere toplam 7 adet müstezâd bulunmaktadır. Müstezâdlardan ilki Nedîm'e (ö.1730) aittir. Bu manzumenin ilk beyti şöyledir:

Ey şüh-ı kerem-pîşe dil-i zâr senüñdür
 Yoğ minnetüñ aşlâ
 V'ey kân-ı güher anda ne kim var senüñdür
 Pinhân u hüveydâ

Eserin son müstezâdı da 'İzzet Molla'ya (ö.1829) aittir. Bu müstezâdın ilk beyti de şöyle başlamaktadır:

Bülbül yetişür bağrumı hûn itdi fiğānuñ
 Zabt eyle dehānuñ
 Hıncer gibi deldi yüregim tîğ-ı zebānuñ
 Te'sîr- lisānuñ

2.2.3.2.13. Şarkı

Şarkı başlıklı manzumeler, daha çok murabba nazım biçimi başta olmak üzere diğer biçimlerle de yazılabilen, bestelenmiş veya bestelenmesi amaçlanmış şiirlerdir. Murabba, muhammes, müseddes gibi birden çok nazım biçimiyle yazılması, şarkıyı belirli bir nazım biçimi yapmaz. Sadece belirli bir konu yerine pek çok konuda yazılmış olması da şarkının tür olmasına engeldir. Dolayısıyla şarkı, nazım şekli veya türü değil, musikî terimidir⁴⁴.

Divan şiirinde çok önemli olan “dil ve ifade güzelliği, söyleyiş ustalığı”, kişinin yaratılışındaki şairlik yeteneğiyle ilgili olan şahsî kabiliyete bağlıdır. Bu yeteneğe sahip şairler, divan edebiyatını ortak malzemesini şahsî kabiliyetleriyle bir sanat eseri halinde biçimlendirmeyi başarmışlardır. Bu şairlerden biri olarak Nedim,

⁴³ Cem Dilçin, a.g.e., s. 204

⁴⁴ Cemal Kurnaz ve Halil Çeltik, “Klasik Nazım Şekillerinin Oluşumu ve Sistematiği”, Prof. Dr. Süleyman Hayri Bolay Armağan Kitabı, (Ankara: Gazi Kitabevi, 2005), s. 529.

özellikle gazelleri gibi şarkılarındaki söyleyiş güzelliğiyle de Türk dilinin en büyük ustalarından biridir⁴⁵.

Müntehabât'ta 9'u Nedîm'e (ö.1730), 2'i Şeyh Gâlib'e (ö.1799), diğer ikisi de Fehîm (ö.1847) ve Enderunlu Vâsıf'a (ö.1824) ait olmak üzere toplam 13 şarkı bulunmaktadır. Şarkıların on tanesi 5 bendden; üç tanesi de 4 bendden oluşmaktadır. Şarkılardan ilki Nedîm'e aittir. Bu manzumenin ilk dörtlüğü şöyledir:

Kimlerüñ çeşmine ol sîne bu şeb nür oldı
Nereye gitdi o hercâyi o meh-pâre 'aceb
Kimlerüñ yâresine merhem-i kâfûr oldı
Kandedür kande o zâlim o sitemkâre 'aceb

Müntehabât'ın son şarkısı da Enderunlu Vâsıf'a aittir. Bu şarkının ilk dörtlüğü şöyle başlamaktadır:

Çözülme zülfüne ey dil-rübâ dil bağlayanlardan
Kaçınma âteş-i 'aşkıyla bağrın dağlayanlardan
Düşer mi içtinâb itmek senüñçün ağlayanlardan
Sirişk-i çeşmümüñ bak farkı var mı çağlayanlardan

2.2.3.3. Gazeller

Gazel, sözlük anlamı “kadınlarla âşıkane sohbet etmek” olan Arapça bir sözcüktür, özellikle aşk, güzellik ve içki konusunda yazılmış belirli biçimdeki şiirlere denir.

Gazel, Türk edebiyatına bağımsız bir nazım biçimi olarak İran edebiyatı yoluyla girmiştir. Biçimde hiçbir değişiklik yapılmadan, Türk şairlerince en çok sevilen bir nazım biçimi olarak yüzyıllarca kullanılmıştır.

Gazel, beyitlerle yazılır. Birinci beyti musarra'dır, yani dizeleri birbiriyle uyaklıdır, öteki beyitlerin, ikinci dizeleri birinci beyitle uyaklıdır, ilk beyitten sonraki beyitlerin birinci dizeleri uyaksızdır.

⁴⁵Hasibe Mazıoğlu, *Nedim*, (Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1988), s. 58-59.

Mîr Nazîf müntahabâtında bulunan 767 gazelden aşağıdaki tabloda görüleceği üzere çok râ' harfinden gazel seçilmiştir. 134 gazelin bu harften seçilmiş olması, bu harfle gazel yazmanın Türk şiirindeki yaygınlığına işaret etmektedir. İkinci sırada 72 gazelle hâ', üçüncü sırada 66 gazelle yâ' harfi yer alır.

Tablo 1.2 Gazellerin Başlangıç Şairlerini ve Toplam Gazel Sayısını Gösteren Tablo

Gazellerin Harf Sıralaması	Başlangıç Gazelinin Şairi	Toplam Gazel Sayısı
ḥarfü'l-elif	Fuzûlî	34
ḥarfü'l-bâ'	Fuzûlî	31
ḥarfü't-tâ	Fuzûlî	30
ḥarfü's-şâ'	Fuzûlî	10
ḥarfü'l-cîm	Fuzûlî	11
ḥarfü'l-ḥâ'	Naẓîm	7
ḥarfü'l-ḥâ'	Sâmî	8
ḥarfü'd-dâl	Nâbî	13
ḥarfü'z-zâl	Nâbî	6
ḥarfü'r-râ	Fuzûlî	134
ḥarfü'z-zâ	Fuzûlî	55
ḥarfü's-sîn	Sürürî	11
ḥarfü's-şîn	Ġâlib	23
ḥarfü's-şâd	Pertev	9
ḥarfü'z-zâd	Ġâlib	8
ḥarfü't-tâ	Ġâlib	9
ḥarfü'z-zâ	Ġâlib	6
ḥarfü'l-'ayn	Ġâlib	5
ḥarfü'l-ğayn	Es'ad	8
ḥarfü'l-fâ'	Ġâlib	8
ḥarfü'k-kâf	Ġâlib	22
ḥarfü'l-kef	Ġâlib	36
ḥarfü'l-lâm	Fuzûlî	27

ḥarfü'l-mīm	Fuzūlī	46
ḥarfü'n-nun	Fuzūlī	59
ḥarfü'l-vāv	Fuzūlī	20
ḥarfü'l-hā'	Fuzūlī	72
ḥarfü'l-yā'	Sezāyī	66

Gazel sayılarına göre şairlerin sıralaması yapıldığında ise aşağıdaki tabloda görüleceği üzere ilk sırada 90 gazel ile Keçeci-zāde 'İzzet Molla (ö.1829), ikinci sırada 66 gazelle Koca Râğıb Paşa (ö. 1763), üçüncü sırada ise 60 gazelle Şeyh Gâlib (ö. 1799) yer alır.

Tablo 1.3 Şairlere Ait Toplam Gazel Sayılarını Gösteren Tablo

Şair Adı	Gazel Sayısı
Keçeci-zāde 'İzzet Mollā	90
Şeyh Gâlib/ Es' ad Dede/Es' ad	60
Koca Râğıb Paşa	66
Şābit	55
Fuzūlī	38
Nābī	37
Nedīm	34
Pertev	28
Naẓīm	26
Sünbül-zāde Vehbī	29
Sāmī	23
Fıtnat	21
Neş'et	22
Nef' ī	19
'Ārif	18
Keçeci-zāde Vehbī	17
Fāzıl	15
Nevres	15
Ḳırımī Rif' at Efendi	12
Nā' ilī	11
Şāķıb	11
Belīg	10
Fehīm-Sānī	11

‘İzzet ‘Ali Paşa	11
Surūrī	8
Cevdet	5
Şeyh Rızā	5
Sa‘ İd	6
Sezāyī	8
Rāşid	4
Fāyizī	3
Pertev Paşa	3
Haşmet	3
Münİf	3
Nazİf	3
Bāķī	2
Cāvİd	2
Māhir	2
Şeyh Necİb Morevī	2
Vāşif	2
Vecdī	2
Zekā’İ	2
Nihād	2
Hāletī	2
Ħanİf	2
‘Aṭāyī	1
‘Āṭıf	1
‘Āzerī	1
Celāl	1
Fāyİz	1
Ħākimī	1
Ħayālī	1
Ħāzık	1
Müdāmī	1
NaĦİfī	1
Nesİb	1
Neşāṭī	1
Rāzī	1
Sāmī Ebūbekir Paşa	1
ŞubĦī Beg	1
Vehbī	1
Beylikçi ‘İzzet	1

Es' ad	1
--------	---

2.2.3.3.1. Gazelleri Olan Şairlerin Yüzyıllara Göre İncelenmesi

Müntehabât'ta bir önsöz olmadığı ve başka kaynaklardan da eser hakkında herhangi bir bilgi edinilemediği için Mîr Nazîf'in bu şiirleri seçerken nasıl bir yöntem izlediği bilinmemektedir.

Mîr Nazîf'in seçtiği gazel şairlerinin yüzyıllara göre dağılımı yapıldığında 16. yüzyıl 4, 17. yüzyıl 10, 18. yüzyıl 23, 19. yüzyıl 17 ve hangi yüzyılda yaşadığı tespit edilemeyen 11 şair bulunmaktadır.

Tablo 1.4 Gazelleri Olan Şairlerin Yüzyıllara Göre Dağılımını Gösteren Tablo

Yüzyıl	Şair Adı
16. Yüzyıl	Fuzulî, Bakî, 'Azîrî, Hayâlî
17. Yüzyıl	Nef'î, 'Arif, Vecdî, Hâletî, 'Atâyî, Nâ'ilî, Fehîm, Fâyîzî, Hâzık, Neşâtî
18. Yüzyıl	Koca Râgıb Paşa, Şeyh Gâlib/Es' ad Gâlib Dede, Sâbit, Nâbî, Nedîm, Naẓîm, Sâmi, Zübeyde Fıtnat Hanım, Haşmet, Münîf, Keçeci-zâde Vehbî, Nevres, Şakîb, Es' ad, Belîg, 'İzzet 'Alî Paşa, Şeyh Rızâ, Sezâyî, Râşid, 'Atîf, Fâyîz, Naẓîfî
19. Yüzyıl	Keçeci-zâde 'İzzet Mollâ, Pertev/Pertev Paşa, Sünbül-zâde Vehbî, Neş'et, Naẓîf, Fehîm-i Cedîd, Mâhir, Şeyh Necib Morevî, Vâsîf, Zekâ'î, Nihâd, Fâzıl, Kıriî Rif at Efendi, Surûrî, Sâmi Ebübekir Paşa,
Hangi yüzyılda yaşadığı tespit edilemeyen şairler.	Câvîd, Hanîf, Cevdet, Celâl, Hâkimî, Müdâmî, Nesîb, Şubhî Beg, Vehbî, Sa'îd, Râzî

2.2.3.4. Mukattaât

Tamamlanmamış şiir parçaları, kıt'alar, çeşitli gazel ve kasîdelerden alınmış beyitler ve dîvanlarda bunların bulunduğu bölüm⁴⁶. Kıt'alar müstakil şiirler olarak dîvanların sonunda mukatta'ât (kıt'alar) başlığı altında yer alırlar⁴⁷.

Müntehabâtta toplamda 87 mukatta'ât bulunmaktadır. Mukatta'âtların şairlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

⁴⁶ İlhan Ayverdi, Kubbealtı Lugati, (İstanbul: Kubbealtı Neşriyat), <http://lugatim.com/>

⁴⁷ İskender Pala, a.g.e., s. 45.

Tablo 1.5 Şairlere Ait Mukatta'ât Sayısını Gösteren Tablo

Şair Adı	Mukatta'ât Sayısı
Fuzûlî	23
Şâbit	12
‘İzzet	9
Nâbî	9
Lâ-edrî	6
Nedîm	3
Pertev	3
Ġâlib	3
Nevres	3
Keçeci-zâde	3
Sâmî	2
Nef'î	2
Münîf	2
‘Ârif	2
Şakıb	1
Neş'et	1
İffet	1
Faşîh	1
Nihâd	1
Kirâmî	1

2.2.3.5. Rubâiyyât

Rubâ'î, 4 dizelik ve kendine özgü ayrı ölçüsü olan, bağımsız bir nazım biçimidir. Birinci, ikinci ve dördüncü dizeleri uyaklı, üçüncü dize serbesttir (a axa). Rubâ'înin üçüncü dizesine uyaksız olmasından dolayı hasî (hadım) adı verilir. Rubâ'î için terâne, dü-beyt, çâr-mısra, çehâr-mısra terimleri de kullanılır.

Rubâ'înin, aruzun hezec bahrinden olan 24 kalıbı vardır. Bunlar, ahreb ve ahrem diye ikiye ayrılır. Her iki kümede de 12 kalıp bulunur. Mef'ûlü parçasıyla başlayan kalıplar ahreb, mef'ûlün parçasıyla başlayanlar ahrem kümesini oluşturur. Türk edebiyatında yalnız ahreb kalıpları kullanılmıştır. Şair, aynı kümeden olmak üzere, rubâ'îde ayrı ayrı kalıpları karışık olarak kullanır. Rubâ'înin her dizesi ayrı bir ölçüde olabildiği gibi, dört dizesi de aynı ölçüde olabilir. Genellikle bir rubâ'îde iki kalıp kullanılmıştır. Bu iki kalıptan biri, birinci, ikinci ve dördüncü dizede, öteki de

üçüncü dizede kullanılır ki bu düzen rubâ'înin, üçüncü dizede en güçlü düşünceyi söyleme ve uyumu sağlama ilkesine uygundur.

Türk edebiyatında en çok kullanılmış rubâ'î kalıpları şunlardır:

mef^ç ûlü mefâ^ç îlü mefâ^ç îlü fa^ç ûl

mef^ç ûlü mefâ^ç îlü mefâ^ç îlün fa^ç

mef^ç ûlü mefâ^ç ilün mefâ^ç îlü fa^ç ûl

mef^ç ûlü mefâ^ç ilün mefâ^ç îlün fa^ç

Müntehabât'ta toplamda 40 rubâ'î bulunmaktadır. Rubâ'îlerin şairlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1.6 Şairlere Ait Rubâ'î Sayısı Gösteren Dizin

Şair Adı	Rubâ'î Sayısı
Ğalib	16
Şâbit	4
İzzet	4
Râğıb	3
Nef'î	3
Sâmî	2
Vehbî	2
Nedîm	2
Lâ-edrî	2
Nâbî	1
Fuzûlî	1

2.2.3.6. Müfredât

“Tek, yalnız” anlamındaki kelime; Divan şiirinde herhangi bir manzumenin parçası olmayan bağımsız, tek beyit hâlinde söylenen beyitlere verilen isimdir. Ferd de denilen müfredlerin mısraları kafiyesizdir. Kafiye olanlara musarra adı verilir⁴⁸.

Mîr Nazîf'in eserinde gazellerden sonra en fazla yer alan manzume müfredlerdir. Eserde çeşitli şairlere ait toplam 264 müfred bulunmaktadır. Şiirlerin şairlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

⁴⁸ Mustafa Uslu, *Şiirden Şuura*, (Bursa: Erkam Yayınları, 2017), s. 87.

Tablo 1.7 Şairlere Ait Müfredât Sayısı Gösteren Tablo

Şair	Müfred Sayısı
Fuzûlî	16
Ġalib	8
Lā-edrî	28
Bākî	2
Şābit	35
‘İzzet	32
Nābî	21
Rāġıb	25
Sāmî	17
Ĥalim Girāy	3
Naẓîf	3
Cāvîd	4
Fāzıl	2
Nevres	1
Vehbî	8
Nef’î	4
Kelîm	1
Fehîm	3
Fehîm-i Kadîm	3
Neş’et	6
Nihād	5
Ĥāmî	1
‘Abdu’llāh Paşa	1
Vehbî-i Keçeci-zāde	5
Faşîĥ	4
Münîf	3
Cevdet	3
Ĥan Aĥmed	1
Fāiz	2
‘Ulvi	2
Nāşîd	2
Müfîd	1
Rāşîd	1
‘Ārif Mollā	6
Ĥaşmet	1
Fātiĥ	1
Belîĝ	1

Rāmīz	1
Mümtāz	1

2.2.3.7. Mısrâât

Berceste, Farsça ‘ber-cesten’ fiilinden elde edilmiş bir ism-i mef’ûldür. ‘Berceste’ ise, birleşik bir fiil olup ‘cesten’ fiilinin önüne ber ön edatı getirilerek elde edilmiştir. Cesten fiilinin anlamı, ‘sıçramak, atlamak, atılmak, kaçmak, kurtulmak, biçiminde olup, aynı fiilin önüne gelerek ona ‘üst, yukarı, üstüne, üzerinde’ anlamı katan ber ön edatı ile ber-cesten fiili elde edilmiştir. Bu durumda ber-cesten, ‘yukarı sıçramak, öne çıkmak, ileri atılmak’ gibi anlamlar kazanmış olur. Aynı fiilinden ism-i mef’ûl olarak elde edilmiş ber-ceste ise, ‘yukarı sıçramış, öne çıkmış ileri atılmış demektir.

Bercesteli beyit, beyti oluşturan mısraların cümle yapısı ve anlam bakımından birbirinden bağımsız olması; bir mısranın öznel yargı, diğer mısranın ise bu yargıyı örneklendirmeye yarayan nesnel yargı içermesi; nesnel yargı içeren mısranın kendi bağlamından koparak atasözü gibi geniş kullanım alanı bulabilmesi özelliklerine sahiptir. Nesnel bir yargıyı içeren ve atasözü gibi işlevler üstlenebilen mısraya ‘mısra-ı berceste veya ‘berceste mısra’ denilmektedir. Buna göre berceste mısra, özel bir beyit yapısı içinde söylenmiş mısradır.

Divan şiirinde bercesteli beyit söyleme, edebiyat tarihimizin sadece belli dönemlerinde değil, her dönemde görülen bir uygulama olmakla birlikte, daha çok 17 ve 18. yüzyıl şairleri arasında yaygınlaşmıştır. 17 ve 18. yüzyıldaki yenilik arayışları berceste beyit söylemenin şairler arasında yaygınlık kazanmasında büyük rol oynamıştır. Gerek Fars gerekse Türk edebiyatlarındaki yenilik arayışlarının ortaya çıkardığı Sebk-i Hindî, bu beyit yapısına büyük önem vermiştir. Bu dönemde yaşayan şairlerin orijinal yeni teşbihler ve yeni mazmunlar bulmak, şiir dilini ve diğer şiir malzemesini zenginleştirme peşinde olmuşlardır. Bercesteli beyit yapısının yukarıda vurguladığımız üzere, bu iş için son derece elverişli olduğu âşikârdır. Çünkü bercesteli mısralar, nesnel yargılar içermektedir. Nesnel yargıların da, orijinal ve ilk defa söyleniyor olmaları için gereklerinden biri olduğu için, şairler daha önce şiirde hiç yer almamış çok sayıda malzemeyi ve o malzemeyle ilgili kelimeleri şiire taşıma imkânı bulmuşlardır. Mısralar arasında her hâlükârda bir teşbih ilişkisi

bulduğundan, teşbihin de yeni ve orijinal olması bu işin gereklerinden biri olduğundan, şairler, berceste beyitler söylemek suretiyle aynı zamanda yeni teşbihler ve yeni mazmunlar da elde etmiş oluyorlar. Berceste beyitler sayesinde, şiirin hem dili ve diğer malzemesi hem de teşbih ve mazmunları yenilenmiş, daha doğru bir ifadeyle söyleyecek olursak, şairlerin şiir söylemede sahip oldukları imkânlar çoğalmıştır⁴⁹.

Mîr Nazîf'in müntehabâtında toplam 104 mısra-ı berceste bulunmaktadır.

2.2.3.8. Tarihler

Arap alfabesinde her harfin rakamsal bir değeri vardır. Arap, Fars ve Türk şairleri doğum, ölüm, evlenme, savaş, barış ve benzeri olaylar için tarih manzumeleri yazmışlar, genellikle bu manzumelerin son mısra veya beyitlerinde ebcedle bu olaylara tarih düşürmüşlerdir. Türk edebiyatında özellikle XVIII. yüzyılda tarih düşürme yaygınlaşmış, XIX. yüzyılda da her divan şairinin divanında rastlanılan bir tür olmuştur. Ebced hesabı ve bunun en geniş kullanım alanı olan tarih düşürme geleneğinin Türk-İslâm kültür ve medeniyetinde çok önemli bir yeri vardır. Düşürülen tarihlerin bir sanat olmanın yanında en önemli özelliği, belge niteliği taşımasıdır⁵⁰. Bu konuda İsmail Yakıt'ın söylediği şu sözler oldukça önemlidir:

“Düşürülen tarihlerin konularının askerî-siyasî hadiselerin yanısıra hırsızlık, intihar vs. gibi adi vak'alar ile savaş ve antlaşma gibi önemli olayları da içine almış olması bir nevi hadiselerin anında tespitinin yapıldığını gösterir. Yani bir nevi vak'anüvisliktir ki birinci dereceden kaynak teşkil ederler. Böylece düşürülen her tarih Türk kültür hayatında birer belgedir. Gerek ferdî ve gerek ictimai olaylara olsun her bir tarih manzumesi, ilgili olduğu olayın en emin ve en kesin belgesidir. Çünkü müverrihler gördükleri bildikleri ve emin oldukları olayları tarihlemişler ve bunları tarih manzumelerinde yansıtmışlardır. Dolayısıyla tarihler gününde tutulmuş birer zabıt veya tutanak gibi kesinlik arz ederler. İşte bu açıdan da Türk kültürü tarihinin doğru verilerini tespate yararlar”⁵¹.

⁴⁹ Cafer Mum, *Divan Şiirinde Berceste Beyitler*, (Malatya: Mengüceli Yayınları, 2011).

⁵⁰ Ramazan Bardakçı, “Musa Kâzım Paşa (Hayatı-Sanatı ve Külliyesi)”, (Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı (Eski Türk Edebiyatı) Anabilim Dalı, 2007), s. 252.

⁵¹ İsmail Yakıt, *Türk-İslâm Kültüründe Ebced Hesabı ve Tarih Düşürme*, (İstanbul: Ötügen Yayınları, 1992), s. 394.

Müntehabât-ı Mîr Nazîf'te çeşitli şairlere ait toplam 98 tarih bulunmaktadır. Tarihlerin yazılış sebepleri şöyle sıralanabilir.

Tablo 1.8 Tarihlerin Yazılış Sebeplerini Gösteren Tablo

Şiir Numarası	Şair	Sene (Hicri-Miladî)	Tarih Düşürülme Sebebi
1	‘İzzet	1222 - 1808/1809	Sultan Mustafa Hân'ın cülûsu
2	Fıtnat	1171 - 1757/1758	Sultan Mustafa Hân'ın cülûsu
3	Sürürî	1213 - 1798/1799	?
4	Sürürî	1213 - 1798/1799	Yûsuf Ziya Paşa'nın sadâreti
5	Sürürî	1213 - 1798/1799	Yûsuf Ziya Paşa'nın sadâreti
6	‘İzzet	1233 - 1817/1818	Derviş Paşa'nın sadâreti
7	‘İzzet	1235 - 1819/1820	‘Ali Paşa'nın sadâreti
8	‘İzzet	1239 - 1823/1824	Gâlib Paşa'nın sadâreti
9	Fıtnat	1170 - 1756/1757	Râgıb Mehmed Paşa'nın vezâreti
10	Sâ‘î	1254 - 1838/1839	
11	Sâ‘î	1257 - 1841/1842	Sâmî Paşa'nın sadâreti
12	Nazîf	1237 - 1821/1822	‘Ali Paşa'nın sadâreti
13	Nazîf	1235 - 1819/1820	‘Ali Paşa'nın sadâreti
14	Nazîf	1235 - 1819/1820	‘Ali Paşa'nın sadâreti
15	Sürürî	1215 - 1800/1801	Tayyâr Paşa'nın vezâreti
16	Şâbit	1116 - 1704/1705	Yahya Efendi'nin sadâreti
17	Ṭâlib	1226 - 1811/1812	Sincî-zâde'nin müfti olması
18	Nazîf	1234 - 1818/1819	Sıdkî-zâde'nin müfti olması
19	Şâbit	1102 - 1690/1691	
20	Nazîf	1115 - 1704	Halil'in müfti olması
21	Sürürî	1213 - 1798/1799	‘Âşir Efendi'nin müfti olması
22	‘İzzet	1239 - 1823/1824	Tâhir Efendi'nin şeyhu'l-İslam olması
23	‘İzzet	1239 - 1823/1824	Tâhir Efendi'nin müfti olması
24	‘İzzet	1239 - 1823/1824	Kethudâ Sâdık Efendi'nin vezâreti
25	Nazîf	1240 - 1824/1825	Sıddık Mollâ Efendi'nin sadr-ı Rûm olması
26	Ṭâlib	1238 - 1822/1823	Behçet Efendi'nin Hekimbâşı olması
27	Ṭâlib	1238 - 1822/1823	Behçet Efendi'nin Hekimbâşı olması
28	Nazîf	1225 - 1810/1811	
29	Pertev		Edîb Âmed'in Kethudâlıktan ayrılması
30	Ṭâlib	1236 - 1820/1821	Hâmîd Bey'in yüksek makama gelmesi
31	Vehbî		‘İzzet'in defterdâr olması
32	Râmîz		
33	Hâkî	1157 - 1744/1745	

34	Nedîm	1141 - 1728/1729	İran ile sulh
35	Vâsîf	1239 - 1823/1824	
36	‘İzzet	1232 - 1816/1817	Mısır’da câmiî inşa edilmesi
37	‘İzzet	1233 - 1817/1818	Medine-i Münevve’nin fethi
38	‘İzzet	1233 - 1817/1818	Haricîlerden intikam alınması
39	Sürürî	1208 - 1793/1794	Topcıyân için kışla yapılması
40	‘İzzet Mollâ	1235 - 1819/1820	Hırka-i Şerîf’e yeni makam inşa edilmesi
41	‘İzzet Mollâ	1230 - 1814/1815	Sultân Mahmûd’a yeni çadır yapılması
42	Vehbî-i Keçeci-zâde	1141 - 1728/1729	Bâb-ı Hümâyûn’un önüne çeşme ve sebil yapılması
43	Şâkir Paşa		
44	Nâbî		Girid kalesinin fethi
45	Nâbî	1083 - 1672/1673	Kamânçe kalesinin fethi
46	Nazîf	1241 - 1825/1826	Sultan Mahmûd’un câmiî inşa ettirmesi
47	Nazîf	1227 - 1812/1813	Sultân Mahmûd’un çeşme inşa ettirmesi
48	Nazîf	1241 - 1825/1826	Sultan Mahmûd’un câmiî inşa ettirmesi
49	Vehbî-i Kadîm	1130 - 1717/1718	Sultân Mahmûd’un sed yaptırması
50	Sermed	1206 - 1791/1792	Otaların yenilenmesi
51	Nazîf	1140 - 1727/1728	
52	‘İzzet Mollâ	1235 - 1819/1820	Çeşme yapılması
53	‘İzzet Mollâ	1238 - 1822/1823	Sultan ‘ Abdü’l-Mecîd’in tahta çıkması
54	Lâ-edrî		
55	Nazîf	1270 - 1853/1854	Sultan Mahmûd’un câmiî inşa ettirmesi
56	Nazîf	1204 - 1789/1790	Sultân Mahmûd’a yılbaşî tebriği,
57	Nazîf		Sultân Mahmûd’a yılbaşî tebriği,
58	Sürürî	1211 - 1796/1797	Sultân Selîm’in iki yeni gemi yaptırması
59	Sürürî	1211 - 1796/1797	Sultân Selîm’in iki yeni gemi yaptırması
60	Sürürî	1211 - 1796/1797	Sultân Selîm’in üç gemi yaptırması
61	Sürürî	1213 - 1798/1799	Sultân Selîm’in üç gemi yaptırması
62	Sürürî	1213 - 1798/1799	Sultân Selîm’in üç gemi yaptırması
63	Sürürî	1213 - 1798/1799	Sultân Selîm’in üç gemi yaptırması
64	Sürürî	1213 - 1798/1799	Sultân Selîm’in üç gemi yaptırması
65	Sürürî	1214 - 1799/1800	Mısır’ın fethi
66	Nazîf	1241 - 1825/1826	Süleymân Fâ’ik Efendi’nin mektupçu olması
67	Sürürî	1224 - 1809/1810	Sürürî’nin yeniden cübbeci olması
68	Sürürî	1207 - 1792/1793	Sıbyan Mektebi inşası
69	Vehbî-i Sünbül-zâde	1195 - 1781	Vehbî’nin Buhârâ’ya gitmesi
70	‘İzzet	1235 - 1819/1820	Galata’da saray inşa edilmesi
71	Sürürî		

72	Sürürî	1211 - 1796/1797	Mollâ'nın vefâtı
73	Sürürî	1211 - 1796/1797	Mollâ'nın vefâtı
74	Fâzıl	1234 - 1818/1819	
75	Naẓîf	1251 - 1835/1836	Bir kişinin vefâtı
76	Ṭalib	1192 - 1778/1779	Vâlide Sultân sebîli inşası
77	Kâlâyî Refîc	1217 - 1802/1803	Ömer Bey'in vefâtı
78	Pertev	1223 - 1808/1809	Vâsîf'in vefâtı
79	Şâbit	1124 - 1712/1713	Yûsuf Nâbî'nin vefâtı
80	Şâbit	1204 - 1789/1790	Bir kişinin vefâtı
81	Ṭalib	1233 - 1817/1818	İbrâhim'in vefâtı
82	Ġalib	1195 - 1780/1781	GümüŖ Dede'nin vefâtı
83	Pertev	1206 - 1791/1792	DervîŖ Mustafâ'nın vefâtı
84	Naẓîf		BektâŖ Ağazâde Ahmed'in vefâtı
85	Nâbî	1083 - 1672/1673	Burunsuz Mevlevî'nin vefâtı
86	‘İzzet ü ‘İzzî Sürürî	1223 - 1808/1809	Mustafâ PaŖa'nın Ŗehid edilmesi
87	‘İzzet	1222 - 1807/1808	Sürürî'nin eŖinin vefâtı
88	‘İzzet	1231 - 1815/1816	Hayâlî Sa‘îd AĞa'nın vefâtı
89	‘İzzet	1241 - 1825/1826	Bir tabîbin intihârı
90	Fâzıl	1221 - 1806/1807	Bir kişinin vefâtı
91	Fâzıl	1223 - 1808/1809	Hadîce Hânım'ın vefâtı
92	Fâzıl		‘Abdullâh Efendi'nin vefâtı
93	Fâzıl	1223 - 1808/1809	Tayyar PaŖa'nın vefâtı
94	Fâzıl	1220 - 1805/1806	Bir kişinin vefâtı
95	Fâzıl	1211 - 1796/1797	‘Ali Bey'in vefâtı
96	Fâzıl	1212 - 1797/1798	Muhammed RâŖîd'in vefâtı
97	NaĖŖî Dede	1255 - 1839/1840	Müntehabât'ın tamamlanma tarihi
98	Sâ‘î	1255 - 1839/1840	Müntehabât'ın tamamlanma tarihi

2.2.3.9. Mesnevî

Mesnevinin sözlük anlamı “ikiŖer ikiŖer, ikili” demektir. Her beytin dizeleri kendi aralarında uyaklı, aruz bahirlerinin kısa kalıplarıyla yazılan uzun bir nazım biçimine denir. Bu yolda yazılmış yapıtlara da mesnevi adı verilir⁵².

Mesnevî nazım Ŗeklinin menŖeinin İran, Arap veya Türk edebî geleneği olduğu yolunda üç farklı görüŖ bulunmaktaysa da edebiyat tarihçilerinin, daha çok menŖeinin İran edebî geleneği olduğu yönündeki kabulü benimsedikleri görölmektedir⁵³.

⁵² Cem Dilçin, a.g.e., s. 167.

Türk edebiyatında İran edebiyatındaki adıyla anılan mesnevî nazım şekli, kafiye bulmada sağladığı kolaylık nedeniyle, genellikle hikâye niteliği taşıyan uzun eserlerin yazılmasında kullanılmıştır⁵⁴.

Müntehabât-ı Mîr Nazîf'ta bulunan iki mesnevi de Sâbit'e (ö.1712) aittir. Bunlardan ilki "Berber-nâme-i Şâbit" başlıklı manzumedir. Sâbit divanında 109 beyitten oluşan bu manzume müntehabâta 96 beyittir. Eserin başı ve sonu aşağıdaki gibidir.

Baş: Naql ider çivrilide bir kâşif-i râz
Bir civân pâre-i dil-dâde nevâz

Sonu: Açılup kâle-i 'îş-i cāvîd
Çıxdı külçeyile tefârih-i ümîd

Eserin konusu ise, Çorlu'da işinin ehli bir berber çırağı vardır. Güzelliği sebebiyle herkes ona tıraş olmak istemektedir. Çırak aynı zamanda hem dış çekip hem de kan almaktadır. Çırağa âşık olanlardan biri bir gün çırağı hile ile evine davet eder. Çırak eve geldiğinde içki meclisinin kurulmuş olduğunu görür ve kaçmak ister. Bütün çabalarına rağmen evden kaçamayan çırak sarhoş olur ve evdeki kişiler tarafından tecavüze uğrar.

Günlük hayattan alınan küçük mizahi hikâyeler içerisinde yer alan eser, hayatın çirkin ve kötü yanlarını göstermek anlamıyla yazılmıştır.

Sâbit, şiirlerinde atasözü, halk tabiri, günlük konuşma dili öğelerini sık sık kullanmıştır. Şiirlerinde mahallî deyimler ve halk ağzından alınmış kelimelerin yanı sıra klasik şiire hiç yakışmayacak kelimeler de vardır⁵⁵.

Eserin ikinci mesnevisi yukarıda bahsettiğimiz üslupla yazılmış "Dere-nâme-i Şâbit Merhûm" başlıklı manzumedir. Sâbit divanında 153 beyitten oluşan mesnevî müntehabâta 158 beyittir. Eserin başı ve sonu aşağıdaki gibidir.

⁵³ F. Sabiha Kutlar, "Mesnevî Nazım Şekline Genel Bir Bakış ve Türk Edebiyatında Mesnevî Araştırmalarıyla İlgili Bir Kaynakça Denemesi", *Türkbilgi/Türkoloji Araştırmaları*, (Nisan 2000), s. 103.

⁵⁴ *Aynı*, s.102.

⁵⁵ Alena Çatoviç, "Bosnalı Divan Şairlerinde Mahallîleşme", *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, S.2, (Temmuz-Aralık, 2012), s.160-169.

Başı: Zümre-i şifleden bir naḥsend
Naḳl iderdi bir ‘acāyib pā-bend

Sonu: Ol zamāndan duyulup menḳābesi
Ḳaldı ol şahşa laḳab Söz Ebesi

Eserin konusu şöyledir: “Rodoscuk’ta yalancı ve hilekâr, aynı zamanda kadın düşkünü Söz Ebesi adında biri vardır. Şen şakrak, aynı zamanda lâübâli bir derviştir. Meskeni Cehennem Deresi’dir. Çatal Abdal’da post sahibi, ‘muglim’ ve ‘zen-dost’tur. Saçlı Sultan’ın abdalı iken Çukur Hamam’a külhancı, sonra da Mataracı Sanca Paşa’ya, ‘segban’ olmuştur.

Bir gün Cehennem Deresi’nde gezerken, bir Ermeni güzeline tutulur. Kadın evlidir. Ona kavuşmak için kilisede mum yakar, rahiplere ihsanlarda bulunur, manastırlara kurbanlar adar. Hiçbirinden yarar göremez. Kadının sevgisiyle yanıp tutuşmakta, bir deri bir kemik kalmaktadır. Hatta kilise önüne hasır serer, el açar, rahipler tarafından kovalanır, fakat derdine bir çare bulamaz. Bu tedbirler boşa çıkınca, kendisi gibi hatta kendisinden daha düşük karakterli, akıl yoksulu Hoca Fesad’a gider. Ağlar, sızlar derdine bir çare bulmasını ister. Hoca Fesad, kabiliyetsizliğinden dolayı onu azarlar, fakat derdine derman bulacağını da söylemeyi ihmal etmez. Her türlü hileyi düşünen, fırsat kollayan Hoca Fesad, bir gün, Bokçu Murad’ın karısıyla Donlu Dere’ye gittiklerini öğrenir. Hemen Söz Ebesi’ne kadın elbisesi giydirir, hamile kadın şekline sokar. Sonra da Donlu Dere’ye giderek, Ermeni karısıyla kocasının bağ komşusu olurlar. Bunları gören Ermeni karısıyla kocası, doğumun yakın olduğunu ve kadının ikiz çocuğu olabileceğini tahmin ederler.

İki saat sonra, Hoca Fesad, ağlamaklı ve telaşlı bir halde bağ komşularının yanına gelir. Karısının doğum yapmak üzere olduğunu, bir ebenin gerektiğini söyler. Komşuluk hakkı için, karısının yardımını esirgememesini ister. Hileye kanan bağ komşusu, karısını yardıma gönderir. Ermeni karısı, gebe kadın kıyafetinde Söz Ebesi’nin yanına gelince şaşırır, aldatıldığını ve oyuna getirildiğini anlar. Kocasına bu kadın değil, erkekmiş diye seslenir. Kocası, erkek çocuğu olduğu zannıyla Hoca Fesad’ı kutlar. Bu fırsatı kaçırmayan Hoca Fesad, çocuğunu görmek arzusuyla ayrılır, Ermeni karısı bu sefer, ‘Be Murad gel iki oldu erkek’ diye bağırır. Kocası

kadının halinden ikiz olacağı belliydi diye düşünür ve kendi tahmininde haklı olmaya çalışır”⁵⁶.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. Yazma Tanıtımı

Yazma eser, Mısır Milli Kütüphanesi’nde (Dârü’l-Kütübi’l-Kavmiyye) 17-M Edeb Türkî Bölümü 4412 katalog numarasında kayıtlıdır. 26x16 cm. ebadında olan eser 302 varak, 19 satır, tal’ik hatla yazılmıştır.

Elimizde bulunan nüsha, Mirza Şâkir Hucendî tarafından H. 1256 / M. 1840-1841 yılında istinsah edilmiştir. Nüshasının sonunda yer alan Nakşî Dede⁵⁷, nin tarih manzumesinden, Mîr Nazîf’in müntehabâtı düzenlenmeyi H. 1255 / M. 1839-1840 tarihinde tamamladığı anlaşılmaktadır.

Eser, Mîr Nazîf’in vefatından 3 yıl sonra Bulak Matbaası’nda H. 1261 senesi Muharrem ayının 15. günü / M. 24 Ocak 1845’te 300 adet basılmıştır.

Başı: Rumûz-ı ‘aşkuñı kıl zîver-i hüsn-i beyân yâ Rab
Lisân-ı gayba olsun tâ zebânım tercemân yâ Rab

Sonu: Alup zevk için âhîr-i mâha atdum
Bu sâl oldı ta’lîkümüz şab’a şâyân

Klasik Türk Edebiyatı divan tertip etme geleneğine göre düzenlenen müntehabâtta 767 gazel, 264 ferd, 98 tarih, 87 mukata’ât, 40 rubâ’î, 104 mısırâ’, 22 tahmîs, 13 kasîde, 13 şarkî, 11 müseddes, 9 muhammes, 4 terci’-bend, 8 mütezâd, 7 na’t, 5 tard u rekb, 3 mersiye, 2 müsemmen, 2 murabba’, 2 mesnevî, 2 tesbî, 1 terkîb-bend ve 1 mu’aşşer bulunmaktadır.

⁵⁶ Turgut Karacan, *Sabit Derename (Ya da) Hâce Fesâd ve Söz Ebesi*, (Sivas: Dilek Basımevi, 1990), s.11-12.

⁵⁷ Konya’da Mevlevî olup 1240’da (1824/25) Mısır’a gitmiştir. 1254’de (1838) Mısır Mevlevîhanesi şeyhi oldu. Sultan Abdülaziz devri (1861-1876) ortalarında vefat eyledi. Hattat ve şairdi. Bkz. Mehmed Süreyya, *Sicill-i ‘Osmânî*, C. 4 (İstanbul: Matbaa-i Amire, H. 1308), s.1226.

3.2. Eserin Çevriyazılı Metninin Hazırlanmasında İzlenen Yol

1. Müntehabât-ı Mîr Nazif adlı eserin müellif hattı olan nüshasına ulaşılamamıştır ancak eserin sıralanışından da anlaşılacağı üzere, tarihler de dâhil olmak üzere, nazım şekillerine göre düzenlenmiştir.

2. Vezin gereği kelimelerde oluşan ses düşmeleri ve buna bağlı olarak iki sözcüğün birbirine bağlanarak okunması gerektiği durumlar, kesme işareti (') ile gösterilmiştir. (ki ola / k'ola, ki anîñ / k'anîñ gibi).

3. Farklı şekilde okunması mümkün olan “zamân-zemân”, “ayş-‘ıyş-‘îş”, “ayân, ‘ıyân”, “suhan-sühen...” gibi kelimeler tek şekil seçilerek okunmuştur.

3. “Āşyān, āstān, āsyāb, āšnā, āftāb, şehryār...” gibi kelimelerde medli okunuştan kaynaklanan ses türemeleri gösterilmemiştir.

4. İmâle ve zihaf lar çevriyazıda gösterilmemiş, sözcüklerin metindeki yazımlarına bağlı kalınmıştır.

5. Şiirlerde Kuran-ı Kerim’den yapılan iktibaslarda, ayetlerin yerleri; “ev-ednā” *Kur’an*, 53/9.” örneğinde olduğu gibi ayet metni, sure ve ayet numarası belirtilerek dipnotta gösterilmiştir. Hadis ya da hadis olarak bilinen bazı sözlerin ise ulaşılabilirdiği oranda kaynaklardaki yerleri “men ‘aref” *Keşfü’l-Hafā*, II, 262.” örneğinde olduğu yine dipnotta belirtilmiştir.

6. Metinde kullanılan transkripsiyon alfabesinde *Türk İlmî Transkripsiyon Kılavuzu*’na uyulmuş⁵⁸; Arapça, Farsça kelime ve eklerin yazımında ise büyük oranda *Türkoloji Dergisi*’nde yayımlanan “Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler” başlıklı makaleyle teklif edilen imlâ sistemine uyulmuştur.⁵⁹

7. Metnin çevriyazısı yapılırken Farsça labial hı Ĥ ĥ şeklinde gösterilmiş ve خوش, خورشید, خویش, خوان gibi kelimelerin yazımında Tulga Ocak’ın bu konuda önerilere uyularak ĥ’oş, ĥ’urşîd, ĥ’îş, ĥ’ân şeklinde bir tutum benimsenmiştir.⁶⁰

8. Arapça ve Farsça uzun ünlüler, vezin zarureti ile kısa okunsalar dahi, daima uzunluk işareti kullanılarak yazılmıştır.

9. Çevriyazılı metinde “-ān, ĩn, ūn” gibi sakin nun’la biten, yani kendisinden sonraki kelime sessizle başlayan ve vasl imkânı olmayan hecelerdeki mazûl sesliler kısa ünlülerle değil, uzun ünlülerle gösterilmiştir.

⁵⁸ Türk İlmî Transkripsiyon Kılavuzu, (İstanbul: Meb, 1946).

⁵⁹ İsmail Ünver, “Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, *Türkoloji Dergisi*, C. 11, S. 1, (Ankara 1993), s. 51-89.

⁶⁰ Tulga Ocak, “Labial Hı’nın Çevriyazıda Yazımı Sorunu”, *Çağdas Türk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış*, Nevin Önberk Armağanı, (Ankara 1997), s. 167-172.

10. Farsça isim ve sıfat tamlamalarında muzaf ve mevsuftan sonra kalınlık incelik uyumu göz önünde bulundurulmuş, atıf vavları da kalınlık-incelik uyumu dikkate alınarak “u, ü / vu, vü” biçiminde yazılmıştır.

11. Arapça tamlamalarda “Allāh” kelimesinin muzafün ileyh olduğu durumlarda çizgi kullanılmamıştır: Resūlu’llāh, zikru’llāh gibi. Farsça tamlamalarda muzaf ve muzafün ileyh konumundaki kelimeler arasına, ikilemeler ve “her”den sonra gelenler dışında, çizgi konmuştur. Farsça birleşik isim ve sıfatlar arasına da çizgi konmuştur.

12. Yapım eki işlevi taşıyan Farsça ekler kelimeye bitişik yazılmıştır.

13. Farsça ve Arapça önekler eklendikleri kelimedenden çizgi ile ayrılmıştır.

14. Farsça ikili tekrarların yazımında, tekrarlanan kelimeler arasındaki ek ve edatlar çizgi arasına alınmıştır: ān-be-ān, dem-be-dem, nev-be-nev, ser-ā-ser gibi.

15. Özel isimlere büyük harfle başlanmış, bu isimlere bağlı unvanlarda büyük harf kullanılmamıştır. Özel isimlere gelen ekler kesme işareti ile ayrılmamıştır.

16. Vezin bozukluğu düzeltilemeyen mısralara dipnotta işaret edilmiştir.

17. Metinde aşağıdaki çevriyazı sistemi uygulanmıştır:

ÇEVİRİYAZI İŞARETLERİ

ا	A, a, E, e
ب	B, b
پ	P, p
ت	T, t
ث	Ş, ş
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	H, h
خ	H, h
د	D, d
ذ	Z, z
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ş, ş
ص	Ş, ş
ض	Ž, ž, D, d
ط	T, t
ظ	Z, z
ع	Ė
غ	Ĝ, ĝ
ف	F, f
ق	Q, q
ك	K, k, ŋ
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
و	V, v
ه	H, h, a, e
ی	Ī, ī, Y, y
د	ء
آ	Ā, ā
او	Ū, ū

METİN

Bi'smi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm

[2]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Rumūz-ı aşkuñı kıl ziver-i ḥüsn-i beyān yā Rab
Lisān-ı ğayba olsun tā zebānum tercemān yā Rab
- 2 Maḳālüm olmaya pīrāye-baḥş-ı lağv-ı bī-ma' nā
Maşūn eyle beni sehv ü ḥaṭādan el-amān yā Rab

1 **Der-Na' t-1 Şerif-i Nebevī Li-Cenāb-ı Nazīm Efendi**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Āfitāb-ı şubḥ-ı *mā evḥā*⁶¹ Ḥabīb-i Kibriyā
Māh-tāb-ı şām-ı *ev ednā*⁶² Ḥabīb-i Kibriyā
- 2 Cevher-i kül tāb u sūz-ı mihrinüñ pervānesi
Şem' -i bezm-i leyletü'l-İsrā Ḥabīb-i Kibriyā
- 3 Aql-ı evvel kayd-ı bend-i aşkınuñ dīvānesi
Nāzenīn-i Ḥazret-i Mevlā Ḥabīb-i Kibriyā
- 4 *Ve'd-ḍuḥā*⁶³ vaşf-ı güli *ve'l-leyl*⁶⁴ şerḥ-i sünbüli
Bāğ-ı yā-sīn⁶⁵ ravza-i *tā-ḥā*⁶⁶ Ḥabīb-i Kibriyā
- 5 Bülbül-i *lev-lāk*⁶⁷ zātı *lī-ma' allāh*⁶⁸ lānesi
Bezm-i ḳurba tūtī-i güyā Ḥabīb-i Kibriyā
- 6 Şıdḳ u adl ü ḥilm ü ilm-i zātına maḫzar olup
Virdi çār-erkāna fer ḥaḳḳā Ḥabīb-i Kibriyā
- 7 Çār-yār-i bā-şafādur hem-dem-i kāşānesi
Şāhibü'l-mi' rāc Mevlānā Ḥabīb-i Kibriyā

[3]

- 8 Ebrū-yı iḳbālinüñ māh-ı felek ḥasret-keşi
Bedr-i tābān-ı cihān-ārā Ḥabīb-i Kibriyā
- 9 Gīsū-yı iclālinüñ mihr-i münevver şānesi
Neyyir-i raḥşān-ı bī-hemtā Ḥabīb-i Kibriyā

⁶¹ “mā evḥā”, *Kur'an*, 53/10.

⁶² “ev ednā”, *Kur'an*, 53/9.

⁶³ “Ve'd-ḍuḥā”, *Kur'an*, 93/1.

⁶⁴ “ve'l-leyl”, *Kur'an*, 92/1.

⁶⁵ “yā-sīn”, *Kur'an*, 83/1.

⁶⁶ “tā-ḥā”, *Kur'an*, 20/1.

⁶⁷ “lev-lāk”, *Keşfü'l-Hafā*, II, 164.

⁶⁸ “lī-ma' allāh”, *Münâvî, Feyzü'l-Kadîr*, IV, 8.

- 10 Bezmgāh-ı sāgar-ı ‘aşkı dil-i şūrīdegān
Neş’e-bahş-ı ‘āşık-ı şeydā Ḥabīb-i Kibriyā
- 11 Ḳalb-i ‘ārifdür şarāb-ı şevḳinūñ ḥum-ḥānesi
Sīne-çāk-i her-dil-i dānā Ḥabīb-i Kibriyā
- 12 Kāse-i in‘āminūñ şāh u gedā dil-teşnesi
Mest-i ‘aşkı Hızr ile ‘İsā Ḥabīb-i Kibriyā
- 13 Bāde-i iḥsānıñ ins ü melek mestānesi
Şadr-ı bezm-i şüret ü ma‘nā Ḥabīb-i Kibriyā
- 14 Cūybār-ı cūdınūñ mäh-ı münevver kūzesi
Teşnesi dünyā vü mā-fī-hā Ḥabīb-i Kibriyā
- 15 Mihr-i enver çeşmesār-ı luḫfinūñ peymānesi
Feyz-bahş-ı ‘ālem-i bālā Ḥabīb-i Kibriyā
- 16 ‘Arş cāh-ı ḳadrinūñ evc-āşiyān-ı rif‘ati
Ḥusrev-i kürsī-i istiḡnā Ḥabīb-i Kibriyā
- 17 Çerḫ bāğ-ı şānıñ bir sebze-i bīḡānesi
Gülşen-i ḳurba çemen-pīrā Ḥabīb-i Kibriyā
- 18 Ḳulzüm-i esrār u ḥikmetde dürr-i ḳudret-şadef
Kān-ı kevne gevher-i yektā Ḥabīb-i Kibriyā
- 19 Genc-i ‘irfān u kemālūñ gevher-i yek-dānesi
Baḫr-i rāza lü’lü’-i lālā Ḥabīb-i Kibriyā
- 20 Ḥil‘at-ārā-yı *le-‘amrük*⁶⁹ tāc-dār-ı ıştıfā
Faḫr-i dünyā mefḫar-i ‘uḳbā Ḥabīb-i Kibriyā
- 21 Taḫtgāh-ı ‘arş-ı a‘lā mesned-i şāhānesi
Zīb-i şadr-ı Yeşrib ü Baḫhā Ḥabīb-i Kibriyā
- 22 Kuḫl-i *mā zāğā’l-başar*⁷⁰ maḫşūş-ı çeşm-i ekḫālī
Ḥāk-i pāyi sürme-i ḫavrā Ḥabīb-i Kibriyā
- 23 İns ü cānuñ maḫlab-ı a‘lā olan cānānesi
Kā’ināta maḫşad-ı aḳşā Ḥabīb-i Kibriyā
- 24 Mest-i ser-germ-i ma‘āşīdür bugün şeydā **Nazīm**
Eyleye şefḳat meger ferdā Ḥabīb-i Kibriyā
- 25 Umaram ma‘zūr ola evzā‘-ı güstāḫānesi
Baḳma noḳşān-ı **Nazīme** yā Ḥabīb-i Kibriyā

⁶⁹ “le-‘amrük”, *Kur‘ān*, 15/72.

⁷⁰ “mā zāğā’l-başar”, *Kur‘ān*, 53/17.

2 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Girāndur çeşm-i dilde h'āb-ı gāflet yā Resūla'llāh
Meger bīdār ide şubḥ-ı hidāyet yā Resūla'llāh

2 Derūnum şu' lezār itdi ser-ā-ser āteş-i ' işyān
Meger itfā ide eşk-i nedāmet yā Resūla'llāh

3 N'ola bār-ı girān-ı ma' şiyet kıddüm dü-tā itse
Getürmez ḥāşılı tağ olsa taḳat yā Resūla'llāh

4 Ümīd oldur olam āzād-ı bīm ü hevl-i maḥşūrdan
İderseñ maḫhar-ı ' ayn-ı ' ināyet yā Resūla'llāh

[4] 5 Cihān zīr-i nigīnūndür ser-ā-ser ḥūkm-i şer' üñle
Saña maḥşūşdur mühr-i nübūvvet yā Resūla'llāh

6 Muḫī' -i bārgāh-i da' vetūndür ' ālem ü ādem
Müselleme zātuña emr-i risālet yā Resūla'llāh

7 Metīn ü üstüvār olsa ' aceb mi çār-yāruñdur
Çihār-erkān-ı eyvān-ı şerī' at yā Resūla'llāh

8 Kıbūl eyle meded reddünle maḫrūm itme sultānum
Senūñ maḫzūnuñam sen eyle şefḳat yā Resūla'llāh

9 Benüm de ḫālūme raḫm eyle hengām-ı şefā' atda
' Uşāt-ı ümmete rüz-i kıyāmet yā Resūla'llāh

10 Günāhkārum günāhkārum günāhkārum **Nazīm**-āsā
Şefā' at kıl şefā' at kıl şefā' at yā Resūla'llāh

3 **Der-Na' t-ı Şerīf-i Nebevī Li-Cenāb-ı Şābit**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

1 Gel ey gönül olalum dil-güşūd-ı çeşm-i şühūd
Yeter bu kūrī-ı zūll ü hevān-ı būd u ne-būd

2 Olup mütābi' -i nefis-i dağal yeter kılduñ
Reh-i nişīb ü firāz-ı hevāyı pā-fersūd

3 Nedür bu güm-rehī-i vādī-i tama' kārī
Nedür bu dağdağa-i pīç ü tāb-ı nā-āsūd

4 Şikeste-ābile pāy-ı talebden özge daḫi
Neyi müfīd ola bu herze tāzī-ı bī-sūd

- 5 Dü-rûze ‘ömr ile pâ-der-rikâb-ı rıhlet iken
Nedür bu dūr u dirâz ihtimâm-ı fikr-i ku‘ūd
- 6 Seni hâzâyir-i kudse vuşûlden alıkor
Bu dâmgehde giriftârî-i dü-şâh-ı vücūd
- 7 Vuzû-tırâz-ı sirişk-i neğâmet ol idelüm
Ruĥ-ı niyâzı zemîn-sây-ı ĥâkdân-ı sücūd
- 8 Tamâm-ı derd ile laĥt-ı dili müzâb iderek
Dem oldı ola terâvîde eşk-i ĥün-âlūd
- 9 Ĥarîm-i ĥalbi bütân-ı hevâ yeter kıldı
Ĥumâme-i veşeniyyûn u Sûmenât-ı Hünūd
- 10 Ĥapîde mürġ-ı dili ĥayd-ı mâ-sivâ dirler
Bir özge dâma düşürmiş hevâ-yı nefsi-i ‘anūd
- 11 Ne ihtimâl-i rehâ ne ümîd-i âzâdî
Ne ĥod meĥâlib-i vâ-restegî-i dâm-ı ĥuyūd
- 12 Dilümde safsaĥa-i bî-me’âl-i tûl-i emel
Serümde maġlaĥa-i fikret-i ‘aĥâr u nüĥūd
- 13 Şimâĥ-ı câna müşâvî gelür taĥayyürden
Şadâ-yı nevĥa ü şîven nevâ-yı naġme-i ‘ūd
- 14 Bu fitnegehde taĥâzâ-yı ĥırş-ı pîrîden
Ĥabî‘ at oldı baña muĥtezâ-yı nefsi-i ‘anūd
- 15 Nedür bu mertebe ey ĥâmkâre-i ġaflet
Bu dil-ĥırâşî-i nâ-puĥte fikr-i fitne-füzūd
- 16 Gider bu ĥisset-i tab‘ı ne ĥâşıl itdi saña
Hevâ-perestî-i iĥbâl-i fânî-i maĥrūd
- [5] 17 Firîb-i ĥord-ı serâb-ı ümîd olup itme
Ĥubâr-ı dergeh-i erbâb-ı câhı nâşiye-sūd
- 18 Emânî-i dili ol bârgehden eyle ĥaleb
Ki ‘arş-ı a‘zam ider andan iktisâb-ı su‘ūd
- 19 Niyâz-nâme-i ĥ’âhişle ‘arz-ı ĥâl eyle
O pâdişâha ki meddâĥıdur Ĥudâ-yı Vedūd
- 20 Sipih-erîke-şehenşeh ĥidîv-i ‘arş-evreng
Şeh-i sürüş-sipeh ĥusrev-i ferişte-cünūd
- 21 Kelîm-i şoĥbet-i ĥâşş-ı surâdıĥ-ı Ceberût
Nedîm-i perde-serâ-yı maĥabbet-i Ma‘būd

- 22 Şeref-pezîr-i muqaddes-mağâm-ı kurbîyyet
Serîr-gîr-i mu‘allâ nişîmen-i Mağmûd
- 23 Emîn-i mülk-i nübüvvet medâr-ı hatmiyyet
Emân-ı hevl-i kıyâmet zamân-ı re‘fet ü cûd
- 24 Murâd ü maqşad-ı ‘âlem penâhgâh-ı ümem
Ümîd-i rûz-ı nedem mültecâ-yı yevm-i hulûd
- 25 Haţîb-i minber-i *tâ-hâ*⁷¹ muhâţab-ı *yâ-sîn*⁷²
Edîb-i mekteb-i evhâ muşarreb-i mevdûd
- 26 Me‘âl-i cevher ü a‘râz-ı hıttâ-i nâsût
Mühîne ‘illet-i tekvîn-i hest ü fıtrat u bûd
- 27 Nebiyy-i efdal ü ekmel Muğammed-i mürsel
Huçeste-zât-ı mübeccel hulâşa-i mevcûd
- 28 Şeref-pezîr-i risâlet ki zâtıdur muţlak
Muşayyedât-ı şu‘ûn-ı bedî‘adan maqşûd
- 29 Tufeyl-i fıtratıdur rûz-ı âferînişde
Bu kâr-hâne-i kevn ü fesâd-ı turfe-nümûd
- 30 O şehriyâr-i serîr-i beğâ ki yoğdur anuñ
Kalem-revinde şügûr u memâlikinde hudûd
- 31 Bu urdugâha gelüp konmasa kurulmazdı
Şu nüh hazîne otağ-ı muşarnes-i meşhûd
- 32 Olur her âyîne güm-geşte-i girîve-i ye’s
Hilâf-ı emri olan rû-be-râh-ı nâ-fermûd
- 33 Karîn-i luţfi olan mücrime zarar virmez
Cihân cihân feterât-ı haţâ-yı nâ-mâ‘dûd
- 34 Defâtir-i hasenâtı hezâr olursa dağı
Ne fâ‘ide eger ol hazret olmaya hoşnûd
- 35 Zihî kerem k’ola yek-kaţre feyz-i luţfindan
Şivâz-ı pür-tef-i dûzah fûrû-nişîn-i humûd
- 36 Tarîd-i dergehi nâmûs-ı ekber olsa dağı
Olur derîçe-i dehlîz-i kurbdan merdûd
- 37 Teşebbûş itse eger dâmen-i şefâ‘atüñe
Harîm-i rahmete medhal bulurdı dîv-i künûd

⁷¹ “tâ-hâ”, *Kur’ân*, 20/1

⁷² “yâ-sîn”, *Kur’ân*, 83/1

- 38 Bülend-pāye mu^ç azzam serîr-i *lev-lāk*⁷³a
Eyā güzîde-i maḥlûḳ ü zübde-i mevlüd
- [6] 39 Müdām kâre-i sehv ü ḥaṭâyâ zātuñdur
Keffîl-i luṭf u zamîn-i kerem dem-i mev^ç üd
- 40 Miyân-ı şûriş-i âşüb-ı ḥîz-i maḥşerde
O dem kim ayrıla güm-geşteḡân-ı ‘ Ād ü Şemüd
- 41 O dem ki dest-i zebânî-i düzaḥa virile
Tuḡât-ı kıbt-ı naşârâ buḡât-ı ḳavm-i Yehüd
- 42 O dem ki dest-ḥoş-ı mâlik-i caḥîm olalar
Muḳallidân-ı mecûs-ı mu^ç annidân-ı cehüd
- 43 O dem ki ola fûrû-refte pây-ı âteş-lâḥ
Mütâbi^ç ân-ı siyekâre-i recîm-i ḥasüd
- 44 O dem ki cinn ü ünâsuñ hücum-ı vaḥşetden
Gözinden ola terâvîde eşk-i ḡam-pâlüd
- 45 O gün ki muttaşîf-ı ḥîle-i zulüm ü cehül
Olur bu dehşet ile ḥâlet-âşinâ-yı vuḳüd
- 46 O gün ki bâr-ı emânet be-düş olan zu^ç afâ
Tuṛup maḳâm-ı taḥayyürde dil-şikest-i ‘ uhüd
- 47 Gelüp kuvâsına yek-pâre sekte-i ta^ç tîl
Ola cemâd-ı müşahḥaş gibi rehîn-i cümüd
- 48 Yetiş bu ümmet-i pür-cürme yâ Resûla’llâḥ
Urulmadın daḡı a^ç nâḳa âteşîne ḳuyüd
- 49 O vartagâḥ-ı belâ berzaḡından eyle ḥalâş
Ulaşmadın daḡı ecsâda nâr-ı zât-ı veḳüd
- 50 Dü-dest-i luṭf ile ḳurtar işâbet eylemedün
Revâḳ-ı kâlbüd-i cisme nâr-ı neft-endüd
- 51 Şefâ^ç at eyle o rûz-ı belâda bendeñe kim
Ḥalâyıḳı behem âḡüş ide zebâne vü dūd
- 52 Meded o gün ki cehennemde ide ehl-i hevâ
Gehî nişîbe hubûṭ ü gehî firâza şu^ç üd
- 53 Enâmil-i keremüñ ḥall ide ümîdüm odur
Olursa rişte-i kârumda şad girih ma^ç ḳüd

⁷³ “lev-lāk”, *Keşfü’l-Hafâ*, II, 164.

- 54 Biraz da ağlayarak **Ṣābitā** niyāz idelüm
O bāb-ı luṭfa ki faḳr ehline degül mesdūd
- 55 Ḥakīm-i Muḳtedirā Kirdigār-ı Ğaffārā
Eyā sezā-yı perestiş Müheymīn-i Ma' būd
- 56 Be-ğazve-i Uḫud-i lā-ilāhe illā-hū
Be-faẓl-ı zāt-ı Kerīm ü şıfāt-ı Ḥayy u Vedūd
- 57 Be-ḫaḳḳ-ı ism-i ' Afüvv ü be-luṭf-ı nām-ı Ğafūr
Ki ins ü cinne odur mültecā dem-i ma' hūd
- 58 Be-remz-i āyet-i *ḳāf*⁷⁴ ü be-ḫikmet-i *ḫā-mīm*⁷⁵
Be-sırr-ı müstetir-i *nūn*⁷⁶ u rāz-ı süre-i *hūd*⁷⁷
- 59 Be-feyz-i çille-güzīnān-ı ḫalvet-i melekūt
Be-ḳūt-ı dūd-ı za' īf ü be-şahrā'-i celmūd
- 60 Be-' ucbe vaḳ' a-i *kehf*⁷⁸ ü ğarībe-i Cırcīs
Be-dāğ-dārī-i maẓlūm-ı ḳıssa-i Uḫdūd
- [7] 61 Be-inḳıyād-ı zebīḫ ü be-ḫāk-i bismilgāh
Be-ibtilā-yı Ḥalīl ü be-āteş-i Nemrūd
- 62 Be-ḫasf-ı mevrīd-i Aşḫāb-ı Ress-i ḫāk be-ser
Be-vāḳı' at-ı ' uḳāb-ı ḫicāre-i manzūd
- 63 Be-' izz-i mülk-i Süleymān ü şāfināt-ı ciyād
Be-istimā' -i ṭuyūr ü be-nağme-i Dāvūd
- 64 Be-bī-vücūdī-i şevḳ ü be-ḳillet-i şādī
Be-hemm-i nā-mütenāhī be-ḫūzn-i nā-maḫdūd
- 65 Be-ye's şām-ı firāk u ümīd-i şubḫ-ı vişāl
Be-şīve-kārī-i nāz u niyāz-ı derd-efzūd
- 66 Be-ḳadr-i şāh-ı risālet-penāh-ı şāh-ı rüsül
Ki zātıdur bu merāyā-yı cümleden maḳşūd
- 67 Be-nūr-ı ḳā'id-ı ğurrü'l-muḫaccelīn-i kirām
Be-āb-yārī-i ḫavz-ı leb-ā-leb-i mevrūd
- 68 Hidāyet it ḳuluñı semt-i rāh-ı rıdvāna
Fezā-yı tīh-i ḫalāletde olmadın nā-būd

⁷⁴ “ḳāf”, *Kur'ān*, 50

⁷⁵ “ḫā-mīm”, *Kur'ān*, 44/1

⁷⁶ “nūn”, *Kur'ān*, 68

⁷⁷ “hūd”, *Kur'ān*, 11

⁷⁸ “kehf”, *Kur'ān*, 18

- 69 O dem ki ola teşettüt-pezîr-i izmihlâl
Bu hod-nümâ-yı neşe'ât-ı fenâ-pesend-i vücûd
- 70 Bu bî-nevâyı fûrû-dâşt-senc-i tevhîd it
Pesîn nefes k'ola nây-ı gelû-girift-i sürûd
- 71 Zebân-ı kâlûme vir miknet-i cevâb-ı şevâb
Sû'âle geldügi dem münkirân-ı tefte' amûd
- 72 Semûm-ı kahr ile lağzîde-pây-ı sehv itme
O k'orkuluğdaki cisr-i Şirâf' ola memdûd
- 73 Faķîr-i 'âcize ser-mâye-i necât olsun
Her ol sühên ki ide na't-ı Muştafâ'da dürûd
- 74 Nite ki gezdüre eţrâf-ı ravzada şeb ü rûz
Zamâna micmere-i mihr ü mehle' anber ü 'ûd
- 75 'Ale'd-devâm ola ol buķ'a-ı mübârekenüñ
Ġubârı nâfe-şemîm ü hevâsı ğâliye-sûd
- 76 Gele surâdıķ-ı lâhût-ı kibriyâîden
Zamân-ı haşre dek uţrûfe-i selâm ü dürûd

4 Nazîre Li-Cenâb-ı Sâmi

mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

- 1 Olnca perde-ber-endâz-i nazra çeşm-i şühûd
Görindi âyine-i dilde çihre-i maķşûd
- 2 Dil oldı ğarķa-be-nûr-ı müşâhedât-ı cemâl
Temevvüc eyledügi demde baķr-i 'aşķ-ı vedûd
- 3 Ne 'aşķ bâ'is-i hestî-i âferîde-i ğayb
Ne 'aşķ 'illet-i îcâd-ı 'âlem-i meşhûd
- 4 Ne 'aşķ neşve-i evvel zühûr-i rûz-ı elest
Ne 'aşķ mebd'e'-i hilķat ma'âd-ı sırr-ı vücûd
- 5 Ne 'aşķ nâţıķa-pîrâ-yı rûķ-ı insânî
Ne 'aşķ sırr-ı heyûlâ-yı Âdem-i mescûd
- 6 Ne 'aşķ mişķal-i âyîne-i dil-i 'aşķ
Ne 'aşķ mâhî-i jeng-i hevâ-yı nefis-i 'anûd
- [8] 7 Ne 'aşķ emti'a-ı çâr-sûy-ı hayrânî
Ziyân-kârî-i rüsvâyî aña mâye-i sûd

- 8 Ne ‘aşk mücib-i güstâhî-i Züleyhâyî
Ne ‘aşk ‘işmet-i dāmân-ı Yūsuf-ı mevdūd
- 9 Ne ‘aşk āfet-i İman-ı şeyh-i Şan‘anî
Ne ‘aşk dīn-şiken ü kıble-bend-i küfr-efzūd
- 10 Ne ‘aşk māşîta-ı haclegāh-ı bīdārî
Ne ‘aşk perde-der-i bezmgāh-ı çeşm-i ruķūd
- 11 Ne ‘aşk sūziş-i te’şīr-i hāletindendür
Şerer-feşān neğamāt-ı ney ü terāne-i ‘ūd
- 12 Ne ‘aşkdur bu ki ser-māye-i haķīkatdür
Bunuñla fehm olunur remz-i ğāmız-ı maķşūd
- 13 İfāza-baħşî-i hālāt-ı ‘aşkdur ey dil
Hezār-ı bāğda hūnīn terennümāt ü sürūd
- 14 ‘Aķīķ-pāre-i maħrūfî-i zebānumda
Bu āb ü tāb-ı süħan oldı ‘aşkdan mevcūd
- 15 Surādıķāt-ı süħan-dān ‘arā’is-i ma‘nā
Te‘āvün-i ğam-ı ‘aşk ile oldı çihre-nümūd
- 16 ‘Ale’l-ħuşuş ki ilhām-ı vāridāt-i nu‘ūt
Derūna ‘aşk ile oldı şeref-peżīr-i vürūd
- 17 Ne na‘t na‘t-ı şerīf-i ħabīb-i Yezdānî
K’odur şefī‘-i cemī‘-i güneħ dem-i mev‘ūd
- 18 Ĥudāygāne-i ħalvet-serāy-ı ħurbiyyet
Ĥidīv-i mülk-i nübüvvet şeh-i ferişte-cünūd
- 19 Emīn-i vaħy-i İlāhî Muħammed-i ‘Arabî
Fürüg-i çeşm-i dü-‘ālem ħulāşa-ı mevcūd
- 20 Kemāl-i zātına munzam ħaķāyık-ı eşyā
‘Ulüvv-i şānına muħtaş şu’ün-i fiṭrat-i būd
- 21 Zuhūr-i cevher-i ferd-i vücūdudur bi’z-zāt
Bedāyi’-i ‘arāz-ı mümkinātdan maķşūd
- 22 Çü noķta-kār-ı nuħustīn-i ħalķa-i pergār
Vücūdudur sebep-i devr-i çerħ-i na-āsūd
- 23 Yazınca levħe ķalem nīstî vü hestin olur
‘Adem ‘adem diyü miħrāb-ı lāya ser-be-sücūd
- 24 Mişāl-i ed‘iye-i müstecāb o cism-i laṭīf
Nüh āsumānı geķüp lā-mekāna itdi şu‘ūd

- 25 Ser-i mübârekine ebri sâyeban itdi
Hâbîbini şaķınur çeşm-i mihrden ma' bûd
- 26 Seĥâb olmasa fânûs-ı şu' le-i ĥüsni
O şem' -i encümen-i ĥurbı itse ger meşĥûd
- 27 Tezerv-i mihr-i muraşşa' -per-i tama' -bâl
İderdi sûz ile pervâne gibi maĥv-ı vücûd
- 28 Zihî kerîm ki yokdur kemâl-i luĥfından
Sevâd-ı a' zam-ı cûdında iltizâm-ı ĥudûd
- [9] 29 Şikâr-ı şîve-i şeh-bâz-ı çeşmi tâ'ir-i ĥuds
Kemend-i kâkûli kerrübîyâna dâm-ı ĥuyûd
- 30 Niĥâta-i mütezâyid olursa ger encüm
Muĥâsib-i felek olmaz yine raķam-ķun-ı cûd
- 31 Olur bidâyet-i şıfr intihâ-yı her aşfâr
'İdâd fazl ü kemâlâtun idemez ma' dûd
- 32 Güşâde olsa niĥâb-ı cemâl-i pür-nûrı
İder eşi' a-ı ĥürşîd sâye gibi nümûd
- 33 Nesîm-i nehyi eger olsa mâni' -i cereyân
Olurdi ĥalka-ı zencîr-i pâyı mevce-i rûd
- 34 Taĥayyül eylese dil rûy-mâlî-i ĥâkin
Meşâm-ı câna virür dûd-ı âh nûkhet-i ' üd
- 35 Kemîne-ķatre-i âb-ı şefa' ati eyler
Şivâz-i nâr-ı caĥîmi füsürde-tâb-ı ĥumûd
- 36 Nebiyy-i müntaĥabâ şâh-ı Hâşimî-nesebâ
Eyâ şeffî' -i güneh-pîşegân-ı yevm-i ĥulûd
- 37 Ķalurdi ketm-i ' ademde cemî' -i mevcûdât
Sen olmasañdı eger ey ĥulâşa-ı mevcûd
- 38 O demde kim nazâr-ı pâk-i kibriyâyîden
Olnca nûr-ı cebînüñ ĥoy-ı ĥicâb-âlûd
- 39 Çekîde-i ķatarâtından âferînişde
Olındı ta' biye-i ĥilkat-ı ĥaķîķat-i bûd
- 40 Yüzün şuyına yaradıldı cümle maĥlûķât
Eyâ biĥîn-güher-i baĥr-ı bî-nihâyet-i cûd
- 41 İder vücûduñ ile da' vî-i mübâĥâtı
Zemîn sipihr-i berîne zemîne çerĥ-i kebûd

- 42 Taḥammül eylemedi heybet-i vilâdetüñe
Yıķıldı tāk-ı bülend-âstân-ı tūrfe-nümüd
- 43 Basîṭ-i esfel-i ḥāke fütāde olmaz idi
Cihānda sāye-i ma' dūmuñ olsa ger mevcūd
- 44 Sevād-ı dīde-i ḥūrşīd olurdı a' lāda
İzāfet-i bedenüñle o cevher-i nā-būd
- 45 Eger olursa terāzū-yı bī-mişālīde
Eyā ḥabīb-i mu' allā-serīr-i ķurb-ı vedūd
- 46 Güneş melāḥatüñe ḥüsn-i pāk-i Yūsuf meh
Dü-keffe birisi sīmīn ü biri zer-endūd
- 47 Olurdı menzil-i ḥūrşīd evvelīn-i felek
İderdi ķurş-ı ķamer t̄arem-i sipihre şu' ud
- 48 Cemāl-i pāküñe nāmūs-ı ekber āyine-dār
Sevād-ı çeşmüñe *mā-zāg* kuḥl-i dīde-güşūd⁷⁹
- 49 Nüvişte muşḥaf-ı pīşānī-i laṭīfüñde
Çü *nūn ve'l-ķalem* ol ebrū-yı hilāl-nümūd⁸⁰
- 50 O deñlü oldı reh-i ḥidmetüñde germ-şitāb
Şafaķla ķan tere ğarķ oldı rüy-ı çerḥ-i kebūd
- [10] 51 Nücüm dāne olup rīsmān şihāb-ı felek
Zebān-ı tevbe-güzār olsa mū-be-müy vücūd
- 52 Muḥālifüñ ki ola sübḥa-gerd-i istiġfār
Ķarīn-i maġfired olmaz sen olmadın ḥoşnūd
- 53 Yeter cesāret-i medhüñde vaż' -ı güstāḥī
Zebān-ı kilki hem-āġuş-ı ma' zeret ķıl zūd
- 54 Ṭarīķ-i na' tda laġzīde-pāy-ı noķşāndur
Ne deñlü çābük ü çüst olsa kilki-i müşk-ālūd
- 55 Siyāh-rüy-ı ḥaṭāyam çü ḥāme-i müşkīn
Ba' īd-i nūr-ı şavābam mişāl-i şu' le-i dūd
- 56 Ṭarīd-i dergehüñ itme bu ' abd-ı rü-siyehi
Ki itmez mi ' aks-i ruḥ-ı zişti āyine merdūd
- 57 Kemāl-i zātuñı vaşf eylemek ne ḥaddümdür
Medīḥa-senc-i kemālüñ olunca Rabb-i vedūd

⁷⁹ “mā-zāg”, *Kur'an*,53/17

⁸⁰ “nūn ve'l-ķalem”, *Kur'an*,68 /1 // ebrū-yı, SD. : ebruvān-ı, M.

- 58 Eyā şeffîc -i ümem cözrümi kabûl eyle
Sözümde var ise c afv it haţâ-yı nâ-ma c düd
- 59 Gel ey gönül idelüm dergeh-i İlähîde
Cebîn-i zilleti hem-çîn-i büriyâ-yı sücüd
- 60 Niyâzmend olalum girye-cüş ü nâle-kunân
Ki cins-i mağfirete sîm-i eşk oldı nuķüd
- 61 Be-ħaķķ-ı eşhedü en lâ-ilâhe illa'llâh
Be-şidķ-ı ekmel-i tevĥîd-i ķalb-i ehl-i şühüd
- 62 Be-ism-i zât ki müstecmi c -i cemî c -i şîfât
Be-feyz-i nâm-ı c alîm ü be-nür-ı ism-i vedüd
- 63 Be-Müsî-i *erini*⁸¹ güy *len terâni*⁸² güş
Be-ĥâstgârî-i rü yet be-intizâr-ı şühüd
- 64 Be-şu c le-i yed-i beyzâ vü mu c cizât-ı c âşâ
Be-nür-ı Eymen-i Tûr-ı tecelliyât-nümüd
- 65 Be-ħaķķ-ı sûre-i *tâ-hâ*⁸³ vü sûre-i *yâ-sîn*⁸⁴
Be-aĥsenü'l-ķaşaş-ı Yûsuf ü be-sûre-i *hüd*⁸⁵
- 66 Be-heşt-bâġ-i na c im ü be-ķaşırâtü't-ķarf
Be-heft-dûzah-ı âteş-nümün-ı zât-ı vuķüd
- 67 Be-farķ-ı şabr-ı Ĥalîl ü ĥiţâb-ı gûn-berd
Be-gülsitân-tırâzî-i âteş-i Nemrüd
- 68 Be-hem-rehî-i Kelîm ü be-iftirâķ-ı Ĥızır
Be-sırr-ı c ilm-i ledünn ü be-çeşm-i ehl-i şühüd
- 69 Be-âyet-i kerem-i *inne Rabbenâ le-ġafûr*⁸⁶
K'odur c uşâta penâh ü sened dem-i ma c hüd
- 70 Be-şu c le-ĥîzî-i âh-ı gelü-güdâz-ı derün
Be-rîziş-i ķaţarât-ı sirişķ-i ĥûn-âlüd
- 71 Be-iştibâķ-i nücüm-ı münevvirât-ı felek
Be-kâr-ĥâne-i nüh-tâķ-ı bî-sütün ü c amüd
- 72 Be-zât-i pâķ-i resül ü be-çâr-yâr-ı güzîn
Be-nür-ı nâşiye-pîrâ-yı ĥâzret-i Maĥmüd

⁸¹ “eri-nî”, *Kur'an*, 7/143.

⁸² “len terâ-nî”, *Kur'an*, 7/143.

⁸³ “tâ-ĥâ”, *Kur'an*, 20/1.

⁸⁴ “yâ-sîn”, *Kur'an*, 83/1.

⁸⁵ “hüd”, *Kur'an*, 11.

⁸⁶ “inne Rabbenâ le ġafûr”, *Kur'an*, 35/34.

- [11] 73 Be-ibtidā-yı süver ya^ç nī saṭr-ı bi'smi'llāh
Be-remz-i āyet-i *innel Rabbihī le-kenūd*⁸⁷
- 74 Be-sırr-ı çār-kitāb ü nüzül- Cebrā'ıl
Be-Muştafā vü Ḥalīl ü be-Mūsī vü Dāvūd
- 75 Hidāyet eyle meded **Sāmī**-i günāh-kārī
Beni girīve-i ' işyān kıldı pā-fersūd
- 76 Benem o ğavṭa-ḥor-ı kılzüm-i günāh-kārī
Ki mevc-i ye's olur ancaḳ baña kenāre-i sūd
- 77 Meded-res ol meded ey dest-gīr-i cümle ' ibād
Ḳoma ḥazīz-i ma' āşīde k'ola dil nā-būd
- 78 Hemīşe ḥāmemi raṭbü'l-lisān-i na't eyle
Zülāl-i feyz-i ' amīmūñle ey Ḥudā-yı vedūd
- 79 Hemīşe neşve-i ' aşḳ ile ' aşıḳ ü ma' şuḳ
İde miyānda tā kim niyāz ü nāz-efzūd
- 80 Niyāz-ı ' aşḳ-ı dil-i ' aşıḳāndan efzün
Revān-ı pāk-i resüle ola selām ü dürüd
- 5 Der-Na't-ı Şerīf-i Nebevī Li-Cenāb-ı Vehbī**
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
- 1 Zihī nūr-ı mücessem āfitāb-ı ' ālem-ārādur
Ki mihr-i ṭal' atı nūr-ı cebīn-i māh-ı ğarrādur
- 2 Ziyāsı müncelī her zerrede eczā-yı ' ālemden
O mihrūñ iltimā' ı mebdē'-i İcād-ı eşyādur
- 3 ' Aceb nūr-ı mu' azzamdur ki ḥürşīd-i cihān-ārā
O rüy-ı tābnāke nisbet ile çeşm-i ḥirbādur
- 4 Mişāl-i āyet-i nūr ol cemāl-i ' ālem-efrūzuñ
Hemān *nūrun* ' *alā nūr*⁸⁸ oldıḳı gün gibi iclādur
- 5 Fürüzān pertev-i ḳudretle mişḳāt-ı ilāhīdür
İder bu rüzgār üzre maşūn-ı bīm-i itfādur
- 6 O nūr-ı müctebādur maṭla' -ı *ve's-şems*⁸⁹ ile maḳşūd
Cebīn-i *ve'd-Ḍuḥā*⁹⁰ dan nūr-pāş-ı zīr ü bālādur

⁸⁷ “innel [insāne li] Rabbihī le-kenūd”, *Kur'ān*, 100/6.

⁸⁸ “nūrun ' alā nūr”, *Kur'ān*, 24/35

⁸⁹ “ve's-şems”, *Kur'ān*, 91/1

⁹⁰ “ve'd-Ḍuḥā”, *Kur'ān*, 93/1

- 7 Tecellî eyleyüp *ānestü nāran*⁹¹ iktibāsından
O nūruñ ceyb-i Mūsā'da ziyāsı dest-i beyzādur
- 8 Zemīne sāye-endāz olmasa cāy-ı te^c accüb mü
Ki ol zıll-i ilāhî ser-te-ser nūr-ı tecellādur
- 9 O envār-ı Muḥammeddür fūrūğ-ı rüyı Aḥmeddür
Ziyāsı çerḥa mūmteddür zihî nūr-ı mu^c allādur
- 10 Felekler müşterî ol nūra cümle naḳd-i encümle
Ki es^c ādı şeref-baḥşende-i çeşm-i Şüreyyādur
- 11 Şeb-i mīlādı rüz-ı rüşen-āsā nūr ile memlū
O bir bedr-i mu^c allādur ki ḳadri böyle a^c lādur
- 12 Ne bedr-i müncelīdür kim Ğazā-yı Bedre āmāde
Hilāl ebrūları gūya iki tīğ-i mücellādur
- [12] 13 Mişāl-i āyet-i seyf ol mücellā tīğ-i pūr-tābuñ
Şu^c ā^c ı āteş-endāz-ı ser-i maḳhūr-ı a^c dādur
- 14 Hoşā nuṭḳ-ı ḥayāt-efzāsı feyz-i vaḥy-i Rabbānî
Dem-i mu^c ciz-beyānı sırr-ı i^c cāz-ı Mesîḥādur
- 15 Şabāḥat-baḥş-ı Yūsuf ol likā-yı pūr-melāḥatdür
Ki cārüb-ı ḥarîm-i ^c işmeti zülf-i Zelîḥādur
- 16 Müsem mā-yı ḥaḳîḳî zātıdur envā^c -ı iḥsāna
Cemāl-i bā-kemāli mażhar-ı esmā^c -ı ḥüsnādur
- 17 Dil-i pākîzesi deryā-yı ilhām-ı Ḥudādur kim
Ḥadîş-i dil-pesendi nüh şadefde dürr-i yektādur
- 18 ^c Aceb mi Sidreden bālā-ter olsa rif^c at-ı şānı
O ḳadd-i mūntehā Ṭaybe gülsitānında Ṭübādur
- 19 O şāhenşāh-ı ḳurb-ı ma^c nevīnün mülk-i rif^c atde
Mu^c allā pāy-ı taḥtı *ḳābe ḳavseyni ev-ednā*⁹² dur
- 20 Revādur ḡāşiye-ber-düşı Cibrîl-i emîn olsa
O ^c abd-i müctebā mednüvv-i tenvîl-i tedellādur
- 21 Döşendi ^c ab-ḳārî-i çerḥ-ı Atlās reh-güzārında
Ki naḳş-ı pāyı revnaḳ-baḥş-ı ferş-i ^c arş-ı a^c lādur
- 22 Nigāh eyler mi rüy-ı mā-sivāya bu başİretle
Çü *mā-zāğa 'l-başar*⁹³ ol çeşme kuḥl-i cevher-āsādur

⁹¹ “ānestü nāran”, *Kur'ān*, 28/29

⁹² “ḳābe ḳavseyni ev-ednā”, *Kur'ān*, 53/9

⁹³ “mā-zāğa 'l-başar”, *Kur'ān*, 53/17

- 23 Dü-nīm olmağdan eyler mi tereddüd pīşgāhında
 Kamer āmāde-i yek-cünbiş-i engüş-t-i Īmādur
- 24 Ser-ā-pā ser-nihāde reh-güzārında tevāzu^ç la
 Tekāpular ider eşcār egerçi bī-ser ü pādur
- 25 Haşā-endāz-ı fark-ı düşmenān olduğda rāmīsi
 Haķīkatde meded-karī-i te`yīdāt-ı Mevlādur
- 26 ^ç Aceb mi hāk-i pāy-ı yār-ı gāra rüy-māl itse
 Hezārān sāl o kim āvāre-i neyl-i temāşādur
- 27 Tiz elden perde çekmek kaşdı ile çeşm-i ^ç udvāna
^ç Anākib tār u pūd-ı şevķ ile nessāc-ı dībādur
- 28 Ser-ā-pā hār u haşāk ile sedd-i rāh-ı a^ç dāya
 Kebüterler şafā-yı bāl ile hāzır müheyyādur
- 29 Eyā kār-ı kerem ol rahmeten li`l-^ç ālemīn sensin
 Kī cūd u re`fetūñ ser-māye-i dünyā vü ^ç uķbādur
- 30 Fezā-yı ravzaña rüy-māl için müştāķdur gāyet
 Sipihrūñ ķaddini hām eyleyen hep bu temennādur
- 31 Mü`eyyed eyledi aķkāmuñı mühr-i nübüvvet kim
 Müseccel hūcctūñ zahriyyesinde hātım ü imzādur
- 32 Livā-yı hāmd ile rāyet-keş-i meydān-ı rüstāhīz
 Sipeh-sālar-ı hayl-i enbiyā hayru`l-berāyādur
- 33 Cihānı beyt-i ma^ç mūr eyledūñ hedm-i dālāletle
 Mübārek maķdemūñ kesr-efgen-i eyvān-ı Kisrādur
- 34 Nice tebcīl olunmaz pāy-ı iclālūñ ki ^ç ālemde
 Celādetle leked-kūb-ı ķafā-yı Lāt u ^ç Uzzādur
- [13] 35 Güvāh-ı enbiyādur ümmetūñ ^ç adlūñ müzekkīsi
 O sā^ç at kim maķām-ı hev-l-nāk-i faşl-ı da^ç vādur
- 36 Vücūh ile rızā-yı Haķķa mazharsun ki haķķuñda
^ç Aṭāyā-yı İlāhī tābe-miķdār-ı *fe-terzā*⁹⁴ dur
- 37 Ecell-i mu^ç cizātuñ ya^ç nī Kur`ān-ı ^ç azīmü`ş-şān
 Kī hūkm-i muķkemātı nāsıh-ı edyān-ı ülādur
- 38 Gören ^ç Adnān u Ķaḥṭānuñ feşāḥat āzmāyānı
 Belāğatle tamām i^ç cāzını Bāķıldan a^ç yādur

⁹⁴ “fe-terzā”, *Kur`ān*, 93/5

- 39 Netīce tālī-i İncīl ü Tevrātuñ mezāyāsı
Muqaddem şānuñı te'yīd içün şuğrā vu kübrādur
- 40 Hezārān teşneyi sīr-āb ider yek-kaṭre-i luṭfuñ
O engüşt-i mübārek cūy-ı feyz-i Ḥaḫka mecrādur
- 41 Şiyāb-ı rüz-merre nūrveş bālā-yı sıbṭeyne
Nigāh-ı iltifātuñla ne hoş dība-yı zībādur
- 42 Alup yek-kaḫza-i ḫāki ziyāfet itdūñ aşhāba
Kef-i bī-ımtinānuñda nazīr-i menn ü selvādur
- 43 Nücüm-ı lem' a-pāş-ı ihtidādur āl ü aşḫabuñ
Sipīhr-i a' zam-ı şer' ũnde nūr-ı çeşm-i dūnyādur
- 44 Kemāl-i raḫm u şefkat üzre beyne'l-mü'minīn ammā
Dem-i şemşīr ile eşrār-ı küffāra eşiddādur
- 45 Şeref-yāb olduğıçün dergehūñde her biri anuñ
İmām-ı müslimīn ü muḫtedā-yı ehl-i taḫvādur
- 46 Gelüp ol Ka' be-i dergāha itdi ilticā āhir
Anuñçün tā ebed İbn-i Züheyrūñ Ka' bı a' lādur
- 47 Bu 'abd-i pür-günāhuñ da o dergāha ider rüy-māl
Ḳuşūrın 'afv ile emniyyesi neyl-i 'aṭāyādur
- 48 Ben ol **Vehbī**-i 'aşīyem yem-i cürm ü ma'āsīyem
Ki tūfān-ı günāhum mevc-i şūr-engīz-i deryādur
- 49 Dirīgā zıkr ü fikre bir nefes şarf itmeyüp 'ömrüm
Maḫālüm lağv-ı bī-ma' nā ḫayālüm şı'r ü inşādur
- 50 Zevālinden ḫayāt-ı bī-sebātuñ gāfilim ḫayfā
Girībānum egerçi gerdemümde şüret-i lādur
- 51 Ḥuzūruñda nice şerm itmeyem ey mefḫar-i 'ālem
'Uşāt-ı mü'minīne seyvi'ātum ḫaclet-ārādur
- 52 Benüm ol Ḳays-ı bī-sāmān-ı sevdā-yı mecāzī kim
Perişān ḫāṭırum dil-beste-i gīsū-yı Leylādur
- 53 Siyehkārüm ki her laḫza ḫayāl-i ḫāl-i cānāne
Mişāl-i ḫabbetü's-sevdā süveydāda hüveydādur
- 54 Belī müstağraḫ-ı deryā-yı cürmem yā Resūla'llāh
Şefā' at baḫrına nisbetle ammā kaṭre-i mādur
- 55 Şalāt ile selāmum dergeh-i iclālūñe güyā
Deḫān-ı mürdan pīş-i Süleymāna hedāyādur

**Vehbî Hazretlerinüñ Kaşîde-i Behiyyelerine Nazîre Zemîninde İşbu Na‘t-i
‘Abîdânem Daği Min-Ġayri Ĥad Terķîm Oldı Eṭ-Ṭab‘ Silk-i Münteĥabât-ı Mîr
Merĥümâ Tanzîm Olınmışdur**

- [14] 6 Li-Münşî-i Ĥurûf-ı Sâ‘î
- mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün*
- 1 Zihî sultân-ı zî-ķudret ki bî-mânend u hemtâdur
Ķadîm ü ferd-i bî-ĉün şâni‘ u Ĥayy u tüvânâdur
- 2 Medârına revâķ-ı bî-sütün emriyledür dâ‘im
Ķarâr u hestî-i kevn u mekân ĥükmüyle ber-câdur
- 3 Ne bî-enbâz-ı künh-i zâtını evhâm ider idrâķ
‘Uluv-ı şânınıñ bâlâsına ne ‘aķl ṭevellâdur
- 4 Vücüd-ı evveli lâ-büd gerekdür lâ-mekân olmaķ
Ki zât-ı aķdesi ism-i mekân vaşfindan evlâdur
- 5 Kemâl-i şun‘ una kevn u mekân işbât-ı şe‘n olmaz
Kitâb-ı ķudretüñden kâf u nün bir ĥarf-i ĥicâdur
- 6 Virüp göz nihânundan ‘ummî bir nişân ata
Kilîd-i bâb-ı vuşlat beste-i *innâ hedeynâ*⁹⁵dur
- 7 Ķarîb-i ķurb-ı ‘âlemdür ki ‘âlem cüst-cüsunda
Benüm her dîdedür her dîdeden pinhân temâşâdur
- 8 Esîr-i ‘aşķ kılmış kendüye kendi tecellâsı
Gezen şahrâ-yı vaşlın şüretâ Mecnün u Leylâdur
- 9 Diñilse kendi hādî ‘aķl âcîzdür bu vādîde
Ĥod enver cevher-i feyyâz-ı evvel ĥulķ-ı uĥrâdur
- 10 Müşîrâ-yı irâdet tarĥ idince resm-i imkânı
Ki maķşud ol bedâyi‘ den rumüz-ı künt-i kenzâdur
- 11 Nühüstin âşikâr itdi cebîüñ nür-ı mes‘udun
Hem ol nürüñ zuĥurı bâdi-i ‘icâd-ı eşyâdur
- 12 Yekün-ı künden maķşad nebî-i eşraf u emced
Resül-i Haşimî Aĥmed serir-ârâ-yı Baṭĥâdur
- 13 Ķudümü nev-bahâr itdi ser-â-ser eski devrânı
Te‘âlalâh ne dil-ber kim vücudı âlem-ârâdur

⁹⁵ “innâ hedeynâ”, *Kur‘ân*, 76/3.

- 14 Şafâ-yı ‘arızı maḥyûl-ı vehm olsa melâḥatda
Cemâl-i Yûsufî bi’l-farz şüretse o ma‘ nâdur
- 15 Vücûdı luḥf-ı ma‘ nâsı sevâdı ḳadr-i sevdâsı
Ḥaḳḳuñ nûr-ı tecellâsı cebîninden hüveydâdur
- 16 Kemâl-ı ḥüsnüñi teşbîh ile çün ü çırâdan geç
O bezm-ârâ ki maḥbûb-ı Ḥudâdur gör ne zîbâdur
- 17 Olan şürîde-i ‘aşḳı melâmet-gûy-ı nâs olmaz
O şûḥa olmayan şeydâ iki âlemde rûsvâdur
- 18 Anuñ dil-bend-i ḥüsnî ḡayriye şarf-ı nigâh itmez
Ki *mâ-zâḡa’l-başar*⁹⁶ kehîl-i çeşmi cilve-efzâdur
- 19 Ṭadan şehd-i lisânından nider geçmez de cânundan
Ki ol ḡonçe dehânundan çıkan söz daḡı yücedür
- 20 Hemîñ üstâda şordum ḳadr-ı ḳurbun *ḳâbe ḳavseyñ*⁹⁷ üñ
Didi ol nûkte-ebri-yı dil-ârâsundan îmâdur
- [15] 21 Yolında ‘aciz ile baş ḳoymayan gerdün-firâz olmaz
Ġubâr-ı maḳdemîñ kuḡl itmeyen göz muṭlaḳ a‘ mâdur
- 22 Felek bir kemterîñ çâker getürmiş bir ṭabak cevher
Ser-i kûyın döner bekler ḡarâz ‘arz-ı hedâyâdur
- 23 Bu gün ḥaṭṭ-ı nübüvvet nâmuna uḡrâda ḥatm oldı
Yarın rûz-ı mükâfat enbiyâ silküñde evlâdur
- 24 Mu‘ azzâm mebd-e’-i lev-lâk mükerrem şâh-ı erselnâk
‘Aṭâ-baḡşâ-yı a‘ ṭaynâk-ı menşûrunda tuḡrâdur
- 25 Nigârâ ḳadd-i mevzûnuñ naşıl teşbîh olur serve
Dü-kevne sâye baḡş itmiş bu reşk-i ‘ayn-ı ṭübâdur
- 26 Şaçuñ *ve’l-leyl-i*⁹⁸ yaḡşîdür yüzüñ hâverden iclâdur
Dişüñ lü’lü’-yi lâlâdur lebüñ la‘l-i muşaffâdur
- 27 Güzer ḳılmaḳ gerekdür ḳanḡı çerḡi fark-ı iclâlüñ
Ki na‘ leynüñ türâbı fevḳ-i ‘arşa revnaḳ-efzâdur
- 28 Hemânâ dergehüñ ferrâşı Cibrîl-i Emîñ olsun
Ki cârüb u serây-ı şervetüñ müjgân-ı ḡurâdur
- 29 Bu şân u ḥüsn-i ḡaşmetle naşıl inkâr ider münkîr
Eger inşaf ise zâtuñ saña bürhân-ı ḡarrâdur

⁹⁶ “mâ-zâḡa’l-başar”, *Kur’ân*, 53/17

⁹⁷ “ḳâbe ḳavseyñ”, *Kur’ân*, 53/9

⁹⁸ “ve’l-leyl-i”, *Kur’ân*, 90/1

- 30 Hidāyet olmayınca ھاşmı ignā itmez i' cāzuñ
Yine taqđırdür lā-büd ki sedd-i çeşm-i a' dādür
- 31 Degül şan' at kamer şaqq itmek engüşt-i işāretle
Kaşuñ oynat ki hālūñ merkez-i çarh-ı mu' allādür
- 32 Eyā muhtār-ı mülk-i faqr u ey sultān-ı dervīşān
Ki dergāhunda şāhān-ı cihān ednādan ednādür
- 33 Göñül şerh itmek ister sūre-i vaşf-ı cemālūñden
Didüm şu kırdıguñ ey bī-nevā pek ince sevdādür
- 34 Didi pervāne-i ' aşka serīr-i pür-nevā olmaz
Bu ancaq kāh-ı serden baş viren devr-i tevellādür
- 35 Muhīn ' ankā-yı vaşfi loqma olmaz her dehen-dāza
Semend-i midhati nüh der-ğör-ı her bī-ser ü pādür
- 36 Dimişken medhını mennān-meşeldür harf-ı İn u ān
Ser-ā-pā āyet-i Qur'an anuñ vaşfindan imlādür
- 37 Elā ey rahmeten li'l-' ālemin şāhensāh-i kevneyn
Ki dergāhuñ melāz u melce-i a' lā vü ednādür
- 38 Zamāndar ھاtırımda ārzū-yı āsitānuñ var
Girībān-gīr bahtum herze-i incā u ancādür
- 39 Cihānuñ terkin emr eyler şehensāh-ı ħired dāyim
Semend-i ħūlyā vā-beste-i imrüz u ferdādür
- 40 Ezelden ħalli müşkil dilde muzmer ārzūlar var
Ki cāh-ı mülk-i cāvīdānda bir ednā temennādür
- 41 Bahār-ı ' ömr geçdi olmadı naħl-ı emel ħurrem
Vücūd-ı kām-ı dil güyā beden mülkünde ' ankādür
- [16] 42 Kemīn-miğdār u ħarem çeşm-i keç-bīnān-ı ' ālemde
Ne yār u yāver-i dehrüm ne bahtum yār u yārādür
- 43 Perīşān-ħāl iken mehcūr u ser-gerdān u ħurbet hem
Hemīşe çekdigüm devrān elinden tāb u İzādür
- 44 Cefā-yı çerھا yanmam hem söz olmaz cevr-i ağıyāra
Helāk-i nefşüme öz nefş-i dūnum müşkil-a' dādür
- 45 Cemādin-zevraç-ı enbūh-ı cürmüm yā Resūla'llāh
Ĥamūlem vezn olursa pār-ı sengi heft deryādür
- 46 Bu gird-āb-ı belāda luţf-ı ھاşuñ olmasa yāver
Esīr-i nefş-i şūmum cāygāhum be 'si me 'vādür

- 47 Geçermiş şayt u ‘ işyānı hūdūd-ı ‘ afvdan **Sā‘ Ī**
Şefā‘ at-bezl olunca pek günāhkārāna hemlādur
- 48 Cihān-ı luṭf u iḥsānsın dūrūd-ı Ḥaḳḳa şāyānsın
Hem evlāduñ hem aşḫābuñ dü-‘ ālemde mükeffādur
- 7 **Eyżan Li-Cenāb-ı Vehbī**
- mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün*
- 1 Resūl-i kibriyā ḥayru’l-verā yā Aḥmed-i mürsel
Şefī‘ -i müşfik-i rüz-ı cezā yā Aḥmed-i mürsel
- 2 Serīr-i *kābe kavseyni ev-ednā*⁹⁹ taḥtgāhuñdur
Şehenşāh-ı eḳālīm-i rızā yā Aḥmed-i mürsel
- 3 Süvār-ı Refref olduñ ġāşiye-ber-düş idi Cibrīl
İdince seyr-i mi‘ rāc-ı ‘ alā yā Aḥmed-i mürsel
- 4 Veliyy-i āferīniş sırr-ı *lev-lāk*¹⁰⁰ e idüp mażhar
Vücūduñ menşe ‘-i arz u semā yā Aḥmed-i mürsel
- 5 Gül-i ḥoy-kerde-i ruḥsāre-i pür-āb ü tābuñla
Bulur bāğ-ı cihān neşv ü nemā yā Aḥmed-i mürsel
- 6 Mü ‘eyyed oldı teblīgüñ zuhūr-ı mu‘ cizātuñla
Degüldür mantıq-ı vaḥyüñ hevā yā Aḥmed-i mürsel
- 7 Seni Ḥaḳ *rahmeten li’l-‘ālemīn*¹⁰¹ itdi nebīler hem
İderler senden ümmīd-i ‘ aṭā yā Aḥmed-i mürsel
- 8 Ḥarīm-i Ka‘ be-i kūyuñda sa‘ y-i pür-tekāpūlar
Be-ḥaḳḳ-ı Merve ‘ uşşāka şafā yā Aḥmed-i mürsel
- 9 Ne ḥikmetdür ki bür ‘ü’s-sā‘ a-i te ‘şīr-i iḥsānuñ
Olur rencūr-ı āşāma devā yā Aḥmed-i mürsel
- 10 Hemān ol ḥoḳḳa-i luṭf-ı firāvānuñdadur ancaḳ
Dil-i bīmāra ümmīd-i şifā yā Aḥmed-i mürsel
- 11 Şalāt ile selāmın şermsārāne ider **Vehbī**
Muṭahhar ravzaña her dem hedāyā yā Aḥmed-i mürsel

⁹⁹ “kābe kavseyni ev-ednā”, *Kur’ān*, 53/9

¹⁰⁰ “lev-lāk”, *Keşfü’l-Hafā*, II, 164

¹⁰¹ “rahmeten li’l-‘ālemīn”, *Kur’ān*, 21/107

8 Mers̄iye-i Şāh-ı Kerbelā Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā

mef‘ ūlū fā‘ ilātū mefā‘ ilū fā‘ ilūn

- [17]
- 1 Eşküm ne dem ki zaḥm-ı dilümden nişān olur
Ḥūn-ı Ḥüseyndür ki gözümden revān olur
- 2 Ben ol mükedderem ki degül ḥande eylemek
Meyl-i tebessüm itse dehānum fiġān olur
- 3 Ben bir kitāb-ı derd ü belāyam ki ez-każā
Bir ḥarfini işitse ‘ adū şād-mān olur
- 4 Ben ol mübārızam ki añup Kerbelā günin
Her mū tenümdede ġıbtā-i tīġ u sinān olur
- 5 Ben tütmasam gönülde eger dūd-ı āhumı
Şu āsumānuñ üstine bir āsumān olur
- 6 Ol pādīşāh için çekilen tīr-i āhuma
Tā-ḥaşr ḳaddi pīr-i sipihrüñ kemān olur
- 7 Pür-āteşem o mertebe bir gül-ḥānīye kim
Ednā şerārı dūzaḥa nev-armaġān olur
- 8 Dünyā degül o miḥneti yār itmek ādeme
Bādī-i terk-i salṭanat-i cāvidān olur
- 9 Yazsam eger o ġonçe-i dil-ḥūna bir varāḳ
Her ḥarfı bir ḥadīḳa ḳadar dāsītān olur
- 10 İtsem o nazmı pey-siper-i rāh-ı Kerbelā
Mazmūnı vird-i ḳāfile-i ins ü cān olur
- 11 Meddāḥ-ı ḥānedān-ı nübüvvet olanlaruñ
Eñ ‘ ācizi benüm gibi mu‘ ciz-beyān olur
- 12 Āl-i Muḥammed-i ‘ Arabī na‘ tidür sözüüm
Giryem miyāne-i süḥāna tercemān olur
- 13 Sulṭān-ı Kerbelā şeh-i ehl-i semā Ḥüseyn
Kim meşhed-i melāzgeḥ-i ḳudsiyān olur
- 14 Cibriıldür muḥarrrik-i mehd-i sa‘ ādeti
Lālāyı gör ki eşref-i lāḥūtiyān olur
- 15 Ḥürşīd-i vechi eylese bir zerre āşkār
Revnaḳ-fürüz-ı pertev-i mihr-i cihān olur

- 16 Yād itsem ebruvānını ol nev-hilālīmüñ
Her harf-i rāsı hançer-i cān-ı cehān olur
- 17 Ol iki dīde kim harem-i āl-i Aḥmede
Cennet ḥadīqasında gezen āhuvān olur
- 18 Ol ğamze kim ‘ adūya nigāh itse hıṣm ile
Şemşīr-i Zū’l-feḳār-ı ‘ Alīden nişān olur
- 19 Yazsam o ḥāl-i vechi o ḥaṭṭ-ı mu‘ anberi
Kur’an-ı ‘ aşka sūre-i Necm ü Duḥān olur
- 20 Bīnī-i devleti o hümā-yı sa‘ ādetüñ
Minḳārı mürġı cennete hırz-ı amān olur
- 21 Dürc-i dür-i kerāmet idi hoḳḳa-i femi
Ehl-i siyer bu sözde cevāhir-feşān olur
- 22 Sünbül şemīm-i zülfini gül būy-ı hulḳını
Neşr eyledükçe toplasalar gülsitān olur
- 23 Āġüşte-i ḥün-ı ğadr olan ḳadd-i nāzenīn
Bir sīm naḥl-i nāz idi ammā revān olur
- 24 Bu ḥüsn ü bī-bahā ile ol şāha ḳaşd iden
Yā Rab ne seng-dil ne ḳatı bī-amān olur
- 25 Ḥancer-keş oldı busegeh-i faḥr-ı ‘ āleme
Kāfirden olsa dīne bu rütbe ziyān olur
- 26 Biñ kerre günde ölse o kāfir dirilmeden
Şanma ziyān-ı āl-i Resūle zamān olur
- [18] 27 Muḥtāc-ı şeb-nem eylediler ğonçe-i femin
Güş itse gül açılmadan evvel ḥazān olur
- 28 Devletli başı varmış o maḥdūm-ı a‘ zamuñ
Kim rāh-ı Ḥaḳda tā-be-ḳıyāmet devān olur
- 29 Rüsvey ider Yehūd u Naşārāya ḥaşmını
Seyr eylerüz o ḳāfiri biz bir zamān olur
- 30 Yok görmeyem o günde de ol ḳanlı zālimi
Şabrum yanar da belki ḳıyāmetde ḳan olur
- 31 Dünyāyı dūd-ı āh ile göstermedi bize
‘ Uḳbāda kāfirüñ işi gerçi dumān olur
- 32 İzhār-ı la‘ net itmede biz ehl-i bāṭınuz
Zāhirde gerçi kim hep ‘ adāvet nihān olur

- 33 Bir h̄izdür ki itdügi eṭvār-ı fitne-h̄iz
Mevzū' -ı baḥş-i fāhişegān-ı zenān olur
- 34 Vaḳtā ki Āl-i Beyte gelince ihānete
Ol ḳaḥbe şanki 'āleme bir ḳahramān olur
- 35 İblīs Ādeme bu da ki zāt-ı Aḥmede
Kibr eyledükde ḳaḅıḱı bilmem yamān olur
- 36 La'net Yezīde kendine a'vān u āline
La'n itmeyēñ diyenlere de dūzaḳ-mekān olur
- 37 N'eylersin ey ḳalem dehen-ālā-yı hicv olup
'Arz-ı niyāza belki o 'aḳd-i lisān olur
- 38 Yā Rab penāhum Āl-i 'Abā ḳıl o günde kim
Zerrīn cāme anda keşān-ber-keşān olur
- 39 Göster o nūr-ı dīde-i Zehrāyı çeşmüme
Yā Rab o şeb ki ḥalḳ gözümde nihān olur
- 40 Yā Rab be-cāh-ı şāh-ı serīr-i Necef 'Alī
Ol gün ki aña bende niçe Ḥusrevān olur
- 41 'İzzet ḳuluñ görince unutturma anlara
'Āşīlere o dem ki kerem rāyḡān olur

9 Velehū

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Bir derde itdi kim beni bir derd mübtelā
Bir derde beñzemez ki beyān eyleyem saña
- 2 Ben rāzıyum egerçi belāya belā bu kim
Yanumdan el-'ıyāz ile eyler güzer belā
- 3 Bāḡ-ı muşībetümden alur feyz-i reng ü bū
Perverde itse bir gül-i ḥünīn Kerbelā
- 4 Terk itdi şafvet üzre görüşdüklerüm daḡı
Timşālüm oldu ḥāṭır-ı āyīneden cüdā
- 5 Ḳaldı dü-dīde ḥalḳa-i bāb-ı baḥīlveş
Gelmez su'āl ḥāṭıruma yād u aşnā
- 6 Güm-nāmam ol ḳadar ki kesel-baḥş-ı şīt olur
Ḥamyāzeveş açılsa benümçün leb-i nidā

- [19]
- 7 Açdı fetîl-i dâğ-ı siyâhum gül-i sefîd
Seyr it nedür bahâr-ı hazân-dîde-i cefa
- 8 İtmiş ezelde tehyi 'e gehvâre-i dili
Tıfl-ı belâ-yı mübrime âbisten-i kazâ
- 9 Rûy-ı sa' âdeti göremez dîde h'âbdâ
Bâlîn-i istirâhati olsa per-i hümâ
- 10 Baksam bu za' f-ı cism ile mir'âta kim gelür
Timşâlümüñ baña baqışı şarşar-ı fenâ
- 11 Mümkün degül bu şekl ile şüret-pezîr olup
Âyîne-i Sikendere olmağ beden-nümâ
- 12 Zâ' f-ı başar o rütbe ki lağzîde-pây olur
Nezzârem itmese ser-i müjgâna ittikâ
- 13 Dest-i sitemle tellerini kırdı rûzgâr
Tanbûr-ı köhne gibi gönül kaldı bî-nevâ
- 14 Zehr-âbe viridi mey yerine câm-ı ser-nigün
Şahbâ-yı eşk-i çeşümümi itdüm tehî hebâ
- 15 Gerdün bulur fetîlini haylûlet itmege
Gönlüm alursa revzene-i dâğdan ziyâ
- 16 Minnet Hudâya tâli' ümüñ yok nezâreti
Bir perde çekdi aramuza kâmet-i dü-tâ
- 17 Birdür cihânda fâriğ-i naşş u sa' âdetüñ
Dünbâl-i büm ile serine şeh-per-i hümâ
- 18 Var mı felekde kevkebümüz ki sa' id ola
Bî-hüde itme yok yire tâli' den iştikâ
- 19 Yeksân bahâ ile şatılır çâr-sü-yı terk
Dihîm-i husrevân küleh-i köhne-i gedâ
- 20 Ber-geşte itdi taht-ı Süleymânı rûzgâr
'Âkil ider mi devlet-i dünyâya i' tinâ
- 21 Dönsen kemân çüpına meyl itme ' âlemüñ
Bir kat daği hamîde ider minnet-i ' atâ
- 22 Âhir olur naşîb-i diger ni' met-i harîş
Taşşîl-i rızka ditreme mânend-i âsyâ
- 23 Ser-sebz olur mı kâmet-i ' ömri dirâz olup
Berçîde-dâmen olmasa serv-i bürehne-pâ

- 24 Ğaltıdegāh-ı mezra‘ a-i deşt-i miḥnetem
 Ƙonmıř ḥamīr-i tıynetüme āb-ı keh-rübā
- 25 Eyler hezār ḥar u ḥas-ı lānesin ṭaleb
 İtdükde çübīn ḳafesin şeh-per-i hümā
- 26 Bir dil ki ḳopmaduḳca yerinden bulur mı fer
 Cevher ğam-ı celā-yı vaṭandan bulur cilā
- 27 Feryāda nāle nāleye feryād olur ceres
 Ğurbetde kārban-ı belā istemez derā
- 28 Her kārban-serāyı şanur menzil-i peder
 Fürḳat dili vaṭanda idüp ğurbet-ařnā
- 29 Gezdüm o rütbe ağlayarak deşt ü kühda
 Nehr oldı cüy-ı eşküme āsar-ı naşş-ı pā
- 30 Geh dīde ğāh ābile-i pāyum ağlayup
 ‘Ayniyle döndi şu kemerine ḳadd-i dü-tā
- [20] 31 Kim görse bu felāketümi bilmez aşlımı
 Baḥt-ı siyāhum itdi şanur anı iḳtizā
- 32 Meshürdur diyü kimisi nüşha yazdurur
 řağlıḳ virür cünūna kimi dārū-yı řifā
- 33 Bilmez mi cüş idince yem-i bī-kerān-ı ‘ařḳ
 Eyler mi hīç fā’ide temkīn-i nāḫudā
- 34 Bir āstāna sa‘y iderem kim dü-mışra‘ ı
 Ğyīne-i derūna ola Merve vü řafā
- 35 Bir āstān-ı raḫmete cān virmek isterem
 Ervāḫ-ı evliyā ola ḫākinde çehre-sā
- 36 Bir āstān-ı raḫmete arar kim bu mürde-dil
 Ma‘ dī Kereb gibi bula ölmış iken devā
- 37 Bir āstān-ı re’fet arar kim bu çeřm-i kūr
 ḫākinden ola dīde-i ḫūrřīde tütüyā
- 38 Yā Rab o āstāneyi göster bu zerreye
 Mihr itmeden ḫacālet-i nūrından iḫtifā
- 39 Yoḳ kārban-ı ḫasretümüñ tāb u ṭāḳati
 Ƙudret vir eyle meş‘ al-i tevḫīḳi reh-nümā
- 40 Uçmaḳdadur ḫamāme-i zerrīn-per gibi
 Her řeb gözümde māḫçe-i ḳabr-i Murtażā

- 41 Göster bu kara yüzliye mihr-i cemālūñi
Yā nūra ‘ayni Fāṭıma yā aḥsene’l-verā
- 42 Yansun o dil ki yaḳmaz anı mātem-i Ḥüseyñ
Aḳsun o göz ki aḳmaya behr-i dem-i belā
- 43 Ma‘ mürdur küñişt-i naşārā o sīneden
Bir dil ki anda itmeye Zeynü’l-‘ibād cā
- 44 Faḫr-ı cihān Muḫammed-i Bāḳır ki ‘ilm ile
Olmış ezelde zīver-i şadr-ı uli’l-‘abā
- 45 Mihrāb-ı dīn Ca‘fer-i Şādık ki ḳavline
‘İlm-i ledünde müctehidīn eyler iḳtidā
- 46 Üftādegān-ı vādī-i ḫirmāna dest-gīr
Müsi’l-Kelīm-i şānī-i Ḥaḳ şāhibü’l-‘aşā
- 47 Herkes fedā ider yolına cān u başını
Virmez kemāl-i merḫametinden ‘Alī Rızā
- 48 Rāh-ı hüdāda muḳtefi-i işr-i cedīddür
Sulṫān-ı dīn Muḫammed o ser-dār-ı etḳıyā
- 49 Merd-i saḫi ‘Alīy-yi Naḳī şāhibü’l-kerem
Şāh-ı yegāne çārüm-i kerrār-i etḳıyā
- 50 Dūzaḫdur ol ketībeye ser-menzil-i nuḫust
Bir firḳadan k’ola Ḥasan-ı ‘Askerī cüdā
- 51 Deccāl[e] pīşvā-yı tarīḳ-i ḫalāl olur
Kim itmese Muḫammed-i Mehdiye iḳtidā
- 52 Ey ḫāme geldi ḳışsa-i pür-ḡuşsa yāduma
Feryāda eyle maṫla‘-ı dīgerle ibtidā
- 53 Çok çekdi derd ü miḫneti evlād-ı enbiyā
Hīç olmadı cenāb-ı Ḥüseyne olan ezā
- [21] 54 La‘net Yezīde kim ne utanmaz seffīhdür
Ḥayrū’l-Beṫül Fāṭımadan itmedi ḫayā
- 55 Vaḫşiyken itdi ḫazret-i Ya‘ḳūba ma‘zeret
Yūsuf ḳāziyyesinde olup gürge iftirā
- 56 Ḥāşā ki Ādemī gibi ol ḫük-i bed-meniş
İnsān degül o şaha anı itmez ejdehā
- 57 Muḫtāc-ı nān-pāre olup ḳalsa daḫi ac
İtmez Yehūd dīnini dūnyā için fedā

- 58 Mü'min ider mi devlet için aşd-i l-i beyt
Farz ki olsa dehre uld zre pd
- 59 İbn'l-Kemle yf kim ider i' rini dell
Yetmez mi km-i kfrine brhn- Kerbel
- 60 Zam urd bsegh- Resle utanmadan
Kfir ider mi byle mselmnlk iddi' 
- 61 Old kzl kymet o hengm- rste-z
Pr-n kld 'lemi glbng-i asret
- 62 Dnyya fitb- kymet tl' n
Ab- Bedre virdi aber l-i Murtaz
- 63 Mstbiln olup hed-y dem-i uneyn
'Azm itdi cedd-i emcedine h- Kerbel
- 64 Mkn-gzl-i vd-i Bathya kydlar
Old meaf- r aremghh- Kibriy
- 65 Ya' kba old meriye-n azret-i Zeb
Cennetde mtem eyledi esbt- enbiy
- 66 Y Rab ne kara gndr o gn grmesn gzm
Ddi zemne dde-i lht-n
- 67 Gs-y 'anbernini zrde eyledi
Yanmaz mı nra 'd gibi ne-i fen
- 68 Dendn- dr-milni rencde kldlar
Dmez mi ptba 'aceb rite-i az
- 69 Gl-berg-i la' l-i nbn pejmrde itdiler
tmez mi' r bga vezn olmaa ab
- 70 b- ayt zlmete grk itmesn mi k
Bir atre uya degmedi mi l-i Mutaf
- 71 ad-k olurd hem- girbn- ehl-i derd
Bir kerre gese destmze dmen-i az
- 72 Kesdi zebn- ekveyi mira- l ile
Fermn-rev-y tatgeh-i mlk-i m-ye
- 73 Ey me mitar- edebi ad szlern
tdn yine bir olmayacak kra ictir
- 74 Ser-dde old km-i azya peyem-bern
N-r olursa bir ey an redr rz

- 75 Hük-m-i kazāya çāre rıza olmasaydı ger
Eylerdi cānını melekü'l-mevt aña fedā
- 76 Ferş eyle hāk-i zillete rüy-ı tazarru' ı
Bulsun yerin cebindeki naqş-ı būriyā
- [22] 77 Düş āstān-ı hāzretine cān u baş ile
Hāk-i derine ez-ser-i nev eyle ilticā
- 78 Ey nerre-şīr-i sahn-ı çemenzār-ı Hayderī
V'ey āhū-yı harīm-i dil-i Zūbde-tü'n-nisā
- 79 Virdüm tarīk-i ceddüni bir çıkmaduk yola
İhsānuñ eyle vādī-i hayretde reh-nümā
- 80 'Arz eyle cedd-i a' zamuña ilticāmuzi
Sensin 'uşāt-ı ümmete maḥşerde mültecā
- 81 Ben maḥzaram şefā' at-i ehl-i kebā'ire
Benden kebīrekārı eger var ise şalā
- 82 Yanduk firākuñ āteşine yakma dūzaḥa
Bir çübı iki gül-ḥana atmak degül revā
- 83 Kıtmāriyüz o kehf-i emānuñ amān amān
Dür itmesün kilāb-ı derinden bizi Hudā
- 84 Terk itmez āstāne-i cān-baḥşuñı tenüm
Tā cān tenden olmaya ten cāndan cüdā
- 85 'Uqbāda dāmenüñ geçe bir kere pençeme
Eyler elüm kesilse de müjgānum ilticā
- 86 'İzzet o şāha 'arz-ı niyāzum tükenmeden
Geldi ne çāre sözde yine mevsim-i du' ā
- 87 Mā-dām ki şafāgehi mātemdedür cihān
Ol şāha mātem eylemeyen bulmasuñ şafā
- 88 Virsün ciḥāna ferr-i 'ālem bāb-ı meşhedi
Geldükçe mihre gāh kūsūf u geh incilā
- 89 Şaf şāf muḥarrebīn-i melā'ik ṭurup müdām
Ḳabrinde muḳtedā ola ol kıble-i vefā
- 90 Cibrīl olup ḥabercisi elṭāf-ı hāzretüñ
Bir ān içinde göndere biñ kez anı Hudā
- 91 Ma' şūmlaruñ ki her birisidür kibār-ı dīn
Meşhedlerin münevver ide nūr-ı Kibriyā

92 Her biri şadr-ı şuffe-i cennetde şād olup
Düşmenleri muḥaḳḳar ola tā-dem-i cezā

10 **Eyżan Mine'd-Dā' İ Bi'l-Ḥayr-ı Sā' İ**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

1 Oldı kühen binā-yı beden lāne-i belā
İtdi cihān beni yeñi bir derde mübtelā

2 Maḳşūdumuz celā-yı vaṭandan vişāl idi
Ḥarmāna çekdi riştemüzi rāyed-i ḳazā

3 'Älemde düzdür āhumuz iḳbāl-i nüḥasdür
Baḥt-ı sa' yde ḳayd olamaz tārumār sevā

4 Ḳadem kemāna döndi degül mäh-ı vişālden
Müy-ı sefīdimüñ sebebi ğamdur ibtilā

5 Āhum şerārı sırrımı fāş itdi 'āleme
Deryālar aşdı dicle-i cūşānum ey besā

[23]

6 Aḳduḳça āb-ı dīde ziyādā oldı sūz-ı dil
Ḥün-āb-ı ğamla sönmez imiş āteş-i hevā

7 Bāğ-ı emelde bārur olmaz ḥayāl-i ḥām
Efgān-ı mürğ-i ğamzede efsānedür hebā

8 Nīrū-yı ictihād ile maḳşūda irmedük
Ser-bār-ı müşkil oldı bize terk-i müdde' ā

9 Hem-rāz dur dü-ğuşşa ne hem-derd ü ne enīs
Hem-bezm āh u nāle ne hem-dem ne hem-nevā

10 Bāzār-ı dād u dīde ne 'izzet ne i' tibār
Bezm-i mu' āşeretde ne ḥoş gel ne merḥabā

11 Buldı nüḥās 'arızumuz zer-i 'ayyārını
Dünyāda tāb-ı miḥnet imiş aşl-ı kimyā

12 Yanmaz melāl-i ḥālūme cezā āteş-i derün
Taḥrīk-i ḥalḳa-i derim itmez meger hevā

13 Aḳmaz ḳazā-yı 'işretime ğayr āb-ı çeşm
Eczā-yı gülşenümde ḳoḳar ḥāk-i Kerbelā

14 Ser-māye-i cihāna virilmez metā' -ı 'ömr
Oldı rehīn-i yek-şebe-i merḥal fenā

- 15 Nā-çār nūş-ı cān idelüm zehr-i encemi
Ağyār elinden ise ‘ acāyib degül cefā
- 16 Hancer-keş oldı rüyuma mānend-i ebruvān
Virdümse her kime ki serīr-i serümde cā
- 17 Efsāne vü hevāya ‘ abeş şarf-ı cān u dil
Bātıı-ı reh-i hevesde yazık bunca peşt pā
- 18 Ğavġāya çekdi dün gice encām ḥasb-i ḥāl
Yandı esās şabr u qarārüm didüm dilā
- 19 Yıkdı binā-yı ḥasretümi şūr-ı eşk ü āh
Sensin baña bu baḥr-i belā içre nāḥudā
- 20 Deşt-i talebde māni‘ ü maḥrüm tābuñı
Rāh-ı emelde ṭālib-i mechül tā gecā
- 21 İtdi esīr-i bend-i ġama giryedür sürüd
Mürġ-i fetāda dāne-i ser nāledür nevā
- 22 Bezl oldı rāh-ı ‘ aşġda baş istemez telāş
Birdür biri de gele ya bālin ü bu riyā
- 23 Raḥt-ı murād dikmege müjġānum ibredür
Līkin ne çāre elde degül rişte-i қаzā
- 24 Reng-i cihāna ‘ āķıl iseñ itme i‘ timād
Bünyād-ı ‘ ahd her daġla kıılma itkā
- 25 Dü-nānı şaḥm-ı çeşmle itseñ de terbīt
Gözyaşı tek қоşar yüzüñe eylemez ḥayā
- 26 Boşdur ‘ ilāc ben bilürem zaḥm-ı sīnemi
Nā-süd-ı rüzġāra ne süd eylesün devā
- 27 Şarf oldı i‘ tikāfa yeter erba‘ İn ‘ ömr
Қurtar bu çileden beni yā sāmı‘ ü’ d-du‘ ā
- 28 İtmek gerek medīne-i ḥayru’l-verāya rü
Olmaz o āstāne gibi bāb-ı ilticā
- [24] 29 Yār olsa müşkilümde n’ola şaḥnetü’n-necef
Dāmād u İbni ‘ amm Nebiyy-i şāh-ı evliyā
- 30 İḥsān-ı gedāsıyam ser-rāh-ı ḥüsnde hem
Ger ḥüsni-ı iltifāt ide ol faḥr-i aşḫiyā
- 31 Dāġ-ı Hüseyñ sīnemizüñ mā-cerāsıdur
İster fetīl-i ḥasretümüz merhem-i ġarrā

- 32 Zeyne'l-‘ibād seyyid-i secād ‘ālemüñ
Şehd-i maḥabbet ile bulur ḳalbümüz şifa
- 33 ‘Anḳā her zār bāğ-ı ledün bā fetri’l-‘ulüm
Şādıḳ-ı uşul-i dīn-i Muḥammed’de pişvā
- 34 İslāma kāzımā sen özünsen zamān-ı dīn
Fir‘avniyāna Mūsā-i ğālib bilā ‘aşā
- 35 Mehcūr-ı rūzgārum ü mensüb ḥāzretim
Himmet eyā ğarīb-i Ḥorasān-ı ‘Alī Rızā
- 36 Ḳarn-ı digerde ḳıldı hemānā taḳī naḳī
Tecdīd-i nām u şöhret Maḥmūd u Murtażā
- 37 Ehl-i şalāḥ-perveri ey ḥüsn gerek
Rāh-ı sedāda ‘askerinüñ ‘avnī reh-nümā
- 38 Mecnā-yı şer‘ ü nāşır-ı dīn-i Muḥammedī
Mehdī-i ḥalāşa ğonçe-i gülzār-ı Muştafā
- 39 Olsun selām cedlerinüñ āl ü şaḥbına
Kim her biri yegānedür ‘ālemde muḳtedā
- 40 Bī-bāk-ı pür-cefā ḳatığā ḳılsın ey felek
Dāyim nedür ecle-i aḫyāra bu ezā
- 41 Pāmāl itdüñ ser pā kān-ı ‘ālemi
Eşrāf-ı enbiyāya gördüñ sitem revā
- 42 Biñ dest-i ictirāyı geçürdük ḥudūddan
Ol Faḥr-i kā’ināta da ḳıyduñ a bī-vefā
- 43 Seng-i ḳazā o gevher-i dendāna gelmedin
Olsaydı dün mürā’ī heft āsumān fedā
- 44 Yāḳūt-ı aḫmer ile pür olsa bu ne revāḳ
Olmaz henüz o lü’lü’-i meksūra ḥün bahā
- 45 Nitseñ gerek mu‘āmele destüñde ey denī
Şimşīr-i İbni Mülcem ola fark-ı Murtażā
- 46 Tenk oldı dehre ḳışsa-i pür-ğuşsa-i ḥüsn
Kim buldı ḳalbi sūde-i elmasdan cilā
- 47 Süryān-ı simle tūḫī-i Ḥızr ilkā-yı ‘adn
Giydi o gün ḳaziyye gibi nergis-i ḳabā
- 48 Gelmez hele ḥisāba Ḥüseynüñ muşībeti
Şerḥ u beyān ḥudūdını geçdi o mā-cerā

- 49 Dest-i sitemle hançer-i sîr-âbını o dem
Çün koydı halk teşnesine şamar pîçâ
- 50 Bir ince şavt-ı mühimme hasîle bağıdı kim
Oynar leb-i mübareki söyler ki rütbenâ
- 51 Bir yerre kim lebinden akar şîr-i Fâtıma
Kurbân olunca sen gibi sultânadur sezâ
- [25] 52 Bundan ‘azîz ü mu‘teber olaydı biñ cânım
Râhuñda böyle eyler idüm yek biñ feda
- 53 Maqbûldür derûnde senüñ hâksâr olan
Olmaz cihânda ben gibi mazlûm bî-nevâ
- 54 Ben râzı yam belâya ne ki ka zâ belî
Zîbende-i ekâbir olan ‘ahdedür vefâ
- 55 Ceddüm o gün ki şayha-i vâ-ümmetî çeker
Senden o demde ‘afv-ı niyâz eylerüm rızâ
- 56 Ey kaçre-i demüñde nihân-ı baħr-i mağfîret
Yâ leyle olaydı zor kaçmaz ğarķa-i fenâ
- 57 Ey kâş o dem sen ey şeh-i dîn olmadın şehîd
‘Âlem senüñ yoluñda olaydı siper belâ
- 58 Sen kâş olayduñ ‘izzetle şâd-kâm-ı ‘îş
Ümmet yanardı dūzaħa ‘aşķuñda serverâ
- 59 Fulâd-ı dil meyın ne sen zâde-i ziyâd
Kim kalb-i kâfir oldu vücūduñla mūmyâ
- 60 İtmez şudan muzâyaka cellâd-ı seng-i dil
Biñ kerre olsa düşmen-i dîn lâyıķ-ı cezâ
- 61 Var sevme ehl-i beyti ‘adâvet niçün deger
Şayd-ı ħarîmi hoş keseceksin şusuz çerâ
- 62 Olsam da râh-ı şibhde gürâne fi’l-meşel
Lem yel’an ile mişl-i âmâli ehl-i revâ
- 63 Erâ künüz-ı rahmet mevlâya ‘ârifüz
Olmaz mehîñ-i Ka‘be velî mazħar-ı ‘atâ
- 64 Mevlâ cezâsı dūzaħ olur itdi her o kim
Bir reh-güzâr-ı mü’mini kaçtl itse ‘âdetâ
- 65 Olmaz kıyâs-ı reh-güzâre başķadur Ħüseyn
Sen var Yezîde rahmet oķu la‘net it sevâ

- 66 Gelmez hisāb-ı ‘aqla ki ol nebīnūñ ümmeti
‘Afv eylesün şehenşeh o reng-i mā yeşā
- 67 Ancağ kıyās-ı vehme muvāfıq gelür bu kim
Bir pā olunca hayme-i dīvān-ı kibriyā
- 68 Bir öyle gün ki şāh u gedā zār u Zü’l-fekār
İmā-yı hüküm gālib ider havfdan recā
- 69 Nāke kapup kıyāmet ekber-i kıyāmete
Şarşup livā-yı hamdı o şūr-ı feza‘ feza
- 70 Ya‘ nī çıqup mezārdan ol demde Fāṭıma
Başda dönmeye şemle-i hūnīn-i Murtażā
- 71 Egninde kanlı kanlı o pirāhen-i Hüseyn
Elde şikeste güher dendān-ı Muştafā
- 72 Feryād-ı cān-güdāzla ardınca bir alay
Yek ser-ķızıl kefenli şehīdān-ı Kerbelā
- 73 Bir āhla hevāya virüp hāk-i maḥşeri
Pür-nār olunca silsile cenbān-ı iştikā
- 74 Ol demde nefsiyāya düşüp enbiyā kamu
Ser-dāra zıkr-i ümmet ola mūriş-i hayā
- [26] 75 Bir kez gelüp temevvüce baḥr-i ‘itāb-ı Hāk
Oynarsa ḳahr āteşine hūsnūñ ü ter-i sevā
- 76 Yā Rab be cāh-ı menzelet āl-i Hāşimī
Yā Rab bi ḥaḳḳ-ı hūn-ı şehīdān-ı bā cefā
- 77 Ol ḳavm-i bed sekāle ḳarışdurma bizleri
Ḳavī başḳa dūzaḳa ger iseñ lāyıḳ-ı cezā
- 78 Her çünd rū-siyāh u tebe kār u ‘āşiyim
Rāh-ı şevāba işlemedüm ben de Sā‘iyā
- 79 Sevḳ eyleyen kebā’ire ümmīd-i ‘afvdur
Ya‘ nī ki sāde itmeyelüm nefse iftirā
- 80 Zāhirde çünki pīr ü āyīn-i Aḥmedüz
Her çünd naḳş-ı bātınumuz ḥabışdür ḥaṭā
- 81 Fāş itme rengūñ fi‘ lümüzi yār düşmene
Setr it cehālden bizi yā ‘ālimü’s-serā

11 Der-Sitāyış-i ‘Osmān Hān Gāzī Li-Cenāb-ı Nef’ī

fā‘ilatün fā‘ilatün fā‘ilatün fā‘ilün

- 1 Āferīn ey rūzgāruñ şeh-süvār-ı şaff-deri
‘Arşa aş şemdengirü tîğ-i süreyyā-cevheri
- 2 Pāre-i elmāsdur seng-i fesānı neyler rol
Çerha çekme bir daği şemşīr-i vālā-gevheri
- 3 Ser-firāz itdüñ livā’ül-ḥamd-i dīn-i Aḥmedi
Kāfire gösterdüñ el-Ḥaḥḥ dest-bürd-i Ḥayderi
- 4 Tīguña n’ola yemīn eylerse rūḥ-ı Murtażā
Bir gāzā itdüñ ki hoşnūd eyledüñ peygamberi
- 5 Eyledüñ bir ḥamlede ber-bād mülk-i düşmeni
Gerd-i raḥşuñ gerçi kim sedd itdi rāh-ı şarşarı
- 6 Māh-ı nev şanma felekde göricek peykāruñı
Ditredi Behrām elinden düşdi zerrīn-ḥançeri
- 7 Ol kadar ḳan dökdi şemşīrūñ ki ‘aksile anuñ
Kāse-i yāḳūta döndi künbed-i nīlüferī
- 8 Ğamze-i ḥübān gibi cārī ucından yine ḥūn
Böyle ḳalursa eger yek-reng ider baḥr u beri
- 9 Belki ğarḳ-ı baḥr-ı ḥūn olurdı felek dil gibi
İtdigünce tîğ-ı ḥūn-efşān ile cevlāngeri
- 10 Şuḳḳa-i rāyāt-ı baḥtuñla rikābuñ olmasa
Keştī-i nüh-āşmānuñ bādban u lengeri
- 11 Berḳ uran destinde tîğ-ı pür-güher midür yāḥud
Eyledi deryāya ğavta āfitāb-ı ḥāveri
- 12 Bir avuç gevher şaçardı ‘āleme gūyā kefüñ
Şaldıgunca düşmene gāhī muraşşa‘ şeşperi
- 13 Bir ‘aceb deryādur ordū-yı ḥümāyūnuñ senüñ
Kim ḥabāb-ı ber-ḳarār olmış aña her çadırı
- 14 Mevc-i pey-der-peydür ol baḥra sipāh-ı şaf-be-şaf
Bir neheng olsa n’ola her tūb-ı ejder-peykeri
- 15 Her alay bir mevc-i tūfān-ḥīzidür anuñ n’ola
Ḥār u ḥās gibi öñünce ḳaçsa kāfir ‘askeri

- [27] 16 Gün gibi tenhâda çıksân tîğ ile meydâna sen
Kâr-ger düşmez sipâh-ı düşmenüñ şûr u şeri
- 17 Şeb-çerâğ-ı dîn u devletdür vücûduñ hıfz için
Kat kat olmuş ejderhâdur heft-çarh-ı çenberi
- 18 Kârşu turmaz saña şimden soñra bu iqbâl ile
Düşmenüñ ger kahramân olsa ser-â-ser leşkeri
- 19 Böyle âgâz eylesüñ şimdengirü elķabuña
Câmî^ç -i nüh-ķubbe-i kevnüñ haķıb-i minberi
- 20 Āfitâb-ı baħr u ber şâhib-ķırân-ı şark u ģarb
Şeh-süvâr-ı nâmver rāyet-ġüşâ-yı şaff-deri
- 21 Āsumân-ı devletüñ hürşîd-i ķudsî-pertevi
Bezmgâh-ı şevketüñ Cemşîd-i hürşîd-efseri
- 22 Naķd-i vaķt-i salţanat ser-māye-i emn ü emân
Dest-ġîr-i dîn ü devlet kām-baħş-ı serveri
- 23 Şâh-ı vâlâ-rütbe ‘ Oşmân Hân Ğazî kim felek
Görmemişdür böyle bir şâhenşeh-i cengâveri
- 24 Şeh-süvâr-ı ‘ âlem-ārâ kim revâdur olsa ger
Na^ç l u mîh-ı rahşı çerħuñ âfitâb u aķteri
- 25 Şaff-der-i ķişver-ġüşâ kim cenge çıķduķça olur
Cebra^ç ’îl *innâ feteħnâ*¹⁰² h^çân-ı tîğ u miġferi
- 26 Pâdişâh-ı ‘ âdil ü ‘ âlî-neseb kim yaraşur
İtse ger serheng ü derbân Keyķubâd u Ķayşeri
- 27 Şehriyâr-ı âsumân-mesned ki olmuş tâ ezel
Secdegâh-ı tâc-dârân-ı cihân hâk-i deri
- 28 Şehnişîn-i nüh-revâķ-ı âsumândur mesnedi
‘îdgâh-ı heft-iķlîm-i cihândur ķişveri
- 29 Mesned-i iclâlinüñ rif^ç at bir ednâ pâyesi
Dergeh-i iķbâlinüñ devlet ķadîmî çâkeri
- 30 Her ne işlerse zamâne tâbi^ç -i endîşesi
Her ne emr eyleser devrân bende-i fermân-beri
- 31 Virse tab^ç -ı âteşe ger berķ-ı tîġı terbiyet
Ma^ç den-i elmâs iderdi tûde-i hâkisteri

¹⁰² “innâ feteħnâ”, *Kur’ân*, 48/1.

- 32 'Adli ger ārāyiş-i bezm-i cihān itse olur
Şem' a şeh-perrüñ ile pervānenüñ bāl ü peri
- 33 Ol kadar āsüde 'ālem sāye-i 'adlūñde kim
H'ābgāh eyler gāzāle pehlū-yı şīr-i neri
- 34 İtse ger hāşıyyet-i hıfzı sirāyet 'āleme
Tārḥ olurdu şafha-i āb üzre naqş-ı āzeri
- 35 'Aksidür anuñ felekde hırmen-i encüm degül
Şaçdı dest-i luḫfi ḫāke ol kadar sīm ü zeri
- 36 Yazsa vaşf-ı nükhet-i ḫulḫın virürdi 'āleme
Gerd-i ḫāk-i pāy-ı ḫāme bŷy-ı müşk-i ezferi
- 37 Kādr-i ḫāk-i kūy-ı aḫlākın bilürdi rŷzgār
Birbirine eylese āġışte müşk ü 'anberi
- [28] 38 Kāmkarā şaf-derā şāḫib-ḫırān şāhenşehī
Ey serīr-i 'adl ü dāduñ dāver-i dīn-perveri
- 39 Siḫr iderdüm medḫüne geldükçe ammā neyleyim
Eylemiş Ḥaḫ vaşfuñı ḫayd-ı taşavvurdan beri
- 40 'Aczŷme bir ḫŷccet alurdum eger ehl olsalar
Rŷzgārūñ yāve-sencān-ı faẓīlet-gŷsteri
- 41 'Acizim ḫaḫ üzre evşāfuñda ḫālā kim benŷm
'Ālem-i endīşenüñ 'āllāme-i dānişveri
- 42 Belki ḫānŷn-ı sŷḫande ḫall ü 'aḫd-i nŷkte
Ḥikmet-i fikr ü ḫayālŷñ feylesof-ı ekberi
- 43 Ḥasb-i ḫālŷmdŷr ḫuşŷşā lāf u da' vā ber-ḫaraf
Gerçi şāḫib-lāf olur erbāb-ı tab' ŷñ ekseri
- 44 Ben ŷgŷnmem ḫādrŷm erbāb-ı dil ü dāniş bilŷr
'Arifim dŷşmez baña lāf u gŷzāf-ı serseri
- 45 Ḥāmem ol mu' ciz-tırāz-ı şad-hezārān pīşedŷr
Kim naẓīr olmaz aña illā Kelīmŷñ ejderi
- 46 Ḥarfidŷr mecmu' ā-i esrār-ı dīvān-ı Kemāl
Noḫtasıdur mŷhre-i dāġ-ı derŷn-ı Enverī
- 47 Tāb' um ol bŷḫānedŷr kim şŷret-i dīvārınuñ
Tāşa kār eyler ḫadeng-i gāmze-i nāzŷkteri
- 48 Nice şŷret feyẓ-i enfāsumla cān bulsa olur
Her biri şeh-i dilŷñ bir 'ālem-ārā dil-beri

- 49 Her hayālüm bir ‘arūs-ı nāz-perverdür benüm
Kim bu ‘âlemden degül esbâb-ı zîb ü zîveri
- 50 Mûy-ı gîsû-yı melekdür târ u pûd-ı câmesi
Pâre-i pîrâhen-i hûr-ı cinândur mu‘ceri
- 51 Bâde-i idrâkimüñ tevḥîd ser-cüş-ı ħumı
Sâķî-i endîşemüñ taḥķîķ dürd-i sâgarı
- 52 Kande ben kande yine ta‘rîf-i şâh-ı nüktedân
Neyleyim zâbṭ idemem endîşe-i zür-âveri
- 53 Ḥâmemüñ râh-ı sülûk-ı fitne ḥaṭṭ-ı sâyesi
Şî‘rimüñ ḥabl-i metîn-i feyz târ-ı mıştarı
- 54 Fikr-i evşâfuñ ğidâ-yı rûḥdur endîşeme
Dil helâk olur ger olursam o sevdâdan berî
- 55 Cevheri iksîr-i medḥüñ tarḥ idince reşkden
Eylersin her laḥza endîşemle ceng-i zergeṛî
- 56 Korkarım hem âfîtab-ı kîmyâger tuymasun
Yoksa biñ şevķ ile olur ol daḥi bir müşterî
- 57 Zeresin mihre ğubârın rûzgâra kim virür
Cevherîyim ben cihâna virmem öyle gevheri
- 58 Böyle cevher var elümde neyleyim dünyâyı ben
Başına çalsun felek âyîne-i İskenderî
- 59 ‘Âlemi teşḥîr için ḥâtem ne lâzım ta‘buna
Ben Süleymân-ı hayâlüm neyleyin engüşteri
- 60 Her ne dirsem ism-i a‘zam gibi olur kâr-ger
Ol kadar ta‘zîm ile diñler sözüm ins ü perî
- 61 Başla şimden soñra ey **Nef’î** du‘â-yı devlete
Bir du‘â it kim ola ḥüsn-i ḳabülüñ mazḥarı
- [29] 62 Eyleye tâ Ḥusrev-i şâḥib-ķırân-ı şark u ğarb
Eşhed-i zer pâlehang-i şubḥ ile cevlângerî
- 63 Ḥaḳ ser-efrâz eylesün râyât-ı dîn ü devletüñ
Kande ‘azm eyleser olsun ferḥ ü nuşret reh-beri
- 64 Eyledükçe ‘azm-i meydân-ı ğazâ evvel ḳadem
Pây-mâl olsun yolında düşmen-i dînüñ seri

12 **Ḳasīde-i Nazīde-i Şabrī-i Şākir Güzīde-i Büleġā-yı Evā'il ü Evāhir Der-Ḥaḳḳ-ı Şeyhü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi**

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

- 1 Bu demde Yūsuf-ı iḳbāl-i devrān kār-fermādur
Bu demde çeşm-i Ya'ḳūb-ı temennā nūr-peymādur
- 2 Felek şimdi şüreyyā-rīz-i pāy-ı hoşā cināndur
Ḳazā genc-efken-i ceyb-i tehī dest-i temennādur
- 3 Olup şām-ı ġarīban recā zūll hevā-yı baht
Yine meh-tāb-ı devlet rüy-ı ḫālī' den huveydādur
- 4 Müsā' id 'İş ü nūşa taht-ı baht-ı Cem gibi şimdi
Zamān 'ahd-i neşāṭ u devr devr-i cām-ı şahbādur
- 5 Felek peymāne-i himmet ümīd ü kām-ı hem-şohbet
Kerem sākī-i bī-minnet emel-i bezm müheyyādur
- 6 Yine her nā-murāduñ zīver-i dest ü seri şimdi
Gül-efşān sāġar-ı Cemdür dür-efşān tāc-dārādur
- 7 Yine toġdı ġüni encüm-şümārān-ı şeb-i ye'süñ
Yine şubḫ-ı kerem hürşīd-i himmet feyz-baḫşādur
- 8 Ne şubḫ-ı feyz-eşer pīrāhen-i şad-Yūsuf-ı hürşīd
Ki bīnā-yı deh-i Ya'ḳūb-ı nā-bīnā-yı dünyādur
- 9 Zihī ferḫunde rüz-ı 'ālem-efrüz-ı meserret kim
Dil-i şaḫş-ı 'ademde tīr-i şāmı ġam süveydādur
- 10 Degül mihr-i seḫer bir ġüy-ı ser-gerdānidur anuñ
Bu dem ṭavr-ı cihān fevvāre-i nūr-ı tecellādur
- 11 Tehī jeng-i kederden şol ḳadar āyīne-i 'ālem
Ki levḫ-i āb-ı ḫayvān naḳş-ı zulmetden müberrādur
- 12 Ne mümkin rüy-ı hūbān şimdi olmaḳ ḫaṭṭ-ı ber-āverde
Cihān yek-feyz yek-ḫāşiyet-i Firdevs-a' lādur
- 13 Ne lāy-ı ḫam-ı 'işret ne ġubār-ı ḫāṭır-ı sāġar
'Aceb 'ālem 'aceb dem özge hengām-ṭırāzdu
- 14 Hezār-ı nev-bahār-ı şevḳ olup her bī-zebān-ı 'aşḳ
Nihāl-i şu' lede pervāne mürġ-ı naġme-pīrādur
- 15 Bu bir demdür ki mürġ-ı naḫl-ı şūrı 'andelīb eyler
Bu bir demdür ki şimdi ṭūṭī-i taşvīr-i ġüyādur

- 16 N'ola ʔab' umda itse güft ü gū kendi şafāsıyla
O hem āyīne hem hoş-lehçe ʔūʔī-i sūḫan-zādur
- 17 Ne ʔūʔī naqş-ı beyn-i 'ālem-i esrār-ı lāhūtī
Ki levḫ-i cevher-i kül aña mir 'āt-ı mücellādur
- 18 Ne ʔūʔīdür ne āyīne o bir sırr-ı ilāhīdür
Ki hem nūr-ı tecellā hem Kelīm-i ʔūr-ı ma' nādur
- [30] 19 Gehī mest-i tecellā-yı cemāl-i şāhid-i ğaybı
Gehī kevn ü mekānı mest ider cām-ı tecellādur
- 20 Gehī maḫz-ı niyāz u geh niyāza nāz u istiġna
Anuñ māhiyyeti ḫayretde 'aql-ı ḫod-ārādur
- 21 Gehī tavşīfe āġāz itse bir şūḫ-ı dil-ārāyı
Olur andan bu resme 'āşikāne bir ğazel-şādur
- 22 Virür şabra direng-i sāye ʔursa serv ü bālādur
Alur çesm-i ʔarārı gitse cūy-ı sīm-sīmādur
- 23 N'ola dönse behişte sāye-endāz oldıġı gülşen
Kenār-ı cūda naḫl-ı ʔaddi sidre 'aksi ʔübādur
- 24 Şurāḫī şanma bu gülşende tāb-ı sūz-ı 'aşkunla
Çenār-āsā derūnında ʔutuşmış naḫl-ı zībādur
- 25 Tehī gelmez gelür eline dest āvīz-i ḫançerle
Ĝam-ı ğamzeñ ki dīrīn āşinā-yı cān-ı şeydādur
- 26 Sebük-perdāzi-i dil fikr-i zülfüñle müfīd olmaz
Ĝalur bir naḫlzār-ı ğamda mürġ-i rişte ber-pādur
- 27 Gelür āh eylesem pervāza mürġ-ı naqşı dīvārun
Maḫabbet nālesi hemkār-ı i' cāz-ı Mesīḫādur
- 28 Leb-i şekvāsını cām āşinā-yı va' de-i luḫ it
Deḫānın ʔut dil-i dīvānenün bir bī-sekībādur
- 29 Şaḫın āh eyle dest-i rüzġāra virme sır-rişte
Zamān-ı 'adl-ı şadr-ı mü-şikāf-ı kār-fermādur
- 30 Ḫudāvend-i sitem-fersā-yı 'ālem kim zamānında
Girīban-ı felek meḫcūr-ı dest-i āh-ı şekvādur
- 31 Teraḫḫī-baḫş-ı cāh-ı ehl-i dil kim 'ahd-i hükminde
Der erbāb-ı tab'a şāhid-i devlet-i cebīn-sādur
- 32 Mücerreb nüşā-i eyyām kim te' sir-i hükmiyle
Civān-ı baḫt-ı meftūn-ı perīḫ'ān-ı temennādur

- 33 Hidāyet şu^ʿ le-i ʿandīl-i^ʿ arş-ı şer^ʿ -i peygamber
Sa^ʿ ādet sāye-i bāl-i hümā-yı feyz-i Mevlādur
- 34 Nigāh-āmūz-ı aḥter bu sa^ʿ īd-i āfitāb iḳbāl
Ki dehre ṭālī^ʿ u baḥtı dü-çeşm-i nūr-peymādur
- 35 İmām-ı dīn penāhān mürşid-i irşād-ı āgāhān
Ümīd-i kām-ı ḥ^ʿahan kār-dān-ı dīn ü dünyādur
- 36 Kelīm-i lem^ʿ a-i bīniş ki envār-ı ḥayālinden
Devātı Ṭūr-ı feyz ü kilik-i nazmı naḥl-i Mūsādur
- 37 O kim pertev gedā-yı necm-i baḥt nā-merā
- 38 Zihī ḥürşīd-i nev-rüz süḥan kim pertev-i ḥükmi
Hevā-yı dāniş-efrüz-ı seḥāb-ı cehl fersādur
- 39 Kelīm-i ṭab^ʿ ma ḥürşīd-i endīşe yed-i beyazā
Mesih-i kilikine iḥyā-yı ma^ʿ nā kār-ı ednādur
- 40 Metā^ʿ -ı nuṭḳına kilik-i edīb-i ḡayb-ı endāza
Dükān-ı fikretinde^ʿ aḳl-ı küll nessāc-ı dībādur
- [31] 41 Gül-efsün-ı ḥayālī āb-ı tāk-ı bāḡ-ı efkārı
Dil-i ervāḥ-ı ḳudse keyf-i cāvid-i dü-bālādur
- 42 Bahār-ı devleti cennet-tırāz-ı gülşen-i^ʿ ālem
Nesīm-i büy-ı ḥalkı nāfe-sāz-ı ceyb-i ḥürādur
- 43 Zihī faşl-ı bahār-ı büstān-pīrā-yı ḥoş-ḥālī
Ki dām-ı şayd-ı bülbül ḥarmen-i gül-berg-i ra^ʿ nādur
- 44 O deñlü nehyī şāmil dehre kim iḳlīm-i ḥüsn içre
Nigeh tā^ʿib şarāb-ı nāza ḡamze tevbe-fermādur
- 45 Muḡannī çengle baş ḳoşmaz oldı bīm-i ḳahrından
Meger nāhid kim sāzende-nih-i ḳaşr-ı mīnādur
- 46 Ne mümkindür çıḳa dehlīz-i teng-i nāydan şimdi
O dil-keş naḡme kim raḳş-āver-i^ʿ uşşāḳ-ı şeydādur
- 47 Mükāşif itdi erbāb-ı hevāyı mürşid-i^ʿ adlūñ
Ḥabāb-ı bāde daḥi ser-be-ceyb-i cām-ı şaḥbādur
- 48 Kilīd-i genc-i āmāl-i cihān hengām-ı cūdında
Ya engüşt-i işāretdür ya ḥod ebrū-yı İmādur
- 49 Aristū-dānişā ḥikmet-şināsa neşve-i luṭfuñ
Mizāc-ı kā^ʿināta keyf-i terkīb-i tesellādur

- 50 Olup devründe reşk-i hâtır-ı Cem her-dil-i maḥzûn
Dehân-ı ğuşşa bir peymâne-i endûh-fersâdur
- 51 Bisât-ı bezm-i miḥnet tayy olındı ‘ahd-i ‘adlünde
Daḥi dil zehr-i nûş-ı ḳahr-ı dehr-i kîne-peymâdur
- 52 Gönül kim zaḥm-ı çesm-i rûzgâra maḥzar olmışdur
Niġâh-ı çesm-i luḫfindan talebkâr-ı müdâvâdur
- 53 Teraḫḫum ḳıl o mecrûḫ-ı melâmet dîde-i dehre
Ki raḫmuñ merhem ta‘n-ı eḫibbâ-ı zaḥm-ı i‘dâdur
- 54 Terennüm-senc-i şükr it ḫâme-i şekvâyı ey **Şabrî**
Dem-i tayy gerden-i vâlâ simât-ḫân-ı ma‘nâdur
- 55 Felek pest itdi ḳadrüm diyü ğam çekme bi-ḫamdi’llâh
Ki nazmuñ devlet-i meḫdinde hem-câh-ı süreyyâdur
- 56 Şikâyet ‘âdet-i nazm-âverândur çerḫden ammâ
Du‘â-yı devlet ü iḳbâlle âġâz itmek evlâdur
- 57 Ola pîrâye ḳaşr-ı çarḫa baḫt u tâli‘ üñ tâ kim
Meh ü nâhîd aña taşvîr-i Yûsufla Zelîḫâdur
- 58 Firâz-ı mesned-i ḫûrşîd ola kim pâye-i câhuñ
O rûtbe saña nisbet gerçî kim ednâdan ednâdur
- 59 Nizâm-ârâ-yı milk ü millet olsun ḫaşre dek zâtuñ
Bu ümîd-i du‘âmuz rû-be-râh-ı ‘arş-ı a‘lâdur
- 13 **Nazîre-i Nef’î Li-Cenâb-ı Vehbî Der-ḫaḫḳ-ı Selîm ḫân-ı Şâliş**

mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün

- 1 Ol nâzenîn ki büsesi ‘uşşâḳa cân virür
Âb-ı ḫayâtdan leb-i la‘li nişân virür
- 2 Bir naḫlzâra sâye-figen olsa ḳâmeti
Her şâḫ-ı bîde hey’et-i serv-i revân virür
- 3 Gül gibi ḫande-i lebi taşvîr-i ğonçeye
Reng-i neşât-ı zindeġî-i câvidân virür
- [32] 4 Raḫm eylemek degül dil-i sengîni ‘aşıḳa
Şemşîr-i ebruvânına her dem fesân virür
- 5 Üftâdegân-ı çâh-ı zenaḫdânına yine
Şefḳatle târ-ı zülfi ser-i rîsmân virür

- 6 Çīne gidüp şemīmi şaba ile nāfeye
Bu nekheti o ʿurre-i ʿanber-feşān virür
- 7 Āgūş-ı dīgerāna girüp sīne-şāf olur
Ammā o bī-vefā baña geldükde yan virür
- 8 Şol köhne naḥla vaşl olunan nev-fidān gibi
Bu pīre tāze şevki o nev-res civān virür
- 9 Ebrūsıdur keşīde-i menşūr-ı ḥüsni kim
Tuḡrā-yı pādişāh-ı cihāndan nişān virür
- 10 Ol pādişeh ki dergehine rüz u şeb felek
Nevbetle mihr ü mähı iki pāsbān virür
- 11 Ol pādişeh ki naʿl-i ḳahr-pāşı raḥşinuñ
Şahrā vü kūha zīb-i reh-i keh-keşān virür
- 12 Yektā-süvār-ı şaḥn-ı celādet ki destine
Tīḡ ü sinānı Rüstem ile Ḳahramān virür
- 13 Zıll-i ilāh Ḥazret-i Sultān Selīm kim
ʿAdli cihāna sāye-i emn ü emān virür
- 14 Mülke bu gūne revnaḳ-ı dād u ʿadāleti
Ne Pīşdādiyān u ne Nüşīrevān virür
- 15 Şahrā-yı ʿadlinüñ bere-i āhuvānına
Şīr istedükçe māde-i şīr-i jiyān virür
- 16 Tedbīr-i müsteʿār-ı Melikşāha ʿn idüp
Kendi Nizām-ı Mülkün o şāh-ı cihān virür
- 17 Reʿy-i şavābı şüret-i ilhām ile hemān
Mirʿāt-ı ḳalbine nazar-ı ḳudsiyān virür
- 18 Teʿyīd-i dīn ü devlet olunca murād-ı Ḥaḳ
Dünyāya böyle bir şeh-i şāhib-ḳırān virür
- 19 Şavletle gūy-ı mihri atup tutmaḳ istese
Gerdün o şāha mäh-ı nevin şavlecān virür
- 20 Ḳavs-i ḳuzahla destine sehm-i saʿādeti
Zāl-i sipihr-i ḥam-şude tīr ü kemān virür
- 21 Hem tīr-i sīne-düzünü itdükçe der-kemān
Evc-i ʿalāda ḫabla-i mihrin nişān virür
- 22 Ḥayyām-ı ceş-i mevkib-i iclālidür ki çerḡ
Ecrām-ı heft-ḳubbesini sāyebān virür

- 23 Ol dem ki dest-i qahrına ŐemŐŐirini alur
Ervāh-ı kavm-i cāna dağı bīm-i cān virür
- 24 ŐemŐŐiridür o ÖŞr-i ser-efgen ki tu‘ mesin
Ĥün-ı reg-i perīde-i gerden-keŐān virür
- 25 Çekse o tĕgi gāhĕ ser-i kŐhı ĥıŐm ile
NaĥŐ-ı pelenge rĕziŐ-i berg-i ĥazān virür
- [33] 26 GŐl-bang-i tob-ı velvele-engĕz-i Őaĥveti
ĤıŐn-ı sipihre zelzele-i nā-gehān virür
- 27 EncŐm-miŐāl naĥŐ-ı sŐm-i raĥŐ-ı devleti
Őaĥ-ı zemĕne kevkebe-i āsumān virür
- 28 Kālā-yı sāde-nesc ise de atlas-ı felek
Baş-ı niyāz ile aña bergŐstvān virür
- 29 Ol raĥŐ-ı berk-raĥŐı qaĥan zĕr-rān idŐp
Cevlāngehinde cŐnbiŐ-i ‘aĥf-i ‘inān virür
- 30 SŐr‘ atde nşr-ı bāŐırayı sebkat eyleyŐp
Bir laĥza da döner ĥaber-i lā-mekān virür
- 31 Temkĕni Őāĥasında mekĕn olsa gird-bād
Zerrātına mekānet-i kŐh-ı girān virür
- 32 Tahrĕk-i Şeh-per eylese ‘Ankā-yı himmeti
Ecrām-ı Ĥāfa verziş-i bād-ı vezān virür
- 33 Bir zerre-i kemĕnesini ĥāk-i pāyınuañ
Ėksĕr-i āfitāba viren rāygān virür
- 34 Nān-pāre-i ‘ināyetidür dehri seyr iden
Őanmañ Şu ĥurŐ-ı mihr ũ mehi ĥalka nān virür
- 35 CŐŐ-ı ‘aĥada dest-i gŐher-pāŐı virdigŐn
Ne ebr-i nev-bahār u ne deryā ne kān virür
- 36 ‘Ālĕ-himemdŐr Öyle ki menn-i semā gibi
Dehre nevāl-i ni‘meti bĕ-imtinān virür
- 37 LemĥŐ’l-başarda bĕ-ser ũ sāmān gedālara
Yek naĥrası nŐmāyiŐ-i Sāmāniyān virür
- 38 Bir mŐr-ı lenge itse SŐleymānveŐ iltifāt
TĕmŐr-ı nāmver gibi tāb u tŐvān virür
- 39 Zĕr-i cenāĥ-ı mes‘ adetinde hŐmālara
Tāk-ı serāy-ı rif‘atini āŐiyān virür

- 40 Nür-1 çerâğı kaşr-1 sipihr-irtifâ' inuñ
Şeb-tâba ferr ü kevkebe-i Ferkadân virür
- 41 Luţf-1 nihâdı olsa bevâdîye feyz-bağş
Âb-1 revân şafâsını rîg-i revân virür
- 42 Ammâ olursa kahrı şerer-pâş-1 rûzgâr
Emvâc-1 baħra lem' a-i âteş-feşân virür
- 43 Şâhâ bilindi kadri diyü âsitânuña
Gerçi kaşâ'idin şu' arâ-yı zamân virür
- 44 Ammâ bu çâkerüñ gibi ey şâh-1 nüktedân
Hîç var mı bir kaşîde-i mu' ciz-beyân virür
- 45 Ben ol baqıyye-i selefüm kim zamânedede
Her bir sözüm cihâna birer dâsitân virür
- 46 Hâkânîyim ki muhteşemâne edâlarım
Dîvân-1 Şevket-i şeh-i devrâna şân virür
- 47 Her dem bahâr-1 feyz-i gülistân-1 tab' uma
Sa' dî-i ter-zebân gibi şad bâğbân virür
- [34] 48 Kilküm sevâd-1 nazmı ile çeşm-i Şâ'ibe
Kuĥl-i cilâ-yı bî-bedel-i İşfahân virür
- 49 Ol ĥ'âceyem ki cevher-i nazmumdaki revâc
Nef' İnüñ iştihârına kesr ü ziyân virür
- 50 Rûm u' Acemde tuĥfe-i kâlâ-yı şî' rûmi
Ehl-i süĥan biri birine armağân virür
- 51 Rûy-1 cemîl-i şâhid-i ma' nâya fikrimüñ
Rengîn edâsı gâze gibi ĥüsn ü ân virür
- 52 Her şeb civân-1 tab' uma bu çerĥ-i pîre-zen
Şad bîkr-i ma' nî-i süĥan-1 dilsitân virür
- 53 Firdevsî-i ĥayâlüm o düşîzegâna hem
Bu şîvelerle cünbiş-i ĥür-1 cinân virür
- 54 Ol bülbülüm ki nüh-çemenüñ bâğbânları
Bir nağmemi işitmege biñ gülsitân virür
- 55 Tütî-i hoş-edâ-yı şeker-ĥâ-yı tab' umuñ
Her nuĥkı zevĥ-i büse-i şîrîn-lebân virür
- 56 Sînemdür incilâ ile âyîne-i raşad
Dehre şafâ-yı ĥikmet-i İşrâkiyân virür

- 57 Būrhān-ı süllemī olup eflāke çıkmāğa
Fikrüm ‘ ukūl-i felsefeye nerdübān virür
- 58 Böyle ferīd-i ‘ aşr iken ammā cefā-yı çerh
Ne rāhat-ı derūn ne ārām-ı cān virür
- 59 Kaddüm ham oldı kalmadı gerçi taḥammülüm
Cevr ile bu felek yine bār-ı girān virür
- 60 Ser-naḥl-i bāğ-ı ni‘ metine zāğ kondurub
Ancaḫ Hümāya gāhīçe bir üstüh‘ān virür
- 61 Sākī-i devr ider beni sīr-āb-ı ḥūn-ı dil
Nā-dān-ı tīre-ṭab‘ a mey-i ergūvān virür
- 62 Şad nev-bahār gelse de bu rüzgārda
Berg-i gül-i ümmīdüme reng-i ḥazān virür
- 63 **Vehbī** yeter şikāyet-i baḥl-i zamāne kim
İste murāduñı o şeh-i kāmran virür
- 64 Bir nuṭkı ile saña o şāh-ı civān-baḥt
Bu pīrlıkde kuvvet-i baḥt-ı civān virür
- 65 Sirozı kıl-k-i himmeti ḥaṭṭıyla medd idüp
Bu çille-i keş-ā-keş-i ğamdan amān virür
- 66 ‘ Abd-i kadīm-i vālid-i merḥūmdur diyü
Āzād-nāme yazup elüñi hemān virür
- 67 Dest-i niyāzı eyle güşāde du‘ āya sen
Feyz-i icābetin kerem-i müste‘ ān virür
- 68 Tā kim nizām-ı ‘ ālemi te ‘ yīd için Ḥudā
Şāhāna tāc u taḥt-ı mu‘ allā-mekān virür
- 69 Taḥtında dā ‘ im eylesin ol tācdārı kim
Tāc u serīr-i salṭanata ‘ izz ü şān virür
- [35] 70 Mennān-ı müste ‘ ān ide hemvāre kāmran
Ol şāhı kim ‘ aṭāsını bī-imtinān virür
- 14 **Der-İstiḥsān-ı Ğazā-yı Ḥusrev Paşa Li-Cenāb-ı Nef ‘ ĩ**
fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün
- 1 Āferīn ey ‘ ālem-efrāḥte ser-dār-ı dilīr
Şaf-der-i ḫal‘ a-güşā şaf-şiken-i kişver-gīr

- 2 Feth-i Hayber olalı eylememişdür kimse
Zür-ı bâzû ile bir böyle hişârı teşhîr
- 3 Bâreka'llâh zihî devlet-i feth ü nuşret
Levhaşa'llâh zihî ' âtıfet-i hayy-i kadîr
- 4 Ğulğul-i kūs-ı zafer tutdı cihānı o kadar
Cünd-i ervāh ü melek birbirin itdi tebşîr
- 5 Başladı gūş idicek sūre-i fetha Cibrîl
Eyledi Hızır ile İlyās du' ā vü tekbîr
- 6 Hayradur niyyet-i endîşe pākin ne ' aceb
Düşse tedbîr ki elbetde muvāfiq taqdîr
- 7 Bir seferde bu kadar hizmete kim kādirdür
Fikr olunsa burada māt olur ehl-i tedbîr
- 8 Eşer-i ' adl ü mükāfāt-ı ' adāletdür bu
Bu kadar ancak olur haq bu ki hükmi-i te'shîr
- 9 Yürü feth eyle ne İrānı ço ne Tūrānı
Ğam yeme *eyyedeka'llāhu te'ālā vü naşîr*
- 10 Bu ' adāletle bu iqbāl-i bülend ile saña
İ' tıkadum bu hîç olmaya bir feth-i ' asîr
- 11 Sen hemān cümle umūruñda ' adālet eyle
Ğayriye müşkil olan saña olur emr-i yesîr
- 12 Evvelā fırqa-i erbāb-ı dile luţf eyle
Eşkıyā kısmını öldürmede itme te'hîr
- 13 Eşkıyā luţfuñı zîrā unıdur bir demde
Ehl-i dil böyle ider medhūni ammā tahtîr
- 14 Ğahramān-ı vüzerā şaf-şiken-i kal' a-güşā
Merd-i meydān-ı veĝā şaff-der-i Hayder-şemşîr
- 15 ' Ğalem-i himmete fermān-dih-i hürşîd-i kerem
Mesned-i ma' delete Ğşaf-ı Cemşîd-serîr
- 16 Dāver-i ' ādil ü ālî-nazar u pāk-nihād
Şaff-der-i pür-dil ü vālā-güher ü şāf-zamîr
- 17 Şadr-ı Pervîz-şaşem Hazret-i Husrev Paşa
Ki şalābetde bulunmaz aña mānend ü nazîr
- 18 Pādişeh-kevkebe düstūr-ı mükerrrem ki aña
Yaraşur her ne kadar itse zamāne tevķîr

- [36]
- 19 Kām-kār-ı ‘azamet-güster ü ‘ālī-himmet
Ki görünür kef-i cūdında cihān şey’-i haķır
- 20 O cihānbān-ı mu‘azzam ki felek devr ideli
Görmedi ‘adl ile pīrāste bir böyle vezir
- 21 Tavķ-ı fermānı ile gerden-i fitne maġlūl
Saķr-ı aķkāmı ile pāy-ı sitem der-zencir
- 22 Çeşm-i fetħ ü zafere ferd-i rikābı sürme
Kīmyā-yı kereme ħāk-i cenābı iksir
- 23 Fikri üstād-ı kühen-sāle-i ‘aķl-ı evvel
Re’yi ferzend-i kirāmı güher-i şubħ-ı aķir
- 24 Olsa fermānı revān memleket-i ħüsne daħi
İdemez turre-i dil-ber dil-i ‘uşşāķı esir
- 25 ‘Adli ger nāzım-ı aĥvāl-i ded ü dām olsa
Alur āhū-bereyi dāye gibi dūşına şir
- 26 Hıfzı ger istese eyler kaķarāt-ı ‘araķı
Dür gibi ziver-i zerrin-i güle şem’-i münir
- 27 Bulamaz nükhet-i gülzār-ı bahār ħulķın
Dāmenin bād-ı şabā eylese pür-müşķ ü ‘abir
- 28 Kendi Rüstem şanasın Aşķar[1] ‘Anķā-perdür
Zir-i rānında o şarşar-tek-i seyyāre mesir
- 29 Bārek’allāh o cihān-gerd-i zemīn-peymā kim
Bād-ı refārı ile şarşılur eyvān-ı eşir
- 30 İremez gerdine sür‘atde ħadeng-i Rüstem
Çerħ destinde kemān olsa hilāli zih-gir
- 31 Var kıyāş eyle sebük-revligini kim meşelā
Eylese rākibi ger kaşd-ı şikār-ı naķir
- 32 Zür-ı bāzūda Nerīmān-ı zamān olsa yine
Pes pāyına düşer sāye gibi atdığı tır
- 33 Bāl açar uçmaġa mānend-i Burāķ-ı cennet
İtseler şeklini bir levħ-i ruġāma taşvir
- 34 Serverā nāmverā Āşaf-ı ‘ālī-güherā
Ey ‘ālī-kevkebe şaķib-keremi ‘ālem-gir
- 35 Olmasam ger ġam-ı dehr ile perişān-ġaķır
Medħūni böyle mi eylerdi zebānum ta‘bir

- 36 Bu perîşanlığla nazma nice cür'et ider
N'ola endîşemi ma'kül ile itsem ta'zîr
- 37 Ba's-i kîne nedür ehl-i kemâle bilmem
Müdde'âsından olaydum felegüñ âh habîr
- 38 Tıyalı sa'yümi tekmîl-i hüner eylemege
İtmedi hîç cefâ itmede bir dem taşşîr
- 39 Değişürdüm hele harlikle sühanverligi ben
Mümkün olaydı eger hüküm-i kazâyı tağyîr
- 40 Zerresin mihr-i cihân-tâba değışmem ammâ
Olıcağ zât-ı şerîfüñ gibi nağğâd u başîr
- 41 Alayım mışkala-i hâme-i medhüñ elüme
Ne kadar olmuş ise mihnet ile jeng-pezîr
- 42 Bir cilâ vireyüm âyîne-i endîşeme kim
Eyleye şa'sa' ası dîde-i hürşîdi darîr
- 43 İ' timâd itmez iseñ eyledigüm da'vâya
İktidârum edeyüm fenn-i sühande takrîr
- [37] 44 Benüm ol nâzım-ı endîşe ki simşar-ı kazâ
İdemez kıymet-i 'ağd-ı dür-i nâzımum tağdîr
- 45 Ne bilür kâdrümi erbâb-ı ma'anî vü beyân
Sözümü 'ârif-i bi'llâh ider ancağ tefsîr
- 46 Bü'l-âceb şâ'ir-i kudsî-nefes ü hağğ-güyum
Fikr-i ma'nâda ne hîle bilürem ne tezvîr
- 47 Fağr ider kevkebe-i tab'um ile Hâkânî
Cân virür lehçe-i pâkîzeme Selmân u Zahrîr
- 48 Gülşen-i ma'nâya feyz-ı nefesüm bād-ı bahâr
Çemenistân-ı hayâle kalemüm ebr-i mağîr
- 49 'Arz-ı hâli ço du'â demeridür ey **Nef'î**
Az olur kıymeti zîrâ sözüñ olinca kesîr
- 50 Tâ ki ser-dâr-ı cihân-gîr-i sipâh-ı encüm
Eyleye 'âlemi bir günde ser-â-pâ teşhîr
- 51 Şadr-ı devletde sa'âdetle ser-efrâz ola hem
İde düşmenlerini kahr-ı ilâhî tağğîr
- 52 Eksük olmaya ser-i düşmen-i bed-bahtından
Sâye-i perr-i hümâ yerine zağm-ı şemşîr

15 **Kaşide-i Münîf Der-Hak-ı Dāmād İbrāhīm Paşa**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Ey nigāhbān-ı maḳālīd-i nizām-ı devlet
Ve'y nesak-sāz-ı e' āzīm-i mehām-ı devlet
- 2 Şadr-ı Pervān 'ālem-i şaff-der-i seyyāre ḥaşem
Dāver-i 'ālem Āristū-yı be-nām-ı devlet
- 3 Neyyir-i şubḥ-ı zafer ḡurre-i Sa' d-ı Ekber
Māh-ı mihr aḥter ü ḥūrşīd-i ḡulām-ı devlet
- 4 Sensin ol nabz-şinās-ı 'ilel-i ṭab' -ı umūr
Dürç-i re'yünledür eczā-yı kıvām-ı devlet
- 5 Seni şāyeste görüp eyledi te'yīd Ḥak
Yed-i iḳbalūne teslīm-i zimām-ı devlet
- 6 Görmedük ḥak bu ki akrānuñı gerçi gördük
Nice Dārā-yı zaman u nice Sām-ı devlet
- 7 Nüş-i dārū-yı şifā-ḥāne-i tedbīrūñ ile
Ber-ṭaraf oldumda esḳām-ı mesām-ı devlet
- 8 Rif' at-i ḡurfe-i iclālūne nisbet ḥālā
Evvelīn pāye-der ĩ' lā-yı senām-ı devlet
- 9 Saña maḥşüş bu tevfiḳ-i teraḳḳīyü'l-Ḥak
Līk nā-ehle ḥaṭardur leb-i bām-ı devlet
- 10 Şeref-i kevkebe-i menḳabetūñle ṭıtdı
'Ālem-i velvele-i şöhret-i nām-ı devlet
- 11 Midḥat-ı zātuña bu ḡüne ser-āḡāz eyler
Nükte-sencān-ı pesendīde kelām-ı devlet
- 12 Rāyet-efrāz-ı hüdā Zühre-şikāf-ı a' dā
Seyf-i meslül-i veḡā şīr-i ḡünām-ı devlet
- [38] 13 Gül-i destār-ı şeref dürre-i pākīze-şadef
Resm-pīrā-yı selef faḥr-ı kirām-ı devlet
- 14 Kūh-i temkīn-ḥıred kām-revā-yı sermed
Serv-i zībende-i ḳad sidre-ḥırām-ı devlet
- 15 Kār-bend-i naşafet nūr-i çerāḡ-ı 'iffet
Efser-i farḳ-ı mübāhāt ḥümām-ı devlet

- 16 Ya^ç nî hem-nâm-1 esâs efgan-i mihrâb-1 harâm
K'itdi dergâhını Haq-Beyt-i Harâm-1 devlet
- 17 Südde-i bargehi kıble-i iqbâl-i enâm
Der-i cüd u keremi bâb-1 selâm-1 devlet
- 18 Zâtı ser-mâye-i âsâyiş-i dîn-i dünyâ
Maqdemo meymenet-efzâ-yı maqâm-1 devlet
- 19 Dîde-i luţfi nigâhbân-1 livâ-yı İslâm
Şadme-i kağrı nîgün-sâz-1 hişâm-1 devlet
- 20 Ol ki ednâ ç amel-i nâhun-1 tedbîri olur
İnhilâl-âver teç kıd-i mehâm-1 devlet
- 21 Ol ki reşk-âver-i âyîne-i hürşîd oldı
Yümn-i pâ-bûsı ile ferş-i ruhâm-1 devlet
- 22 Ebrû-yı şahid-i bahtı niçe maç nâ-yı müşîr
Dîdesi ç ayn-1 ç aţâ turesi lâm-1 devlet
- 23 Âstân-1 kerem ü ç âţifetidür cümle
İttikâgâh-1 esâfîn-i ç izâm-1 devlet
- 24 Gerd-i râh-1 kademi mâye-i iksîr-i murâd
Rize-seng-i derri nukre-i hâm-1 devlet
- 25 Cüy-i ç adl ü himemi âb-1 beğâ-yı iqbâl
Büy-i hulq-ı hasenî ç ıtr-ı meşâm-1 devlet
- 26 Oldı revnâk-şiken-i bezm-i şafâ-yı Cemşîd
Devr-i luţfuında hele gerdiş-i câm-1 devlet
- 27 Âşafâ dâdgerâ şadr-1 bülend-i iqbâl
Ey melâz-ı ümem ü kehf-i enâm-1 devlet
- 28 Sensin ol hendese-perdâz-ı mebânî-i umûr
K'oldı re'yüñ nesaq-ârâ-yı kıyâm-1 devlet
- 29 Eşer-i şaţvetüñ ol rütbe ki şad-merhalede
Ger zuhûr eylese aç dâ-yı leç âm-1 devlet
- 30 İç tizâr ile ider ç arz-ı metâç -1 teslîm
Dağı sen eylemeden şedd-i hürâm-1 devlet
- 31 Âşiyân-sâz-ı penâh-âver-i süknâ olalı
Güşe-i taş-ı celâlünde hümâm-1 devlet
- 32 Buldı rifç aţ o kadar kim iremez nesr-i felek
İtse pervâz ile kâşd-ı ser-i bâm-1 devlet

- 33 Re 'fetũñ ħ'āb-1 şafā virdi cihāna baĥtuñ
Oldı bīdār iken çeşm-i menām-1 devlet
- 34 Ĥāşılı re 'y-i ĥükm-senc-i isābetkārũñ
Oldı her ħārda bir vefĥ-1 merām-1 devlet
- 35 Ĥā 'iz-i ħadĥ-1 mu' allā-yı şādāret ħıldı
Seni Ĥaĥ tā dem-i taĥsīm-i sihām-1 devlet
- [39] 36 Cümle müstaĥraĥ-1 iĥşān-1 firāvānuñdur
Ser-tā-ser şımf-1 ĥavāşıyla 'avām-1 devlet
- 37 Ĥ'ān-1 yaĥmā-yı nevāl-i keremũñden eyle
Beni de behrever-i ni' met-i 'ām-1 devlet
- 38 Ĥaylī demdür ki pür itmişdi der-i sāmī' āmı
Farĥ-1 āvāze-i luĥfiyla peyām-1 devlet
- 39 Ĥaşd-1 mālīşgerī-i ĥāk-1 rehũñle çekdi
Bendeñi cāzibe-i şevĥ ü ĥarām-1 devlet
- 40 Sīnede dāĥ-1 'ubūdiyyetüm itmez mi beni
Müsta'idd-i şeref-i naĥşı ĥitām-1 devlet
- 41 Eylesün mezra' -1 ĥuşĥ-1 emelüm nāmiye-ĥız
Eşer-i terbiyet-i reşĥ-i ĥumām-1 devlet
- 42 İtme itnāb-1 sũĥan şimdi bu demlerde **Münif**
Farzdur dā' iye-i ĥayr-1 devām-1 devlet
- 43 Ĥaşre dek tā ki ola beste-i evtād-1 ĥulūd
Sāĥa-1 derhrde itnāb-1 ĥiyām-1 devlet
- 44 İttişāl üzre yemīnũñde yesāruñda ola
Fetĥ ü retĥ-i ĥalem ü tīĥ-1 niyām-1 devlet
- 45 Zīr-i rānuñda olsa şıĥĥat ile hemvāre
Raĥş-1 meh ĥurre-i Pervīn-i senām-1 devlet
- 16 **Ĥammām-nāme-i Nedīm Der-Sitāyiş-i İbrāĥīm Paşa**
Raĥmetu'llāĥ
- mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün*
- 1 Sepīde-dem ki olup dīde ĥ'ābdan bīdār
Ĥurūşa başladı nā-gāĥ serde dūrd-i ĥumar
- 2 Hezār za' f ile ĥammāma toĥrı 'azm itdüm
Kemer gusiste perākende ĥūşe-i destār

- 3 Varup o hāl ile hāmmāma üft ü hîz iderek
İdince gūşe-i hālvette cāygāh-ı karār
- 4 Ne gördüm āh amān el-amān bir āfet-i cān
Gelüp yanumda güneş gibi oldu şu‘ le-niṣār
- 5 Şaçı fütādesinüñ h̄‘ābı gibi pejmürde
Nigāhı ‘ aşıkınuñ h̄‘atırı gibi bīmār
- 6 Vücūdı ham gümüşden beyāz gülden nerm
Boyı henüz yetişmiş nihālden hemvār
- 7 Kamer hāmīresi yāhud güneş mürebbāsı
Bilür şāhı yāhud naḥl-i lü‘lū‘-i şehvār
- 8 O ḳadd ü ḥad o tenāsüb o ğabgab ol pistān
O yāl ü bāl o temāyül o şīve-i reftār
- 9 Tamām reng ü bahā mū-be-mū kirişme vü nāz
Tamām ḥüsn ü ser-ā-pāy şu‘ le-i dīdār
- 10 Velīk ḥissolınur kim o nāz-perverdūñ
Derūnı içre bir endīşe vü bir āteş var
- 11 Ben ise derd ile oldum fiğan ki āh ‘ aceb
Nedür iden dilin ol nāz-perverūñ bīzār
- [40] 12 Didi o dem dil-i dīvāne her çi bād-ā-bād
Bu ḥāletın iderüm aşlın andan istifsār
- 13 Cevāb-ı luṭf virürse eger zihī devlet
Zihī sa‘ ādet eger kim iderse de āzār
- 14 Hemān ḥitāb idüp ey āfitāb-ı nāz didüm
N’ola fedā o siyeh zülfe nāfe-i Tātār
- 15 Gümüşden āyīneler gibi şaf iken sīneñ
Sezā mıdur ki ola böyle pāy-māl-ı ğubār
- 16 Cihānı itmiş iken ḥayretūñ zebūn seni
Kim itdi böyle ser-endāz-ı ḥayret ü efkār
- 17 Nedür ‘ aceb sebep-i ḥayretūñ nedür derdūñ
Kemāl-i lūtfuñ ile ḳıl kemīnene iḥbār
- 18 İşitdi çünki sözüm ol gül-i ḥadīka-i nāz
Derūn-ı sīneden āh eyleyüp çü bülbül-i zār
- 19 Didi ki āh su‘āl itme rāz-ı pinhānum
Dil-i fiğāruma zaḥm urma sen de diger bār

- 20 Dilümde uğradığım kayde ben şu 'ālemde
Ne bülbül uğradı ne tūtī-i şeker-güftār
- 21 Karārın aldı dilüñ bir garīb dağdağa kim
İlācı güc gamı müşkil tegāfūli düşvār
- 22 Bu şeb bir āfetüñ ibrāmı ile meclisde
Çekilmiş idi bir iki piyāle-i ser-şār
- 23 Tamām neş'eler itdükde mihr gibi tūlū'
Miyān-ı meclise naql oldı şohbet-i eş'ār
- 24 Nedīm nāmına bir şā'ir-i cihān var imiş
Kemend-i zūlfüme düşsün ilāhi ol 'ayyār
- 25 Bir iki beytin anuñ keyfe ma't-tafağ nā-gāh
Bir ehl-i dil oquyup itdi bir daği tekrar
- 26 Şu rütbe itdi eşer baña ol edā-yı selīs
Ki ṭab'-ı şūḥum olup çāksār-ı ceyb-i karār
- 27 Yemīn idüp kılıcum kabzasına nezr itdüm
Bulup Nedīmi iki buse eyleyim İşār
- 28 Bu kerre şimdi belā bunda ḥānesin bilmem
Ki 'azm idüp olam İfā-yı nezre ḥāhişkār
- 29 Ṭotalum arayarağ bulmuşum anı ammā
Ḳabül kılmayup eylerse sözüm istihḳār
- 30 Ḳicāb māni' olursa ya nāz iderse yaḥud
İderse zühd şatup şüret-i riyā ızhār
- 31 Nice çıkam 'acabā 'uhdesinden ol nezrüñ
Ḳalır mı āh benüm gerdenümde yoḥsa bu bār
- 32 Hemān ki bu sözi gūş itdi dil ḳalup bī-ḥūş
Kemāl-i ḥayret ile hem-çü şüret-i dīvār
- 33 Didüm ki ey gül-i nev-ḥīz-i nāz ü 'işve saña
Fedā Nedīm gibi bendeler hezār hezār
- 34 Ne güne siḥr idi āyā o beyt-i pür-te'şīr
Ki bir senüñ gibi ser-keş perīyi kıldı şikār
- [41] 35 Didi ki bir iki beytü'l-ḳaşıde kim olmuş
Anuñla ḥazret-i şadr-ı güzīne midḥatkār
- 36 Cenāb-ı ḥazret-i destūr-ı āsumān-mesned
Ki mihr-i zātına bir gerd bāliş-i zer-tār

- 37 Semiyî-i cedd-i resûl-ı Hudâ ki luṭfundan
Cihânda âteş-i endûh u ğam olur gülzâr
- 38 Yegâne şadr-ı güzîn-i ḫalîfetü'l-İslâm
Vezîr-i a'zam u ekrem müşîr-i pâk-tebâr
- 39 'Alîl-i miḥnete cûd u seḫâsı ḫabb-ı zeheb
Marîz-i ye'se 'aṭâyâsı şerbet-i dinâr
- 40 Tokunsa çeşmi eger zeng-beste mir'âta
Yeşil çemen gibi neşv ü nemâ bulur jengâr
- 41 Ḥarîṭa resmi gibi ḫuşk u teng-şüretde
Kef-i kerîmine nisbetle ḫulzüm-i zeḫḫâr
- 42 Serâb lem'ası veş nef' den mu'arrâdur
Nihâd-i pâkine nisbetle feyz-i ebr-i bahar
- 43 İdeydi âteş-i ḫahrı biḫâra istilâ
Fetîl ü revġan olurdu cezîrelerle biḫâr
- 44 Ḥarem-serâyına Kâfûr-ı zer-kemer ḫâdim
Derûnde Cengiz ü Ḳaplan girây-ber tâtâr
- 45 Zihî o ḫuvvet-i bâzû ki Hind-i ğarbîden
Zemîne itse eger nîzesin ḫalîde çü mâr
- 46 Çıḳup o demde ser-i nîze Hind-i şarkîden
İderdi şadme-i yelmânı pây-ı râyı figâr
- 47 Cihân-penâh ḫidîvâ keremverâ şadrâ
Eyâ vezîr-i felek-bârgâh-ı mihr âşâr
- 48 Sen ol yegâne-i devr-i zamânesin ki senüñ
Nazîrüñ olmadı meşhûd-ı dîde-i devvâr
- 49 Cihânı luṭf u mürüvvetle kâm-rân itdüñ
Cihânda kâm alasin ber-sebîl-i istimrâr
- 50 Bu ḫüsn-i ḫulḳı ki itmiş Hudâ saña iḫsân
Bu baḫt u ṭalî' i ḳ'etmiş felek saña îşâr
- 51 Mübeşşer ol ki senüñ 'izz ü devlet ü câhuñ
Olur ziyâde bülend ü medîd leyl ü nehâr
- 52 Budur delîl bu da'vâya kim senüñ ancak
Budur murâd-ı şerîfüñ ki cümle ehl-i diyâr
- 53 Olup zamân-ı şerîfüñde emn ü râḫatda
Cihânda olmaya bir ferde ḫulm ile âzâr

- 54 Fe-lā-cerem bu cihān içre çün mücerrebdür
Ki böyle şefkat ü rahmi olan şudür-ı kibār
- 55 Olup bu mesned-i vālāda çok zaman mümted
İder maķām-ı refī^c inde devlet ile qarār
- 56 Bu baḡs-i pāki debistān-ı faẓl u dānişde
Bu şūret ile ki taķrīr ider ‘uli’l-ebşār
- [42] 57 K’olur zamān-ı ḡalīl içre muẓmaḡil elbet
Delālet itdūgiçün şerre necm-i ḡīsūdār
- 58 Delīli olduḡiçün ḡayr-ı āleme sā‘ī
Cihānda dā’im olur āfitāb-ı feyẓ-āşār
- 59 Ol āfitāb-ı mekārümsin āşafā sen kim
‘Umūm-ı feyẓüñ ile sīrdür şıḡār u kibār
- 61 ‘Ale’l-ḡuşuş ki bende-i kerem-dīdeñ
Bu çākerüñ bu kemīneñ bu ‘abd-ı zār u nizār
- 62 O deñlü luḡf u kerem gördi ḡazretüñden kim
O luḡfi görmedi ebr-i bahārdan ḡülzār
- 63 **Nedīm** kendi ḡuluñ kendi müstmendüñdür
Unutma zerrenī ey āfitāb-ı feyẓ-āşār
- 64 ḡimāyet it ki senüñ bir yanar çerāḡuñdur
Ta‘ arruz eylesün rüzḡār-ı bed-kirdār
- 65 Muḡayyed olmaya bir kār ile bu ‘ālemde
İde derūnunu sevdā-yı ḡām ile āzār
- 66 Bu sözde līk efendim ḡalem yalan söyler
Ben anuñ eyliyeyim bāri ḡızbini izḡār
- 67 Der ki ḡüşāde iken cümle ehl-i ‘irfāna
ḡalur mı bī-kes o pākize-tāb^c -ı siḡr-āşār
- 68 Egerçi ḡidmeti yoḡ līk aña yeter bu şeref
Ki ide ḡidmet-i rıḡḡıyetinde ‘ömri ḡüzār
- 69 Hemān efendisini eylesün ḡudā dā’im
Kerem ider ḡomaz elbette bendesin bī-kār
- 70 Hemīşe tā k’ola ḡargāḡ o ‘ālemde
Bu heft āmire münḡād bu ḡabāyi^c -i çār
- 71 Muḡī^c -i emrüñ olup çār ḡüşe heft iḡlīm
Ola müsahḡar-ı kilḡuñ bu ḡubbe-i devvār

72 ' İnāyet-i ezeli feyz-baḥş u feyz-resān
Sipih̄r bende-i fermān sitāre ḥidmetkār

17 **Der-Sitāyiş-i Şadr-ı A' zam İbrāhīm Paşa**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

1 Kerrār-ı ' aşkum istemem esbāb-ı zīveri
Besdür bu Düldül-i dile bir raḥt-ı Ḥayderi

2 Döndi ḥayāli serv-i ḳad-i dil-berān ile
Gülşen-serā-yı ' adne bu ḳalb-i şanavberi

3 Al ile mest idüp öpdüm ol āfetüñ ruḥın
Vaşluñ şarāb imiş hele kibrīt-i aḥmeri

4 Ta' bīr eyledi biri iki būs-ı la' l ile
Gördüm bu gice ḥ' ābda ḳand-i mükerreri

5 Reftār-ı nāz ile gelüp ālā-yı seyrine
Gösterdi baña şubḥ u ḳıyāmetle maḥşeri

6 Eflāka çıkmasun mı bu āteşle dūd-ı dil
Gördüm ruḥ-ı nigārda ḥaṭṭ-ı mu' anberi

[43]

7 Çün rüz u şeb şikāre daḥi bī-amān olur
Devr-i ḥaṭuñda düzd-i nigāh-ı füsüngeri

8 Var ise çifte ḥavzı kemerlerde görmemiş
Görsün dü-çeşm-i ' aşık-ı ebrū-yı dil-beri

9 Dil nice dāğ-dār-ı ḡam-ı ḡayret olmasun
Var zīr-i gerdenüñde yine buse yerleri

10 Bir ḥoş edāsı bir baḳışı aldı ' aḳlumı
Ṭüṭi misin ferişte misin bilmem ey perī

11 Varsa vebāli ben çekeyüm şerḥa-ı dilüñ
' Arz eyle tek o çifte bıçağ ile ḥanceri

12 Olsun nevāzīşüñ dil-i ' uşşāḳa bī dirīğ
Manend-i dest-i luṭfi kerem-pāş dāver-i

13 Ol kim çerāğ-ı devlet-i sedād-ı baḥtıdur
Tā bende mihr-i encümen-efrüz-ı serveri

14 Ol kim ne sūye ' aṭf-ı ' inān eyleye olur
' Avn-ı Ḥudā ḳafā-rev ü tevfiḳ-i reh-beri

- 15 Ol kim tereddüdi ile gerdün cenâbıdur
Erbâb-ı devletüñ şeref ü ' izz ü mefharı
- 16 Ol kim tavâf-ı dergeh-i qudsî mutâfidur
Çend ricâl ü ehl-i dilüñ Hacc-ı Ekberi
- 17 Ol kim bu resme'l-sene-i qudsiyânda
Mezkûr olur menâkıb-ı zât-ı muvaqqarı
- 18 Şadr-ı şudur-ı ' âlem ü düstür-ı muhterem
Şüretde me 'âlü rüsüm-i keremveri
- 19 Pîrâye-bağş-ı bargeh-i şadr-ı a' zâma
Âyîn-i bend-i resm ü reh-i dâd-küsteri
- 20 Ebr-i kerem muhîṭ-i himem melce 'i ümem
Dârâ-ḥaşem hizber-i künâm-ı dil-âveri
- 21 Dâdâr-ı kâmkâr ü müşîr-i zafer-medâr
Yektâ süvâr-ı ma' reke-i rezm-i Ḥaydarı
- 22 Çerḥ-i semâhatuñ meh-i hürşîd tal' atı
Evreng-i himmetüñ ser Cemşîd-efseri
- 23 Hem nâm-ı faḥr-i ḥazret-i şâhen-şeh-i rusül
Kim kıble-i meyâmin-i iḳbâlidür deri
- 24 Şadr-ı yegâne Mehdî-yi devr-i zamâne kim
Ṭutdı şadâyı ma' deleti heft kişveri
- 25 Ol şeh-süvâr-ı ' ârşa-i devrân ki raḥşuña
Çerḥ itse na' l ü mîḥ sezâ mihr ü aḥteri
- 26 Düstür-i çerḥ rütbeñe derbânı olmağa
Görmez sezâ felek Cem ü Dârâ vü Ḳayseri
- 27 Ol şâf-şiken ki şadme-i ḳahrı ḳul eyledi
Sultân-ı Rûma Eşref-i maḡrûr-peykeri
- 28 Zâtı medâr-ı zindegî-i nâm-ı Âşafı
İkbâl-i şöhret-âver-i âyîn-i şaff-deri
- [44] 29 Kilki riyâz-ı ma' rifetüñ naḥl-ı dil-keşi
Re 'yi sipihr-i salṭanatuñ mihr-i enveri
- 30 Rif at-serîr-i câhumuñ en pest pâyesi
Himmet-der-i celâlinüñ en dün-ı çâkeri
- 31 Devr-i şalâḥ ü zühd ile ma' rûf olmağın
' Aşruñ unutdı şeyḫleri nehy-i münkeri

- 32 Şanmañ şafağ görüp tef-i qahrın sipihr-i dün
Tâb-ı nedâmet ile tutuşdı etekleri
- 33 Bir şemme bû-yı turre-i müşkîn hulkınuñ
Olsa başıt sâ'ire-i arz-ı mazharı
- 34 Hem i' tibâr-ı har u has eylerdi 'udı hem
Hake virürdi hasiyet-i müşk-i ezferi
- 35 Hağdan kerem degül mi bu gûne bir âşafâ
İtdi muvaffağ ol şeh-i iqvâl-yâveri
- 36 Oldı daği rikâba qadem başmadan henüz
Rûma zamîme kışver-i İrânuñ ekşeri
- 37 Bi'z-zât eger olursa kemer bend-i 'azm olur
Ezqâf tâ-be kâf cihân hep musahhârı
- 38 Oldı cihân numûne-i gülşen-serâ-yı Huld
Revnâq-fürüz-ı şadr olalı zât-ı bihteri
- 39 Te'sîr-i yümn-i maqdemo hem cünbiş eyledi
Tıflân-ı hurde-sâl ile pîr-i mu'ammeri
- 40 Sîr-âb-ı 'adli olsa eger bâğ-ı dehre olur
Me'mûn-i tünd-bâd-ı hazân berg-i gülleri
- 41 Bâd-ı sümûm-ı qahrı vezân olsa gülşene
Ber-dâğ olurdı her varağ-ı gönçe-i teri
- 42 Bû-yı şemîm-i hulqı ile dehr olur Behişt
Qahrıyla çerğ-i kîneverüñ od olur yeri
- 43 Devründe râst eyledi kâr-ı muhâlifin
Uydı uşûle dâi're-yi çerğ-i çenberi
- 44 İtse ta'alluğ ülfeti ezdâda emri ger
Yek-laht ider tábî'at-ı hût u semenderi
- 45 Hük-m-i muṭâ'ı istese ârâm-gâh ider
Şeh-bâza zîr-i sâye-i bâl-ı kebûteri
- 46 Olsa qarîn-i kuvveti bâzû-yi mikneti
Bir zerre sedd iderdi reh-i båd-ı şarşarı
- 47 Ger olsa feyz-yâb-ı nem-i himmeti cihân
Farğ eylemezdi ehl-i nazar bağrdan beri
- 48 İtse sirâyet âteşe feyz-i semâhatı
Bir la'l-i âb-dâr olurdı her ahkeri

- 49 Şadrā hünerver-i kerem âmūz-i şaff-derā
Ey āfitāb-ı maşrıq-ı envār-ı dāveri
- 50 Sen ol kerīmsün ki kim itdi mekārīmūñ
Āşār-ı Ma‘n ü Ĥatem-i Ṭayy ü Ca‘feri
- [45] 51 Sensūñ o şadr-ı zīb-i vezerāt ki görmedi
Şāyeste Ĥaḡ bu devlet ü iḡbāle āḡeri
- 52 Zātuñ gibi görölmedi ḡaḡ bu ki şadrda
Ferḡunde-dem ferişte-şiyem ber-dil ü çeri
- 53 Nīrūyi ḡaḡr ü ḡuvvet-i bāzūyi şaṭvetūñ
İtdi zebūn efāḡme-i ḡavl-manzarı
- 54 Mānend-i seyl-i sedd olamaz hīç düşmenūñ
‘Azm-ı Sikenderāne ki ḡāşāk-ı ‘askeri
- 55 Re‘yūñ ḡekīm-i nabz-şinās-ı mizāc-ı mülk
‘Adlūñ nesīm-i ḡülşen-i şer‘-i peyām-beri
- 56 İtdi vesāṭet-i yed-i ‘adlūñle āhuvān
Gürgān-ı bī-amān ile ‘aḡd-ı birāderi
- 57 ‘Ālem nigāh-dāşte-i re‘fetūñ iken
Hīç itmedūñ muḡāfāza ne sīm ü zeri
- 58 Yoḡ vāyedār-ı ni‘met-i iḡsanuñ olmaduḡ
Ser şār-ı luṭfuñ oldu cihānuñ ser-ā-seri
- 59 Ben daḡi bülḡa-i zād-ı ma‘āş için
‘Arz eyledüm ḡuzūruna ḡāl-i mükedderi
- 60 Ḥālā mülāzım-ı der-i iḡbāl-i cūduñam
Nev-mīd-i luṭfuñ eyleme bu ‘abd-ı kemteri
- 61 İtdüm şeref bilüp dil ü cān ile iḡtiyār
Bāb-ı ḡazāda ḡidmet-i şer‘-i muṭaḡharı
- 62 ‘Ālem ḡarīḡ-i lūtfuñ iken şimdi bendenūñ
Merhūn-ı dest-i ‘acz ola rızḡ-ı muḡadderi
- 63 Seng-i cefā vü ḡāk-ı ḡam olmaḡ revā mıdur
Peyḡule-i ḡamülde bālīn ü pisteri
- 64 Bir mañsıb ile eylese ibtihācumı
İklīl-i āfitāb u dirāḡşān berāberi
- 65 Ṭāb‘-ı bülend ü muḡteşem ola bā-ḡuşuş
Fermān de ḡalem-rev-i mülk-i süḡānveri

- 66 Oldı cevāhir-i sühān-ı dil-fürūzımuñ
Her bir hūrūfı dāğ-ı süveydā-yı enveri
- 67 Mir 'āt-ı tābdār-ı zamīrümde cilveger
Çerhūñ nuķūş-ı şūret-i esrār-ı muzmeri
- 68 Olsa olurdı hāme-i mu' ciz-tırāzuma
Ancaķ nazīre hazret-i Mūsānuñ ejderi
- 69 'İkd-ı ferā'id-i sühan-ı dil-pezīrūme
Oldı sipihr-i naķd-ı kevākible Müşteri
- 70 Yazsa medīh-i biker-i hayālüm debīr-i çerh
Tār-ı nigāh-ı hūrdan eylerdi mustarı
- 71 İrdi sühan hitāma du' ādur hemān **Münīf**
Şimdi kemāl-ı şıdķ ile resm-i şenāveri
- 72 Tā kim fūrūğ-ı tal' at-ı pūr-tāb-ı yār ola
Cem' -i gūrūh-ı ehl-i ğamuñ şem' -i enveri
- [46] 73 İtsün şabāh-ı haşre dek āfāk-ı tāb-nāk
Nūr-ı çerāğ-ı bahtı çü hūrşīd-i hāveri
- 18 **Der-Sitāyiş-i Müftī-zāde Es' ad Paşa Li-Cenāb-ı İzzet Mollā**
fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
- 1 İtmeden rūh-ı ma' ānī daħi elfāz-ı beden
Nefes-i 'İsī-i endīşem idi cān-ı sühan
- 2 Gül-i rengīn-i hayālümden uçan berg-i hazān
Nāle-i şeh-per-i tāvūsa olur kaķkaħa-zen
- 3 Bāğ-ı ma' nā-yı hayālüm o ķadar nāzūkdür
Berg-i gül-berg-i ter-i tab' a baţar lafz-ı diken
- 4 Eylesem nāzūkī-i ğonçe-i tab' um taşvīr
İderem noķta-i mevhūmeye naķş gülşen
- 5 Vūs' at-i sāħa-i endīşemi itsem ta' rīf
Āsumān hırmen-i nazmumda ķalur çün erzen
- 6 Destgāh-ı ķalemüm reşk-i benān-ı nāhīd
Perniyān-ı sühanum lāyık-ı tamġā-yı peren
- 7 Noķta-i nazmuma maħāl-i leb-i cānān teşne
Yūsuf-ı tab' umuñ üftādesidür çāh-zeķan

- 8 Ben o ŧeh-bāz-ı hümā-ṭab^ç -ı hevā-yı nazmum
Eylemem mağz-ı ser-i ŧevket için fekk-i dehen
- 9 Ben o cān-bāz-ı haḳīḳat-rev-i evc-i sūḫanum
İstemem menzil-i tahḳiḳe terāzū vü resen
- 10 Ben o ṭannāz-ı ser-i zūlf-i ma^ç ānīyem kim
^çUkde-i pāy-ı mezāyā açılır daḫlümnden
- 11 Benem ol ŧā^ç ir-i rüşen-dil-i gencīne-ṭırāz
Şadef olmaz dūr-i efkāruma deryā-yı ^çAden
- 12 Benem ol nādire-senc-i güher-i tāze-zuhūr
Köhne maẓmūna degül genc-i ḫayālüm medfen
- 13 Benem ol kūh-ken-i ma^ç nī-i ŧīrīn-elfāz
Ḳalmadı tīŧe-i endīŧeme pinhān ma^ç den
- 14 ŧu^ç arānuñ eli degmezdi gül-i maẓmūna
Būlbül-i ḫāme bu gülzāra geleydi erken
- 15 Tār-ı yek-cevher-i eŧ^ç arumı degmez dü-cihān
Olsa ger ikisi bir pāreye kālā-yı sūḫan
- 16 Şaf-ŧikāf-ı ŧu^ç arāyam ki çıkınca rezme
Ḳayretinden diyemez kimse kimdür bu gelen
- 17 Cem-meŧāf-ı buleğāyam ki zamān-ı heycā
Olsa ŧā^ç ir süremez raḫŧ-ı ḳalem-i rüyīn-ten
- 18 Yed-i beyzā-yı kemālümde olur ejderhā
Sāmīrī olsa zebūn-ı ḳalemümdür düşmen
- 19 Kiŧver-i ma^ç rifeti pā-zede eylerdi felek
Ser-i tīğ-ı ḳalemüm olmasa ger ḫaŧm-efken
- 20 Düşmen ü dostum eyler anı farḳ u temyīz
Zehr u ŧekker cereyān itmededür killükünden
- 21 Yūsuf-ı ṭab^ç uma muḫtācdur ihvān-ı zamān
Ḳand-i nuṭḳumla olur Mıŧr-ı ŧafā beyt-i ḫazen
- [47] 22 Maṭla^ç -ı mihr-i tesellī dehen-i pākümdür
Sūḫanum ŧām-ı ğaribānı ider ŧubḫ-ı vaṭan
- 23 Diz çöküp bezm-i kemālümde nedīm-i ḫāme
O müdārāda-ṭabī^ç at bu temeddüḫde iken
- 24 Geldi bir nāmesi maḫdüm-ı ŧeref-menḳabenüñ
Müşk-i elfāzı devā-baḫŧ olarak Edrineden

- 25 Nazmını derc iderek vālī-i deryā-hümemeñ
Dür degül çekmiş o tār-ı hünere Baħr-i ‘Aden
- 26 Eyledi tab‘-ı güher-perver-i Es‘ad Paşa
Bün-i deryā-yı hünerde beni lāl ü elken
- 27 Ğıbta itdüm şeref-i tāli‘ine Mollānuñ
Öyle bir kevbeb-i sa‘d olmış aña tāb-efken
- 28 Niçe kevkeb dür-i ħürşīd-naẓīr-i āfāk
Niçe kevkeb güher-i ma‘den-i şulb-i rüşen
- 29 Zāde-i müftī-i dīn-dār dür-i baħş-i ‘ulüm
Faħr-i ecdād u peder tāze gül-i bāğ-ı kühen
- 30 Şāhib-i seyf ü qalem fazıl-ı Rüstem-heycā
Ķahramān-ı vüzerā ‘ālim-i her-mebħaş ü fen
- 31 Tīğ-ı ħünīn-raqamı naqş-kün-i rüy-ı zafer
Mū-şikāf-ı qalemi māşīta-i zülf-i süħan
- 32 Kān dinür cevher-i taħrīrine ol niħrīnūñ
Bu qadar şarf idemez olsa devātı maħzen
- 33 Bir kemān-dār-ı kebāze qapusında Rüstem
İki terkeş-keşi qavvās gibi Ğīv u Peşen
- 34 Nāmını eyledi güm āşaf-ı Fāzıl-laqabuñ
Mişli gelmez diyü biz nāfile itmişdük zan
- 35 Mihre mührüñ ‘Arabistānda olur tābı füzün
Nām-ı vālāsına olsam diyü bir seng-i Yemen
- 36 Tab‘-ı şīrīni olur bedraqa-i reh yoħsa
Bulamaz cādde-i regden fem-i pistānı leben
- 37 Virse Şems-i keremi kişver-i Ĥarezme şeref
Miħr-i nev-rüz şanur nergisi çeşm-i gülşen
- 38 Yüz bulursa zu‘afā qulzüm-i luţfindan eger
Mevc-i yek-qatre ruħ-i çerħe olur sīlī-zen
- 39 Ĥükmini ‘ālem-i ervāħ eger itse revān
Māderi ħaşmına olmaz bilerek ābisten
- 40 Geçirüp ħ‘ābgeħ-i qabre pül-i şemşīri
Uyudı Köpriliden qalma beqāyā-yı fiten
- 41 Sür‘at-i tīrine ħayretde qalup şīr-i felek
Çeşm-i naħcīri şanur kendi nigāhuñ demren

- 42 Çerçe olsa nażar-ı heybeti ger tefriķa-sāz
Göremez birbirini haşre ķadar çeşm-i peren
- 43 Siper-i māhı deler rümh-ı şu' ā-ı tīĝi
İtmesün zāl-i felek bī-hūde ebri cevşen
- [48] 44 Rāy-ı Hindūñ ne ķumāş oldıĝını bildürerek
Cāme-düz-ı ĝazābı istese biçmez mi kefen
- 45 Nigeh-i çeşmi ider terbiye-i çīn-i cebīn
Bir haķā eylese mülķūnde eger şāh-ı Hōten
- 46 Olsa zıddeyne eger vāsıta reng-i hılmi
Cām-ı la' līn-fer olur āba lehīb-i gül-ķan
- 47 Hükmi ger istese taĝyīr-i mizāc-ı eşyā
Söndirür hāne-i şem' i feyezān-ı revĝan
- 48 İstese ma' deletinden şeh-i ' ālem şāhid
Dikilür bāb-ı hümāyūna livā-yı çermen
- 49 Dīde-i kūr-ı felek görse eger inşāfın
Cevrini ehl-i dile bil kim iderdi ehven
- 50 Cānını ķurtaramaz virse sinānın yerine
Bir sipāhīsi alursa fuķarādan süzen
- 51 Haşret oldı harem-i bāĝçe-i hıfzında
Ser-i āhū-bereye ĝonçe-i zaķm-ı nāhen
- 52 Mūmdan raķş şanur esbini rüyīn-ten 'ūñ
Zīr-rānındaki pūlād bilekli tevsen
- 53 Bend-i ıştābla olan raķş-ı felek-reftāruñ
İremez köstegine tār-ı nigāh-ı düşmen
- 54 Niçe tevsen ki idüp sür' at-i seyri te'şīr
Lafz-ı evşāfı çıkarken göremem hāmemden
- 55 Terk idüp pūyesin ol kūh-ı cihān-ı temkīn
Şevr-i eflāke eger eylese ta' līm-i seken
- 56 Def' aten sākıķ olur gerdiş-i gerdūne-i çerķ
Olur encāma resīde çekilen derd ü miķen
- 57 Āşafā tāli' i seyr eyle ki bu āna ķadar
İtmeyem evc-i ma' ārifde senūñ vaşfuñı ben
- 58 La' net ol baķta ki zātuñ gibi bir destūruñ
Cevher ü vaşfi ile itmeye taḅ' um rūşen

- 59 Hāmdü li'llāh eşer-i feyz-i niğāhuñdur kim
Döşedüm gülşen-i evşāfuña bir tāze çemen
- 60 Çüb-ı huşk olsa da hāşā ' adem-i rağbet ile
Dīde-i düşmenüñe olmağa degmez mi diken
- 61 İntisāb eyledüm ez-cān-ı derün dergehüñe
Bu ' arīzam tarafumdan ide būs-ı dāmen
- 62 ' Ömrüm oldukça senüñ vaşfuña haşr itmez isem
Ba' d-ez-īn kilkümla ehl-i kemāle ma' an
- 63 Bülbül-i kilki ğazel-h'ān iderek ma' zūrum
Ğonçemüñ hār-ı cefāsından idersem şīven
- 64 Geçse terk eyleyemem destüme çāk-i dāmen
Çāk çāk itse girībānın o gül-pīrāhen
- 65 Bozdurur tevbeyi şūfiye şarāb-ı la' līn
Kırdurur rinde de mīnayı o sīmīn gerden
- [49] 66 Dökemez şu eline çeşme-i mihr-i raşşān
Viremez dil-berümüñ destine nāhīd legen
- 67 Büy-ı rāhat göremez sīnesi fikriyle demāğ
Olsa gül-bister-i endīšem eger berg-i sühan
- 68 Dil-i zārumda görüp tīrini ol şūh-şiyem
Ğalat-endāz olarak çeşmi didi vāfeka şen
- 69 İder āvīhte biñ cān ile ' İzzet kendüñ
Görse çāh-ı zeķan-i yārümi rūh-ı bījen
- 70 Oldı mi' mār-ı hayālüm bu ğazel bitdükde
Hikmet-āmīz olarak dīgerine tarh-efken
- 71 Çeşm-i ' irfānı açup tutmağa baķ bir dānem
Oldı hūrşīd ile hem-mertebe çeşm-i süzen
- 72 Kuru bir degnek iki çüb-ı ' aşādan ne çıkar
Ne zuhūr itdi ise itdi yed-i beyzādan
- 73 Nāhudā eylemese Nūhı bu keştīye Hudā
Mevc-i tufāna ne yelken tayanurdı ne seren
- 74 Rāst-güyāna karīn ol ki olursın şadık
Şāhid-i ' ādil-i Yūsuf idi baķ pīrāhen
- 75 Cevşeni istese pīrāhen ider erbābı
Penbenden nerm idi Dāvūduñ elinde āhen

- 76 ‘İzzetâ açdı gül-i kāmumı Hâk Edrinede
Gezmedi bülbül-i hāmem hele gülşen gülşen
- 77 Bilürüz kaldığını saña bu meydānuñ biz
Yeter ey hāme yeter niceye dek lāf-ı sühan
- 78 Cevher-i tab‘uña kân-ı ezel olmuş meftūn
Viriyor istedigüñ saña Hūdā-yı zü’l-men
- 79 Şarf idüp ed‘ iye-i devlet-i memdūhuñda
Eyle ol bāba icābetgeh-i Hâkķı mañzen
- 80 Tā ki bu levha-i pīrūzede kilik-i Bircīs
İde her rengde tecdīd-i mezāmīn-i kühen
- 81 Beyt-i iqbālin ide ser-sühan-i her dīvān
Nazm-ı āfāka Hūdā neşr-i nizām eylerken
- 82 Göre sūrāh-ı tūfenginde selāmet rāhın
Cān-ı bed-h‘āhına sürbi ola sūr-ı düşmen
- 83 Hāvf-ı ifnā-yı vücūdıyla gözin açamasun
Ola kendi nigehe düşmene berķ-i hırmen
- 84 Dāğ-dār ola ten-i düşmeni ol mertebe kim
Geydi şansun gören ol rübeh-i hirāsı cevşen
- 85 Hüsni-i ahlākı ide zātı cihāna ta‘ rīf
Vaşf ide zātını da ‘āleme ahlāk-ı hasen
- 86 Ola süknā-yı ‘adem düşmenine meşrūtā
Vaķf olup her birine galle-i ekdār u miñen
- 87 Tevsen-i ‘azmi ile peyk-i beşāret yek-sū
Merd-i tedbīrini ile şahş-ı işābet yek-ten
- [50] 19 **Kaşide-i Zā’ik Der-Hâkķ-ı Veliyyü’n-Ni‘am ‘Azīm El-Hacc
İbrāhīm Paşa Ser-‘Asker-i Mışr**
- fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün*
- 1 Başdı çün u ger nüñüste yine pāy-ı devlet
Lāne-i Mışra nüzül itdi hümā-yı devlet
- 2 Ne hümā bāl ü per açmışdı fezā-yı kudse
Ki tola devlet-i zāt ile fezā-yı devlet
- 3 Ne hümā ‘azm idicek Mışra çü mäh-ı Ken‘ān
Ola peyrāhını ārām-rübā-yı devlet

- 4 Ne hümā mümtezic-i nām-ı şerīfi olmuş
İsm-i Bārī ile ferhunde berāy-ı devlet
- 5 Ne hümā mazhar-ı esrār-ı Ḥalīlū'r-Raḥmān
Kül ocağında dili nağme-serā-yı devlet
- 6 Ya' nī hümām-ı hümā sāye Ḥalīl-i Āzer
Ki esās-efgen aqvā-yı binā-yı devlet
- 7 Rūḥ-ı kudsī gibi ilhām-ı feres anı olur
Menzil-i fikretine sidre serāy-ı devlet
- 8 Mevkeb-i kadr-i sipihre olamaz gencāyiş
Baş eger 'ālem-i bālāya nevā-yı devlet
- 9 Me'ḥaz-i şān u şeref saṭvet-i kahr-i zātı
Sāḥa-i 'ātifete neşv ü nümā-yı devlet
- 10 Olamaz pīşe-i Nemrūd kadar eslāfi
Ne kadar varsa bu isme şürekā-yı devlet
- 11 'Adem-i kudretini keşf idüp İbn-i Edhem
İtdi hem-nāme vedī' ayla fedā-yı devlet
- 12 Devlet-i heşt behište bu nümüne ancak
Oldığı kāmetine befte kabā-yı devlet
- 13 Ne sa' ādet ne şeref dāver-i Mışra bu kudüm
K'ola teşrīfi için çāk 'azā-yı devlet
- 14 Böyle olaydı Ḥudā kimseye itmez a' t̄ā
Ki ser-ı müyü ola ferve bahā-yı devlet
- 15 Ḥün-ı fevvāre-i a' dādan alur şöhret ü şān
İşbi' -i t̄ıgı bulur reng-i ḥinnā-yı devlet
- 16 Dāverā mün' im-i 'ālī-güherā dādverā
Ola ruḥsüde-i ḥākūñ vükelā-yı devlet
- 17 Sensin ol mazhar-ı tevfiḳ-i Ḥudā kim kārūñ
Oldı şūrīşde fikr-i 'uḳalā-yı devlet
- 18 Ejder-i zevḳ ile ğarḳ itmege Fir'avn-ı ğamı
Yed-i i' cāzuña Ḥaḳḳ virdi 'aşā-yı devlet
- 19 O kadar redd ü kabülünde mevātdur iḳbāl
Nīm işāretle biter çün u çerā-yı devlet
- 20 Şayḳal-ı himmete muḥtāc idi şemşīr gibi
Eyledi zātuñı Ḥaḳ zengür-idā-yı devlet

- [51]
- 21 Çün kerem devlet-i ‘âlem daği güm olmuşdı
Olduñ ihsân ile eşkâl-güşâ-yı devlet
- 22 Hakkuñı göz göre inkâr idemez İbn-i Celâl
Eyleyen var ise mâder behatâ-yı devlet
- 23 Seni Hakk eylesün fark-ı ümemden mefkûd
Yoksa târî olur ekvâna ‘amâ-yı devlet
- 24 Ümm-i dünyâyı taşarrufla ebü’d-dehr olalı
Olduñ ey cân peder-i nâdire-zâ-yı devlet
- 25 Ben de şevk ile gâzel-ğ̃ân olarak sâyeñde
Çün hezâr eyleyem âheng-i nevâ-yı devlet
- 26 Sâzda karna gelince kurenâ-yı devlet
Mûsikâr ile kırlıdı kürenâ-yı devlet
- 27 Kande hârı bedel it lezzet-i kand-i mışra
Tûtîveş bul kafes-i dilde ğidâ-yı devlet
- 28 Zât-ı devlet ki kazânuñ öte yanında imiş
Devlet-i vaşlı velî geçdi kazâ-yı devlet
- 29 İtdi ilzâm bizi devlet-i hüsn-i hûbân
Var mı gencîneyi tebzîre rızâ-yı devlet
- 30 **Zâ’ikâ** bu kelimât-ı hikem-âmîze sezâ
Dinse reşk-âver-i kânûn-ı şifâ-yı devlet
- 31 Şeyh Sînâ vü Aristû bulamaz ka‘buma yol
Ergânûn-ı hünerüm virse şadâ-yı devlet
- 32 N’eyleyem bād-ı bekef olmada taziyî‘ -i nefes
Esmedi başuma yek-şemme hevâ-yı devlet
- 33 Açamaz fem güle mendân-ı cihân nezdümde
Oldılar cümlesi memnûn ‘atâ-yı devlet
- 34 Āh devletlü efendüm elüme girse idi
Görelerdı nice olurdı şenâ-yı devlet
- 35 Devletüñ kadrini terfî‘ e olurlar me‘mür
Taraf-ı luţf Hudâdan şu‘arâ-yı devlet
- 36 Şu‘arâ lâzime-i dâ‘ire-i devletdür
Dimiş ol haşmet-i pākîze edâ-yı devlet
- 37 Şu‘arâ ile bulur kadr-i kerem rif‘at ü şân
Böyle itmişler ifâde üdebâ-yı devlet

38 Yeter iṭnāb-ı kelām oldı du‘āya hengām
Ki du‘ādur sebab-i feyz ü beḳā-yı devlet

39 Birbirine bu cihet lāzım u melzüm olıcaḳ
Herkesi farz-ı ehem oldı du‘ā-yı devlet

40 ‘Ömr ü iḳbālını te‘yīd ide günden güne Ḥaḳ
Tā ola ümm-i cihān yümnle cāy-ı devlet

20 **Ḳaṣīde-i Nef’i Der-Ḥaḳḳ-ı Şeyhu’l-İslām Muḥammed Efendi**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 Meşreb-i ehl-i maḥabbetden alan lezzet-i kām
Ḥün-ı dil nüş ider olmazsa şarāb-ı gülfām

2 Gül gibi elde ḥuşūşā ola cām-ı pür-mey
‘Aḳlı başında olan ‘ārif ider mi ārām

[52]

3 Başḳa bir ‘ālemi var bezm-i meyüñ kim anda
Görinür rind-i cihān-dīde-i ḥuşāra müdām

4 Māye-i feyz-i ḥayāt-ı ebdī neşve-i mey
Menşe‘-i ḥikmet-i devr-i ezeli gerdiş-i cām

5 Bādedür zevḳini idrāk idene āb-ı ḥayāt
Mu‘terifdür buña Ḥıızr ile Sikender de tamām

6 Ola ben istedigüm bāde-i pür-feyz ammā
Ki neşātı getirür cāne cināndan peygām

7 Nice mey tāb u fūruḡ-ı ruḥ-ı mäh-ı Neḥşeb
Nice mey pertev-i envār-ı dil-i ‘ārif-i cām

8 Nice mey dest-i Mesīḥāda çeker sāḡarını
Ḳalem alsa ele şüretger-i deyr-i ifhām

9 Nice mey rāyiḥa-i rūḥ-ı fezāsından ider
Ḳudsiyān-ı felek-i ‘ālem-i cān‘ıtr-ı meşām

10 O mey-i encümen-efrüz-ı celī-şā‘ şā‘a kim
Virse ḥürşīd-i cihān-tāba eger tābını dām

11 Ḥiddet-i bāriḳa-i pertev-i pür-nürından
Düşe tā çāh-ı ‘amīḳ-ı ‘ademe zulmet-i şām

12 Çenber-i dā‘ire-i meclisi çerḥ-i ‘işret
Devr-i bezmi tarab-āḡāz u meserret-encām

- 13 Keyfi bir mertebe cünbiş-dih-i istiğnā kim
Meşelā itmek için def^ç -i gumūm u ālām
- 14 İçse bir cür^ç asını berhemen-i şad sâle
Bir olur seng-i mezār ile yanında aşnām
- 15 Çekse bir mest-i ser-endāz-ı mey-i nākāmı
Cür^ç a-i cāmını virmez Cem-i devrāna selām
- 16 Getür ey sākī-i ferhunde-liķā bu meyden
Cānı var ise disün şūfī-i dil-mürde hārām
- 17 Mest olup rāzımı keşf eyleyeyim görsünler
Ne imiş nükte-i ser-beste-i sırr-ı ilhām
- 18 Dürc-i dilden çıkarup nice girān-māye güher
Vireyüm silk-i dür-i baħr-ı ma^ç ānīye niżām
- 19 İdeyim medħine āğāz o kerīmü'ş-şānuñ
Ki ne gördi ne görür mişlini çeşm-i eyyām
- 20 O güzīde halef-i düde-i ādem ki ider
Cevher-i pākine ecrām u ^ç anāşır ikrām
- 21 O felek-mesned ü meh-ṭal^ç at u ķudsī-fiṭrat
O cihān-dāver ü deryā-kerem ü ebr-i in^ç ām
- 22 Baħşış-āmüz-ı himem havşala-süz-ı hıssat
Kīse-perdāz-ı kerem ķāfile-sālār-ı kirām
- 23 Müşterī-re^y ü ^ç uṭārid-ķalem ü mihr-āşār
^ç Arş-temkīn ü ķazā-temşiyet ü çerħ-aħķām
- 24 Mültecā-yı vüzerā şadr-ı kirām-ı ^ç ulemā
Kāmkār-ı fużalā faħr-ı mevālī-i ^ç ızām
- 25 Hādī-i vādī-i dīn bedreķa-i rāh-ı yaķīn
Pevrev-i müctehidīn hāzret-i şeyhü'l-İslām
- [53] 26 Şadr-ı Cem-pāye ki cemmāze-keşān-ı eflāk
Eylemiş ķā^ç id-i iķbāline teslīm-i zimām
- 27 Āstīn-i keremi kīse-i erzāķ-ı cihān
Āstān-ı hāremi ķible-i hācāt-ı enām
- 28 Luṭf-ı ṭab^ç ı şeref-i^ç aķl-ı mücerred gibi haş
Feyz-i desti kerem-i ebr-i bahārī gibi ^ç ām
- 29 Ger toķunsa felege şadme-i dest-i ķahrı
Dökilürdi yere hep cevher-i tīg-ı Behrām

- 30 Nükhet-i nāfe-güşā-yı çemen-i hulkını ger
İtseler gāliye-sāyān-ı bahār istiṣmām
- 31 ‘İtr-süz olmağ için bezm-i güle daği nesīm
Hāven-i lālede saḥk itmez idi ‘anber-i ḥām
- 32 Ser-te-ser sāye-i ‘adlinde uyurdu ‘ālem
Şıyt-ı iclāli ḳosa çeşm-i kevākibde menām
- 33 Re’yi bir mertebe rüşen ki yazarken vaşfın
Şem‘a gālib görünür şu‘le-i nevk-i aḳlām
- 34 Hadd-i imkānı n’ola itse tecāvüz ḥükmi
Şöyle ḳılmış felegi ḥikmet-i Hāḳ emrine rām
- 35 Farḳ olunmazdı tulū‘ı vü gurūbı mihrūñ
Şāmı şubḥ it dise bir demde şabāḥı aḥşām
- 36 Serverā dādgerā dāver-i vālā-güherā
Ey ḥudāvend-i felek-şadr u melā’ik-ḥuddām
- 37 Gelmeye ‘āleme bir sencileyin zāt-ı laṭīf
Olsa ger ḥāmil-i ervāḥ-ı mücerred erḥām
- 38 Devr-i cūduñda görür ḥālını baḥr ü kānun
Aḡlayup aña şaçar eşk-i firāvānı ḡamām
- 39 Balsa ger nāmiye-feyż-i kef-i iḥsānuñ olur
Direm-i rāyic-i bī-sikke bahār-ı bādām
- 40 Virdi mi‘mār-ı ḳazā hendese-i tedbīrūñ
Ṭāḳ-ı pūr-zelzele-i devlete bir istiḥkām
- 41 Ki felekler yıḳılup olsa cihān zīr ü zeber
Olur erkān-ı bināsında anuñ yine devām
- 42 Ṭutsa dünyāyı n’ola şöhret-i luṭf u keremūñ
İtmede mekrümetūñ ‘āleme ĩşār-ı merām
- 43 Vaşf-ı zātuñda ḥuşāşā ide bezl-i maḳdūr
Bir benüm gibi sūḥan-senc-i pesendīde-keleām
- 44 Nāmuñı naẓm-ı bülendümle çıkardum felege
İde tā ḥāzin-i esrār-ı ḳazā naḳş-ı ḥıtām
- 45 Giderek ‘arşa çıkarmaḳda olur ‘arşa degül
İderim ḡāyet-i imkāna varınca iḳdām
- 46 Minnet Allāh ki virmiş o ḳadar isti‘dād
Naẓm için eylemezem ṭab‘uma zūr u ibrām

- 47 Eylesem her ne zamān fikre ‘azīmet erişür
Gūşuma zemzeme-i zeng-i berīd-i ilhām
- 48 Nāvek-i fikrüm ider tīr-i każā gibi güzer
Olsa fūlād Dımıřķīden eger heft-ecrām
- [54] 49 Zūr-ı endīşe vü āşār-ı hayālümdür iden
Neydügin nükte-şināsān-ı zamāne i‘ lām
- 50 Kuvvet-i kāhire-i fikr-i Kemālāt ü Husrev
San‘at-i nādire-i nazm-ı Nizāmī vü Nizām
- 51 **Nef’ī**-i tīğ-zebānum ki zamānumda benüm
Şaf-şikāf-ı şu‘arā-yı sūhan-ārā-yı benām
- 52 Tīğ-ı ser-tīz-i zebānum o kadar keskīndür
Ki dünīm olur anı ańsa dil-i Rüstem ü Sām
- 53 Şu‘le-i şem‘-i hayālüm o kadar rüşendür
Ki görünür dil-i ma‘nādaki rāz-ı güm-nām
- 54 Cilve-i şāhid-i nāzmum o kadar nāzükdür
Ki komāz hātır-ı endīşede şabr u ārām
- 55 Şanki gencīne-i tab‘umda nihān idi ezel
Genc-i esrār-ı hudāvend-i ‘ālīm ü allām
- 56 Gāvuş-i tīşe-i endīşe idüp şimdi ‘ıyān
Oldı her gevheri ārāyiş-i silk-i eyyām
- 57 Sāmi‘a gevher-i maźmūnum ile nāzende
Nātıka lezzet-i guftārum ile şīrīn-kām
- 58 Şafdur āb-ı revān gibi o deñlü nazmum
Ki yazarken kalem-i çābük ü zībende-ħırām
- 59 Olmasa seyr ü şebāt añları temyīze sebeb
‘Aks-i hāmeyle suťurı idemez farķ evhām
- 60 Beytimūñ her biri bir bütkededür kim yaraşur
Olsa seng-i dil-i hūbāndan aña ferş-i ruħām
- 61 Yā serāy-ı şeh-i ma‘nāda olursa lāyık
Merdüm-i çeşm-i melā’ikden aña Hindū-yı bām
- 62 Şimdi seccāde-i ma‘nāda benüm mürşid-i küll
Ĥırķa-pūşān-ı beyān benden alur feyz-i kelām
- 63 İderim kuvvet-i kudsiyye-i efkārüm ile
Cünd-i ervāh-ı ricāl-i sūhāni istiħdām

- 64 Hâfız u İbn Yemînüm gâzel ü kıt'ada ger
Söylesem belki rübâ'ide olurum Hayyâm
- 65 'Urfî-i Rûm idüğüm cümle iderler teslîm
Görseler ger bu kıasîdem bülegâ-yı A'câm
- 66 Şâ'ir-i nâdire-güyum ne disem hisse çıkar
Düşmen ü dostu bî-tevriye vü bî-ihâm
- 67 Virirüm dostu bir harf ile tevķî'-i kabûl
İderim düşmeni bir nokta ile şöhre-i 'âm
- 68 O le'âfet mi var eş'âr-ı şafâ-bağşumda
Ki keder vire aña dahl-i hasûd-ı hodkâm
- 69 Dahl iden de sözüme bārî bir üstâd olsa
Söyledükçe beni ma'kül ile kılsa ilzam
- 70 Nev-heves bir mütesâ'ir ki daği biñ yıl eger
Fikr-i şî'r itse görünür yine endîşesi hâm
- [55] 71 Ne bilür zevķ-i sühân neydüğün olursa Mesîh
Tıfl-ı nev-reste-i nâ-şüşte-leb-i şîr-âşâm
- 72 Eb ü ceddiyle tefâhür iden ebced-h'ânûñ
Ehl olan redd ü kabûline virür mi ahkâm
- 73 Kûh-ı Kâf olsa gelür nokta-i fâ deñlü hafîf
Merd-i rüyîn-tene tıfl-ı müteharrik-endâm
- 74 İrdi söz gâyete şimdengirü lâfi kıoyalum
İdelüm şıdk ile âgâz-ı du'â-yı encâm
- 75 Tâ ki Sâķî-i felek sâğar-ı sîmîn-mehi
Geh tehî gâhî pür idüp kıla devrini tamâm
- 76 Düşmeye câm-ı mey-i devlet elinden bir dem
Bezm-i iķbâli müretteb tura tâ rûz-ı kıyâm
- 21 **Bahâriyye-i Vehbî-i Sünbül-zâde Der-Hakķ-ı Şeyhü'l-İslâm
Es'ad Efendi**
- fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün*
- 1 Feyz-i nev-rûz ile bulmuş reng ü büy-ı yâr gül
Vaķtidür 'arz eylesün bülbüllere dîdâr gül
- 2 Âb u tâbı ol kıadar ser-şârdur kim 'âlemüñ
Gösterür her güşeden hâr-ı ser-i dîvâr gül

- 3 Mevsim-i ürd-i behiştüñ bilse Rızvân revnağın
Bâgbânlardan gelüp isterdi bir miqdâr gül
- 4 Dîdeler rüşen diyü bülbül nevâ-sâz-ı tarab
Çeşmin açduqça görür her nergis-i bîmâr gül
- 5 ‘Ârız-ı hoy-kerde-i dil-ber gibi pür-âb u tâb
Cüşiş-i şeb-nemle olmuş maṭmaḥ-ı inzâr gül
- 6 Bir müselleṃ tâzedür ḥüsn-i bahâr ile çemen
Ṭurre sünbül ḥaṭ benefşe gönçe leb ruḥsâr gül
- 7 Dîde nergis ten semen kaçad serv sîne yâsemen
Nâle-i ‘aşîk hezâr u ḥande-i dil-dâr gül
- 8 Tâzelense vechi var şimdi Zelîḥâ-yı zamân
Oldı ḥüsn-i Yûsuf-âsâ revnağ-ı bazâr gül
- 9 Jâlelerden güş-ı bîkr-i gönçeye mengüş için
Dâne dâne intiḥâb eyler dür-i şehvâr gül
- 10 Lâle sürḥ olmuş kızarmış ḥacletinden ergüvân
Ṭab-ı reng-i rüy-ı âlin eylemiş izḥâr gül
- 11 Mest olup gül-bisterinde nâz ile ḥ’âbîdedür
Nâle-i bülbülden olmaz şubḥa dek bîdâr gül
- 12 Çîn-i zülf-i dil-rübâdan mı ḥaṭâdan mı gelür
Almış enfâs-ı şabâdan nâfe-i Tâtâr gül
- 13 Kaṭre kaṭre jâleler mi eşk-i bülbül mi ‘aceb
Maḥdem-i ḥürşîde eyler dür gibi îşâr gül
- 14 Yâ gülâb-efşân mıdur ḥâk-i reh-i iḳbâline
Bir ‘inâyetkâra ta‘zîm eyleyüp her bâr gül
- 15 Şeyḥü’l-İslâm-ı felek-sâye Süreyyâ-pâye kim
Bâğ-ı ḳadrinde gül-i ḥürşîd bî-mikdâr gül
- 16 Nâmdaş-ı faḥr-i ‘âlem Es‘ad-ı şâhib-kerem
Ṭab‘ı gülzâr-ı himem hem zâtıdur muḥtâr gül
- [56] 17 Cevher-i gül müstefîz-i şeb-çerâğ-ı luṭfidur
Nûr-ı fazlından olur gencîne-i esrâr gül
- 18 Bir Hümâ-yı evc-i rif‘atdür ki bulmaz sâyesin
Olsa da dest-i şabâda Ca‘fer-i Ṭayyâr gül
- 19 Servi pâ-der-gil idüp ḥayretle feyz-i hâmesi
Reşk-i imzâsiyla eyler dâğ-ı dil izḥâr gül

- 20 Bir gül-i huşk olsa āğişte gül-āb-ı luḡfına
Açılır her bergi üzre şad tarāvet-dār gül
- 21 Ṭab‘ı itdükçe gülistān-ı ma‘ ānīden güzer
Dest-i gül-çīn-i ḡayālin būs ider şad-bār gül
- 22 Gülşenī şeyḡi gibi devrinde şafvet-yāb olup
Dāne-i şeb-nemden itmiş sübhā-i ezkārlar gül
- 23 Serverā hem revnaḡ-ı zāt-ı kerīmūñ olmasa
Böyle olmazdı cihānda zīver-i destār gül
- 24 Pertev-i mihr-i zamīrūñ düşse gülzār üstine
Zeyn ider rüy-ı zemīne sāye-i ezḡār gül
- 25 Bāḡa Nīşābūr-ı ḡulḡuñdan gelür peyk-i şabā
Bu cihetden itdi kesb-i māye-i ‘aṭṭār gül
- 26 ‘Aḡl-ı evvel cevher-i idrākūñe şānī degül
‘Unşur-ı pākūñ gülistān-ı kemāle çār gül
- 27 Nev-bahār-ı himmetūñdür revnaḡ-efzā-yı cihān
Ba‘d-ez-īn her berg-i huşkın eylesün eşcār gül
- 28 Gülşen-i eflāke eylesenñ tebessümle nazar
‘Arz ider sa‘d-aḡterān-ı şābit ü seyyār gül
- 29 Terbiyet-baḡş olsa telṭīfūñ nihād-ı āzere
Ser-fetīl-i şem‘ adān eyler güşāde nār gül
- 30 Nāmiye-tāb-ı ‘itābuñ görse ammā kim olur
Aḡker-i ṭakat-güdāz-ı mürḡ-i āteş-ḡār gül
- 31 Gülsitān-ı ‘ālemūñ gördük hezārān güllerin
Ṭıynet-i pākūñdür ancak var ise bī-hār gül
- 32 Himmetūñden feyz alursa sāḡa-i ṭab‘um gibi
Güne-gün eyler şüküfte şaḡn-ı sünbülzār gül
- 33 Ben o vaşşāfım bahāristān-ı evşāfuñda kim
Gülşen-i zihnümde olmuş şüret-i efkār gül
- 34 Bir nezāketle ḡaber aldum dehān-ı ḡonçeden
Eylemiş rengīnī-i ḡüftārumı iḡrār gül
- 35 Buldı gül-geşt-i muşallāsında Şīrāzuñ beni
Naḡl-i ṭab‘ımdan ḡopardı ‘örfī-i faḡḡār gül
- 36 Ben de telmīḡ eyledüm ta‘rīz ile bu mışra‘ın
Bülbülī ez-bāḡ-ı mā bī-girifte der-minḡār gül

- 37 Tab[‘]-1 pür-nîrengümüñ reng-i füsünin meşğ idüp
Çüb-1 huşk üzre bitürmiş hâme-i sehḥâr gül
- 38 Nazm-1 rengînum yazılsa cā-be-cā evrākına
Dest-i rağbetde olur mecmū[‘] a-i eş[‘]âr gül
- [57] 39 Şâhid-i zîbā-yı mazmûn istemem bu bâğda
Gönçelerden [‘]arz ider efkârıma ebkâr gül
- 40 Gülsitân-1 [‘]aşka bir rengîn gazel yazdum yine
[‘]Andelîb ezberleyüp güş eylesün tekrâr gül
- 41 Böyle âb u tâb ile la[‘]l-i ruḥuñ gül-nâr gül
Gül-bün-i ḥüsnüñ açar sîr-âb u âteş-bâr gül
- 42 Gülli dîbâlar giyüb geldükçe şahn-1 gülşene
Pâyuña rızân olur ey serv-i hoş-reftâr gül
- 43 Halka halka rüyuña pîçide gîsü-yı siyeh
Bu ne gülşendür ki olmış âşiyân-1 mâr gül
- 44 La[‘]l-i nâbuñ [‘]aşkına nüş itmek için dem-be-dem
Eylemiş her gönçesin bir sāğar-1 ser-şâr gül
- 45 Tâb-1 hacletden kızarmazdı bu güne çehresi
Nâzenînum gül yüzüñden itmeseydi [‘]âr gül
- 46 Rüy-1 âlüñ üzre cây-1 büse gördüm cā-be-cā
Gülsitānuñdan koparmış korçarum ağıyâr gül
- 47 Nev-bahâr-1 kāmranîdür gelüp bu bâğdan
Sen de almazsun niçün ey **Vehbî**-i nâ-çâr gül
- 48 [‘]Ârifem bir gül yeter bâğ-1 temennâdan baña
Hem-çü gül-çînân ne-ḥâhem zîn çemen bisyâr gül
- 49 Ba[‘]d-ez-îñ vird-i du[‘]â-yı devletüñ ezberleyüb
Bülbül-i şürîde-âsâ eylemem tezkâr gül
- 50 Her şebi fîrüz rûzı ola nev-rüz-1 şeref
Nüh-çimende mihr ü mâh oldukça pür-envâr gül
- 22 **Bahâriyye-i Fıḥnat Berây-1 Sultân Maḥmûd Hân**
mefâ[‘]îlün mefâ[‘]îlün mefâ[‘]îlün mefâ[‘]îlün
- 1 Dem-i nev-rüz irişdi gülşene faşl-1 bahâr oldu
Yine âşâr-1 feyz-i kudret-i ḥaḥ âşikâr oldu

[58]

- 2 İdüp neşv ü nümā ezhār-ı gülzāra nesīm-i feyz
Açıldı gönçeler şevkıyle cūlar bī-ķarār oldı
- 3 Güşāde oldı hātırlar ķudūm-i nev-bāharīden
İdince hānde güller bülbül-i şūrīde zār oldı
- 4 Bahār itdi çemende güyyiā bir bezm-i Cem tertib
Yine zerrīn ķadeh destinde cām-ı zer-nigār oldı
- 5 Şūrāhıveş dizildi lāleler şahn-ı çemenzāra
Temāşā eyleyüp bu bezmi diller neş'edār oldı
- 6 Göz açdı h'ābdan nergis şarıldı yāsemen serve
Uyandı baht-ı ' aşık mevsim-i zevķ-i kenār oldı
- 7 Olınca nefha-i bād-ı bahār ile çemen ihyā
Bu güne bir ğazelle naħl-i hāme mīvedār oldı
- 8 ' İzār-ı ālüñ üzre hāt-ı müşġīn āşıkār oldı
Görenler şandılar kim āteşe ' anber-nişār oldı
- 9 Görüp ol naħl-i bāġ-ı ' işvenüñ rüy-ı ' araķ-nākin
Degüldür jāle yer yer dürr döküp gül şermsār oldı
- 10 Ne mümkin pençe-i ' aşķ u maħabbetden ola āzād
Yine mürġ-ı dilüm bir çeşm-i şeh-bāza şikār oldı
- 11 Peyām-ı zülf ü haddiyle şabā varduķça gülzāra
Olup sünbül perīşān lāle vü gül dāġ-dār oldı
- 12 Alup devr-i hātında būsesin ol ķadd-i mevzūnuñ
Nihāl-i ğülşen-i ümmīdümüz pür-berk ü bār oldı
- 13 ' Aceb kil-k-i süħanver-kān mıdur deryā mıdur bilmem
Ki vaşf-ı şāh-ı ' ālemde dür ü gevher nişār oldı
- 14 Şehin-şāh-ı zamān Maħmūd hān-ı mekremet-pirā
Cihān-ı şevket ü şāhen-şeh-i sāhib-vaķār oldı
- 15 O sulţān-ı mu' azzam şehir-i yār-ı heft-kişver kim
Anuñ Faġfūr u Hāķān bendegānındañ şümār oldı
- 16 Niçe teşbīh olur İskender ü Dārāya dārātı
Ki derbān-ı deri Keyħusrev ü İsfendiyār oldı
- 17 Zemīn ü āsumāna şaldı pertev neyyirātı
Sipih-r-i devlet ü iķbāle mihr-i tābdār oldı
- 18 Ümīd-i pāy-būs-ı raħş-ı iclāli için her gün
Gelüp hūrşīd-i dergāhında ferş-i reh-güzār oldı

- 19 Olur āsūde diller rūzgāruñ germ ü serdinden
Gülistān-ı cihāna rahmı naḥl-i sāyedār oldı
- 20 Olup şahrālara hıfzı nigāhbān ‘ahd-i luṭfında
Günām-ı şir-i ner āhūlara cāy-ı qarār oldı
- 21 Yeter **Fıtnat** du‘āya başla itnāb-ı sūḥan itme
Ki evşafı anuñ bī-ḥadd ü pāyān bī-şomār oldı
- 22 Hemīşe dā’im itsün şevket ü iclāl ile Mevlā
Vücūdı tāt u taḥta tā be-ḥaşr iftiḥār oldı
- 23 Ola gülşen-serāy-ı salṭanatda gül gibi ḥandān
Dinildükçe şitā geçdi zamān-ı nev-bahār oldı
- 23 ‘İdiyye-i Fıtnat Berāy-ı Şadr-ı A‘zam Muştafa Paşa

mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün

- 1 Eyā destūr-ı ‘ālī-menkıbet ‘İdüñ sa‘id olsun
Şeb ü ruzuñ hemīşe reşk-i baḥş-ı kadr-i ‘İd olsun
- 2 Olup evkātınuñ her ānına āmāde şad şādī
Dem-ā-dem ṭab‘-ı şāfuñ mazhar-ı şevk-ı cedīd olsun
- 3 Sen ol destūr-ı ekrem şadr-ı a‘zamsın ki lāyıkdur
Nizāmü’l-Mülk ü Āşaf bezm-i ḥāşuñda ‘abīd olsun
- 4 Sezādur Mu‘an ü Ḥātem meclis-i elṭāf u cūduñdan
İdüp ta‘līm-i ‘āyin-i mekarim müstefīd olsun
- [59] 5 Olup ruḥ-sūde-i ḥalk-ı cihān hemvāre dergāhuñ
Ġubār-ı āsitānuñ sürme-i çeşm-i ümīd olsun
- 6 Olaydı zinde Rişū dir idi reşk eyleyüp ḥaḳḳā
Olursa şadr-ı a‘zam böyle destūr-ı reşīd olsun
- 7 Olup dā’im hümā-yı devletüñ evc-i sa‘ādetde
Zilāl-i re‘fetüñ fark-ı enām üzre medīd olsun
- 8 Degül kıabil edā-yı vaşf-ı zāt-ı pāküñ isterse
Zebān-ı kilik-i şā‘ir ḥaşre dek vaḳf-ı neşīd olsun
- 9 Du‘ā gevherin nazm eyle **Fıtnat** silk-i iḥlāşa
Olup maḳbūl-i tāāvize-i ‘arş-ı mecīd olsun
- 10 İde dā’im Ḥudā devletle her-dem zāt-ı zī-şānuñ
Meserretle olup hem-dem küdüretten ba‘īd olsun

- 11 Haṭālardan idüp maḥfūz Bāri ṣadr-ı vālāda
Olup ‘ömrüñ füzün iḳbāl ü iclālün mezīd olsun
- 12 ‘Umüm üzre budur ancaḳ du‘āmız her ḥuṣūsuñda
Hemişe maẓhar-ı tevfiḳ olup baḥtuñ ṣa‘īd olsun
- 13 Olup hemvāre ṣīrīn-kām-ı şehd-i ‘āfiyet-ṭāb‘uñ
Meseretle feraḥla her günüñ bir rüz-ı ‘id olsun

1 Tercī‘-Bend-i Naẓīm Efendi

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

I

- 1 anı o dem ki niṣīmen-tırāz ṣoḥbet idüm
O mest-i nāz ile mey nūṣ-ı bezm-i iṣret idüm
- 2 anı o dem ki idüp yāri ṣubḥa dek der-ber
Miṣāl-i hāle hem-āḡuṣ-ı māh ṭal‘at idüm
- 3 anı o dem ki ser-i kūy-ı yār idi vaṭanum
Hezār ṣevḳ ile gül-çīn-i bāḡ-ı vuṣlat idüm
- 4 anı o dem ki olup ḡarra-mest nāde-i nāz
Ḥumār dürdī-i cām-ı niyāza ḥasret idüm
- 5 anı o dem ki Cem-i meclis-i maḥabbet olup
Ṣarāb-ı ‘aṣḳ ile pür-zevḳ ü ḥalet idüm
- 6 anı o dem ki ruḥ-ı yāre eyledükçe niḡāh
Ser-ā-ser āyīneveṣ çeṣm düz ḥayret idüm
- 7 anı o dem ki ṣafādan miṣāl-i pervāne
O ṣem-i bezm-i letāfetle germ ülfet idüm
- 8 Fiḡān ki ṣimdi olup hicr ile perīṣān ḥāl
Gözümde ḳaldı o demler miṣāl-i ḥ‘āb u ḥayāl

II

- 1 Görürdi dīde-i dil cilve-i ḳādd-i yāri
O servüñ olmuṣ idüm cān ile hevādārı
- 2 Kemend-i zülfüne dil baḡlamıṣdum ol ṣūḥuñ
Ṣikenc ü kākülinüñ cān idi giriftārı
- 3 Niḡāh-ı siḥr ile itmiṣdi ṣabrumı ḡāret
‘İḳāl-ı ‘aḳlım idi çīn-i zülf-i mekkārı
- 4 Ḥayāl-i ḥüsni cilā-baḥṣ-ı çeṣm-i cānum idi
Anuñla añlar idüm sīnede dil-i zārı

- 5 Musahhar itmiş idi la^l ile olup âteş
Dil-i zâ^c İfimi ebrûsı ile ruhsârı
- 6 Mezâk-ı ^c aşkumı telh itmemişdi sâķī-i hicr
Vişâl-i dil-ber idi bezmümüñ kadehkârı
- 7 ^c Azîz tahtgeh-i mısr-ı vuşlat olmuş idüm
Tamâm Ebû Yūsuf-ı hüsün olup hâridârı
- 8 Revâ mı şimdi olam künc-gîr-i mahcûrî
Karârgâh-ı dil ü cân ola çeh-i dūrı

III

- 1 Figân-ı hayf ki dūrum vişâl-i cānāndan
Dirîĝ u derd ki derdüm belâ-yı hicrāndan
- 2 Kenâr-ı çeşmini demdür ki eşk-i şu^c le-feşân
İde nümüne dem-â-dem tenür u tūfānda
- 3 İdüp o Yūsuf-ı hüsün gamında Ya^c kubı
Nişân virür dil ü cân şimdi beyt-i aĝzāndan
- 4 ^c Aceb mi fūrkatı iste cihānı tîre vütâr
Ĝubâr-ı kûyı olup dūr dîde-i cāndan
- 5 Bilürse illetimi nabz-gîr-i derdüm olup
Mesîh el çeke derdüm budur ki dermāndan
- 6 Dem-â-dem âteş-i hâsret becâ-yı eşk-i revân
Şerâre cüş ider oldu dü-çeşm-i giryāndan
- 7 Ğabâ-yı gül gibi çak itdi hârzâr-ı firâķ
Henüz yoķdur eşer bende ceyb ü dāmāndan
- 8 O şūhı görmeyeli hâtır oldu rencîde
Cünün-i ^c aşķ ile oldu bahâr-ı nādîde

IV

- 1 Bu yolda dem-demim ancak dü-çeşm-i pür-nemvâr
Görince hâlüme aĝlar gözüm gibi nemvâr
- 2 Reh-i firâķda kaldum yine tek ü tenhâ
Ne bir enîs-i muvâfıķ ne yâr ü hem-demvâr
- 3 Diyâr-ı ^c aşķda düşdüüm ĝarîb ü âvâre
Ne ketm-i rāza tākāt ne yâr-i maĝremvâr
- 4 Kimine cur^c ası eyle derün-ı^c aşıķı hūn
Şarâb-ı ^c aşķda demvâr iler ^c âlemvâr

- [61]
- 5 Şarāb-ı ‘aşkuñ olur keyfi terk-i cān itmek
Egerçi biñ yaşar ol meyden içse ādemvār
- 6 O meyden içmiş idüm ben de germ olup şimdi
Humār-ı hasret imiş nāmı dilde bir gamvār
- 7 Vişāl-i yārdan efsūs u hayf dūr olalı
Serinde cān u dilüñ gūne gūne mātemvār
- 8 Belā-yı fūrķate yā Rabb nihāyet olmaz mı
Bu iştiyāķa dağı hadd u gāyet olmaz mı

V

- 1 Gözüm firāk ile pūr-hūn serümde dāğ-ı cünün
Hevā-yı Leylī-i zūlfinde cān u dil Mecnūn
- 2 Derūnum āteş-i hicr ile kül-hān-ı hasret
Dil ıztırāb ile meksūr u hātırum maḥzūn
- 3 Tenümde nār-ı maḥabbet kebāb ider cigerüm
Hücüm-ı ‘aşķ ile hālüm ḥarāb bağrum hūn
- 4 Dirīğ oldı ḥarāb ol şāhenşāh-i ḥüsnūñ
Sipeh-i ‘aşķına iķlīm iken derün u bīrūn
- 5 Demīde itdi hümā-yı hevā-yı kākūlini
Firāz-ı lāne-i çeşmümden āh-ı berķ-i derün
- 6 Dile ḥayāl-i zenaḥdānı çāh-ı Bābil idi
İdüpdür ‘aķlıma her bir nigāhde şad efsūn
- 7 **Nazīm**-i zār gibi göñlüm ol perī-veşe dūn
Hezār cān ile olmışdı ‘aşıķ-ı meftūn
- 8 Fiğān ki hasret-i hicr itdi şimdi dem-beste
Firāk-ı yār ile oldum ölümli bir ḥāsta

2 **Terkīb-Bend Li-Cenāb-ı Fehīm**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

I

- 1 Ey nigāh-ı gāzabı mest-i mey-i naḥvet-i nāz
Ĝamzesi sākī-i cām-ı ecel-i ehl-i niyāz
- 2 Ey fūrūğ-ı ruḥ-ı ḥūy-gerdesi ḥürşīd-güdāz
Eyl leb-i nādire gül-berg-i gül-i gülşen-i rāz
- 3 Kōrķaram rāzumu fāş ide o çeşm-i gammāz
Åşinā oldı dile ğamze-i peykāne-nevāz

4 Şeb-i hicr ü ğam-ı zülf ü dil-i sevdâ-perdâz
İhtiyârî degül âh eyler isem dūr u dirâz

5 Âh idersem n'ola sevdân ile tölmiş göñlüm
Haberüñ yok ki senüñ ' aşkuñ olmuş göñlüm

II

1 Hüsnuñ evvel baķışumda beni itdi meftün
Eyledi sāhir-i çeşmüñ baña çok mekr ü füsün

2 Zülfüñ itdi dilümi silsile-cünbân-ı cünün
Âhrü'l-emr bu sevdâ ile oldum mecnün

3 Gördüñ oldum elem-i ' aşkuñ ile zar u zebün
Şerbet-i luţf ile derd-i dilüm itdüñ efzün

4 Toldı tā derd-i maħabbetle derün u bīrün
Başladuñ zehr-i sitemle cigerüm itmege ħün

5 Rüy-ı dil gösterüp itdüñ beni çün dīvâne
Olduñ mey āhü-yı baħşî giderek bīġâne

III

1 Bī-mürüvvet ne idi ' arz-ı maħabbet evvel
Ne idi eyledigüñ luţf u mürüvvet evvel

[62] 2 Yine virdüñ idi nezzāreye ruħşat evvel
İtmek idi ġarazuñ çünki ferāġat evvel

3 Niçün itdüñ dil-i bī-çāren şefķat evvel
Ne idi tā bu ķadar germi-i ülfet evvel

4 Üns idi elde iken şānuña ' ādet evvel
Şāh-bāzum yoġ idi sende bu vaħşet evvel

5 ' Afv kıll hüsnuñe ġüstāħ nigāh itdüm ise
İhtiyār elde degül girye vü āh itdüm ise

IV

1 Gerçi ben ser-ħoş ' aşkuñla şarāb itmez idüñ
Āteş-i cevr ile baġrumda kebāb itmez idüñ

2 Evvel ālüfteñe tā böyle ' itāb itmez idüñ
Biñ su 'āl itsede bir tünd cevāb itmez idüñ

3 Luţf iderdüñ ġazab-ālūde ħitāb itmez idüñ
Beni gördükçe ser-i rehde şitāb itmez dūñ

4 Çeşümü āteş-i ħasretle kebāb itmez idüñ
Dil-i vīrānemi tekrār ħarāb itmez idüñ

5 Şimdi kurbānuñ olam şöyle nedür n'oldı sebeb
 Āşinā-yı ezeliye bu tecāhül bu ğazab

V

1 Mest-i şīrīn-sūhanam telhi-i güftār nedür
 Luţfuñ evvel ne idi şimdi bu āzār nedür

2 Pür-teġāfül nigāh-i nergis-i bīmār nedür
 Ğonçe gibi gül-i la' līn-i şeker-bār nedür

3 Beni gördükçe şitāb ile o reftār nedür
 Renciş-i bī-sebeb-i ğamze-i pergār nedür

4 Sitem-i ğamze yeter çeşm-i cefākār nedür
 Mübtelāña nedür ey şūh bu eţvār nedür

5 Sitem itmekte yine kādīr iseñ eyle baña
 'Āşıkam 'āşıkam ey şūh-ı cefākār saña

VI

1 Ğod-perestüm reviş-i dīnūñe kurbān olayım
 'Āşık-āyīnesin āyīnūñe kurbān olayım

2 Pīçiş-i turre-i müşkīnūñe kurbān olayım
 Reşkden bister ü bālīnūñe kurbān olayım

3 Çeşm-i 'ayyār-ı sūhan-çīnūñe kurbān olayım
 O kemān ebrū-yı pür-çīnūñe kurbān olayım

4 Nāvek-i ğamze-i pür-çīnūñe kurbān olayım
 Zehr-ħand-i leb-i şīrīnūñe kurbān olayım

5 Sīneñi kīneden ey āyīne-ruħ şāf eyle
 Öleyim mi ele mir'āt alup inşāf eyle

VII

- [63]
- 1 Ğüsnüñi görse eger Yūsuf olur bende saña
 Ğayl-i 'uşşāk niçe olmasun efgende saña
- 2 'Āşık olurduñ eger görse idüñ sen de saña
 Ba' d-ez-īn bendeyem ey şāh-ı cihān ben de saña
- 3 Ğande it ağlasa ħālīn dil-i nālende saña
 Böyledür kısmet-i Ğağ giryē baña ğande saña
- 4 Bir naşīħatdur ider 'āşık-ı şermende saña
 Ğorkaram yār olur ağyār-ı firībende saña
- 5 Ğirde-bālīn gül-āgende olup püte-i ğār
 Derd-i ğayretle helāk ola Fehīm-i bīmār

3 Mu' aṣṣer Li-Cenāb-ı Neṣ 'et Baba

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Fürkatüñle ey perī hālüm perīṣān oldı gel
Başuma teng oldı ' ālem çāh-ı zindān oldı gel
Hānumānum sensüz ey mey beytü'l-aḥzān oldı gel
Pādişāhum mülket-i dil yandı vīrān oldı gel
Seyl-i eşkümlü dü-çeşmüm ' ayn-ı tūfān oldı gel
Hün-ı dil çıkdı gözümde eşküm al ḳan oldı gel
' Ālemi ğarḳ eyledi deryā-yı ' ummān oldı gel
Hātırüm maḥzūnkārım āh u efġān oldı gel
Bu esīr-i derd-i ḥasret raḥma şāyān oldı gel
Merḥametkārım efendim vaḳt-i iḥsān oldı gel

2 Ey meh-i nā-mihribānum ḥayli müddet gelmedüñ
Terk idüp ben bendeñi ey bī-mürüvvet gelmedüñ
Kimler ile eyledüñ nev-ṭarḥ-ı ' işret gelmedüñ
Eyledüñ bīġānelerle germ-i ülfet gelmedüñ
Jāj-ḥāya eyleyüp luḫf u mürüvvet gelmedüñ
Hāy zālüm eyledüm biñ kere da' vet gelmedüñ
Ben ḳuluña eyleyüp hīç raḥm u şefḳāt gelmedüñ
Eyledüñ peymān-şikest yok mı fütüvvet gelmedüñ
Mümkin iken şevḳ şādī ile şoḫbet gelmedüñ
Şimdi aḥvālüm efendim pek perīṣān oldı gel

3 Ol zamān kim şem' -i bezm-i ḥazret-i yārān idük
Reşḳ-i bezm-i Bayḳara bir meclise ser-ḥān idük
Gülsitān-ı ' İş ü şevḳle bülbül-i ḥoş-ḥān idük
Devlet-i aḥbābımızla ' āleme sultān idük
Cümleye fermān-revā bir şāḫib-i dīvān idük
Pīşvā-yı ' ārifān ser-mezheb-i rindān idük
Cism-i aḥbāba ḥayāt-ı cāvidān-ı cān idük
Sāḳī-i şahbā-yı şevḳ-i ḥazret-i rindān idük
Şānımız dūnyā bilür bir şöhre-i devrān idük
Bir şorar yok şimdi ' ālem başḳa devrān oldı gel

[64]

4 Mevsim-i ' İş ü ṭarabdur irdi faşl-ı nev-bāḥār
Ḳıldı yārān-ı şafā gül-geşt-i ' azm-i mürġzār
Gül-' izārı ile herkes ' andelīb-i kāmḳār
Men ġarīb āvāre dil-süz u derūnum dāġ-dār
Derd ü dāġ-ı ḥasret ile şaḫn-ı sīnem lālezār
Oldı çeşmüm ' aynı ile iki ḥünīn cūybār
Hün-ı dilden yer yer açılmış şüküfe bī-şumār
Mürġ-ı cān şāh-ı ye'sde bülbül-i şeydā vü zār
Kendi bāġındur temāşā eyle gel ey yādigār
Şerḫalarla dāġ ile sīnem gülsitān oldı gel

5 Ey sitemḳār u cefā-cū merḥametsüz dil-rübā
Ḥāk-i pāyüñ dīde-i ġam dīdemüzde tūtiyā

Hıçe şatdı bizi Yūsuf gibi iḥvan-ı şafā
 Men garībi itmesün bārī ferāmūs u fedā
 Senden ummam ey perī hıç zerrece mihr ü vefā
 Līk nā-çārem anuñçün eylerem luṭfuñ fedā
 Neş'etüñ bu rüte bī-kes oldıguñ görse revā
 Saña kaldı ancaḳ ümmīd ü vefā ey bī-vefā
 Nev-civānsın kıl enīnumden ḫazer ey pür-cefā
 Āh u zār-ı nālemüzden 'arş lerzān oldı gel

4 Tercī'-Bend-i Mevlānā Fuzūlī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

I

- 1 Ben kimim bir bī-kes ü bī-çāre-i bī-ḫānmān
 Ṭālī' im āşüfte iḳbālim nigün baḫtum yamān
- 2 Nemlü eşkümden zemīn memlū ünümden āsumān
 Āh ü nālem nāvek ü peyveste ḫam ḳaddüm kemān
- 3 Tīr-i āhum bī-ḫatā te'sīr-i nālem bī-gümān
 Muṭtasıl ḡam-ḫāne-i sīnemde yüz ḡam miḫmān
- 4 Ḳanda bir ḡam itse benden istesünler ben zamān
 Yoḳ baña dām-i bela ü ḳayd-i miḫnetten amān
- 5 Çıkdı cān gönlümde endūh u ḡam u miḫnet hemān
 Ey benüm cānum senüñ gönlüm senüñle şādmān
- 6 Sensüz olmam ayru miḫnetten belādan bir zamān
 El-amān hicrān belā vü miḫnetüñden el-amān

II

- 1 Fāriḡ idüm cümle 'ālemden bilür 'ālem beni
 'Ayb iderdi bī-ḫaber şanup benī Ādem beni
- [65] 2 Ḳoymadı devrān-ı çerḡ öz ḫālūme ḫurrem beni
 Şād iken 'ālemde çerḡ itdi eśīr-i ḡam beni
- 3 Şimdi Mecnūndan ḡam-ı 'aşḳ içre şanmañ kem beni
 Yār ḫod kılmaz ḫarīm-i vaşlına maḫrem beni
- 4 'Aşḳ nā-gāh oldı peydā tıtdı müstaḫkem beni
 Şaldı yüz sevdāya ol gisū-yi ḫam-der-ḫam beni
- 5 Sen ki maḫremsin şabā bi'llāh anup her dem beni
 Söyle ey gül kim saña baḫt eylemez hem dem beni
- 6 Sensüz olmam ayru miḫnetten belādan bir zamān
 El-amān hicrān belā ü miḫnetüñden el-amān

III

- 1 Bülül-i zârum gül-i ruhsâr-ı âlûnden cüdâ
Tûti-i lâlîm şeker gibi maqâlûnden cüdâ
- 2 Dir idüm şabr eyleyem olsam cemâlûnden cüdâ
Bilmedüm düşvâr olmuş olmağ vişâlûnden cüdâ
- 3 Tîre oldı rûzgârüm zülf ü hâlûnden cüdâ
Oldı şaħra menzîlim vahşî ğazâlûnden cüdâ
- 4 Çıkdı cân-i nâ-tüvân şîrin-zülâlûnden cüdâ
Oldum el-kışsa ruħ-ı ferħunde-fâlûnden cüdâ
- 5 Mü tek inceldi tenüm nâzik nihâlûnden cüdâ
Ħam getürdi kâmetim müşkîn hilâlûnden cüdâ

IV

- 1 Sîne-çâk ü dîde nemnâk ü beden efgârdur
Cân Ħazîn Ħâtır ğamuñ şeydâ gönül bîmârdur
- 2 Ben bu ğam içre ki def üñ eylemek düşvârdur
Maşlahat şordum didiler maşlahat izhârdur
- 3 Söyledüm derd-i dilümi bildi ol kim yârdur
Kılmadı bir raħm bir kim bes zâlîm ü Ħün-Ħârdur
- 4 Daħi izhâr eylemem ne Ħâcet-i tekrârdur
Eylerüm şabr u taħammül tâ Ħayatım vardur
- 5 Câna yetgeç bende tâ kim kuvvet-i güftârdur
Söylerim ey can ki senden ayrılık düşvârdur
- 6 Sensüz olmam ayru miħnetten belâdan bir zamân
El-amân hicrân belâ ü miħnetûnden el-amân

V

- 1 ‘Ākîbet âħum benüm ol mâha te’sîr itmese
Bunca efsûnum perîveş yârî teşhîr itmese
- 2 Yâr Ħâl-i zâruma bir fikr ü tedbîr itmese
Bî-vefâlık resmini geldükçe taĦyir itmese
- 3 Ol cevân-i nâzenin meyl-i men-i pîr itmese
Tutarım bir yâr ben hem ‘ömr taqşîr itmese
- 4 Yâr yâr olmaz gönül ‘uşşâk ile bir itmese
Zülfünü ‘âşıkларуñ boynuna zencîr itmese
- 5 ‘Āşıkun Ħaydına yüz nireng ü tezvîr itmese
Görmeyen sâ‘ atde yüz ‘özr ile taqrîr itmese

6 Sensüz olmam ayru miḥnetten belādan bir zamān
El-amān hicrān belā ü miḥnetüñden el-amān

VI

1 Faḫr ‘aşḫ içre **Fuzūlī** ‘izz ü cāhumdur benüm
Şīve-i mihr ü maḥabbet resm ü rāhumdur benüm

2 Derdümi şābit kılan ‘uşşāḳa āhumdur benüm
Āh bu da‘vī bir ‘ādil güvāhumdur benüm

3 Gerçi kim maḫşudı ḳatl-i bī-günāhumdur benüm
Ġam degül çün künc-i mey-ḥāne penāhumdur benüm

4 Dergeh-i pīr-i muḡan ümmīd-gahumdur benüm
Ben anuñ bir çākeri ol pādişāhumdur benüm

5 Ey ki her cürm olsa luḫfuñ ‘özr-hāhumdur benüm
Ayıran senden beni baḫt-ı siyāhumdur benüm

6 Sensüz olmam ayru miḥnetten belādan bir zamān
El-amān hicrān belā ü miḥnetüñden el-amān

5 **Tercī‘-Bend Li-Cenāb-ı Ġālīb Dede**¹⁰³

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 Ey dil ey dil niye bu rütbede pür-ḡamsın sen
Gerçi vīrāne iseñ genc-i muḫalsamsın sen
Secde-fermā-yı melek zāt-ı mükerremsin sen
Bildigüñ gibi degül cümleden aḳdemsin sen
Rūḫsın nefḫa-i Cibrīl ile tev’emsin sen
Sırr-ı Ḥaksın meşel-i ‘İsī-i Meryemsin sen
Ḥoşça baḳ zātuña kim zübde-i ‘ālemsin sen
Merdüm-i dīde-i ekvān olan ādemsin sen

2 Mertebeñ ‘ayn-i müsem mādadur esmā şanma
Merci‘ üñ ḫālīḳ-ı eşyādadur eşyā şanma
Gördigüñ emr-i muḫaḳḳaḳları rü’yā şanma
Başḳasın kendüñi şüretle heyülā şanma
Keşf ile şābit olan ma‘nīyi da‘vā şanma
Ḥaḳḳuña söylenen evşāfı müdārā şanma
Ḥoşça baḳ zātuña kim zübde-i ‘ālemsin sen
Merdüm-i dīde-i ekvān olan ādemsin sen

3 İñleyüp sırruñı fāş eyleme aḡyāra şaḳın
Düşme bilmezlik ile varḫa-i inkāra şaḳın
Degmesün āhlaruñ kākül-i dil-dāra şaḳın

[67]

¹⁰³ Divanlarda “Tercī‘-Bend” başlığı bulunmasına karşılık bu manzume bir “müsemmen-i mütekerrir”dir.

Şoñra Mañşür gibi çıkmak olur dāra şaķın
 ‘Arz-ı ‘aciz itmeyesin yāreden ol yāra şaķın
 Buldıġuñ cevher-i ‘ālīleri bī-çāre şaķın
 Hoşça bak zātuña kim zübde-i ‘ālemsin sen
 Merdüm-i dīde-i ekvān olan ādemsin sen

4 Sendedür maḥzeni esrār-ı maḥabbet sende
 Sendedür ma‘den-i envār-ı fütüvvet sende
 Gizli gizli niçe vardır daḥi ḥālet sende
 Ma‘rifet sende hüner sende ḥaķīkat sende
 Nazar itseñ yer ü gök dūzaḡ u cennet sende
 ‘Arş u kürsiyy ü melek sendedür elbet sende
 Hoşça bak zātuña kim zübde-i ‘ālemsin sen
 Merdüm-i dīde-i ekvān olan ādemsin sen

5 Ḥayfdur şāh iken ‘ālemde gedā olmayasın
 Keder-ālūde-i ümmīd ü recā olmayasın
 Vādī-i ye’se düşüp hīç ü hebā olmayasın
 Yañılıp reh-rev-i şahrā-yı hevā olmayasın
 Ādeme muttaşıl ol tā ki cūdā olmayasın
 Secdeler eyle ki merdūd-ı Ḥudā olmayasın
 Hoşça bak zātuña kim zübde-i ‘ālemsin sen
 Merdüm-i dīde-i ekvān olan ādemsin sen

6 Berķ-i ḥāṭif gibi bu kayd-ı sivādan güzer it
 İrişen ḥār u ḥasa āteş-i ‘aşkı siper it
 Dāmenüñ tutmaya āsar-ı ‘alāyık ḥazer it
 Şemşveş ḥ‘āhiş-i mollāyile ‘azm-i sefer it
 Şāf kıl āyineñi kâbil-i ‘aks-i şuver it
 Hele bir cem‘-i ḥavās eyle de **Ġālib** nazar it
 Hoşça bak zātuña kim zübde-i ‘ālemsin sen
 Merdüm-i dīde-i ekvān olan ādemsin sen

6 Mısrā‘ -ı Meşhūr Ḥazret-i Rāmiz Der-Taẓmīn Li-Cenāb-ı
 Ġālib Dede

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

1 Gürüh-ı evliyānuñ ekmelidür Şems ü Mevlānā
 Mişāl-i mihr ü şubḥ-ı müncelīdür Şems ü Mevlānā
 Şeh-i ‘aşkuñ iki kudret elidür Şems ü Mevlānā
 Şıfāt u zāta bürhān-ı celīdür Şems ü Mevlānā
Hemān ‘ayn-ı Muḥammedle ‘Alīdür Şems ü Mevlānā

[68]

2 Rūḥ-ı ‘aşka iki mihrāb-ı ebrū-yı ibādetdür
 Görinmiş birbirinden rū-be-rū mir’āt-ı ḥayretdür
 Biri nūr-ı ḥaķīkat biri erkān-ı tarīkatdur
 Cihān-ı ġayba mihr ü māh-ı gerdün-ı celāletdür
Hemān ‘ayn-ı Muḥammedle ‘Alīdür Şems ü Mevlānā

3 Dil-i erbāb-ı dilde sırrıdır İslām u İmānuñ
Muḥaḫḫaḫ şüret-i ‘İdeynidür belki cedīdānuñ
İki mey-çeşme-i āb-ı ḥayātıdır dil ü cānuñ
Me’āl-i maṭlabıdır güft-güy-ı Hıızr u Mūsānuñ
Hemān ‘ayn-ı Muḥammedle ‘Alīdür Şems ü Mevlānā

4 İki sultān-ı ma‘ nā birbiriyle ittifāḫ itmiş
Dönüb bir Zü’l-feḳāra tāḫat-i şemşīri tāḫ itmiş
Mükerrer çün ezān fermānları şirke yasaḫ itmiş
Birisi küfri sürmiş ol biri nefy-i nifāḫ itmiş
Hemān ‘ayn-ı Muḥammedle ‘Alīdür Şems ü Mevlānā

5 Mecāz ammā ki taḫḫīḳe yaḫın ta‘bīrdür bu söz
Cemāl ile Celālūñ muşḫafuñ tefsīrdür bu söz
Buraḫ işbāt u nefyi vaḫdeti taḫrīrdür bu söz
Göñülden kaḫ -ı inkāra didüm şemşīrdür bu söz
Hemān ‘ayn-ı Muḥammedle ‘Alīdür Şems ü Mevlānā

6 Revānı şād ola **Rāmiz** Begüñ **Ġālīb** bu mışra‘ dan
Füzün terdür ḫaḫīḳat ehline biñ ḫüsn-i maṭla‘ dan
Olur tevḫīd-i rüşen bu mu‘ ammā-yı mülemmā‘ dan
Cüdālıḫ ḫiç seçilmez ol iki nūr-ı müşa‘ şa‘ dan
Hemān ‘ayn-ı Muḥammedle ‘Alīdür Şems ü Mevlānā

7 **Müşemmen Li-Cenāb-ı Ġālīb Dede**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 Āḫ kim düşdi göñül bir şeh-i ‘ālī-cāha
Kim ḫayāliyle gelür lerze-i dehşet māha
Reh-nümā her keremi biñ elem-i cān-kāha
Ḫārḫār-ı ḡam ile ḫaldı işüm Allāha
Söylenilmez bu ne hem-rāza ne ḫod hem-rāha
Furşatum yoḫ ki diyem süz-ı dilüm ol şāha
Derd ü ḫasretle neler çekdigümi ben bilürem
Yarama şimdi ne zehr ekdigümi ben bilürem

2 Gelemez mi bilemem yoḫsa teḡāfül mi ider
Cigerüm pāreleyüp ḫatle te‘emmül mi ider
Cān ḫalāş olmaḡı bir daḫı taḫayyül mi ider
Dime zaḫm ursa n’olur ḡamze tekāsül mi ider
Öyle şeh-bāz bu vīrāna tenezzül mi ider
Hep anuñ cevrine ‘uşşāḫ taḫammül mi ider
Tā ki öldürmeye biz terk-i niyāz eylemeyüz
Öyle bī-hüde yere süz u güdāz eyleyemüz

3 Senden ey şūḫ ben ümmīd-i vişāl eylemedüm
Ṭab‘una ḫadşe virüp fikr-i muḫāl eylemedüm
Rüz-ı ‘aşḫı şeb-i tārik-i ḫayāl eylemedüm
Zülf-i kāfir gibi inkār-ı cemāl eylemedüm

Kākülün āh ile berhem-zede-hāl eylemedüm
 Havf idüp ğamzeñe geh bir hārf su 'āl eylemedüm
 Kalmadı şabra mecālüm bilemem ' işyānum
 Daħi yetmez mi tegāfülse ğaraż sultānum

4 Beni ağlatma meded ğamze-i hūn-h'āruñ için
 Saña kendüm öleyüm dīde-i bīmāruñ için
 Bu kadar dökme sirişküm leb-i dür-bāruñ için
 Şakla ol kanları gül-güne-i ruhsāruñ için
 Ben belālar çekeyüm turre-i tarrāruñ için
 Sen de bir gün ola āh eylesin yāruñ için
 Derd-i hicrāna devā itmege hasret çekesin
 İltifāt eylemedüm diyü nedāmet çekesin

5 Kalmadı sūziş-i hasretle mecāl-i efgān
 Hayretümden idemem hāsretümi daħi beyān
 Ne kadar şaklasam elbette olur keşf ü 'iyān
 Kalamaz penbe-i dāğ içre bu āteş pinhān
 Niçün itsün bu kadar bir söz-i dil ketm ü nihān
 Daħi bir şey yok efendim buña vallāhi inan
 Ğarażum bu ki biraz sūz u güdāz eyleyeyüm
 Sühan-ı ' aşk eger küfr ise de söyleyelüm

6 Leb-i la' lüñde bulur Hızır-ı sühan āb-ı hayāt
 ' Aşık-ı dil-şüde hasretle ölür mi heyhāt
 Kātilümdür dir isem ben saña rüz-i ' araşāt
 Kanlı gömlekle ider pīrehen-i ten işbāt
 ' Aķıbet ğamze-i cellāduñı eyler iskāt
 Raħm kıl raħm ki ey şūh-ı pesendīde-şifāt
 Ğālib ölmekle senüñ çeşmüñe şıhhat gelmez
 Baña bu derdden ölsem de ferāgat gelmez

[70]

8 **Tercī'-Bend-i Rāmiz Paşa**

mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün

I

1 Nevā yok bezm-i ğurbetde figān-ı āhdan ğayrı
 Kime dem-sāz olur dil nāle-i cān-kāhdan ğayrı

2 Ne hem-dem var ne sākī pes dil-i güm-rāhdan ğayrı
 Hať-ı sāĝarda yazmaz hayf ile eyvāhdan ğayrı

3 Çemende lāle yokdur dāğ-ı dil-i āĝāhdan ğayrı
 Gül-i ümmīd virmez bŷy ye 's-i cāhdan ğayrı

4 Sefer itsem refik olmaz ğubār-ı rāhdan ğayrı
 Şorar yok hātırım hüzn ü ğam u cān-kāhdan ğayrı

5 Karār itsem yerim yok bezm-i ŧivengāhdan ğayrı
Tesellī-baĥş olur yok ṭālī' -i bed-ĥ'āhdan ğayrı

6 Ğarībem bī-kesem yokdur enīsüm āhdan ğayrı
Penāhum dest-gīrim ħalmadı Allāhdan ğayrı

II

1 Cüdā itdi beni gerdün o māh-ı mihribānumdan
Boyansun ħana dāmānı siriŧk-i ĥün-feŧānumdan

2 Ocaĝ-ı dil ħo yansun sūziŧ-i āh u fiĝānumdan
Ķılup āvāre tīrāsā beni ħaŧı kemānumdan

3 Ṭutuŧsun bām-ı ħarĥ ol āteŧ-i dūzaĥ-niŧānumdan
Diyār-ı ĝurbete dūŧdüm ayırdı ĥānmānumdan

4 Ğinā-yı ħalbi buldum ŧimdi geĥdüm naĥd-ı cānumdan
Hümā-perverde ' izz ü himmet aldum üstühānumdan

5 Gül-i ĥoŧ-büy ŧolsun reng-i te'ŧīr-i ĥazānumdan
Ķerāĝ-ı meh söyünsün bād-ı āh-ı bī-amānumdan

6 Ğarībem bī-kesem yokdur enīsüm āhdan ğayrı
Penāhum dest-gīrim ħalmadı Allāhdan ğayrı

III

1 Göñül sevdā-yı zülfüyle perīŧān oldı ĝurbetde
ŧeb-i hicre nihāyet yok meĝer ŧubĥ-ı ħıyāmetde

2 Ħayāl-i ' ārıziyla gül açıldı ħeŧm-i ĥasretde
Mey-i fikr-i lebiyle ser-girānum bezm-i fūrħatde

3 Beyābān-ı cünün āvāresiyim gerħi ŧüretde
Velī zencīr-i ' aŧĥ-ı kākülüyle bend-i miĥnetde

4 İŧitdüm ki o mihri ŧimdi aĝyār ile ülfetde
Ķarīn-i ' akreb olmiŧ ṭālī' im ĝāyet nuĥūsetde

5 Ne ümmīd-i viŧāl eyler göñül ne ye's-i rāĥatda
' Aceb āvāreyüm bī-ħāreyüm ŧaĥrā-yı ĥayretde

6 Ğarībem bī-kesem yokdur enīsüm āhdan ğayrı
Penāhum dest-gīrüm ħalmadı Allāhdan ğayrı

IV

1 Ħudā ruzī-resāndur ĝam yime ey rind dīvāne
Gözün yaŧı derünüñ ' uĥdesidür āb ile dāne

- [71] 2 Ezel *naḥnü ḳasemnā*¹⁰⁴ da şalā olduḳda insāna
Şarāb-ı ğam şunulmuşdur baña peymāne peymāne
- 3 Velī bezm-i elestde ḳıldığuñ mīşāk-ı peymāna
Ḥiyānet itme ‘*ahd-i festeḳim*¹⁰⁵ de tur ḫakīmāne
- 4 Siperveş sīne ger sehm-i cefā-yı dehr-i fettāna
Şebāt u şabr ile teslīme gir meydān-ı merdāna
- 5 Benüm ḫālüm görüp sen tesliyet-baḫş ol dil-i cāna
Benüm ol bülbül-i nağme-serā bezm-i ğarībāna
- 6 Ğarībem bī-kesem yoḳdur enīsüm āhdan ğayrı
Penāhum dest-ġīrüm ḳalmadı Allāhdan ğayrı

V

- 1 Göñül oldıysa da mışdāk-ı nass-ı *esrefü*¹⁰⁶ yā Rab
Teraḫḫum ḳıl bi-ḫaḳḳ-ı āyet-i *lā-taḳnetü*¹⁰⁷ yā Rab
- 2 Derūnum gülşen-i şıdḳ u şafā ḳıl sū-be-sū yā Rab
Gül-i ‘irfānumı itme esīr-i reng ü bū yā Rab
- 3 ‘Alāyık nüktesinden ḳalbüm eyle şüst u şū yā Rab
Ḳoma ālūde-i çirk-āb-ı ğavgā-yı ‘adū yā Rab
- 4 Olubdur dāğ-ı ğurbet nā-peziḫā-yı rüfū yā Rab
Yetişdür merhem-i kāfūr-ı şubḫ-ı ārzū yā Rab
- 5 Ḳuluñdur **Rāmiz** itmez ğayrı şaḫşa ser-fürū yā Rab
Der-i luṭfuñda dökdi eşḳ çeşm-i āb-ı rū yā Rab
- 6 Ğarībem bī-kesem yoḳdur enīsüm āhdan ğayrı
Penāhum dest-ġīrüm ḳalmadı Allāhdan ğayrı

9 **Nuṭḳ Li-Cenāb-ı Nazīm**

fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

- 1 ‘Aşḳdur naḫl-i bāğ-ı lem-yezeli
Herkesüñ ol nihāle irmez eli
‘Aşḳdur bezm-i cānda şem-i celī
Oldı pervānesi göñül görelı
‘Aşḳdur neşve-ğüster-i ezeli
Ṭağlar çağır Muḫammed ‘Alī

¹⁰⁴ “naḥnü ḳasemnā”, *Kur’ān*, 43/32

¹⁰⁵ “festeḳim”, *Kur’ān*, 11/112

¹⁰⁶ “esrefü”, *Kur’ān*, Zümer, 39/53

¹⁰⁷ “lā-taḳnetü”, *Kur’ān*, Nūr, 24/35

- [72]
- 2 ‘ Aşğ itdi vücūdumı ifnā
 ‘ Aşğ milk-i derūna virdi livā
 ‘ Aşğdur eyleyen dili şeydā
 ‘ Aşğdur cāna bā‘ iş-i ğavġā
 ‘ Aşğdur neşve-güster-i ezeli
 Tağlar çağır Muḥammed ‘ Alī
- 3 ‘ Aşğdur ḥasb-i ḥāl-i her bī-dil
 ‘ Aşğdur cān-ı zāre ser-menzil
 Velī ‘ aşğ itdi bu pile pā-der-gil
 Cānı cānāna ‘ aşğ ider vāsıl
 ‘ Aşğdur neşve-güster-i ezeli
 Tağlar çağır Muḥammed ‘ Alī
- 4 ‘ Aşğdur düşdüm şikeste ḥāl oldum
 Derd-i ‘ aşğ ile bī-mecāl oldum
 Büte-i ‘ aşğ içinde kāl oldum
 Feyz-i ‘ aşğ ile pür-kemāl oldum
 ‘ Aşğdur neşve-güster-i ezeli
 Tağlar çağır Muḥammed ‘ Alī
- 5 Nā-gehān dilde ‘ aşğ olup peydā
 Virdi mir’at-ı cāne ‘ aşğ cilā
 Dil ü cān ‘ aşğdan olur mı cüdā
 ‘ āşıkım ‘ āşıkım **Nazīm**-āsā
 ‘ Aşğdur neşve-güster-i ezeli
 Tağlar çağır Muḥammed ‘ Alī

10 **Tercī‘-Bend-i Ğalib Dede**¹⁰⁸

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Tā-be-key ‘ arşa çıka āh-ı dil-i nā-şādum
 Gökleri aġlada ḥasretle giden feryādum
 Niçe bir cānı yağa nāle-i āteş-zādum
 Müsta‘id kıl yoġise luṭfuña isti‘ dādum
 Saña güclik mi var ey şāh-ı kerem-mu‘ tādum
- 2 Mūr isem şem‘ üñe pervāne kılup eyle ḳabūl
 Āb isem gevher-i yek-dāne kılup eyle ḳabūl
 Seng isem Ka‘be vü kāşāne kılup eyle ḳabūl
 Müsta‘id kıl yoġise luṭfuña isti‘ dādum
 Saña güclik mi var ey şāh-ı kerem-mu‘ tādum
- 3 Ḳābiliyyet vir eger vaşluña nā-ḳābil isem
 Yeñiden vir baña ser-māye-yi bī-ḥāşıl isem
 Ḥālūmi ḥāle bedel eyle eger nāḳil isem
 Müsta‘id kıl yoġise luṭfuña isti‘ dādum

¹⁰⁸ Metinde “Tercī‘-Bend” başlığı bulunmasına karşılık manzumenin nazım şekli “Muḥammes-i Mütেকerrir”dir.

[73]

- 4 Saña güclik mi var ey şāh-ı kerem-mu^ç tādum
Müslimān eyle eger kāfer isem kudretüñi
Şākir it luḫfuña ger münker isem ni^ç metüñi
Daḫi eفزün it eger kemter isem raḫmetüñi
Müsta^ç id kıl yoğise luḫfuña isti^ç dādum
Saña güclik mi var ey şāh-ı kerem-mu^ç tādum
- 5 Maḫşaduñ bey^ç ü şirā ribḫ ü ḫasāret degül a
Keremüñ beste-i ser-rişte-i^ç illet degül a
Bī-ğaraż luḫfuñ ümīd itme kabāḫat degül a
Müsta^ç id kıl yoğise luḫfuña isti^ç dādum
Saña güclik mi var ey şāh-ı kerem-mu^ç tādum
- 6 ^çAfv kıl **Ğālib**-i nā-pāki sefāhetkāri
O da olsun kerem ü cūduña lāyık bārī
Bī-nevādur diyü redd eyleme bu nā-çārī
Müsta^ç id kıl yoğise luḫfuña isti^ç dādum
Saña güclik mi var ey şāh-ı kerem-mu^ç tādum
- 11 **Müşemmen Li-Cenāb-ı Neş'et**
fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilün
- 1 Ey enīs ü maḫrem-i rāz-ı dil-i vīrānumuz
Merhem-i rāḫat-resān-ı ḫaḫır-ı sūzānumuz
Bilmedük gitdi dirīğā cürmümüz ^çisyānumuz
Bildür Allāḫı severseñ bādī-i hicrānumuz
ḫaşre ḫalmaz mā-cerā-yı dīde-i giryānumuz
İşte āh-ı çerḫ-sūz elde bizüm birhānumuz
Zālim-i bī-dād imişsin böyle bilmezdüm seni
Raḫmı yoḫ cellād imişsin böyle bilmezdüm seni
- 2 Ey ḫanı ol dem ki ^çaşḫum ile sen mecnūn idüñ
Ben siyeh-rūnuñ bilemem nesine meftūn idüñ
Görmeseñ bir dem beni tā ḫaşre dek maḫzūn idüñ
Ben ne cevr ü ḫahr idersem rāzī vü memnūn idüñ
Ey ne rütbe vaşf idersem sen daḫi eفزün idüñ
Hey dirīğā bilmedük kim böyle diger gūn idüñ
ḫūnī-i çālāk imişsin böyle bilmezdüm seni
ḫātil-i bī-bāk imişsin böyle bilmezdüm seni
- 3 Şimdi erzān gibi kālā-yı giryān ḫadr-i vişāl
Oldı germ ü serd-i fūrḫat dideñe ḫāb u ḫayāl
Gerçi devlet elde iken ḫādrini bilmek muḫal
Kāfir-i ni^ç met degül mi mażhar-ı ḫahr u celāl
Hīç şerm itmez misin Allāhdan ey ḫurde sāl
ḫorḫarım zār u zebūn eyler seni bu bed-ḫişāl
Zālim-i bī-dād imişsin böyle bilmezdüm seni
Raḫmı yoḫ cellād imişsin böyle bilmezdüm seni

[74]

4 Hayf kim ĩmān-ı ‘aşkı eyledüñ küfre bedel
Kim qabül eyler bu dīni işte edyān-ı milel
Luţf idüp a‘ zār-ı vāhī ile gel itme cedel
Buldı bünyān-ı maḥabbet süst re’yüñle ḥalel
Rābıtañ yoğ kāfir-i bed-kış imişsin mā-ḥaşal
‘Afv ider mi bilmezem bu cevri Ḥađ ‘izz ü cell
Ḥünī-i çālāk imişsin böyle bilmezdüm seni
Qātil-i bī-bāk imişsin böyle bilmezdüm seni

5 Ḥātır-ı nā-şādum itme sen daḥi āzürde gel
Gel ‘azīz başuñ için uğratma başum derde gel
Mā-ḥaşal ‘ömrüm nihālin eyleme pejmürde gel
Vār ey zālīm bu vaz‘ı eyleyüp güm-kerde gel
İtdigüñ çevre peşīmān ḥātıruñ efsürde gel
Reşk ile ađyār olsun çāk çāk mürde gel
Zālīm-i bī-dād imişsin böyle bilmezdüm seni
Raḥmı yoğ cellād imişsin böyle bilmezdüm seni

6 Gerçi bir āh ile ‘ālemden alırdum kīnemi
Rūzgār itmez mi ber-bād efser ü taḥt-ı Cemi
Ele aldurma kerem kıll ‘ādet-i dīrīnemi
Qorqarım taşıyla dögem yine Neş’et sīnemi
Eylerem bi’llāhi felekler başına teng ‘ālemi
Ba‘zı nā-bercā-revişler qanlı eyler ādemi
Ḥünī-i çālāk imişsin böyle bilmezdüm seni
Qātil-i bī-bāk imişsin böyle bilmezdüm seni

12 **Müsebbih Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā Berāy-ı Tazmīn-i Beyt-i Meşhūr Ḥazret-i Fuzūlī**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Āhdan ğayrı bilen var mı dil-i sūzānumı
İtmedüm maḥrem derūnum derdine öz cānumı
Hīç kim şormaz cihānda bā‘iş-i efgānumı
Bir yıқан vardır dimezler ḥātır-ı vīrānumı
Sū-be-sū mecrā-yı eşkümdem aqıtdum qanumı
Her gören ‘ayb itdi āb-ı dīde-i giryānumı
Eyledüm taḥkīk görmiş kimse yoğ cānānumı

2 Rāz-ı ‘aşkı itmeme ifşā maḥrem ü nā-maḥreme
Eylemem āğāh āğāhı bu sırr-ı mübheme
Başlı başuma taḥammül eylerem bār-ı ğama
Açmadum derd-i derūnum ‘īsī-i mu‘ciz dime
İtmedi diqqat baқан çeşmümdeki qanlı neme
Her gören ‘ayb itdi āb-ı dīde-i giryānumı
Eyledüm taḥkīk görmiş kimse yoğ cānānumı

[75]

3 Bülbülem ammā degül gülzār verdümden ḥabīr
Geçdi biñ şayf u şitā yoğ ḥarr u berdümden ḥabīr

Bir tabīb ister gönül kim ola derdümden hab̄ir
 Āteş-i dilden haberdār āh-ı serdümden hab̄ir
 Olmadı bir ferd kaç' ā rüy-ı zerdümden hab̄ir
Her gören 'ayb itdi āb-ı dīde-i giryānumı
Eyledüm taḥkīk görmiş kimse yok cānānumı

4 Muḥtefīdür a' yün-i ' ālemden ol nūr-ı celī
 Herkes anuñ vālih ü ḥayrānidur bilmez velī
 Görmüş olsa yārumı aḡyār dirlerdi belī
 Çünkü yokdur ānı derk itmekte ' aḡluñ medḥālī
 Nāle vü feryādumı gūş eyleyen şandı deli
Her gören 'ayb itdi āb-ı dīde-i giryānumı
Eyledüm taḥkīk görmüş kimse yok cānānumı

5 Ḥamdü li'llāh ' İzzetā keşf olmadı ma' nā-yı rāz
 Mest olup Maṣṣūr kılmışdı biraz ifşā-yı rāz
 Raḥnedār olmuşdı seng-i şaḥneden mīnā-yı rāz
 Bir taraftan eyledi çeşmüm daḡı İmā-yı rāz
 Olmadı zāhir yine keyfiyyet-i şaḥbā-yı rāz
Her gören 'ayb itdi āb-ı dīde-i giryānumı
Eyledüm taḥkīk görmüş kimse yok cānānumı

13 **Tercī'-Bend-i ' İzzet Der-Tazmīn-i Beyt-i Fuzūlī¹⁰⁹**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Gönülümüñ āfāḡı tutsa āh u zār u şīveni
 Günde bir kere tutsa sevk-i şābruñ dāmeni
 Āteşümden reşk-i gül-ḡan olsa dünyā gülşeni
 Nār-ı ḥasret itse büryān bülbül-i cān u teni
 Ḳaysveş başın alup gitmek degül mi ehveni
Sevdiğüm kim kırtarur zencīr-i zülfüñden beni
Görmemek yegdür görüp dīvāne olmaḡdan seni

2 ' Āşık-ı dil-ḡasteñ itmez mergden gerçi ḥazer
 İtme bir işden mi rāhuñda fedā-yı cān u ser
 İftihārumdur senüñçün çekme biñ derd ü keder
 Ey perī-ruḡsār itmeme rüyüña ammā nazar
 Ḥüsnüñe zīrā taḡammül eylemez' aḡl-ı beşer
Sevdiğüm kim kırtarur zencīr-i zülfüñden beni
Görmemek yegdür görüp dīvāne olmaḡdan seni

3 Dürdan seyr eyleyen reftārını meftün olur
 Tāb-ı rüyüñ bir gören bir görmeyen memnün olur
 Çeşmüñe āfet nazar eyleser eşki ḡün olur
 Şanma kim ' āşıkıların ' aḡl u şu' urı dūn olur
 Görse Eflāḡunlar ḡüsnüñ senüñ mecnün olur
Sevdiğüm kim kırtarur zencīr-i zülfüñden beni

[76]

¹⁰⁹ Metinde "Tercī'-Bend" başlığı bulunmasına karşılık manzumenin nazım şekli "Müsebba'"dır.

Görmemek yegdür görüp dīvāne olmağdan seni

4 Pek ḥarāb-ı ‘aşkuñam bi’llāhi pek vīrānunam
Çeşmümün kanlı yaşın göstermeden giryānunam
Yanmadan mihr-i ruḥ-ı pür-tābuña sūzanunām
Bağmadan mir’āt nūr-ı vechüñe ḥayrānunām
Görmeden ruḥsāruñı mecnūn-ı ser-gerdānunām
Sevdigüm kim kırtarur zencīr-i zülfünñden beni
Görmemek yegdür görüp dīvāne olmağdan seni

5 Kār-ı ‘aşkuñ evveli şüretde āsāndur velī
‘Uğde-i düşvārı vardur ‘aql ile olmaz ḥali
Yalıñuz bir ‘aşığı bend eyleyemez zülfünñ teli
Öyle zencīre olur ‘İzzet gibi yüz biñ deli
Kendi başı kaydı ile kimsenünñ degmez eli
Sevdigüm kim kırtarur zencīr-i zülfünñden beni
Görmemek yegdür görüp dīvāne olmağdan seni

14 **Tercī‘ -Bend Li-Cenāb-ı Gālib¹¹⁰**

mef’ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün

1 Şanmañ bizi kim beste-dil-i nefsi kavīyüz
Ḥāk-i ḳadem-i āl-i‘ abā Muştafavīyüz
Ne ḥavf-i emīrān bilürüz ne bedevīyüz
Rāzī-şüde-i ḥükm-i ḳazā Murtażavīyüz
İḳrārumuza ser virürüz ‘ahde kavīyüz
Biz şāh-ı velāyet ḳuliyuz hem ‘alevīyüz

2 ‘Alemlere işnā-‘ aşer ebrāc degül mi
Her birisi ḥürşīd ü mehe tāc degül mi
Tīr-i siteme cümlesi āmāc degül mi
Da‘ vā-yı maḥabbet buña muḥtāc degül mi
İḳrārumuza ser virürüz ‘ahde kavīyüz
Biz şāh-ı velāyet ḳuliyuz hem ‘alevīyüz

3 Naḳş-ı hevesi şafḥa-i dilden sile geldük
Tā da‘ vī-i mihr-i neseb-i pāk ile geldük
Ḳurbān-ı ilāhī olup İsmā‘ ile geldük
Çün bezm-i ḳıdemden bile geldük dile geldük
İḳrārumuza ser virürüz ‘ahde kavīyüz
Biz şāh-ı velāyet ḳuliyuz hem ‘alevīyüz

4 A‘ vān-ı Yezīdünñ hele ḥaşmāniyuz el-ḥaḳ
La‘ net-keş-i İmān u dil ü cāniyuz el-ḥaḳ
Bu ma‘ rekenünñ Sām u Nerīmāniyuz el-ḥaḳ
Evlād-ı Ḥüseynünñ ḳulı ḳurbāniyuz el-ḥaḳ
İḳrārumuza ser virürüz ‘ahde kavīyüz

¹¹⁰ Metinde “Tercī‘ -Bend” başlığı bulunmasına karşılık manzumenin nazım şekli “Müseddes”dir.

[77]

Biz şāh-ı velāyet ulıyuz hem  alevıyüz

5 Yodur bizi tekdre avāricde liyāat
Ednāmuz ider  ālemi pr-lerze-i dehet
Ammā n'idelm byle imi km-i meıyyet
Cān ba fidā eylesek **Esad** ne sa ādet
krārumuza ser virrz  ahde avıyz
Biz şāh-ı velāyet ulıyuz hem  alevıyüz

15 **Beyt-i Mehr-ı Fuzl Der-Tazmn-i  İzzet Mollā**

mef l mefā l mefā l fe ln
mef l fe ln

1 Gssına bi cān ile  ālem aılıbdur
Herkes apılıbdur
B-hde niāhın bu dil-i zāra alıbdur
Olar atılıbdur

2 Her birisi tā āne-i cāna aılıbdur
El-ān aılıbdur
Dnyā gzine gz gre yanup yaılıbdur
anma baılıbdur

3 Mjān o sneme tā-per aılıbdur
Al ana alıbdur
abr eyle gnl o gidp az alıbdur
Kim cānu alubdur

4 ayd itmege ıkmı bu gice cānum ol āh
Amı yei bir rāh
eh-bāz szlmı ben uyurken dil-i nā-gāh
Ferd olmadan āgāh

5 Birden gzm adum ki dil  cān idiyor āh
Gidm didm eyvāh
Ol mr-ı ziyānkāra olup lāne cigergāh
ldm meded Allāh

6 Mjān o sneme tā-per aılıbdur
Al ana alıbdur
abr eyle gnl o gidp az alıbdur
kim cānu alubdur

7 Gerdn bize cevri eylemege itmesn āgāz
Ey āl-i nā-sāz
Kim avsi gelr ille-i  a ekene az
B-hde ider nāz

- [78] 8 Tîr-i siteme karşı varur ‘ aşık-ı şeh-bâz
Oldur bize hem-râz
Rûhum n’ola eylerse o şeh-bâl ile pervâz
Olmaz mı ser-efrâz
- 9 Müjgâni okı sîneme tâ-per şapılupdur¹¹¹
Al kana talubdur
Şabr eyle gönül çoğı gidüp azı kalubdur
Kim cânuñ alubdur
- 10 Bu maṭla‘ ile bulsa **Fuzûlî** n’ola şöhret
Şerh eyledi ‘ İzzet
Ol şüh ile güyâ ikisi eylemiş ülfet
Birleşmede şöbet
- 11 Her tavrı belâ ‘ aşıkâ her bakışı âfet
Allâha emânet
Virmez o kemân kaşları ‘ Azrâ’ ile zaḫmet
Çeksün mi yâ minnet
- 12 Müjgâni okı sîneme tâ-per taḫılupdur
Al kana talubdur
Şabr eyle gönül çoğı gidüp azı kalubdur
Kim cânuñ alubdur
- 16 **Müseddes Li-Cenâb-ı Gâlib Dede**
fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün
- 1 Küfr-i zülfüñ yâd iden mü’min müselmân olmasun
Nûr-ı vechüñ seyr iden kâfer şanem-ḥ’ân olmasun
Ebruvânuñ fikr iden zâhidde İmân olmasun
‘ Aşkuña dil bağlayan ‘ âlemde şādân olmasun
İsterem ḫüsnüñ gibi cevruñe pâyân olmasun
Tek seni sevmek cihân ḫalkına âsân olmasun
- 2 Ḳatl-i ‘ âma kâ’il olsun ğamze-i cellâdlar
Dem-be-dem eflâke çıksun âhlar feryâdlar
Ṭâḳatin taḳ eylesün ‘ aşıklarunñ bî-dâdlar
Hep girü ḳalsun bütün Mecnûnlar Ferhâdlar
İsterem ḫüsnüñ gibi cevruñe pâyân olmasun
Tek seni sevmek cihân ḫalkına âsân olmasun
- 3 Kec-külâh ol bezme teşrîf it mey-i naḫvetle mest
Ḥamle-i şaff-ı şehîdân it olup ḫancer-be-dest
Eyle mir’ât-ı dil-i ‘ uşşâkı biñ kerre şikest
Zâhir olsun ḫod-perest ile begüm dil-ber-perest
İsterem ḫüsnüñ gibi cevruñe pâyân olmasun
Tek seni sevmek cihân ḫalkına âsân olmasun

[79]

¹¹¹ taḫılupdur, İMD :şapılupdur, M.

4 Kāzib ü şādık bilinsün imtiḥān it imtiḥān
İtme her ḥāhişger-i iḥsāna luṭfuñ rāygān
Böyle mebzūl olmasun baḥşişlerüñ şāhum amān
Tā seçilsün nev-heveslerden gürüh-ı ‘ aşıkān
İsterem ḥüsnüñ gibi cevrüñe pāyān olmasun
Tek seni sevmek cihān ḥalkına āsān olmasun

5 Yüz virüp ehl-i niyāza terk-i nāz itmek neden
Böyle ḥüsnüñ var iken bī-dādı az itmek neden
Zülfüñ āsā medd-i iḥsānı dırāz itmek neden
Her gedāya dergeh-i ümmīdi bāz itmek neden
İsterem ḥüsnüñ gibi cevrüñe pāyān olmasun
Tek seni sevmek cihān ḥalkına āsān olmasun

6 Ḥüsnüñüñ olsun bahā-yı rāygānı cān u baş
Ṭalibān-ı vaşl olan bī-derdler kılsun telāş
Hep çekilsünler bu bāzārı görüp ehl-i ma‘ āş
Ġalib-i miḥnet-keşüñ destinde ḳalsun ol ḳumāş
İsterem ḥüsnüñ gibi cevrüñe pāyān olmasun
Tek seni sevmek cihān ḥalkına āsā olmasun

17 Müseddes Li-Cenāb-ı Cāvīd Efendi

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 El-amān oldum esīr-i ḡam u āşüb u elem
Kimse yoḡ ḥāl-i dil-i zāruma olsun maḥrem
Hep ‘adīm olmuş ‘aceb zümre-i erbāb-ı himem
Yoḡ tesellī virecek ḥālüme aşlā ādem
Allāh Allāh yoḡimiş şıdḳ ile yār u hem-dem
Nām-ı ‘anḳā gibi dillerde vefā-yı ‘ālem

2 Ağlarum şubḥ u mesā ḥātır-ı maḥzūnumdan
Yanarum yaḳılurum ṭālī‘ -i vārūnumdan
Ḳaṭredür lücce-i dūzaḥ dil-i pür-ḥūnumdan
Kimse şormaz niçedür ḥāl-i dige-gūnumdan
Allāh Allāh yoḡimiş şıdḳ ile yār u hem-dem
Nām-ı ‘anḳā gibi dillerde vefā-yı ‘ālem

3 Derdümi söyleyemem kimseye ḥayfā ne ‘aceb
Çāk çāk eyler isem sīnemi şimdi enseb
Yār-ı şādık didiḡüm çıḳdı cefā cū meşreb
Ağlar ‘İsā işidüp gökde fiḡānum meşreb
Allāh Allāh yoḡimiş şıdḳ ile yār u hem-dem
Nām-ı ‘anḳā gibi dillerde vefā-yı ‘ālem

4 Gülşen-i ḥüsnden ḡamum bir gül-i ḥurrem bulamam
Lāleveş dāḡ-ı cigergāhum a merhem bulamam
Ġam-güsārum olacaḳ kimseyi hem-dem bulamam
Sāye-i dā‘imī-i rāzuma maḥrem bulamam

Allāh Allāh yoğimiş şıdķ ile yār u hem-dem
Nām-ı ‘ anķā gibi dillerde vefā-yı ‘ ālem

- 5 Öyle nefretdeyüm ünsiyyet-i ihvānumdan
Olsa Yūsuf geçerim ol meh-i Ken‘ ānımdan
Cāvīdā öylece dil-gīrim o cānānumdan
Rūz-ı mahşer kaçaram tutsa da dāmānımdan
Allāh Allāh yoğimiş şıdķ ile yār u hem-dem
Nām-ı ‘ anķā gibi dillerde vefā-yı ‘ ālem

18 Müseddes Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mef‘ ūlū mefā‘ ĩlūn mef‘ ūlū mefā‘ ĩlūn

- 1 Tedbīrūñi terk eyle taķdīr Ğudānuñdur
Sen yoķsun o benlikler hep vehm ü gümānuñdur
Birden bire bul ‘ aşķı bu tuħfe bulanuñdur
Devrān olalı devrān erbāb-ı şafānuñdur
‘ Āşıkda keder neyler ğam ħalk-ı cihānuñdur
Ķoyma ķadeħi elden söz pīr-i muĝānuñdur

- 2 Mey-ħāneyi seyr itdüm ‘ uşşāķa maţāf olmış
Teklīf ü tekellüfden sükkānı mu‘ āf olmış
Bir neş‘e gelüp meclis bī-ħavf ü ħilāf olmış
Ğam şoħbeti yād olmaz meşrebleri şāf olmış
‘ Āşıkda keder neyler ğam ħalk-ı cihānuñdur
Ķoyma ķadeħi elden söz pīr-i muĝānuñdur

- 3 Ey dil sen o dil-dāra lāyık mı degülsin yā
Da‘ vā-yı maħabbetde şādık mı degülsin yā
‘ Özri nedür ‘ Azrānuñ Vāmıķ mı degülsin yā
Bu ğam ne gezer sende ‘ āşık mı degülsin yā
‘ Āşıkda keder neyler ğam ħalk-ı cihānuñdur
Ķoyma ķadeħi elden söz pīr-i muĝānuñdur

[81]

- 4 Maħzūn idi bir ğün dil mey-ħāne-i ma‘ nāda
Efkāra döşenmişdüm efkārı düşüp yāda
Bir pīr gelüp nā-gāħ pend itdi ‘ ale‘l-‘ āde
Al destüñe bir bāde derd ü ğamı vir bāda
‘ Āşıkda keder neyler ğam ħalk-ı cihānuñdur
Ķoyma ķadeħi elden söz pīr-i muĝānuñdur

- 5 Bir bāde cek efzūn ħap meclisde zeber-dest ol
Atma ayaĝun taşra mey-ħānede pā-best ol
Alçaĝa aķār şular pāy-ı ħuma düş mest ol
Pūr-cüş olayum dirseñ **Ğālib** gibi ser-mest ol
‘ Āşıkda keder neyler ğam ħalk-ı cihānuñdur
Ķoyma ķadeħi elden söz pīr-i muĝānuñdur

19 Müseddes Li-Cenāb-ı Belîğ

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 'İşve vü nāzda ol keşşger-i mūy-ı şīkāf
Pīşegerdür bu şanāyī' de degüldür haffāf
Mest-i hayrān ider 'āşıqları ol gerden-i şāf
Görmedi tāze vü terlikde nazīrin eslāf
Hancer-i gānzeye ebrūsı anuñ tīre gūlāf
Hele yoğdur sözüml ol şuğrāya haqqā'l-inşāf
- 2 Beni yābāna atar eski pābūç gibi o yār
Çıkma yoldan sağ ayakkağı degüldür ağıyār
Böyle merdāne-reviş zenne kesimle her bār
Lorça gel dā'ire-i ehl-i dile cizme kenār
Vaz'-ı rindāne telāş itme bizi eyle mu'āf
Hep çirişdür saña itmişler 'alāka etrāf
- 3 Tīğ-i gānzeyle bizi pāreleyüp ol meh-rū
Tār-ı zülfiyle ider süzen-i müjgānı rüfū
Var iken biçķī-i bürrāne müşābih ebrū
Darb-ı muştayla kırār 'ālemi ol 'arbede-cū
Ne kadar hışm ile dil-teng ise hemgām-ı meşāf
İşi bir kālebe ifrāğ ider erbāb-ı hilāf
- 4 Reh-i kūyında rakībūñ derisūñ yüz dönder
Zā'irān-ı harem-i 'aşka çarıklık gönder
Nār-ı hicrūñle dil-i sahtı yanarsa söndür
Göñül ümmīd ü vişālūñ yemişinden hūndur
Reşk ider pertev-i na' leynūñe āyīne-i şāf
Sīmden na' lçesi 'aks-i hilāl-i seffāf
- 5 Yārı ağıyār-ı denī şayda olup zergerdān
Ökçe it kağr eyle kōncından atar ol nā-dān
Çift it yār ile tek tūrmaz o mest ü hayrān
Anı bildürmege bir fil ara teşhīre hemān
Pāy-māl itse çedik gibi ayakda eşnāf
Öyle perdāhsızca şahib mi çıkar hīç eşrāf
- 6 Çār-đarb ile miyāna kuşanup kōhne düvāl
Pūşt-pā Avrupa Mısr u Yemeni gez abdāl
Zāhidā sende kayış merd iseñ it terk-i menāl
Şirtuña atlas ü dībā yerine bir post al
Yoğsa sen cam'ı vü mescidde idüp zīr-i liħāf
Kōhnelenmiş pābūcından geçemezsin lifāf
- 7 Kıç ayağıdur o ağıyār-ı denī şeytānuñ
Nağşı yoğ destgeh-i hīlede hergiz anuñ
Zevrağ-ı meyle ayağın alıyor cānānuñ
Rūzgār üsti çıkār bahtı kavī korşanuñ

[82]

Yardan bir dikiş ayrılmaz ider lāf u güzāf
 Āsumānı ne belādur başa ol bī-inşāf

8 Tūb-ı āyīne-i şaykal-zede ol çihre-i mäh
 Āfitāb itmiş aña der-gehini püşt ü penāh
 Gerçi palançesi yok ħardı o ağıyar-ı tebāh
 Tolama boynuña efsārı tegeller güm-rāh
 Aña ilkā-yı muĥāt eylemez ammā esnāf
 Yaқılur yarı t̄abān-keşdür o bī-istinkāf

9 Bir alay ipsüze yüz virme ki dükkāna girib
 Şimdicek olğanı yutdı tolaşur anda raқīb
 İtdiler fā'idesüz müşteriyānı ta' zīb
 ' Āқıbet қālmadı ol mehde bu evzā' a şekīb
 ' Azm idüp pīşgeh çekdi ĥicāb-ı zer-bāf
 Qaldı evsāfını taħrīre **Belīg**-i vaşşāf

[83]

20 Velehū Derzī-nāme

müfte' ilün fā' ilün müfte' ilün fā' ilün

1 ' İşvede bir büt-i derzī beççe-i şīr nigār
 Gümüş endāze gibi қad ile қıldı reftār
 Kāle-i ĥüsnüñ idüp zīb-i dükkān-ı bāzār
 Rub' a dek tutdı raқn-ı zülf kere kerde-i yār
 Ġamze-i miқrāz-ı belā-süzün müşgān-ı ĥünbār
 Kāle-i rāzımı açınca kesüb biçdi nigār

2 Ĥayli şalvarlı şenāverdür o ebrüsü kemān
 Tīr-i nezāre-i dil-düz yelekdür müjgān
 Kāle-i ĥüsn aña boyınca biçilmiş ĥaftān
 Nīm teni şaқma gümüş sīnesi dā'im ' uryān
 Gözüñ ac sāde nigāh eyle nigāra zinhār
 Qapama ferce bulursa biniş eyler ağıyar

3 İgneden iplige dek ĥāl-i dili yāre didük
 Çāke-i pireheninden bedeni görüm ilk
 Dügme öksüzcedür eylerse dağı ser-keş lik
 Yaқasın düşürüb o āfeti şıқma diyelik
 Uydurursa başına vaşla-i yāri ağıyar
 Şoñra yanuñda dikiş tutmaz o ipsüz mekkār

4 Teng-i vaşlı yayılup çözme çıқmaz hicrānı
 Bār olur ĥātıra kim şoñra şirretler anı
 Hele zūr eyleme yāb yāb kırılır ĥaytānı
 İbrişim olsa dağı turre-i müşk-efşānı
 Lāyıқ oldur o mehüñ ĥatt-ı şu' ā' -ı enzār
 Ola ger aña seng şemsesine rişte-i tār

[84]

5 Yāre ma' hūd iki tonlık çuça var āmāde
 Şūfī bir hırka vü destār ile olmaz sāde
 Müşteri böyle kumaşı bulamaz dünyāda
 Sandal olmaz aña nisbet bilā koz dībāda
 Penbe atlas gibi ol gülli örneğin ruhsār
 Söyle zāhid zannım gördüñ ise böyle nigār

6 İşleri cümle kubūr yeñli libāda ber-düş
 Her ' abā pūşa gam degidirür ol hārā pūs
 Bir nigāhde bize işler giyür ' işve fūrüş
 Naqd-i cān vir ki bu ešnāda şatılmaz koñtüş
 Nesye-yi levhine yazduğça tebāşir ile yār
 Rüy u müyum otular ğayret-i āteş nā-çār

7 Cebeyi böyle kavuşdurma gel ey sīmīn-ber
 Şırmalı fermeneyi çāket kabādan göster
 Dağı yırtup dikemez başlu başına dil-ber
 Tīz tut üste bu kerdeye Hüseyini ister
 Çırpıdan çıkmaz ise saña ip eyler ağyār
 Süz-ı ' aşk ' āleminüñ kārı degül pancār

8 Mest-i mey şöyle ki çıkışır gibi ol meh-rū
 Olmuş āvīze miyān üzre bir arşun ğīsū
 İç tonından şakınurken o serīn ü zānū
 Mūmyāne tolama koluñı yazıkdur bu
 Şakma ' antāre gibi penbedür endām-ı nigār
 Çekemez şıketini belki tekeller dil-dār

9 Zedeler cismümi yüksük gibi sözün bāzum
 Almaz üstine haṭāyı yine ol tinnāzum
 Hil' at ister yeñi pūskürme şeh-i mümtāzum
 Dün **Belīğ** açdum o cānāne metā' -ı rāzum
 Anı taḥmīn ile ölçüp biçerek āḫir-i kār
 Gördiği çıkmadı şan' atla tekellendi o yār

21 Müseddes Li-Cenāb-ı Fuzūlī

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Dün sāye şaldı başuma bir serv-i ser-bülend
 Kim kaddi dil-rübā idi reftārı dil-pesend
 Güftāre geldi nāgeh açup la' l-i nūş-ḫand
 Bir piste gördüm anda döker rīze rīze känd
 Şordum meger bu dürc-i dehendür didüm didi
 Yok yok devā-yı derd-i nihānuñ durur senüñ

2 Egmiş hilāli üstine tar-ı külāhum
 Çok dil-şikestenin göge yetürmiş āhını
 Zülfüñ tağıtdı gizledi ebr içre māhını
 Gördüm yüzünde ḫalka-i zülf-i siyāhını

O1 pīç ü t̄abı çoğ ne resendür didüm didi
Devr-i ruhumda rişte-i cānuñ durur senüñ

[85]

- 3 Virmiş fūrūğ şem^c -i ruḥı gün çerağına
Şalmış şikest serv-i ḳadi gül budağına
Dün serv tek başanda ḳadem göz bulağına
Bir nice ḥārdan elem irmiş ayağına
Gül-bergine baṭan ne dikendür didüm didi
Müjgān-i çeşm-i eşk-feşānın durur senüñ
- 4 Seyr ile şaldı bāğa güzer ol semen-^c izār
Envā^c -i zīb ü zīnet ile faşl-i nev-bahar
Dökmiş gül üzre sünbül-i gīsū-yi müşg-bār
Yağmış lātif ayağuna gül-berg tek niğar
Nesrīne reng-i lāle nedendür didüm didi
Ġamzem ḥadengi dökdiği ḳanuñ durur senüñ
- 5 Seyl-i sirişküm oldı revān ḥāk-i kūyuña
Can vālih oldı la^c l-i leb ü güft-ü-gūyuña
Dil düşdi dām-i silsile-i müşg-būyuña
O1 lāḥza kim şataşdı gözüm zülf ü rūyuña
^c Aḳreb meh-i münīre vaṭandur didüm didi
Vehm eyle kim ḥaṭırlu ḳırānuñ durur senüñ
- 6 Düşmiş ^c izārı üzre mu^c anber selāsili
Āşüfte-ḥāl idüp nice bī-şabr ü bī-dili
^c Aḳlımı vālih eyledi seki ü şemā^c ili
Göz gördi ḳāmetüñ dil ü cān oldı mā^c ili
Veh bu ne ṭurfa serv-i çemendür didüm didi
Manzūr-i dīde-i nigerānın durur senüñ
- 7 Dün şubḥ-dem ki lāle vü nesrin salup niḳāb
Gül çehresinden aldı şāba perde-i hicāb
Gülzāre çıḳdı seyr ile ol reşk-i āfitāb
Şeb-neb nişār itdi güneş lü^c lü^c -i ḥoş-āb
Lü^c lü^c meydür dürr-i ^c Adendür didüm didi
Ebsem **Fuzūlī** eşk-i revānuñ durur senüñ

22 Müseddes Li-Cenāb-ı Nazīm

mef^c ülü fā^c ilātü mefā^c ilü fā^c ilün

[86]

- 1 Dün vālih eyledi beni bir şūḥ-ı şeh-levend
Kim çeşm-i sāḥir idi niğāhı fūsūn-pesend
Ruḥsārı üzre zülfün idüp deste deste bend
He tārī olmuş ehl-i dile ḥālḳ-i kemend
Bağladı dil görüp ne resendür didüm didi
Zencīr-i bend-i jiyānuñ durur senüñ

- 2 Mestâne bezm-i meyde idüp kec-külâhını
Süzmiş şarâb-ı nâz ile çeşm-i siyâhını
Gösterdi gîsuvânı dilüñ dâmgâhını
‘Arz itdi cân-ı zâre Zenaḥdânî çâhını
Ey şâh-ı ḥüsn bu ne zekândur didüm didi
Ârâmgâh-ı rûḥ-ı revânuñ durur senüñ
- 3 Pervâneveş yaqûp dili ‘aşq-ı çerâğına
Vaḳf oldı sîne âteş-i hicrânı dâğına
Bir bûy-ı âşinâyı gelüp cân dimâğına
Baḳdum nihâl-i kâmetine ḥüsn-i bâğına
Ya nâr-ı deryâ naḥl-i semendür didüm didi
Cân gülşeninde serv ü çemânuñ durur senüñ
- 4 Fitne nihâl-i kâmetinüñ pây-der-gili
‘İşve ḥıramunuñ dil ü cân ile mâ’ili
Dîvâne eyledi beni şekl ü şemâ’ili
İtdi sevâd-ı levḥ daḫi tıfl-ı nev-dili
Ḥaṭṭuñ kitâb-ı mekr ü fitendür didüm didi
Bâzû-yı dilde ḥırz u emânuñ durur senüñ
- 5 Ol dem ki oldı ḥaṭṭ-ı ruḥ-ı pâki âşikâr
Gülzâr-ı ḥüsnüñ itdi ser-â-ser benefşeżâr
Tekrâr eyledi beni mecnûn o nev-bahâr
Âhir mişâl-i cûy olup zâr-ı bî-ḳarâr
Bâğ-ı ruḥunda bu ne çemendür didüm didi
Maḥşûl-ı çeşm-i eşk feşânuñ durur senüñ
- 6 Virdüm ḳarar şabrı leb-i güft-güyına
Düşdi ḥıred hevâ-yı ḳâdd-i fitne cüyına
Cân nâzır oldı âyine-i ḥüsn-i rüyına
Göz dikdi dil-i dü-zülf-i girih-gîr mûyına
Gîsûlarında şâne nedendür didüm didi
Müjgân-ı dîde-i nigerâñun durur senüñ
- 7 Bildüm egerçi rişte-i cândur meyânını
Bir nesne yok ki benzedem ammâ dehânını
Çîñ-i ‘itâb ile göricek ebruvânını
Levḥ-i dilin muḳaddem idüp imtiḥanını
Ebrûlarında bu ne şikendür didüm didi
Meşk-i cünûnda iki kemânuñ durur senüñ
- 8 Ol gül-bün-i melâḫat gül-berg-i pîrehen
‘Arz eyledi şikâf-ı ḳabâdan yine beden
Ḥarf-i vişâle meclis-i meyde açup dehen
Mestâne la’l-i nâbnı bûs eyledükde ben
Cennetde şan şarâb-ı lebindür didüm didi
Bu ḥoş süḫan sezâ-yı dehânuñ durur senüñ

9 Cādū-yı çeşmi eyleyüp efsün o āfetüñ
Ben itdi ʔar-ı zülf dilüñ h̄āb-ı rāhatın
Tā ki hırām-ı nāz ile gösterdi kāmetin
‘Aşq ehlinüñ ʔopardı o kāmēt kıyāmetin
Maḥşerde naḥl-i sāye-figendür didüm didi
Ṭübā-yı gülsitān-ı cinānuñ durur senüñ

10 Ol māh ‘arz idüp yine mihr-i cemālini
Zerrāt-ı ‘aşkın itdi perīşān ḥālını
Bulmuş tamām ḥüsn ü melāḥat kemālini
Seyr eyledükde ḥalka-i zülfüñde ḥālını
Bu nāfe içre müşg-i ḥātendür didüm didi
Dām-ı cünūnda dāne-i cānuñ durur senüñ

11 Dem-sāz olup o dil-ber-i ḥāzır cevāb ile
Ol dem nedīm-i şad pīç ü tāb ile
Mestāne bezm-i bādede keyf ü şarāb ile
Ol mest-i nāz-pervere şerm ü ḥicāb ile
Ḥarf-i vaşl ne gūne sūḥandur didüm didi
Şām u seherde vird-i zebānun durur senüñ

12 Vaşf-ı ḥatt-ı ‘izāruñ idüp başka bir kitāb
Her şafḥa oldı bir şanem-i ‘anberīn niķāb
Dendānı miḥatinde virüp nazma āb u tāb
İtdüm nişār la‘line bir lücce-i dürr-i nāb
Ṭab‘ım meger ki baḥr-i ‘Adendür didüm didi
Ḥaḳḳā **Nazīm**-i genc-i nihānun durur senüñ

[88]

23 Müseddes Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

1 Yağmaladı dün ‘aqlumı bir şūḥ-ı pür-fiten
Mecnūn-ı deşt-i ‘aşkı anuñ āḥū-yı ḥoten
Eṭrāf-ı ḥüsn ü ānına diķķat kıılınca ben
Gördüm kenār-ı bāğ-ı ‘izārında bir çemen
Şordum bu ḥaṭ ya sebz-i ḥotendür didüm didi
Yok şerḥ-i pīç-tāb-ı nihānuñ durur senüñ

2 Şaldı nizām-ı dil ü dīne ruḥına ḳakülün
Virdi şikest reng-i güle bŷy-ı sŷnbŷlŷn
Dökdı cihāna toḥm-ı fŷsŷn ḥāl-i fŷlfulŷn
Açdı metā‘-ı ālini ruḥsār çŷn gülŷn
Sende bu deñlü fitne nedendür didüm didi
Āşār-ı ‘aşq u sŷziş-i cānuñ durur senüñ

3 Dünyā esīr-i ḥalka-i gird-ābıdur anuñ
‘Ālem ḥarāb-ı ğavṭa-i seyl-ābıdur anuñ
Dürr-i şemīn-i eşk de şād-ābıdur anuñ
Kŷmmŷnzār-ı dil hele sīr-ābıdur anuñ

Va' düñ senüñ ne baħr-i süħandür didüm didi
Mecv-i serāb-ı zann ü gümānuñ durur senüñ

4 İhyā idüp bu gice çerāgān-ı fūrķati
Yağdum fetīl-i dāğ-ı cünün u maħabbeti
Buldum fūrūğ-ı şu' le-i āh u nedāmeti
Seyr eyleyende şeb-nem-i gülzār-ı ħasreti
Gül-gün-i ' arūs-ı semendür didüm didi
Eşk-i dü-çeşm-i ħün-feşānuñ durur senüñ

5 Seyr eyle dergehindeki ğavğā-yı ' ālemi
Yād itdürür fiğān ile rüz-ı muħarremi
Her sā' at öldürür beni ol çeşm-i mātemi
Kim itdi ehl-i ' aşķa bu cevri dem-ā-demi
Tavruñ ħilāf-ı resm-i kühendür didüm didi
Kān ağlamak firāk ile şānuñ durur senüñ

6 Nār-ı ğamuñla sīne-i sūzānı tağladum
Seyl-āb deñlü cūş-ı maħabbetle çağladum
Ĥāk-i rehüñe yalvararak vardum ağladum
Raħm it ki bār-ı mergi firāķuñla bağladum
Vaşluñ ħayāt-baħş-ı bedendür didüm didi
Bunlar ħayāl-i ħ' āb-ı girānuñ durur senüñ

[89]

7 Tıtdum o şan' at ile ki semt-i tecāhüli
Çeşmi unutdı şīve-i tarz-ı tegāfüli
Göstermedüm o mehveşe rüy-ı tekāsüli
Der-pīş idince şüret-i ħüsn-i te'emmüli
Bilmem lisān-ı ğamze ne fendür didüm didi
Ĝālib zebān-ı siħr-i beyānuñ durur senüñ

24 Müseddes Li-Cenāb-ı Neş'et

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Dün sāye şaldı başuma nā-geh bir āfitāb
Kopdı kıyāmet oldı cihān' arşa-i ħisāb
Başumdan aşdı tābiş-i ' aşķıyla āteş-āb
Gördi behişt-i ħüsni göñül kıldı ıztırāb
Bu gün ne kevn ne ' arabda fehdür didüm didi
Rüz-ı cezā-yı rüĥ-ı revānuñ durur senüñ

2 Bir ravza görmişem gül-i ħod-rū çemen çemen
' Anber-i semīm sünbül-i müşğīn Ĥuten Ĥuten
Şeb-nem o bāğa lü' lü' -i lālā ' Aden ' Aden
Esbāb-ı şevķ şīveyi şorma tümen tümen
Bu ne behişt ' işvehidür didüm didi
Ĥüsnum riyāzı bāğ-ı cinānuñ durur senüñ

- 3 Bir çeşmesârı cilvegeh itmişdi ol peri
Meh-tâb hüsni şanki behişt itmiş ol peri
Şalmışdı şuya tal' at-i meh şu' le vü ferî
Ceyhün-ı nür itmişdi cü-yı peykeri
Bu cüybârda bu ne mehdür didüm didi
' Aks-i ruḥuma eşk-i revānuñ durur senüñ
- 4 Bir kahramân-ı zâlim-i hün-h'âr velî amân
Bir bî-nevâ garîbe çeküp tîğ ü cân-sitân
Biñ zaḥm uranda virmez aña hîç amân zamân
Giryân-ı cihân ḥâline ḥandân özü hemân
Bu geşte kim hūmı ne şehdür didüm didi
Şâhib-kırân ğamze vü cânân durur senüñ
- [90] 5 Oldum dücâr bir mehe kim âsumân nâz
İrmez kemend-i âḥ u niyâzıyla ser-firâz
Erbâb-ı ḥâle ḥâlî olur kıble-i namâz
Bir rişte gördüm anda ki cân beste-i niyâz
Kâkül mü ne belâ-yı siyehdür didüm didi
Ḥable'l-verîd gerden-i cânân durur senüñ
- 6 Gördüm bir âfitâb-ı cemâli cihân ḥüsn
Ya bir melek ki cilvegehi âsumân-ı ḥüsn
' Ayne'l-ḥayât-ı reşḥa dehânı ki cân-ı ḥüsn
Her bir nigâhı hey ne yamân cân-sitân-ı ḥüsn
Şîrîn nigâh ne âhū nigâhdür didüm didi
Ḥūnî gözüm ki teşne-i kânuñ durur senüñ
- 7 Gördüm bir özge şahş-ı cihân-gürd zih tâz
Merd-i garîb seyr ü seyâhatle ser-firâz
' Âlemde âşinâlığıla bulmuş imtiyâz
Bîğâne rev ü kaydı degül hîç niyâz u nâz
Bu şahş kim ne ḥâlî tebeddür didüm didi
Neş'et cihânda nâmla şānuñdur senüñ
- 25 **Taḥmis-i Ğâzel Mevlânâ Câmî Li-Cenâb-ı Neş'et**
fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün
- 1 Bezm-i Câmîde mey-i ' aşkın olup cur' a-keşi
Olmışam mest-i maḥabbet aқıdup қanlı yaşı
Ururum na' ra-i mestâne hemân şubḥ u ' aşî
Lî-ḥabîbün medeniyyün ' Arabiyyün Kureşî
Ki büved derd ü ğameş mâye-i şâdi vü ḥoşî
- 2 Vaḥy ü ilhâm-ı Ḥudâdur süḥan-ı muḥteremi
Olmayan nâ'il-i elṭâf u kemâl-i keremi
Maḫzar-ı sırr-ı eḥâdîs-i şerîdi ola mı
Fehm-i rāzeş ne künem ü ' Arabî men ' Acemî
Lâf-ı mihreş çî zenem ü Kureşî men Ḥabeşî

- [91]
- 3 Tā ezel bezm-i elest olmuş iken şāh-ı cihān
Şem‘ -i dīdārına sūzān idi pervāne-i cān
Yanarağ yakılarak ‘ālemi geldüm sūzān
Zerrevārem be-hevā-dārī-i ū raqş-künān
Tā şūd ān şöhre-i āfāk be-ğurşīd-veşī
- 4 Bundan a‘lā nedür ‘uşşākına elţāf u kerem
Olalar devlet-i dīdār ile hoş-dil-i hurrem
Şüretā fūrkat ü ma‘nīde vişālī her-dem
Gerçi şad merhale dürest zi-bīniş nazarem
Vechehū fī-nazarī külle ğadātın ve ‘aşī
- 5 Hüş-yārān-ı vefādur heme mestān-ı elest
Sāġār-ı sırr-ı maħabbet ola hāşā ki şikest
Neş‘emend olmaz o kim olmaya peymāne be-dest
Şifāt-ı bāde-i ‘aşkeş tū be-pürs ez-men mest
Zevk-i ĩn mey ne şināsī be-ğudā tā bağşī
- 6 Sūziş-i ‘aşk-ı nebī ile ‘aleyhi’ş-şalavāt
Şöyle dil-teşne gidem maħşere bulduğda hayāt
Ola sīr-āb-ı sirişk huşk-lebān-ı ‘Araşat
Maşlahat nist merā sīr ez-ĩn āb-ı hayāt
Dā‘afa’llāhu bihī külle zamānin ‘aşaşī
- 7 Sālik-i şāh-reh-i ‘aşka budur tūr-pesend
Olmaya cānı cihān kayd u ‘alāka-peyvend
Neş‘etā ehl-i maħabbet olana pes bu pend
Cāmī erbāb-ı vefā..... ‘aşkeş ne-revend
Ser me-bāzet ger ĩn rāh-ı kadem bāz-keşī
- 26 **Taħmīs-i Necīb Be-Ġazel-i Cenāb-ı Sezāyī**
fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
- 1 Ey risālet nazmınuñ yektā dūr-i şeh dānesi
Şem‘ -i cem‘ -i enbiyā nūr-ı aħad sūzānesi
Pertev-i ‘ilm-i münīrūñ ‘aql-ı kül pervānesi
Ĥazreti Ĥağkuñ ĥabībi sevgilü bir dānesi
Olduğcün oldı ‘ālem ĥüsnünüñ dīvānesi
- 2 Nūr-ı vechüñ bā‘iş oldı mihr ü meh İķādına
‘Arş ü ferş ü levḥ ü kürsī ne felek bünyādına
‘İllet-i ġā‘ıye ‘aşkuñdur düğün ābādına
Zāt-ı pāküñdür sebeb bu ‘ālemüñ ĩcādına
Olmasa teşrīfüñ olmazdı cihān kāşānesi
- 3 Rū siyeh bir bendeyem luḥfuñla rüyum şüste kıl
Ĥidmet-i ĥāk-i derüñ iclālīne pā-beste kıl
Al elüm hicrūñ ĥumārından beni vā-reste kıl
Yā Resūla’llāh vişāl-i bezmüñe şāyeste kıl

Tā gönül olsun şerāb-ı ‘aşkuñuñ mestānesi

- [92]
- 4 Dil müdām cām-ı ‘aşkın semt-i vaḥdetden bula
Öyle ser-mest ola kim feyz-i maḥabbetle ṭola
Bundan özge ‘āşık-ı dīdāruña maḥşad n’ola
*‘Aşkuñ ancaḥ murādı ḥazretüñden kim ola
Aşinā-yı bezm-i ḥāşuñ ‘ālemüñ bīgānesi*
- 5 Gerçi bir işkeste dil vīrān-ı ‘aşkum ben gedā
Yoḡ o rütbe ḳudretim da‘ vā-yı ‘aşḳ ola sezā
Zerre-i nāçiz ‘aşkuñdur **Necīb-i bī-nevā**
*Kenz-i ‘aşkuñ maḥzeni olmış Sezāyī **Ġālība**
Hīç ‘imāret istemez bu gönülümün vīrānesi*
- 27 **Der-Medḥ-i Şerīf Ḥazret-i Mevlānā Li-Cenāb-ı Ġālīb
Taḥmis-i ‘İzzet Mollā**
- fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün*
- 1 Gevher-i kān-ı behā Ḥazret-i Mevlānādur
Naḳd-i vaḳt-i ‘urefā Ḥazret-i Mevlānādur
Ḥubb-i Mevlāya sezā Ḥazret-i Mevlānādur
*Maḫzar-ı ‘aşḳ-ı Ḥudā Ḥazret-i Mevlānādur
Menba‘-ı şıdḳ u şafā Ḥazret-i Mevlānādur*
- 2 Ḳonya ceddüm vaṭanıdur düşeyim şeh-rāha
Varayım bāb-ı hümāyūndan ulu dergāha
Söyleyem ḥacetümi andaki şāhenşāha
*Ser-te-ser ḥükm iden iḳlīm-i fenā fillāha
Şāh-ı evreng-i beḳā Ḥazret-i Mevlānādur*
- 3 Buldı ḥürşīd külāhı ile fānūs-ı şafā
Ḥāk-i pāyın gözedüp rüy-ı zemīn aldı cilā
N’ola zātı ile faḫr eyler ise arz u semā
*Nūr-ı ‘irfāna dil-i pāki sipihr-i vākā
Maşriḳ-ı Şems-i Hudā Ḥazret-i Mevlānādur*
- 4 Virdi ‘uşşāḳına sır bezm-i ezelde ṭolı rāḥ
Cür‘ ası bir niçe zer-kübına baḫş itdi şalāḥ
Şāhid-i ḫalkına ‘āşık geçinen buldı felāḥ
*Şeref-i zāt ile ma‘şūḳ-ı gürüh-ı ervāḥ
Gevher-i baḫr-i vefā Ḥazret-i Mevlānādur*
- 5 Cedd-i zī-şānı gibi virgisi bī-lā vü ne‘ am
Pīrehen-baḫş-i cihāndur o veliyy-i ekrem
Ced-be-ced silsile aşḫāb-ı himem
*Vāriş-i ekmel-i sultān-ı rüsul şāh-ı kerem
Mū-yı ṭavr-ı sehā Ḥazret-i Mevlānādur*

- 6 İden irvâ odur el-ân bu kühen gülzârı
Bağbân itmiş anı gülşen-i Rûma bârî
Nehr-i ihsânı gül ü hârına birden cârî
Zâhid ü rinde füyûzât-ı kemâlî sârî
Mültecâ-yı zu'afâ Hazret-i Mevlânâdur
- [93] 7 Cünd-i gaybiyye ile itnese imdâd-ı ricâl
Giremez dâ'ire-i 'âlemi ecnâd-ı ricâl
Bestedür hayme-i iclâline evtâd-ı ricâl
Hâk-i dergâhına ruḥ-südedür efrâd-ı ricâl
Mürşid-i her-dü-serâ Hazret-i Mevlânâdur
- 8 Maḥzen-i naḳd-i kerâmet dil-i âgâhıdur
Nîstî pây-ı nuḥustîn-i ser-i râhıdur
Çün ki ol tahtgeh-i faḳr u ğınâ şâhıdur
Ağniyâ vü fuḳarâ bende-i dergâhıdur
Şâh-ı dervîş-edâ Hazret-i Mevlânâdur
- 9 'İlm ü 'irfân ile mağbûḫ-ı melâ'ikdür ol
Luḫf u ihsân ile meşhûr-ı memâlikdür ol
Ceddinüñ şâh-reh-i 'ilmüne sâlikdür ol
Enbiyâ sırrına mîrâş ile mâlikdür ol
Maḫharü'l-'ulemâ Hazret-i Mevlânâdur
- 10 Ehl-i inkâra daḫi himmeti meşhûr-ı bilâd
İderem bu sözüme Ḳonyalıdan istişhâd
Bilene bilmeyene dergehidür bâb-ı murâd
Raḫmet-i zât-ı ilâhîden idüp istimdâd
Mâye-i luḫf u 'atâ Hazret-i Mevlânâdur
- 11 Dergehinden olunur körlere de redd-i başar
Bunı ḫann eyleme a'mâ olan inkâr eyler
Rûz u şeb pertevi ḳabrinde arar şemş ü ḳamer
Hâk-i pâyından alur küḫl-i cilâ ehl-i nazar
'Âleme nûr u ziyâ Hazret-i Mevlânâdur
- 12 Olmadan dest-i ecel saña gelü-gîr-i ḫayât
Dem be-dem çek demini kim oldur iksîr-i ḫayât
Eyleyemem ölsem eḫibbâ ile tedbîr-i ḫayât
Âstânından irer cânlara te'sîr-i ḫayât
Haste-i 'aşḳa şifâ Hazret-i Mevlânâdur
- 13 Olsa mollâ olur elbet veled-i Rûḫul'llâh
Ki bu ümmetde odur kâlbed-i Rûḫul'llâh
Andadur mu'cize-i bî-'aded-i Rûḫul'llâh
Meşnevîdür nefes-i pür-meded-i Rûḫul'llâh
Dil-i bîmâra devâ Hazret-i Mevlânâdur
- 14 Meşnevî olmasa ger maḫhar-ı sırr-Furḳân
Olinur mıydı añâ tesmiye mağz-ı Kur'ân

[94]

Var mı bir lafzınıñ etyânına kâdir insân
Her iki mışra'ınıñ mâ-ğaşalıdır dü-cihân
Kâm-bağş-i dü-serâ Hazret-i Mevlânâdur

15 İden oldur bu tekeşşürde bî-lâ-nidd ü şerîk
Noқта-i vahdeti vâ-reste-i kayd-ı tefkîk
Seng-i keşret çoğalup olsa da mânende-i rîk
Cevher-i zâtı müberrâ-yı guvâr-ı teşrîk
Ma'nî-i nefy-i sivâ Hazret-i Mevlânâdur

16 Dâ'im it hırka-i teslîmini ser-püş-ı kabûl
Diñle Mecnûn-şifat sâzını bâ-ğüş-ı kabûl
Nağmesin eyle cevâhir gibi mengüş-ı kabûl
Nâyınıñ şu'le-i âvâzına tut güş-ı kabûl
Tûr u Mûsâ vü 'aşâ Hazret-i Mevlânâdur

17 Mihre fer zerre-i tâbendelerinden irişür
Zührenüñ hissesi sâzendelerinden irişür
Düşkünüñ çâresi efgendelerinden irişür
Halka feyz-i ezeli bendelerinden irişür
Mebde'î cûd u recâ Hazret-i Mevlânâdur

17 Kanda ben kanda o hâkân-ı velâyet-ı unvân
Ben kimim kim ideyüm hâlümü hünkâra beyân
Bendegânuñdan umar derdine 'İzzet dermân
Hâk-i pâyından ider Gâlib ümîd-i ihsân
Kân-ı iksîr-i du'â Hazret-i Mevlânâdur

28 Tahmîs-i Gâlib Dede Li-Gazel-i Nef'î Der-Sitâyiş-i Mollâ-yı Rûm

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Bâreka'llâh ey sipihri-i himmetüñ mâh-ı nevi
Levğaşâ'llâh ey cihânuñ mihr-i vâlâ-pertevi
Şâneke'llâh ey kelâmu'llâh-ı ilm-i uğrevî
Merhabâ ey hazret-i şâhîb-ķırân-ı ma'nevî
Nâzım-ı manzûme-i silk-i le'âl-i Meşnevî

2 Meşnevî ammâ ki her bir lafzı kân-ı ma'rifet
Meşnevî ammâ ki her nuţkı lisân-ı ma'rifet
Meşnevî ammâ ki her harfi beyân-ı ma'rifet
Meşnevî ammâ ki her beyti cihân-ı ma'rifet
Zerresiyle âfitâbinuñ ber-â-ber pertevi

3 Cennet-i 'irfânda hürî-i melek-sîmâ gibi
'Arş-ı şavn-ı Bârîde ervâh-ı müsteşnâ gibi
Çerğ-i 'aşku'llâhda Cibrîl-i bî-pervâ gibi
'Âlem-i ma'nâ ki hürşîd-i cihân-ârâ gibi
Devr ider girmiş semâ'a anda rûh-ı Mevlevî

- [95]
- 4 Mürşid-i müşkil-güşâ-yı mülk-i müsteşnâ-yı Rûm
 ‘Ârif-i himmet-resân u şâh-ı bî-hem-tâ-yı Rûm
 Rûh-ı sultânî-i ‘âlem hâkimi-i a‘zâ-yı Rûm
*Ya‘nî rûhu’llâh-ı a‘zam hazret-i Mollâ-yı Rûm
 Kim odur ma‘nide şâhib-mesned-i Keyhüsrevî*
- 5 Vaşf-ı şemşîr-i celâl ü kudreti gelmez dile
 Kalmadı çok kim zalâm-ı küfri ‘âlemden sile
 Zü’l-fekâr-ı Hayderi re’y-i şavâb ile bile
*Hüsrev-i endîşe kim ‘aşk-ı Hüsâmü’d-dîn ile
 Oldı tîğ-i bâtını dünyâya bürhân-ı kavî*
- 6 Ol şeh-i zî-şân-ı ‘âlî-menkâbet kim feyzidür
 Ol sipeh-sâlâr-ı ‘izz ü ‘âtıfet kim feyzidür
 Ol emîr-i hân-ı luţf u mekremet kim feyzidür
*Ol hudâvend-i serîr-i ma‘rifet kim feyzidür
 Şâlik-i bî-tüşe-i güm-râha zâd-ı uşrevî*
- 7 Fikri hâdî-i tarîk-i intihâ-yı erşedî
 Zihni hâmi-i rüsüm-ı mülk-i mecd ü emcedî
 ‘Aşk-ı hâvî-i maķâmât-ı kirâm-ı sermedî
*‘Aklı nûr-ı cevger-i zât-ı şerîf-i Ahmedî
 Nutkı mağz-ı rûh-ı enfâs-ı laţîf-i ‘İsevî*
- 8 Meslek-i hikmetde yoldaşı kibâr-ı ezkiyâ
 Menzil-i vuşlatda pâdaşı gürûh-ı etkîyâ
 Ders-i ‘abdiyyetde sırdaşı kirâm-ı aşfiyâ
*‘İlm-i vahdetde sebaķdaşı imâm-ı evliyâ
 Hikmet-i ma‘nide şâgirdi Haķîm-i Gaznevî*
- 9 Hâk-i gül-berg-i leţâfet-perverinde mün‘adim
 Jâleves yâd olmasun yâ Rab benüm cân u dilüm
 Ravzasında feyz-yâb olsun bu çeşm-i pür-nemüm
*Bir gülistân-ı müferrihdür dil-i pür-feyzi kim
 Anda rûh-ı Gülşenîdür bâğbân-ı ma‘nevî*
- 10 Her kelâm-ı pâki bir dür-dâne-i endîşedür
 Bilmeyen ol gevheri bîgâne-i endîşedür
 Beyt-i vahy-âşârı hep kâşâne-i endîşedür
*Der-güşâde yâ hîzâne-hâne-i endîşedür
 Anda çeşm-i Rüşenîdür dîdebân-ı münzevî*
- 11 Bâğ-ı inşasında hayrân çeşm-i şüh-ı Nergisî
 Rişte-i efkârınıñ âhû-yı ma‘nâ münisi
 Sözlerinüñ naķd-i şâf-ı sîne-i hûbân misi
*Gevher-i güftârınıñ kân müşterî-i müflisi
 Kûçe-i esrârınıñ hürşîd düzd-i şeb-revi*
- [96]
- 12 Söylemişdür şâ‘ir-i sâhîr bu beyti bî-bedel
 Müntehâ bir hüsn-i ta‘lîl öyle kim vefķu’l-mahâl

Eylese şāyān sürüşān-ı semā dārb-ı meşel
Feyz-i isti' dād-ı zātın gör kim itmiş tā ezal
Cezbesi hūrşīd ü māh u āsumānı Mevlevī

- 13 Bī-nevāyem ilticā-dārende-i Mollā-yı Rūm
 Nā-be-sāmānem kerem-ḥ'āhende-i Mollā-yı Rūm
Ġālib-i bī-çāreyem şermende-i Mollā-yı Rūm
Nef'ī-i mu'cīz-beyānem bende-i Mollā-yı Rūm
Ne Ḥakīm-i Ġaznevīyem ne Emīr-i Dihlevī
- 14 Şaygān baḥş eyledi 'uşşāka genc-i devleti
 Lafzdan ma' nāya gösterdi ṭarīk-i vuşlatı
 Cümle şerḥ itdi muḳaddem bunca sırr-ı ḥikmeti
Ḥāk-i pāy-ı Şeyḥ 'Atṭārem ki oldı himmeti
Ṭāb'uma üstād-ı ders-i müşkilāt-ı Meşnevī
- 15 Dā'vī-i mihr ü maḥabbet gerçi kim ḥaddüm degil
 Öyle toḥm-ı pāke nā-çesbāndur bu āb u gil
 Eyleme vaḳt-i ḥaşādumda beni yā Rab ḥacil
Ṭohm-ı mihreş mi feşānem ber-zemīn-i cān u dil
Çün meşel-bāşed ki her çīzī ki kārī bed-revī
- 16 Cān u başum ferş-i rāh-ı evliyā itsem n'ola
 Ḥazret-i Mollāyı ammā çok şenā itsem n'ola
 Ba' d-ez-īn 'afv-ı kuşūrumçün recā itsem n'ola
Ḳāfiye teng oldı āğāz-ı du'ā itsem n'ola
Gerçi zabt itmek ne mümkin ḥāme-i çābük-revi
- 17 Ḥamdü li'llāh kılmışam dergāhına şıdkum bütün
 Her ne dirse münkir-i nā-pāk-i dīn varsun disün
 Himmeti müzdād ola ḥaḳkumda yā Rab gün-be-gün
Tā ḥisāb-ı māh ü sāl-i ālemi taḥkīk için
Bedr ide mihr-i cihān-tāb-ı felek māh-ı nevi
- 18 Rūz u şeb cān u dilüm birbirine eyler ḥiṭāb
 Her nefes olsun 'aṭāsından bu bī-kes kām-yāb
 Naḳd-i ihlāş ile kılsun bendesin şāḥib-nişāb
Her dem olsun rūḥ-ı pākine du'ā-yı bī-ḥisāb
Evliyādan tā ki ḥālī olmaya dünyā evi
- 29 **Taḥmīs-i Muṭarraf-ı Ġazel-i Ebū Bekr Ġarībī Çelebi**
Raḥmetu'llāhi 'aleyh

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

[97]

- 1 *N'ola 'aşḳ içre disem mihr-i cihān-ārāyem*
 Jāleyem bir güneşün şevki ile ber-pāyem
 'Ayn-i iksīr-i fenāyem ḥaber-i 'anḳāyem
 Hīçem ü hīç degülden de velī ednāyem
Zerre-i ḥāk-i der-i Ḥazret-i Mevlānāyem

2 *Beni kec görse ‘adū n’ola eḥibbā katı rāst*
 Kec-nümādur ḳalem ammā bilene şoḥbeti rāst
 Pīr-i ma‘ nānuñ olur tīr himmeti rāst
 Tāc-ı Cemdür dil-i ‘ārif idegör niyyeti rāst
Der-i Mollāda bugün āyine-i ma‘nāyem

3 *Olalı nūr-ı Hudā şem‘ bu bezm içre aña*
 Virirem şām u seḥer şu‘ le-i āhumla ziyā
 Eyleyüp nārını nūr āteşini āb u hevā
 Buluram gülşen-i sūzişde ‘aceb neşv ü nemā
Dili pervāne gibi yaḳmada bī-pervāyem

4 *Deff ü nāy ile semā‘ eylesem ‘aşḳ içre n’ola*
 Nağme-i āh şerer-rīz olarak şağa şola
 Yā semender gibi pīrāhenüm āteşle tola
 Şāriḥ-i sūz-ı nefes ben var iken ya kim ola
Kāşif-i Meşnevī-i Ma‘nevī-i Mollāyem

5 *N’ola geldümse Ğarībī bu fenā mülke ğarīb*
 Pey-revümdür niçe Ğālib gibi maḥzūn u ke’ib
 Rū-nümā olmadı her ‘āşıḳa bu tarz-ı ‘acīb
 Himmeti ḥāzır ola baḳ ne dir ol Pīr-i meḥīb
Sālik-i rāh-ı beḳā reh-ber-i ev-ednā¹¹² yem

30 **Taḥmīs-i Ğālib Be-Ğazel-i Cenāb-ı Şāhidī**

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

1 *Pehlevān-ı zūr-ı ‘aşḳam gerçi kim üftādeyem*
 Sāḳī-i devrūñ ayağın almağa āmādeyem
 Bādedür āb-ı ḥayāt ölsem de bu da‘ vādayam
Bende-i pīr-i ḥarābatem mürīd-i bādeyem
Kāşḳī men dā’imā ḡavvāş olaydum bādeyem

2 *Bir melāmet şāhınıñ sāğar-keş-i iḳrāriyām*
 Mest-i faḳram bī-ser ü bī-pālāruñ ser-dāriyam
 Kāse-līs-i ḥān-ı ‘aşḳıyam seg-i nā-çāriyam
Neng ü nāmūs u vaḳār u ‘ārdan men ‘āriyem
Zerḳ u sālūs u riyā ālāyişinden sādeyem

3 *Bende-i āl-i ‘abādeyem baña besdür köhne şāl*
 Öyle ‘uryānem ki esbāb-ı ḡurūr emr-i muḥāl
 Bī-tekellüf lā’ubālīyem ne lāzım ḳīl ü ḳāl
 ‘İlm ü faẓl u zühd ü taḳvā ‘ākile oldı ‘iḳāl
 ‘Aşḳ-ı şūrīdeyem men fāriḡ ü āzādeyem

4 *Ḥamdü li’llāh mürşidüñ şāhib-kemālin bulmuşam*
 Faşl u vaşluñ infişāl ü ittişālin bulmuşam

[98]

¹¹² “ev-ednā”, *Kur’ān*, 53/9

‘Ālemüñ mir’āt-ı âdemde mişâlin bulmuşam
Men bu gün ma‘şûk-ı bâķīnün vişâlin bulmuşam
 Şanma ey zâhid beni kim va‘de-i ferdâyanam

5 Koysun erbâb-ı maḥabbet intizâr-ı maḥşeri
 Bunda gelsün sîne-i ‘aşıkda görsün dil-beri
 Diñle **Ġalib** baķ ne dir ol vaķt-i naķd-i Ḥayderî
Şâhidî-i Mevlevîyem ‘arîfem gelsün beri
 İsteyen sırr-ı Ḥudâyı men Ḥüdâyî-zâdeyem

31 **Taḥmîs Lî-Cenâb-ı Es‘ ad Be-Ġazel-i Mevlânâ Fuzûlî**

fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

1 Beni ol mâh giriftâr bilüpdür bilürem
 Fikr-i zülfiyle şebüm târ bilüpdür bilürem
 Nicedür ḥâṭır-ı bîmâr bilüpdür bilürem
Yâr ḥâl-i dilümi zâr bilüpdür bilürem
Dil-i zârumda ne kim var bilüpdür bilürem

2 Bu degül ṭavr-ı vefâ neyleyem izhâr olmaz
 Şâha sen bende-nüvâz ol diyü âzâr olmaz
 Dimezem kim niçün ‘uşşâķa vefâdar olmaz
Yâr-ı âgyâr bilüpdür ki baña yâr olmaz
Ben daḥi anı ki âgyâr bilüpdür bilürem

3 Uyḥuyı dîde-i ‘uşşâķa ḥârâm eyleyeli
 Günlerin vâdî-i hicrânda şâm eyleyeli
 Tâ bu sevdâya düşüp kaşdı tamâm eyleyeli
Zülfini ehl-i vefâ şaydına dâm eyleyeli
Beni ol dâma giriftâr bilüpdür bilürem

4 Keşf-i râz eyler iken dîde-i ter âh u fiġâñ
 Sırr-ı ‘aşķ olmaz o fettân-ı cihândan pinhân
 Çeşm-i güyâsı baña söyledi bî-ḥârf ü zebân
Ben ne ḥâcet ki kılam derd-i dilüm yâre ‘iyân
Ġam u derd-i dilümi yâr bilüpdür bilürem

5 Es‘ada eyleyemem ṭoġrısı ben terk-i edeb
 Dimezem söyle nedendür bu tecâhül bu ġazab
 Her işi ḥikmet ü her ṭavrı kerâmetdür hep
*Yâr hem-şoḥbetüm olmazsa **Fuzûlî** ne ‘aceb*
Özine şoḥbetümi ‘âr bilüpdür bilürem

[99]

32 **Taḥmîs-i Ġalib Li-Ġazel-i Mevlânâ Fuzûlî**

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

1 Şorma benden meşreb-i rindân-ı bî-pervâ nedür
 Maṭlab-ı bî-maṭlabân-ı vâdî-i sevdâ nedür

Ṭavr-ı mestān-ı şarāb-ı nergis-i şehlä nedür
Öyle ser-mestem ki idrāk itmezem dünyā nedür
Men kimem sākī olan kimdür mey ü şahbā nedür

2 Çerhden ṭab^ç -ı hüner-pīrā için kām isterem
 Özge nā-kāmem ki ol rüsvā için kām isterem
 Kāfir-i bī-dīnden Mevlā için kām isterem
Gerçi cānāndan dil-i şeydā için kām isterem
Şorsa cānān bilmezem kām-ı dil-i şeyda nedür

3 Ğamzesinde münderic sırr-ı celāl ü hem cemāl
 Ḥaṭṭ-ı pür-şürıyla fikr-i bī-me 'lālüm pür-melāl
 Ḥaşre dek pevyeste olmak yā neden bu kīl ü kāl
Vaşldan çün 'āşığı müstağnī eyler bir vişāl
'Aşığa ma 'şūkdan her-dem bu istignā nedür

4 Vaşf-ı hüsnü pāk ü müstesnā bilen^ç ārif degül
 Kadd-i yāri cümleden bālā bilen^ç ārif degül
 Öz vücūdın 'ālem-i kübrā bilen^ç ārif degül
Hikmet-i dünyā vü mā-fīhā bilen^ç ārif degül
'Ārif oldur bilmeye dünyā vü mā-fīhā nedür

5 Nakd-i 'ömrünle değışdüñse eger dāğ-ı ğamı
 Levh-i sīneñden silersin naqş-ı kayd-ı merhemı
 Ṭab^ç -ı Ğālible hemān sā' at kılursın hem-demī
Āh u feryāduñ Fuzūlī incidüpdür 'ālemi
Ger belā-yı 'aşk ile hoşnūd iseñ ğavgā nedür

33 Tahmīs-i Pertev Li-Cenāb-ı Neş'et

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Buluram hep dil-i ḥam-geşte-i dil-ḥ'āh seni
 Seni ey ğonçe-i ne'sküfte seni āh seni
 İde Allāh meger ḥālüme āğāh seni
Gül-i ḥandān görürem nāleme her gāh seni
Çorkaram bülbül ider āh-ı seḥergāh seni

2 Gözlerümden ağıdup yaşları deryā deryā
 Zevrağ-ı cisme süvār olmış idüm bī-pervā
 Māḥ-tāb eyler iken şahş-ı 'ağıldan tenhā
Gice rü 'yāda şināverligüñ itdüm ḥulyā
Gördüm 'aks-i mehi zann eyledüm ey māh seni

[100]

3 Dāğ-ı dilden o şehe za' f ü gül-i ālüm^ç arz it
 Şerḥa-i sīne vü endüh u melālüm^ç arz it
 Kalmadı tāb u tüvān şabra mecālüm^ç arz it
Ḥāk-i pāyine revān ol yūri ḥālüm^ç arz it
Ey dil-i zār ideyüm eşkile hem-rāh seni

4 Mihmān-hāne-i hicrānuñ ile hem-āşuz
 Biz de ‘ uşşāq-ı reh-i ‘ aşkuñ ile yoldaşuz
 Ne cünün ile ne ferzānelik ile fāşuz
Dest-i taḳdīr iledür cünbişümüz pādāşuz
İtdiler gerçi piyāde ḳuluñı şāh seni

5 Baḡş-ı zülfi n’ola **Pertev** de uzatsa ḡāyet
 Ḳil ü ḳāl itme miyān ile dehende ‘ ādet
 Baḡ ne dir ḡazret-i üstād-ı peyām-ber-ḡaşlet
Geçmedüñ gitdi ser-i zülf-i süḡan-dān Neş’et
Meger ıslāḡ ide ol Ḥazret-i Allāh seni

34 **Tahmīs-i Nābī-i Ğazel Mevlānā Fuzülī**

mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün

1 İdüp meyl-i sitem eşk ile āh alma gedālardan
 Şaḡm ey nev-i hālüm nā-sezā āb u hevālardan
 Yazuḡdur dūr tütma cām-ı luḡfuñ mübtelālardan
Kerem ḳıl kesme sākī iltifātuñ bī-nevālardan
Elüñden geldiḡi ḡayrı dirīḡ itme gedālardan

2 Hele kām-ı sipihr üzre biz olduḡ ḡuşşa pāmāli
 Çekildük ḡurbete olduḡ vişāl-i yārdan ḡālī
 ‘ Aceb ḡāşıl mıdur hem-şoḡbetān-ı ‘ aşkuñ āmāli
Şabā kūyında dil-dāruñ nedür üftādeler ḡālī
Bizüm yirden gelürseñ bir ḡaber vir āşnālardan

3 Felek sedd olsa virmez dīde-i ḡün-pāşa temkīni
 Ne deñlü tütüyā virseñ ḡurutmaz çeşm-i nemḡīni
 Gel aḡlatma ‘ ilāc-ı nā-pesendüñle bu ḡamḡīni
Ṭabībā ḡāk-i kūy-ı yārdandur eşk teskīni
Bañā arturma zaḡmet göz yaşardur tütüyālardan

4 Tehī-destān-ı künc-i ḡurbetüz berg ü nevāmuz yoḡ
 Nevāl-i vaşldan ḡayrı nevāle iştihāmuz yoḡ
 Ḥayāl-i ḡāl-i müşḡ-āḡīnden ḡayrı ḡidāmuz yoḡ
Esīr-i ḡurbetüz biz senden özge āşināmuz yoḡ
Ayāḡuñ kesme başuñçün bizüm miḡnet-serālardan

[101]

5 Derünuñ **Nābīyā** āyīne-i süz u ḡüdāz eyle
 Dilüñ şurā-ı āteş-ḡāne-i süz u ḡüdāz eyle
 Lebüñ tekrār-ı ḡarf-ı vaşlda ḡāhiş-tırāz eyle
Füzülī nāzenīnler görseñ ızḡār-ı niyāz eyle
Teraḡḡum umsa ‘ ayb olmaz gedālar pādīşālardan

35 Taḥmīs-i ‘İzzet Li-Gazel Li-Cenāb-ı Nevres

mef’ülü fā’ ilātü mefā’ ilü fā’ ilün

- 1 Gelmiş şanem kulağlarına mültecālaruñ
Bī-hūde çalma bābını devlet-serālaruñ
Yoğdur işābet itdüğü tīr-i ricālaruñ
Çokdan huşūlini göremem müdde‘ālaruñ
Te’şīri kalmamışdur efendi du‘ālaruñ
- 2 Nabz-āşnālīk eyleyerek yoğladuğ mizāc
İtdük cemī‘-i ‘ālem ile ḥüsn-i imtizāc
Kālā-yı üns ü ülfetümüz bulmadı revāc
Bīgāneler ‘ināyetine düşti ihtiyāc
Bir luḫfi olmadı bu kadar āşnālaruñ
- 3 Keştī-i baḫr-i devlete olma şaḫın süvār
Bir kerre ‘aḫla yelken idersen bu rüzgār
Eyler seni benüm gibi deryāda ğavṫa-ḫār
Mevc-i kederden olmadı āsāyişe medār
Tā yanına oturmuş idüm nāḫudālaruñ
- 4 Bālīn-i ‘izz ü devlete siz i‘ timād idüñ
Lāyīḫ mı bir ḫaşıra bizi i‘ tiyād idüñ
Bārī selāmuñuz ile yārānı şād idüñ
Ey sākīñan-ı bezm-i vaṫan gāhī yād idüñ
Ġurbet esīri derd ü belā mübtelālaruñ
- 5 Güş itdüñüz nevā-yı ğarībānı hem-çü sāz
Bir kimse olmadı bize ‘ālemde çāre-sāz
İtdük sizi ḫavāle-i dergāh-ı bī-niyāz
Ḥāzır oluñ belāya ey erbāb-ı berg-i sāz
Çıkdı ḫadeng-i āhı göge bī-nevālaruñ
- 6 Ḥirmān ü ye’s içindedür āsūdegī-i ḫāl
Erbāb-ı hicr ü fūrḫati rencūr ider vişāl
Minnet de eyler ‘ālemi bir gūne bī-mecāl
İtdi kibār-ı luḫfi beni ḫaste-i melāl
Tedbīri bende zıddına düşdi devālaruñ
- 7 Sevḫ eylesün günāhı dilenci ḫāpusına
Maḫşūr ola penāhı dilenci ḫāpusına
Çeksün fiğān u āhı dilenci ḫāpusına
Muḫtāc ola ilāhi dilenci ḫāpusına
Şol kāmrān ki dādın işitmez gedēālaruñ
- 8 ‘İzzet gibi temellükı az eyle Nevresā
Terk-i reh-i nişīb ü firāz eyle Nevresā
Erbāb-ı cāh u devlete nāz eyle Nevresā
Sulṫān-ı lā-yezāle niyāz eyle Nevresā

K'oldur penāhı mīrlereñ pādşāhlaruñ

36 Tahmīs-i 'İzzet Mollā Be-Ġazel-i Cenāb-ı 'Aşım

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bāde-nüşān-ı hevādan zümre-i zühhāda dek
 'Aql-ı külden al da Mecnūn-ı sitem-mu' tada dek
 Hāşılı pīr- muġāndan şāhib-i irşāda dek
Kendüñe bu mekri ta' līm eyleyen üstāda dek
Eylemişdür şimdi bir 'ayyār-ı tersā-zāda dek
- 2 Şu' le-i āvāz-ı muṭrib cānına kār eyleyüp
 Bang-i derdüñ hem-nevā-yı 'aşık-ı zār eyleyüp
 Bī-nevā ṭurma diyü ṭanbūra āzār eyleyüp
Nagme-i 'aşkı kemān bir hoşça tekrār eyleyüp
Nāle-i ney çıkdı bām-ı perde-i feryāda dek
- 3 Ey sitemger zaḥm-ı ġamzeñ görmedük ḡaldı meger
 Bir Hülāġūsın ki küşteñdür bu ālem ser-te-ser
 Tīġ-ı ḡahruñdan senüñ ehl-i beḡā itsüñ ḡazer
Renciş-i tīr-i müjeñle cism ü cānum muḡtażār
Dīdeden dilden geçerdük ḡāṭır-ı nā-şāda dek
- 4 Çamlıca seyri mükerredür ḡisār ise ba' id
 Pek müferrihdür bahāriyye efendim rüz-ı ' id
 Cūylarla oldıġın seyr it mu' ānık naḡl-i bīd
Yoġ imiş ḡaraġāçda müjde aġyār-ı pelīd
Serv-i nāzum gidelüm gel bārī sa' d-ābāda dek
- 5 'Aşımā nā-refte rāh açmış Nedīme āferīn
 Bād-şādān 'İzzetā ervāh-ı eslāf-ı güzīn
 Ḳul bi-ḡalb raḡmete'l-bārī 'aleyhim esmā' in
Būd İşān reh-berān-ı süy-ı 'irfān pīş-ezīn
Kūçe-i teng-i ḡalemden mülk-i isti' dāda dek

37 Tahmīs-i Şābit Be-Ġazel-i Cenāb-ı Nedīm

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

[103]

- 1 Ey kıyāmet-cilve tīġ-i ebruvānuñdur şırāt
 Göz geçürdüm eyleyüp çok cevher-i pend iltikāt
 N'ola cān silk-i naḡar-bāzāna itse inḡirāt
Rūy-ı meh-tābuñ ne dem görsem gelür ḡalbe neşāt
Tā ezelden imiş ey meh-rū senüñle irtibāt
- 2 Ṭā-be-key çeşmünde bu ḡünilik ey mest-i siyāh
 Ṭurrelerden gerden-i ḡüsne yeter şalduñ ḡünāḡ
 Nergis-i maḡmūr-ı hezl-āmīzūñ olsun 'özl-ḡāh
Ġamze-i fettānuñ ile eyleme hergiz nigāh

Gāh ü geh 'uşşāk ile eyle mizāc-ı inbisāt

- 3 Yazılır ser-defter-i 'uşşāka bu kilik-i belig
Başını kaç' itmege şemşirler yağdursa miğ
Hep fedādur gamzeñe züp'in ü hançer hıst ü tığ
Ey süvār-ı esb-i nāzum senden olmaz cāndirīg
Қande қaldı раһş-ı рāһat-баһş ile раһt ü bisāt
- 4 Dil ziyāfet itmek ister 'aşk-ı şāhib-cāhını
Şulasun saķā-yı nīl-i eşk-i gam şeh-rāhını
Mā-һazerden eyleyüp amāde һātır-һ'āhını
Da 'vet itdüm һāneme ol şeh-r-i һüsnuñ mähını
Mürğ-ı cānı sīһe şancup 'özr ile çekdüm şımāt
- 5 Cām-ı mey didārsuz һün-ı cigerdür çeşmüme
Nergis ol һün-һārsuz 'ayn-ı zarar dur çeşmüme
Gonçeler didārsuz oқdan beterdür çeşmüme
Yārsüz gülzār seyri nışterdür çeşmüme
Yār ile olunca Oқ Meydānıdur semm-i һiyāt
- 6 Қalb-i āzārı ider pür-gam gelince һātıra
Һānemi zindān қılır һurrem gelince һātıra
Bezm-i ābā aғlarum her dem gelince һātıra
Ol periyle itdigüm 'ālem gelince һātıra
Eşk-i çeşm-i һün-ferānum cüş ider mānend-i şāt
- 7 Her çelīpā şürete āgüşüñ açup şunma el
Her nigār-ı deyre görme Ka' be-i қalbi maһel
Biñ peri-peyker görürsüñ günde **Şābit** gibi gel
İhtiyār eyle birin gāyet ile olsun güzel
*Her melek-manzar ile қılma **Nedīmā** ihtilāt*
- 38 **Taһmīs-i Pertev Be-Gāzel Cenāb-ı Gālib Dede**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Nigāh-ı düzde zenaһdān u bel begendüremem
Sirişk-i çeşme binā vü temel begendüremem
Şu nā-maһalle ne dirsek maһal begendüremem
Dil-i za' İfe bir āfet güzel begendüremem
O һaste-i gam-ı 'aşka ecel begendüremem
- 2 Deһāndan şoracak biñ su 'āl bilsem de
Miyān baһşine dā'ir һayāl bilsem de
Hadīs-i turre-i pür-қıl ü қāl bilsem de
Niyāz u nāza da siһr-i һelāl bilsem de
Nigāh-ı pür-fene itmem cedel begendüremem
- 3 Ğalat ya lafz u ya imlādatur sözümde degül
Yāһud ki nağme-i bī-cādatur sözümde degül

Nigāh u gūşı ya ğavġādatur sözümde degül
Haṭā o nergis-i şehādatur sözümde degül
Egerçi her sühanum bî-bedel begendüremem

4 O mehle ülfete germiyyetüm olup māni^ç
 Nezāre-i ruḥına ḥayretüm olup māni^ç
 Recā-yı vuşlatına ğayretüm olup māni^ç
Taşavvuruma daḥi himmetüm olup māni^ç
Sezā-yı ḥāhiş olur bir emel begendüremem

5 Hilāli **Pertev**-i fikrüm ider iken meh-i tām
 Ḥayālüm ile olurken şabāḥ-ı zulmet-i şām
 Semend-i ṭab^ç uma pāy-māl iken bu nüh ecrām
Kemend-i nazmum iderken ğazāl-i ma^çnīyi rām
*Yine o şūhuma **Ġālib** ğazel begendüremem*

39 **Taḥmīs-i Fehīm Be-Ġazel-i Cenāb-ı Ġālib Dede**

fe^çilātün fe^çilātün fe^çilātün fe^çilün

1 ^çĀzim ol meclis-i nā-dāne şitābān olarak
 Düşmen-i ehl-i dil ü yār-ı raḳībān olarak
^çĀşıkın terk idegör mā^ç il-i hicrān olarak
Luṭfi aġyāre kıl ey şūḥ peşīmān olarak
Sen bizi cevrine şāyeste bil iḥsān olarak

2 Gösterür saña felek mäh-ı kemāli bir gün
 Çekme ğam rüşen ider çeşm-i ḥayāli bir gün
 Şām-ı fürkatde görür mihr-i cemāli bir gün
Şafaḳ-ı eşk bulur şubḥ-ı vişāli bir gün
Ser-i küyında felek her gice biñ kan olarak

3 Gülşen-i ṭab^ç umuzuñ rengin olur berk-i teri
 Gül-i āmālümüzi açdı nesīm-i seheri
 Bülbül-i dilde ḳalur mı ğam-ı fürkat eşeri
Zīver-i gülşen-i āġuş olur āḥir o peri
Gülerek açılarak gül gibi ḥandān olarak

[105] 4 Görmeden şevḳini biz devr-i ḳadeḥ-ḳār-ı Cemüñ
 Bāde-i ^çaşḳile mestānesiyüz bezm-i ğamuñ
 Gül-i miḥnet-keşiyüz ḥār ile bāġ-ı sitemüñ
Nev-bahār-ı ğamına bülbülüz ol ğonçe-femüñ
Araruz ḥande-i dīrīneyi giryān olarak

5 Küşte-i ḥançer-i cevri̇le cihān ṭoldı amān
 Ḳanlı pīrāhen-i ^çuşşāḳ olur elde nişān
 O şeh-i ḥüsne **Fehīm** etmek için ḥāli beyān
^çArzuḥāl elde fiġān dilde zebān şekve künān
*Geldi bu **Ġālib**-i dīvāne ğazel-ḥān olarak*

40 Taḥmīs-i Ğalib Be-Ğazel-i Cenāb-ı Pertev

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Maṭla' -ı ebrūların taḥmīs ü tanzīr eyledük
 ' Āķibet kesdük ümīdi sell-i şemşīr eyledük
 Āteş-i hicrāna bu vech ile tedbīr eyledük
*Nāle-i pür-sūzumuzla çünki söz bir eyledük
 Yana yana derdümüz ol şāha taķrīr eyledük*
- 2 Çok recālar eyledük ol māh-ı evc-i rif' ate
 Şeb-nem-i eşki nişār itdük düşüp maḥviyyete
 Gelmedi İmāna inşāf itmedi bu fūrķate
*İtmekiçün ḥüzn-i dil te 'şīr o Yūsuf-ıynete
 Āyet-i maḥzūnī-i Ya'ķūbı tefsīr eyledük*
- 3 Eylemezse cebr-i ḥāṭır ol meh-i pür-şīvemüz
 Baķ neler söyler ne rü 'yālar şayıklar bendeñüz
 Ey mürüvetsüz ḥaķıķatsüz vefāsuz va' desüz
 Sen serāy-ı ķalbümüz itdün ḥarāb ammā ki biz
 Nuķzı ile çok dil-i vīrānı ta' mīr eyledük
- 4 Kākül-i Leylīden āġāz eyleyüp efsāneye
 Eyledük ' aṭf-ı sūḥan Mecnūna andan lāneye
 Āşinālıķ riştesin rabṭ itdük ol bīġāneye
*Gerçi yārān didiler pür-gū dil-i dīvāneye
 Baḥş-i zūlf-i yāri ammā biz de zencīr eyledük*
- 5 Bindi bir deste gül-i ḥod-rū alup zevraķçeye
 Kendi gibi bir iki bed-ḥū alup zevraķçeye
 Böyle söyler Ğalibe ķarşu alup zevraķçeye
*Dün gice Keşmīrī bir meh-rū alup zevraķçeye
 Sāyesinde Pertevā meh-tāb-ı Keşmīr eyledük*

41 Taḥmīs-i Ğalib Be-Ğazel-i Cenāb-ı Pertev

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

[106]

- 1 Yine ol bī-mürüvet ḥāṭır-ı nevmīde gelmişdür
 Degül vuşlat murādı fūrķati tecdīde gelmişdür
 Şanursın ķaşdı cāndur böyle bir vā-dīde gelmişdür
*Leb-i dāġ-ı firāķa cān-ı ḥasret-dīde gelmişdür
 Vişāli ārzūsıyla der-i ümmīde gelmişdür*
- 2 Nedür cürmüm egerçi bilmem ammā mücrimem mücrim
 Niçün terk eylemezsin ḥāline bu bī-kese zālīm
 Perīşān eylemekse maṭlabuñ çokdan anı bildüm
*Nizām-ı ḥāli ' aşık nā-be-sāmānlıķda bulmuş kim
 Hevā-yı zūlf-i Leylī ile Mecnūn bīde gelmişdür*

3 Şabâh-ı 'îd gördüm âfitâbı hâline yandım
O şūhuñ âteş-i ruhsârını fikr eyledüm andım
Bilürken za' fina bâ' iş nedür ben daği aldandım
Çekilmiş âb u tâbı mihri gördüm mâh-ı nev şandım
Perî-zâdım meger ser-çeşme-i hürşîde gelmişdür

4 Luğâtından bulunmaz nev-resâsuñ şoĥbet-i sâbık
Gelür ikisi bir ma' nâya lafz-ı kâzib ü şâdık
Yine her sözlerine cân virürse ehl-i dil lâyık
Reh-i cânânda çün naķş-ı pâdur meşhed-i 'âşık
O yolda resm ü 'âdetdür ki cânlar gide gelmişdür

5 Du'âm oldur günü mağribde toğsun çerĥ-i fettânuñ
Ki 'uşşâka yüzün göstermedi ol mihr-i raĥşânuñ
İrüp bayrama **Gâlib** soñra tutdım şavm-ı hicrânın
Müyesser olmadı taķlîbi dest ü pây-ı cânânuñ
*Bu yıl imsâk-i mâh-ı rûze **Pertev** 'îde gelmişdür*

42 **Taĥmîs-i Pertev ü Vehbî Be-Ġazel-i Cenâb-ı Bahâyî**
mefâ' îlün mefâ' îlün mefâ' îlün mefâ' îlün

1 Meded ey nâle itme âhuma imdâd neylersün
Şaķın sūzından eyler ĥalk-ı 'âlem dâd neylersün
Nedür kaşduñ yine ey âh-ı âteş zâd neylersün
Tağıtduñ ĥ'âb-ı nâz-ı yâri ey feryâd neylersün
İdüp fitneyle dünyâyı ĥarâb-âbâd neylersün

2 Göñül çün beste oldı ĥâl-i 'anber fâm-ı zülfüñde
Cüdâ itme perîşân olmasun eyyâm-ı zülfüñde
Şabâĥ ĥaşre dek âsüde olsun şâm-ı zülfüñde
Dil-i mecrûĥuma raĥm eyle ĥalsun dâm-ı zülfüñde
Şikeste-bâl olan mürĥi idüp âzâd neylersün

[107]

3 Çıķup meydâna yelden rûzgâra çok hüner şatduñ
Perîşân dillerüñ her birini bir cânibe atduñ
Tolaşduñ her taraftan neyledünse eyledüñ itdüñ
Varup ĥîsü vü zülf-i yâri hep birbirine ĥatduñ
Yine bir fitne taĥrîk eyledüñ ey bâd neylersün

4 Şorup aĥvâlini dil ĥastegân-ı 'aşkuñ aĥyânâ
İdersin gerçi her derde taĥîbüm bir devâ ammâ
Müdâdâ eylemekde gösterürsün ĥoş yed-i beyzâ
Murâd itseñ o la' l-i rûĥ baĥşuñla Mesîĥ âsâ
Cünün-ı ehl-i 'aşķ olunca mâder-zâd neylersün

5 Çekersün kâmet-i bâlâ senüñ resmin nihâl âsâ
Ķuşür itmezsün endâm-ı dil-ârâ sende ser tâ pâ
Muşavverlikde yokdur saña 'âlemde çün ü hemtâ
Güzel taşvîr idersün ĥâl ü ĥaĥ dil-beri ammâ

Füsün u fitneye geldükde ey behzād neylersün

6 O şūhuñ fūrkatinden zārdur ser cümle-i ‘ālem
Yolında olmadum da der-kārdur ser cümle-i ‘ālem
Şehīd-i tīg ‘aşk-ı yārdur ser cümle-i ‘ālem
Helāk-ı ‘işve-i dil-dārdur ser cümle-i ‘ālem
Urup şimşīre dest ey ğamze-i cellād neylersün

7 Olaydı **Pertev**-i ‘aşk u maħabbetden şafā sende
Zuhūr eylerdi **Vehbī** bir neşāt-ı cān-fezā sende
‘Aceb āyinesin yoğ zerrece tāb u cilāsında
*Bahāyī*veş diñleseñ *ķābil-i feyz-i şafāsında*
Tekālif bir taraf ey hātır-ı nā-şād neylersün

43 **Tahmīs Li-Cenāb-ı Ferīd**

mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

1 Gör ol dīvāne-i nā-çarı postı ateşe sermiş
Fetīl-i cānı yakup dāğ-ı ‘aşka sīnesin germiş
Fedā-yı cān idüp rāh-ı vişāl-i yāri gözlermiş
Vücūdın sem‘-i ma‘şūk idüp maṭlūbına irmiş
Ḥaķīkat pehlevān-ı ‘aşk imiş pervāne çok ermiş

2 Varup her gördigüñ maħbūba hayrān ol diyü ey dil
Hevā-yı vaşl-ı yāre sīne sūzān ol diyü ey dil
Esīr-i derd-i hicr ü ‘aşk-ı hūbān ol diyü ey dil
Saña pā-beste-i ğīsū-yı cānān ol diyü ey dil
Dimezdi kimse ammā çāre yoğ ğayrı muķaddermiş

3 Ne mümkin ‘āşık-ı nā-kām olsun nā’il-i vuşlat
Derūn-ı sīne sūz-ı yāre gelmez bildigüm riķķat
Virür mi şīr-i hārım telhķām-ı fūrkatē şerbet
Daḫi mehd-i ‘ademdeyiken o tıflı dāye-i ķudret
Dem-ā-dem dilfikār-ı hūn-ı ‘uşşāķile beslermiş

[108]

4 Şerār-ı dūd-ı āha bağrumı biryān iden dā’im
Dilüm āteşlere sūzān u ser-gerdān iden dā’im
Vücūdum şu‘le sūz-ı āteş-i hicrān iden dā’im
Derūn-ı ‘āşıkı mūcmer gibi sūzān iden dā’im
Ġaddār-ı āteşīnūñde olan ol hāl-i ‘anbermiş

5 Giriftār-ı şikenc-i fūrkat-i cānān olup her bār
Ḥarīm-i gülistān-ı vaşla yol virmez iken ağıyar
Ṭakup zencīr-i zūlfüñ gerden-i cāna **Ferīd**-i zār
Niçe yıllar aña ħabs olmayınca bilmedüm esrār
Meger çāh-ı zekān didükleri bir dil-ķuşā yermiş

44 **Taḥmīs-i Vehbī Li-Cenāb-ı Merḥūm Nābī**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Ciger ḥūn oldı fikr-i buse-i fem ḳanda ben ḳanda
Dilümde tāze dāğ-ı tābe merhem ḳanda ben ḳanda
Leb-i la' lüñ için eşk-i dem-ā-dem ḳanda ben ḳanda
Ġamuñla ağlamakdan çeşm-i pür-nem ḳanda ben ḳanda
Ḥırāş-ı sīneden ser-pençe-i ğam ḳanda ben ḳanda

2 Kebāb-ı sīne-i ḥūnīni bezm-i nuḳldür gūyā
Ne ḳanlar nüş ider 'aşık olan mānende-i şahbā
Egerçi zāhirā yek-rengdür destimdeki mīnā
Anuñ cāmı tolardı bāde-i gül-gün ile ammā
Benüm ḥūn ile pürdür sāğarım Cem ḳanda ben ḳanda

3 Çiçekli kāle uymaz atlas-ı şahbā-yı gülfāma
Şarābī reng bir ḥırḳa yeter rind-i mey-āsāma
O ḳalyon kisvesiyle ğayrı gūne giymedüm cāme
Çemende güllere şeb-nem fütāde ben gül-i cāma
Baḳılsa çeşm-i inşāf ile şeb-nem ḳanda ben ḳanda

4 O şūḫa mu-be-mū itdükçe diḳḳatle nazar çeşmüm
Düşüp şad pīç ü tāba dem-be-dem olmaḳda ter çeşmüm
Müselsel ḫalkā emvācıyla gird-āba döner çeşmüm
Görüp rüyında zülfün reşk ile ḳanlar döker çeşmüm
Şafā-yı turre-i pür-pīç ü pür-ḫam ḳanda ben ḳanda

5 Felek mecrūḫ-ı şemşīr-i ğam itdi cism-i bī-tābı
Oñulmaz derde düşdüm terk idüp āsāyiş ü ḥ'ābı
Aḳıtsam dīdeden **Vehbī** sezādur böyle ḥūn-ābı
Pür olsa ḫoḳḳası eczā ile gerdūnuñ ey Nābī
Hezārān zaḫm-ı nā-sūd ile merhem ḳanda ben ḳanda

[109]

45 **Taḥmīs-i Ġazel Cenāb-ı Şem'ī Li-Cenāb-ı Cāvīd**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Tāzelendi ğam ile sīnede derd-i kühenüm
Ṭāḳatim yok nideyim ḫālūmi ifşāya benüm
Açamam 'ālem-i ḫayretdeyim aşlā dehenüm
Rāzıyım her ne ḳılursa baña serv-i semenüm
Tīğ-i cevri ile şad pāre iderse bedenüm

2 Demidür teselliyet-i ḫātır-ı bīmār eyle
Fūrḳat ālūde-i hicrānuñı timsār eyle
Menzilüm cilveñe 'ālem-i dīdār eyle
Tek beni zülf-i dilāvizüñe berdār eyle
Çekeyim pādişahum kendi elümle resenüm

3 Rüz u şeb tırmayarak āh-ı şerer nāk ideyim
Mā-sivā-yı temennī cümle yaqıp pāk ideyim
Ben Mesīhā-yı ğamum menzilüm eflāk ideyim
Ħulle-i cennet olursa çekeyim çāk ideyim
Dem-i vuşlatda baña ħā 'il olur pīrehenüm

4 Bir nigāh ile bu nā-çāre-i 'aşkuñ yüzine
İltifāt eyleme erbāb-ı nifākuñ sözine
Nā-tuvānım meded it bu dil-i zārum özine
Toyamaz girsem eger mūr-ı za' İfüñ gözine
Ey Süleymān-ı zamān şöyle ħayāl oldı tenüm

5 Mest-i 'aşkum ğam-ı cānāneyi virmem felege
Ħālet-i şīve-i mestāneyi virmem felege
Cāvīdüm gerdeş-i peymāneyi virmem felege
Şem' İyim kūşe-i mey-ħāneyi virmem felege
Gülşen-i bāĝ-ı cināndan baña yegdūr vaţanum

46 **Merşiyeye-i Selīm Ħān Şāliş Li-Cenāb-ı Fāzıl u Taĥmīs-i Cāvīd Beg**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Rüz u şeb kaşr-ı felek külbe-i aĥzān olsun
Sāz-ı nāhid tarb-ı naĝme-i eĝān olsun
Kār-ı iqbāli anuñ netc-i ħüsran olsun
Felegüñ kubbe-i firūzesi vīrān olsun
'Ālemüñ enfüs ü āfākı perīşān olsun

2 Küre-i hey'et-i devvāreleri ba' d'l-yevm
Mehçe-i çetr-nigū nisāreleri ba' de'l-yevm
Aĥter-i lü'lü'-i şehvāreleri ba' de'l-yevm
Felegüñ şābit ü seyyāreleri ba' de'l-yevm
Rīze rīze şaçılup rīk-i beyābān olsun

[110]

3 Şöyle eĝān ideyim ğulgüle vü āhumdan
Ger ola ğuş-ı felek na' ra-i şebĝāhumdan
Çıñlasun tās-ı felek şadme-i efvāhumdan
Felegüñ çerĥı kırılusun nefis-i āhumdan
Pāre pāre dökilüp ħākile yeksān olsun

4 Şıfır-ı zāyid gibi bī-raĝbet ola eyyāmı
Mişl-i taqvim-i kühen sākıt ola aĥkāmı
Ħak ola şafĥa-i dilen heme ħarf-i nāmı
Felegüñ çāk ola ne atlas yana fāmı
İnce ince taĝılup 'āleme rīzān olsun

5 Dest-i müflis gibi tenk ola refāhı felegüñ
Kör ola vüs'at-i eyyām-ı siyāhı felegüñ
Perde olsun gözine zulm ü günāhı felegüñ

*Ŧođmasun bir dağı ħürşîd ile mâhı felegüñ
Mâh-ı visâli şeb ü rûzı bize pinhân olsun*

- 6 Ne idi eyledigüñ devr-i ħilâf-ı me'mûl
Anı zan eyleme kim olmaya senden mes'ûl
İnkisâr eylemede böylece aşĥâb-ı 'uķûl
*Ŧılmasun devr-i felek bir dağı icrâ-yı fuşûl
Ne bahâr u ne ĥarîf u ne zemistân olsun*
- 7 Gelmeye ġayrı nigârende-i behzâd ħadar
Çekmesün ġülşen-i dehre ġül-i ra' nâyı deġer
Bî mü'eşşir ola mihr ü meh minâ-yı maġar
*Düşmeye şeb-nem-i ter esmeye ĥoş bād-ı seĥer
Ne ġül-i tâze ne bülbül ne ġülistân olsun*
- 8 Ümmehât-ı felek ĥâdişe zây-ı azlam
Yine dünyâya getürdi yeñi ĥüzn ü mâtem
Olmaya bir dağı âbesten ekdâr u elem
*Hep 'aķîm ola mevâlîd-i şülâş-ı 'âlem
Ne nebât ola ne ma'den ne de ĥayvân olsun*
- 9 Eyledüñ başumuza 'âlemi sen târ yeter
Farġ olunmaz şebümüz rûz ile hemvâr yeter
Ne bu kecrû ĥareket böylece reftâr yeter
*Ey felek ey felek ey dehr-i sitemkâr yeter
Rûz-ı maĥşer görelüm 'âleme dîvân olsun*
- 10 Neyledi saña o cem câha ki ħâyduñ zâlim
Şeref-i salġanat ol mâha ki ħayduñ zâlim
Öyle bir ârif-i bi'llâh ki ħâyduñ zâlim
*'Âlemüñ rûĥı olan şâha ki ħayduñ zâlim
Niçe şimdengirü 'âlem niçe devrân olsun*
- [111]
- 11 Naķş-ı ber-âbdur ancaġ felegüñ kâr ve işi
Bir heyûlâ ġibidür nîk ü bedi ġösterişi
Deġmez iķbâline dünyânuñ 'aceb keşmekeşi
*Niçe maġrûr ola iķbâline dünyâda ħişi
Ŧutalum taĥt-ı cihân üzre Süleymân olsun*
- 12 Olıcaġ 'âzim-i 'uķbâ o şeh nesl-i sa'îd
Düşmen-i âl-i 'abâ eylediler cümlesi 'îd
Çäre ne böyle imiş levĥ-i ħader vaġt-i va'îd
*'Âlemüñ işte Süleymânı Selîm Ĥân şehîd
Taĥt-ı mülki dilerüm ravza-i rıdván olsun*
- 13 İtdiġi kâra peşîmân olup itdi şefġat
Pîr-i çerĥüñ ġözine ġeldi sirişġ-i riķġat
Ĥatreden 'ârif alur baĥr-i muĥîġ 'ibret
Yaġdı hep şâ' iķalar bād-ı muġribdür müddet

Mātem-i dehre bu yetmez mi ki bürhān olsun

- 14 Bilmedi kıymetini hürmeneş velā yefham
Urmasun bir daği hîç fehm ü ferāsetden dem
Düzüşüb sīnelerin taşla dögsün ādem
Ağlasun haşre degin hūn ile çeşm-i ‘ālem
Heft deryā-yı cihān hasretle k̄ān olsun
- 15 Rūšenā olmadadur fā’ide-i efzūnı
Bī-başıret ne bilür mihr ü meh gerdūnı
Ehl-i hikmet bilür ol nüşa-i Eflātūnı
‘Ākıbet zāhir olur vācib olan k̄ānūnı
Bilinür k̄ādr-i ‘abā mevsim-i bārān olsun
- 16 İtdi çok kār ki ‘āleme hikmet inşā
Daği topḥāne vü tersāneyi kıldı ihyā
İhtirā’ı niçe mümkin ola ‘ad ü aḥşā
Niçe ḥayrāt u eşer eyledi İcād u binā
Ḥidmeti nezd-i Ḥudā mūcib-i ḡufrān olsun
- 17 Öyle bir pādişah-i ‘ārif ü dānā-yı ḥakīm
Cevher-i ferdi hezār pāre iderdi taḫsīm
Mişli düşde daği ḥülyāda vü zāhirde ‘adīm
Öyle dānā-yı fehīm öyle himemkār-ı ḥalīm
Her ma‘ārifde kemāl āver ittiḳān olsun
- 18 Cüz’ ü terkīb vücūd-ı şehi rüz-ı fıtrat
Kılmış ‘irfān ile taḥmīr-i ḥakīm-i kudret
Fehm ü idrākine yoḳ ḥāşılı ḥadd ü ‘ināyet
Ḥüsn-i aḥlakla ol ḥüsn-i cemāl-i tal‘at
Böyle k̄ābil mi ‘aceb bir daği insān olsun
- [112]
- 19 İstedi rābıtaya gire gürüh-ı ecnād
Gele a‘ dāsına ḡālib şeh-i ferḥunde nihād
Ola āsūde pür-zıll-i hümāsında ‘ibād
İtdi tertīb-i ‘asākir daği ta‘līm-i cihād
Ġāzīler zümresine şāh-ı şehīdān olsun
- 20 Kıldı mebzūl o kadar sa‘y-i belīḡ ü himmet
Rüz u şeb itmişdi selb-i şafā vü rāḫat
Kār u bārı heme ta‘zīm-i umūr-ı millet
O kadar ancaḳ olur ḡayret-i dīn ü devlet
Sa‘y-i meşkūrı kabūl-i āver-i yezdān olsun
- 21 Ne kadar sa‘y-i belīḡ itdi ise oldı hebā
Zāyi‘ oldı bu kadar fikret-i re’y-i ‘uḳalā
Bī-nizām olmaḳ imiş çünki nizām-ı dünyā
Giderek buldı bu tertībe bahāne cilā
İstedi her birisi Rüsteme aḳrān olsun

- 22 Bīm-i haḡ mün̄sī iken dāire-i ġayrāda
 ‘Ālem ġün ü mekān varmış iken efsāda
 Ferce bulmış iken ol ḡāriciyān dūnyāda
Der ‘aḡab irdi Ebā Müslim vaḡt-i imdāda
Āferīn himmetine yāveri yezdān olsun
- 23 Farz̄dur yādı bize raḡmet ile şubḡ u mesā
 Cānib-i haḡdan olan ḡamme vü āfāt āsā
 Ḳabza-i ḡükmi ola mülk-i behişt-i a‘ lā
Kim bilür taḡta bedel āh ola tābūt-ı fenā
Şāh-ı mazlūm ‘adem iḡlīm̄ine sulṡān olsun
- 24 N’oldı āyā o Süleymān-ı zamān zīnet-i mülk
 Ser te ser emrine minḡād iken devlet-i mülk
 Böyle cārī kılam şun‘ı Ḥudā nevbet-i mülk
On sekiz sāl sekiz māh meger müddet-i mülk
Va‘de geldükde ne ḡābil daḡı meydān olsun
- 25 Ḳanı ol pādişāhe ḡure-i ‘ayn-ı devrān
 Muşḡaf-ı mülke idi sūre-i nūr-ı raḡmān
 Tābdār itmiş iken ġünini luṡf-i yezdān
Allāh Allāh niḡe ḡūrşīd-i cihāntāb-ı zamān
Bir avuḡ ḡāke girüp ser bīkr-i beyān olsun
- [113] 26 Levḡ-i maḡfūz aña olmışdı ezelden ma‘lūm
 Oldı teslīm-i ḡazā ya‘nī o şāh-ı mazlūm
 Penceleşmek niḡe mümkin ola şeh-baz ile büm
Bir alay kāfir bī-dīn idüp ol şāhe ḡücüm
Tā ki bu mehlikeden ‘adne şitābān olsun
- 27 Ḥāşılı tuḡme-i ‘ifrīt-nihād-ı sefele
 Kār-ı ḡubḡiyyetini cümle çıkardı fa‘ale
 Zīkr-i tevḡīd-i ilāhīde iken bi’l-ḡafele
Bir sūri kelb-i ‘aḡūr itdi o şīre ḡamele
Her biri nār-ı cehennem ile biryān olsun
- [114] 47 **Muḡammes Li-Cenāb-ı Neş’et**
fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
- 1 Derd-i serdūr devlet-i dāreyn olursa yārsuz
 ‘Ālemüñ hengāmesi maḡşer baña dil-dārsuz
 Rūzḡarum ḡārdur bülbül gibi ḡülzārsuz
 Neylerüm cān u cihāñı yārsuz aḡyārsuz
 Çün baña Cennet Cehennem ġörinür dīdārsuz
- 2 Her nefes bir āh-ı cān-kāh-ı sümüm-ı cān-ḡüdāz
 Her zamān bir tāze ḡam bir nev-belā-āşüb sāz
 Her nefes her dem dile derd ü elem bir dil-nüvāz
 Her demi bir rüz-rüstā-hīzden rüz-ı dırāz

Vay hāline o dem kim dil qala dil-dārsuz

3 Dūzah-ı derd ü ğam dil-dār-ı sūzān olmasun
Cūybār-ı Cennet-i dīdār ‘ummān olmasun
‘Arşa-i haşr belā pūr-şūr u efġān olmasun
Sīne sūzān dīde giryān dil perīşān olmasun
Dīn ü ĩmān-ı maḥabbet ola mı ikrārsuz

4 Her zamān şūrīde bir dīvānin devrānidur
Nev-be-nev cümle cihān bir āşıkuñ ḥayrānidur
Neş’et-i zāruñ bu demler mevsim-i efġānidur
Muṭrıb-ı bezm-i maḥabbet bu dil-i nālānidur
Gülsitān-ı ‘aşq qalmaz ‘andelīb-i zārsuz

48 Muḥammes Li-Cenāb-ı Neş’et

fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün

1 Bir ğarīb-i müstemendem bī-kesem āh el-meded
Bir belā-keş ‘āşık-ı bī-çāreyem vāh el-meded
Nāle vü āh u enīnem her seḥergāh el-meded
Ey dirīġā ‘ācizem men yoq meded-ḥ’āh el-meded
El-meded senden meded sulṭānum Allāh el-meded

2 Ey penāh u çāre-sāz-ı derdmendān el-amān
Ḥaste vü mecrūḥ-ı ‘aşqa derdi dermān el-amān
Sīne sūzan dil perīşān dīde giryān el-amān
Dergehūne düşmişem üftān u ḥızān el-amān
El-meded senden meded sulṭānum Allāh el-meded

[115]

3 Gūş ider yoq āh u zārum kime feryād eyleyem
Raḥm ider yoq ḥālūme ben kime peydā eyleyem
Ḥātır-ı maḥzūnumı bilmem nice şād eyleyem
Tā-be-key ğamla bu çeşm ü cānı ber-bād eyleyem
El-meded senden meded sulṭānum Allāh el-meded

4 Nev-bahār-ı gülşen-i ümmīdüm ola cāvidān
Cilvegāhum olsa şāh-ı gül-bün-i bāġ-ı cinān
‘Andelībem yine kārüm rüz u şeb āh u fiġān
Neş’et-āsā derd-i dilden zār u giryānum hemān
El-meded senden meden sulṭānum Allāh el-meded

49 Muḥammes Li-Cenāb-ı Neş’et Āġāh

mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün mefā’ ilün

1 Bizüm cevr-i felekden şekve vü feryādumuz yoqdur
‘Ādūdan hīç melāl-i ḥātır-ı nā-şādumuz yoqdur
Şu kāfir baht-ı bedden iştikā mu’ tādumuz yoqdur
Muḥaşşal dost u düşmenden tazallüm yādumuz yoqdur

Göñüldendür şikâyet kimseden feryâdumuz yoğdur

2 Tutar ehl-i mezâk-ı ‘aşk olan rüsvâlîğum ma‘zür
İder mi böyle nâ-ber-câ şikâyet olmayan mecbür
Ne söylersin gelür mi kâle hiç hâl-i dil-i rencür
Degül şekvem o zâlimden egerçi olmuşam mehcür
Göñüldendür şikâyet kimseden feryâdumuz yoğdur

3 Felek kimdür ki ide tâ dil-i vîrânemüz mağzün
Dimâğ itmeme degül kaydum ğam u şādî-i çerğ-i dün
Tutalum olmuşuz bir âfet-i devrâna biz meftün
Velîkin añlaruz haşmı hemân biz olmaduğ mecnün
Göñüldendür şikâyet kimseden feryâdumuz yoğdur

4 Dirîğâ yâr u yârân-ı zamâne cümlesi ğaddâr
Figânüm güşına girmez ne kâfir-kîş imiş dil-dâr
Tesellî-i muhibbâna taħammül cümleden düşvâr
Hele cânumdan itdi bu dil-i zârum beni bîzâr
Göñüldendür şikâyet kimseden feryâdumuz yoğdur

5 ‘Aceb var mı ğam-ı ‘aşk ile hiç bir eylemiş ülfet
Be va’llâhi getürmez nüħ-felek bâr-ı ğama tâkat
Taħammül eyleyüp bâr-ı belâya göñlümüz Neş’et
Giriftâr-ı ğam itmişdür bizi hiç itmeyüp şefkat
Göñüldendür şikâyet kimseden feryâdumuz yoğdur

[116]

50 **Muħammes Li-Cenâb-ı Pertev**

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

1 Hâset-i zülfüñle ‘aqlum pek perîşân oldı gel
Hâl-i zârum kışşa-ı Mecnûna ‘unvân oldı gel
Her biri müjğānumuñ bir ebr-i bārān oldı gel
Eşkümüñ her kaçre-i nâ-çîzi ‘ummān oldı gel
Gel gel ey bîğāne-ülfet vaqt-i ihsān oldı gel

2 Haylî demdür bu dil-i Mecnün-pesendi añmaduñ
Leylî-i zülfüñde der-zencîr ü bendi añmaduñ
Cân-fidâ itdüm yine bu derdmendi añmaduñ
Ben degül bir niçe zâr u müstmendi añmaduñ
Vaqt-i istifsâr-ı aħvâl-i ğarîbān oldı gek

3 Fikr-i la‘lünden benüm bā‘iş bu ‘îş ü nüşuma
Kākülünken tâ-mâri-bağş ‘aql u hüşuma
Hep hayālünken senün bi’llâhi bādî cüşuma
Gelmez idün şerhadan reh-yâb olup āğüşuma
Çāk-i sînem şimdi çün çāk-ı girîbān oldı gel

4 Koğladurken ğayra bāğūñdan gül-i nâ-rüsteyi
‘Arz iderken kākülün āğyāra sünbül desteyi

Künc-i nisyānda bırakmak var mı bu dil-ḥasteyi
Almaduñ gitdi ele hîç ḥātır-ı işkesteyi
Bāz-ı dil bāzīçe-i eṭfāl-i dihkān oldı gel

- 5 Böyle kalmaz her zamān ‘ aşıkda bu sūz u güdāz
Bu cefādan dil-berān daḥi gelür elbette vaz
Pertev-i ḥasret-keş ü bî-çāreye düşdükde nāz
Bir gün olur çeşm-i gūyā çağırur eyler niyāz
İtdigi nāz u sitiğnādan peşīmān oldı gel

51 **Velehū**

mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün

- 1 Şaḥın gezme zarar kaşdıyla ḥalka sinsin ol sinsin
Ki zīrā eylemez āzürde ‘ akrebler daḥi cinsin
Eger bir ḥoy olursın cinsin insāndan degül cinsin
Velī ister iseñ insān-ı kāmīl şānuña dinsin
Ne sen bir kimseden incin ne senden kim incinsin
- 2 Ne şūm it bülbülüñ derdin ne nevk-i ḥardan incin
Ne ḡayruñ yārine meyl eyle ne aḡyārdan incin
Ne ḥalkuñ ḡayrına sa‘ y eyle ne ḡāddārdan incin
Ne sen kimseden āh al ne āh u zārdan incin
Ne sen bir kimseden incin ne senden kim incinsin
- [117] 3 Hemān her şaḥş-ı nā-dān ile bir yerde olup bitme
Uyup zemmām u bed-gūya müsāvī baḥşine gitme
Görüp görmezlenüb tergeç ‘ uyüb-ı ḥalkı fāş itme
Senüñ de incinür ḡālbüñ ḡulüb-ı nāsı incitme
Ne sen bir kimseden incin ne senden kim incinsin
- 4 Cihāna i‘ tibār itme olursañ da cihān-dīde
Sülük-i rāh-ı āmīzişden eyle dāmenüñ çīde
Çekil künc-i ferāḡ-ı vaḥdete budur pesendīde
Ne sen rencīde ol senden ne olsun kimse rencīde
Ne sen bir kimseden incin ne senden kim incinsin
- 5 Veli nev‘ -i beşerden çün gerek mülḥid gerek mü‘min
Gerek şāliḥ gerek ṭāliḥ gerek şūfī gerek müdmin
Ne iseñ ḥüsn-i ḥalka verziş eyle rütbe-i mümkin
Hele bu mışra‘ ı **Pertev** ferāmūş eyleme lākin
Ne sen bir kimseden incin ne senden kim incinsin
- 52 **Muḥammes Li-Cenāb-ı Ketḥudā-zāde ‘ Ārif Mollā**
- mef‘ ulü mefā‘ İlü mefā‘ İlü fe‘ ulün*
- 1 Ḡadrüm ola berter şeref-nādd-ı ‘ Alīden
Nuşret bulayum dem-be-dem imdād-ı ‘ Alīden

Meydān-ı maḥabbetde ki feryād-ı ‘ Alīden
 Şehzād-i ‘ Alī iki şimşād-ı ‘ Alīden
 Yā Rab beni dūr eyleme evlād-ı ‘ Alīden

2 Hāk-i der-i vālaları iksīr-i ḥaḳīḳat
 Ruḥ-sūde olan ‘ aşık-ı şūrīdeye devlet
 Anlardan olur ‘ āleme āsar-ı ināyet
 Her bendesi şāhān-ı gelek mertebe elbet
 Yā Rab beni dūr eyleme evlād-ı ‘ Alīden

3 Āḫir bu ḥarābāta gelür lerziş-i vīrān
 İşkeste olur cālari rindi perīşān
 Her neş’ enüñ elbette ḥumārın çeker insān
 Ol dād ü sited mecmu‘ una vardığımız an
 Yā Rab beni dūr eyleme evlād-ı ‘ Alīden

4 Bende ideli cān ü dili āl-i ‘ abāya
 Ḥam-geşte-i ta‘ zīm olamam çerḥ-i dü-tāya
 Meyl eylememem kevkebe-i dār-ı fenāya
 Bestir baña dünyāda vü ‘ uḳbāda bu pāye
 Yā Rab beni dūr eyleme evlād-ı ‘ Alīden

5 Evşāf-ı ‘ Alī oldı benüm ma‘ den ü kānum
 Evlād-ı ciger pāresidür cān cinānum
 ‘ Ārif-i dil erbāb-ı maḥabbetde mekānum
 Bu nuḳ-ı şerīf oldı benüm vird-i zebānum
 Yā Rab beni dūr eyleme evlād-ı ‘ Alīden

[118]

53 Muḥammes Li-Cenāb-ı Fuzūlī

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

1 Ey ḥarīr içre tenüñ muḫlak bilür içre gül-āb
 Gögsüñ āb-ı rüşen ol āb üzre dügmendür ḥabāb
 Öyle zibāsuñ ki yok nezzāreñe ‘ ālemde tāb
 Vay eger tercek çıkup serpüb leçek şalsuñ niḳāb
 Hīç şek yok kim seni görgeç olur ‘ ālem ḥarāb

2 Dil çeküp zerrīn utağan virdi la‘ lünden sürağ
 Tıtdı ol güftār için la‘ l-i benāguşuñ kulağ
 Zülfüñe hem-dem ṫarak aşüfte ben andan ırağ
 Diş şalup her pīç ü tāb açduḳça zülfünden tarağ
 Rişte-i cānuma reşkinden düşer yüz pīç ü tāb

3 Ey yüzi gül gömlegi gül-gün u derünü kırmızı
 Āteşin kisvet giyüb odlara yandurduñ bizi
 Ādem oğlından senüñ tek ṫoğmaz ey kāfir kıızı
 Ay ü gündür ḥüsn derdinde cemālüñ ‘ ācizi
 Güyiyā atañ meh-i tābandur anañ āfītāb

4 Al şaçak bağında müşgîn şaç perîşân-ḥāliyim
 Sim sāk üzre kızıl ḥalḥāller pāy-māliyim
 Şanma ḥalḥālūñ kimi hicrūñden ey meh ḥāliyim
 ‘Ārizuñ devrinde zerrin silsilen timsāliyim
 Ğamzeñ oqından hazin cānumda yüz biñ ıztırāb

5 Sürmeden gözler kara eller ḥınādan lāle-reng
 Hîç şāhid yođ bu reng ileñ ki sensün şūḥ ü şeng
 Vesmeli kaşuñ yeşil tozlu keman gamzeñ hadeng
 Ğamze ki kaşinga meyl eyler **Fuzūlî** bî-direng
 Ḥuş ‘acebdür itmemek tîr ü kemandan ictināb

54 **Muḥammes Li-Cenāb-ı Mihri**¹¹³

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

[119]

1 Vay yüz biñ vay kim dil-dārdan ayrılmışam
 Fitne-çeşm ü sāḥir-i ḥun-ḥārdan ayrılmışam
 Bülbül-i şūrīdeyem gülzārdan ayrılmışam
 Kimse bilmez kim ne nisbet yārdan ayrılmışam
 Bir ḳadi şimşād [ü] gül-ruḥsārdan ayrılmışam

2 Ḳaddi Ṭübî la‘li firdevsüñ şarāb-ı kevşeri
 Ḥulk u ḥüyıdur melek şüretde emşāli perî
 Burc-ı eflāküñ sa‘ādetlü şereflü aḥteri
 Ḥüsn ile mecmū‘ ḥübānuñ ser-ā-ser serveri
 Bir ḳadi şimşād [ü] gül-ruḥsārdan ayrılmışam

3 Dostlar ben nāle vü feryād kılsam ‘ayb imiş
 Çerḫ-i bed-mihrūñ elinden dād kılsam ‘ayb imiş
 Ğam diyārından dili āzād kılsam ‘ayb imiş
 Bu binā birle cihānda ad kılsam ‘ayb imiş
 Bir ḳadi şimşād [ü] gül-ruḥsārdan ayrılmışam

4 Düşmişem ğam-ḥāne-i hicrāna zār ü derdnāk
 Nāḥun-i ḥasret ile idüp giribānumı çāk
 Günde yüz kez hier tîğiyle olurdu ben helāk
 Gerdiş-i devvār cevrinden ben-i dil-ḥastenāk
 Bir ḳadi şimşād [ü] gül-ruḥsārdan ayrılmışam

5 Vaşl umup cevr ü cefāsını çekerken cān henüz
Mihri şevḳuñda yanar iken dil-i sūzan henüz
 Çeşm-i ğamnākümde var iken şeb-i hicrān henüz
 Yetmedi pāyāna āḥ ü nāle vü efgan henüz
 Bir ḳadi şimşād [ü] gül-ruḥsārdan ayrılmışam

¹¹³ Başlıkta Mihri bulunmasına rağmen şiir Fuzulî’ye aittir. Fuzulî divanında bu manzume 7 benttir.

55 **Murabba‘ Li-Cenāb-ı Mevlānā Fuzūlī**

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Ğayr ile her dem nedür ‘azm-i gülistān itdigüñ
Bezm urup ħalvet kı lup yüz luḫ u iḫsān itdigüñ
‘Ahd bünyādın mürüvvedür mi vīrān itdigüñ
Ḳanı ey cānum bizümle ‘ahd ü peymān itdigüñ
- 2 Cürmümüz n’oldı ki bizden eyledüñ bīzārılıḫ
Biz ğamuñ çekdük sen itdüñ ğayriye ğam-ḫ‘ārılıḫ
Sizde ‘ādet bu mıdur beyle olur mı yārılıḫ
Ḳanı ey ‘ömrüm bizümle ‘ahd ü peyman itdigüñ
- 3 Laḫza laḫza müdde‘ ī pendin dür-i güş eyledüñ
Ḳana ḫana ğayr cām-ı şevkini nüş eyledüñ
Vara vara ‘ahd ü peymānı ferāmüş eyledüñ
Ḳanı sultānum bizümle ‘ahd ü peymān itdigüñ
- 4 Ğayre şalup mihri ni bizden şavutdun ‘ākıbet
Terk-i mihr itdüñ tarīḫ-i zılm tutdun ‘ākıbet
‘Ahdler peymānlar itmişdün unuttun ‘ākıbet
Ḳanı ḫünkārüm bizümle ‘ahd ü peymān itdigüñ
- [120]
- 5 Çerḫ tek bed-mihrlig resmini bünyād eyledüñ
Yaḫşı aduñ var iken tutduk yamān ad eyledüñ
Döne döne bizi ğam-nāk özgeni şād eyledüñ
Ḳanı ey zālīm bizümle ‘ahd ü peymān itdigüñ
- 6 Göñlümüz min-ba‘ d zülfün tek perīşān olmasun
Bağrımız la‘ lün hevāsiyle daḫi ḫan olmasun
Bī-vefāsen çeşmümüz yādunla giryān olmasun
Ḳanı her cāye bizümle ‘ahd ü peymān itdigüñ
- 7 Va‘ de-i vaşl ile alduñ şabrumuz ārāmumuz
Olmadı her gün vişālūñden müyesser kāmumuz
Geçdi hicr ile **Fuzūlī**den beter eyyāmumuz
Ḳanı ey āfet bizümle ‘ahd ü peymān itdigüñ

56 **Velehū**

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Ḫāşılum berḫ-i ḫavādısdan melāmet tağıdır
Mesnedüm küy-i melāmetde fenā toprağıdır
Zār göñlüm tende zindān-i belā tutsağıdır
Raḫm kı l devletlü sultānum mürüvvet çağıdır
- 2 Devr-i cevrinde ten ü cānumda rāḫat ḫalmadı
Şüret-i ḫālümde āşār-i ferāgat ḫalmadı

Mihnet ü gam çekmege bin bād tākāt kalmadı
Raḥm kı̇l devletlü sulṭānum mürüvvet çağıdır

3 İntihāsuz cevrler odlara yandurdı beni
Acı sözler tatlı cānumdan uşandurdı beni
Ḥalktan bī-hūde feryādum utandurdı beni
Raḥm kı̇l devletlü sulṭānum mürüvvet çağıdır

4 İsteyüp bir çāre çok yeldüm yürüdüm her yaña
Raḥm idüp bir kimse imdād itmedi muṭlak baña
Çāresüz Kaldum mürüvvet isteyü geldüm saña
Raḥm kı̇l devletlü sulṭānum mürüvvet çağıdır

[121]

5 Gönlümüñ mülkin cefā seylābı vīrān eyledi
Baḥtumuñ ḥālın hücum-ı gam perīşān eyledi
Bağrumı endīşe-i devr-i felek kān eyledi
Raḥm kı̇l devletlü sulṭānum mürüvvet çağıdır

6 Dāde geldüm ‘adl-i dīvānına feryādum işit
Sen ki ‘ādilsin gör efgānum nedendür ğavra yit
Şerḥ-i ḥālüm şor murādum vir elüm tut fikr it
Raḥm kı̇l devletlü sulṭānum mürüvvet çağıdır

7 Gör **Fuzūlīnūñ** ruḥ-ı zerdinde eşk-i ālini
Perde-i idbār tutmuş şüret-i iḳbālını
Dermendüñdür ‘ināyetler idüp şor ḥālını
Raḥm kı̇l devletlü sulṭānum mürüvvet çağıdır

57

Ṭard u Rekb Li-Cenāb-ı Ḥazret-i Ğālib

mef‘ülü mefā‘ilün fa‘ülün

1 Yek nazrada kılduñ ey yüzi gül
Āyīnemi āfitābe-i mül
Geçdi baña neş’e-i teğāfül
Hem eyle hem eyleme tenezzül
Dil ḥānesi cāy-ı ‘işretüñdür

2 Bir şu‘lesi var ki şimdi cānuñ
Fānūsına şıgmāz āsumānuñ
Bu sīne-i berḳ-āşiyāñnuñ
Sīnā daḥi görmemiş nişānuñ
Efrūhte-i ‘ināyetüñdür

3 Şeh-bāz-ı dil oldı evc-pervāz
Kim şayd-ı hümāya eyleyüp nāz
Zülfüñde de olmaz āşiyān-sāz
‘Afv eyle ki ey şeh-i felek-nāz
Perverde-i dest-i himmetüñdür

[122]

4 Bir 'āleme olmuşam ki vāşıl
Şeb-nemleri mihr ile muķābil
Yoķ pertev-i mihre anda hā'ıl
Nezdīk ü ba'ıdı özge menzil
Kim fūrķatūñ 'ayn-i vuşlatuñdur

5 Açıldı der-i harīm-i ma' nā
Bir şüret olur hezār da' vā
Esrār-ı hafī hep oldu peydā
Bildüm ki bu cümle şūr u ğavgā
Ĝavgāyı sever bir āfetūñdur

6 Ey 'arş-kemāl ü meh-sitāre
Olmaķ n'ola düşmen-i nezāre
Ĝālib saña oldu pāre pāre
Bir hāne-harāb imiş ne çāre
Dām-ı reh-i mihr-i tal' atūñdur

58 **Velehū**

mef' ulü mefā' ilün fe' ulün

1 Ey māh uyı uyı ki bu şeb
Ĝuşuñda yer ide bang-i yā Rab
Ma' lüm degül egerçi maţlab
Öyle görünür ki hūkm-i kevkeb
Sīh-i siteme kebāb olursun

2 Ey ğonçe uyı bu az zamāndur
Çerħuñ saña maķşadı yamandur
Zīrā katı tünd ü bī-amāndur
Luţf itmesi de velī ğümāndur
Ĝavfum bu ki pek ğarāb olursun

3 Ey nergis-i 'aşķ ħ'āb-ı nāz it
Dāmān-ı ħazāya düş niyāz it
Biñ ħavf ile çeşm-i cānı bāz it
Encām-ı belādan ihtirāz it
Bāzīçe-i inķılāb olursun

4 Gel mehd-i şafāda rāħat eyle
Bir kaç gicecik ferāğat eyle
Fikr eyle şoñun 'ināyet eyle
Süt yerine ķana 'ādet eyle
Peymāne-keş-i 'itāb olursun

5 Mehd içre uyı ki ey semen-ber
Ķalmaz bu revişde çerħ-i çenber
Bir hāl ile gerdiş itmez aħter
Seyr it saña az vaķitde n'eyle

Seyl-i ğama āsyāb olursun

- 6 Bīdārılık ile itme mu‘ tād
Uyğudan olur olursa imdād
Bir zehr şunup bu çerğ-i cellād
Ġālib gibi kārūñ ola feryād
Bezm-i eleme rebāb olursun

[129]

59 **Velehū**

mef‘ülū mefā‘ilün fe‘ülün

- 1 Bir şāha esīr oldı kim dil
Her bendesi Qahramān-ı Qātil
Ġamzeyle sitemde la‘ li yek-dil
Bīgān[e] nigāhı kāna māil
Tīr-i ğamı cāna āşnādur
- 2 Dīvān-ı kazāsı zūlm-bünyād
Lerzende-i bīm-i cānı cellād
Her gūşede bang-i dād ü bī-dād
Ġavgā-yı kıyāmet āh ü feryād
Maşşer mi yağud bu Kerbelādur
- 3 La‘ l-i lebi ‘ ömr-i Nūḡ-ı ma‘ nā
Çeşminde nühüfte rūḡ-ı ma‘ nā
Her dökdiği kan şabūḡ-ı ma‘ nā
Feyz-i süḡanı fütūḡ-ı ma‘ nā
Her nuṡkı ḡayātdur beḡādur
- 4 Zülfin tağıdıb iderse tālān
Küfre şıgınur sipāh-ı Ġmān
Bu ḡavf ile kāküli perīşān
Da‘ vāsına tīḡ-i katli bürhān
Veh bu ne ‘ acīb müdde‘ ādur
- 5 Bī-çāre gönül ğamıyle yansun
Tek ol büt-i āteşin inansun
Ḥūn-ābe-i hicie cān boyansun
Maḡmūr gözi şerāba ḡansun
Her müyına biñ sırum fedādur
- 6 **Ġālib** gibi şad hezār meftūn
Şahrā-yı maḡabbetinde Mecnūn
Olmaz yine kimse zār u dil-ḡūn
Her cevrine ehl-i derd memnūn
Ammā ki ne çāre bī-vefādur

60 **Velehū**

mef' ūlū mefā' ilūn fe' ūlūn

- 1 Hoş geldün eyā berīd-i cānān
Baḥş it baña bir nüvīd-i cānān
Cān ola fedā-yı 'īd-i cānān
Bī-sūd ola mı ümīd-i cānān
Yārūñ bize bir selāmı yoḡ mı
- [124] 2 Ey Hızr-ı fütādegān söyle
Bu sırrı idüp 'iyān söyle
Ol sen baña tercemān söyle
Ketm itme yegān yegān söyle
Ġam defterinūñ tamāmı yoḡ mı
- 3 Yā Rabbi ne intizārdur bu
Geçmez niçe rüzgārdur bu
Hep ġuşşa vü hārḡardur bu
Tuysam ki ne şīvekārdur bu
Vuşlat gibi bir merāmı yoḡ mı
- 4 Çıkdum ser-i dāra hemçü Mañşūr
Āvāzum ezān-ı nefḡa-i Şūr
Ġam kıldı ġülümü şāh Mañşūr
Oldum sipeh-i belāya mañşūr
Ol pādşehin peyāmı yoḡ mı
- 5 Kām aldı bu çerḡden gedālar
Ferdālara ḡaldı āşnālar
Tuymaz mı o 'ahdler vefālar
Geçmez mi bu itdigüm du'ālar
Ḥāl-i dilūñ intikāmı yoḡ mı
- 6 Dil ḡayret-i ġamla lāl ḡaldı
Ġālib gibi bī-mecāl ḡaldı
Gönderdigüm 'arz-ı ḡāl ḡaldı
El-ān bir ihtimāl ḡaldı
İnşāfuñ o yerde nāmı yoḡ mı

61 **Velehū**

mef' ūlū mefā' ilūn fe' ūlūn

- 1 Ey hoş o zamān ki dil olup şād
Cān mülki idi meserret-ābād
İtdüm o hevāları yine yād
Allāh için eyle ey felek dād
Ārāyiş-i rüzgār idüm ben

- [125]
- 2 Bir bāğ idi kim bu cāna me'vā
Her gonçesi cennet idi gūyā
Fūrkat gelüp itdi cümle yağmā
Gönlümde o neş'e kaldı hālā
Mest-i mey-i i' tibār idüm ben
- 3 Hīç yoğdı sipihre bir niyāzum
Der-kār idi ayş ü nūş ü sāzum
Yanumca gezerdi serv-i nāzum
Açılmamış idi böyle rāzum
Reşk-āver-i nev-bahār idüm ben
- 4 Şimdi ğam-ı intizāra düşdüm
Bülbül gibi nev-bahāra düşdüm
Çok nārı geçüp kenāra düşdüm
Sāğar gibi pāre pāre düşdüm
Mey-nūş-i ' itāb-ı yār idüm ben
- 5 Ey vāh o rūzgār geçdi
Gül geçdi vü nev-bahār geçdi
Dīdār güm oldu dār geçdi
Cān teşne qalup ħumār geçdi
Ma' şük ile bāde-hār idüm ben
- 6 Cānān ile ayş ü nūş iderdüm
Gird-āb gibi ħurūş iderdüm
Bezm-i meyi şu' le-pūş iderdüm
Bülbüllerini hāmūş iderdüm
Ġālib gibi kāmkar idüm ben

62 Müstezād Li-Cenāb-ı Nedīm

mef' ūlü mefā' ĩlü mefā' ĩlü fe' ūlün
mef' ūlü fe' ūlün

- 1 Ey şüh-ı kerem-pīşe dil-i zār senüñdür
Yok minnetüñ aşlā
V'ey kār-ı güher anda ne kim var senüñdür
Pinhān u hüveydā
- 2 Sen kim gelesin meclise bir yer mi bulunmaz
Baş üzre yerüñ var
Gül gonçesinüñ gūşe-i destār senüñdür
Gel ey gül-i ra' nā
- 3 Neylerseñ idüp bir iki gün bār-ı cefāya
Şabreyle de şoñra
Peymāne senüñ ħāne senüñ yā senüñdür
El dil tek ü tenhā

4 Çeşmānı siyeh-mest-i sitem kākūli pür-ḥam
Ebrūları pür-çin
Benzer ki bu dil-dār-ı cefākār senüñdür
Bī-çāre **Nedīmā**

5 Bir būse-i can-baḥşına ver naḳd-i ḥayātı
Ger ḳāil olursa
Senden yanadur söz yine bāzār senüñdür
Ey ‘āşık-ı şeydā

63 Müstezād Li-Cenāb-ı Pertev

mef' ūlü mefā' ilü mefā' ilü fe' ūlün
mef' ūlü fe' ūlün

[126]

1 Ey baḥt uyan ḥaṭṭ-ı siyeh-tār senüñdür
Hem-reng olasin tā
Gencīne senüñ olmaz ise mār senüñdür
Var eyleme şekvā

2 Bir būseñe biñ cān virür ‘āşık-ı nā-kām
Göñli alur almaz
Ey şāh-ı sitem-pīşe bu eş‘ār senüñdür
Yok söz buña aşlā

3 Bir düzd-i nigāh kim ḥarem-i sīnede tıtdum
Ḥançer teber elde
Ben bildüm o bī-merḥamet ‘ayyār senüñdür
Sen bilmemisin yā

4 Gör dīde-i giyrānda ‘aks-i ruḥ-ı ālüñ
Ġāyetle yaḳışmış
Ey şūḥ leb-i cūda bu gülzār senüñdür
Gel eyle temāşā

5 Nezzare lerze dile ḥayret virür ancak
Pertev yine ḥoşnūd
Ey serv-i ḥırāmum yūri refṭār senüñdür
Çün fitne-i ber-pā

64 Velehū

mef' ūlü mefā' ilü mefā' ilü fe' ūlün
mef' ūlü fe' ūlün

1 Ser-tābe-ḳadem şu‘le-i ‘aşḳam şererüm yok
Ammā nelerüm var
Yandı dil ü cānum ḡam ile eşḳ-i terüm yok
Daḡi beterüm var

- 2 Şorduğda didüm hâl-i dili ol lebi 'îsî
Ey cān enîsi
Bîmār-ı gam-ı 'aşkuñ olaldan haberüm yok
Gerçi kederüm var
- 3 Ben mu' tekif-i külbe-i aḫzān-ı firāḫam
Bezmüñden ıraḡam
Kim şāh-reh-i vaşla reh-güzārum yok
Gizli seferüm var
- 4 Sudāgere çok fā'ide olmaz mı bu sözden
Çaçmazsa ucuzdan
Erzān ideli cevher-i cānum zararum yok
Ferḫ ü zaferüm var
- 5 Ālāyiş-i dünyādan ibā ideli ey dil
V'ey **Pertev**-i bî-dil
Dîbā-yı zer-ender-zer-i mühre nazarum yok
Üstinde yerüm var

65 **Velehū**

mef' ūlü mefā' ilü mefā' ilü fe' ūlün
mef' ūlü fe' ūlün

- [127] 1 Ḥayret-zede-i ḫüsnüñ iken zülfe tolandum
Ruḫsārını andum
Gencīnede bir mār-ı siyehle oyalandum
Kākülleri şandum
- 2 Dil-teşne-i āb-ı leb-i cān-baḫş iken eyvāh
Her şubḫ u şebāngāh
Şad ḫayf ki hicrān ile gözyaşına ḫandum
Ḥün-ı dil bandum
- 3 Geldi gülerek külbe-i aḫzānuma cānā
Ol mihr-i dıraḫşān
Gördüm meh-i ruḫsārını uyurdum uyandum
Eṭrāfum arandum
- 4 Bāzār-ı maḫabbetde ziyān görmedüm ammā
İtmem belī şekvā
Çok derd ü belā miḫnet ü endūh ḫazandum
Ammā ki ṭayandum
- 5 'Aşkuñla gönül her ne didiyse baña ṭutdum
Ġayrısın unuttum
Rüsvāy olup şimdiki her renge boyandum
Pertevden utandum

66 Müstezād Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mef' ūlü mefā' ilü mefā' ilü fe' ūlün
mef' ūlü fe' ūlün

- 1 Çeşmüm acı yaş ile ağularla kanubdur
 Cism ise yanubdur
 Ol zülf-i siyeh neyleyem efāna şanubdur
 Gönlüm uşanubdur
- 2 Naz uyhusına oldı yine gözleri mu' tād
 Çok eyledi bī-dād
 Şabr eyle gönül vaqt ola lā-būd uyanubdur
 Senden utanubdur
- 3 La' l-i lebün ey dil-ber-i kattāl-i pür-āşüb
 Ey fitnelü maḥbüb
 Hün-ı dil-i 'uşşāka ne cür'etle banubdur
 Kana kazanubdur
- 4 Ey hoş ki ğam-ı 'aşka giriftār degüldüm
 Bīmār degüldüm
 Ol günleri bī-çāre gönül şimdi anubdur
 Kendi kazanubdur
- 5 Eyley felegün reng-i şafağ rüyını şeb-gün
 Hayretle diger-gün
 Ol dem ki benüm hün-ı sirişküm boşanubdur
 Deryā bulanubdur
- 6 Şemşīr-i cefāsını çekün kesdi emānum
 Dūy eyledi cānum
 Sedd-i siteminden reh-i fikrüm kapanubdur
 'Aqlum tayanubdur
- [128] 7 Yarı kılıcak Leylī-i maḥlūbı ne çāre
 Rāh olmaya yāre
 Çok 'ākilün ol mes'ede beni kanubdur
 Mecnūna tanubdur
- 8 Yā Hağ didi Mañşūr hemīn menzilin aldı
 Başın göge şaldı
 Da' vā-yı 'ene'l-ḥağda kemānlar yaşanubdur
 Ğavgā uzanubdur
- 9 Ol kāfir-i bed-kīş idicek zülfini tālān
 Ğālib kılup imān
 Güftār-ı perīşānına ḥayfā inanubdur
 Dāma tolanubdur

67 Velehū

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn
mef' ūlū fe' ūlūn

- 1 Reng-i ruḥuñ eyler gül-i pür-jāle piyāle
 Şerbetleyüp āle
 Fevvāre midür gevher-i seyyāle piyāle
 Ḥayrānem o ḥāle
- 2 Raqş itse o meh-pāre açup gülgülī fistān
 Ber-meşreb-i mestān
 İhdāş iderek şu'le-i cevvalē piyāle
 Nūr eyler isāle
- 3 'Aşq olsun o maḥmūra ki ḥün-ābe-i dīde
 Zehr ide çekīde
 Laḥt-ı cigerinden şuna pergāle piyāle
 Qandukça cemāle
- 4 Lāyık mı bu kim bezm-i şarabda tek ü tenhā
 Bī-қayd ü mūḥābā
 Şems-i meye endāmın ide ḥāle piyāle
 Āgūşına ala
- 5 Duḥt-ı rezūñ erbābı degüldür bize virsün
 Da' vāyı çevirsün
 Nevbet gelicek zāhid-i muḥtāle piyāle
 Bā-şart-ı vekāle
- 6 Ol dil-ber-i keşmīrūñ içüp 'aşkına sebz-āb
 Şevq eyleye ğarq-āb
 Bezmi ide çün sāḥil-i bengāle piyāle
 Her cins-i kemāle
- 7 Ğālib eşer-i neş'e-i Şākir mi degüldür
 Zāhir mi degüldür
 Bu tāze zemīnden çıқа çün lāle piyāle
 Gülzār-ı ḥayāle

68 Müstezād Li-Cenāb-ı 'İzzet

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn
mef' ūlū fe' ūlūn

- [129] 1 Bülbül yetişür bağrumı ḥün itdi fiğānuñ
 Zabt eyle dehānuñ
 Ḥançer gibi deldi yüregim tīg-ı zebānuñ
 Te'sīr- lisānuñ

2 Āh eylemege başladı āyā ne bu hālet
N'olsun bu harāret
Bilmem yine bir derdi mi var bülbül-i cānuñ
Ol mürğ-1 nihānuñ

3 Āh itse n'ola bülbül-i dil meşhedüm üzre
Tā maşşer olunca
Çok çekdi gam-1 hārını gülzār-1 cihānuñ
Bu bāğ-1 fenānuñ

4 Ben uğramışam zannum odur 'illet-i 'aşka
Hiç eyleme şübhe
Bir fā'idesi olmadı zīrā hükemānuñ
Tedbīr ü devānuñ

5 'İzzet ne şeker çignedi tūṭī gibi bilmem
Açmış Yeñi bir söz
Reşk ile şulandı ağızı şu'arānuñ
Şinf-1 fuşahānuñ

6 Maşşūduñ eger rūşenī-i baht ise ey dil
Vazgeç şu felekden
Düş zerre gibi dergehine Şems-i hüdānuñ
Ol mihr-i vefānuñ

69 Şarkī Li-Cenāb-1 Nedīm

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Kimlerüñ çeşmine ol sīne bu şeb nūr oldı
Nereye gitdi o hercāyi o meh-pāre 'aceb
Kimlerüñ yāresine merhem-i kāfūr oldı
Kandedür kande o zālīm o sitemkāre 'aceb

2 Meclis-i Cem kurulaldan olagelmiş elbet
Cāmdan soñra birer buse verilmek 'adet
Bāri sen ey nigāh-i hasret idüp bir cür'et
Şunu bir söyleseñ olmaz mı kadehkāre 'aceb

3 Tār olur görmez isem çeşmüme sensüz 'ālem
Gece tā şubha dek ağlatdı beni derd ü elem
Fikr ü gam cānuma qar eyled bilmem bilmem
Āh hercāyi koçuldun mu ki ağıyāre 'aceb

4 Nağme-i çenge bedel dinler iken nāle vü āh
Hicr-i sāķī yetüşirken baña derd-i cangāh
Bir taraftan daħi ey seng-dil ey baht-1 siyāh
Sen mi urduñ bu gice şışemi dīvāre 'aceb

5 Varup ol derd-şinās-ı dil ü cānı görsem
 Hāk-i pāyine **Nedīmā** yine yüzler sürsem
 Arasam gizlice ağzın lebin emsem şorsam
 Hīç bir çāre bilür mi dil-i bīmāre ‘ aceb

[130]

70 **Velehū**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Gerçi dil almağda hüsnuñ hayli isti‘ dādı var
 Līk o gīsunuñ kafādan aña çok imdādı var
 Çāresüz ‘ uşşākuñ ancak nāle vü feryādı var
 El-aman bilmez nedür bir ğamze-i bī-dādı var

2 Çeşm-i şuhuñdur dil-i ‘ aşıkda te’şīr eyleyen
 Kākülüñdür ‘ ālemi der-bend-i zencīr eyleyen
 Mihr-i la‘ lüñdür senüñ dünyāyı teşhīr eyleyen
 Sevdigüm mühr-i Süleymānuñ cihānda adı var

3 Bir perīdür gerçi ammā yokdur insāniyyeti
 Āfitāb-ı zerre-i nā-çīze saymaz tal‘ atı
 Naḥl-i tūbāyı şalındurmaz nihāl-i kāmēti
 Gülşen-i hüsñ ü cemālüñ bir kaddi şimşādı var

4 Meclise bīgāneler geldi nice yād olmasun
 ‘ Āşığı pek çok cefāya nice mu‘ tād olmasun
 Şīve fennüñde o gözler niçe üstād olmasun
 Ğamze-i fettān gibi yanüñde bir üstādı var

5 Her gülüñ şevkıyle bülbül gibi zār olmaz Nedīm
 Her gülistanda çü şeb-nem ḥaksār olmaz Nedīm
 Degme bir zülf-i girih-ğire şikār olmaz **Nedīm**
 Degme dil-ber begenmez bir dil-i naḳḳadı var

71 **Velehū**

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

1 Yine oldum esīri āh bir şūḥ-ı sitemkāruñ
 Ki dil-ber sevmemiş bilmez belāsın ‘ aşık-ı zāruñ
 Ne kāfirliklerüñ gördüm ben ol zülf-i siyekāruñ
 O ebrüñüñ o zālīm ğamzenüñ ol çeşm-i mekkāruñ

2 O tıfl-ı nāzı gördüm rüyına hürşīd eşer itmiş
 Ḥaber-dār olmamişdum soñra bildüm n’eylemiş n’itmiş
 Meger zālīm kaçub tā mülk-i Sa‘ d-ābāda dek gitmiş
 Temāşā eylemiş ālāyımı şevketlü hünkāruñ

3 Gezermiş kâşruñ eṭrāfında yer yer tāze-meh-rūlar
 Mūkāḥḥal gözlü Şīrīñ sözlü Leylī yüzli āhūlar

Hemân alkış şadâsın aındururmuş çağlayan şular
İdermiş du' âsın pâdişâh-ı ma' delectkârûñ

- 4 Güzelsin bî-bedelsin şûhsun âlüftesin cānā
Söz olmaz hüsnuñe gelmez nazîrûñ ' âleme haqqā
Senûñ her cevruñe biñ cān ile şabr eylerüm ammā
Beni pek öldürür ey bî-vefā illerde bāzârûñ
- 5 Bugün bir maḥrem-i esrār yār-ı nükte-pîrāhan
İşitdüm ki şayup ' uşşākını ey şûḥ-ı simîn-ten
Nedîm zāra benzer ' aşıkum yoḡdur demişsin sen
Efendim işte vardur ben esîrûñ ben giriftârûñ

[131]

72 **Velehū**

mef' ūlū mefā' îlū mefā' îlū fe' ūlūn

- 1 Gülzāra şaluñ mevsimidür geşt ü güzāruñ
Vir hükmüni ey serv-i revān köhne bahāruñ
Dök zülfüni semmūr gibi ' izāruñ üzere
Ver hükmüni ey serv-i revān köhne bahāruñ
- 2 Bülbüllerüñ ister seni ey gönçe-dehen gel
Gül gitdigini añmıyalum gülşene sen gel
Pāy-māl-i şitā olmadan iklîm-i çemen gel
Ver hükmüni ey serv-i revān köhne bahāruñ
- 3 Şal ḥatt-ı siyāhkāruñ o ruḡsāre-i āle
Semmūruñı kaplat bu sene kırmızı şāle
Al deste eger lāle bulunmazsa piyāle
Vir hükmüni ey serv-i revān köhne
- 4 Cennet gibi ' ālem yine her mîve firāvān
Sen mîve-i vaşluñ daḡı itmez misüñ erzān
' Uşşākā birer buse idüp gizlice iḡsān
Vir hükmüni ey serv-i revān köhne bahāruñ
- 5 Bir mışra' işitdüm yine ey şûḥ-ı dil-ārā
Bir hoşça da bilmem ne demek istedi ammā
Ma' kûl didi zannederim anı **Nedîmā**
Vir hükmüni ey serv-i revān köhne bahāruñ

73 **Velehū**

mef' ūlū mefā' îlū mefā' îlū fe' ūlūn

- 1 Yetmez mi saña bister ü bālîn kucağum
Serd oldı havā çıkma koyından kızıcağum
Āteşlik ider saña bu sînemdeki dāğum
Serd oldı havā çıkma koyından kızıcağum

- 2 Sen böyle sovuğ yerde niçün yatar uyursun
Bi'llāhi döger dur hele dāyeñ seni görsün
Dağı kücücüksün yalnız yatma üşürsün
Serd oldı havā çıkma koyından kızıcığum
- 3 Yaklaşdı şitā ebr-i siyāh tutdı cihānı
Kalmadı şabānuñ gezecek tāb u tüvānı
Kurbānuñ olam geçdi boğaz seyri zamānı
Serd oldı havā çıkma koyından kızıcığum
- 4 Bir cām çek ey gönçe-dehen def' -i humār it
Çeşmümde hayālūñ gibi gel geşt ü güzār it
Nağsuñ gibi ayıne-i sīnemde kārar it
Serd oldı havā çıkma koyından kızıcığum
- 5 Dir saña **Nedīmā** bunı tekrār-be-tekrār
Bīgāne ile itme şağın 'azm-i çemenzār
Gürgān gibi ağıyar kaparlar seni zinhār
Serd oldı havā çıkma koyından kızıcığum

74 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

[132]

- 1 Yine tenhā elüme girdi hele cānānum
Būs idince lebüñi ağızıma geldi cānum
Gece yıldız şayar iken bu dil-i nālānum
Toğdı nā-gāh güneş gibi meh-i tābānum
- 2 Dün dil-i zār ile şöhet iderek gitmişsin
Va' de-i luṭfi kasemler ile berk itmişsin
Dehenüñden bize bir büse mi va' detmişsin
Bizde bir böyle ağız müjdesi var sulṭānum
- 3 Sen de kendüñ gibi bir şūḫā nigāhbān olduñ
Gül iken böyle niçün bülbül-i nālān olduñ
Sen niçe tā bu kadar 'aşk ile hayrān olduñ
Hele ben saña efendim katı pek hayrānım
- 4 Çık levendāne dolaş güşelerin gülzāruñ
Meded ey serv-i revān bozma meded reftāruñ
Pāy-māl olmadur ümmīdi **Nedīm**-i zāruñ
Ayağıñ şakınarak başma aman sulṭānum

75 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Yeñideñ eski maḫabetleri tecdīd idelüm
Gel benüm kaşı hilālüm bize bir 'id idelüm

Seni bir cām-ı muşaffā ile hürşīd idelüm
Gel benüm kaşı hilālüm bize ʿīd idelüm

2 İşte hūn oldı dilüm gamze-i ʿayyāsuñ için
İşte hañcerlere düşdüüm senüñ ol kaşuñ için
Pek recā iderim unutma güzel başuñ için
Gel benüm kaşı hilālüm bize ʿīd idelüm

3 Yeter ağlatdı firākuñ bu dil-i bīmārı
Yeter ittirdi hāyālün baña āg u zārı
Kāmkār it bizi bir gün de efendim bārı
Gel benüm kaşı hilālüm bize ʿīd idelüm

4 Dil senüñ şöhetine tālib ü rāğıbdur pek
Şevkımuz talʿat-ı pür-nūruma tālibdür pek
Hele Top-hāne günü olsa münāsibdür pek
Gel benüm kaşı hilālüm bize ʿīd idelüm

5 Bezmümüz rüyuñ ile reşk-i gülistān olsun
Hāndelerle leb-i laʿlün şeker-feşān olsun
İʿtizār itme **Nedīmā** saña qurbān olsun
Gel benüm kaşı hilālüm bize ʿīd idelüm

76 **Velehū**

feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün

1 Bir şafā bağş idelüm gel şu dil-i nā-şāda
Gidelüm serv-i revānum yürü Saʿd-ābāda
İşte üç çifte kayık iskelede āmāde
Gidelüm serv-i revānum yürü Saʿd-ābāda

2 Gülelüm oynayalum kām ālalum dünyādan
Mā-yi tesnīm içelüm çeşme-i nev-peydādan
Görelüm āb-ı hayāt ağıdığın ejderhādan
Gidelüm serv-i revānum yürü Saʿd-ābāda

[133]

3 Geh varup havz kenārında hırāmān olalum
Geh gelüp kaşr-ı cinān seyrine hayrān olalum
Gāh şarkı okıyup gāh gazel-hān olalum
Gidelüm serv-i revānum yürü Saʿd-ābāda

4 İzn alup cumʿa namāzına diyü māderden
Bir gün uğurlıyalum çerh-i sitem-perverden
Tolaşup iskeleye toğrı nihān yollardan
Gidelüm serv-i revānum yürü Saʿd-ābāda

5 Bir sen ü bir ben ü bir muṭrıb-ı pākīze-edā
İznüñ olursa eger bir de **Nedīm**-i şeydā
Gayrı yārānı bu günlük idüp ey şūh fedā

Gidelüm serv-i revānum yūri Sa' d-ābāda

77 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Sīnemi deldi bu gün bir āfet-i çār-pāreli
Gül yanaqlı gülgülī kerrākeli mor hāreli
Çifte beñli sīm gerdenli güneş ruhsāreli
Gül yanaqlı gülgülī kerrākeli mor hāreli
- 2 Bir cüvan kāşī şarık şārmış efendim başına
Sürme çekmiş 'ıtr-ı şāhīler sürinmiş kaşına
Şimdi girmiş daği taħmīnimde on beş yaşına
Gül yanaqlı gülgülī kerrākeli mor hāreli
- 3 Şeh-nişinler ziyneti āgūşlar pīrāyesi
Daği bir yıldur yanuñdan ayrılalı dāyesi
Sevdiğüm göñlüm sürürü 'ömrümüñ ser-māyesi
Gül yanaqlı gülgülī kerrākeli mor hāreli
- 4 Şīvesi nāzı edāsı hādesi pek bī-bedel
Gerdeni pūskürme beñli gözleri gāyet güzel
Şırma kākül sīm gerden zūlf tel tel ince bel
Gül yanaqlı gülgülī kerrākeli mor hāreli
- 5 Ol perī-rūyuñ cefā-yı çeşm-i cellādın dimem
Derd-i 'aşkıyla **Nedīmüñ** āh u feryādın dimem
Tārz u tavrın söylesem māni' degül adın dimem
Gül yanaqlı gülgülī kerrākeli mor hāreli

78 **Şarkī Li-Cenāb-ı Gālib Dede**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ey nihāl-i 'işve bir nev-res fidānumsın benüm
Gördigüm günden beri hātır-nişānumsın benüm
Ben ne hācet kim diyem rūḥ-ı revānumsın benüm
Gizlesem de āşikār itsem de cānumsın benüm
- 2 Derd-i 'aşkuñ ben senüñ bī-hūde izhār eylemem
Lāf idüp āh u enīni kendüme kār eylemem
Hāşılı 'ālem bilür bu sırrı inkār eylemem
Gizlesem de āşikār itsem de cānumsın benüm
- 3 Ey gül-i bāğ-ı cefā ma' lūmuñ olsun bu senüñ
Hār-ı cevri ile şaķın terk eylemem pīrāmenüñ
Ölme var ayrılma yoķdur tūtdum dāmenüñ
Gizlesem de āşikār itsem de cānumsın benüm

4 Gāhī inkār eyleyüp gāhī dönüb ikrardan
 ‘Aksüñi seyr eyleyem āyīnede dīvārdan
 Gerçi bu şüretle pinhān eyleyem ağıyārdan
 Gizlesem de āşikār itsem de cānumsın benüm

5 Beste kıldum sāz-ı efkārı o zülf-i sünbüle
 Oldı **Ġālib** perde-i āhum muḥayyer-sünbüle
 Her çi bād-ā-bād bağlandum hevā-yı kāküle
 Gizlesem de āşikār itsem de cānumsın benüm

79 Velehū

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Şu‘le-i reng-i leṭāfet rūy-ı ālūndür senüñ
 Mürg-i dil pervāne-i şem‘-i cemālūndür senüñ
 Dāğ dāğ-ı sīne fānūs-ı ḥayalūndür senüñ
 Devr iden ḥāṭırda hep fikr-i vişālūndür senüñ

2 Bezm-i ‘aşka dāğ-ı dil hem şīşedür hem lāledür
 Eşk-i germ āteşdür ammā āteş-i seyyāledür
 Cām-ı ḥüsnüñ gūyiyā bir şu‘le-i cevvēledür
 Devr iden ḥāṭırda hep fikr-i vişālūndür senüñ

3 Cūybār-ı bāğ-ı ḥüsnūndür benüm giryānlıgum
 Şanma kim āyīneveş bī-hüdedür ḥayrānlıgum
 Gerdiş-i çeşmümden idrāk eyle ser-gerdānlıgum
 Devr iden ḥāṭırda hep fikr-i vişālūndür senüñ

4 Dūzaḥ-ı sūz-ı dil-ārānuñ dil oldı mā’ili
 Eyledi gird-āb-ı ḥayret **Ġālib**-i deryā-dili
 Çerḥden geçsem de geçmem senden ey meh ḥāşılı
 Devr iden ḥāṭırda hep fikr-i vişālūndür senüñ

5 Gerdiş eyleyse murādumca bu dūlāb-ı felek
 Cūybār-ı vuşlatūndur hem-demüm bī-reyb ü şek
 Şāhid olsun ṭā’ifān-ı ‘arş olan fevc-i melek
 Devr iden ḥāṭırda hep fikr-i vişālūndür senüñ

80 Li-Cenāb-ı Fehīm

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Sūz-ı hicrūñ sīnem itsin dāğidār
 ‘Aşıka ‘ayn-ı vefādur cevri-yār
 Ġamla izhār eylemem hīç āh u zār
 ‘Aşıka ‘ayn-ı vefādur cevri-yār

2 Ġālibā ağıyāra olduñ āşinā
 Ülfetūñ bīḡānelerle dā’imā

Ben gücenmem eyleseñ yüz biñ cefā
 ‘Āşığa ‘ayn-ı vefādur cevri-yār

3 Derd-i ‘aşkuñ şöyle itdi hasta-hāl
 Ağlayup āh etmeğe yokdur mecāl
 Ben şefā-yı vuşlatuñ itmem hayāl
 ‘Āşığa ‘ayn-ı vefādur cevri-yār

[134]

4 Dil fedādur gamze-i ğaddārına
 Mā’ıl oldum ben senüñ āzāruña
 Merhamet kıılma **Fehīm**-i zāruña
 ‘Āşığa ‘ayn-ı vefādur cevri-yār

81 Li-Cenāb-ı Vāşıf

mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün

1 Çözülme zülfüne ey dil-rübā dil bağlayanlardan
 Kaçınma āteş-i ‘aşkıyla bağrın dağlayanlardan
 Düşer mi içtināb itmek senüñçün ağlayanlardan
 Sirişk-i çeşmümüñ bağ farkı var mı çağlayanlardan

2 Senüñ bir reng-i rüyuñ var ki gül-berk-i ‘izārında
 Bulınmaz gülsitān-ı ‘ālemin bu nev-bahārında
 Otur ihrāma ārām it biraz havzuñ kenārında
 Sirişk-i çeşmümüñ bağ farkı var mı çağlayanlardan

3 Bahār irirdi yine ‘ālem şafā-yı gülşen itdükde
 Nevā-yı bülbülü şāh-ı gül-i ra’ nā işitdükde
 Uyup aḥbāba cānā seyr-i Sa’ d-ābāda gitdükde
 Sirişk-i çeşmümin bağ farkı var mı çağlayanlardan

4 Hevā-yı pür-çeşmünden başka bir hālet olur serde
 Yeñi başdan mişāl-i **Vāşıf** uğratdı beni derde
 Ğamuñla gerçi çokdan ağlarum ammā bugünlerde
 Sirişk-i çeşmümüñ bağ farkı var mı çağlayanlardan

[2]

ĠAZELIYYĀT

Harfû'l-Elif**1 Li-Cenâb-ı Fuzûlî**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Kâd enâre'l 'aşkı li'l 'uşşâkı minhâcel-hüdâ
Sâlik-i râh-ı hâkîkât 'aşka eyler iktidâ
- 2 'Aşkdur ol neş'e-i kâmil kim andandur müdâm
Meyde teşvîr-i harâret neyde te'sîr-i şadâ
- 3 Vâdî-i vahdet hâkîkâdde maķâm-ı 'aşkdur
Kim müşahhaş olmaz ol vâdîde sultândan gedâ
- 4 Eylemez halvet-serây-ı sırr-ı vahdet mahremi
'âşıkı ma' şûktan ma' şûkı 'âşıkdan cüdâ
- 5 Ey ki ehl-i 'aşka söylersen melâmet terkin it
Söyle kim mümkün midür tağyîr-i takdîr-i Huda
- 6 'Aşk kilki çekdi haç harf-i vücûd-ı 'âşıka
Kim ola şâbit Hâk işbâtında neyf-mâ' adâ
- 7 Ey **Fuzûlî** intihâsuz zevk bulduñ 'aşkdan
Öyledür her iş ki Hâk âdıyle kılsañ ibtidâ

2 Velehü

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Kâr-ger düşmez hadeng-i ta' ne-i düşmen baña
Kesret-i peykânüñ itmişdür demirden ten baña
- 2 Eymenem seng-i melâmetten kim âlup çevremi
Oldı zencîr-i cünün bir çal'a-ı âhen baña
- [3] 3 Ândanam rusvâ ki seyl-âb-ı sirişkim çâk ider
Zahm-ı tîğüñ kanı giydürdükçe pirâhen baña
- 4 Dem-be-dem şem'-i cemâlünden münevver olmasa
Ey gözüm nûrı gerekmez dîde-i rûşen baña
- 5 Hîç meskende qarârum yok durur ol zevkten
Kim kaçan hâk-i ser-i küyuñ ola mesken baña
- 6 Başda bir serv-i semen-ber vaşlunuñ sevdâsı var
Süd kılmaz bağbân nezzâre-i gülşen baña

7 Ey **Fuzûlî** odlara yansun bisât-ı salţanat
Yıgdür andan Hâķ bilür bir güşe-i gülhan baña

3 **Velehü**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Dostum 'âlem senüñçün ger olur düşmen baña
Ėam degül zirâ yetersen dost ancak sen baña

2 'Aşķa şaldum ben beni pend almayup bir dostdan
Hîç düşmen eylemez ânı ki itdüm ben baña

3 Cân ü ten olduķca benden derd ü Ėam eksük degül
Çıķsa cân hâķ olsa ten ne cân gerek ne ten baña

4 Vaşl Ėadrin bilmedüm furķat belâsın çekmedin
Zulmet-i hier itdi çok mübhem işi rüşen baña

5 Dûd ü aħkerdür baña serv ile gül ey bâğbân
Neylerüm ben gülşeni gülşen saña külhan baña

6 Ėamze tîğin çekdi ol mâh olma Ėâfil ey göñül
Kim muğarrerdür bu gün ölmek saña şâven baña

7 Ey **Fuzûlî** çıķsa can çıķmam tarîķ-i 'aşķdan
Reh-güzâr-ı ehl-i 'aşķ üzre kıluñ medfen baña

4 **Velehü**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Riştedür cismüm ki devr-i çerĖ virmiş tâb aña
Merdüm-i çeşmüm düzer her dem dür-i sîr-âb aña

2 Sâye-i zülf şebistânındadır şem' i ruhuñ
Niçe yitsün Ėadr ile hürşîd-i 'âlem-tâb aña

3 Dürd-i derdüdür şafâ-bahş-ı harîf-i bezm-i 'aşķ
Sâķîyâ çok itme teklîf-i şarâb-i nâb aña

4 Ėâmet-i Ėam birle bir ehl-i kerâmetdür Ėaşuñ
Tâş olur elbette ger bâş egme mihrâb aña

5 Çeşmüñi ehl-i nazâr Ėaşdına ta' yîn eyleyen
Nâz-ı Ėamzeñden müheyyâ eylemiş esbâb aña

6 Derlemiş ruhsâr ile Ėüban açarlar göñlümi
Gör ne gülşendür ki âteşden virürler âb aña

- 7 Silk-i ehl-i hāle çekmiş zāhidi eşk-i riyā
Sen gibi sīm ḳadrin bildürür sīm-āb aña
- 8 Ey **Fuzūlī** ḳalmamış ḡavḡā-yı Mecnūndan eşer
Ġālibā efsāne-i Leylī getürmiş ḡübān aña

[4]

5 Velehū*fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Ey olup Mi' rāc bürhān-ı ' ulüvv-i şān saña
Yire inmiş gökden istiḳbāl idüp Kur 'ān saña
- 2 Hīn-i da' vā-yı nübüvvet müdde' i ilzāmına
Cāhil iken il senüñ ' ilmüñ yeter bürhān saña
- 3 Kilk-i ḡükmüñ çekdi ḡarf-i sā 'ir-i edyāna ḡaḡ
ḡükm-i işbāt itdi nefy-i sā 'ir-i edyān saña
- 4 Bāḡī-i mu' ciz ne ḡacet dīn-i ḡaḡ işbātına
' ālem içre mu' ciz-i bāḡī yeter Kur 'ān saña
- 5 Vaşf-ı Cibrīl-i Emīn itmiş ḡabūl-i ḡidmetüñ
Sırr-ı ḡaḡ keşfine ānunla yitüb fermān saña
- 6 Sensüñ ol ḡātım ki ref' itmiş cemī' -i ḡākimī
ḡātem-i ḡükm-i risālet tabşırup devrān saña
- 7 Ol ḡadar zevḡ-i şefā' at cevher-i zātında var
Kim gelür ' ayn-i ḡaḡā ma' nīde bir iḡsān saña
- 8 Māh-ı nevdür yoḡsa sen ḡıldıḡda seyr-i āsumān
Ḳaldurup barmaḡ getürmiş āsumān İmān saña
- 9 Yā Nebī luḡfuñ **Fuzūlī**den kem itme ol zamān
Kim olur teslīm miftāḡ-ı der-i ḡufrān saña

6 Li-Cenāb-ı Nābī*mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

- 1 Ruḡında bādeden yāruñ ki āb u tāb olur peydā
Derūnumda benüm ma' den-i sīm-āb olur peydā
- 2 ḡayāl-i ḡalkā-i zülfüñle eşküñ düsse deryāya
Zamān-ı ḡaḡre dek gird-āb ber-gird-āb olur peydā
- 3 Ne dem olsa ḡayālüñ āsumān-ı cilve-rīz-i dil
Fezā-yı ' ālem-i endīşede meh-tāb olur peydā

4 Serüñ sen āşinā-yı secde-i ʿ aşk eyle de seyr it
Göñül ebrū-yı hūbāndan saña mihrāb olur peydā

5 İrade itse bir emrūñ taʿ alluḡ fethine **Nābī**
Aña eṭrāf-ı nā-me ʾmūlden esbāb olur peydā

7 **Velehū**

mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün

1 Olaldan zevḡ-yāb-ı āb-ı şahrā meşreb-i deryā
Dem-ā-dem būs ider dāmān- ı şahrayı leb-i deryā

2 Ḥabāb-engīz olup gāhī idince mevceler zāhir
Alur çerḡ-i berīni zīr-i pāya kevkeb-i deryā

3 Yazar emvācdan geh rāst geh kec ḡaṭṭ-ı gūn-ā-gūn
ʿ Aceb taʿ līmgāh olmuş şabāya mekteb-i deryā

4 Reg-i efsürdedür cismūñde gūyā pençe-i mercān
Ki teb-lerzeyle anuñçün gezer her rüz u şeb deryā

5 Biribirin kenāra gelmede emvāc ider peydā
Meger **Nābī** şikāyetdür şabādan maṭlab-ı deryā

8 **Li-Cenāb-ı Sāmī**

mefʿ ulü fāʿ ilātü mefāʿ ilü fāʿ ilün

1 Gūş it göñül beyān-i miyān söylerüm saña
Yoḡ belki rişte-i dil ü cān söylerüm saña

[5] 2 Müjgān ḡalem şahīfe nigāh merdümek midād
Bir çeşm-i mü-şikāf-i beyān söylerüm saña

3 Tīḡ-i cefāsını dil-i sengīni tīz ider
Ey dil degül fesāne fesān söylerüm saña

4 Öpmiş raḡīb-i dīv lebün ḡāb-ı nāzda
Teb-ḡāle-i lebūñle nişān söylerüm saña

5 Şerḡ itmede cerīde-i şad-pāre-i dili
Her zaḡm-ı ḡūn-feşāni dehen söylerüm saña

6 Reşḡ-i sūḡan lebinde güher-pāre-rīz-i şevḡ
Bir dil-ber-i şikeste-zebān söylerüm saña

7 **Sāmī** şarīr-i ḡāme-i nazm-ı selīs ile
Şavt-ı lezīz-i āb-ı revān söylerüm saña

9 **Velehū**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Libāsi neyler olinca tenāsüb-i a' zā
Yerinde cümleten esbāb-ı hüsni ser-tā-pā
- 2 Kıyāma gelse hırām eylese kıyāmet olur
Anı görüñ hele dursun o kāmēt-i bālā
- 3 Şikār olur şanur iller baña ol āhūyı
Raķīb-i seg ider ammā ki ānı hep peydā
- 4 Revān olursa n'ola hāk-i pāye sīm-i sirişk
Ayağūña senüñ ey serv-ķad gelür dünyā
- 5 Edayı tīg-i kalem ķaṭ' idermiş ey **Sāmī**
Kılıçla söyleşürüz gāfil olmasun a' dā

10 **Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā¹¹⁴**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Rūhsun cānā gönülde bir mekān lāzım saña
Gevher-i yek-dānesin elbette kān lāzım saña
- 2 Sīne-i billūruñı çeksem n'ola āgūşuma
Sevdiğüm āyīnesin āyīne-dān lāzım saña
- 3 Cāygāh it bir ser-āmed dil-berüñ gīsūsını
Ey gönül āvāresin bir āşyān lāzım saña
- 4 Sen sen ol her gördigüñ nā-dāna dil virme şaķın
Çünki şā' irsin güzel de nükte-dān lāzım saña
- 5 'İzzetā ben bildigüm dil-berse maħbūbuñ eger
Cevrine bi'llāh çok tāb u tüvān lāzım saña

11 **Velehū¹¹⁵**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 'Aķluñ olsaydı olurduñ sen daħi meftün saña
Sen o Leylīsın ki cān Mecnün cihān Mecnün saña
- 2 Necm-i iķbālūñ füzündür naħsı sa' dından gönül
Hidmet itmişdür bilürsin ṭālī' -i vārün saña

¹¹⁴ Başlıkta 'İzzet Mollā geçmesine karşılık şiir 'İzzet 'Alī Paşa'ya aittir.

¹¹⁵ Velehū denilmiş ancak şiir 'İzzet Mollā'ya aittir.

- 3 Hâce-i bendergeh-i miñnetsin ey dil el virür
 Hâşre dek şu fülke-i çeşm-i güher-meşhûn saña
- 4 Mâ-cerâ-yı Kays u Ferhâdı ne bilsün şehri ‘aşk
 Al haber kuhsârdan kılsun beyân hâmûn saña
- [6] 5 Bir taraftan gösterüp bir zağm-ı merhem-nâ-pezîr
 ‘Âkıbet bir derd açar ‘İzzet dil-i pür-hûn saña
- 6 Ergânün-ı nâle itmez derd-i ‘aşkâ fâ’ide
 Merhamet itmezse ey dil Hâzret-i ergûn saña

12 Velehû

fâ’ ilâtün fâ’ ilâtün fâ’ ilâtün fâ’ ilün

- 1 Her ne dem kim yâr sell-i seyfi-nâz eyler baña
 Cân-ı şîrîn telhî-i mergi niyâz eyler baña
- 2 Vaqt-i h’âb-ı yâre dek sūziş ‘aceb bir midür
 Bî-ğayâdur şem’ kim ‘arz-ı güdâz eyler baña
- 3 Mürg-i cândur dîdesin dâm-ı dile meyl itdüren
 Ez-każâ güncişk şayd-ı şâh-bâz eyler baña
- 4 Câhilem üftâde-i kûy-i dil-ârâ olmada
 Duğter-i rez gâh ta’ lim-i namâz eyler baña
- 5 Yağmadum kabildi yağmak zür-ı dest-i âh ile
 Her ne cevri itse felek bi’llâhi az eyler baña
- 6 Âteş-i reng-i hınâsı dâğ urur ‘İzzet dile
 Yâr ise vaz’ -ı benân-ı imtiyâz eyler baña
- 7 Pestden ümmîd-i ihsân eylemez bālâ-revân
 Her ne kim eylerse Pîr-ser-firâz eyler baña

13 Velehû

fâ’ ilâtün fâ’ ilâtün fâ’ ilâtün fâ’ ilün

- 1 Tâ ezelden âşnâ yâr-ı ‘atîkumdur belâ
 ‘Azim-i râh-ı ebed olsam refîkumdur belâ
- 2 İntihâb itdüm ezelde ben anı rûz-ı elest
 İştikâ itmem cezâ-yı mâ-yeliğumdur belâ
- 3 Köhne sakf-i zulmetüñ berç-i każâdur düşmeni
 Rûşenâ-bahşende-i kâlb-i muzîkumdur belâ

- 4 Günde biñ kez hâtır-ı nâ-şadum istifsâr ider
Yâr-i gar-i müşfikum gâyet şadîkumdur belâ
- 5 Çeşm-i hışmum ‘İzzetâ deryâ-yı tûfân-hîz olup
Mevce-i eşkümde gayb oldı garîkumdur belâ
- 6 İbtilâ-yı ‘aşqdan yoq mâ-‘ adâ ekdârumuz
Sâye-i mollâda merdûd-i tariîkumdur belâ

14 **Li-Cenâb-ı Nef ĩ**

fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

- 1 Ğamze dil-düz olıcak nâz u tegâfûl ne belâ
Dilde şabr olmayıcak nâza taħammül ne belâ
- 2 Çĕn-i ebrûya taħammül idemezken ‘aşık
Girih-i pür-şiken-i turre-i kâkül ne belâ
- 3 Turreler gökde hümâ şaydına âmâde iken
Dil-şikâr itmek için hâke tenezzül ne belâ
- 4 Dile her müyü bir ejder görünür ol zülfün
Niçe biñ ejderi bir yerde taħayyül ne belâ
- 5 ‘Āşıka nâlesi eglence yeter ey Nef ĩ
Nağme-i dil-keş için minnet-i bülbül ne belâ

[7]

15 **Li-Cenâb-ı Râğıb Paşa**

fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

- 1 Ne kadar olsa edeb perde-keş-i râz baña
Şühĕ-i eşküm olur âh ile ğammâz baña
- 2 Şevk-ı ruhsâruñ ile nâleler itsem pür-süz
Olamaz bülbül-i şürĕde hem-âvâz baña
- 3 Tâk-ı ebrûlaruñı yâd ile nüş itsem mey
Bâde-i nüh hum-ı eflâk gelür az baña
- 4 Şâhib-i naqş-der-sitem ki bu lu‘ betgehde
Ĝalib olmaz ne kadar olsa dağlabâz baña
- 5 Ārzü eyler idüm şĕvesini taħşile
İtdi ta‘lim-i tegâfûl nigâh-i nâz baña
- 6 Hoş-hevâlık ile şöretde iken ‘âlem-i âb
Bulamadum şafvetini düşmedi hem-sâz baña

7 Ben o meh-rū ile **Rāğib** işimi şāğ itdüm
İmtinān iyemesün çerḫ-i çeb-endāz baña

16 Li-Cenāb-ı Şābit

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 O semen-pîrehene uymış o fetvāyî kabā
Şāh-ı hūbān-ı cihāndur ve 'aleyhi'l-fetvā

2 Tende igne başacaḫ yir ḫomadı zaḫm urdı
Sūzen-i ḡamze bulup 'āşık-ı zārı tenhā

3 Gösterüp zaḫmunı yāra bu gice ḫal diyerek
Aḡlamış sızlamış āşüfte şarılmış ammā

4 Duymasun la' lūñ ile meş idügin öykelenüb
Bādenüñ aḡlın alur sākî-i bezm-i şahbā

5 **Şābitā** hāme-i nazmuñla biraz dilleşdüm
Aña maḫşüş gibi tāze zebān-ı ma' nā

17 Li-Cenāb-ı Nedīm

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Haddeden geçmiş nezāket yāl ü bāl olmuş saña
Mey süzilmiş şışeden ruḫsār-ı āl omuş saña

2 Būy-ı gül taḫtir olunmuş nāzın işlenmiş ucı
Biri olmuş ḫoy birisi dest-māl olmuş saña

3 Siḫr ü efsün ile dolmuşdur derūnuñ ey ḫalem
Zülf-i Hārūtı demek mümkün ki nāl olmuş saña

4 Şöyle gird olmuş Firengistān birikmiş bir yere
Şoñra gelmiş ḡuşe-i ebrūda ḫāl olmuş saña

5 Ol büt-i tersā saña mey nüş ider misin dimiş
El-aman ey dil ne müşkilter su'āl olmuş saña

6 Sen ne cāmuñ mestisin āyāḡınuñ ḫayrānısın
Kendüñ aldurduñ ḡöñül n'oldun ne ḫāl olmuş saña

7 Leblerüñ mecrūḫ olur dendān-ı sīn-i buseden
La' lin öpdürmek bu ḫāletle muḫal olmuş saña

8 Yoḫ bu şehri içre senüñ medḫ itdigüñ dil-ber **Nedīm**
Bir perī-şüret görünmiş bir ḫayāl olmuş saña

[8]

18 **Velehū***fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Çünkü bülbülsün gönül bir gülsitān lāzım saña
Çünkü dil koymışlar ādın dilsitān lāzım saña
- 2 Nev-cüvānlıķ 'ālemin ta kim getirsen yāduña
Daħi pek pīr olmadan bir nev-cüvān lāzım saña
- 3 Çünkü tīr-i hicr ile olduñ zaħm-nāk ey gönül
Çek çevir kendüñ ki bir kıaşı kemān lāzım saña
- 4 Vaşf-ı la' l-i dil-ber ise kıaşduñ ey kil-k-i beyān
Tercemān olmaķlıķa şīrin-zebān lāzım saña
- 5 Kıl metā' -ı nazmuñı ārāyiş-i sūk-ı kemāl
Ey **Nedīm**-i pūr-hüner zīb-i dükān lāzım saña

19 **Li-Cenāb-ı Neş'et***fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Sūd-ı sevdā-yı maħabbetle ğınā geldi baña
Kāle-i kām hevāsından ibā geldi baña
- 2 Tār u pūdı olalı cāme-i 'aşķuñ reg-i cān
Pirehen rişte-i Meryemle kıabā geldi baña
- 3 Gülşenüñ ğonçe hezār ile açılmam gülemem
Diñlemem bülbüli gül-büy-ı fenā geldi baña
- 4 Añdurur rīş-i behiştı ħaṭṭ-ı sebzüñ cāna
Dime ħüsñümde ki menşūr-ı beķā geldi baña
- 5 Dürr-i feyz-i keremüñ virdi nüvīd-i fetħüñ
Seherīce yilerek peyk-i şabā geldi baña
- 6 Miħmān-ħāne-i dilden kim ider istişķal
Ĝam-ı 'aşķ ise gelen ħoş şafā geldi baña
- 7 Genc-i bād-āver-i ṭab' umda güher bī-pāyān
İtsem İşar n'ola bād-ı hevā geldi baña
- 8 Tāc-ı faħr-ı felege bir nazār itdüm **Neş'et**
Mürde destārı gibi rū-be-ķafā geldi bana

20 **Li-Cenāb-1 Pertev**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Neş'elendüm mi şarāb-āvere şor şorma baña
Dest-i sākīde dönen sāğare şor şorma baña
- 2 Terk-i 'aşk eyleme mümkin midür 'āşık a begüm
Anı var āhere şor dīgere şor şorma baña
- 3 Beni āvāre-i bezm ideli ey dil rukebā
Neler itmiş o perī-peykere şor şorma baña
- 4 Dīdeden girye ile naqş-ı hayālün mi gider
Çok yaşamışdur o çeşm-i tere şor şorma baña
- 5 Servi pāy-māl-i hırāmuñ bilürem çün **Pertev**
Sen inanmazsañ eger 'ar' ara şor şorma baña

21 **Nazīre Li-Cenāb-1 Ğālib**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Şüh-ı bed-hūy-ı każā zann itme nāz eyler baña
Bīm-i cāndan çeşm-i celladı niyāz eyler baña
- [9] 2 Öyle bir 'anķā-yı ma' nāyem ki şayda tab' umı
Şāh-ı endīšem hümāyı şāh-bāz eyler baña
- 3 Kālbüm ol āyīne-i vaḫy-irtisām-ı 'aşk kim
Tūtī-i Cibrīli dest-āmūz-ı rāz eyler baña
- 4 Çeşm-i āteş-pāre ammā çeşme-i āb-ı hayāt
La' l-i cān-baḫş-ı bütān sūz u güdāz eyler baña
- 5 **Ğālibem** ol kahrāmān-ṭab' am ki ben rūḫ-ı Fehīm
Ḥavf idüp biñ dürlü vaz' -ı dil-nevāz eyler baña

22 **Nazīre Li-Cenāb-1 Fehīm-i Cedīd**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Mürğ-ı gülzār-ı ene'l-Ḥaḫ keşf-i rāz eyler baña
Nāy-ı şāh Manşūr-ı bāb-ı rāzı eyler baña
- 2 Öyle bir 'Anķā-yı nāzum kim Hümā-yı lā-mekān
Şayd için Cibrīl-i Kudsī şāh-bāz eyler baña
- 3 Çeşm-i Leylādan cüdā ol Kays-ı deşt-i ḫayretem
Āhuvān-ı Çīn vaz' -ı dil-nevāz eyler bana

- 4 Nāle-i tıfl-ı dile raḥm itdi artıḳ pīr-i çerḫ
Çoḫ cefālar eyleyüp inşāfı āz eyler baña
- 5 Eyledi kütāh sāl-ı vaşlı ammā çerḫ-i dūn
Rūz-ı hicri' ömr-i ādemveş dirāz eyler baña
- 6 Ben şehīd-i Kerbelā-yı 'aşḳ-ı cānānum Fehīm
Rūḫ-ı pūr-feyż-i **Fehīm** 'arz-ı niyāz eyler baña
- 7 Çeşm-i 'īsā-yı 'aynūñ 'ayn-ı ḫayālümken benüm
Şüret-i āyīne-i gerdūn ne nāz eyler baña

23 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ḳahramān-ı rezm-i 'aşḳum şevḳ cevşendür baña
Zaḫm-ı tīḡ-i dil-berān ārāyiş-i tendür baña
- 2 Ben şehīd-i deşne-i çeşm-i bütānum tā ezel
Sāye-i şemşīr-i ser-tīz özge me'mendür baña
- 3 Sālik-i rāh-ı fenāyım 'āzim-i semt-i beḳā
Ḥızrı reh-ber eylesem bu yolda reh-zendür baña
- 4 Bülbül-i pervāne ṭab' um hem semender tıynetüm
Zevḳ-i bāḡ u reng-i şu' le künc-i külhendür baña
- 5 Bülbülüm gül-gün-ı eşkümdür gül şubḫ-ı vaṭan
Reng-i ḫūn-ı şām-ı ḡurbet' ayn-i gülşendür bana
- 6 Ben cüdāyım Yūsuf-ı gül-çihreden Ya' ḳūbveş
Naḡme-i āvāz-ı bülbül āh u şīvendür baña
- 7 Ey Süleymān-ı behā deşt-i ḳanā' at mūrıyum
Dāne-i ḫāl-i cemālūñ cāy-ı ḫırmendür baña
- 8 Ḳayd-ı Leylā-yı ḫüsünden Ḳays-ı dil bulmaz rehā
Ḥalka-i ḡīsūlaruñ zencīr-i āhendür baña
- 9 Sūzīş-i pervānedan pertevlenür fānūs-ı 'aşḳ
Şu' le-pāş-ı dāḡ-ı sīnem şem' i rüşendür baña
- 10 Gösterür mi şem' -i maḳşūdı felekde rüzḡār
Perde-i şeb-reng baḫtum sāye-efgendür baña
- [10] 11 Lā-übālī şāh-ı mestānum şarāb-ı' aşḳdan
Mülk-i dilde meykede ḫoş taḫt u meskendür baña

12 Ben Süleymānum **Fehīmā** kişver-i eş^ç arda
 ç Arş-ı Belkıs-ı sühan şimdi nişimendür baña

24 **Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde**

mefā^ç ilün mefā^ç ilün mefā^ç ilün mefā^ç ilün

1 Muraşşa^ç -tāc-ı Cemşīde berāberdür ser-i mīnā
 Meyl-i la^ç līn ile memlū kadehdür efser-i mīnā

2 Şeb-i tār-ı gamuñ meh-tāb u şem^ç -i meclis-efrūzı
 Ziyāsı sīne-i sākī fūrūg-ı ahter-i mīnā

3 Cemūñ āyīnini icrāya itmiş ç ahd ü peymānı
 İder hükümün revān peymānelerle dāver mīnā

4 Kāpar çeşmin görünce zāhid-i ef^ç ī-nigāh gūyā
 Zümürüd ma^ç denindendür meger kim cevher-i mīnā

5 Yürütmez zevrağ-ı şahbāyı cūş-ı ç ālem-i āba
 Sebük-destī ile rıtl-ı girān-ı lenger-i mīnā

6 İder tābende şubh-āsā şeb-i deycūr-ı endūhı
 Beyāz-ı gerdenuñ gösterse şem^ç -i hāver-i mīnā

7 Mişāl-i gerdn-i dil-ber ki hūn-ı ç aşık içmişdür
 Açar reng-i şarābı perde-i nāzükter-i mīnā

8 Niçe hemşīre-i hem-zād olurdu duhter-i rezle
 Hūm-ı ābisten-i mey olmasaydı māder-i mīnā

9 Tehī kalmaz dil-i rüşen-şafā-yı ç aşkıdan **Vehbī**
 Bunı işrāb ider olduğça bāde-zīver-i mīnā

25 **Li-Cenāb-ı Nevres**

mef^ç ülü fā^ç ilātü mefā^ç ilü fā^ç ilün

1 Çok itmesün bu şīveye ol tāze ibtidā
 Müşkil odur ki ç aşık ide nāza ibtidā

2 Şayd-ı hümā murād ise bu dāmgāhda
 Aldur dili o gözleri şeh-bāza ibtidā

3 Dünyā hadeng-i gamzeñe cān atsun ey perī
 Meydān oğu bu ç aşık-ı ser-bāza ibtidā

4 Dil sāde-levh iken daği bend oldı çekdiler
 Yazılmadan bu nüshaya şīrāze ibtidā

- 5 Mey bitdi ise meykedeler boş mı sâkiyâ
Tertîb-i bezm-i ‘ayşa daği tâze ibtidâ
- 5 Yabânda qorsa maḥmil-i leylîyi yeridür
Hîç yük götürmemişdi o cemmâze ibtidâ
- 6 Çün âteşin-nihâdsın ey şem‘-i tünd-ḥû
Pervâne koy biraz gele pervâze ibtidâ
- 7 Lâyîk mıdur ki saña kesüb virdigüm qalem
Fetvâ-yı ḥûn-ı nâ-ḥaḳumı yaza ibtidâ
- 8 **Nevres** ğam-ı maḥabbeti ketm eylemek muḥâl
Bu sırrı ketm iden didi ğammâza ibtidâ

[11]

26 Li-Cenâb-ı Nâ’ilî*mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün*

- 1 Cihânı itmege bir laḫzada ḥarâb saña
Yeter o nergis-i maḥmûr-ı nîm-ḥ‘âb saña
- 2 Hazer ğurûrdan ey âfitâb-ı beḫçet kim
Zamân ola gele her zerreden ḥicâb saña
- 3 Yeter ḥarâbî-i rindâna bir nigâh sâķî
Girân gelürse eger câm-ı pür-şarâb saña
- 4 Düşerdi manzara-i çârṭâķ-ı naḫvetden
Bu ḥüsn ile nazâr itseydi âfitâb saña
- 5 Nedür bu feyz-i sirâyet ki sâkiyâ virmiş
Lebüñ şarâba leṭâfet şarâb-ı nâb saña
- 6 Selâm-ı Nâ’ilî-i zârdan mı incindüñ
Nedendür ey ḥâm-ı ebrü bu piç ü tâb saña

27 Li-Cenâb-ı Cevdet*fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün*

- 1 Baḫt-ı bed mâni‘-i taḫşîl-i kemâl oldı baña
Ṭoĝmadan mihr-i emel vaḳt-i zevâl oldı baña
- 2 İzṭırâb eyledi ol rütbe çü sîm-âb tenüm
Şimdi bir yerde qarâr emr-i muḥâl oldı baña
- 3 Ğam-ı la‘lûñle kızıl qana boyandı dîdem
Gel gel ey ruḫları gül gör ki ne âl oldı baña

4 İtdi mir'at-ı cemālũñ beni mest-i hayret
Sākiyā kendümi bilmem ki ne hāl oldu baña

5 Der-i Mollāda dirüm **Cevdet** ölünce bunı ben
Baht-ı bed māni' -i taḥṣīl-i kemāl oldu baña

28 Li-Cenāb-ı Rāşid

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Yeter ey dil niçe bir girye-i şeb n'oldı saña
'Ādetũñ şabr idi hicrāna 'aceb n'oldı saña

2 Tāze 'āşıklara hem-bezm-i vişāl olduñ hayf
Nedür ol şīve-i nev-ṭarḥa sebep n'oldı saña

3 Güft-güy-ı nigāhe çeşmũñi hem-rāz itdũñ
Ey gönül hīç bu mıdur şart-ı edeb n'oldı saña

4 Kimdür āyā seni bed-mest-i mey-i naḥvet iden
Nedür ey şūḥ-ı cihān böyle āzab n'oldı saña

5 Çerḥden ḥ'āhiş-i āb itme virür sūzi-i derd
Nedür ey **Rāşid**-i vāsūhte-leb n'oldı saña

29 Li-Cenāb-ı Mīr Fāzıl

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Eylesün şāhid-i baht-ı siyehüm nāz baña
Ne sitem eylese bi'llāh felek az baña

2 Cevalān eylemedüm zirve-i āmālũmden
Ṭālī' ūm olmuş iken şeh-per-i pervāz baña

3 Devr-i rüz-nāme-i bahtum ki tamām olmuş idi
Virdi bahtum yine encāmdan āgāz baña

4 Gösterüp şūret-i evhām ḥuşūl-i maṭlab
Sīmyā ile meger oldu dağal-bāz baña

[12] 5 Sīmyā mıydı ya ḥulyāmı bu **Fāzıl** bilmem
Ne füsün eyledi ol şa' bede-perdāz baña

30 Li-Cenāb-ı Sa' İd

mef' ūlü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Her bir ḥuşūşda ben ki 'ayān söylerim saña
Ey şūḥ-ı 'aşr şanma yamān söylerim saña

- 2 Ağyār-ı nā-bekār sefīhūñ ne oldıǵuñ
Gül eylemezsen ān be ān söylerim saña
- 3 Bīgāneler vuķūfi gerekmez miyānede
Cānā cemī‘ rāzı nihān söylerim saña
- 4 Mānend-i yār gūşına girmez o ğonçenūñ
Ey ‘andelīb itme fiġān söylerim saña
- 5 ‘Aşkuñ sırr-ı Sa‘ İdde ne otlar bitirdiġün
Ĥatıñ gelince ben o zamān söylerim saña

31 Li-Cenāb-ı Rızā

mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün

- 1 Çemende jāle-rīz oldı gül-i dil-cūy-ı istiġnā
Uyardı bülbül-i nā-şādı āb-rūy-ı istiġnā
- 2 İderken mücmer-i dil dūd-ı maḥsūsāt ile ülfet
Ġnā virmez meşām-ı ehl-i zevķe būy-ı istiġnā
- 3 Şabā-reftār olup tayy-i merāḥil eylese biñ yıl
Ķalur rāh-ı talebde kem-sürāġ-ı kūy-ı istiġnā
- 4 Olur ser-keşte-i şahrā-yı vaḥşet Ķays-ı şeydāveş
Olan ḥahişger-i ünsiyyet-i āhū-yı istiġnā
- 5 Fezā-yı Ķāf-ı dilde şeh-per-i ‘Anķā-yı ‘uzletdür
‘Acāyib kūşe-i zī-şāndur ebrū-yı istiġnā
- 6 Dem-ā-dem keşme-keşdür bād-ı bī-dādile aḥvālüm
Zihī sevdā-yı pür-ġavġāyimiş ġīsū-yı istiġnā
- 7 Heyülā-yı ‘arūs-ı haclegāh-ı şadr-ı fiḥratdur
Rızā-yı pür-şafādur şimdi çeşm-rū-yı istiġnā

32 Li-Cenāb-ı Rif at

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Ey ki zāt-ı pāki cümle mübtedāya müntehā
Hem beķāsı şübhesüz her intihāya müntehā
- 2 Vaşfuñı mümkün mi şānınca senūñ yazmaķ ḳalem
İ‘ tirāf-ı ‘aciz ḳılmışken resül-i kibriyā
- 3 Sen o şehsin Ķāf-ı ‘aşkın evc-i vaşfuñda senūñ
Olmaz ‘anķalar mekes hem dökilür per-i Hü mā

- 4 Zerre si olmaz cemālũñ ŧem' inũñ mihr-i felek
Olsa her bir zerresinden biñ güneş peydā sezā
- 5 Dā' imā nūr-ı cemāl-i yārine mir'at olur
Ol gönũl kim terk-i hestĩ itdi nefy-i mā-sivā
- 6 Rif' atā yār ile yār olmağ dilersenñ cehd idũp
Öyle pāk it dil serāyın ħalmasun hĩĸ mā'adā

[13]

33 Li-Cenāb-ı Sezāyĩ*fā' ilātũn fā' ilātũn fā' ilātũn fā' ilũn*

- 1 Vech-i yāre ħıl nazār āyĩne-i cāndur saña
Āyĩne ŧanma bağarsañ ' ayn-ı cānāndur saña
- 2 Ĥār-ı nağŧı nār-ı ' aŧķile yağup pāk eylesenñ
Ĥande eylesenñ niğahĩ hep gũlistāndur saña
- 3 Cũmlenden ol yāri seyrān eyledũnse ey gönũl
Dost dũŧmen ħār ile gũl cũmle yeksāndur saña
- 4 Ėayrıdan dil ħānesin pāk eyledũnse ħāzır ol
Ĥāneñe teŧrĩf ider ol yār mihmāndur saña
- 5 ' ĩd-ı vaŧluñ ārzũ eyler niĸe demdũr yetiŧ
Gel efendim gel **Sezāyĩ** ŧimdi ħurbandur saña

34 Li-Cenāb-ı Ėālib Dede*mef' ũlũ fā' ilātũ mefā' ilũ fā' ilũn*

- 1 Cān olmağ ister ey lebi ŧĩrĩn fedā saña
Dũŧdi yine amān amān ber-recā saña
- 2 Yũz virme ħāl-i Hindũya ey yār ħıl kerem
Kim fitne intiğāb ideyor cā-be-cā saña
- 3 Biñ mūrā-i cān tutarsa da ŧāhin-ĸeŧm eger
Āğir yine kebũter-i dildũr ħıdā saña
- 4 Hep ħanlı yaŧ ile yazılup ser-nũviŧtemũz
Sũylenmedi ne fā'ide bu mā-cerā saña
- 5 ĸũn bendedũr gũnāh ne var cevır ider o ŧāh
Ey bağt-ı dũn neyledũm ammā ki yā saña
- 6 Ref' eyleyũp niğāb-ı ruğın ŧāhid-i ũmĩd
Bir gũn o ħonĸe aĸılır ey dil baña saña

7 **Ġalib** ne rütbe mıṣra^ç -1 āhuñ bülend kim
Bālā-yı nāz-ı yār daḥi nā-resā saña

Ḥarfü'l-Bā

35 **Li-Cenāb-ı Fuzūlī**

fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilün

1 Ol ki her sā^ç at gülerdi çeşm-i giryānum görüp
Āğlar oldu ḥālūme bī-rahm cānānum görüp

2 Eyleyen ta^ç yīn-i cezā-yi müdāvā derdüme
Terk idüp cem^ç itmedi ḥāl-i perīşānum görüp

3 Lāle-ruḥlar göğsümüñ çākine kılmazlar nazar
Hīç bir rahm eylemezler dāğ-i hicrānum görüp

4 Tut gözün ey dūd-i dil çerḥin ki devrin terk idüp
Kalmasun ḥayretde çeşm-i gevher-efşānum görüp

5 Pertev-i hūrşīd şanmañ yerde kim devr-i felek
Yere urmuş āfitābın māh-i tābānum görüp

6 Şuda^ç aks-i serv sanman kim kıparup bāğbān
Şuya şalmış servini serv-i ḥırāmānum görüp

7 Ey **Fuzūlī** bil ki ol gül-^ç artızı görmüş degül
Ol ki^ç ayb eyler benüm çāk-i garībānum görüp

36 **Li-Cenāb-ı Nābī**

mefā^ç ilün mefā^ç ilün mefā^ç ilün mefā^ç ilün

1 Siper düşında hāle şu^ç lesin şemşīr ider meh-tāb
O ālāt ile şām iklīmini teşḥīr ider meh-tāb

[14] 2 Degüldür hāle çıkmış cāmi^ç içre kürsī-i va^ç za
Gürūh-ı encüme nūr āyetin tefsīr ider meh-tāb

3 Degül hāle tutup ḥırmengeh-i çerḥ üzre bir ğırbāl
Ḥubūbāt-ı nücümü şeb-be-şeb ta^ç şīr ider meh-tāb

4 İdüp bir sāğar-ı zerrīni zīb-i süfre-i hāle
Felekde cem gibi bir bezm-i mey taşvir ider meh-tāb

5 Eşi^ç a zer-kalet **Nābī** devāt-ı şimdür hāle
Anuñla Enverī dīvānını taḥrīr ider meh-tāb

37 **Li-Cenāb-1 Nazīm**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Cemāl-i bā kemālūñ çeşmüme taşvîr ider meh-tāb
Nüvîd-i dîde-i dîdāruñi tebşîr ider meh-tāb
- 2 N'ola sînemde mihrüñ tã kıyâmet olsa tîr endâz
Çerâğın şubhğâh haşre dek tenvîr ider meh-tāb
- 3 Şererler zâhir oldı şanma encemden sipihr üzre
Tutup çerha hilâli şaykal-ı şimşîr ider meh-tāb
- 4 Degül hâle olup bir mihre ' aşık mücrimin yakmış
Girüp bir halkaya şeb tã seher teşhîr ider meh-tāb
- 5 Felek inbiğ-i mînâdur görüp encem-i kıyâs itme
Gel mihrüñ gül-âbın almağa tağtîr ider meh-tāb
- 6 Şefk-i nârında sîm-âb-ı nücümü eyleyüp taş' İd
Zer-i hürşîd-i ' âlem tã için iksîr ider meh-tāb
- 7 Degül encem-i debistân felek eţfâline her şeb
Meţâlî' dersini meş' al yakup tağrîr ider meh-tāb
- 8 Sevâd-ı levhini eyle temâşâ kilik-i ' ibretle
Dem-â-dem sergüzeşt-i ' âlemi tağrîr ider meh-tāb
- 9 **Nazīm** âfâkı tutduñ gün gibi âşâr-ı tab' uñla
Fürüg-ı tal' atun hağğâ ki ' âlem gîr ider meh-tāb

38 **Li-Cenāb-1 Şābit**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Dü-çeşm-i cāna hüsni küyuñi taşvîr ider meh-tāb
Ne dirse müdde' asın gün gibi tenvîr ider meh-tāb
- 2 Çemen deryası süd lîmândur güyâ leţafetde
Fezâ-yı hâki gark-ı cüybâr-ı şîr ider meh-tāb
- 3 Küşüde dîde-i ' ibretle baksa sâlik-i Hağğâ
Şafâ-yı ' arz-ı beyzâ kışşasın tezkîr ider meh-tāb
- 4 Ra' iyyet kondurup ecsâm-ı nürânî-i qudsîden
Harâbe-arz-ı şâmı güyiyâ tağrîr ider meh-tāb
- 5 Hüruc itse n'ola sultân-ı Bedre'd-dîn-i şâmîveş
Diyâr-ı zeng-bârı **Şābitā** teşhîr ider meh-tāb

39 **Li-Cenāb-ı Rāğıb Paşa**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ğazāl-i mihrden hem-kāsesin pür-şîr ider meh-tāb
Meh-i nevre yine vaż' -1 kec-i şemşîr ider meh-tāb
- 2 Degül şeb-nem dimāğ-ı gülşeni tertîb için güyā
Fürüg-ı mihrî sîm inbîkden taqrîr ider meh-tāb
- [15] 3 Bahār āşüftegānın çekmege kayd-ı leb-i cūya
Müselsel mevc-i enhārı gümüş zencîr ider meh-tāb
- 4 Yed-i beyzā-yı sākî penbe-i mînā-yı şahbādan
Sefîd āb-ı arūs-ı cām-ı mey tedbîr ider meh-tāb
- 5 Fürüzān eylese şem' i sipihr eyler yirin hāmüş
Virür bezme şafā pervāneyi tekdîr ider meh-tāb
- 6 Beyāza çekdi **Rāğıb** nüsha-i müsvedde-i leyli
Mezāyā-yı nükātın şubha dek taqrîr ider meh-tāb

40 **Li-Cenāb-ı Vehbî-i Sünbül-zāde**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Gehî ebrü-yı yarı geh ruḥun taşvîr ider meh-tāb
Hilālî şekl idüp resmin döner tedvîr ider meh-tāb
- 2 O tıfl-ı nāzı süd liman diyü zevrağ-süvār itsem
Yem-i pür-şürî ol şeb reşk-i cūy-ı şîr ider meh-tāb
- 3 Ziyā kesb eyleyüp mihr-i ruḥ-ı dil-dārdan her dem
Bu mâhiyyetle çeşm-i encümi tenvîr ider meh-tāb
- 4 O meh-rüyuñ görüp dîvānegān-ı zülf-i şeb-günun
Felekde hālesin ser-ḥalka-i zencîr ider meh-tāb
- 5 Şeb ü vaşlında yāruñ germî-i mey derd-i ser virmez
Tebaşîr ile dürd-i bādeyi taḥmîr ider meh-tāb
- 6 Naḳîşa virdigün ehl-i kemāle devr-i gerdünuñ
Rirāyetle dehān-ı gurrenden taqrîr ider meh-tāb
- 7 Dil-i **Vehbî** olur fersüde görse sîne-i yarı
Ketān-ı nā-tüvāna dürdan te'şîr ider meh-tāb

41 **Li-Cenāb-ı Belġ**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Hevā-yı feyz-i mihr ' aşk ile şeb-gîr ider meh-tāb
Ki cāmın selsebīl-i nürdān pür-şîr ider meh-tāb
- 2 İdüp der-būta mevc-i pertev-i şems-i cihān-tābı
Nücüm-ı çerha meşk-i şan' at-ı iksîr ider meh-tāb
- 3 Giyüb bir āl eteklik hāleden meydāna ' azmetdi
Semāda mevlevi ' āyînini taşvîr ider meh-tāb
- 4 Elinde hāme-i zerîni Mevlānā-yı Rūmiveş
Gice āşār-ı şemsi şevk ile tanzîr ider meh-tāb
- 5 Siyeh-ṭab' ān olur rüşen-dilānuñ düşmen-i cānı
Ki derd-i tîre-rūzi dā'imā dil-gîr ider meh-tāb
- 6 Felekde güyiyā bir pehlevān-ı nāvek-efkendür
Şu' āda tîr pürānı hālesin zih-gîr ider meh-tāb
- 7 Niçe terk eylesün şeb-i zinde-dārān-ı vādî-i ' aşkı
Ten-i pür-za' îfe mevc-i şu' leden zencîr ider meh-tāb
- 8 Bu şeb revnağ fezā-yı bezm-i meh-tāb olmasun ol şüh
Ki germiyetle cism-i pākine te' sîr ider meh-tāb
- 9 Eger var ise cüz'-i fenn-i şeb-revlikde noqşānuñ
Seni kūyında yāruñ ' āleme teşhîr ider meh-tāb
- 10 **Belġā** rātıb-ı aşaf-nazîrūñ bezm-i hāşında
Bu nazmı hāme-i zerrîn ile taḥrîr ider meh-tāb

[16]

42 **Li-Cenāb-ı Şeyḥ Necîb-i Moravî**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Yed-i beyzā-yı tecellîden alur fer meh-tāb
Meh n'ola ider engüştini enver meh-tāb
- 2 Dökdi çil aqçelerin şu' le-i cevvalē degül
Maḫdem-i yāre nişār eyledi derler meh-tāb
- 3 O mehi şevk-i der-āgüş eyle şeb tā-be-seḫer
Cāme-h' āba döşedi nūr ile bister meh-tāb
- 4 Çeh-i Naḫşebde bulup Yūsuf-ı zerrîn-reseni
Delvi teşrîf ile tebşîrini eyler meh-tāb

- 5 Gice mihrũn saķızın aldı ağız miski diyũ
Dehen-i dil-bere teşbĩh ile çigner meh-tāb
- 6 Ders mişbāhını görmiş ħ̃āce-i şemsũn ol
Dav'ı etfāl-i nücũma okur ez-ber meh-tāb
- 7 Felegũn ħāşıl-ı nev-bāvesi yek sũnbüledür
Ne çeker re's-i hilālını çũ ħançer meh-tāb
- 8 Ter dimāğ ile yine jāle zũkām olmışdur
Eylesün gerdenine hāleyi çenber meh-tāb
- 9 Pey-rev-i meslegisin Ĥazret-i Nũrũ'd-dĩnũn
N'ola destũnde **Necĩb** olsa musaĥĥar meh-tāb

43 Li-Cenāb-ı Rāğıb Paşa

mefā' ilũn fe' ilātũn mefā' ilũn fe' ilũn

- 1 ' Aceb muvāfıķ-ı meşreb şafā-yı ' ālem-i āb
Nũmũne ħak-i vaţandan hevā-yı ' ālem-i āb
- 2 Cũnũn-ı aķlı izāle ider sũlũşe ile
Degũl mi meykede dārũ'ş-şifā-yı ' ālem-i āb
- 3 Şuyunda kullanağor sākĩ keştĩ-i ţarabı
Ĥudā çũn itdi seni nā-ĥudā-yı ' ālem-i āb
- 4 Gũzeşte demlerini āb ile ider işrāb
Gelür kulağuma neyden şadā-yı ' ālem-i āb
- 5 Esĩr-i sĩr-i leb-i cũ ħakĩm-i meşrebdür
' Aceb mi ben de disem bĩd-i pāy ' ālem-i āb
- 6 Henũz esās-ı ħadĩmi zamān-ı cemdendür
Naķş-ı ber-āb iken āĥir binā-yı ' ālem-i āb
- 7 Oķunsa Şu gibi **Rāğıb** mezāk-ı cāna virür
Bu āb-dār-ı ħayālũm ĝinā-yı ' ālem-i āb

44 Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā

mefā' ilũn fe' ilātũn mefā' ilũn fe' ilũn

- 1 Ĥabāb-ı bāde ħadarmış beķā-yı ' ālem-i āb
Şudan yapılmış esās-ı binā-yı ' ālem-i āb
- 2 Ķırıldı Őĩşe-i dil bezm-i yāri neyleyeyũm
Şikeste cām ile şafā-yı ' ālem-i āb

- [17]
- 3 Sefîne-i dili baħr-ı şarāba ğarķ itdi
Hevā-yı nefse uyup nāhudā-yı ‘ālem-i āb
- 4 Şubaşı başdı gibi bezmgāh-ı rindānı
Çoğaldı meykede hūy-ı hāy-ı ‘ālem-i āb
- 5 Yıķıldı süy-ı ħarābāta gitdi kāse-be-kef
Ĝamuñla ‘İzzet olup mübtela-yı ‘ālem-i āb
- 6 Şafā-yı vaķtı bulup kendi ‘ālem-i āb
İder mi bende-i PİR ilticā-yı ‘ālem-i āb

45 Li-Cenāb-ı Fuzūlî

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Şubħ şalup mihr-i ruħundan niķāb
Çıķ ki temāşāya çıkā āfitāb
- 2 Rişte-i cānum yeter it pür-girih
Şalma ser-i zūlf-i semen-sāya tāb
- 3 Giçeler encüm şayarım şubħa dek
Ey şeb-i hicrūñ baña rüz-i ħisāb
- 4 Aldı ayaktan ğam-ı ālem beni
Vir baña ğam def‘ ine sāķi şarāb
- 5 Dūzaħa girmez siteminden yanan
Ķābil-i cennet degül ehl-i ‘azāb
- 6 Raħm kııl üftādelerin ħāline
HİÇ gerekmez mi saña bir şevāb
- 7 Mest çıkup şalma nazār her yana
Görme revā kim ola ‘ālem ħarāb
- 8 Kesme nazār cānib-i ‘uşşāķdan
Nāle-i dil-sūzdan it ictināb
- 9 Yār su’āl itse ki hālūñ nedür
Ĥasta **Fuzūlî** ne virürsin cevāb

46 Velehū

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Kūh-ken ŞİRİNE öz naķşın çeküp virmiş firīb
Gör ne cāhildür yonar taşdan öziçün bir raķīb

2 Kaşlaruñ yayı bir oq luṭf eylemiş her ‘ aşıḳa
Men hem andan eylerüm bir oq temannā yā naşīb

3 Tütüyā-yi ḥāk-i pāyuñ feyzine yol bulmasam
Nūr-i ‘ aynum ‘ ayb kıлма kūr olur dirler ğarīb

4 Mużtaribdür çāre-i derdümde veh kim bilmeyüp
Bir devāsuz derde uğratmış özin miskin ṭabīb

5 Berḳ-i āhumdan evüm her gūşe bulmuş raḥneler
Gel gör ey gül kim giriftār-ı kafesdür ‘ andelīb

6 Ey baña şabr it diyen ḥāl-i dilümden bī-haber
‘ Aşḳ olan yerde n’ider ārām ya n’eyler şekīb

7 Ey **Fuzülī** incime senden teġāfül kılsa yār
Resmdür kim göstere aḥbāba istiġnā ḥabīb

47 Li-Cenāb-ı Şābit

mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün

1 Debīristāna almaḳ cehd ider ol tıflı rüz u şeb
Oḳıtsun kendüni dīvāne olmuş ḥāce-i mekteb

[18] 2 Hele nüş itsün emrüdī kadeḥden āb-ı rummānī
Kızıl elmāya dek ḥükm eyler ol tuffāḥe-i ğabgab

3 Çözerken tügmesin bu giçe yārūñ sâ‘ ate baḳdum
Şabāḥ olmuş ağarmış ortalıḳ münḥal olup kevkeb

4 Bu ‘ işretgehde sâḳī herkeşe meşrebçe luṭf eyle
Cenāb-ı rinde ṭavşan ḳanı mey şun zāhide şa‘ leb

5 N’ola la‘ l-i müzāb-ı cānı ifrāġ eylese **Şābit**
Leb-i sâḳī müheyyā itdi bir yāḳūtdan ḳāleb

48 Li-Cenāb-ı Rāġıb Paşa

mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün

1 Elinden çekdigüm sâḳī-i dehrüñ nış ü semdür hep
Benüm şahbā diyü nüş itdigüm zehr-āb-ı ğamdur hep

2 Sevādı leşker-i sevdā serinde dūd-ı dil çetri
Gedāyān-ı ser-i kūy-ı maḥabbet muḥteşemdür hep

3 Ne keyfiyyetle ser-şār-ı maḥabbet oldığum bilmem
Baña esbāb-ı şādīden naşīb ü behre kemdür hep

- 4 Gehî nâz u teğâfûl gâh bâr-ı derd-i hicrânũ
Benüm çekdüklerüm ey bî-vefâ senden sitemdür hep
- 5 Sen itdükçe teveccüh oldılar ağıyar rû-gerdân
Derûnden dūr iden şâhum beni luğ u keremdür hep
- 6 Kemâlınden degüldür dâğ-ber-dil kimseye kimse
Medâr-ı hıkd u kîn gavgâ-yı dînâr ü diremdür hep
- 7 Beni hem-şu‘ le-i âvâz-ı bülbül eyleyen **Râgıb**
Sükût-ı cân-güdâz-ı nâz ile ol gönçe-femdür hep

49 Li-Cenâb-ı Nef’î

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- 1 Bildirürdüm derdümi bir âhile cânâne hep
Korğarım süz-ı derünümünden felekler yaña hep
- 2 Gün gibi bilmem kimün gamânesin pür-şevk ider
Halk-ı ‘âlem mübtelâ bir âfet-i devrâna hep
- 3 Dâne virmez hürmeninden merdüm-i dâneya çerğ
Bezler ider varını ammâ bulsa bir nâ-dâne hep
- 4 Ceng iderler dîdede her şen hayâl-i yâr için
Girseler müjgânlarum n’ola boyınca çana hep
- 5 Olmaz ey **Nef’î** bu vâdide benümle hem-‘inân
Gelsün esb-i tab‘ına mağrūr olan meydâne hep

50 Li-Cenâb-ı Gâlib Dede

mef‘ülü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ülün

- 1 ‘Aks eylese âyîneye hağ görünür hep
Bu sâde-dilâna hüner ağreb görünür hep
- 2 Olmaz yine ‘âlemde tehî hânçe-i mün‘im
Peymâne-i hürşîd leb-â-leb görünür hep
- 3 Şâbit olamaz şüret ile mertebe-i merd
Mirrîh ü ‘uğarid daği kevkeb görünür hep
- 4 Ol fitne-fenün gamze-i sehğarîdur üstâd
Hâl ü hağ aña küdek-i mekteb görünür hep
- [19] 5 Zülfün olalı halka-i dâm-ı dil-i miskîn
Bu sünbül ü şeb-bü baña ‘ağreb görünür hep

6 Ter-dāmen-i çirk-āb-ı riyā olmadığından
Erbāb-ı hārābāt mü'eddeb görünür hep

7 **Ġālib** olıcağ rif' at-i şāhib-dile pey-rev
Mışra' ları dīvān-ı müretteb görünür hep

51 Li-Cenāb-ı Nedīm

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 'Aşka düşdüm cān u dil müft-i cüvānān oldu hep
Şabr u tākāt maşraf-ı çāk-ı girībān oldu hep

2 Açmış oldum sīnesin bir kerre ārām u sükün
Sīneden bilmem ne hāletdür girizān oldu hep

3 Hāl kāfir zülf kāfir çeşm kāfir el-amān
Ser-be-ser iklīm-i hüsnuñ kafiristān oldu hep

4 Bir nezāketle açup fes gūşesinden perçemin
Şöyle göstermiş ki kim gördüyse hayrān oldu hep

5 Gerdeninden göz dikdi nergisler nigāhbān oldu hep
Cümlesinden n'eyleyim kāfir peşimān oldu hep

6 Şīve-i güftārı hemşiren mi öğretti saña
Her sözün şirin-zebānım cānuma cān oldu hep

7 Sen dimişsin kim kimün derdiyle giryandur **Nedīm**
Hep mürüvvetsüz senün derdinle giryān oldu hep

52 Li-Cenāb-ı Ġālib

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Bāht-ı pīre heves-i zülf-i dü-tādur maṭlab
Hāstkarān-ı ğama hep bu hevādur maṭlab

2 Ebr-i zülf içre nihān oldu o hāl-i müşgīn
Çeşm-i şeh-bāzına çün şayd-ı hümādur maṭlab

3 Gerçi mümkün sitem-i ğamzeden olmağ taḥlīş
Āh kim hātır-ı nā-kāma belādur maṭlab

4 Ruḥına āteş-i ter rüyına güldür dimeden
Sūziş-i 'aşkı bu vech ile edādur maṭlab

5 Ferş-i dergāhuñı pür-nağ-ı cebīn olsun dir
Būriyādan dil-i zūhhāda riyādur maṭlab

6 **Ġalibe** nūş-ı lebüñ vir bedel-i zehr-i ğazab
Haste-i ħasrete ey şüh şifâdur maţlab

53 **Li-Cenâb-ı Pertev**

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 Dirsüñ aġyâra cefâ baña vefâdur maţlab
Maĥv-ı 'aşq olana ey dil ne revâdur maţlab

2 Nâ-be-câ ħ'âhişe yok şer' -i maĥabbetde mesaġ
Taleb-i büse-i cânânda be-câdur maţlab

3 Men' -i 'aşq ile beni eyleme ta' zîb amân
Senden ey şerĥ hemân ĥayr du' âdur maţlab

4 Çeşm-i ĥünîni sil ele mecrûĥ dili
Çün nigârâ ser-i engüşte ĥinâdur maţlab

[20]

5 Şerĥa vü dâġ-ı ġama olma devâ-sâz taĥîb
Yaluñuz bir süĥanı şadra şifâdur maţlab

6 İstemez debdebe vü tañtanda-i dünyâyı
Dehrden **Pertev**e bir mâĥ-liġâdur maţlab

54 **Li-Cenâb-ı Şâķıb**

mef' ülü mefâ' İlü mefâ' İlü fe' ülün

1 Tâ' aġl-ı fuzülî kişiden olmaya meslûb
Bulmaz gider ol kâ' ide-i 'aşqda üslûb

2 Şâbit-ġadem-i ĥıdmet-i küyuñ iken ey gül
İtdi yine mihrüñ bizi şeb-nem gibi meczûb

3 Şahrâya şalup rûy-ı rehüm taġli' -i nâ-şâd
Oldum marâż-ı ĥicrûñ ile pey-rev-i Eyyûb

4 Taşvîr-i ĥayâlinde ne diġġatler iderdüñ
Āyînemüze virse şafâ nüşâ-i maĥbûb

5 Ġalib geġinür duĥter-i rez' âleme ammâ
Almışduġ ayaġın ele keyf itmese maġlûb

6 Bir şu' le-i şem' -i ruĥ-ı Yûsuf idi cânı
Târ olsa ne ġam ĥasret ile dîde-i Ya' ġûb

7 Dûzaġ gibi âteş saçılır her nefesinden
Vâ' izde nedür tâ bu ġadar heykel-i mer' ûb

8 Germiyyet ü ced ile bu gün dest-feşānuz
Ferdāda daḡi ser-zedeyüz bī-ḡod ü pā-kūb

9 Bī-ḡayd-ı zer olsaḡ n'ola bāzār-ı fenāda
Besdür bize **Şāḡıb** nazār-ı ḡazret-i Zerkūb

55 Li-Cenāb-ı 'İzzet 'Alī Paşa

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Hīḡ görmedük nigār ne 'ālemdür 'aceb
Biz ḡasteyüz o yār ne 'ālemdür 'aceb

2 Biz beste-i kemend-i ḡam-ı zūlf-i 'aceb
Bilmem dil-i nizār ne 'ālemdedür 'aceb

3 Biz nāle-senc-i köhne-bahāran-ı ḡasretüz
Gülzārda hezār ne 'ālemdedür 'aceb

4 Bir māh-peyker eyledi ser-geşte-ter bizi
Gerdün-ı bī-ḡarār ne 'ālemdedür 'aceb

5 Çoḡdandır olmadı ufūḡ-ı kāmđan be-dīđ
Ol mihr-i tāb-dār ne 'ālemdedür 'aceb

6 ḡamyāze-i ḡumār bizi itdi dil-şikest
Sāḡı-i şīvekār ne 'ālemdedür 'aceb

7 'İzzet mükkedderüz hele biz iştiyāḡ ile
Bilmem Nedīm-i zār ne 'ālemdedür 'aceb

56 Li-Cenāb-ı Mīr Fāzıl

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

1 Ol rind mi perest ne şulardadır 'aceb
Peymāne-i şikest ne şulardadır 'aceb

2 Bilmem ki ḡanḡı sīnede sīr-āb-ı ḡündür
Tīḡ-ı nigāh mest ne şulardadır 'aceb

[21]

3 **Ḳıl** teşne-i peymānına işrāb-ı mā-cerā
Āh ol ḡādeḡ be dest ne şulardadır 'aceb

4 Dil düşdi ḡa' r-ı ḡāh-ı zeneḡdān-ı dil-bere
Bilmem o pāy best ne şulardadır 'aceb

5 **Ṭūfān-ı** çeşm-i fāzıla ḡarḡ oldı kā'ināt
Bilmem ki çerḡ pest ne şulardadır 'aceb

57 **Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Mey iç lebüñde görinsün şarāb içinde şarāb
Bu sūz-ı sīne ile dil kebāb içinde kebāb
- 2 Fünün-ı şīvede nev-nüşa-i leṭāfetsin
Ḥatuñla muşḥaf-ı rūyuñ kitāb içinde kitāb
- 3 İdince girye gül-i rūy-ı ḥün-feşānuñ için
Görindi çeşm-i terimde gül-āb içinde gül-āb
- 4 Hevā-yı zülfüñ ile āhum ebre peyveste
Semāda oldu hüveydā sehāb içinde sehāb
- 5 Bizi firāka yaqub olma ğayra germ-ülfet
Revā mı düzahiyānveş 'azāb içinde 'azāb
- 6 Şafā-yı 'ālem-i ābı çıkar temāşāya
Derün-ı sāğar-ı meyden ḥabāb içinde ḥabāb
- 7 Kadeḥ o dest-i muḥannāda başka reñge girüp
Bu güne oldu dü-bālā ḥizāb içinde ḥizāb
- 8 Su 'āl-i zāhid-i ḥar-tıynet-i 'alef-ḥ'āra
Virilse kāh revādur cevāb içinde cevāb
- 9 Naẓīre söyle diyü ehl-i nazma ey **Vehbī**
Kalemle eyle bu faşl-ı ḥiṭāb içinde hitāb

58 **Li-Cenāb-ı Neş'et**

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Nāz u niyāz mihr ü maḥabbet ḥayāl u ḥ'āb
Ḥ'āhişgeri-i 'izzet ü zillet ḥayāl u ḥ'āb
- 2 Olur hezār vāqı' a kim 'ayn-ı vāqı' a
Olsa ne ğam çü fikret-i devlet ḥayāl u ḥ'āb
- 3 Ḥün-āba ğarḳ dīde-i ḥasret-keşim benüm
Vācib degül mi ğasl ola vuşlat ḥayāl u ḥ'āb
- 4 Ḥācī olur mı 'ālem-i ma' nāda ḥacc iden
Şüfī velī sırr-ı velāyet ḥayāl u ḥ'āb
- 5 Yoḳdur vücud-ı māzī vü müstaḳbel ile ḥāl
Rüz u şebān u vuşlat u fūrḳat ḥayāl u ḥ'āb

6 Budur recāsı hāzret-i yārān hayr ile
Yād ideler o dem k'ola Neş'et hayāl u h'āb

59 **Li-Cenāb-ı Pertev**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Gehī çöz bend-i sīneñ bāğ-ı hüsne yāsemenlik yab
Çıkar kāküllerüñ gāhīce fesden feslegenlik yab

2 Başup haṭṭ işte seyrāngāh-ı 'ām olmuş o bāğ-ı hāş
Saña kim didi kim boz öyle gülzārı çemenlik yab

[22]

3 Ser-ā-pā ol mehi 'uryān temāşā ise maḫşūduñ
Harīr-i rişte-i nūr-ı nigāhden pīrehenlik yab

4 Gezer elden ele hem-çün tuhaf ey beççe-i Gürcī
Çorāb-ı köhne-i pāy-mālūñ atma eldivenlik yab

5 Ne olursa yapardur olsa dağ-ı gönçe-i **Pertev**
Hayāli ser vaqtūñ ile gönüm nārūnluk yab

60 **Li-Cenāb-ı Nef' İ**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Göz uciyla 'āşıkā geh luṭf ider gāhī 'itāb
Bir su 'āle yer kımaz ol gāmze-i hāzır-cevāb

2 Çeşm-i bezm-i fitne kırmış 'işve cām almış ele
Bāde-i nāz ile etmiş gāmzesin mest-i harāb

3 Lebleri üzre gubār-ı haṭṭ-ı nevhīzi degül
Nāfe-i āhū-yı çeşminden dökilmiş müşk-i nāb

4 Çeşm-i mesti tīg çekmiş gāmzeden bir Qahramān
Ebrū-yı müşgīni bir şemşirden hālī kırāb

5 Niçe tutsun tīr-i yāre sīnesin **Nef' İ** nişān
Anı kıor mı bir kıarār üzre dil-i pür-ıztırāb

61 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Gönlümi her dem bir āteşdür kılan pür-ıztırāb
Kim ol āteşden bir aḫkerdür felekde āfitāb

2 Nār-ı āhum tıtdı dehri yine maḫv olmaz felek
Ber-kıarār olmaḫ 'acebdür āteş üstinde ḫabāb

- 3 Gelse peykân-ı hadeng-i yâr kıalmaz süz-ı dil
Gör niçe teskîn ider bir külheni bir kıatre âb
- 4 Âbdur peykân-ı yâr ammâ gelince sîneye
Olur âteş-pâre ol da virür bir gûne tâb
- 5 Âb u tâb eksük degül şî' rûnde ey **Nef' İ** senüñ
Yâr gâhî lutf ider gibi saña gâhî ' itâb

62 Li-Cenâb-ı Nâ'îlî

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Sümüm-i bâdiye-i ye'is olur şemîm-i țarab
Riyâz-ı bahtuma olsa vezân nesîm-i țarab
- 2 Ğarîb-i şehir ü diyâr-ı maħabbetüñ bir olur
Yanında külhan-ı ğam gülşen-i na'îm-i țarab
- 3 O kıbleĝâh-ı temennânuñ eyler olmaĝa nâz
Gedâ-yı kûy-ı tavâf-âver-i ħarîm-i țarab
- 4 Teĝâfûl ile ider ğüft ü gûy-ı rûħânî
Ğamıyla ülfet iden olsa da nedîm-i țarab
- 5 Olur mezâk-ı ħaķikâdde **Nâ'îlî** hem-reng
Ĥumâr-ı derd-i keder neşve-i amîm-i țarab

63 Li-Cenâb-ı 'Ârif

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

- [23] 1 Hilâlin kıavs idüp medd-i şî' arı tîr ider meh-tâb
Sevâd-ı çerħa şeb-ħûn eyleyüp teşhîr ider meh-tâb
- 2 Yine pergâr-ı sîm hâledür kef-i levħ-i gerdüna
Meger bir mâh-peyker ta' atin taşvîr ider meh-tâb
- 3 Mizâcın eyleyüp taħrîf gerdün renc-i sevdâdan
Aña taşhîh için kâfûr le tedbîr ider meh-tâb
- 4 Şebângeh ĝördiĝi rû' yâları der-ħ'âb iken encüm
Aña hep sîm ü zerle vâkı' â ta' bîr ider meh-tâb
- 5 Pür itmiş kâse-i faĝfûrın 'Ârif şadr-ı dîvânuñ
Zamân-ı devletinde 'âlemi şeb-ĝîr ider meh-tâb

64 Velehü

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

- 1 Bütan ol kākül ' aşık-ı firībe mübtelādur hep
Ġazālān ħurrem-i pā-beste-i dām-ı hevādur hep
- 2 Fiğanı bī-dilānuñ sine-süz olmağ ba' id olmaz
Gülistan-ı ğamuñ bülbülleri āteş-nevādur hep
- 3 Ne güşt-i gūyı ne gül-çĠn-i bāğ-ı ħüsni olmağ var
O naħl-i ' işvenüñ ' aşıkları bī-dest ü pādur hep
- 4 Şemim-i zülfi kim ser-māye-i āşüb olur hem dem
O şūr u fitneye bādı yine ey dil şabādur hep
- 5 Ziyāretten benüm meclis neşinān-ı ħarābatı
Murādum dergeh-i pĠr-i muğāna ilticādur hep
- 6 Sürüd-ı bezm-i ğam kim ' aşğ dirler nāmuna ' Ārif
Felek bu nağme-i dil-keşle dāim pür-şadādur hep

65 Li-Cenāb-ı Ġālib

mef'ülü fā'ilātü mefâ'îlü fā'ilün

- 1 Ol ğamze-i ğurūr ne ' ālemeddür ' aceb
HĠç itmedi zühür ne ' ālemeddür ' aceb
- 2 Olmaz bedĠd āyine-i cām-ı Cemde hĠç
Ol sĠne-i bilür ne ' ālemeddür ' aceb
- 3 Şormaz şafā-yı ' ālem-i āb içre ğamzesi
Rindān-ı bī-ħuzur ne ' ālemeddür ' aceb
- 4 Nevbet deger mi meclis-i ' uşşāğa gelmege
Ol neş'e vü sürür ne ālemeddür ' aceb
- 5 Oldı hevā-yı zülf ile dil tār-mār-ı ğam
Cem' iyyet-i şu'ūr ne ' ālemeddür ' aceb
- 6 Fikr-i kadūñle fitne şalaydı kıyāmete
Hengāme-i şürür ne ' ālemeddür ' aceb
- 7 Çokdan sevād-ı ħalb-i ħarābına Ġālibüñ
İtmez neşāt ' ubür ne ' ālemeddür ' aceb

Harfî't-Tâ

66 Li-Cenâb-ı Fuzûlî

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Ey esîr-i dâm-ı gam bir gûşe-i mey-ğâne tüt
Tutma zühhâduñ muhâlif pendini peymâne tüt
- 2 Ey olup sulţân diyen dünyâda benden gayrı yok
Sen seni bir cuğd bil dünyâyı bir vîrâne tüt
- 3 İtmezem zencîr-i zülfi terkin ey nâşih beni
H'âh bir 'âkil hayâl it h'âh bir dîvâne tüt
- [24] 4 Dişledümse la' lüñ ey kanum dökem kahr eyleme
Tut ki kan itdüm 'adâlet eyle kanı kana tüt
- 5 Çizginürken başuña şem' -i ruğından gönülümü
Men' kılma anı hem ol şem'e bir pervâne tüt
- 6 Ger benüm efgânumı bî-hüde dirse müdde' î
Ol söze tutma kulağ ben itdigüm efgâne tüt
- 7 Ey **Fuzûlî** dehr Zâl'inüñ firîbinden şağın
Olma gâfil er gibi depren özüñ merdâne tüt

67 Li-Cenâb-ı Vehbî-i Sünbül-zâde

mef' ülü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün

- 1 Var dâmen-i Yûsuf gibi bir pâk etek tüt
Ammâ ki şağın çıkmasun elden anı pek tüt
- 2 Ben bu giçe niyetliyüm ol hân-ı vişâle
Zâhid yûri sen şübhe ile rûze-i şek tüt
- 3 Tuzlu oturur soñra şağın kıyma kebâba
Ey rind-i mey-âşân birâz hağk-ı nemek tüt
- 4 Tutkun gibi bir lu' ble ağıyâra tutulma
Bu pendümi ey şüh gerek tutma gerek tüt
- 5 Dizgin gelecek yok saña bu 'arşada **Vehbî**
Esb-i kalemüñ sen de 'inânın çekerek tüt

68 Li-Cenāb-ı Nābī

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Evvel dilüñi sīh-i şadākatde kebāb it
Bu meykededen şoñra temennāyı şarāb it
- 2 Eyle çü güzer naqş-ı şuver-hāne-i hestī
Bīdārlıguñ nāmını hāk eyle de h'āb it
- 3 Ādāb-ı 'ubūdiyyeti eşcārdan ögreñ
'Aksūñ bile tātver-i seccāde-i āb it
- 4 Āyīne-i idrāküñe şāf eyle sivādan
Mihmān mı gelür hāne-i nā-pāke hicāb it
- 5 Tahtundan olur çehre-nümā ma' nī-i iḥlāş
A' mālūñe bāk hakk-i emānī-i şevāb it
- 6 Ref' eyle du' ā niyetine destüñi ammā
Taqsīr-i 'ibādetde rūḥ-ı şerme niķāb it
- 7 Nābī birine biñ getirür toḥm-ı ümīdūñ
Teslīm-i tevekkülkede-i cīb-i türāb it

69 Nazīre Li-Cenāb-ı Neş'et

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Evvel çıkarup cāme-i cān rehn-i şerāb it
Tecrīd ile var şoñra yūri 'ālem-i āb it
- 2 Yoķ teşnegī-i tāb-ı dile çāre cihānda
Ser-çeşme-i kāma nazarı 'aynı-ı serāb it
- 3 Her dem kafes-i tende ola bülbül-i pür-gū
Mürğ-i dile efyūn u meyi dāne vü āb it
- [25] 4 Seccāde-keşūñ tā ki ola āb u hevā hāk
Çeşm-i terini hem-ķadem-i Hızr-ı şehāb it
- 5 Olsun dir iseñ toḥm-ı emel naḥl-i berūmend
Yüz sürmede ruḥsāruñı her pāye türāb it
- 6 Nābī gibi üstāda nazīreñ ile Neş'et
Fikrūñ mihek-i tecrübe-i şeyḥ ü şebān it

70 **Li Cenāb-ı Nazîf**

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Ne kimseden temennî vü ne āh u nāle it
Ġaddār-ı bî-mürüvveti haḡḡa havāle it
- 2 İtme seḡāb-ı şürmde ḡisāruñı nihān
Bedr-i tamām ḡüsnuñe ' uşşāḡı hāle it
- 3 Te 'şîr-i meyle gül gül açılsun lebüñ yine
' Aḡs-i ruḡuñla sînemi hem-reng-i lāle it
- 4 ' Arz-ı cemālüñ ile olup encemin firüz
Üftādegî şerāb-ı vişālüñle vāle it
- 5 Tefhîm-i mā-cerā ḡatı düşvārdur **Nazîf**
Şevḡ-i derünı ol şeh-i ḡüsne risāle it

71 **Li-Cenāb-ı Şābit**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Dil-i āhen şıfatı āteş-i ' aşḡa bedel it
Ala gör lāzım olur eski demürle kibrit
- 2 ' Aḡse itdükçe seḡer tenniyet-i şıḡḡat için
Rind-i maḡmūra ider ḡaḡḡ şurāḡı teşmît
- 3 İştıyāḡuñla şeb-i tîrede ḡan aḡlıyacak
ḡızılıрмаḡı ider cüşiş-i giryem tebkît
- 4 Ehl-i keyfe var iken bezm-i laḡîf-i sākî
Ne ḡadar zevḡ virür ḡahveci gibi pesnît
- 5 Naḡme-i bülbülü başdurdı şarîr-i ḡalemüñ
Şābitā böyle gerek zemzeme-i nazm ile şît

72 **Li-Zühre-i Āsumān-ı Belāḡat Cenāb-ı Fıḡnat**

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Pür şevḡ ḡarāb bezm-i dil-ārā-yı ḡanā' at
Yoḡ dürd-i ser-i bāde-i ḡamrā-yı ḡanā' at
- 2 Pür müjde ider bād-ı fenā ḡonçe-i kāmı
Āsüde ḡazāndan gül-i ra' nā-yı ḡanā' at
- 3 Her ḡatre-i pāk-i pākî' a rak-ı şerm ü ḡayānuñ
Bir dürr-i girān-māye-i deryā-yı ḡanā' at

- 4 Bir pāreye almazsa n'ola atlas-ı çerhi
Ol kim ola sūdager-i kālā-yı ƙanā' at
- 5 Nām-ı şeref ü ' izzet rāhat çıkar andan
Tevfīk ile hāll olsa mu' ammā-yı ƙanā' at
- 6 Bir loğma için itme şağın minnet-i dūnān
Küsterde iken sofrā-i ni' me-yi ƙanā' at
- 7 Vāsī' görünür ' arşa-i iƙbālden elbet
Fıtnat ne ƙadar teng ise pehnā-yı ƙanā' at

[26]

73 Li-Cenāb-ı Nef' Ī*mef' ūlū mefā' Īlū mefā' Īlū fe' ūlūn*

- 1 Ƙāmet mi bu yā fitne-i per-pāy-ı ƙıyāmet
Şalınsa tutar ' ālemi gāvġā-yı ƙıyāmet
- 2 Reftār degül ' āleme bir turfa belādur
Seyr iden ider şanki temāşā-yı ƙıyāmet
- 3 Dehre bu ƙadar velvele virince hūrāmuñ
Şarşılma n'ola zelzeleden cāy-ı ƙıyāmet
- 4 Olursa ƙıyāmetde ƙadūñ gibi dil-āşüb
Cān ile ider hālk-ı temennā-yı ƙıyāmet
- 5 Dil-dāne-i ƙaddūñde ƙalır mı daħi nāmūs
Hāƙƙ eylesün kimseyi rüsvā-yı ƙıyāmet
- 6 Rüsivā-yı dü-kevn itdi beni ol ƙad ü ƙāmet
Şimdengirü ne bīm ü ne pervā-yı ƙıyāmet
- 7 **Nef' Ī** gibi yoğ pāyuña yüz sürmege çāre
Tutsam n'ola dāmānuñı ferdā-yı ƙıyāmet

74 Velehū*mef' ūlū mefā' Īlū mefā' Īlū fe' ūlūn*

- 1 Alduğça ele ġamzeleri sāz-ı maħabbet
Dünyāyı tutar nağme-i şehnāz-ı maħabbet
- 2 Kim söyleşür ol çeşm-i füsün-sāz ile zīrā
Her bir müje bir nādire-perdāz-ı maħabbet
- 3 ' Aşık niçe ketm idebilür rāzī tururken
Ol ġamze-i fettān gibi ġammāz-ı maħabbet

4 Gönlünde yer eylerse n'ola aşıkun olmaz
Bir bunculayın hemdem ü hem-râz-ı maḥabbet

5 Ammā yine ğamzeyle müdārā nice mümkün
Tā olmayıcāk ' aşık-ı ser-bâz-ı maḥabbet

6 Hem oldurur üftâdesini hem ider ihyâ
Maḥşûşdur ol âfete i' câz-ı maḥabbet

7 Rüştem gibi geh şaf-şiken-i leşker-i 'uşşâk
Nef İ gibi mest-i ser-endâz-ı maḥabbet

75 **Nazîre Li-Cenâb-ı Sâmi**

mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ulün

1 Ey turre-i ḥâm-der-hâm-ı hem-râz-ı maḥabbet
V'ey çeşm-i siyeh-mest-i fûn-sâz-ı maḥabbet

2 Şayd itmege mürğ-ı dili hāmün-ı kazâda
Şad pâre ider pençe-i şeh-bâz-ı maḥabbet

3 Âyîne-i ruḥsâra dil olursa nazar-pâş
Mecrûh ider nişter-i âzâr-ı maḥabbet

4 Ol dil-ber-i âfet-nigâhün çîn-i cebîni
Emvâc-i yem-i ḥüsn-i ser-efrâz-ı maḥabbet

5 Gönlümde ḥayâl-i leb-i mey-gün ile **Sâmi**
Şeb tâ-be-seḥer cilveger ' icâz-ı maḥabbet

76 **Li-Cenâb-ı Râğıb Paşa**

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

[27] 1 Hümâye mağz olurken üstühândan mâye-i devlet
' Acebdür kim ser-i bî-mâğza düşmek sâye-i devlet

2 Tesâvî-i firâz u şîbe nisbetle olur zâhir
Degül memdüh pek bâlâ-ter olmağ pây-e devlet

3 Musahḥar itdi iklîm-i ser-â-ser şu rüsvâyî
Ser-i Kayşa cünün oldı ' aceb ser-mâye-i devlet

4 Niçün tıflânedür mestâne važ' -ı nev ser-âmedler
Meger hem-şîre mey şahbâye şîr-i dâye-i devlet

5 Eger tedkîk olunsa der-i ser olmağda dün olmaz
Ḥumâr-ı mey-perestîden ḥamîr-i mâye-i devlet

6 İder endām-ı nā-sāzın yine zībende-i teşrīf
İden zer-bāf-ı cevri dūşuna pīrāye-i devlet

7 Şalındurmaz direfş-i gāvyānī ferr ü cünbişle
Olursa zīb-i dūş baht **Rāğıb** rāye-i devlet

77 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Seni āgūşa çeken hāleveş ey meh-i tal' at
Felegüñ yaqdı dil-i sahtına dāğ-ı hasret

2 Haste-i 'aşkuña bir nīm nigāh eylemedüñ
Çeşm-i bīmāruñ edeb görmeye rüy-ı şıhhat

3 Ya luţufdur ya 'itāb u ya tegāfül yā sitem
Söyle derd-i dilüñi her ne çıkarsa kışmet

4 Seni taḥfīf ider ağırlayamaz rıtl-ı girān
Zāhidā gel kerem it meclise virme şıķlet

5 Görmedük hīç peşīmān olup 'avdet ideni
Añlanur kim var imiş mülk-i 'ademde rāhat

6 Çekerüm küh-ı girān-ı ğamı Kāf olsa velī
Ṭaķ ider ṭāķatümi zerrece bār-ı minnet

7 Ola 'izzetde edānī vü e' ālī pāy-māl
Añlamam nidüğini bundaki sırr-ı ḥikmet

8 Şāḥ-ı pür-bār gibi itdi şikeste ḳaddüm
Oldı ḥırmanımı muşmir hüner ü ehliyyet

9 Ğālibā yār ile mābeyne bürüdet girmemiş
Rāğıbā yok gibi evvel ki olan germiyyet

78 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Nedür ey gönül bu ḥayret neden āh ü vāha ruḥşat
Meger eylemiş bir āfet seni vaḳf-ı derd ü ḥasret

2 Niçe āfet āfet-i cān sitem āferīn-i fettān
Nigāhi belā nigāhbān müjeler ḳaza-niyābet

3 O nigāh-ı çeşm-i pür-ğü o remīde ṭarz-ı āhū
O dü ebrüvān-ı dil-cū dili itmesün mi ğaret

- 4 Ruḥ-ı āli gül gül olmuş ḥam-ı zülfi sünbül olmuş
Lebi şorma bir mül olmuş ki virür cemāde ḥālet
- 5 Āla destine piyāle vire büseden nevāle
Baķılır mı kıyl ü ḳāle getirür mi tevbe ṫāķat
- [28] 6 Leb-i nāz-ı dür-feşānı ide nūkteler zebānı
Daḫi ḥandeler nihānı vire ihtimāl-i vuşlat
- 7 Külehin ide şikeste ola çeşm-i mesti ḥaste
Ala tıĝ-ı nāzı deste vire bezme şūr u dehşet
- 8 ṫarabuñ olup tamāmı vire ḳaddine ḫurāmı
İde raķş için kıyāmı o zamān ḳopar kıyāmet
- 9 Ne ḫayāl-i sā'ib ister ne kemāl-i ṫalib ister
Bunā ṫab' -ı **Rāĝıb** ister vire böyle ḫüsn ü zīnet

79 Li-Cenāb-ı Münif

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Der-i dilde 'abeş āmed şüd-i ḥam-yāze-i devlet
Olursa rü-yı baḫta bāz olur dervāze-i devlet
- 2 Ḳalemdür çeḫre-perdāz-ı 'arūs-ı memleket ammā
Zih-i şemşirde ḫün-ı 'adüvdür gāze-i devlet
- 3 Olur olmazsa ebr-i tıĝ-ı bārān şahā-ı devlet
Ġubār-ı ceyš-i fitne sürme-i āvāze-i devlet
- 4 Anı vā-reste-i āsīb-i dest-i rüzgār eyler
Belī tār-ı ḫarīr-i 'adldür şirāze-i devlet
- 5 Degül tāb-āver-i bād-ı sümüm-ı āh-ı mazlümān
Şaķınsun nīm sebzān-ı riyāz-ı tāze-i devlet
- 6 Baķar a' māl-i endīşe-i bārīk-i tezbīre
Ser-i yek-mūya gerden-dādedür cemmāze-i devlet
- 7 Uşul-i ceng-i ḫarbi olmaduķça ber-ķarār olmaz
Bülend olsa ne deñlü perde-i āgāze-i devlet
- 8 Cihān kālā-yı bender gāh-ı isti' dāduñı añlar
Münif olsun peymüde-i endāze-i devlet

80 Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Dil-i sevdā-zededen itmem ümīd-i şıḥhat
Zülfüne bir gün olup bağlanacaktır elbet
- 2 'Arşa-i kāmına çekmekdedür atun başını
Her kimün destine girdiyse zimām-ı devlet
- 3 Hele şeyḥün küçük oğlu büyüsün bir kerre
Küçülür ḥānḳah-ı 'aşkdaki cem' iyyet
- 4 Devr-i ebvāba çıkar mebhāş-i bābü'ş-şadaḳa
Cerr olur vā' ize kürsīde medār-ı şoḥbet
- 5 Düşecek bir yer ararsun seni yokdur ister
Dergeh-i Pīr-i keremkara yıkıl git 'İzzet

81 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Süreli sīm-tenān anda şafā-yı 'işret
Oldı rindāna gümüş ḥalkalı cāy-ı 'işret
- 2 Qanı yāḳūt-ı meyün meḡzesidür elmāsuñ
Anda cevherle olur bey' ü şirā-yı 'işret
- 3 Qad-i şimşād ile raḳş itse n'ola muḡ-beceḡān
Servili meykededür dār-ı hevā-yı 'işret
- [29] 4 Varup ey teşne-i şahbā şuyı başdan sayd it
Cereyān eyledi şarnıçlıda mā-yı 'işret
- 5 Hem-çü mir'āt-ı Sikender ḳadeḡ-i şāf-ı 'işret
Olur āyīnelide çehre-nümā-yı 'işret
- 6 Muḥtesib narḡ u terāzūya baḳar mı anda
Görseñ a var mı Müsellimde ḡinā-yı 'işret
- 7 Duḡter-i rez yaşaduḳça olur efzün ḡüsni
Qocaḳarıya giderler ḳudemā-yı 'işret
- 8 Tutmaz oldı eli aya cenāb-ı rindün
Kesilüp çizmeciden ḡayf ki pāy-ı 'işret
- 9 Qapeli bāri açılıydı bu günlerde bize
Bir meserret olup ebvāb-güşāy-ı 'işret

10 'İzzetâ dünyâ bizi meykededen dūr itdi
Bir ğazel tarḥ ideyüm bārī berāy-ı 'işret

11 Devr-i Sultān Veledūñ bir demini kim görse
Neş'e-i 'aşkına itmez mi fedā-yı 'işret

82 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Nev-be-nev ābād olur her gün serāy-ı 'ankebūt
Ġayet-i fikrinden olmışdur ğınā-yı 'ankebūt

2 Külbe-i mazlūma dest-endāz olan vīrān olur
Bağ perīşān itdi cārūbı du' ā-yı 'ankebūt

3 Herkesūñ miqdār-ı şaydı kuvvet-i dāmıncadur
Ger hümā olsa meges olmaz ğidā-yı 'ankebūt

4 Şayd ider rızkın çıkınca zāhid-i ḥalvet-ğüzīñ
Ĥiledendür ḥānesinde ihtifā-yı 'ankebūt

5 İrtifā' -ı süllem-i eyvānına nisbetledür
N'ola 'ādetden ziyāde olsa pāy-ı 'ankebūt

6 Ḥāne-i vīrāne-i dünyāya eñser kaçmadı
Bir ebü'd-derdā olup rāz-ānşā-yı 'ankebūt

7 Olmasun mı tāk-ı şevket-ḥāne-i şāhānda
İrtifā' -ı kadr ile devlet-serāy-ı 'ankebūt

8 Aḥmed-i Muḥtāra oldı perdedār-ı bāb-ı ğār
'İzzet olsam kākī kemter gedā-yı 'ankebūt

9 Çalışur tā kim ide nesc-i külāh-ı Mevlevī
Rište-keş olmağda dā'im dest ü pāy-ı 'ankebūt

83 Li-Cenāb-ı Nā'ilī

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

1 Alduğça elle cām-ı mey ol kec-küle-i mest
Biñ fitneyle āmāde olur her nigāh-i mest

2 Vā' iz ne bilür mertebe-i pīr-i muğānı
Tā olmaycağ cur' a gibi hāk-i reh-i mest

3 Zāhid ne bilür mezheb-i rindānı ki anda
Huş-yārī-i āzīnedür ancağ günāh-i mest

- 4 Āyīne-i sāğarda olan ālemi görmez
Gülzār-ı bihişt olsa da nezzāregeh-i mest
- [30] 5 Ārām-ı dil-i Nā'īlī-i bī-ser ü pādur
Ol ğamze-i maḥmūr u o çeşm-i siyeh-i mest

84 **Li-Cenāb-ı Pertev Paşa**

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Kılmıŝdı tecellī ezeli nūr-ı maḥabbet
Her zerresi olmiş idi bir tavr-ı maḥabbet
- 2 Her kaṭresidür ḥüzn-i dile māye-i niŝāh
Eşküml gibidür māye-i engür-i maḥabbet
- 3 Ey ḥātırı mecrūḥ kefendür saña merhem
Tā ḥaŝre sürer yāre-i nār sūr-ı maḥabbet
- 4 Kimdür tutacaḫ bezm-i tecellīde ayağın
Tağıda yarar neş'e-i pür-zür-ı maḥabbet
- 5 **Pertev** yaraşur ḥāl-i siyeh gerden-i yāre
İndümde odur fülful-i kāfūr-ı maḥabbet

85 **Li-Cenāb-ı Rif' at**

fā' ilatün fā' ilatün fā' ilatün fā' ilün

- 1 Tīr-i müjgānı ŝehīd-i aşka kana kana at
Ḥancer-i ğamzen çeküp luṭf it çoçum ḫurbāna at
- 2 Çok tehī şundun bize ŝahbāyı sākī luṭf idüp
Ḥamr-ı la' lüñ ḥürmetiçün bir tolu peymāne at
- 3 şeh-süvārım dil rikābınca piyāde yürisün
Sende rūḫum sür bu bāzī-ḥānede ferzāne at
- 4 Ğonçeveş ser-beste turma gül açıl sen sevdigüm
Bülbül-i āsā zār-ı hicrānı dil-i nālāna at
- 5 şem' -i ruḫsāruñda yansun cān u dil pervāneveş
Dāğ-ı dil-süz ŝerārı sīne-i sūzāne at
- 6 Giryeden ağarmasun çeşmüñ disen Ya' ḫubveş
Ol meh-i Ken' ānı ey dil Külbe-i aḫzāna at
- 7 Seng-i dil olmaya tek kaşı kemānum saḫt-rū
Seng-i nāzı sīneye tīr-i nigāhı cāna at

- 8 Hâne-i dil şöyle vîrân cân-ı sūzân hâl-i harâb
Siham-ı gânzeñ geh harâba gâhî gel vîrâna at
- 9 Künc-i vaḥdetde şeyḥ olmaḳ istesen ey dil eger
Mâ-sivâyı terk idüp dünyâ gamın yabaña at
- 10 Müşterisi olsun bir at bâzâra varıvir ḳol ḳola
Al da ol meh-i ḫal' atı tâc-ı serin keyvâne at
- 11 Sür tolu dizgin semend-i ḫab' ı bî-bâkâne sen
'Arşâ-i tanzîre **Rif' at** bir gâzel meydâna at

Ḥarfü 'ş-Şâ

86 Li-Cenâb-ı Fuzûlî

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

- 1 Ḥat-i ruḫsârûñ ider luḫfda reyhân ile baḫş
Ḥüsn-i şüretde cemâlûñ gül-i ḫandân ile baḫş
- 2 Yüzüñe ḫurmasûn âyine urup lâf-i şafâ
Ne revâ meh ḳıla ḫürşîd-i dıraḫşân ile baḫş
- 3 Gerçi şimsâdda çok lâf-i lelâfet vardur
Ḥaddi yokdur ki ide serv-i ḫirâmân ile baḫş
- [31] 4 Düşer od şem' diline bu sebebden ki ḳılır
Dil uzatıb giceler ol meh-i tâbân ile baḫş
- 5 Ḳılsa cân la' lin ile feyż yitürmek baḫşın
Cânib-i la' lini ḫut ey gönül et cân ile baḫş
- 6 Cenneti kūyuña zühd ehli münâsib diseler
Ne münâsib ki ḳılam bir nice nâ-dân ile baḫş
- 7 Şîfât-i ḫüsnün ider ḫaste **Fuzûlî** ne aceb
Ḥüsn-i güftârda ger eylese ḫassân ile baḫş

87 Li-Cenâb-ı Ğâlib Dede

mef' ülü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün

- 1 Ḥaḫ gelmeyegörsün leb-i cânân idemez baḫş
Bir mür ile gâhîce Süleymân idemez baḫş
- 2 Ey kân-ı melâḫat ḫazer it dîde-i terden
Deryâ-yı muḫîḫ ile nemek-dân idemez baḫş

- 3 Ağyār ile ğavgāya kōmaz hayret-i dīdār
Kim hāne-i āyīnede mihmān idemez baḡs
- 4 İnsānda ki dīde güvāh oldı bu sırra
Birbiri ile merdüm-i hayrān idemez baḡs
- 5 Allāh ne ‘ārifleri var mekteb-i ‘aşkuñ
Mecnūnı ile ‘āqıl-i devrān idemez baḡs
- 6 Hem cāna vü hem kılbe vü hem çeşme cilādur
Gerd-i ğam ile kuḡl-i şefāhān idemez baḡs
- 7 **Ġālib** kalemüñ eyle siper tīġ-i zebāna
Ḥāmūş-ı süḡan-güyile nā-dān idemez baḡs

88 Li-Cenāb-ı Rāġıb Paşa

mef‘ülü mefā‘ilün fe‘ülün

- 1 İbrām olamaz vişāle bā‘ iş
Taşdı‘ üñ olur melāle bā‘ iş
- 2 Tenşīt iken iktizā-yı şahbā
Endūhum ider kelāle bā‘ iş
- 3 Āhum mı cihānı itdi ber-bād
Zülfüñ mi bu iḡtilāle bā‘ iş
- 4 Fa‘ālü limā yürīd iken ḡüsn
Olmış ḡaḡuñ infī‘āle bā‘ iş
- 5 Ḥürşīde ġurūr-ı ḡüsn ü āndur
ġün başına bir zevāle bā‘ iş
- 6 Ma‘lūmuñ idi egerçi ḡālüm
Luḡfuñdur olan kemāle bā‘ iş
- 7 Dillerde o zülf dāsītāndur
Rāġıb mı kıyl ü kāle bā‘ iş

89 Li-Cenāb-ı Sāmī Ebū Bekir Paşa

mefā‘ilün fe‘ilatün mefā‘ilün fe‘ilün

- 1 Fiġān-ı nāya enīn rübāb olur bā‘ iş
Bu āh u zār-ı hevāya şarāb olur bā‘ iş
- 2 Hevāya meyl ile kim dirse her-çi bād-ā-bād
Olursa ‘aynına ‘ibret ḡabāb olur bā‘ iş

- [32] 3 Huzūra derdümi taqrîr iderdüm ey şehnâz
Sükût u şabruma bîm-i ' itâb olur bâ' iş
- 4 ' Aceb mi bâhş-i cemâlûñde kâl ü kâl olsa
Hadîş-i dūr u dırâza kitâb olur bâ' iş
- 5 Tarîk-i kec düşürür dâma âdemi **Sâmî**
Vüşül ü vuşlata râh-ı şavâb olur bâ' iş

90 **Li-Cenâb-ı Mîr Fâzıl**

mefâ' ilün fe' ilatün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Hevâ-yı ' işrete luţf-i dimâğdur bâ' iş
Degül dimâğ o şafâya ferâğdur bâ' iş
- 2 Harîş olur kişi pek men' olındığı fi' le
Revâc-ı bâdeye farţ-ı yasâğdur bâ' iş
- 3 Ne şu' ledür bilemem tal' at-ı tecellîsi
Helâk-ı mürğ-i dile ol çerâğdur bâ' iş
- 4 Şafâ-yı âhir olur mûcib-i belâ-yı diger
Figân-ı bülbüle tezyîn-i bâğdur bâ' iş
- 5 Didi nigâhı dile âhirü' d-devâ' elüñi
Benüm helâküme **Fâzıl** o dâğdur bâ' iş

91 **Li-Cenâb-ı Haşmet**

mef' ülü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün

- 1 Encümle güşâyış bulur ezhâr-ı havâdiş
Mînâ-yı felek şîşe-i gülzâr-ı havâdiş
- 2 Bülbül gibi nâlende-i şevk olma ne mümkün
Mürğ-ı dili âzürde ider hâr-ı havâdiş
- 3 Çok bâr-ı ta' ab var ne kadar puhte olursa
Olmağda gelü-gîr ferağ-bâr-ı havâdiş
- 4 Ser-mâyesi naqdîne-i dâğ-ı dilümüzdür
Olursa ne dem germî-i bazar-ı havâdiş
- 5 Nev-devletüñ evzâ' ına yok dilde taħammül
Haşmet belini bükdi girân-bâr-ı havâdiş

92 **Li-Güher-i Dürc-i Belāgat Cenāb-1 Fıtnat**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Çerh-i denīden itme recā-yı 'aṭā' abeṣ
Peymāne-i nigūndan ümīd-i şafā' abeṣ
- 2 Zātuñ dür-i kemāl ile tezyīne eyle sa'y
Yoḥsa libās-1 devlet ile 'itinā' abeṣ
- 3 Cāy-1 kenār-1 bām-1 ḥātırnākdür şaḫın
Bālīn-i cāha ārzū-yı ittikā' abeṣ
- 4 Ma' cūn-1 la' l-i yārdadur şıḫḫat ey ṭabīb
Dil-ḥaste-i maḥabbete itme devā' abeṣ
- 5 Senden gelen cefāyı gönül hep vefā bilür
Ey şūḫ terk it eyleme cevri baña' abeṣ
- 6 Eyler kenāra şurṭa-i luṭf-1 ḥudā resā
Baḥr-i emel sefīnesine nā-ḥudā' abeṣ
- 7 Kūy-1 ḥaḫīḫate çıkar elbet reh-i mecāz
Fıtnat ṭarīḫ-i 'aşḫa olur reh-nümā' abeṣ

[33]

93 **Li-Cenāb-1 Şābit**

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Tenhāca gider görmege cānāne müşelles
Ser-māye imiş 'āşıḫ-1 'uryāna müşelles
- 2 İtmiş şülüş-i mālını mey-ḫ'āre vaşıyyet
Üç ay yeter meclis-i rindāna müşelles
- 3 Üç bābet idüp meclisi sāḫī bize mey şun
Zāhid geçene ḫardalı yārāna müşelles
- 4 Keştī-i side fānūs ḫadar şevḫ virürdi
Ḳonsaydı şu zevraḫçe-i fīncāna müşelles
- 5 **Şābit**le murabba' oturan bāḡda görsek
Åşkār gözi yār ile mülükāne müşelles

94 **Li-Cenāb-1 'İzzet Mollā**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Olıcaḫ bā' iş-i icād olan ādem muḫdeş
Muḫtaẓīdür kim ola ḫāne-i 'ālem muḫdeş

- 2 Kişver-i meḥnet olur derd-i belādan ma‘ mūr
Oldı göñlüm gibi çok şehr-i mu‘ azzam muḥdes
- 3 Yine bir şekl-i muḥalsam diyüp inkār eyler
Dikili taş gibi bir āh da itsem muḥdes
- 4 Derd-i hicr andur iden şıḥḥat-i vaşlı taḥşīl
Zaḥm için oldu bu tıb-ḥānede merhem muḥdes
- 5 Deşte kaçmak ne revā ‘ aşka taḥammül lāzım
Bi‘ at itmiş anı Ḳays oldu muḥaddem muḥdes
- 6 Şāhib-i evveli Ādem ne belālar çekdi
‘İzzetā ḥāne-i ‘ ālemde degül ḡam muḥdes
- 7 Mevlevī olmasa gerdün ider mi devrān
Şandı münkir ki āyīn ola bu dem muḥdes

95 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Ḥün-ābe-i sirişkle eyler şarāb baḥş
Süz-ı dilümde eylesün mi kebāb baḥş
- 2 Āḡāz idüp nevāya pes-i perdeden meger
‘Uşşāk nālesiyle idermiş rebāb baḥş
- 3 Bezminde çok döküldi saçıldı o gül-ruḥuñ
Ḥoy-kerde ‘arızıyla idince gül-āb baḥş
- 4 Sengīn-nihān iken ruḥı ḥacl ile sürḥ olur
La‘l-i lebile itdügiçün la‘l-i nāb baḥş
- 5 Ḥatṭın görince muḡ-beçe-i āteşīn-ruḥuñ
Şandum mecūs ile ider ehl-i kitāb baḥş
- 6 Besdür behīde-gülüḡı ilzāma der-‘ aḳab
İtse kimüñle **Vehbī**-i ḥāzır-cevāb baḥş

Ḥarfü’l-Cim

96 Li-Cenāb-ı Fuzūlī

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Münḥarifdür sākīyā endūh-i dünyādan mizāc
Bāde tut kim ‘illet-i endūha ḡafletdür ‘ilāc

- [34] 2 Faqr mülkin tut ger istignāda isterseñ kemāl
Saltanatdan geç kim ol vādīde çoğdur ihtiyāc
- 3 Çekme taht ü tāt kaydın bī-ser ü pālīk gözet
Kim ayağa benddür taht ü belādur başa tāt
- 4 Bir perī zülfün tutup hālinden alsan kām-i dil
Tut ki Çin mülkini tutun hinden ālduñ harāc
- 5 Terk ü tecrīd ihtiyār it kim diyār-i ‘aşğda
Faqr bāzārına esbāb-i fenādandur revāc
- 6 Nağş-i zā’ildür umūr-i dehre kıлма i‘tibār
Olsa hāşıl faqrđan hūzn ü ğmādandur ibtihāc
- 7 Ey **Fuzūlī** ben melāmet mülkinüñ sultānıyım
Berğ-i āhum tāt-i zer sīm-i sirişkim taht-i ‘āc

97 **Velehū**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Ey ğubār-i kademüñ ‘arş-i berīn başına tāt
Şeref-i zātına ednā-yi merātib Mi‘rāc
- 2 Muntehā şer‘ine edyān-i tamāmi-i rūsul
Bağrsin sār-i erbāb-i risālet emvāc
- 3 Hāzin-i genc-i şefā‘at seni kılmış İzid
Hiç kim yok ki saña olmaya āhir muhtāc
- 4 Sünnetüñ mağfiret esbābına minhāc-i huşul
Tāt atüñ ma‘şiyet emrāzına tedbīr-i ilāc
- 5 Halka taklīd-i sülūkuñ sebep-i hūsn-i ma‘āş
Mülke tağyīr-i tarīķüñ eşer-i sū‘i mizāc
- 6 Kā‘im olmazdı nizām ü nesağ-i ehl-i vücūd
Virmeseydüñ eşer-i ‘adl ile dünyāya revāc
- 7 Şükr li’llāh ki **Fuzūlī**yi idüp dāhil-i feyz
Rağbetüñ dā‘ire-i havfdan itmiş iħrāc

98 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Eylemem bir cān için cānān ‘arż-ı ihtiyāc
Derd-i ‘aşğa lā-‘ilāc olmağla bulmuşlar ‘ilāc

- 2 Küfr ü dīn çeşminde bulmuş perveriş efsün ile
Eylemiş la' l-i lebinde āb u āteş imtizāc
- 3 Yaluñuz başına sultāndur bürehne-pāy olan
İstemez şāhen-şeh-i mülk-i maḥabbe taht u tāt
- 4 Kıl taḥammül dāğ-ı 'aşka sūd ü zīverdür saña
Kāle bī-tamgā olursa ey gönül bulmaz revāc
- 5 Eylemem mihrin görüp gerdündan ümmīd-i nān
Loḫma-i dūnāna şunma destüni ḫalsān da ac
- 6 Ka' r-ı dilden cevher-i 'aşkı ider cünbiş-nüma
Başka bir ḫālet virür deryā-yı ḫalbe iḫtilāc
- 7 Ölse itmem derd-i dilden yāre 'İzzet iştikā
Eylemem bir cān için cānāna 'arz-ı iḫtiyāc
- 8 Kişver-i Mollā Celāle gel de gör rāḫat nedür
Ḳullarından ol ḫudāvend istemez bāc u ḫarāc

[35]

99 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ḥaffī rāz vardur söylesem esrār ḫalmaz hīç
Ruḫından perde-endāz olsa yār aḡyār ḫalmaz hīç
- 2 Zamān-ı nā-ümīdī ehl-i zikre zevḫ-i vuşlatdur
Dinlese ism-i a' zam lezzet-i ezḫār ḫalmaz hīç
- 3 Kelām-ı küfr içinde rūşenādur şu' le-i tevḫīd
Eger 'ālemdē inkār olmasa iḫrār ḫalmaz hīç
- 4 İden sensin seni āzürde-pāy-ı gülşen-i keşret
Cefā-yı ḫārı kendüñden bilürseñ ḫār ḫalmaz hīç
- 5 Bu derd-i bī-ḫisāba kendüñi şaydurmadan düşdüñ
Görinseñ 'āleme yoḫlıḫ yüzünden var ḫalmaz hīç
- 6 Virüp kālā-yı cismi al ḫumāş-ı ma' rifet yoḫsa
Metā' ı aşlına virmiş olursan kār ḫalmaz hīç
- 7 Yıkup dünyā-yı çeşmüñ da' vī-i dād itme lāyık mı
Eger var ise anda merḫamet ḡaddār ḫalmaz hīç
- 8 Ḥaḫīḫat dīdesiyle görseler āyīn-i mollāyı
Derūn-ı münkirānda 'İzzetā inkār ḫalmaz hīç

100 Li-Cenāb-ı Nazīm

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Reşk-i ḥasedle düşmese ebrū-yı yāre mevc
Dönmezdi böyle ḥasretle hīç kāra mevc
- 2 Ebrū-yı dil-firībi ki māhī-i fitnedür
Deryā-yı ḥüsni cūş idüp atmış kenāra mevc
- 3 Āhum dağıtdı kākülini vech-i pākine
Deryāda 'ādet olsa n'ola rüzgāra mevc
- 4 Bī-cāme seyr idüp leb-i deryāda sīnesin
Biribirini başdı olup pāre pāre mevc
- 5 Şanma Nazīm zaḥm-ı ğaddārında dil-berüñ
Baḥr-i muḥīṭ-i ḥüsndür ol anda pāre mevc

101 Li-Cenāb-ı Sāmī

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 İtmez kenār-i maṭlaba gevher nişār mevc
Tā olmayınca zillet ile ḥāksār mevc
- 2 Ta'ād-i luṭf-ı nā-mütenāhī-i ḥak muḥāl
Olsun mı hīç şaḥīfe-i yemde şümār mevc
- 3 Ser virmedin telāṭum rāz olmaz āşkār
Çaṭ' olmayınca zāhir ider mi çenār mevc
- 4 Keştī-i tab' ı ğarḳa-be-nūr-i neşāṭ ider
Virdükçe sebzezāra nesīm-i bahār mevc
- 5 Olur kenāre-ġīr-i tevekkül ğinā-pezīr
Bendergeh-i sevāhile bağlar қаṭār mevc
- 6 Virmez binā-yi faḳra ḥalel cūş-i ḥādişāt
Ġarḳ idemez kemīne ḥası şad hezār mevc
- [36] 7 Vaż' -i ḥilāf-i ehl-i kerem ḥikmet üzredür
Geh medd ü gāhī cezr ider āşkār mevc
- 8 Pā-būs-i yāre teşne leb-i cūybārda
Ta'ḳib idüp biribirin itmez qarār mevc
- 9 Çeşm-i ḥabābına toḳunur meşrebi budur
Gerçi bulur müsā' ade-i rüzgār mevc

10 Zencîre çekdi‘ aklı perî gibi şîşede
Mînâda gösterince mey-i hoş-güvâr mevc

11 **Sâmî** kenâr-ı şafhaya ‘ anber-feşân olur
İzhar idince bu gâzel-i âb-dâr mevc

102 Li-Cenâb-ı Pertev

mef‘ ulü fâ‘ ilâtü mefâ‘ ilü fâ‘ ilün

1 Ursa nesîm-i âh ile hatt-ı ‘ izâr mevc
‘Ummân-ı fitne yer yer urur çün bihâr mevc

2 Deryâ-yı gamda kalmaz esen rûzgâr ile
Tûfân-ferveş-i âhum ider târ-mâr mevc

3 Mevc-i sihâm-ı gamze vü müjgân degül bedîd
Ebrû-yı tîğ‘ -i yârdadur âşikâr mevc

4 ‘Ummân-ı ‘ aşka nisbet ile kaçredür bihâr
Kim görse cûş-ı eşküm olur şermsâr mevc

5 **Pertev** şinâverân-ı muhiṭ felâkete
Urur hemşîre hâdise-i rûzgâr mevc

103 Li-Cenâb-ı Vehbî-i Keçeci-zâde

mef‘ ulü fâ‘ ilâtü mefâ‘ ilü fâ‘ ilün

1 Ursa ‘ aceb mi şu‘ le-i ruḥsâr-ı yâr mevc
Bağduçça lâlezâra olur âşikâr mevc

2 İtdi kumâş-ı hüsninüñ efüz revnağın
Çok rûy-ı kâr kâle urup hatt-ı yâr mevc

3 Çâr ebruvân eyledi ârâmumuz tebâḥ
Keştî-i ‘ aklı muṣṭarib itdi o çâr mevc

4 İtdi hurûş-ı neş‘ e ‘ araḳ-rîz ruḥlaruñ
Oldı kenâr-ı lücceye gevher-nişâr mevc

5 Ol meh tağıtdı zülfini kaçd-ı şinâ ile
Olsa ketan gibi ne ‘ aceb târ-mâr mevc

6 Olmaz çü rûzgâr ile mümkün muḳâbele
Çizse meşaf-ı yemle ‘ aceb mi kenâr mevc

7 Baḥr-i siyeh gibi yem-i sevdâ hurûş ider
Urduçça Vehbiyâ hatt-ı jengâr-ı yâr mevc

104 **Li-Cenāb-1 Vehbī-i Sünbül-zāde**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 'Ālem-i ābı idince cūş-ı şahbā mevc mevc
Neş'e-i rindān olur mānend-i deryā mevc mevc
- 2 Olmasun mı fülk-i dil baħr-ı siyāh- hüzne ğarķ
Cūş-ı haṭṭı hoy-kerde rüyında hüveydā mevc mevc
- 3 Āhum olmuş bāde-yi çīn-i cebīn-i dil-rübā
Nūr deryāsı şabādan oldu gūyā mevc mevc
- 4 'Aks-i rüy-ı āteşīnūñ hem eritdi cevherūñ
İtdi hem āyīnede sīm-ābı cānā mevc mevc
- [37] 5 Halka-i zūlfūñ ğamıyla cūş idüp baħr-ı sirişk
Oldı her bir kaṭreden gird-āb peydā mevc mevc
- 6 Teşnegān-ı cāha şahrā-yı talebde şevķ ile
Görinür 'ayn-ı serāb iķbāl-i dünyā mevc mevc
- 7 Hāme-i mūy etdi **Vehbī** bülbülūñ müjganını
Oldı gül-naķş-efgenī dībā-yı mā' nā mevc mevc

105 **Li-Cenāb-1 'İzzet 'Alī Paşa**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Her kaṭre-i sirişkim ider āşkār mevc
İzhār ider belī güher-i āb-dār mevc
- 2 Āzāde-meşrebān olurlar güşāde-kef
Eyler kenāra buldığını hep nişār mevc
- 3 Fersüde-i telāṭum-ı 'aşķ oldu cism ü cān
Lā-büdd ider sevāhīl-i deryāya kār mevc
- 4 Ğarķ-āb-ı 'aşķ olan bulamaz ruḥşat-ı necāt
İtdükçe dest-i red görür 'azm-i kenār mevc
- 5 Yārūñ sürīni cilve-nümā-yı hayāl olur
Urduķça piş-i dīdede sīm-ābzār mevc
- 6 Teskīn-i cūziş-i dil iden eşķ-i dīdedür
Bārān olunca olmaz imiş pāy-dār mevc
- 7 Kābildür eşķ-i 'aşıķa ārāmiş '**İzzetā**
Bu rüzgār içre bulursa qarār mevc

106 Li-Cenāb-ı Nef'î

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ölmek āsān ' aşıkā bir dem firāḳ-ı yār güc
Böyle müşkil derd es'iri ḥasteye tīmār güc
- 2 ' Aşḳ mühlik yār ḡafil mübtelālar neylesün
Biribirine derdini inkār güc ikrār güc
- 3 Yār eger ' aşık ne eylerse maḥabbet iktizā
İtmek olur maḥallinde anı izḥār güc
- 4 Gerçi ' aşḳ izḥārı bī-tāb olmayınca cürm olur
Dil-ber ammā müdde' ā-fehm olıcaḳ inkār güc
- 5 Olsa Nef'î n'ola ger endīşesiyle hem-zebān
Neylesün yā şoḫbet-i yārān-ı nā-hemvār güc

107 Li-Cenāb-ı Şābit

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Alup āḡūş-ı merāma yāri rām itmek de güc
Yārsuz ' azm-i temāşā-yı merām itmek de güc
- 2 Pāye-i ḥüsrān ile nā-kāmlık emr-i ' as'ir
Māye-i ' irfān ile taḥşīl-i kām itmek de güc
- 3 Şübhesüz nān-pāre-i ḥuşke ḳanā' at münteni'
Ārzū-yı nefis ile meyl-i ḥarām itmek de güc
- 4 Gerçi kim evzā' ina şabr eylemek düşvārdur
Kām için gerdūna ammā iltiyām itmek de güc
- 5 Şābitā dil-dāre çok yār olduḡ için neylesün
Cümlenüñ itmām-ı kārın iltizām itmek de güc

[38]

108 Li-Cenāb-ı Neş'et

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ben ḥabāb-ı baḫr-i ' aşḳum i' tibārım şorma ḥiç
Mevce-i gird-āb-ı sevḳim rüzḡarum şorma ḥiç
- 2 Şem' -i bezm-i vuşlatum pervāne-süzān ḥālūme
Süzışim besdür saña ḥāk-i mezārüm şorma ḥiç
- 3 Eyle inşāf u mürüvvet teslīm-i mecbūruñum
Lāübālī ' aşıkım ben ihtiyārüm şorma ḥiç

- 4 Cüybār-ı menbā'ım dil-teşne seyyāhı Hızır
Zulmet içre hayvānım diyārım şorma hıç
- 5 Āteşin dil ' aşıkāne sūzişi besdür hüner
Şāhsār-ı şu' leyim kim berg ü bārım şorma hıç
- 6 Eyledi iksir-i ' aşkuñ kalbi şāfi rüyı zerd
Sikke-dār-ı şāh-ı ' aşkum gel ' ayārum şorma hıç
- 7 Neş'etā yektā-dür-i deryā-yı feyzim ben velī
Çār-sū-yı ' ālem içre i' tibārım şorma hıç

109 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Huşul-i ' aqla teklif olmasa dīvāne kalmaz hıç
Harim-i ' aşk mestür olmasa bīgāne kalmaz hıç
- 2 Neler yapsa gerek Cingiz-i şur-engiz-i gamzeñ bak
Harab-ābād-ı mülk-i fitnede vīrāne kalmaz hıç
- 3 Ögüt al āsiyādan çekme bī-hāşıl ta' ab ey dil
Gelür mādām kim der-kār dur bī-dāne kalmaz hıç
- 4 Söner şem' -i revācuñ maḥv olur cānā bu şüretler
Ki fānūs-ı hayālünle döner pervāne kalmaz hıç
- 5 Sen Es' ad devşirürsin gönçe-i mazmūnı hep ammā
Bu tarḥ-ı dil-keşe teşrif iden yārāne kalmaz hıç

110 Li-Cenāb-ı Sezāyī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ayak kaldur bu bezmün ey gönül ' ayş ü deminden geç
Rehā-yāb-ı gam olmağ isteriseñ ' āleminden geç
- 2 İçüb cām-ı ezel mest-i müdām olmağ saña besdür
Humarı çünki der-peydür yūri cām-ı Ceminden geç
- 3 Terāzū-yı Hudādur iki ' ālem pīş-i kāmilde
Hudāya vezni ma' lüm cümlenün sen dirheminden geç
- 4 Hüner pā-der-rikāb ıstabl-ı' ālemden güzer kıлмаğ
Degülsün rādde-i hayvān behey ādem yeminden geç
- 5 Müzāhirdür Sezāyī zāhir olmış kenz ü aḥfādan
Eger şarrāf-ı gevherseñ bunuñ bīş ü keminden geç

Harfî'l-Hâ

111 Li-Cenâb-ı Nazîm

mef' ulü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün

- [39]
- 1 Olsa ne deñlü müşkil olur her kitâb şerh
Olmaz derün-ı dilde olan ıztırâb şerh
 - 2 Sînemde şerhalarla saña ' arz-ı hâl idüp
Râz-ı derünümü ideyüm bâb bâb şerh
 - 3 Yab hâtır-ı hazînümi cânâ şevâba gir
Olmaz gönül yapılmada olan şevâb şerh
 - 4 Yazmış hatuñ kenâr-ı gubâr ile eylemiş
Metn-i metîn-i hüsnüñi pür-intihâb şerh
 - 5 Her bir nigâhde mes'ele-i fenn-i ' işveyi
Eyler Nazîm o dil-ber-i hâzır-cevâb şerh

112 Li-Cenâb-ı Nef' İ

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Pür-şafâ dâ'im dili bir şüh hem-demdür çadeh
Tâ ezelden meclis-i rindâne mahremdür çadeh
- 2 Bezm-i bâğa bir sebû-yı pür-mey ise gönçe ger
Bâğ-ı bezme bir gül-i şâd-âb u hurremdür çadeh
- 3 Bir tutarsa pâdişâh ile gedâyı mey n'ola
Hem sifâl-i meykede hem tâc-ı edhemdür çadeh
- 4 Gösterüp dünyâyı mir'ât-ı habâbında tamâm
Kendü başlu başına bir özge ' âlemdür çadeh
- 5 N'ola pür-şevk itse dünyâyı dil-i Nef' İ gibi
Rûzgâra yâdgâr-ı meclis-i Cemdür çadeh

113 Li-Cenâb-ı 'İzzet Mollâ

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Bulur mı küçe-i teng-i dil berîd-i ferah
Varur mı hâne-i çalbe ' aceb nüvîd-i ferah
- 2 Ne dest kaldı ne nâhün ne fikr-i pîç-â-pîç
Açılmadı yine endîşeveş kilîd-i ferah

- 3 Ya sūra eyle mübeddel bu mātemi yā Rab
Ya eyle hātır-ı maḥzūnı nā-ümīd-i feraḥ
- 4 Kūmāş-ı köhne-i zevk-i güzeştedür sürilen
Tokundığı yog imiş kâle-i cedīd-i feraḥ
- 5 Hıta-ı piyâle çevirdi yekūnına halka
Çekildi defter-i ğam zeyline resīd-i feraḥ
- 6 Kapanđı meykedeler kaldı var ise anda
Görinmedi niçe dem rind-i nā-bedīd-i feraḥ
- 7 Nevā-yı hāme-i ‘İzzet ki nāy-ı mollādur
Virür şimāhlara şevk-i nā-şenīd-i feraḥ

114 Li-Cenāb-ı Es‘ad

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Olamaz la‘l-i revān-baḥşına hem-rāz Mesīḥ
Yok yire eylesesün da‘vī-i i‘cāz Mesīḥ
- 2 Hey ‘aceb ol büt-i kāfirde bu lutf-ı Yezdan
Hıta Cībrīl-i emīn çeşm-i füsün-sāz Mesīḥ
- 3 Eyledi pā-zede-i terk-i tecerrüd ḥāki
Çerḥ-i ‘aşkuñla olup ḥāne-ber-endāz Mesīḥ
- 4 Kōdı bir şūrete çün mevt ü ḥayātı ğamzeñ
Hıç bīmāra daḥi eylesesün nāz Mesīḥ
- 5 Es‘ada hep o büt-i nādire-dān ‘aşkında
Siḥr-sāz olmada ben mu‘cize-perdāz Mesīḥ

[40]

115 Li-Cenāb-ı Şeyḥ Rızā

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Bāzār-ı bezmi germ ideli bāde-i şabūḥ
Girmez kulaĝa zemzeme-i tevbe-i naşūḥ
- 2 Metn-i vücūdı levḥ-i dile çār-đarb idüp
Şimşīr-i ‘aşk-ı ‘unşur-ı kalbi ider şürūḥ
- 3 Derbān-ı ‘aşkı men‘ idemez pāsbān-ı ğam
Olmaz ğunūde çeşm-i ḥayāl-āver-i fütūḥ
- 4 Geldi miyān-ı ‘āşık u ma‘şūka ittiḥād
Vaḥdet-nümūde oldı mübādī-i yā bedūḥ

5 Her bezmgehde sırr-ı şu 'ünāt-ı kibriyā
Şahn-ı şafā-yı kalb-i Rızāya ider sünüh

116 Li-Cenāb-ı Şābit

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Hep yapardı yıkılan hātır-ı yārāmı kadeh
Ser-nigūh eylese ol āfet-i devrāmı kadeh

2 İşek ātlar gibi bir şūh-ı cevān-ı çālāk
Atlasun dā 'irede zāhid-i nā-dānı kadeh

3 Muhtesib darb ile 'işretkededden kalduramaz
Tayasun pāy-ı hum-ı bādeye tabāmı kadeh

4 Biricik dā 'ire-i bezme ayak başmaz mı
Gösterse seyre bağan āfete seyrāmı kadeh

5 'Aşkla bezmi giçe sahneye başdurmış iken
Lufta başdurdı bu gün zümre-i yārāmı kadeh

6 Yıkıyor kürsī-i tezkīre çıkup meykedeyi
Sākīyā kapduragör va' ıza pinhānı kadeh

7 Şābitā at kulağı hīç sürilür miydi eger
Fāris-i bādenūñ olmasa küheylāmı kadeh

117 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

1 Ümīd-i vaşl ile eyler dil kitāb-ı feraḥ
Faḳire defter-i ḥaṭṭuñdadur ḥisāb-ı feraḥ

2 Zekātı yoḳ zarar itmez dūkenmez eksilmez
Olur mı ādeme ḥūlyā gibi nişāb-ı feraḥ

3 Leb-i ḥaṭ-āveri baḳ dürc-i gevher imiş anuñ
Dürerde gördigümüz yoḳdı hīç kitāb-ı feraḥ

4 Dimāğa irdi yine çāšnī-i zehr-i ğāzab
Tamām cānumı mest itdi bu şarāb-ı feraḥ

5 Şeb-i firākda ṭoldı cihāna zulmet-i ğam
Ne burcdan ṭoḡar āyā ki āfitāb-ı feraḥ

6 Sürürü 'āleme sārī vü kalbler maḥzūn
Var ise ğamdur olan yine kām-yāb-ı feraḥ

7 Diyār-ı terke düşeydük ne zevk idi **Ġalib**
 apansa rāh-ı maāşıd açılsa bāb-ı ferah

arfü'l-ā

[41] 118 **Li-Cenāb-ı Sāmī**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Tiġ-ı ebrūlaruñı görse felekde Merrī
 Şekl-i seyfi görünürdi aña bir kec-düm-sī

2 Şerbet-i la' lüñe leb-teşne iken as gönül
 Ey abībīm ne revādur aña aşd-ı tevbī

3 Şöyle şıd ile yapışdum derīñe bendelige
 Dizilen naql-ı benāndur ānı şanma gül-mī

4 Lev-i endīşededür der ışşā-i übān-ı selef
 Ānı-ı üsñüñ şanemā ānde yazar bir tārī

5 **Sāmīyā** bŷy-ı leāfet ile memlŷklŷgŷñ
 Vār ise olmiş idi ŷb-ı benefşe aña şey

119 **Li-Cenāb-ı Şābit**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 apamış alvete bir āfet-i devrānı şey
 omaz ol reşk-i melek yanına şeyanı şey

2 Seyr-i dīdār-ı melā' il de cināyet degŷl
 Neylesŷn nŷr-ı cemāle ekinŷr cānī şey

3 alka-i meclisidŷr cŷmle medār-ı zevı
 aylı dolāb bilŷr añladı ' irfānı şey

4 Bu adar dā'ireyi bir iki arla evirŷr
 Hep kerāmetle eker kendiye ivānı şey

5 Yine bir kŷrpe uzı tekyeye urbān varaca
 Sŷyle **Şābit** bilesŷn ' aş ile dendānı şey

120 **Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sŷnbŷl-zāde**

mefā' ilŷn fe' ilātün mefā' ilŷn fe' ilŷn

1 Mŷrīd-i tāzesi eyler edā-yı idmet-i şey
 Şurŷı ŷzre şāıa degŷl mi alvet-i şey

- 2 Henüz tevbe kapısı kapanmadı ammā
Kapatdı dergeh-i mey-hāneyi naşīhat-i şeyḥ
- 3 Nedür o bār-ı ‘amāme o şekl-i sālūsī
Amān amān çekilür mi efendi şıket-i şeyḥ
- 4 Bu köhne hırka midur yoḥsa ḥārık-ı ‘āde
Görülmedi yeñiden başka bir kerāmet-i şeyḥ
- 5 Ridāsını çıkarup rakş iderdi dā’irede
O çengi şūḥi olaydı eger hem-ülfet-i şeyḥ
- 6 Sirişk-i tevbe-i ‘aşī ile söner düzaḥ
Sebīl-i kevşer ise cūşış-i ‘ibādet-i şeyḥ
- 7 O nev-nihāli severse ‘aceb mi Vehbī-i pir
‘Aşā degül mi şoñunda medār-ı kuvvet-i şeyḥ

121 Li-Cenāb-ı Ğālib

mef’ülü mefā’īlü mefā’īlü fe’ülün

- 1 Zann itme ki āteş ola pīrāye-i düzaḥ
Derd-i serümüzdür yine ser-māye-i düzaḥ
- 2 Ol şu’le ruḥsār ile ol ḥattı bilürsin
Olduñsa eger bir giçe hem-sāye-i düzaḥ
- 3 Yā Rab dilüm it kâfile-sālār-ı kıyāmet
Her bir şerer-i āhumı hem-pāye-i düzaḥ
- [42] 4 Hep şu’le vü sīm-āb anuñ seyl-i sirişki
Bu çeşm-i sefīd oldı meger dāye-i düzaḥ
- 5 Bālīn-i şeker-ḥāb-ı ferāğadur o Ğālib
Berg-i gül-i ḥasretten ise māye-i düzaḥ

122 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā

mef’ülü fā’ilātü mefā’īlü fā’ilün

- 1 Dūd-ı dilümden oldı füzün pīç-tāb-ı çerḥ
Döndükçe döndürür beni bu ıztırāb-ı çerḥ
- 2 Ben ḳahramān-ı ‘arsa-i iflāsam istemem
Geçsün yere defāyin-i Efrāsyāb-ı çerḥ
- 3 Bir ḳatre āb meZRā’-i kāma istemem
Ger tutsa kiştzār-ı cihānı şehāb-ı çerḥ

- 4 Bir ser-hoş-ı maḥabbete olmaz felek meze
İtmez faḳīr-i ‘aşka bütün nişāb-ı çerḫ
- 5 Yoḫ himmetiyle gūy-ı murādı atup tutan
Çevgān gibi neden bu ḳadar inḳılāb-ı çerḫ
- 6 Cūnhāle luḫfı ḳanḫı kitāb eylemiş ‘ayān
Var mı baña bu mes’elede bir cevāb-ı çerḫ
- 7 Ḥān-ı ḡama toyurdı bizi ‘ömri ḳoḫ ola
Bu ḫoḫlık ile ḫoḫrısı yinmez ‘itāb-ı çerḫ
- 8 Dergāh-ı ūems-i dīne gelüp iste ḫaḫḫuñı
Ma‘lūmıdur bütün ḫiṣāb u kitāb-ı çerḫ
- 9 Her bir semā‘-zen n’ola eflāke itse nāz
Meydān-ı ‘aşḫ-ı Pīrde yoḫdur ḫiṣāb-ı çerḫ

123 Li Cenāb-ı ‘Ārif

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Çillede ḫabs idicek ‘āṣıḫ-ı nā-kāmı şeyḫ
Çekdi ḫalvetlere tenhā gül-endāmı şeyḫ
- 2 Süre-i Kevşere seyr it neler işrāb eyler
Dest-i tedrīsine ālsun ele bir camı şeyḫ
- 3 Ḥālet-i va‘zda da düşmedi aḫzından ḫiç
Mey ü maḫbūbda virdi yine encāmı şeyḫ
- 4 Ḳatresinden daḫi men‘ itdüḫi rindānı meger
Çü görirmiş didiler bāde-i gülfāmı şeyḫ
- 5 ‘Ārifā ḫān-ḫah-ı dehrde mürşid geḫinür
Kendisi tācir-i dükkān- riyā nāmı şeyḫ

124 Li-Cenāb-ı Māhir

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Ol āfitāb-ı naza virilmiş kemāl-i ruḫ
Nūr-ı cebīni eyledi ref‘ zevāl-i ruḫ
- 2 Remz āšnā-yı levḫa-i maḫfūzun ey perī
Naḫıṣ-ḫırāz-ı ṣafḫa-ı dildür meāl-i ruḫ
- 3 Bād-ı bahār-ı sūzını naḫṣ ile işleyüp
Rūz-ı temmūz için saña bir dest-māl-i ruḫ

- [43]
- 4 Ferzâne-i heves olup ol şeh-sûvâre râm
Bâzîçe-i maḥabbete şâhid dü ḥâl-i ruḥ
- 5 Her âhumuz virür şecer-i türdan nişân
Ḥüsnüñde berḫ urunca cemâl ü celâl-i ruḥ
- 6 Güllerde renk ü bû var âb ü tâb yok
Dil olsun mı bülbül-i âşüfte ḥâl-i ruḥ
- 7 **Mâhir** boyansa ḳana da dâmân-ı dil ne ğam
Ḥün-ı sirişk ‘âşîḳ imiş reng-i âl-i ruḥ

125 **Li-Cenâb-ı Ğâlib Dede**

mef'ülü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün

- 1 Fecr oldı âşîkâr sefîd ü siyâh ü sürḫ
Çerḫ oldı pür-nigâr sefîd ü siyâh sürḫ
- 2 Seyr it şerâb u sâġar-ı sîmîn ü çeşm-i yâr
Hep dâfî' -i ḥumâr sefîd ü siyâh ü sürḫ
- 3 Gül-gün u vesme sürdi sefîd ü siyâh ü sürḫ
Ḳıldı o fitnekâr sefîd ü siyâh ü sürḫ
- 4 Rûy-ı zemîn bûḳalemündan nişân virür
Zeyn itdi nev-baḥâr sefîd ü siyâh ü sürḫ
- 5 Geh âb geh şerer çıkarur seng-i ḥâreden
Maḥkûm-ı Kırdġâr sefîd ü siyâh ü sürḫ
- 6 **Ğâlib** kıızıldur açma süḥan aġ u ḳaradan
Söylenmedük ne var sefîd ü siyâh ü sürḫ

Ḥarfü'd-Dâl

126 **Li-Cenâb-ı Nâbî**

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Peyâm-ı müjde-i luḫfa ġüşâde ġüş-ı ümîd
Ḳabâ-yı dil-keş tebşîre beste dūş-ı ümîd
- 2 Nazîre olmadı ḳâlbüm tennür-ı tufâna
Nefes nefes feverân itme ḥurūş-ı ümîd
- 3 Ḳırâr sefîne-i ârâmı sâḫil-i ye'süm
Bir iki ġün daḫi limânlamazsa cūş-ı ümîd

4 Dem-â-dem olmada germ-âbe-i hayâlümde
Ten-i bürehnesi ye 's câme-püş-ı ümîd

5 Karâr gördiği yok güsfind-i evkâtum
Remîde eylemeden Nâbîyâ vuşûş-ı ümîd

127 **Li-Cenâb-ı 'İzzet Mollâ**

mef' ulü fâ' ilâtü mefâ ilü fâ' ilün

1 Yâ Rab yıkılsa bārî şu mey-ḥâne-in ümîd
Tolsa şarâb-ı ye 's ile peymâne-i ümîd

2 Baht-ı siyâh perde-keş oldı merâmına
Şem' -i ḥuşûli görmedi pervâne-i ümîd

3 Dest-i kader ki ' uqde vire zülf-i maṭlaba
Bî-hüdedür müdâfa' a-i şâne-i ümîd

4 Râhat yüzün görür mi cihânda ser-i taleb
Ye 's olmasa visâde-i kâşâne-i ümîd

5 Maḥşûl-i ye 'se zay' a-i ' ömrin tebâh ider
Bu mezra' -ı fenâya eken dâne-i ümîd

6 'İzzet kalur iseñ daḥi esvâk-ı ye 'sde
İtme şaḥın müsâferet-i ḥâne-i ümîd

[44] 7 Ey mürğ-ı dil be çıkdı bu âvâre gezmeden
Dergâh-ı Pîre düş ki odur lâne-i ümîd

128 **Velehü**

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 Olmasa ḥâk-i tevâzu' dan eger mâye-i bîd
Rû-nümâ olmaz idi tâze iken sâye-i bîd

2 Sâye zann eyleme gehvâre-i gül-bünde görüp
Ferş ider gönçelere kâkülünü dâye-i bîd

3 Bir içim şu için inhâra temelluḡlar ider
' Aḡldan her ne kadar yoksa daḥi vâye-i bîd

4 Sâye-perverlik ile çeşm-i ḥaḡayıḡ-bîne
Şüretâ pest ise bâlâ görünür pâye-i bîd

5 Rûzgâr itmez idi 'İzzet anı der-zencîr
Cüy-ı dîvâne olmasa hem-sâye-i bîd

6 Rîşe-dâr eyle dili gülşen-i Mevlânâda
Olur eṭvâr-ı perîşân-şüde pîrâye-i bîd

129 **Li-Cenâb-ı Ğâlib**

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 Baḥr ü vaḥdetde telâṭumger olur va' d-i va' id
Kef-i efsûsdadur mevc-i dîd ü vâ-dîd

2 Dü-cihânda şeb-i ḥayretde dile sâye-i bâḥt
Olmasa ' âlem-i endîşede ger şubḥ-ı ümîd

3 Eyleyen ülfeti kimyâ-yı merâma âlet
Genc-i iḳbâle bilür dest-i temennâyı kilîd

4 Çeşm-i şūḥuñla ben ol deşde mecnûnam kim
Niğâh-i dîde-i âhûdur aña sâye-i bîd

5 Bezm-i mey sâkî ile ğarḳa-i nûr olduğı şeb
Kef-i deryâ-yı şabâḥat idi câm-ı ḥürşîd

6 Reng ü bü ile degül cilve-i rûḥâniyyet
Cân-dih-i şâhid-i taşvîr olamaz surḥ u sefîd

7 ' Aks-i rûyuñ görine âyine-i sâğarda
Devr-i evvelden olur neş'e-i encâm bedîd

8 Nükte-i vaḥdeti tekrâr ider kec-fehmân
Çeşm-i aḥvel bu sözi eyledi te'kîd-i ekîd

9 Veled-i ḳalb yeter zâde-i ṭab' um Ğâlib
Yeter endîşeme eṭfâl-i ğam olmazsa mürîd

130 **Li-Cenâb-ı Şâbî**

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 Bülbülü itmege yüz ḳahr ile gülşenden red
Gül-i şad-berg ḳoḳar vefḳ-i cefâ şad-der-şad

2 Cerb-i şîrîni yiyüb ' âşîḳ ider ḥamd ü şenâ
Ḥişşe yok mı o söğüşden bize bir pâre meded

3 Bâĝbân olmuş o ḳarnı ile cânâna raḳîb
Bâĝına gübre taşır dursa ḳucaĝında seped

4 Arḳası üzre yatup raḫat iderdi ' âşîḳ
Olsa aĝyâra cehennem deresinde merḳad

[45]

5 Vâlid-i pîr-i meye hürmeti yokdur **Şâbit**
Görmedüm ben de piyâle gibi bir kanlı veled

131 **Li-Cenâb-ı Râgıb Paşa**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Olsa bâzû-yı taḥammül pençe-tâb-ı merd-i derd
Ben idüm ' âlemde şimdi Rüstem-i nâverd-i derd

2 Eyledi gülzâr-ı miḥnetde gül-i ra' nâ beni
Eşk-i ḥün-âlûd ile cism-i nizâr u zerd-i derd

3 Berk-i sebzî def' -i şıkletdür girân-şoḥbetlerüñ
Kendünüñ taḥfîfid-r bî-mâre rah-âverd-i derd

4 Âteşin ḥü yaḥ-edâ nev-devletânı görmeyen
Nidügin fehm eylemez ma' nî-i germ ü serd-i derd

5 Biñde bir düşmez ' acebdür naḫş-ı dil-ḥ'âh-ı kaẓâ
Hep düşeşdür lîk naḫş-ı Ka' beteyn nerd-i derd

6 Derdden feryâd ider ' illet nedür bilmez marîz
Ḳadr-i ni' met nâ-şinâsândan degül mi derd-i derd

7 Nâsiḫ-i kânün **Râgıb** ḥân mân-süz şifâ
Bir gâzel ṭarḫ eyledüm her ḫarfîd-r bir ferd-i derd

132 **Velehü**

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

1 Düşer her dâm-ı gîsüya dil-i bî-tâbdan feryâd
Sipend-âsâ ider her rûy-ı âteş-tâbdan feryâd

2 Olan hemvâr-ı tıynet ıztırâb itmez ḫavâdişden
Ki ḫâmün eylemez pâmâli-i seyl-âbdan feryâd

3 Nevâzişkâri-i râmîşger-i üstâd ḫüsn ister
İder mi sâz-ı sîne degme bir mızrâbdan feryâd

4 Güzâr-ı bâ-şitâb-ı ' ömri işrâba gelür dâ'im
Leb-i cûda şımâḫ-ı câna cûş-ı âbdan feryâd

5 Şarîr-i ḫâme şanma ıstîlâhâta boḫulmaḫla
İder bî-çâre dâ'im şîve-i küttâbdan feryâd

6 Dil-i mecrûḫa zaḫm-ı tâzedür her tesliyet **Râgıb**
Teselli-i şemâtet-güne-i aḫbâbdan feryâd

133 **Li-Cenāb-1 Fāizī**

mef' ūlū fā' ilātū mef' ilū fā' ilūn

- 1 Fenn-i belāda oldı dil üstād-ı ehl-i derd
Şākird olamaz aña Ferhād-ı ehl-i derd
- 2 Cemşīd girse içine Ya' kūb-ı vaqt olur
Budur 'alāmet-i hazen-ābād-ı ehl-i derd
- 3 Kays öldi gitdi derdine dermān bulunmadı
Tutsa 'aceb mi 'ālemi feryād-ı ehl-i derd
- 4 Ağyār-ı dūnı neyleyeyen nā-ķabūldür
Gerdūn yeg idi itnese bī-dād-ı ehl-i derd
- 5 Halkuñ toķunma yāresine nīşter-mişāl
Ey **Fāizī** budur saña irşād-ı ehl-i derd

134 **Li-Cenāb-1 Rızā**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

[46]

- 1 Kilk-i rengīn-i hayālūmden ider istimdād
Naķş-ı erjeng ü şuver-ķhāne-i levķ-i bihzād
- 2 Gül-būn-i bāğ-ı vefā ķār cefādan geçmez
'Andelīb eylese gülşende hezāran feryād
- 3 Husev-i bād-ı şabā perde-gūşā olmazsa
Göremez gonçe-i Şīrīni nihāl-i Ferhād
- 4 Görđi zerrīn-ķadehi ķalkķa-be-gūş-ı ķıdmet
Kaldı peymānçe-i efķārda serv-i āzād
- 5 Pīr pāy-ı kerem ola ki **Rızāya** besdür
Seg-i aşķāb-ı Keħf saña delīl-i irşād

135 **Li-Cenāb-1 Vehbī-i Sūnbül-zāde**

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Ümīdüm zevrāķın çekdüm kenāra her-çi bād-ā-bād
Temelluķ eylemem şu rūzgāra her-çi bād-ā-bād
- 2 Hebā itdüm ten-i ķākī-nihādı gird-bād-āsā
Hevā-yı 'aşķ ile döndüm ğubāra her-çi bād-ā-bād
- 3 Yine ümmīd-i ābādī ile düşdüm ķarābāta
Eger ber-bād olursam da ne ķāre her-çi bād-ā-bād

- 4 Mişāl-i genc-i bād-āver getürsün müjde-i vaşlı
Nesīm-i āhı gönder kūy-ı yāra her-çi bād-ā-bād
- 5 Hūmār-ālūde-i ye 's oldığın bir hoşça işrāb it
Mübārek-bāda geldükçe kibāra her-çi bād-ā-bād
- 6 Bize ey bād bādī-i perīşānī olursañ da
Toğun gāhī o zūlf-i tārūmāra her-çi bād-ā-bād
- 7 Senüñdür şimdi meydān bād-pāy-ı hāmeñi **Vehbī**
Çıkar merdāne şahn-ı iftiḥāra her-çi bād-ā-bād

136 Li-Cenāb-ı Sürürī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Sünbülü başdan çıkarmış yār gīsū koymış ad
Hānde-i virdi-i teccüm itdürüb rü koymış ad
- 2 Seyr iden siyāh-ı ' aşkuñ merdüm-i çeşmin o şūḥ
Cāy-gīr itmiş rūḥında ḥāl-i hindū koymış ad
- 3 Bu ' Ālī Sīnā gibi siḥr ü füsün-ı nāz ile
Zül-feḫarı şak idüp yārüm dü ebrū koymış ad
- 4 Bülbül-i cānın ten-i zerdinde ' aşık zabt için
Tül kafes peydā kılop bī-çāre pehlū koymış ad
- 5 Şā' irāne şı' r-i hoşterdür diyüp ḥayru'l-ḫalef
Zāde-i ṭab' a **Sürürī**-i süḥan-gū koymış ad

137 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Cānlar üzmiş zūlmet-i hicrinde gīsū koymış ad
Āhlar almış ḡam-ı ' aşkında ebrū koymış ad
- 2 Gösterüp mir'āt-ı ḥüsniñ ' İsī mu' ciz-deme
Haste-i nevmīd idüp çeşm-i süḥan-gū koymış ad
- 3 Nürdan taşvīr kılmış bir belā Feyyāz-ı küñ
Ol belāya cān virüp yār-ı sitem-ḥū koymış ad
- [47] 4 Toḥm-ı firdevs ekmiş ol ruḥsāra rıdvān-ı rızā
Her şikenc-i turreye bir bāḡ-ı dil-cū koymış ad
- 5 Dām kılmış **Ğālib**-i mecnūn derūn-ı tengini
Şalmuş ol şahrāya çok Leylāyı āhū koymış ad

138 Li-Cenāb-1 Neş'et Āgāh¹¹⁶

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Cān naqşın eylemiş taşvīr-i cānān koymuş ad
Fitne-i cān u cihāna çeşm-i fettān koymuş ad
- 2 'Aks-i hüsni cilvesin kılmış cemāline niķāb
Ey 'azīzüm mihr-i hüsne mäh-ı Ken' ān koymuş ad
- 3 Eyleyüp levh-i vücūd üzre 'adem naqş u nigār
Hestī-i mevhūmeye gör şaḡş-ı insān koymuş ad
- 4 Cūybār-ı āb-rūyı ādemüñ mecrāsına
Mā-cerāsın bilmem ammā çeşm-i giryān koymuş ad
- 5 Şad hezārān bend ile bir bendesin idüp eşīr
'Ālem-i āzādegīde şāh u sultān koymuş ad
- 6 Dilde sırr-ı nār-ı 'aşkı eyleyüp şu' le-fürüz
Āteş-i dūzaḡ-şerāre nūr-ı Īmān koymuş ad
- 7 Düş-ı ḡalka bārını taḡmīl idüp mürde-şifat
Ehl-i devlet bu belāya şān u 'unvān koymuş ad
- 8 'Ālem-i ḡayretde virmiş ḡayrete feyz-i vücūd
ḡayret-ender-ḡayret[e] Neş'et Süleymān koymuş ad

Ḥarfü'z-Zāl

139 Li-Cenāb-1 Nābī

mef' ūlü mefā' ilü mefā' ilü fe' ūlün

- 1 Ḥübān-ı sitemkār cefādan mütelezzīz
'Uşşāķ-ı dil-figār rızādan mütelezzīz
- 2 Esbāb-ı teḡālūfle bulur ḡalk tesellī
Her birisi bir gūne şafādan mütelezzīz
- 3 Yek-laḡt meger ḡalk-ı cihān ehl-i hevādur
Yok görmedigüm bād-ı hevādan mütelezzīz
- 4 Ekser görilen ḡalk giriftār-ı ḡodīdür
Nādir bulunur nām-ı Ḥudādan mütelezzīz
- 5 Dūr eylesün sāyesin erbāb-ı recadan
Her naḡl k'ola neşv ü nemādan mütelezzīz

¹¹⁶ Şiir Hoca Neş'et'e aittir.

- 6 Dünyāya idüp dā' iye-i aḥz sirāyet
Kem-yāftedür zevk-i ' aṭādan mütelezzīz
- 7 Rāzīyuz eger olsa da her şehrde Nābī
Bir kes k'ola feryād-ı gedādan mütelezzīz

140 **Velehū**

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

- [48] 1 Egerçi bī-şek olur zevk-i vaşl-ı yār lezīz
Velīk baña gelür andan intizār lezīz
- 2 Dem-i vişāl girīzān olursa yār ne ğam
Ne hoş meşeldür olur tu' me-i şikār lezīz
- 3 'Uluvv-ı rütbe bize i' tibārsuzluḡdur
Gelürse pāye-perestāne i' tibār lezīz
- 4 Şeb-i firākda feryād telḡdür yoḡsa
Olur mecālis-i vuşlatda āh u zār lezīz
- 5 Remīde-dillerüñ el gölgesiyle ḡani' dür
Müsāfirāne gelür sāye-i çenār lezīz
- 6 Benüm mizācuna ma' cün-ı şabr nāfī' dür
Gelürse ğayre eger cām-ı hoş-güvār lezīz
- 7 Nihādı pāk olan erbāb-ı ṭab' uñ ey Nābī
Gelür mezākıma eş' ār-ı āb-dār lezīz

141 **Li-Cenāb-ı Şābit**

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

- 1 Ne deñlü eyā rüşenā-yı dīde lezīz
Lebüñ kirāsı ḡadar olmaya ' aḡīde lezīz
- 2 Şarāb-ı telḡ tecerrü' idince la' lüñden
Olur şeker gibi her ḡatre-i çekīde lezīz
- 3 Ğam-ı şabūḡ ile būs-ı lebüñde bir ' ālem var
Olur şabāḡ ile gül-nār-ı jāle-çīde lezīz
- 4 Mizāc-ı ḡasteye her ṭatlu acıdur ne ' aceb
Gelürse nāvek-i müjgān-ı cān-ḡalīde lezīz
- 5 O zehr-i ḡand ile aḡyār-ı şümü şerbetle
' İṭāb-ı telḡ-i lebüñ gelmesün pelīde lezīz

6 Bu ŧi' rden n'ola zevk alsa **Sābitā** cānum
Olur mezākā ʿ ibārāt-ı nā-ŧenīde lezīz

142 **Li-Cenāb-ı Pertev**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Būse-i ŧirīn dehen būs-ı ruḡ-ı terden lezīz
Leblerin emmek mezāk-ı cāna her yerden lezīz

2 Oldığından sīr-āb-ı çeŧmüme āb-ı ḡayāt
Tīğ-i düşünām zebānuñ zaḡm-ı ḡançerden lezīz

3 Būse-i gerdānı tercīḡ idemem būs-ı lebe
Rāḡatu'l-ḡulḡum olur mı gülbeŧekerden lezīz

4 Dāğıma oldı nemek-pāŧ-ı tesellī ḡamzeler
Tāze tāze ḡünçe-kāndur eski demlerden lezīz

5 Vaŧla dā'ir bir ŧekercik çekinmiŧsin **Pertev**
Va' d-i vuŧlat aña der-āğūŧ-ı bisterden lezīz

143 **Li-Cenāb-ı Es'ad**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

1 Mezāk-ı ʿ aŧıka zehr-i ḡam u ʿ itāb lezīz
Gelür dimāğıma mestüñ velī ŧarāb lezīz

2 Kelām-ı telḡ-ı lebün cāna kār ider elbet
Olur mı me'ḡazi ʿ azb olsa da ʿ azāb lezīz

3 Ölürlölür dirilür ehl-i keyf bu ŧekere
Fe-keyfe olmaya rindāna la' l-i nāb lezīz

4 ḡayāl-i ḡaḡtuñ ider ḡ'ābı tütüyā gözüme
Degüldür ʿ aŧık-ı ŧeb-zindedāra ḡ'āb lezīz

5 Tebessümi ider ıŧlāḡ sūziŧ-i cigerüm
Nemek ziyāde olunca olur kebāb lezīz

[49]

6 Hemīŧe giryededür mest-i ʿ aŧka rāḡat-ı cān
Gelür ḡarāret-i bādeyle ḡab' a āb lezīz

7 Süḡanda baŧkadur **Es'ad** ḡalāvet-i ma' nā
ḡulāŧa ŧir ü ŧekerle degül ḡıḡab lezīz

144 Li-Cenāb-1 'İzzet Mollā

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Cevr-i cānān geldi cāna lezzet-i cāndan
Ṭurfe bīmaram ki derdüm baña dermāndan lezīz
- 2 Kāmet-i cānān gibi bir servi yokdur gülşenüñ
Bir kirāsı var mı bāguñ la' l-i hūbāndan lezīz
- 3 Çāšnī-i vaşl-ı dil-berden olınca nā-ümīd
Nesne gelmez 'āşıka telhī-i hicrāndan lezīz
- 4 Ādemīler mā' il-i 'işyān-ı māder-zāddur
Gelmez envā' -ı ni' am bir kimseye nāndan lezīz
- 5 Söyleyüp kilik-i şeker-güftarı zevk it 'İzzetā
Var mı bir şey şöhet-i erbāb-ı 'irfāndan lezīz
- 6 Çāšnī-baḥş-i mezaḳ-ı cān olaldan Meşnevī
Baña bu 'ālemde bir şey gelmedi andan lezīz

Ḥarfū'r-Rā

145 Li-Cenāb-1 Fuzūlī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Perīşān ḥalk-i ālem āh ü efgān itdigümdendür
Perīşān oldıgum ḥalkı perīşān itdigümdendür
- 2 Ten-i zārumda derd-i 'aşḳ gün günden füzün olmaḳ
Yeten bī-derde tedbīr ile dermān itdigümdendür
- 3 Gözüm kim baḡrımıñ ḳanın döker pergāle pergāle
Dem-ā-dem ārzū-yı la' l-i cānān itdigümdendür
- 4 Degül bi-hūde ger yağsa felekden başuma taşlar
Bināsın tīşe-i āhumla vīrān itdigümdendür
- 5 Ḳaçan rüsvā olurdum ḳan yutup şabr idebilseydüm
Melāmet çekdigüm bī-hūde efgān itdigümdendür
- 6 Ḥaṭā senden degül cismüm oḳından bī-naşīb olmaḳ
Ḥabāb-ı eşk-i gül-gün içre pinhān itdigümdendür
- 7 **Fuzūlī** iḥtilāṭ-ı merdüm-i 'ālemden ikrāhum
Perīveşler ḥayālin münīs-i cān itdigümdendür

146 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bende Mecnūndan füzün ' aşıklık isti' dadı var
' Āşık-ı şādık benüm Mecnūnun ancak adı var
- 2 N'ola kan dökmekde māhir olsa çeşmüñ merdümü
Nuḫfe-i Kābildür ü ğamzen gibi üstādı var
- 3 Kıl tefāḫur kim senüñ hem var ben tek ' aşıkuñ
Leylīnüñ Mecnūnı Şīrīnüñ eger Ferhādı var
- 4 Ehl-i temkīnim beni benzetme ey gül bülbüle
Derde yok şabrı anuñ her lāhza biñ feryādı var
- 5 Öyle bed-ḫālüm ki aḫvālüm görende şād olur
Her kimüñ kim devr cevrinden dil-ī nā-şādı var
- [50] 6 Gezme ey gönül kuşu ğāfil fezā-yı ' aşkda
Kim bu şahrānuñ güzergāhında çok şayyādı var
- 7 Ey **Fuzūlī** ' aşk men' in kılma nāşihden kabūl
' Aql tedbīrīdür ol şanma ki bir bünyādı var

147 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Sākīyā cām tüt ol ' aşıka kim kayğuludur
Kayğu çekmek ne için cām ile ' ālem töludur
- 2 Telḫ güftārsuz olmaz leb-i yār ey ' aşık
Çok heves eyleme ol şerbete kim ağuludur
- 3 Koyalum başı ḫum-i bāde ayağına gelüñ
Tutmamak olmaz anuñ ḫürmetini bir uludur
- 4 Bunca kim küh-şıfat başuma taşlar urılır
Dīde-i baḫtum uyanmaz ne ' aceb uykuludur
- 5 Dil-i pür-ḫūnuma yağdurma belā peykānın
Ḥazer it şīşeye nā-geh zarar eyler töludur
- 6 Göñlümüñ zaḫmına peykānını itdüm merhem
Genc-i ğamdur n'ola ger böyle demür kapoludur
- 7 Nergisüñ fikrī **Fuzūlī** göz ü gönülümde gezer
Tutar āhū vaṭan ol yerde ki otlu şuludur

148 Velehü

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

- 1 Beni zıkr itmez el efsâne-i Mecnûna mâ'ıldür
Ne benzer ol baña derdi anuñ takrîre qâbildür
- 2 Beyâbanlarda Mecnûndan gam ü derdüm su'âl itmen
Ne bilsün baır hâlin ol ki menzilgâhı sâhıldür
- 3 Benüm tek olabilmez şöhre-i belâ Mecnûn
Qâbüñ eyler mi bu rüsvâlığı her kim ki 'âqıldür
- 4 Ne müşkil hâli olsa 'aşıkuñ ma'şuq ider çäre
Ger ol bî-derd bilmezse bu hâli hâl müşkildür
- 5 Firâq eyyâmı seyl-âb-i sirişkimden haber tutmaz
Qıyâmet mâ-cerâsından gör ol zâlim ne gâfildür
- 6 Fakiğ-i medrese ma'zürdur inkâr-i 'aşk itse
Yoğ özge 'ilmine inkârımız bu 'ilme câhıldür
- 7 **Fuzûlî** il seni Mecnûndan ârtuğ dir melâmetde
Buna münkir degül Mecnûn dağı ma'küle qâ'ıldür

149 Velehü

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'îlü fâ'ilün

- 1 Şabrum alup felek baña yüz biñ belâ virür
Az olsa bir metâ' aña il çoğ bahâ virür
- 2 Düştüm belâ-yı 'aşka hıredmend-i 'aşr iken
İl şimdi benden aldığı pendı baña virür
- 3 Şanmañ 'aceb ruğub yerine virse la'l-i ter
Bir nağlı kim yaşum ana neşv ü nemâ virür
- 4 Hâki derindür ol ki bütün gün şevâb içün
Hem âya sürme hem güneşe tütüyâ virür
- [51] 5 Kılmaz kabül sûret-i iğbâli bunca kim
Âyine-i vücûduma cevrün cilâ virür
- 6 Ney kimi cismüm oldı gamuñdan delük delük
Dem urdıgumda yerlü yeründen şadâ virür
- 7 Her dertsüzden umma **Fuzûlî** devâ-yı derd
Sabr eyle ol ki derd virüpdür devâ virür

150 **Velehū**

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

- 1 Dil virme ğam-ı ' aşka ki ' aşk āfet-i cāndur
' Aşk āfet-i cān oldığı meşhūr-ı cihāndur
- 2 ' Aşk āfet-i cān oldığı andan bilinür kim
Her kimse ki ' āşıkdur işi āh u figāndur
- 3 Yaşsi görünür şüreti mehveşlerün ammā
Yaşsi nazar itdükde ser-encāmı yamandur
- 4 Yād itme kara gözlülerüñ merdüm-i çeşmin
Merdüm diyüp āldanma ki içdükleri qandur
- 5 Her ebrū-yı ham qatlüme bir hancer-i hün-rīz
Her zülf-i siyeh qaşduna bir ef' ī yilandur
- 6 Ger dirse **Fuzūlī** ki güzellerde vefā var
Aldanma ki şā' ir sözi elbette yalandur

151 **Li-Cenāb-ı Nābī**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Mevc-i murād bāde-i cān-perverümeddür
Harf-i neşāt zīr-i lebi sāğarumdudur
- 2 Benden şoruñ haqāyık-ı esrar-ı ' ālemi
Te' līf-i rāz-nāme-i dehr ez-berümeddür
- 3 Āhumdadur kilīd-i tılısmāt-ı genc-i rūh
Āb-ı hayāt lücce-i çeşm-i terümeddür
- 4 Bāz-ı şikār-gīr-i çerāgāh-ı himmetüm
Kām-ı dü-kevn cünbiş-i bāl ü perümeddür
- 5 **Nābī** ider şükūfeleri dehri ' ıtrnāk
Bāg-ı bihişt hātır-ı nāzikterümeddür

151 **Velehū**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Yektā güherüm meclis-i rindān şadefümdür
Mihri-i tarabum meykede beyt' üş-şerefedümdür
- 2 Hāş itdi cününü baña sultān-ı maḥabbet
Bu maşşib-ı ma' kılde Mecnūn selefümdür

3 Ben bir ʿālem-efrāz-ı cihān-gīrī-i ʿaşqum
Emvāc-ı yem-i ğam sipeh-i şaf-be-şafumdur

4 Hāll olmadı bu ʿuqde-i pīçide-i müşkil
Gīsū-yı dü-tā mesʿele-i muhtelevümdür

5 Nābī eşerüm bī-şek ider hayra delālet
Hayrī benüm āşārda hahrü'l-halefümdür

[52]

153 **Velehū**

mefāʿ İlün mefāʿ İlün mefāʿ İlün mefāʿ İlün

1 O dil kim sāġar-ı bī-reng-i şahbā-yı haqāyıkdur
Anı leb-rīz-i çirk-āb-ı mecāz itmez ne lāyıkdur

2 Tecerrüdle olur aġuş-ı vaşla pīrehen nāʿil
Qabāyı vaşldan mahrüm iden kat kat ʿalāyıkdur

3 Münāsib hem-zebān rüşenger-i āyīne-i dildür
Ġubār-ı çihre-i hātır qarīn-i nā-muvāfiqdur

4 Tevāfuq kande var kim esb-i çerhūñ mihr ile mehden
Bir iki naʿli var biribirine nā-muṭābıkdur

5 Sebū-yı meyle ibriq-i vuzū bir hākdür ammā
Ne hikmetdür bilinmez biri şālih biri fāsıkdur

6 İnanma imtizācın seyr idüp bu çār-erkāna
Dem-ā-dem biribirüñ fırsatın gözler münāfiqdur

7 Daġi kimden ümīd-i şıdık idersin Nābiyā bilmem
Şabāhuñ bir nefesde nışfi kāzib nışfi şādıkdur

154 **Velehū**

mefāʿ İlün mefāʿ İlün mefāʿ İlün mefāʿ İlün

1 Baña gerdünuñ āzārı kem-āzār olduġumdandur
Sipihrüñ vazʿ-ı nā-hemvārı hemvār olduġumdandur

2 Ġubārāsā beni böyle leked-hār itdüġi çerhūñ
Nigāh-ı iʿtibār-ı yārda hār olduġumdandur

3 Reh-i küyından özge rāh görmez çeşm-i hün-pāşum
Düçar olmağ o mest-i nāza nā-çār olduġumdandur

4 İdüp güstāhlıq ol pençe-i hürşide el şunmak
Metāʿ-ı ārzūya germ-bāzār olduġumdandur

5 Benüm āsūde-bāl-i kayd-ı pervāz oldıgum **Nābī**
Şikenc-i zülf-i dil-dāra giriftār oldıgumdandur

155 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Ne virür kām ne kām-ı dil-i nā-kāmı bilür
Luṭf hengāmı hemān 'āşıka düşnāmı bilür

2 Tevbe-i meyde şebāt-ı kademümden şorma
Orasın sākī-i gül-çihrenüñ ibrāmı bilür

3 Gösterür yār devā-ḡāh olana çeşm-i ğazab
O tābīb-i dilüm ancaḡ acı bādāmı bilür

4 Yārı teşhīrde bī-şübhe ise n'ola gönül
O büt-i seng-dile itdügi iḡdāmı bilür

5 Zāhide germī-i 'üryānī-i 'aşkı şorsañ
Peştemāliyle faḡaḡ ḡalvet-i ḡammāmı bilür

6 Süḡan-ı bīhudedden ḡoş gelür āvāz-ı ḡorūs
Bārī ma' nāsını bilmez ise hengāmı bilür

7 'Āşıkuñ ḡāl-i derünün ne şorarsın **Nābī**
Anı 'aşıḡ ne bilür yār-ı dil-ārāmı bilür

156 Li-Cenāb-ı Nazīm

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

[53]

1 Fihrist-i rāz-ı dil ki niçe faşl u bāb olur
Her sübḡası muḡaddime-i şad kitāb olur

2 Dūd-ı siyāh-ı āh ki dilden zuḡūr ider
Tā ḡaşr kuḡl-i bāşıra-i āfitāb olur

3 Bir dil ki derd-i 'aşḡıla zerd ü nizārdur
Bezm-i şeh-i maḡabbete tār-ı rebāb olur

4 Teb-lerze-i maḡabbet ile dil ki ḡastedür
Sīm-āba ḡaşre dek sebeb-i ıztırāb olur

5 Būy-ı ciğer gelürse n'ola dūd-ı āhdan
Te'şīr-i tāb-ı āteş-i dilden kebāb olur

6 Her bir kemīme kaḡresi elmāsı çāk ider
Dilden o girye dīdeye kim intihāb olur

7 Fehm eyleyen lisān-ı dili çün-dil-i **Nazīm**
Her bir su'āla dil gibi hāzır-cevāb olur

157 Velehū

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

1 Gāhī ki hayāl-i kāmēti çeşmüm başar geçer
Görseñ o naḥl-i nāza gönülden neler geçer

2 Derdā ki huşk girye-i aḡyāra raḥm ider
Ben mā-cerā-yı eşkümi añduqça ter geçer

3 Biñ ' aşıkuñ derūnını bir demde çāk ider
Nevk-i ḥadeng-i ḡamze hezārān siper geçer

4 Eyler siyāh-puş serin tünd-bād-ı dehr
Māned-i şem' -i meclis o kim tācver geçer

5 Āmācgāh-ı ḡalbine dil-dāruñ ey **Nazīm**
Tīr-i niyāz u nāvek-i āh-ı seḡer geçer

158 Velehū

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

1 ' Ālem anuñ ki def' -i ḡama cām-ı Cem çeker
' Ālemde cām-ı Cem çeken ādem ne ḡam çeker

2 Sāḡī ayaḡ-ı ' aşkuña el urmazam diyen
Ol bezm-i ḡāşa girmeden evvel ḡadem çeker

3 Gelsün kıyām-ı nāza ḡopursun kıyāmeti
Ḡaddūñ livā-yı ' işve gibi bir ' ālem çeker

4 Hep zīr-bār-ı minnetidür arz ile semā
' Aşkuñ ḡatārı şanma ki bār-ı elem çeker

5 Sevdāgerān-ı vādī bīm ü ümīd-i ' aşḡ
Geh sūd iderse ḡāh ziyān ü sitem çeker

6 Dil āh idince sūz-ı derūnum ' alevlenür
Gūyiyā neheng lücce-i āteşde dem çeker

7 Ruḡsār-ı ḡāldārına meyl eylesem n'ola
Kim āb u dāne şāḡibini dem-be-dem çeker

8 Ḡaḡḡā ider felekde meh-i hāledāra ḡa' n
Her bāde-dil ki sīnesine bir şanem çeker

- 9 Tolsa haṭ-ı haṭā ile levh-i ‘amel **Nazīm**
Nevmīd olma ‘afv-ı ilāhī kalem çeker

[54]

159 Velehū

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Vaşf-ı ruḥuñ ki şafha-i taḥrīre çekdiler
Naşsuñ çıkardılar seni taşvīre çekdiler
- 2 Gözde gönülde ‘aks-i ruḥuñ gūne gūnedür
Gör iḥtilāfı her biri bir yire çekdiler
- 3 Mecnūnuñ oldı Leylī zülfüñ görüp meger
Ḥürşīdi şanma şa‘şā‘a-i zencīre çekdiler
- 4 Da‘vetler oldı dā‘ire başmaduñ kadem
‘Uşşāk ey perī seni teşhīre çekdiler
- 5 Şeb-rev diyü tutup dil-i ‘uşşākı dil-berān
Bend-i kemend-i zülf-i girih-gīre çekdiler
- 6 Zībā yaraşdı vesme hilāl ebrūvānına
Şan zāğ-ı virdiler iki şemşīre çekdiler
- 7 Dendān-ı yāri vaşf idi maşşūd-ı ehl-i dil
Dür-dāneler ki rişte-i taḥrīre çekdiler
- 8 Ḥūn-ı dil içmede o dü-çeşm-i siyāh-mest
Āhū iken ṭabī‘at ile şīre çekdiler
- 9 Yāri **Nazīm** mecma‘-i ‘uşşākā sevķ idüp
Ol şeh-süvārı vādī-i naḥcīre çekdiler

160 Velehū

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

- 1 Kalem-rev-i dile kim kārīvān-ı ğam çekilür
Kaṭār-ı şevķ-fürüşān kadem kadem çekilür
- 2 ‘Aceb mi olsa gülü-süz āh-ı şubḥ-demüñ
Ki nāy bezm-i maḥabbetde böyle dem çekilür
- 3 Şarābı ehl-i dile artuķ itmesün eksük
Meded şaķınsun o sākī ki nāmı kem çekilür
- 4 Sirişk-i dīde geh artup geh eksilürse n’ola
Ki hem taşar dem olur cūybār hem çekilür

- 5 Sipāh-ı aşka tayanmaz hişār-ı cism-i raķīb
Livā-yı āh-ı derūn gibi bir  alem çekilür
- 6 Piyāle dāğ-ı cünündür harīf-i  aşka müdām
O bezm-i hāşda ānn itme cām-ı Cem çekilür
- 6 **Nazīm** levh-i  amel bir haţ-ı haţā ise de
Dem-i hisāb aña  afv ile kalem çekilür

161 Velehū

mefā ilūn fe ilātūn mefā  lūn fe ilūn

- 1 Serümde gül ğam-ı  aşkuñla dāğ-ı haşretdür
Piyāle sensüz elümde ayağ-ı haşretdür
- 2 Reh-i vişālede vādī-i hicre düşmeyenūñ
Delīli hıızr ise de güm-sürāğ-ı haşretdür
- 3 O serv-ķadde n'ola cilvegāh-ı nāz olsa
Hezār dağ ile sīnem ki bāğ-ı haşretdür
- 4 Fetīli rişte-i ğīsū-yı hūr olursa daħi
Viren bu meclise revnaķ çerāğ-ı haşretdür
- [55] 5 Nüvīd-i harf-i ümīde döner mi ğuş-ı kabūl
Nazīm-i zār gibi bī-dimāğ-ı haşretdür

162 Velehū

mefā ilūn fe ilātūn mefā  lūn fe ilūn

- 1 Çemende zevķ leb-i cūybāra ķalmışdur
Şafā-yı  alem-i āb ol dīzara ķalmışdur
- 2 Külāh ğuşesine aldı zūlfini dil-ber
Cünūn-ı dil yine faşl-ı bahāra ķalmışdur
- 3 Hāyāl-i çeşm-i bütān var kalem-rev-i dilde
O fitneler yine bilmem ne kāra ķalmışdur
- 4 Senūñ de bāb-ı murāduñ olur ğuşāde ğoñūl
Hemān müsā ade-i rüzgāra ķalmışdur
- 5 Fiğān ki pençe-i pür-zūr-i  aşķ-ı dil-berde
Nazīm ceyb-i dilüm pāre pāre ķalmışdur

163 **Velehū**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Melāhat-lücce yārūñ ebruvānı mevc-i deryādur
Benüm de baħr-ı sīnem üstüħānı mevc-i deryādur
- 2 'Aceb mi çīn çīn olsa nesīm-i āh-ı 'āşıqdan
Yem-i ħüsne müselsel gīsuvānı mevc-i deryādur
- 3 Ten-i zerd-i nizārumda görenler būriyā naqşın
Qıyās eyler görenler yer yer anı mevc-i deryādur
- 4 Göñül bir 'ālemüñ zevk-i kenār-ı ābın eyler kim
Bün-i gird-āb-ı qaşrı nerdübānı mevc-i deryādur
- 5 **Nazīmā** rūh-baħş olsa n'ola nazm-ı deryā-nūş
Ki her müşgīn-sütür-ı dil-sitānı mevc-i deryādur

164 **Li-Cenāb-ı Rāgıb Paşa**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Ĥum-ı ser-cūş-ı şahbā-yı ħired turfe-cünūmdur
Ĥikem-āmūz-ı Eflātūn 'aql-ı zū-fünūnumdur
- 2 Benüm ol t̄alib-i maṭlab nedān-ı 'ālim-i ħ'āhiş
Beyābān-ı heveskārīde ħayret reh-nümūnumdur
- 3 Benüm ol şehriyār-ı mülk-i istiğnā-yı meşreb kim
Muraşşā' t̄ac-ı Cem bezmümde cām-ı ser-niğūnumdur
- 4 Virür Cibrīle ħayret rif' at-i mi' rāc-ı endīšem
Burāq-ı berq-tāz-ı 'aql-ı küll esb-i ħarūnumdur
- 5 Ben ol siħr-āferīn-i fitne-engīz-i pür-āşūbum
Fesāne tīg-i ebrū-yı bütān naqş-ı füsūnumdur
- 6 Neden sāmān-ı ħüsne böyle mağrūr olmaḡ ol āfet
Sevād-ı çeşmi baħtum surĥī-i ruħsārı ħūnumdur
- 7 Hüner ol curre-bāz-ı ħüsni teşĥīr itmedür **Rāgıb**
Hümā-pervāz-ı nāz-ı ālüftegān şayd-ı zebūnumdur

165 **Velehū**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Mesīhā sūz-ı şevk-ı merg olan cellād ġamzeñdür
Ĥayātı mevt ile taşvīr iden Behzād ġamzeñdür

- [56] 2 Giriftār olmaduğ almışsa bir dil dām-1 zülfüñden
Olup gerd-i ser-i eřmüñ o da āzād-1 ğamzeñdür
- 3  Aceb āsüdedür āzürdekān-1 küşe-i eřmüñ
Cihān-1 fitnede rāhat meger ĩcād-1 ğamzeñdür
- 4 şaf-1 ĭn-1 cebĭne böyle táb-āver midür diller
Cesāretle tekellüf-ber-şaraf imdād ğamzeñdür
- 5 Olur ün hānmān-1 zālīmān zulumet-serā bir ğün
Siyeh rüzĭ-i hüsñüñ bā işi bĭ-dād-1 ğamzeñdür
- 6 Yıkılmaz degme bir tūfān-1 seyl-āb-1 meserretten
Binā-yı kāfirĭdür aşr-1 ğām bünyād ğamzeñdür
- 7 Hirāsān olmasun mı **Rāğĭb**-1 işkeste bāl āhir
Dil-i Cibrĭl hem-i rem-ħurde-i řayyād ğamzeñdür

166 **Velehū**

mef ulü fā ilātü mefā ĩlū fā ilün

- 1 Āzādekān-1 ayd-1 emel ser-firāz olur
Nāz eylesün sipihre o kim bĭ-niyāz olur
- 2 řemřĭr-i ebruvāne siyeh zāğ-1 fitnedür
eřmüñ ne dem ki sürme-keş-i ħāb-1 nāz olur
- 3 Genc-i derūnı hāne-i bĭ-minnet eylemiř
Var mı enĭs-i ğam gibi bir nil-nüvāz olur
- 4 Bāĭ henüz neřve-i feyż-i dem-i řubĥ
Āb u hevā-yı meykede nā-sāze sāz olur
- 5 Yeksān bilen bahār u ħazānın bu ğülřenüñ
Mānend-i serv-i āmet  ömri dirāz olur
- 6 Sālik-i pil hevādan ider ibtidā ğüzer
Āhr reh-i ħaĭate mebde-i mecāz olur
- 7 **Rāğĭb** semend-i nefis-i ħarūnın zebūn iden
Bu  arşada řehāmet ile yekke-tāz olur

167 **Velehū**

mef ulü fā ilātü mefā ĩlū fā ilün

- 1 Zaħm-1 ħadeng-i ğamzesi cān ü cigerededür
Ĝöz degmesün efendi meded gizli yerededür

- 2 Bir ber-güzārın istedüm ol dil-rübā didi
Tīr-i müjem geçerse gönülden nazardadır
- 3 Ğavġā-yı hüsñ ü 'aşķ ola tā bulmaz intihā
Ol mā-cerā miyān-i dil ü çeşm-i terdedür
- 4 Āltun şuyında māhī-i sīm 'aks-i māh-ı nev
Pür-āb-ı hañcer olmuş o zerrīn kemerdedür
- 5 Merdān-ı himmeti zen-i dünyā zebün ider
Bu 'arşanuñ teħāmil-i nā-merdi mürdedür
- 6 Bir kerre sende perde-bürünān-ı sāzdan
Güş it ki güş-māl-i felek perde perdedür
- 7 Hal itdi haṭṭı bend-i girih-gīr-i kākūli
Rāġib ise henüz o sevdā o serdedür

[57]

168 **Velehū***fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

- 1 Nāvek-endāz-ı każaya nigāhi tīr virür
Sā' id firneye ebrūları şemşīr virür
- 2 Hüsni bālā-ter ider cāma düşünce çeşbān
Nev-'arūs-ı sūħana revnaķı ta' bīr virür
- 3 'Aşķ olur kuvvet-i bāzūsuna bādī hüsñüñ
Şīrī bu 'arşanuñ āhūlarına şīr virür
- 4 Nazar-ı pīr-i harābat işin altun idine
Derdine cür' a-i mey neşve-i iksīr virür
- 5 Olayım kaydden āzāde diyen kayde düşer
Deliden uşlı haber nāle-i zencīr virür
- 6 Ne kadar taşlasa şüret virebilmez tedbīr
Kāruñ endāmına perdaḫtı taķdīr virür
- 7 Ne 'aceb bī-mezedür bāġ-ı ümīdüm **Rāġib**
Müşmir olsa şeceri mīve-i taşvīr virür

169 **Li-Cenāb-ı Şābit***mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün*

- 1 Rāz-ı kedū-yı bāde derünında şaķlıdur
Mey-ħāre ile pīr-i muġān bir kaķaķlıdur

- 2 Ser-menzil-i neşāta daḡi vāşıl olmadın
Rinde yeter şurāhi ki şātır ayaklıdur
- 3 Hāl-i siyāhuñı n'ola tellerse māşıta
Cāna ġidā-yı ehl-i maḡabbet varaḡlıdur
- 4 Ol 'ārız-ı sefīd ü ruḡ-ı ālüñi görüp
Şandum ki hem-'inān kıızıl ile aḡlıdur
- 5 Bu ḡoḡka-i devāt-ı siyah-kāse **Şābitā**
Sevdā-yı zūlf-i yār ile ḡara ḡanaḡlıdur

170 Velehū

mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün

- 1 Zann itme merḡadındaki seng-i mezārıdur
Taş oldu ḡaldı ol bütüñ 'uşşāḡ-ı zārıdur
- 2 Sīm-i sefīd-i ḡālīşe beñzer ḡeh-i zekān
'Ayniyle şehr-i Edrinenüñ aḡ pınārıdur
- 3 Her tāze naḡl-i ḡülşeni pīr-i sefīd iden
Berd-i 'acuz mevsiminüñ ḡoca ḡarıdur
- 4 Güyā ḡazāl-i mihr siḡām-ı şu'ā' ile
Ol atıcı dil-āverüñ oḡlı şikārıdur
- 5 Ma'zūr tut bu tāze ḡül-i naḡmı **Şābitā**
Endişemüz ḡadīḡasınuñ yādḡarıdur

171 Velehū

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

- 1 Perī-naḡarları teşḡırde tekellüf ider
Cenāb-ı şeyḡe söz olmaz ḡüzel taşarruf ider
- 2 Göñülde zaḡmını muḡtāc-ı merhem itdi diyü
ḡabīb-i nāzı daḡi ḡamzeye te'essüf ider
- 3 Raḡīb-i kāfire her ḡün gider temelluḡ ider
Faḡīre gelmeli olsa ḡurur tevaḡḡuf ider
- [58] 4 ḡarīb ḡurre-nümādur hilāl-i ebrūsı
Hīḡ istiḡāmeti yoḡ dā'imā taḡallüf ider
- 5 Süḡan-şinās bilür ḡadr-i dānişi **Şābit**
Sözünde şā'ir-i sāḡir niḡün taşalluf ider

172 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 O mālîkler ki bir Yūsuf-^ç izārı nūr bulmışlar
Zenaḥdānında çāh-ı miḥneti maḥfūr bulmuşlar
- 2 Mey-i Kevşerle pür bir kāse-i yāḳūtdur la^ç lüñ
Ḥitām-ı misk ile maḥmūrlar memhūr bulmuşlar
- 3 Dehān-ı gül-şeker-terkībūne nisbetle sulṭānum
Leb-i Şīrīni erbāb-ı ṭabī^ç at şūr bulmuşlar
- 4 Tefaḳḳud eyleyüp güller hezār-ı zār ü bīmārı
Ser-i ḥākister-i miḥnetde pek rencūr bulmuşlar
- 5 Görüp zülfin ruḥunda rāst ol meh-pārenūñ ^ç uşşāḳ
Uşūl-ı çenber-i nev-besteyi māhūr bulmuşlar
- 6 Bu vādīde söz bulmaḳ da **Şābit** pehlevānlıḳdur
Bulanlar bāzū-yı endīşesin pür-zūr bulmuşlar

173 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 ^ç Āşıḳuñ düzaḥa bir vaḳf olacaḳ cānı mı var
Ġallesi kül-ḥana işler dil-i sūzānı mı var
- 2 Üstür-i ğuşşayı ḳaldurmaḳ için ḥāṭırdan
Çekelüm at ḳulağı mı deve tabanı mı var
- 3 Beñzinūñ ḳanı gelür vechi ile bāde içer
^ç Āşıḳuñ beñzine bādeyle gelür ḳanı mı var
- 4 Neyedür nāzişi Rıdṽān-ı behiştüñ cānā
Dehenūñ gibi sımāṭında nemek-dānı mı var
- 5 Şaḥneden muḡ-beçesini şaḳınur pīr-i muḡan
Yoḥsa şeyṭān alacaḳ kāfirūñ Ġmānı mı var
- 6 Ṭāk-ı ebrūsına ḳandīl idecek cānānuñ
^ç Āşıḳuñ başı ṭumanlı dil sūzānı mı var
- 7 Şeyḫ bir keşf ile mi tıydu maḳāl-i mestī
Söz yetiştürmege mey-ḥānede şeyṭānı mı var
- 8 Pāy-ı şūmuñ bu gice ḳaldırıyor mektebden
Ḥācenūñ ḳaldıracaḳ bir meh-i tābānı mı var

9 H azret-i N ab i-i  st ada naz ire dimege
 S abit- s a H aleb n merd-i s han-d nı mı var

174 **Veleh **

fe' il t n fe' il t n fe' il t n fe' il n

1 Şanma kim r het-i dil devlet   ikb lde d r
 B r-ı mi net g t ri gerden-i h mm lde d r

2 V j-g n ba t ile dil-beste-i g s  olma
 D nme ol d zd-i nig ns ra ki  eng lde d r

3   AŐıkn  oynına girmezdi o Ő h-ı rak aŐ
 N' iŐles n Őıketi var s   ti dell lde d r

[59]

4 Tevbeler mi  ayanur muĒ-be e-i bed-meste
 Bir eli c m   biri kabza-i piny lde d r

5 Z kir-i h b-nefes Şeyhi il hiye Őokar
  urma Őeyt n gibi endişe-i ıdl dde d r

6 B -zeb ndur bilen elf z-ı luĒat-ı   aşkı
 Bu lis n merd m-i g y da deg l l led r

7 Kim bulur N b  Efendi gibi hep t ze hay l
 Feyz-i S abit yine p r n-ı k hen Ő lde d r

175 **Li-Cen b-ı G lib**

mef   l n mef   l n mef   l n mef   l n

1 Ben m mu' ciz-bey n-ı nu k-ı b rh num dehanumdur
 Meh-i ma' n yı sak a t g eng Őt-i zeb numdur

2  der r Ően  m d-i h'  b-ı vuşlat d de-i ba tum
  eh-i Őim n-zena d n-ı ha - ver s rmed numdur

3 Ne h cet c nbiŐ-i ebr  ile  m ya ey meh-r 
 Ben m te'Ő r-i peyk n-ı m je  h t r-niŐ n mdur

4 Siperd r Őaf a-i   irf n neberd-i da' viye yoŐsa
 H m-ı eng Őt ile kilk-i h ner t r   kem numdur

5 Fes d t olmasun t  intiz m-ı kişver-i tende
 H v s-ı h ms nezz rem   an Őır p sb numdur

6 Olurken k 'il-i katl-i teĒ f l ol sitem-h dan
 O dem  urb n-ı ŐemŐ r-i nig h olmak ne c numdur

- 7 'Urūc-ı evc-i peştīye zemīn-i ser-bülendīden
Tevāzu' pāye-i rif' at tenezzül nerdübānumdur
- 8 Kıyāmetler kıopardum 'ālem-i endīšekārīde
Ser-encām-ı cevānī fītn-e-i āhīr-zamānumdur
- 9 Pesendüm gülsitān-ı şī'r-i Nābīdür yine **Ġalīb**
Benüm her tab'-ı mevzūn gerçi bir serv-i revānumdur

176 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Sihr o şūhuñ beste-çeşm-i ğamze-i cādūsıdur
Çeşm-i maħbūbān kemend-i zülfinūñ āhūsıdur
- 2 Bağlamışlardur ene'l-Hağ küfrinūñ zünnārını
Berhemenler kim muķīm-i ma' bed-i ğīsūsıdur
- 3 Cāmdur kandīl-i gül-reng-i şebistān-ı vişāl
Būsenūñ yāķūt-ı mey gül-berg-i şeft-ālūsıdur
- 4 Şanki mihrāb-ı ħarīm-i Ka'benūñ Kerrārıdur
Ol nigāh kim ħāne-zād-ı ğūşe-i ebrūsıdur
- 5 Ħasret-i ħāl-i ruħuñla ğarķ-ı mevc-i āteşüz
Şu'le-i eşküñ sevād-ı çeşmümüz Hindūsıdur
- 6 Bıkr-i ma' nīdür ser-ā-ser şūret-i Meryemleri
Öyle bir büt-ħānenūñ şimdi ğöñül nāķūsıdur
- 7 Mevc urur āyīn-i Mevlānāda zevķ-i iştıyāķ
Bāng-i ney **Ġalīb** o bezmūñ nā' ra-i yāhūsıdur

[60]

177 **Velehū**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ser-geşteġān-ı 'aşķı kıayırmağ mı rüzġār
Çerķ ile ħisāb çevirmeğ mi rüzġār
- 2 Ey ġırre-i mülāyemet-i mevc-i ārzü
Tünd olma böyle bir ġün esirmeğ mi rüzġār
- 3 Virmeğ mi ħāk-i maķdem-i dil-dārdan ħaber
Ya ol sebeble ġözlere ġirmeğ mi rüzġār
- 4 Ey pīr-i köhne rīşe-i endīşeden çi sūd
Āhīr dıraĥt-ı 'ömri devirmeğ mi rüzġār

5 Var sen yine ʿ inād ile ālūde ol meger
 Āhen-dilānı kuma yedirmez mi rūzgār

6 Bir kez felekde kāğıd uçursağ o mehveşe
 Āyā peyām-ı vaşlını virmez mi rūzgār

7 **Ġālib** kalur mı keştī-i āmāl böylece
 Çerğ ile hisāb çevirmez mi rūzgār

178 Li-Cenāb-ı Pertev

fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün

1 Bī-nikāb u bā-nikāb ʿ arz-ı cemāl eylerdi yār
 Geh hilāli bedr ü geh bedr hilāl eylerdi yār

2 Geh teğāfūl geh tecāhül geh cefā gāhī ʿ itāb
 İtdigi cevri gehī suʿāl eylerdi yār

3 Gāh güstāhāne ħarf-endāz-ı vaşl oldukça ben
 Dest-i nāzın perde-i ruhsār-ı āl eylerdi yār

4 Gāh teşvīķ-i vişāl ü tenbīh-i firāk
 Geh ferāğ ʿ aşğ ile emr-i muhāl eylerdi yār

5 Gelmez idüm geh vefā mānend-i **Pertev** yādına
 Geh benümçün ğayr ile ceng ü cidāl eylerdi yār

179 Velehū

mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün

1 Şu vaqt oldı daği gelmez mi sākī yevm-i şeklikler
 Ya māh-ı rūzedür qarşuya çıkmaz mı yemeklikler

2 Niçün her demde yok meclisde hūbān-ı nemek-rīzān
 Olur elbet kenār-ı sufre-i meyde nemeklikler

3 Raķīb olsaydı hem-dem bizlere gül-geşt-i şahrāda
 Zemīn ħīlede eylerdi vāfir köstebeklikler

4 Niçün işrāf idersin zāhīd ol rīş-i dırāzı sen
 Yapup şatsun ne olur yüz kadar kıyruğ sineklikler

5 Açılmadıklıkla tāze tāze dāğ u şerħa ey **Pertev**
 Yine zeyn oldı yer yer ravza-ı dilde çiçeklikler

180 **Velehū**

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Ne bu vaż' -1 teğāfül-güne ile ol bilişçikler
Sitem vādilerinden semt-i vaşlı gösterişçikler
- 2 Senüñ maħcüb-1 rüy-1 táb-nāküñ olmasa gönçe
Nedür bu sürhī-i şerm ü hayā ol terleyişçikler
- 3 ' İnān-1 ihtiyārum almağ ister dest-i şabrumdan
Dem-ā-dem esb-i nāza ol binişçikler inişçikler
- [61] 4 Fidā-yı ' aşık-1 nālān qurbān oldıgum meşreb
Velīkin öldüren ağıyār ile bezme gülişçikler
- 5 Şaf-1 ' aşıkda eyler imtiyāz-1 **Pertevi** ĩmā
İşāret eyleyüp ağıyāra gānzeñ gösterişçikler

181 **Li-Cenāb-1 ' Ārif**

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Ğam itdi qametüm ol çīn-i ebrū gösterişçikler
' İtāb eyler yüzinden vech-i ihsāna girişçikler
- 2 Yüzin göstermemek yüz virmemekdür mihre maqşūdı
İdüp destin niqab ol nāz u naħvetle gülüşçikler
- 3 Ne bülbülden ne tūtīden işitdüm bezm-i gülşende
O lüknetler o şekker- ħandelerle söyleyişçikler
- 4 Revāc-1 qadr-i ħüsnin qaşd ider ' uşşāq-1 nālāna
Tecāhül eyleyişçikler bilişler bilmeyişler
- 5 Helāk itdi beni bāzīçe-i tıflānesi ' **Ārif**
Şaded qūy-1 niyāz-1 vaşla geldükçe çekişçikler

182 **Li-Cenāb-1 Nef' ĩ**

mef' ūlū mā' ĩlū mefā' ĩlū fe' ūlün

- 1 İhyā iden endīşeyi feyz-i nefesümdür
Endīşe benüm tıfl-1 dil- i nev-hevesümdür
- 2 Ben mest-i mey-i meykede-i ' aşk-1 Ğudāyım
Takrīr-i rikābumda sebū-keş ' asesümdür
- 3 Oldum güher-i feyz ile deryā-yı ma' ānī
İ' rāb u ħurūf-1 süħanüm ħār ħasumdur

4 Ol kâfile-sâlar-ı reh-i Ka[‘] be-i [‘] aşkum
Kim nâle-i [‘] uşşâk-ı şadâ-yı ceresümdür

5 Olsam n’ola Nef[‘] ĩ gibi Hâllâk-ı ma[‘] ânî
İhyâ iden endîşe mi feyz-i nefesümdür

183 Velehü

fe[‘]ilâtün fe[‘]ilâtün fe[‘]ilâtün fe[‘]ilün

1 Çekdiğüm derdi ne hem-hâne ne hem-râh bilür
[‘] Āşıkım hâl-i dil-i zârumı Allâh bilür

2 Dâd o zâlimden eger böyle kalursa nâzı
Ne figân-ı şeb ü âh-ı sehergâh bilür

3 Söyleşülmez nigâh-i şühı [‘] aceb müstağnî
Ne zebân-ı dil ü ne şîve-i dil-h[‘]âh bilür

4 Ğamzesi âteş-i süzana girür bir cādū
Ne dil-i şū[‘] le-feşân ne [‘] alev-i âh bilür

5 Böyle dil-ber ne belâdur başunâ ey Nef[‘] ĩ
Her nigâhını kazâ âfet-i cân-kâh bilür

184 Kırımı Rif[‘] at Efendi

fe[‘]ilâtün fe[‘]ilâtün fe[‘]ilâtün fe[‘]ilün

1 Cigerüm yârelerin dîde-i giryân büyüdür
Saқы-i emtârla ezhârını büstân büyüdür

2 Nefes alduqça cesâmet gelür ejderhâya
Nefs-i emmâreyi endîşe-i [‘] isyân büyüdür

[62] 3 Dâğ baş sîneye hâtem gibi şöhet-yâb ol
Şevket ü saltanatı mühr-i Süleymân büyüdür

4 Kim ki nev-resi perverde ider bâzūda
Gülünü bâğ-şifat gonçe-i handân büyüdür

5 Lâyık-ı feyz olamaz düşmeyicek hâke nebât
Mütevâzı[‘] olanı rahmet-i Raḥmân büyüdür

6 Rüzgârūñ olur iqbâli kadar idbârı
Şiddet-i olur göre mevcini [‘] ummân büyüdür

7 Bādî-i Rif[‘] atümüz derd ü belâ hoş geldüñ
Hânedânūñ şerefüñ hıdmet-i mihmân büyüdür

185 **Li-Cenāb-1 Fıtnat**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Neşve-i cām-ı maḥabbetle gönül cüş eyler
Çekilen derd ü gamı cümle ferāmūş eyler
- 2 Bir nigāhle komadı derdümi taqrīre mecāl
Çeşm-i mestūñ niçe güyāları ḥāmūş eyler
- 3 Kıl ḥazer alma şaķın ' aşık-ı zāruñ āhın
Seni bir şūḥ-ı sitemkāra felek düş eyler
- 4 Hāle-i māh gibi sīneye çekmiş mihri
Bezm-i vuşlatda o kim yāri der-āgūş eyler
- 5 Sen hemān gülşen-i ḥüsnünde fiḡān it çü hezār
Fıtnatā derd-i dilüñ belki o gül gūş eyler

186 **Li-Cenāb-1 Neş'et**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilün fā' ilün

- 1 Hep āfitāb-ı şehri o mehūñ müşterīsidür
Seyyāre seyr-i mihr-i ruḥı serserīsidür
- 2 Çeşm-i semīn-i zāhid-i ḥuşkuñ kadīd iden
Ḥ'ān-ı behişt-i ḥ'āhiş-i laḥm-ı tarīsidür
- 3 Nām-āver itdi kerr ü fer erbāb-ı zāhiri
Semmūruñ iştihārına ba' iş derisidür
- 4 Bu yürüyüşle kişver-i ḥüsni ḥarāb ider
Ḥatṭı anuñ ' asākir-i fitne çerisidür
- 5 İnşāf ider görünce hemān müslümān olan
Neş'et bu işte kāfiyenüñ kaferisidür

187 **Li-Cenāb-1 Nedīm**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Cefā-yi ṭāli' -i nā-sāzkārı benden şor
Amān amān sitem-i rüzgārı benden şor
- 2 Düşüp ümīde neler çekdigümi ben bilürem
Belā-yı keş-me-keş-i intizārı benden şor
- 3 Bir iki gün ki ne ḡaddārlıkların gördüm
Felek didükleri nā-pāydārı benden şor

4 Zamān-ı va' d-i taḥassürde başkadur ' âlem
O telḥ şerbet-i şîrin-güvârı benden şor

5 Henüz neş'esini görmeden ḥumâr çeker
Nedîm-i dil-şode-i bî-ḳarârı benden şor

[63]

188 **Velehû**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Bir cebînin bir daḥi zülf-i siyehfâmın bilür
Dil ne şubḥun farḳ ider bi'llâh ne aḥşamın bilür

2 Günde biñ kez tevbe itsem i' timad itmez yine
Şeh-levendüm ḳuvvet-i bâzû-yı ibrâmın bilür

3 Degme bir yanmaḳla meyl itmez dile ol ğamzeler
Mestdür ammâ kebâbın puḥtesin ḥâmın bilür

4 Bildigüm ḥun-rîz ise çeşmi o çerkes-zâdenüñ
Şırf kâfirdür ne İmânın ne İslâmın bilür

5 Bûsesinden ğayri bir lezzet var öpmekte lebüñ
' Aşıḳa şorsañ sebep ol zevḳa düşünâmın bilür

6 Hadd-i zâtında duyan ' aşıḳdur anuñ lezzetin
Lebleri düşünâm-ı şîrîñüñ hemân nâmın bilür

7 Bezm-i meyde nuḳle el şunmaz hemân ancak **Nedîm**
Dil-berüñ ' unnâb-ı la' lin çeşm-i bādâmın bilür

189 **Velehû**

mef' ülü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün

1 Zann itme duḥter-i rezi rind ile gizlidir
Anuñla şeyḫ efendi de babalı kızlıdır

2 Bint-i ' ineb de muḡ-beçenüñ tıbḳıdır hemân
Bir meşrebi güşâdece ḳızdur saḳızlıdır

3 Zahid saḳız şarâbını pinhan çeküp dimiş
Bîġâne içmesün bu şudan kim saḳızlıdır

4 Bülbül ağırlıḳ itse n'ola naḳd-i şeb-nemi
Ebkâr-ı gonçe ḥaylî çemenli çeyizlidir

5 Geçmez yolından öpmeyicek naḳş-i pâyini
Üftâden ey nihâl-i çemen yollı izlidir

6 İtdi sefîd dîde-i ‘uşşâkı baħr-ı eşk
Ol kıç levendi şüh meger Akdenizlidür

7 Hâkister olsa ten yine esrâr-ı kâkülûñ
Mânend-i cevher âyîne-i dilde gizlidür

8 Bu heşt beyt ile yine haqqâ ki ey **Nedîm**
İmzâ-yı belâgate kilküñ sekizlidür

190 Velehû

mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘îlü fâ‘ilün

1 Her turrasında bîn şiken-i dil-rübâsı var
Her bir şikenc-i turrede biñ mübtelâsı var

2 Bir pür-nemek kirişmesi bir tatlı ħandesi
Bir şekkerin tekellümi bir hoş edâsı var

3 Seyr it beyaz fesde o zül-i mu‘anberi
Şeb-büyı gör ki berk-i semeden kabâsı var

4 Kim vaşfını ne ben diyeyim ħod ne sen işit
Ammâ biraz vefâcığı nâķış şurası var

5 Bir çeşmi var ki bir niçe yüz biñ lisan bilür
Biñ hem-zebânı hem-demi biñ âşinâsı var

[64]

6 Bilsen begüm iderdi seni eşk bî-ķarâr
Şimdi **Nedîm**ün öylece bir mâ-cerâsı var

191 Velehû

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

1 Taħammül mülkini yıķduñ Hülâgü ħan mısın kâfir
Aman dünyâyı yakduñ âteş-i süzân mısın kâfir

2 Kız oğlan nâzı nâzuñ şeh-levend âvâzı âvâzuñ
Belâsın ben de bilmem kız mısın oğlan mısın kâfir

3 Ne ma‘nî gösterür düşünadaki ol âteşin atlas
Ki ya‘nî şu‘le-i can-süz-ı ħüsn ü ân mısın kâfir

4 Nedür bu gizli gizli âhlar çâk-ı girîbanlar
‘Aceb bir şühâ sen de ‘âşık-ı nâlan mısın kâfir

5 Saña kimisi cānum kimi cānānum diyü söyler
Nesin sen bende bilmem cān mısın cānan mısın kâfir

- 6 Şarāb-ı āteşīnūñ keyfī rūyuñ şu'lelendürmiş
Bu hāletle çerāğ-ı meclis-i mestan mısın kāfir
- 7 Niçün sık sık baqarsın böyle mir 'āt-ı mücellāya
Meger daħi kendi hüsnuñe hayran mısın kāfir
- 8 **Nedīm**-i zārı bir kāfir esīr itmiş işitmişdüm
Sen ol cellād-ı din düşmen-i İman mısın kāfir

192 Li-Cenāb-ı Kırımı Rif' at Efendi

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Sīb-i haddin şordum ol yārin kızıl elmalıdur
Gösterüp ağyārı dir 'uşşākına el mālıdur
- 2 Āb-ı rummān ile mest olmuş iken ol tāze haṭ
La' l-i gül-nārın umup şeft-ālūsın almalıdur
- 3 Zāhire itmez kanā' at bāṭının bilmek için
Şeyh efendi şūrbānın tā ka' rına ṭalmalıdur
- 4 Bir kul oğlı boynına kul ṭolama ṭalmalıdur
Ḳollağında ṭışlayup yoldaş olup ṭalmalıdur
- 5 Ol ṭuzinuñ ṭoynına ṭālib olan ardın ālub
İt gibi yalmalıdur hem ṭurt gibi şalmalıdur
- 6 **Rif atā** böyle güher bulmaṭ çıkarmaṭ güc saña
Kān-ı ṭab' -ı pāk-ı Vehbīden meger ṭalmalıdur

193 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Zeresinden ol meh-i ruhsārın olur ḥor ḥor
Hāleveş ol mehden olmaz bu dil mağdūrdur
- 2 Çeşm-i cādū eyleyüp iḳlīm-i göñli pūr-fiten
Şaldı şāhā mülk-i cāna ol ḥaṭṭ-ı menşūr şūr
- 3 Ey kamer-i ṭal' at rikābuñ için ḥayli gün
Oldı ıṣṭabl-ı teraḳḳup içre mīr-i āḥor ḥūr
- 4 Telḥ-i kām 'uşşākuñı şīrīn-mezāk it o şemmeden
Ḳand-i ruḥ şehd-i lebe ey ḳaşları semmūr mūr
- 5 Ḳad ḳiyāmet ḡamze fitne dīde āfet olsa da
Geçmezem senden urulsa ey şeh-i manşūr şūr

[65]

6 Yine bir sengin dile çarpıldı **Rif at** çäre ne
Görmedi bir parça kat' a hâtır-ı meksür sūr

194 **Li-Cenāb-ı Sāmī**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Farq-i māhiyyet-i dil çeşm-i temāşādandur
Pertev-i nīk ü bed āyīne-i sīmādandur

2 Revzen-i hāneyi sermāda gūşād itmekdür
Serdī-i bezm-i edeb hānde-i bī-cādandur

3 Hāzır ol bezm-i mūkāfāta eyā mest-i gurūr
Raḡne-i seng-i siyeh penbe-i mīnādandur

4 Şāf-dil tīre-nihādāna olur feyz-resān
Güher-efşānī-i sāhil kefi deryādandur

5 **Sāmīyā** hāne-ber-endāzī-i dil-hem-çü habāb
Cūşiş-i mevce-i seyl-ābe-i şahbādandur

195 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Lebün ki bāde-i cām-ı nigāhum olmışdur
Dü dīde mest-i müdām-i nigāhum olmışdur

2 Gül-i ' izārı ki ser-şīşe-zīb-i bāşıratur
Şemīm-baḡş-i meşām-i nigāhum olmışdur

3 Şabāḡa dek tutuşur sūz-i ḡasretünle müjem
Fetīl-i şem' a-i şām-i nigāhum olmışdur

4 Uçar o çeşm-i kebūdun ḡayālī çeşmümde
Kebüter-i ser-i bām-i nigāhum olmışdur

5 O kebk-i ḡüsn cenāḡ-i ḡaḡ ile tutdı gözüm
Ki per-girifte-i dām-i nigāhum olmışdur

6 Nezārem oldı sebep ḡışm-i ḡamze-ş yāre
Keşīde-tīḡ-i niyām-i nigāhum olmışdur

7 ḡamūş olursa da dil gūş-i çeşm ile o perī
Edā-şinās-i kelām-i nigāhum olmışdur

8 Ya gelmese n'ola gül-gün-i eşk o pençe-i mihr
Rübūde-sāz-i zimām-i nigāhum olmışdur

9 Şikeste-rengî-i rüy-i laţîfî ey **Sâmî**
Nişân-i pâ-yi zihâm-i nigâhum olmışdur

196 **Velehû**

mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün

1 Høy-kerde-rü iderse o gül-berg-i ter zühür
Gözden be-cây-i eşk ider âb-i güher zühür

2 Dil-teng-i cevre şehd-i mükâfât ider zühür
Tûţî kafes-nişân iken eyler şeker zühür

3 Bî-hüde itme ehl-i riyâdan ümîd-i feyz
İtmez dıraht-i huşk-nümâdan semer zühür

4 Tab' -ı dürüşti rüy-i mülâyim zebün ider
Ber-geşte eyler âbda ' aks-i şuver zühür

5 Bî-la' l-i yâr ' işret olur telh ü nâ-güvâr
Meyden ider habâb ile şad çeşm-i ter zühür

[66]

6 Dil-çĀn-i zülf-i yârde kaldı esĀr-i bend
Ey bād-i şubh eylemedi bir haber zühür

7 ' Azm itse küy-yi yâre dil-i nâ-tüvânumuñ
Reng-i perĀdesinde ider bāl ü per zühür

8 Āzürdedür tabance-i dest-i nigâhdan
Haţ şanma rüy-i yârden itdi eşer zühür

9 Gird-âb-i baħr-i âteş ider hâle-i mehi
Süz-i nihânum eylese dilden eger zühür

10 **Sâmî** bu nev-ķumâş sezâ ferş-i pâ-yi ola
K' itdi o şâh-bender-i taht hüner zühür

11 ' Anķâ-nâzĀr ĥazret-i NâbĀ Efendi kim
ŞânĀsĀ yokdur ideli nev' -i beşer zühür

12 Üstâd-i kül ĥıdĀv-i cihânbân-i mülk-i nazm
Şânından eyler ' âlem-i ' âra fer zühür

13 Ğayretle çok cevân-i ĥünermendi pĀr ider
Tab' -i bülendi eylese pĀrane-ser zühür

14 Haķ mustazıl-i sâye-i memdūd-i ' ömride
Tâ kim cihânda eyleye şâm ü seher zühür

197 **Velehū**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Mīnā serāy-ı 'ālemi seyr eyleyen bilür
Hüzn-i ḥazān ü zevk-i bahārı gezen bilür
- 2 Zülf-i nigārı müşge müşebbeh tutanlaruñ
Vech-i ḥaṭāsı şüreten ehl-i ḥoten bilür
- 3 Farz itmişdi zīver-i ser zaḥh-ı tışeyi
Ser-dār-ı 'aşq nidüğini küh-ken bilür
- 4 Uymaz usul-i 'aşka hele düzme sözleruñ
Vā' iz senüñ faẓīletüñi pīre-zen bilür
- 5 Zaḥm-ı derūnı açma şakın ğayra **Sāmīyā**
Varsa devāsı yārüñ olan dāğ-zen bilür

198 **Li-Cenāb-ı Rāğıb**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Ḥaḳīkat ehline terfīk reh-nümā yetişür
Bu yolda sālīke hıẓr istemez Ḥudā yetişür
- 2 Hezār gönçenüñ imdādına bu gülşende
Gelür nevbet keşāyişle bir ziyā yetişür
- 3 Teng-bizā' aya sevdā-yı vaşluñ il virmez
Bu gösterişli kumaşa niçe bahā yetişür
- 4 Cünūna şöyle kayşız ki devletinde eger
Hevā teveccüde bulsa maḥal şadā yetişür
- 5 'Aceb vaḥīmdür āb ü hevāsı bāğ-ı nifāk
Virürse bār daḫi ḥām u nārsā yetişür
- 6 Ne āfet olsa gerekdür efendi seyr eyle
Bu neş'e ile o tıfl-ı dil-rübā yetişür
- 7 Olur dü-ḥarfle işrāb-ı müdde' ā kabil
Kelāmı dūr u dırāz itme **Rāğıbā** yetişür

[67]

199 **Li-Cenāb-ı Fıṭnat**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 La' l-i cānāna ğubār-ı ḥaṭṭ ile rağbetlenür
Şübhe yok gerd-i yetimiden kim güher kıymetlenür

- 2 Nefs olur tā' āt-ı hāḳda gerçi bī-tāb u tüvān
Vādi-i 'iṣyāna başduḳça ḳudūm ḳuvvetlenür
- 3 Ğamze-i tātār- çeşm-i yār şaldukca aḳın
Naḳ-i şabr u hüş mülk-i dilde hep ğaretlenür
- 4 Ārzū-yı zülf-i yār ile perīşān olsa da
Nüşha-i dil rişte-i ḥattıyla cem' iyyetlenür
- 5 Her ne rütbe reh-rev-i dest-i emel bī-tāb ise
Küşe-i gir ye's olanlar ol ḳadar rāhatlanur
- 6 **Fıtnatā** ārāyiş-i dünyāya itmez ' itibār
Gevher-i pāk-i ma' ārifle o kim ziyetlenür

200 Li-Cenāb-ı 'İzzet ' Alī Paşa

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Her biri gerçi o şūḥuñ ḥüsn ü behcet üzredür
Ḳıl naẓar ammā belī ğāyet nezāket üzredür
- 2 Baḳ o bālā-ḳadd ḥirām itdükçe ḥatt-ı rüyına
Bir ' alāmetdür o kim gūyā ḳıyāmet üzredür
- 3 Eylemez muḡber bizi ḥār u ḥas-ı mekr ü nifāḳ
Menba' -ı ser-çeşme-i ihlāş şafvet üzredür
- 4 Şanma feryād-ı hezār şavt-ı ḳumrī bī-' abeş
Cümlenüñ ğavġaları ol serv-ḳāmet üzredür
- 5 'İzzet-i zārı su'āl eyleser dil-ber söyle kim
Encümengāh tevekkülde selāmet üzredür

201 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ey hoş ol şeb kim baña ' arz-ı cemāl eylerdi yār
Bī-mecāl idüm ben ibrām-ı vişāl eylerdi yār
- 2 Şāhid-i maḳşūd āġūşumda ben maḥrüm-ı kām
Şubḥa dek teklīf-i vaşlıyla cidāl eylerdi yār
- 3 Pīç ü tāb tābumdan gürīz itmek murād itdükçe ben
Ḥalḳa-ı zülfin kemend-i mekr ü āl eylerdi yār
- 4 Gāh ḥarf-endāz-ı ṭa' n olduḳça yārān-ı şafā
Ḳametın şüret-nümā-yı şekl-i dāl eylerdi yār

- 5 Nār-ı ğayretle ‘araḡ-rīz-i ḡicāb olduḡça ben
Dīdesin mecrā-yı eṣk-i infi‘āl eylerdi yār
- 6 Ğayrı der-kār-ı şafā gördükçe reṣkinden hemān
Kelle-pūşın perde-i ruḡsār-ı āl eylerdi yār
- 7 Koydı istilā-yı bī-tābī beni bir ḡāle kim
ḡayretümden şüret-i bī-cān ḡayāl eylerdi yār
- 8 Süstī-i ḡālī‘ le ben bī-tāb iken ḡayf u dirīḡ
Kendüsin azürde-i fikr-i muḡāl eylerdi yār
- 9 ḡaşılı ‘İzzet Nedīm-i bezm-i ünsā-ünsini
Tā seḡer efsāne-ḡān-ı ḡıl u ḡāl eylerdi yār

202 Velehū

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

[68]

- 1 Dil-i sevdā-zede ol ḡaḡḡ-ı siyehfāma baḡar
Rūzedār-ı elem-i fūrḡati aḡşāma baḡar
- 2 Vaḡşet-ālūde nigāḡ itmede dil-ber ammā
Nāzdur maḡşadı gelmekde bir ibrāma baḡar
- 3 Eylemez ḡıynet-i bed-aşla eṣer zīb-i libās
Bilmeyen sükker ile telḡī-i bādāma baḡar
- 4 Yārūñ esrār-ı ḡad ü zülfini fehmi eylemeyen
Resm-i ser-süre-i ḡarrā-yı elif lāma baḡar
- 5 Reg-güzārında yine şūr-ı ḡıyāmet ḡopmış
Herkes ol dil-ber-i mevzūn-ı ḡoş-endāma bakar
- 6 Dil-i dīvāneyi fikr-i ḡaḡuñ itmiş medḡuş
‘Āḡıl-ı ‘āḡıbet-endīşdür encāma baḡar
- 7 Rūzgār içre ḡurup fülke-i ümmīd ‘İzzet
İrmege sāḡil-i maḡşūda bir eyyāma baḡar

203 Li-Cenāb-ı Rāḡıb

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Āb-ı bī-neşve ile şu‘ le-i āteş başılır
Tāb-ı meyle ne ḡadar āfet-i ser-keşte başılır
- 2 Pest-fıḡratlara zīnet ile rif‘ at gelmez
Olsa her ḡarz ile ḡalīçe mūnaḡḡaş başılır

- 3 Nefy ü işbât-ı femûnde müteḥâlif aqvâl
Mühr-i endîşe bu maḥzarda müşevveş başılır
- 4 Giryedür mâye-i teskîn-i ğubâr-ı ḥâtır
Gerd çıksa felege nâzil olur reş başılır
- 5 Bu fūrū'ât-ı teḥâlûf ki şu'ünâtuñdur
Aşla 'avdetde bu ğavġâ bu keş-â-keş başılır
- 6 Şeşper-i ṭab' ile açdum **Râġib** bu zemîni
Kâleb-i dil-keşe ancâk bu edâ şeş başılır

204 Li-Cenâb-ı Fıṭnat

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Genc-i istiġnâ kadar bir kûşe-i rāḥat mı var
Loḡma-i ḥ'ân-ı ḡanâ' at gibi bir ni' met mi var
- 2 Luṭfi hep dūnânadur tedġîk ile kılsuñ nazâr
Âsyâb-ı çerḡde ehl-i dile nevbet mi var
- 3 Neyle olsun gevher-i vaşluñ hırîdârı gönül
Naḡd-i cāna çâr-sū-yı 'aşḡda raġbet mi var
- 4 Virdi 'uşşâka feraḡ geldükde mektûb-ḡaṭṭı
Yoḡsa maẓmûnunda ey dil müjde-i vuşlat mı var
- 5 Ol şeh-i ḡüsne recâ-yı der-kenâr eylerdi lîk
'Arz-ı ḡâle **Fıṭnat**-ı bî-çârede ḡudret mi var

205 Li-Cenâb-ı Mîr Fâzıl

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

[69]

- 1 Meşâm-ı fikr-i dilde bir ḡayâl-i zülfi-i müşkîn var
O zülfüñ her ser-i müyında ammâ nâfe-i çîn var
- 2 Şıġınsun nermine bî-dîn varsun ol bütüñ 'uşşâk
O kâfir ġamzenüñ her şîvesinde âfet-i dîn var
- 3 Münâhî vâcib ü mekrûḡ lâzım-ı müsteḡab cā'iz
Diyâr-ı 'aşḡdur bu dinde zâhid başka âyîn var
- 4 O şūḡuñ zülfi bir âşüfte-i serdür hevâ ammâ
Siyeh ḡâlinde ġâyet çok şebât u ḡayli temkîn var
- 5 Görenler dūd-ı âḡ sîne-i sūzân mı **Fâzıl**
Didiler ġâlibâ semt-i serây-ı dilde yangın var

206 **Velehū**

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

- 1 İhsān-ı bāgbān-ı felek nā-tamāmdur
Her mīve-i ümmīdi çürükdür ya hāmdur
- 2 Hürmetlüdür yanumda benüm zāhidā şerāb
Mey-hāneler baña daḡi beytü'l-Ḥarāmdur
- 3 La' l-i revān baḡşına tolmış sipāh-ı ḡaḡ
Dergāh-ı ehl-i cūd u kerem izdihāmdur
- 4 Her bir müferraḡı bu cihānuñ muzır olur
Gül bŷy-ı ḡonçe bā' iş-i derd-i zekāmdur
- 5 **Fāzıl**-ı ḡinā-yı ḡab' beni nā-ümīd ider
Ye' sim niḡāb-ı rŷy-ı 'arŷs-ı merāmdur

207 **Velehū**

mŷfte' ilŷn fā' ilŷn mŷfte' ilŷn fā' ilŷn

- 1 Nedŷr ey dil bu ḡadar nāle-i cān-kāh yeter
Dŷşmeni zār u zebŷn itmege bir āh yeter
- 2 Kişver-i sitān-ı dili yıḡdı sipāh-ı semtŷñ
Ḳalmadı şabr u ḡarārum meded ey řāh yeter
- 3 Olsa dŷnyā n'ola başdan başa meftŷn saña
Ḳŷnki ey řŷḡ bŷtŷn 'āleme bir māh yeter
- 4 Eyleme ḡamze-i cānsŷzı efendim isrāf
Dili şayd itmege bir řīve-i dil-ḡ'āh yeter
- 5 Neyleyim ḡayrılaruñ himmet ŷ luḡfin **Fāzıl**
Her umŷrumda baña Ḥāzreti Allāh yeter

208 **Li-Cenāb-ı Rāḡıb**

mefā' ilŷn fe' ilātŷn mefa' ilŷn fe' ilŷn

- 1 Egerçi fitnede ol sīm-i sa' īdŷñ eli var
Belinde ḡançer-i ser-tīzinŷñ de medḡali var
- 2 O āhŷ-beçeyi şayd eylemekde ḡüçlŷk yoḡ
Raḡıb seg gibi ammā arada engeli var
- 3 řafā-yı bezm-i şarabdan geçer mi tıfl-ı hevā
Ki ḡoř maḡāmdur ānda terelli-yel-leli var

- 4 Efendi ta' n idenüñ ' aklı var mı Mecnūna
Gürüh-1 ehl-i hevā içre bir mi biñ deli var
- 5 Nevā-yı ney gibi dil-sūz var mı ' uşşāka
Derūnı dāğla pürdür başında hem-yeli var
- 6 Hevā-yı zülfüñ ile bir şabā mıdur pūyān
Benüm başumda o sevdāyı gör ki tel teli var
- [70] 7 Nazīre dānişe olmaz bu fikr ile **Rāğīb**
Miyān-1 yār gibi nükte-i muḥayyeli var

209 Li-Cenāb-1 Şeyḫ Necīb-i Morevī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Hemīşe vāridāt-1 sīne ger bī-ğamdur ğamdur
Ḥayāl itme şafā-yı dehri boş evhāmdur hemdür
- 2 Akıtdum dīdeden şeh-rāh-1 dilde kaṭre-i eşki
Bulınmazsa ço gitsün sīnede bī-nāmdur nemdür
- 3 Göñüldür şimdi sulṭān tehī ḥ'ān-1 serīr-i ğam
Elinde tutdığı ḥün-1 cigerden cāmdur Cemdür
- 4 Olur sāhil-res-i maḫşūd elbet zevraḫ-1 ümīd
Şalinsun baḫr-i efkār içre dil eyyāmdur yemdür
- 5 Füzün olmaḫdadur aḡyāra rağbet bezm-i vuşlatda
Necīb'üñ ḫadri yoḫ bir ' aşıḫ-1 nā-kāmdur kemdür

210 Li-Cenāb-1 Şeyḫ Rızā

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Bād-1 sitemle her ne ḫadar dāğ-dār olur
Bāğ-1 ümīd bir gün olur lāzezār olur
- 2 Fāriğ-nişīn-i maşṭaba-i ' aşḫ olan gedā
Şadr-1 şafāda ḫaşmet ile şehriyār olur
- 3 Gitdükçe ḫāl-i ḫalka-i zülf-i ' izār-1 yār
Seyr eyle ḫuṭb-1 dā'ire-i rüzgār olur
- 4 Virdükçe bād-1 sünbül-i şahrā ḫaberlerin
Sevdā-yı zülf-i yār ile dil bī-ḫarār olur
- 5 Nazmum ne deñlü hem-çü ḫazef kem-bahā ise
Sem' -i vefā-yı ehl-i dile gūşvār olur

6 Feyz-i kalemle defter-i eşcāra kıl nigāh
Bāg-ı Rızāda mīve-i şîr-i ābdār olur

211 **Li-Cenāb-ı Rāzī**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Ey sehī-serv-i kerem bāg-ı cihān turdukça tur
Gülşen-i pür-zīnet kevn ü mekān turdukça tur

2 Dā'im olsun tūg-ı tevfiķ ü 'ināyet reh-berüñ
Ol revān oldukça sen de ol revān turdukça tur

3 Zātuñı kılmış sūtün hayme-i iķbāl-i haķ
Bārgāh ne kabāb āsumān turdukça tur

4 Rūz u şeb kesb-i rızā'l-llāh için üstāda sen
Mescid ne tārūm ne āsumān turdukça tur

5 Hoş küşāyiş virdi tedbīrūñ bu kārdu heme
Meclis-i gerdūn u şem' -i aķterān turdukça tur

6 Sāye-i cūduñda 'ālem diyeler **Rāzī** gibi
Ey sehī serv-i kerem bāg-ı cihān turdukça tur

212 **Li-Cenāb-ı Rāşid**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 'Ārız-ı dil-berde şanma haķı-ı 'anberfāmdur
'Aķs-i dāg-ı sīne-i üftāde-i nā-kāmdur

[71] 2 Tīg-i gāmeñ dāg-dār itdi dil-i mecrūhūmı
Pehlevānum ol kemān-ebrū reg-i haccāmdur

3 Ger dönende dāne-i hāl-i siyeh gīsūlara
Mürg-i dil üftādedür güyā esīr-i dāmdur

4 Kılca kaldı dil diyü 'uşşāķ-ı zāruñ şekvesi
Mūmiyānuñ vaşfını cānā saña İhāmdur

5 Māni' -i meh-tāb olan şanma husūf-ı hāledür
'Ārız-ı yār üzre **Rāşid** haķı-ı 'anberfāmdur

213 **Li-Cenāb-ı Hāzık**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Vaşla meylī o mehūñ haķı-ı siyehfām işidür
Tāzelerle bizüm ey dil işümüz şām işidür

- 2 Bâdeden rûze-i hicrân demi imsâk gerek
Sâkiyâ cām-ı vişâlûñ işi bayram işidür
- 3 Devlet el virse ayağûñ yeter üftâdelere
Sâkiyâ biz bilürüz būs-ı lebûñ cām işidür
- 4 Āb-ı rû dökme harâretle yüzüñ kızdurma
Çekmek âğûşa o sîmîn-teni hammâm işidür
- 5 Cân-güdâz âteş-i baħrâ ne taħammül itmek
Herkesüñ kârı degül rind-i mey-âşâm işidür
- 6 Bezmümüzde gicelerse o meh-i hercâyî
Câme-ħ̃abuñ görelüm kaydını aħşam işidür
- 7 Seni **Hâzık** göremem hayli zamândur güyâ
Böyle ħâmüşluğûñ egler isem tām işidür

214 Li-Cenâb-ı Râğıb

mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün

- 1 Dil-ħastelerüñ bilmedi şihhat neye dirler
Dârü-yı 'inâyetle ifâkat neye dirler
- 2 Ser-tâ-be-kağem gül gibi ol güş-ı ħaķîkat
Bülbülden işit nâliş-i ħasret neye dirler
- 3 Hem sînesi pür-dâğ hem âvâzesi muħrîk
Neyden bilinür süz-ı maħabbet neye dirler
- 4 Bir sâğar ile yaptı hemân pîr-i ħarâbât
Gösterdi bu gün şeyħe kerâmet neye dirler
- 5 Ma' lüm oluyor noķta-i esrâr-ı femümden
Gül-gönçe-i gülzâr-ı letâfet neye dirler
- 6 Tâ olmaya zehr-âbe çeş fûrkatüñ ' aşık
Derk eyleyemez lezzet-i vuşlat neye dirler
- 7 Şüretde eger **Râğıb**uz ammâ ki cihâna
Fehm eylemedük ma' nî-i rağbet neye dirler

215 Li-Cenâb-ı Ĥaşmet

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

- 1 Salţanat sedd-i reh-i gâile-i keşretdür
Pây-ı taht 'urefâ dâ'ire-i vaħdetdür

- [72]
- 2 Ser-fîrâzâna olur meyl-i nüzûlî ra' duñ
Gösteriş cilvegeh-i şâ' ika-i âfetdür
- 3 Bedr-i kâmilde olur cünbiş-i âşâr-ı husûf
Âfet-i tîre-eşer lâzıme-i şöhretde beni
- 4 Gevher-i kâni gönül kılzüm-i eşküñde bulur
Dürr-i maşşûde maħal ka' r yem-i himmetdür
- 5 Kimsenüñ medħali yoħ vâdî-i şöhretde veli
Böyle ber-geşte iden debdebe-i **Hâşmet**dür

216 Li-Cenâb-ı Fâizî

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Egerçi ħarmen-i ' uşşaka nâz âteşdür
Metâ' -ı nâzede ammâ niyâz âteşdür
- 2 Nesîm-i ruşşata aldanma küy-ı dil-berde
Şaħın şaħın ki hevâ-yı hicâz âteşdür
- 3 Ne kühken o yâr ey dil buña ne ħod Mecnûn
Reh-i belâda neşîb ü firâz âteşdür
- 4 Ya şu' le ħîz olur elbette ya şerâr-engîz
Olur mı ħîç nihân dilde râz âteşdür
- 5 Hevâyı **Fâizî**yâ ' aşka ide gör mağlûb
ĤaĤîĤat âb-ı ħayât ü mecâz âteşdür

217 Velehü

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

- 1 Gidermiş elden evvel şoħbetüñle ħuşşa vü ħamlar
Ĥanı ey câm-ı Cem ol şevĤler ol eski ' âlemler
- 2 Daħi ben şimdi bildüm rûzgâruñ neydügin ey dil
Bilinmezmiş şafâ-yı vaşl-ı yâr ile geĤen demler
- 3 Mübârek olsun ey şüh-ı cihânum reşküñüz yoħdur
Yeñideñ âşinâlar mübtelâlar tâze hem-demler
- 4 Seherden mührelerse yiridür mihr-i cihân-ârâ
Gülün evrâĤ-ı surĤuñ jâle-i ter ħiceden nemler
- 5 Tehî olmadı herĝiz bâde-i rengîn ma' nâdan
Revâdur **Fâizî** reşk itse câm-ı tab' uña cemler

218 **Li-Cenāb-1 Fehīm**

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Figān kim cāme-i ' ömrüm qabā-yı hasret olmuşdur
Girībān-ı hayātum çāk-ı dest-i firqāt olmuşdur
- 2 Bihişt-i rāhatum sensüz baña āzār-ı dūzağdur
Şafā-yı vuşlatuñla şahn-ı külhen cennet olmuşdur
- 3 Hevā-yı ' aşk ile Mecnūn kenār-ı maqşada irdi
Uyup ' aqla Felātūn ğark-ı bahr-i hayret olmuşdur
- 4 Giyelden cāme-i faqrı bulup kīmyā fahriyyet
Libās-ı köhnemüz zill-i hümā-yı devlet olmuşdur
- 5 Meze hūn-ı ciger meyk eşk-i çeşmüm ney fīğān-ı dil
Bu şeb meşrebce bir tertīb-i bezm-i ' işret olmuşdur
- 6 Haqīkat bī-cefā nā-mihribān hūbān-ı İslāmbol
Yine dil ārzü eyler ne çāre ülfet olmuşdur
- 7 Tabībā iltifātuñ istemem zağm-ı dil-i zāre
Nemek-ālūd āzaruñ devā-yı şihhat olmuşdur
- [73] 8 Siyeh çeşmūñ hayāliyle olur hāmūş ehl-i ' aşk
Meger kim meyl-i müjgān sürme-sāy-ı hayret olmuşdur
- 9 Cuyūş-ı terk-i hüsnūñ cāy idelden mülk-i ' uşşākı
Metā'-ı zühd ü dīn ü ' aql u dil hep ğāret olmuşdur
- 10 **Fehīmā** ' andelīb-i gülşen-i şām-ı ğarībāna
Gül-i şubḥ-ı vaṭan hūn-ı şirişk-i ğurbet olmuşdur

219 **Velehū**

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Gelürse ceyš-i haṭṭ-ı çār-erkānı çalar çarpar
O kāfir ' aql u dīn u şabr u sāmānı çalar çarpar
- 2 O çār-ebrūya bī-çāre gönül nā-çār çarpıldı
Meger düzd-i perīdür nev'-i insānı çalar çarpar
- 3 Senūñ Tātār-ı zülfūñ düzd-i ğamzeñ çeşm-i fettānuñ
Ki bir demde ' Irāq u Rūm u İrānı çalar çarpar
- 4 Süzüb çeşm-i siyeh-mestin düzer t̄abūr-ı müjgānuñ
O beçli meçli kāfir mülk-i İmānı çalar çarpar

- 5 Raķīb-i dīv-sīret hātem-i la' lūñ öper elbet
O bed-hū sihr ile mühr-i Süleymānı çalar çarpar
- 6 Firāk-ı vuşlatuñla girye-nāk olduķça çeşmānum
Hurūş-ı cūş-ı eşküm seyl-i tūfānı çalar çarpar
- 7 Tecellīzār-ı dāğ-ı sīnemi gördükçe pervāne
Per ü bāl-i hāsedle şem' -i sūzānı çalar çarpar
- 8 Züleyhā-yı hayālüm dāmen-i elfāzı tutdukça
Nigāristān-ı ma' nā Yūsufistānı çalar çarpar
- 9 Çeküp tīg-ı hayāli Şevketāne ceyš-i eş' arım
Bu vādīde sūhan-sencān-ı Īrānı çalar çarpar
- 10 **Fehīmā** şā' irān-ı bü'l-hevesde qalmamış insāf
Qanā' at eylemez mażmūna dīvānı çalar çarpar

220 Li-Cenāb-ı Rāğīb

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Virde bezm-i şevka peygām-ı kudümün cūşlar
Oldı güller gibi lebrīz-i tebessüm gūşlar
- 2 Tūṭī vü āyīne şāhiddür bu kavluñ şıdkına
Nuṭqına şüret virür güyālaruñ hāmūşlar
- 3 Geh hayālün geh vişālünle olur naqş-ı nigīn
Devlet-hüsnuñde hīç qalmaz tehī āgūşlar
- 4 Lāübālī vaz' -ı rāhat-baḥşa ma' nīdür hıred
Bunda ḥasret-keş olur zevķ-ı cünūna hūşlar
- 5 Bār-ı miḥnet çekmeyen olmaz ber-ārā-yı kemāl
Bī-ta' ab-ı şāyeste-i teşrīf olur mı dūşlar
- 6 Tāc-ı fāğfūra değışmezler sıfāl-i köhneyi
Cām-ı meyden geçmeyüp serden geçen ser-ḥoşlar
- 7 Şūḥ-ı endek-sālenün rüsvāy olur dil-dādesi
Oynadur 'uşşāqımı eṭfāl-ı bāzī-gūşlar
- 8 Ḥāṭır-ı aḥbābdan **Rāğīb** ferāmūş oldu hep
Bezm-i ünsā üns-i ülfet zevķ-ı nūş-ā-nūşlar

[74]

221 Li-Cenāb-1 Cevdet

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bezm-i ğam sāġar-keşi dil-hündur
Neş'eli zann itdigüñ maḥzündür
- 2 Naqd-i vaqtin ' İş ü nūşa şarf ider
Ehl-i zevküñ ekşeri medyündür
- 3 Mā' il-i ḥübāndur erbāb-ı ' aşķ
Leylīye meyl eyleyen Mecnündür
- 4 Böyle cevrin mi çekerdüm ol mehüñ
Âh bahtum neyleyim vāründür
- 5 Cevdetā ġurbetde cevr-i dehr ile
İztrābum jīveden efzündür

222 Li-Cenāb-1 Ḥayālī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Cihān-ārā cihān içindedür ārayı bilmezler
Şu mähiler ki deryā içredür deryāyı bilmezler
- 2 Ḥarābāt ehline düzaḥ ' azābın anma ey zāhid
Ki bunlar ibn-i vaqt oldu ğam-ı ferdāyı bilmezler
- 3 Şafaķ-ġün kan içinde dāġını seyr eyler ' aşıķlar
Güneşden zerre görmezler felekde ayı bilmezler
- 4 Ḥamīde kadlerine rişte-i eşki taķup bunlar
Âtarlar tır-i maķşüdü nedendür yayı bilmezler
- 5 Ḥayālī faķır şalına çekenler cism-i ' uryānı
Anunla faḥr iderler aḥlas u dībāyı bilmezler

223 Li-Cenāb-1 Rāġıb

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Şānma menşür-ı ḥired yā ' iffet ü taķvā yürür
Bezm-i Cemdür bunda ḥük-m-i cām-ı ğam-fersā yürür
- 2 Bī-sütünü zor-ı Ferhād eyledi sā' ir-meşel
Himmet-i ' uşşāķ olunca kūh pā-ber-cā yürür
- 3 İmtiyāz-ı şābit ü seyyārı müşkildür ḥayāl
Zann ider sükkān-ı geştī şāḥil-i deryā yürür

- 4 Geçse de zemm-i raķībi hoş geçer ta' bīrde
 ' Āşıkunñ hakkında zālīm āh-ı bī-perva yürür
- 5 ' Ālem-i ābuñ hevāsı mu' tedil eyyāmdur
 Mevsim-i şayf ü şitāda zevrāk-ı şahbā yürür
- 6 Her meṭā' un bir revācı var bu bendergāhda
 Geh taḥammül geh niyāz ü gāh istiğnā yürür
- 7 Tıtdı şark u ğarbtı ser-tā-pā şadā-yı tal' ati
 Medḥine ol mehveşünñ **Rāġib** degül dünyā yürür

224 Li-Cenāb-ı Zekāyī

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- [75] 1 Āfitāba baķamam ḥāṭıruma yār gelür
 Māha noķşān irer ol gice dil-dār gelür
- 2 ' Avn-ı ḥaķ yāver olup ire Ḥudādan tevḥīķ
 Bu ḥarābāta ne mestāne ne hüşyār gelür
- 3 Elm-i hicrūñ ile küşe-i vaḥdet yegdür
 Baña aġyāre müdāra ḳatı bilen ' arz gelür
- 4 Ḥırķa ber-düş olalı yār ile hicr ü ğamda
 Belüñe ne ḳubbe-i gerdün başuma ṭar gelür
- 5 Deşt-i hāmün-ı ferāgatde yürü āzāde
 Müjde-i nuşret ile gör nice tatar gelür
- 6 Seni bir laḥza ferāmuş idemem sultānum
 Göñlüme daġdaġa-i keşret-i efkār gelür
- 7 Olur elbette **Zekāyī** bize Allāh mu' in
 Bu teselli dil-i maḥzūnuma her bār gelür

225 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Hümā-yı himmetüm bād-ı hevāya raġbetüm yoķdur
 Ḳanā' at küşesinde rüzġara minnetüm yoķdur
- 2 Ḥam oldı ḳāmetüm bī-hude ḥalkunñ imtinānundan
 Kelāmunñ toġrısı bār-girāne ṭāķatüm yoķdur
- 3 Meyünñ keyfiyyeti sākī ile germiyyetin söyler
 Benüm bintü'l-ineb mekkāresiyle ülfetüm yoķdur

- 4 Hele meclisde maḥbûb olmayunca ‘işret itmezsem
Mürâyî zâhid-âsâ bezme bârı şıkletüm yoḡdur
- 5 Baña bir menzil olsa künbed-i gerdündan ḥâric
Bu saḡf-ı bî-sütün altında zîrâ râḡatum yoḡdur
- 6 Ümîdüm vâhibü’l-iḡsân olan Mevlâyadur ancak
Ĝamum var ise gerdün-ı deniye ḡacetüm yoḡdur

226 Li-Cenâb-ı Râġıb

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- 1 Tıflıdur gitdükçe ol meh-rû gelür âfetlenür
Gün-be-gün artar gürüg-ı ḡusni mâhiyetlenür
- 2 Her ne rütbe deşt-i bîmârı taleb î-tâb olur
Genc-i istiġnâ-güzînân ol ḡadar râḡatlanur
- 3 Nâḡış olmaz feyzi zâtı telḡî-i eyyâmdan
Bâde telḡ olduḡça artar neş’esi ḡuvvetlenür
- 4 Lâl olur elbet zebân-ı ḡâme-i piçîde Mûsâ
Ḳılca ġamdan ḡab‘-ı erbâb-ı süḡan ‘illetlenür
- 5 Kâse-i lebrîz-i fâġfûr olsa da virmez şadâ
Servet efzâyîş bulınca aġniyâ ḡissetlenür
- 6 **Râġıb** olsun ilḡifât itsün de bir ‘âlî himem
Şi‘r-i pâküm gör nice ḡaleblenür şevketlenür

227 Li-Cenâb-ı Celâl

mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün

- 1 Cemâlünñden cüdâ düşmek benüm cânâ celâlümdür
Celâlinle baña cevriyleseñ maḡzâ cemâlümdür
- 2 Cemâlünñ pertevinden ‘aḡs âlur âyîne-i ḡalbüm
Seni bir laḡza şâhum görmemek ammâ cemâlümdür
- [76] 3 Cemâlünñ bezm-i ḡusnüñde baña bir özge ḡâletdür
Şehîd-i ġamzeñ olsam bilmiş ol canâ cemâlümdür
- 4 Cemâlünñ şem‘ine cem‘ oldılar üftâdeler ammâ
Benüm pervâneveş per yaḡdıġum hâlâ cemâlümdür
- 5 Cemâlünñ bu perîşân ḡâline raḡm eyle gül ḡâfız
Esîr-i zülfünüm cevri ḡamuñ zîrâ cemâlümdür

228 Li-Cenāb-ı Es'ad

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Şerh-i sīne benüm mülk-i dile rāhumdur
Dāğlar revzene-i hātır-ı āgāhumdur
- 2 Jengdār-ı hāṭ iden āyine-i ruhsāruñ
Pīç ü tāb- nefesümdür eṣer-i āhumdur
- 3 Tīğ-i hicrān ile faşl ile hemān da' vāmuz
Ḳatlūñ ey şūḡ benüm maṭlab-ı dil-h'āhumdur
- 4 Tīregī-i şeb-i baḡt-ı siyehümden ḡorḡmam
O meh-i ḡüsn kibir şāh-ı felek-cāhumdur
- 5 Es' adā ḡādir iken mu' cize hārūt-ı ḡalem
Rāh-ı eṣ' ārda siḡr itme büyük cāhumdur

229 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Gün olur ey meh-i nāzum bu şabāhet de geḡer
Bizi hicrānda ḡoyan bu şeb-i ḡayret de geḡer
- 2 Vāşıl-ı evc-i ḡabül eyle recāmuz yoḡsa
Yerde ḡalmaz şanemā āh-ı felāket de geḡer
- 3 Nāḡudā Nūḡ-ı Nebī oldıḡı dem şek yoḡdur
Ġavṭa-i varṭa-i ṭūfān bu nevbet de geḡer
- 4 ḡaṭ gelüp leşker-i ḡüsn geḡecek dil-dāruñ
Dili muḡber iden ol kīne vü naḡvet de geḡer
- 5 Şāf ḡıl āyine-i sīneñi nīk ü beden
Ṭab' a āmed-şüd iden şüret-i ḡayret de geḡer
- 6 Çekilenler ḡalur Es' ad bu cihān içre hemān
Vaḡt-i şādī de gelür mevsim-i miḡnet de geḡer

230 Velehū

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Nisbetle şimdi ' unşurumuz ṭumṭurāḡlıdır
Aşl-ı binā-yı ten yalañuz çār-ṭaḡlıdır
- 2 Mestānelikle muḡ-baḡenüñ düşme ārdına
Pek ḡoḡ ḡaçar füsün u ḡiyelde ayaklıdır

- 3 Gavgāgerī-i hüsni taķınmış o fitne-cū
Hançerle tîğ-i gânzesi kanlı bıçaķlıdır
- 4 Kaysuñda rāh-ı ‘aşķda ot tıķdı canına
Şīt-i derā-yı şöhretümüz çingıraķlıdır
- 5 Evvel benümle itdügi dūr u dirāz-ı nāz
Pek dil-nişīn fıkradır ammā firāķlıdır
- 6 Ört baş ider hemān anı aġyār uyanmadan
Zīrā ol āhū-beççe-i fitne yataķlıdır
- [77] 7 Darbhāne-i dūrūbdan Es‘ ad çıkan cinās
Zīr-i zemīn-i vādī-i şābitde şaķlıdır

231 Li-Cenāb-ı Rāġıb

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Maħbūb ararsa tünd edāsın arar bulur
Müşgil-pesend-i ‘aşķ belāsın arar bulur
- 2 Geh deyr ü gāh Ka‘be gehī sūmnātda
Haķķ-cūy ķande olsa Ĥudāsın arar bulur
- 3 Ebleh-firīb çār-sū-yı şöhret itmege
Kālālaruñ sipihr-i ķabāsın arar bulur
- 4 Olmış yā olmamış mey berrāķ u cām şāf
Rindān hemīşe kendi şafāsın arar bulur
- 5 Ser-geşte-i ĥavādiş-i eyyām iken yine
Çok keştī-i ümmīd hevāsın arar bulur
- 6 Baħt olmayınca ĥüsn-i tabī‘ at neyi müfīd
Şā‘ib de olsa ĥaķķ ĥaķāsın arar bulur
- 7 **Rāġıb** olur zamānede kim bir pul eylemez
Şanma hūnerle kim ki bahāsın arar bulur

232 Velehū

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Leb-i cān-baħşı gibi ĥasteye bir em mi olur
Ten-i kāfūrı gibi dāġına merhem mi olur
- 2 Bir nefes giryeden ārām degül dīdelerim
Ėam-ı ebrūñla ķan dökmedigi dem mi olur

- 3 Ehl-i taqlīd ile rūşen-dil ider mi ülfet
Berk-i gül-gönçe-i taşvīrde şeb-nem mi olur
- 4 Bir ayağ ile ğam-ı ‘ālemi pāy-māl idecek
Kūşe-i meykededen özge bir ‘ālem mi olur
- 5 Cām-ı sersār gibi ben daği keyfiyyet ile
Lebini būs idedüşsem o bütünkem mi olur
- 6 Bir dil-i gönçe ki luţfuñla olur işgüfte
Gül-şad-berk gibi bir daği dirhem mi olur
- 7 Hāmedür **Rāğīb** olan fātiḥ-i iklīm-i süḥan
Līk her dest-i heveskāre müselleme mi olur

233 Li-Cenāb-ı Nā’ilī

fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün

- 1 Nāleler kim nağme-senc-i ḥāhişe demsāz olur
Muṭrib-ı çeşmi hemān meşgūl-i sāz-ı nāz olur
- 2 Ğamzesi kan dökmede itmez tenezzül Rüsteme
Lebleri cān virmede ‘īsīye ḥarf-endāz olur
- 3 İçse kanın kāse kāse her nefes biñ ‘āşıkuñ
Ğamze-i ḥunḥarı ancak nīm-mest-i nāz olur
- 4 Böyle mest-i nāz-perverden kaçır mı ehl-i ‘aşk
Neşvedār-ı ḥüsn olanlar şuḥ olur ṭannāz olur
- 5 Pāy-māl-i nāz ider bir gün seni ol şeh-süvār
Dem gelür ey **Nā’ilī** bir mūrada ‘izāz olur

[78]

234 Velehū

mef’ ulü fā’ ilātü mefā’ ilü fā’ ilün

- 1 Mecnūna pīşvā-yı ḥaḳıḳat cünün yeter
Leylā-yı ‘aşka rīk-i heves reh-nümün yeter
- 2 Sen ey sirişk-i dīde hemān kār-ı ḥaşrı gör
Bünyād-ı çarḫa āteş-i āh-ı derün yeter
- 3 Fehm-i merātib-i ğam-ı ‘aşk eyleyen dimez
Kām-ı dile müsā’ade-i çerḫ-i dün yeter
- 4 Pāy-māl-i çerḫa tesliye-baḫş-ı nevāziş ol
Āzār-ı ḥāṭıra dil-i miḫnet-füzün yeter

5 Maksūd Nā'īlī ser-i kūy-ı vıŝal ise
Mecnūna dest ü Kūhkene bī-sütün yeter

235 **Li-Cenāb-ı Nevres**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Güm-reh ol kimse ki güm-geşteyi güm-rāh bilür
Mest-i nā-āgehi āgāh olan āgāh bilür

2 Kūy-ı cānānı arar tıfl-ı dil ey Hızır yetiş
Nev-hevesdür dağı ne menzil ü rāh bilür

3 Şeb-i hicrānda çekdüklerimi hıç şorma
Anı bir ben bilürem bir dağı Allāh bilür

4 İtdirür kevkebimi mihr ile bir gün hem-ser
Resm ü rāh-ı felegi āh-ı seşergāh bilür

5 ' Ārif āzürde-i üftādegī olmaz **Nevres**
Ka' r-ı çāhı meh-i Ken' ān raşad-ı cāh bilür

236 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Muttaşıl dīde ser-āsīme-i hayret görünür
Bilmem āyīne-i hayretde ne şüret görünür

2 O kadar küştesi çoқdur ki ser-i kūyından
Dīde-i merdüme şahrā-yı kıyāmet görünür

3 Dāmen-ālūdeye tehdīd-i edeb kār itmez
Girse de duğter-i rez şīşeye elbet görünür

4 Cebhe mir' āt-ı şanem-hāne-i dildür pāk ol
Tıtalum niyetüñi itme irā'et görünür

5 ' Āleme mevķıf-ı dīdārdur erbāb-ı nazar
Çeşm-i ' irfāna bidāyetde nihāyet görünür

6 Kār-ı ' aşķ yine sen sehl şanursın zāhid
Saña lebrīz-i gāzab bir gün o āfet görünür

7 Hāzret-i Rāğıb Efendiye idersem tanzīr
Nevresā baña da da' vā-yı belāgat görünür

237 **Velehū**

fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilūn

- 1 Zāhid-i tīre-dilūñ sūd-ı kıyāmı sızıdur
Zīr-i ser ‘aşık-ı rüşen-dile yārūñ dizidür
- 2 Rūh-bağş olmada tutdı yerini ‘İsā’nuñ
Güiyā duğter-i rez hażret-i Meryem kıızıdur
- [79] 3 Tatlıdur telhī-i düšnāmı bile dil-dāruñ
Lebi hem-şīre-i şekkerūñ baldızıdur
- 4 Çünkü sen dün gice nüş-ı mey-i nāb eylemedūñ
Ey gözi kanlu ruğun böyle neden kırmızıdur
- 5 Kırm-i şeb-tāb gibi gāh çıkar gāh batar
‘Acebā kañkı felāket-zedenūñ yıldızıdur
- 6 Şağn-ı sīnemdeki hep dāğ degüldür **Nevres**
Başdı ol şūğ-ı sitem-pīşenīñ atı izidür

238 **Velehū**

fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilūn

- 1 Haclegāh-ı Hüsrevi bir şeb ki tezyīn itdiler
Hūn-ı Ferhādı hınā-yı pāy-ı Şīrīn itdiler
- 2 Dāğlarla virdiler ārāyiş-i nev sīneme
‘Aķıbet derdin şükür bir pāre teskīn itdiler
- 3 Çeşme-i hayvān degüldür ‘ārif e gird-ābdur
Hızrı ol ser-çeşmenūñ başında tekfīn itdiler
- 4 Çıkmadı bir nīm-ten kadd-i bülend-i himmete
Atlas-ı gerdūnı bir kaç kerre tağmīn itdiler
- 5 Deyrde tevḥīd ider zünnār bağlar Ka‘ bede
‘Ārif e bu vech ile telķīn-ı āyīn itdiler
- 6 Ebruvāna vesme çekdi hūblar ġāfil mebāş
Ey dil-i miskīn yine şemşīri miskīn itdiler
- 7 Ben o gün kesdüm ümīdüm **Nevres**-i āvāreden
Kesk-i nāzın ol şeh-i hunğārenūñ zīn itdiler

239 **Li-Cenāb-1 Rāġīb**

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

- 1 Erbābı ile sūz u güdāza alışıkdur
Āl şem' i kula tekyede bir eski ışıkdur
- 2 Pür-zīb ise de dāġla her çend derdinūñ
Sineñde de yak tazesin ' aşık yakışıkdur
- 3 Düşuñda perīşān görelı zūlf-i siyāhın
Hep gördüġi düş ' aşık-ı zārın karışıkdur
- 4 Zann itdi görüp ' aks-i ruḡucāmda sākī
Mā-beyni meger āteş ü ābuñ karışıkdur
- 5 Ya medhūñi ya zemmūñi **Rāġīb** ider inşā
Mānend-i ḡalem dost lisāmı iki şıkdur

240 **Velehū**

mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn

- 1 Egerçi sāde-ruḡān ' aḡd-i vaşla peklik ider
Ḥaṡṡ-ı āver anı da ammā ḡatı tülkeklik ider
- 2 Şaḡın o şūḡa ṡutuşdurma gizlice sāġar
Hevāyī-meşreb olur şoñra bir fişeklik ider
- 3 Gelürdi bezme o meh dönmeyüp bu şeb ammā
Yine zamāne ḡomaz ḡorḡaram feleklik ider
- 4 Tehī mi laḡt-ı çiger iddiḡārı ' uşşākuñ
Şeh-i serīr-i ḡama cā-be-cā yemeklik ider
- [80] 5 Lebūñ melāḡatini bilmeyen nemek-be-ḡarām
Ḥalāvet sūḡanuñda ne bī-nemeklik ider
- 6 Kimūñ ki cevheri şāf olsa ' ayb-bīn olmaz
Görür mi kimse hīç elmāsı kim miḡeklik ider
- 7 Faḡat şikāyet-i ' aşḡı ben eylemem **Rāġīb**
Bu müdde' āde dil ü dīde müştereklik ider

241 **Li-Cenāb-1 Vehbī-i Keḡeci-zāde**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Bir ' aşıkuñ ki dil-ber-i ' ālī-nijādı var
Baḡt u sitāresinden anuñ ne murādı var

- 2 İtmez qarîn men^ç -i kazâ bed-du^ç âsını
Bir kimsenüñ ki bāb-ı Hāka istinādı var
- 3 Naqş-ı vefādur ^ç âlemi teşhîr eyleyen
Ancaq cehanda mühr-i Süleymānuñ adı var
- 4 Kāmil nazar yanında meh-i nevle āsumān
Bir kâse-i şikesteğe beñzer künādı var
- 5 İtmez süḥanda kadrümi ikrār müdde^ç ĩ
^ç Aql- selīm yoq degül ammā ^ç inādı var
- 6 **Vehbî** ki itdi qāzı-ı hācāta ilticā
Senden felek ne bîmi ne ḥod bir murādı var

242 Velehū

mefā^ç ilün fe^ç ilātün mefā^ç ilün fe^ç ilün

- 1 O dil ki vādi-i nā-kāmi ile ülfet ider
Ne baḥt-ı dūna ne luḥf-ı sipihre minnet ider
- 2 Olur netīcesi leb-ḥāre-i ḡam u ḥayret
Firāq-ı la^ç lüñ ile ^ç İş ü ^ç işret ider
- 3 O ḥūninüñ n'ola yanında ḥançeri yoḡise
Helāk-ı ^ç āşıka tîr-i nigāh kifāyet ider
- 4 Niqābın eylemesün ref^ç görmedük çoqdan
O nūr-ı dīdeğe şāyed nazar işābet ider
- 5 Raqībūñ āh-ı gelü-gîri ki mü'essir olur
Firenk zaḥmetidür el-ḥazer sirāyet ider
- 6 Yanuñda olmaz ise leb-güşā-yı şekve n'ola
O māhı **Vehbî**-i zār āhdan şıyānet ider

243 Velehū

mef^ç ulü fā^ç ilātü mefā^ç ilü fā^ç ilün

- 1 Üftādelerle gerçi o meh senli benlidür
Benlik iderse de yaqışır çifte benlidür
- 2 Berrāq sīnesin görelî yāsemen gibi
Bāḡuñ gül-i sefidine baqmam dikenlidür
- 3 Virmez şafā-yı la^ç l-i lebin ḥātem olsa da
Aşl-ı ^ç aqıķı ḥoş bilürüz kim Yemenlidür

- 4 Hür-ı cinān hayāli ile alma iki zen
Vā' ız bilür misin zen-i dünyā düzenlidür
- 5 **Vehbī** yakışmış ol leb-i cān-bağşa hatt-ı sebz
Güyā kenārı çeşme-i Hızruñ çemenlidür

[81]

244 **Velehū***fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

- 1 Çeşm-i merdüm-keşine her müje bir tîr virür
'Āşık öldürmege ebrūlarını şemşîr virür
- 2 Zülfi aşüftesin eylerse de dīvāne-i 'aşk
Yine yābāna bırakmaz ser-i zencîr virür
- 3 Henüz ol tıfl-ı cefā-perver ü şîrîn-i dehenüñ
Lezzet-i büsesi zevk-i şeker ü şîr virür
- 4 Cezb iden dā'ire-i vuşlata zerdür yarı
H'āce bî-hüde bize nüşā-i teşhîr virir
- 5 Cem' -i dīvāne n'ola küşiş iderse **Vehbī**
O şeh-i hüsne yazar hālını taqrîr virür

245 **Velehū***mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün*

- 1 Kālā-yı vaşl-ı bî-bedeli nakd-i cān deger
Kıymetli büse-i leb-i yāķütü kan deger
- 2 Bağdum ālur göz ile o Yūsuf-melāhate
İklîm-i Mışrveş niçe kişversitān deger
- 3 Mîl-i şu' ā' ile gözine çeķsün āfitāb
Bir sürmedür ki hāk-ı rehi İşfahān deger
- 4 Bu hüsni bî-bahāne-i 'ālem-bahā ile
Gördüm ki yüz görümlügi yüz biñ cihān deger
- 5 Degmez eli cevābını taħrîre nāzdan
Ol şūha gerçi nāme-i hasret-keşān deger
- 6 'Uşşāk içinde bendesini pek nişānlamış
Tîr-i nigāhı cāna gelür her zamān deger
- 7 **Vehbī** cemāl-i zāde-i ra' nā-yı tab' ıma
Korķum budur ki bed-nazar-ı hāsīdān deger

246 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Āh bir muğ-beçe gāretger-i sāmānumdur
Çeşm-i kāfir-nigāhi düşmen-i ĩmānumdur
- 2 Āyet-i hūsn oqınur resm-i haṭ u hālinden
Ṭarz-ı İncıl ise de ma' nī-i Kur'ānumdur
- 3 Çeşm-i bīmārı gamıyla olalı dil-ḥaste
Ṭab' -ı İsā daḥi ḥayret-keş-i dermānumdur
- 4 Semt-i deyrinde döğüb sīmemi nākūs gibi
Ergānūn nağmeleri nāle vü afgānumdur
- 5 Tār-ı zūnnār ise bā' is-i cem' iyyet olup
Rište-i perçemi şīrāze-i dīvānumdur
- 6 Var mı ol āfet-i Rūmuñ 'acabā misli diyü
Rumeli pā-zede-i mevkib-i seyrānumdur
- 7 Görüp ol māhı fetıl aldı fenderde **Vehbī**
Mūm olan yanmağa şem' -i dil-i sūzānumdur

[82]

247 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Sīb-gābgāb tāze kim nev-bāve-i Almalı'dur
Diş kirāsı istemez şeft-ālūsın almalıdır
- 2 Ortaya düşdüm diyü gāhī miyānuñ ḳollayub
Ol ḳul oğlunuñ gehi boynuna ḳol şalmalıdur
- 3 Külbe-i tārīkümüzde şem' a ḥācet ḳalmasun
Bizde aḥşamlarsañ ey meh şubḥa dek ḳalmalıdur
- 4 Saz çalarken meclise gelmiş dikişmiş men' içün
Şeyh efendinuñ 'aşāsın başına çalmalıdur
- 5 Böyle gevherler çıkarmaḳ isteyen nazm-āşinā
Vehbīyā baḥr-ı ḥayālūñ ka' rına ḫalmalıdur

248 **Li-Cenāb-ı Rāğıb**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Pīc ü tāb-ı sīneden efkār kendüñ gösterür
Cevher-i āyīneden jengār kendüñ gösterür

- 2 İztırāb-ı nā-be-hengām istemez taḥṣīl-i kām
Mevkī' inde bī-tekellūf kār kendüñ gösterür
- 3 Hüb u zeşt āsarıdur āyīne-i gerdār-ı halk
Her ne şüret tarḥ ider seḥḥār kendüñ gösterür
- 4 Perde-i nāmūsa girmez berç-ı 'ālem-süz-ı 'aşk
Bī-mehābā neşve-i ser-şār kendüñ gösterür
- 5 Kimseyi maḥrūm-ı feyz itmez tecellīzār-ı ḥüsn
Cünbiş-i kühsārdan dil-dār kendüñ gösterür
- 6 İmtiyāz-ı nīk ü bedden māni' olmaz imtizāc
Sāye-i gülde güm olmaz ḥār kendüñ gösterür
- 7 Cilve-i ḥüsne mezāyā-yı müzāhirdür nüfūs
Her kime itse işāret yār-yı kendüñ gösterür
- 8 Şöyledür **Rāğib** mücāzāt-ı 'amel kim fi'l-meşel
Şorsalar ma' zūrını ğaddār kendüñ gösterür

249 Li-Cenāb-ı Fıtnat

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Her gönülde tāb-ı rüy-ı yār kendüñ gösterür
Çande varsañ mihr-i pür-envār kendüñ gösterür
- 2 Ārzū-yı la' l-i yār olsun mı hīç dilde nihān
Cām-ı mīnādan mey-i ser-şār kendüñ gösterür
- 3 Būseye minnet mi var geldükde ḥaṭṭ-ı sebz-i yār
Nev-bahār eyyāmı elbet bār kendüñ gösterür
- 4 Ğirre olma ḥüsnuñe bir gün zuhūr-ı ḥaṭṭ ile
Dād-ı āh-ı 'aşık-ı ğam- ḥār kendüñ gösterür
- 5 Söyler elbet ḥālını **Fıtnat** meşeldür ehl-i derd
'Aşk ola bir sīnede eş'ār kendüñ gösterür

250 Li-Cenāb-ı Pertev Paşa

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Terlemiş güyā ruḥ-ı dil-ber hem ağlar hem güler
Şanki berāber bir şafağ peyker hem ağlar hem güler
- 2 Giryesi mi ḥandesı āvāz-ı kulḳul dem-be-dem
Mā-cerā-yı meclise sāğar hem ağlar hem güler

- [83] 3 Ğonçası ħandān olursa jālesi rīzān olur
Gülşen-i ğayretde vird-i ter hem ağlar hem güler
- 4 Ehl-i diĸkat gülse de vā-reste olmaz giryeden
Baĸma şem‘ -i ziyā-güster hem ağlar hem güler
- 5 **Pertev-i şeydā** gibi kilik-i ter dil-keş şarīr
Şīve-i ezdādı cem‘ eyler hem ağlar hem güler

251 **Li-Cenāb-ı Vecdī**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Būy-ı vaşla āh-ı derdi bā‘ iş-i taşrīhdür
Nāle zīrā nüşha-i derd ü ğamı teşrīhdür
- 2 Vuşlağa pür-hüner itdürmekden ey ħāzīk meger
Ĥasta-i ‘aşkuñ mizācın maĸşaduñ taşĤīhdür
- 3 Tekyegāh-ı ‘aşkda ma‘ şūĸ ile ‘āşīk turur
Ma‘ bed-i leylīde zencīr-i cünün tesbīhdür
- 4 Sünbül-i bāĸ-ı behiştı seyr iderken zāhidān
Zülf-i müşkīnünñ añlamakdan murād tercīhdür
- 5 **Vecdīyā** küştī-i mey eyyāmını fevt itme kim
Bezm-i ‘ālemde nesīm-i ney muvāfīĸ-ı rīhdür

252 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Kimse bilmez dil-i zārumda ne var āh bilür
MaĤrem itmeme anı her-bār o daĤı ĸāh bilür
- 2 Leb-i maĤbūbumı peymāne öperken gördüm
O şūrāĤiye Ĥelāl eylemem Allāh bilür
- 3 Çıĸaran toĸrıya Ĥādī-i sübüldür yoĤsa
Kim ki bir rāha gider ol rehi şeh-rāh bilür
- 4 ‘Aksini ĸulzüm-i eşkümde görüp tā-be-sabāh
Ne ĸadar ağladıĸum her ĸiçe ol māh bilür
- 5 Yetiş aĤşāmdan ey māh ki çıĸmaz şubĤā
ĸāh bilmez özini Ĥaste ĸöñül ĸāh bilür
- 6 Semt-i kākülde şabā ile esenleşmişdür
Şorayım Ĥāl-i dili āh-ı seherĸāh bilür

- 7 'Aczdür bā' iş-i vuşlat baña kalsa 'İzzet
Cümle 'uşşāk anı nāle-i cān-kāh bilür
- 8 Derdümi ḥazret-i Ḥünkāra ne taqrīr ideyüm
Ḳulhyam ḥalümi elbet o şāhenşāh bilür

253 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- [84] 1 Ḥātıra külbe-i aḥzānda ne dem yār gelür
Cān evi gibi cihān ḥaste-dile tār gelür
- 2 Sözi ğamzeyle kesişdükdü fedā-yı cāna
Banā cān soḥbeti cānān ile tekrār gelür
- 3 Heves-i kāle-i iḳbāl ile cān virdi çoğı
Ḥalka bendergeh-i devletde ziyān kār gelür
- 4 Var mı bir zehrini nūş eyleyeninden gelmiş
Ḥalk bir kerre bu bezm-i ğama nā-çār gelür
- 5 Yāra biñ cānı olup 'İzzetüñ itseydi fedā
Bu ḳurı cānı fedā itme baña 'ār gelür
- 6 Devr-i Sultān Veledi pek çoğ arasın ey çerḥ
Ne keremser bulunur öyle ne Ḥünkār gelür

254 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Benüm ey mihr-i enver her ne varum varsa sendendür
Felekde zerre deñlü i' tibārum varsa sendendür
- 2 Senüñ dāğ-ı ğamuñdur çağladan ḥün-ābe-i eşküm
Bahārum lālezārum cūybārum varsa sendendür
- 3 Bilürsin 'ariyetdür cāme-i cān cism-i 'āşıkda
Bir iki gün ḥayāt-ı müste'ārum varsa sendendür
- 4 Nuḳūd-ı eşkümi ser-māye itdüm kāle-i 'aşka
Bu bendergāh-ı ğamda kesb ü kārüm varsa sendendür
- 5 Ne mümkin itmesin ĩmā-yı vuşlat tütma zülfünden
Eger destümde cüz'İ ihtiyārum varsa sendendür
- 6 Ḳapuñdan ğayrı yoğdur bir penāhı 'İzzetüñ pīrüm
Bu kişverde eger dar u diyārum varsa sendendür

7 Çerâğ-ı Şems-i dīnem bendeñem yâ Hâzret-i Hünkâr
Felekde zerre deñlü i' tibârum varsa sendendür

255 **Velehü**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Neş'e zanneyleme kim sāğar-i âmâldedür
'Älemüñ derd-i seri meclis-i İkbâldedür

2 Niçeler pest ü bülend oldı der-i devletde
Güşe-gırân-ı kanâ' at yine bir hâldedür

3 Cevher-i 'aklı vefâ eylemedi bir ferdüñ
Yūsuf-ı keffe-i devlet dañi dellâldedür

4 Dañi cünbişli olur şöhet-i erbâb-ı sükût
Bu sühan mışra' -ı ebrūsı ile lâldedür

5 Kākülün nāhün-i efkâr ile hâl mümkindür
'Uğde-i merdüm-i erbâb-ı nazar hâldededür

6 'İzzeta bendesiyem bāb-ı Celâlü'd-dīnün
Eñ gedası o derün rütbe-i iclâldedür

256 **Velehü**

mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün

1 Verā-yı bī-sütün-ı 'aşkı şanma kimse aşmışdur
Niçe Ferhâdlar ol küh-ı miñnetde savaşışdur

2 Bu sevdâdur iden Mecnünü muhtellü'd-dimāğ ancak
Şanur kim kākül-i Leylāsına herkes ulaşmışdur

[85] 3 Degüldür lekke-i mey gönçe-i destâr-ı fakrumdur
Boyumdan sākî-i gül-çehrenün İhsanı taşmışdur

4 Hâķikatle mecâzı eyledi bir şürete ifrâğ
Cenâb-ı şeyhe cânân varsa bir buse yanaşışdur

5 Cem-i hoş-meşreb-āsâ kimseye râm olmayup devlet
Kümeyt-i bāde-i İkbâl o demlerde yavaşışdur

6 Bu leylîzâr-ı hayret dāmgāh-ı mürğ-i eblehdür
Yapup gerdün yuvasın bir niçe Mecnün şaşışdur

7 Cihānuñ dürlü dürlü kâlesin seyr eyledüm 'İzzet
Gürüh- Mevlevîye rengi istignâ yaraşışdur

257 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 'Ayāndur mihr-i rüy-ı yār ammā halk şaşmışdur
Kemāl-i pertevinden dīde-i dünyā kamaşmışdur
- 2 Ğarīķ-i katre-i vahdet olup keştī-i mevcūdāt
Degüldür çerh nīlī bahr-i hayret başdan aşmışdur
- 3 Şataşdum bir perīnüñ görmeden ruhsārını derde
Ne görmiş kimse bu derdi ne bir 'aşık şataşmışdur
- 4 Ne mümkün cilvesi āyīne-i pīrā-yı mecāz olmak
Cemāl-i yāra mir'āt-ı haķīķat daħi şaşmışdur
- 5 Bilenler cezbe-i kullāb-ı 'aşkı böyle kayd itmiş
Ħam-ı zencīr-i Ķaysa kākül-i Leylā tolaşmışdur
- 6 N'ola her bir ğubār-ı bāĝ-ı 'ālem olsa bir gülşen
Sirişk-i alumuz kim dāmen-i yāra bulaşmışdur
- 7 Utanma bender-i mollāya git 'İzzet naşīb iste
O keştīĝāh-ı ihsāna ne müflisler yanaşmışdur

258 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bāde-i maķşūd içün olmam dūĝār-ı intizār
Cām-ı mevdīdi çeküp çekmem Ħumār-ı intizār
- 2 Meclis-i 'ālemde yok evvelki demler gibi keyf
'Aķile olmaz Ħam-ı gerdün medār-ı intizār
- 3 Tāķatüñ kalmaz dūr-i eşk-i nedāmet çekmege
Çekme ey tār-ı nigāh bī-hūde bār-ı intizār
- 4 Necm-i baĥtum mihr-i rüyından o māhuñ kıldı dūr
Bir Ķara gündür baña leyl ü nehār-ı intizār
- 5 Nesc-i pāy-endāz kıl tār-ı şu'ā' -ı çeşmüñi
Belki bir gün eyler ol meh' azm-i dār-ı intizār
- 6 Ħayf kim müjĝānum itdi yāre İhām-ı vişal
Ĝāh olur amāle dāmen-ĝīr Ħār-ı intizār
- 7 Ħün-ı dildür eşkümüz ey ĝonçe-i bāĝ-ı cefā
Ħasret-i rüyunla olduĝa fişār-ı intizār

- 8 Şunda bir vehm-i mücerred aldı fikr-i vuşlata
Oldılar ‘aql u şu‘ürum tār u mār-ı intizār
- 9 Rişte-i tül-i emelden bulma mümkin mi rehā
Şarmasun çerh-i dili bir kerre ar-ı intizār
- [86] 10 Şāhid-i maşūdını kendüñde buldı ‘āıbet
Oldı eşm-i ğaflet-i dil şermsār-ı intizār
- 11 İrdi ‘ālem ‘İzzetā şimdi ruh-ı dil-dārına
Yadı bu pervāneyi bī-hūde nār-ı intizār
- 12 Murib-i Mollāda enfās-ı mesīhā olmasa
Ser-be-ser olmazdı neyer eşmdār-ı intizār

259 Velehū

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 eşm-i pür-hūndur gül-i bāĝ-ı diyār- intizār
Sürh açar nergisleri feyz-i bahār-ı intizār
- 2 eşm-i sūzān halka-i dergāh-ı yāra bend olup
Şubha dek yadum reh-i ğamda fenār-ı intizār
- 3 Gerd-i rāh-ı yārdur eşm-i ümīdüñ sürmesi
Olsa bī-cā mı nigāhum hāksār-ı intizār
- 4 Ğonçe-i maşūd açınca gitdi dilden ārzū
Bir ‘aceb mevsimdi gedı rūzgār-ı intizār
- 5 Ğonçe-i la‘lünden aldum ben cevāb-ı ye’sümi
Būlbül-i dil varsun olsun zār zār-ı intizār
- 6 āni‘i şevb-i müheyyā-yı fenāyuz bār olur
Düş-ı fara hil‘at-ı zerrīn-tār-ı intizār
- 7 Sen hemān Mecnūn-ı deşt-i h‘āhiş ol bir gün eker
Nāa-i Leylā-yı maşūdı mehār-ı intizār
- 8 aĝı cānibden meh-i hūsnüñ tülū‘eyler diyü
Bī-arāram bī-arāram bī-arār-ı intizār
- 9 Nār-ı asret zulmet-i ye’süñ yanında nūr imiş
Şimdi dil ekmekde ‘İzzet intizār-ı intizār
- 10 Sev-ı ye’se ıkdı āhir semt-i rāh-ı ārzū
Ben de ‘Aynī gibi oldum kāmkar-ı intizār

11 Bâğ-ı Mollâda erenler hâzıra qalmış du‘ â
Gönçe-i matlûba çekme hârĥâr-ı intizâr

260 **Velehû**

mef‘ ulü fâ‘ ilâtü mefâ‘ ilü fâ‘ ilün

1 Ey verd-i nâz gûřuĥa girmez mi rûzgâr
Benden peyâm-ı ĥasreti virmez mi rûzgâr

2 Dilden ĥaber getürmedi qa‘ â berîd-i âĥ
Bilmem ĥarîm-i zülfüĥe irmez mi rûzgâr

3 Virmezse kad-keşide olup sâye bir nihâl
Tübî de olsa anı devirmez mi rûzgâr

4 İksîrveş ĥubâr-ı reh-i yârı toplayub
Çeşm-i ‘alîle ĥiřşe ayırmaz mı rûzgâr

5 Yoĥ mı medârı gerdişine bād-ı âĥumuĥ
Ĥiĥ âsiyâ-yı baĥtı çevirmez mi rûzgâr

6 ‘İzzet cenâb-ı Ĝalib’e bâğ-ı behiştde
Benden peyâm-ı ĥasreti virmez mi rûzgâr

[87]

261 **Velehû**

fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün

1 Bir iki dîvâne-i ‘aşĥuĥ cihânda adı var
Deşt ü kûĥ-ı ĥalbümüĥ biĥ Ķays u biĥ Ferĥâdı var

2 Bî-vücüd olmak gibi yoĥdur cihânuĥ râĥatı
Gör ki sî murguĥ dâmi var ne ĥod şayyâdı

3 Nuĥre-i dâğı eli var olsun eksük eylemez
Bendegâna ol řehüĥ iĥsân-ı ber-mu‘ tâdı var

4 Müjdeler küllâbî-i dâr-ı şifâ-yı ‘aşĥa kim
Gönlümüĥ Mecnûnlığa ĥaylîce isti‘ dâdı var

5 Var ise gönçe açmış ĥülřen-i endişede
‘Andelîb-i şab‘ umuĥ ‘İzzet yine feryâdı var

6 Rütbe-i i‘ câzdan bâlâ-ter oldu sözlerüm
Ĥâzret-i Pîrûĥ tükenmez bendeye imdâdı var

262 Velehū

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Begüm tīr-i nigāhı şanma atmağ pehlevānlıkdur
Kemān-ı ebruvāna karşı tırmağ kahramānlıkdur
- 2 Çıkmış pehlevān-ı ğamzeyi başbuğ idüp zülfi
Murādı pādişāh-ı hüsünün şāhib-kırānlıkdur
- 3 Hārīm-i hüsne dā'ir ' aşıkā bağş itme töhmetdür
Baña esrār-ı haṭṭ u hāli ol şāhuñ karanlıkdur
- 4 Görenler keh-keşānuñ āteşinden eyler istidlāl
Şu hargāh-ı felek işṭabl-ı ' aşka şamānlıkdur
- 5 Feza-yı sīnede ğars-ı yemīnün şerhalar var kim
Bahāristān-ı ' aşka her biri bir erguvānlıkdur
- 6 Senün aḫvalüne aġyār āhir gülmesün yoḫsa
Ġamuñla aġlamağ yıllarca cānā şadmānlıkdur
- 7 Degüldür lāyık ammā şimdilik şu atlas-ı gerdün
' Arūs-ı fikre ' İzzet sāde-rūca bir tavanlıkdur
- 8 Düşüp dergāh-ı Mollāya kesildüm mīr ü paşadan
O Hünkāruñ kapusunda gedālīk baña hānlıkdur

263 Velehū

mef' ülü mefā' īlü mefā' īlü fe' ülün

- 1 Gülzār-ı cihān cāy-ı ferāğ-ı emelümdür
Bī-berg ü nevāyī gül-i bāğ-ı emelümdür
- 2 Virmem hazefin cevhere mey-hāne-i ye'sin
Şanmāñ ser-i fağfūr ayağ-ı emelümdür
- 3 Āyā nerede māh-ı şebistān-ı merāmum
Gerdün eşer-i dūd-ı çerāğ-ı emelümdür
- 4 Bir zülfde kim rāyiḫa-i minnet olursa
Sünbüle de menfūr-ı demāğ-ı emelümdür
- 5 Ol mürde-i şevḫam ki ser-i meşhed-i tende
Her dāğ-ı derün nağd-ı çerāğ-ı emelümdür
- 6 Merhemlik ider zaḫm-ı dil-i zāra nevāziş
Nermī-i süḫan penbe-i dāğ-ı emelümdür

- [88]
- 7 Bülül ki kafes-bend ola bu sük-ı talebde
Her nağmesi dellâl-i yasağ-ı emelümdür
- 8 Bî-dâm-ı taleb mürğ-ı merâmı iderem şayd
Bülül baña nâz eylese zâğ-ı emelümdür
- 9 Encümdür iden Ka‘be-i maşşûda delâlet
‘İzzet şerer-i âh sürâğ-ı emelümdür
- 10 Tâhir Beg Efendi ki melâz-ı şu‘ arâdur
Destüm der-i luğfında çanağ-ı emelümdür
- 11 Bu bâğ-ı merâm içre küleh-pâre-i Mollâ
Bî-minnet-i gerdün otağ-ı emelümdür

264 Velehü

mef‘ülü mefâ‘ilün fe‘ülün

- 1 Eşküm şerer-i cihân-ı dildür
Yangın yeri hân-mân-ı dildür
- 2 Eyyâm-ı cününü geçdi Kaysuñ
Şimdi sayılan zamân-ı dildür
- 3 ‘Aşkuñ önine turur Nerîmân
Varsa yine pehlevân-ı dildür
- 4 Görsün mi o hîç rûz-ı rûşen
Kim zülf-i siyeh mekân-ı dildür
- 5 Her tarzı sürâğ-ı âfet-i cân
Her tavrı belâ-resân-ı dildür
- 6 Cân şoşbetidür enîn ü feryâd
Efgân-ı neğam kemân-ı dildür
- 7 ‘İzzet bu kadarca söylenür ‘aşk
Bâķîsi anuñ nihân-ı dildür
- 8 Kıbrinde lisân-ı hâl-i gâlib
Hem-şoşbet-i bî-zebân-ı dildür

265 Li-Cenâb-ı Râğib

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

- 1 Hârâbatı görenler her biri bir hâletin söyler
Şafâsın naql ider rindân ü zâhid şıķletin söyler

- 2 Ser-āgāz eyledükçe bahse bülbül revnāk-ı gülden
Bezmede kılkuş-ı mīnā mülūñ keyfiyyetin söyler
- 3 Tecellī neş'esin ehl-i şikem idrāk kâbil mi
Behişt añduqça zâhid ekl ü şürbüñ lezzetin söyler
- 4 Ne zabt-ı hâkim-i 'aqlī ne hüküm-i zâbiṭ-ı şer'î
Cünün iklîmini geşt eyleyenler rāhatın söyler
- 5 Miyân-ı güft-ü-gūda bed-meniş İhām ider kubbun
Şecā'at 'arz iderken merd-i kıbtî sirkatın söyler
- 6 Muvāfıkdur yine elbet mizāca şīve-i hikmet
Ṭabībūñ olsa da kızbî marīzūñ şıhḥatın söyler
- 7 Perīşān hâtırında nükte-i ser-besteveş kaldı
Ne kimse hikmetin añlar ne **Rāğıb** 'illetin söyler

266 Velehū

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Emelden oldıgumuz böyle dūr bizdendür
Degül felekde rehâvet kuşur bizdendür
- [89] 2 Bakılsa rencişe dā'ir ne vaz'ı var felegüñ
Nuķūş-ı nîk ü bed ü şerr ü şur bizdendür
- 3 Pil-i mecāz-ı fenādan haķīḳate ey dil
Olursa senden icāzet 'ubūr bizdendür
- 4 Ne deñlü zerre gibi bî-vücūd isek de yine
Şu kâr-hānede naķş-ı zuhūr bizdendür
- 5 Cihād-ı kâfir-i nefse niçe harīf olalum
Ġurūr bizde dil-i nā-şabūr bizdendür
- 6 Yine müsā'ade tevfiķden olur yoḡsa
Ne ān ki sâ'id-i himmetde zūr bizdendür
- 7 Kuşurı nefisümüze 'azvümüz debdendür
Haķīḳat añlama **Rāğıb** fütür bizdendür

267 Li-Cenāb-ı Sa'īd

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ey dil cihān bu cāy-ı meşakķat degül midür
'İbret-nümā-yı şafḥa-i hikmet degül midür

2 Ādem yazık ki dil vire dehrūñ bu hāline
Mihmān-firīb-i dār-ı felāket degül midür

3 Āmed-şüd-i cihānın efendi bu vech ile
İnşāf olunsa herkese ‘ibret degül midür

4 Bār-ı cefā-yı çerha taḥammül ki eylerüz
Hep iktizā-yı ḥāl-i cehālet degül midür

5 İtmek ḥuşul-i maḥlab için ḥalka ser-fürü
Ehl-i hüner ḳatında rezālet degül midür

6 Minnet Ḥudāya ehl-i hünerden şayılmışuz
Cehlūñ cihānda ḥāl-i muşībet degül midür

7 Olduñ hevā-yı nefsine tābi‘ yeter Sa‘īd
Bu ma‘ şiyet verāsı nedāmet degül midür

268 Velehū

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

1 Añlasun meclis-i ‘işret ki ber-bād olduğum yerdür
Ayağın būs idüp sākīye mu‘ tād olduğum yerdür

2 Añlasun genc-i pür-feyz-i ḥarābāt muğānı kim
Ḥarāb-ı mey ḥamül-i ṭa‘ n-ı zühhād olduğum yerdür

3 Añlasun ḥāne-i aşnām şāh-ı Çīn Maçini
Ki naḳş-ı şüret-i ḥüsnüñde Behzād olduğum yerdür

4 Añlasun daḥmine-i afrāsiyāb vuşlat-ı dil-dār
Ki merşüd-ı ṭılsım-ı kilik-i raşād olduğum yerdür

5 Añlasun mürğ-i dıldür ḥāl ü zülf ü rüy-ı dil-ber kim
Firīb-i dāne-i duzāğ-ı şayyād olduğum yerdür

6 Añlasun mekteb-i kitāb erbāb-ı ma‘ ārif kim
Bu ṭab‘ -ı şı‘ r ile maḥsūd-ı ḥasād olduğum yerdür

7 Añlasun mecmu‘ erbāb-ı naḳmuñ resm ü ḳānūnı
Sa‘īdā cümleñüñ feninde üstād olduğum yerdür

269 Li-Cenāb-ı Nihād

mef‘ ulü fā‘ ilātü mefā‘ ilü fā‘ ilün

[90]

1 Her şüh-ı nāzenīñ ‘aceb bī-emān mıdur
‘Uşşāḳına senüñ gibi nā-mihribān mıdur

- 2 Gördüm o mäh-1 ʔal' atı āgüş-1 hālede
Nür-1 siyeh midür şarılan gīsuvān mıdur
- 3 Tīz nigāhuñ 'āciz ider ʔahramānları
Rüstem begüm köleñ gibidür pehlevān mıdur
- 4 Bir yevm vaşlını baña va'd eylemiş hele
Bilmem zamāne gerçeği gibi yalan mıdur
- 5 Sākī ayağını öpeyim bir şerāb vir
Destinde meylesin ʔuracaḡ hīç zamān mıdur
- 6 Göñlüm firāş-1 sīne-i ḡamda enīn ider
Bī-çāre zār u ḡasta mıdur nā-tüvān mıdur
- 7 'İzzet Bege nazīre ne ḡaddüñ senüñ **Nihād**
Mīzān-1 'aḡl u fikrūñ ḡıffet girān mıdur

270 Li-Cenāb-1 'Ārif

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

- 1 Ol ḡonçe-leb ḡaḡ-āveri bildüm ki nişlidür
Zīrā levend-i ḡamzesi ḡancerli şışlidür
- 2 Al naḡd-i cānı bir ʔolu peymāne vir baña
Sākī bu devrūñ dergeh-i dil-berde dişlidür
- 3 Ḥüşı gelür gider varan 'uşşāḡ-1 zārınuñ
Bāzīçegāh-1 'aşḡı inişli çıķışlıdur
- 4 Bārān- eşk seyl olur ey reh-nevend-i 'aşḡ
Çıķma reh-i maḡabbete zinhār kışlıdur
- 5 Ḳaşdı cefādan 'āşıḡa bildüm ki terk imiş
Bī-şübhe ol fedāyī cüvān terkmişlidür
- 6 Fikr-i ḡadiyle ülfet edelden zemīn-i dil
'Ārif nihāl-i ḡül-bün-i nazmum gelişlidür

271 Velehū

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1 Ḥüsn o şūḡuñ ḡāne-zād-1 'arız-1 dil-cūsıdur
Kim ʔarāvet şeb-nem-i berg-i ḡül-i ḡod-rūsıdur
- 2 Baḡlamışlar reh-i āmed şüd-i nezzāreyi
Ḥāller kim der-kemīn-i ḡüşe-i ebrūsıdur

- 3 Bî-dilānuñ rişte-i şîrāze-i cem' iyyeti
Ol cefā-cūnuñ şikenc-i halka-i gîsūsıdur
- 4 Rind olan bakmaz sevād-ı nüşha-i cām-ı Ceme
Aña mir 'atü'l-şafā āyîne-i zānūsıdur
- 5 Sāzkār olmuş maḥabbet aña ey 'Ārif hemān
Şanma Ferhāduñ kārı kuvvet-i bāzūsıdur

272 Li-Cenāb-ı Sürürî

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

[91]

- 1 Ḥayāl-i neş'e ki rām-ı nigāhum olmuşdur
Perî beşîşe-i cām-ı nigāhum olmuşdur
- 2 Tarîk-i 'aşqda irdi dil-ber-i ser-keş
Hamîde kıdd-ı selām-ı nigāhum olmuşdur
- 3 Alup ḥayālını göz ḥabsine o fütānuñ
Gözetmek emr-i meḥām nigāhum olmuşdur
- 4 Olınca şāne-i müjem kākül-i perîşānı
Nasaḳpezîr-i nizām nigāhum olmuşdur
- 5 Fürüg-ı mäh-ı rüh ile görür cihānı gözüm
Çerāğ-ı şevk ü ğarām nigāhum olmuşdur
- 6 O Konyalı güzelün kıametın murād iderüm
Ki naḥl-ı bāğ-ı Merām nigāhum olmuşdur
- 7 Kıvardı şāḥ-ı müjemde Sürürîyā eşküm
Henüz mîve-i ḥām nigāhum olmuşdur

273 Li-Cenāb-ı Māhir

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Nükhet-i zülfi 'arūs enfās-ı taḳrîrimdedür
Reng-i sünbül nefḥa-yı āh-ı girîh-gîrimdedür
- 2 Ḥabbe-i 'anber disem ḥaşā olur telbîh-i ḥām
Ḥaḳ ü şaf ḥāl-i dil-ber büy-ı ta' bîrimdedür
- 3 Kıays-ı lâ-kaydum beyābān-ı taḥasürdür yerüm
'Uḳde-i dil dāğ-ı ser-zencîr-i teşḥîrimdedür
- 4 Mürtesim put-ḥāne-i ḥatırda eşkāl-i hüner
Rüh-ı erjeng-i mezāyā ḥurde taşvîrimdedür

- 5 'Aql-ı kül hayrân olur endîşe-i bārîkime
Cevger-i cān neş'e-i iksîr-i te'sîrimdedür
- 6 Nâzükî-i mû-miyân-ı yârdur efkârımız
Şive-i haţt-ı muhayyel nakş-ı tahtîrimdedür
- 7 **Mâhir** aşlâ eylemem fikr-i teğâfülden hazer
'Aks-i hûn-ı gamze tâb-ı mevc-i şemşîrimdedür

274 **Li-Cenâb-ı 'Ârif**

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

- 1 Ruḥ-ı yâr âteş-i seyyâle görmiş gül gül olmuşdur
Ocâğ-ı gül yakılmış nâr-ı gayretle gül olmuşdur
- 2 Hevâ-yı sünbülîde bâğa 'azm itdükçe başumda
Toğuz qandîli var çerḥ-i felek bir sünbül olmuşdur
- 3 Şeb-i kadri şabâḥ incîr ile mezc eyleyüp gerdün
Biri pîşânî-i cānân birisi kâkül olmuşdur
- 4 Ta'lim eylesün ezhâr-ı gülşen kuş dilin ezber
Varaq-ı gül-i ruḥla gül-binler mu'allim-i bülbül olmuşdur
- 5 Egerçi nâr-ı ḥasretle yanup kül oldum ey 'Ârif
Benüm ḥaqqımda bu daḡi bir iḥsân-ı gül olmuşdur

275 **Velehü**

mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün

[92]

- 1 Ney gibi dehân nâle-künân sîne delikdür
Bezmünde faḡîrûñ de murâdı dedelikdür
- 2 'Aşq ehli yanında yañılıp Kûh-keni yâd
Mecnûna taş añdurma gibi bir delilikdür
- 3 Çöz tügmelerüñ ol ten-i nermîne nigâh it
Ser-tâ-be-ḡadem sevdicegim ḡaḡma ilikdür
- 4 Fermân-ber-i tuğrâ-yı ḡaḡuñdur senüñ elbet
Her şüḡ ki iḡlîm-i melâḡatde melikdür
- 5 Mir'âtden ol gerden-i billürü temâşâ
Baḡsañ o da bir vech ile âyînecilikdür
- 6 Emdüm ruḡ-ı ḡaḡt-âver-i dil-dârı ḡaḡâ
Defterde faḡîrûñ bilirüm ḡaydı silikdür

7 Şām-ı haṭṭı hengāmıdur ‘**Ārif** ḥazer eyle
Ey rāh-rev-i ‘aşq hirās it gicelikdür

276 Li-Cenāb-ı Pertev Paşa

mefā‘ ilün fe‘ ilātün mefā‘ ilün fe‘ ilün

- 1 Akın akın n’ola erbāb-ı ārzū-yı bahār
Olursa sāḥile māyil mişāl-i cūy-ı bahār
- 2 Ğubār-ı ḥāṭırı sildi şavurdı eşk-i sürūr
Görindi sāḥa-i ğubrāda şest ü şūy-ı bahār
- 3 Degül o ser-keş e müşmer ser-keşüñ ehl-i niyāz
Telefdür ‘ar‘ ara nisbetle ārzū-yı bahār
- 4 Taraf taraf ğam-ı haṭṭıyla girye-i ‘uşşāk
Mişāl-i cūşen inhisār sū-be-sū bahār
- 5 Dem oldı kendümi kendümden aldı sūziş-i dil
Şavurdı ḥırmen-i ‘aşkı hevā-yı kūy-ı bahār
- 6 Görindi vaqt-i ḥazānda nümāyiş-i gülşen
Nesīm-i ğamze-i dil oldı reng ü būy-ı bahār
- 7 O nev ḥaṭuñ ki maḳāmın arardum āh iderek
Şabā virürdi o demlerde cüst ü cūy-ı bahar
- 8 Leb-i ḥaṭ āveri söylet ḳalursa ey bülbül
Dehān-ı ğonçeya vā-beste ğüft ü ğūy-ı bahār
- 9 Ḥuzūr-ı şemse eger baş egerse **Pertevveş**
Külāh-ı lāle ider şanma ser-fürū-yı bahār

277 Li-Cenāb-ı i Şākıb

mef‘ ülü fā‘ ilātü mefā‘ ilü fā‘ ilün

- 1 Şāfī derūna rağbet-i mīnū ğünāh yeter
Fer‘ -i necībe şīme-i nīkū şebek yeter
- 2 Bī-hüdedür ‘ilāc-ı dimāĝ-ı hevā-perest
Ser-geşteĝāna bāliş-i zānū refek yeter
- 3 Ey şeh-süvār-ı ḥüsn ne ḥācet füsūna kim
Ehl-i nazār şikārına āh-niĝāh yeter
- 4 İtme tehī tedārik-i teshīr-i mülk-i dil
Mālik-riḳāba ğamze-i cādū sipeh yeter

- 5 Hargeh fūrūz-ı hacle gerekmez çerāğ-ı mihr
Çeşm-i berāha nīz dil-cū o meh yeter
- 6 Gülzār-ı nāz u ʿ işvede ol serve hoş-ıhırām
Üftādegāna naʿ re vü hū rü vü reh yeter
- 7 Girmezse dest-i hū-ḥāhişe şad-berg-i bānū
Farķumda zīb-i ğonçe-i ḥod-rū küleh yeter
- [93] 8 Neyler ḳafā vü rīşine imʿ ān vāʿ izüñ
Meydān-ı ğüft-ğūda tekāpū beleh yeter
- 9 **Şakīb** esīr-i derd-i devā düşmene hemān
Tedbīr-i ayās-ı rāḥat ü dārū veleh yeter

278 **Li-Cenāb-ı Kırmī Rif at Efendi**

mefāʿ ilün feʿ ilātün mefāʿ ilün feʿ ilün

- 1 Çemende eylemiş ezhāra reng bŷy-ı bahār
Dehān-ı ğonçeye düşmiş o ğüft-ğŷy-ı bahār
- 2 Şafā-yı ʿ ālem abın zamānidur dökөлüm
Dökölmeden mey-i ğöl-ğŷmı rŷy-ı bahār
- 3 Nedür sirişk-i sebŷda bu rŷtbe çoşķunlık
Çoğaldı taşdı dem-ā-dem mişāl-i cŷy-bahār
- 4 Başı ğöge yetişŷb her nihāl-i tāzelerin
ʿ Acīb yek-sere oldı reng-i mŷy-ı bahār
- 5 Taraf taraf dökölŷb cŷybārdan çemene
Mŷsel oldu yine şevķ-ı sŷ-be-sŷ-yı bahar
- 6 Dimāğ-ı dehre ḳabak tadı virmiş idi şitā
Başında paḫladı āḫir ğelŷp kedŷ-yı bahār
- 7 ʿ Aceb mi ğölşene sŷnbŷl ğelŷrse ğök ḳandīl
İdince ḫırķayı seyrāba şŷşt-sŷ-yı bahār
- 8 Vŷcŷh-ı düşmen olup hem-çŷ reng-i rŷy-ı ḫazān
Numŷne-i şerefüñ ola reng ü bŷy-ı bahār

Harfî'z-Zâ

279 Li-Cenâb-ı Fuzûlî

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Râz-i 'aşkuñ şaklarım ilden senüñ ey serv-i nâz
Gitse başum şem' tek mümkün degül ifşâ-yi râz
- 2 Hûblar mihrâb-ı ebrûsına meyl itmez faķih
Ölse kâfirdür müselmanlar aña kıılmañ namâz
- 3 Kimse ol bed-hûya izhâr edebilmez hâlümü
Ey sürüd-i nâle Tanrıçün sen olgıl çâre-sâz
- 4 Kâlebim görmüş tehî dökmek diler bir tâze rûh
Berķ-i âhum kim gelen peykânına virmiş güdâz
- 5 Ben hüd öldüm ey türâbumdan olan sâgar müdam
Rindler bezmüñ gezüb bir bir yitür benden niyâz
- 6 Hüb-şüretlerden ey nâşih beni men' itme kim
Pertev-i envâr-i hürşid-i haķikatdür mecâz
- 7 Ey **Fuzûlî** kalmışım hayretde bilmem neyleyim
Devr zâlim baht nâ-ferman taleb çok 'ömr az

280 Velehü

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 'Älem oldı şâd senden ben esîr-i ğam henüz
Kıldı 'âlem terk-i ğam bende ğam-i âlem henüz
- 2 Cân bağışlardı lebüñ izhâr-i güftâr eyleyüp
Urmadın 'îsî leb-i cân-bağışlıķdan dem henüz
- 3 Perde-i çeşmüm maķâm itmişdi bir tersâ-beçe
Olmadan mehd-i Mesîhâ dâmen-i Meryem henüz
- [94] 4 Secdegâh itmişdi ehl-i 'aşķ mihrab-ı kâşuñ
Kılmadan hayl-i melâ'ilk secde-i Âdem henüz
- 5 Câna derdin cisme peykânın revân itmişdi kim
Cism ile cân irtibaķı olmadan muhķem henüz
- 6 Ey **Fuzûlî** eyledi her derde dermân ol taķîb
Bir benüm derdümdür ancaķ bulmayan merhem henüz

281 Li-Cenāb-1 Rāġib

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Sebük-sāmān-ı taqlīde haķīkat çille-püş olmaz
Havādan mevce-i taşvīr deryāda ħurūş olmaz
- 2 Girān gelmez veķārı ehl-i feyzüñ müstemendāne
Sebū-yı bāde maĥmūrān-ı şevķa bār-ı dūş olmaz
- 3 Fūrüzāndur çerāġ-ı şöhret-i pervāne ta maĥşer
Zebān-ı şu' le-i āvāz-ı ĥāmūşan ĥamūş olmaz
- 4 Kader kārın ider sen ĥāh ġāfil ĥāh ĥūş-yār ol
Ĥarīf-i zūr-ı bāzū-yı ķazā tedbīr-i ĥūş olmaz
- 5 Ĥayāl it nisbet-i rengīn-ı ĥūsn ü ' aşķı vaķt ile
Şadā-yı āteşīn-i bülbüle gül gibi ġūş olmaz
- 6 Büzürgāna hemīşe terk-i ārāyişdedür zīnet
Kabā-yı çerĥ-i aţlas sādedür anda nuķūş olmaz
- 7 Zamān olmaz müsā' id ya mekān ya sākī-i devrān
Bu ' işretgehde dil-ĥāh üzre **Rāġib** ' İş ü nūş olmaz

282 Li-Cenāb-1 Şābit

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Vā' izā biz şıfat-ı merd-i Ĥudāyı bilürüz
Seni iĥlāş bilür gibi mūrāyī bilürüz
- 2 Koma engüşt-i ĥaţa ĥarf-i derūn-süzāna
Ey ġalaţ-cū kimedür naġme-i nāyi bilürüz
- 3 Şişüren dāmen-i pür-feyzi sebū-yı meydür
Şeyĥ keşf itnese de sırr-ı ' abāyı bilürüz
- 4 Bizi ey ġonçe ķabā bāştav ile aldatma
Saña kim itdi o gül-penbe ķabāyı bilürüz
- 5 Gönül ibrāmı ķo şıbyān-ı debistān-ı cefā
Oķımazlar varaķ-ı mihr ü vefāyı bilürüz
- 6 **Şābitā** nazmumuzuñ maġzı degül ĥaşv ile
Dehen-i ta' ne-i deĥĥāli tıķayı bilürüz

283 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Subhadan mest-i mey-i ğaflete hālet gelmez
Habbeden müdmin-i maḥmūra şeṣāret gelmez
- 2 Çeşme-i tevbenüñ işkeste gibi künkleri
Dīdeden kaṭre-i telḥ-āb-ı nedāmet gelmez
- 3 Ğayba ĩmān getür ey mülḥid-i fācir ki saña
Aḥiretten ḥaṭ-ı ta' līḫ ile ḥuccet gelmez
- 4 Ağlamış çihreli şofī-i ' abūsü'l-vechūñ
Rūyına cennete de girse beşāset gelmez
- [95] 5 Āb ü tābı üzre çekilen gül-varaḫ-ı ruḥsāra
Haftada iki tırāş ile ṭerāvet gelmez
- 6 Yoḫladum ṭāli' -i aḡyār-ı sefer-peymāyı
Fāl ḡāyet de güzel geldi selāmet gelmez
- 7 Şöyle ṭutmuş o büt-i teb-zedeyi esmāya
Şeyḫden haftada bir sıtmaya nevbet gelmez
- 8 **Şābitā** neylerüz ol lafzı ki ma' nāsından
Nefḥa-i ma' rifet ü bŷy-ı ḥaḫīḫat gelmez

284 Velehū

mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn

- 1 Ya faḫr-ı ' aşḫ ile terk-i diyāra muḫtācuz
Ya kār-ḫāne-i vuşlatda kāra muḫtācuz
- 2 Bütāna bir dili biñ pāre eyleseñ yetmez
Ḥavāle çok ğuramādan firāra muḫtācuz
- 3 Şikestelükde yarar diyü şaḫlaruz ḡamuñı
Bu ḫırş-ı pīrī ile iddiḫāra muḫtācuz
- 4 Miyān-ı lŷcce-i miḫnetde çāresüz ḫalduḫ
Biraz müsā' ade-i rŷzgāra muḫtācuz
- 5 Ümīd-i fā' idemüz yoḫdur özgeden **Şābit**
Kemāl-i ' aṭīfet-i Kird-i Kāra muḫtācuz

285 Li-Cenāb-1 Rāġīb

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Lisān-ı hāl gibi nuṭk-ı hoş-edā olmaz
Huşul-i kām-ı dile böyle bir recā olmaz
- 2 O tünd-hū güzele ' arz-ı müdde' ā olmaz
Eger olursa da ta' bīr-i āşinā olmaz
- 3 Bize mu' ĩn ü meded-res şu baħr-ı hayretde
Hudā olursa olur yoħsa na-hudā olmaz
- 4 Ṭarīk-i ' aşkda herkes imām-ı sünnetdür
Bu yolda şöret ile kimse muḳtedā olmaz
- 5 Giden yolında yorulmaz meşeldür evvelden
Hīç istiḳāmete mānend bir ' aşā olmaz
- 6 O nev-nihālden itme ümīd-i mīve-i kām
Bu hām dā' iyeye düşme **Rāġībā** olmaz

286 Velehū

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Olmuş sirişte māye-i ğamla hamīrumuz
Perverde-i tenevvür elemdür fetīrumuz
- 2 Olduħsa bī-nevā hele me' mün-ı āfetüz
Yoħdur yanarsa ' ālem içinde ḫāşīrumuz
- 3 Eyler gül-āb sūziş-i ḫasretle gülleri
Bir nāgme itse bülbul-i āteş-sāfīrumuz
- 4 Biz himmet-i bülend ile kim ' arş-pāyeyüz
İtmez libāsın aṭlas-ı çerḫ eñ ḫaḳīrumuz
- 5 Sāmān-ı ' āql u fikr-i dili aldı cevr ile
Virdi ḫarābe mülkini ḫayfā emīrumuz
- [96] 6 Evvel girift-i zülf idi dil şimdi bend-i ḫaṭṭ
Kāfirden özge kāfire düşdi esīrumuz
- 7 **Rāġīb** şüver-i nüvīs-i ḳıyāmet ḳadān olup
Āvāz-ı şūra ḫande-zenāndur şarīrumuz

287 Li-Cenāb-1 Fehīm

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Giderdük kār-ı ʿ aql-ı reʿ y tedbīre peşīmānuz
Bağup bir şūret-i āyīne-i taqđire hayrānuz
- 2 Ezel nūş eyleyüp cām-ı sitem-āmīz-i dil-dārı
Şabāh-ı haşre dek bī-ğoş olan rindān mestānuz
- 3 Bize sensüz per-i pervānedür bālin-i āteş kim
Şeb-i tārīk-i firqāte ser-ā-pā şemʿ -i sūzānuz
- 4 Çıkar dūd-ı tağassür āteş nārgīle-i dilden
Çeküp āh-ı firākuñ her nefes nārgīle-nūşānuz
- 5 Bize ʿ arz-ı cemāl itmez mi Belqıs-ı emel āhır
Fehīmā hātem-i dāğ-ı mağabbetle Süleymānuz

288 Li-Cenāb-1 Sāmī

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Müjem pāy-i nigāh-i intizāra hārdur sensüz
Reh-i āmed-şud-i nezzāre nişterzārdur sensüz
- 2 ʿ Aceb mi olsa nāmem dāğdār-ı şuʿ le-i haşret
Kalem destümde mürğ-i āteşīn-minqārdur sensüz
- 3 Göñül sencīde-i mīzān-i çeşm-i iʿ tibār itmez
Niçe Yūsuf-melāhat şahid-i bāzārdur sensüz
- 4 Dü-bālādur o çār ebrū ile hūsn-i gelū-sūzuñ
Bağılsa sāde-rüyāna nigāh nā-çārdur sensüz
- 5 Çerāğı şuʿ le-i āvāz-i bülbül den fūrūzāndur
Göñül ey gül-beden şeb tā-seher bīdārdur sensüz
- 6 Çü pervāne dil-i āteş-ğurūş-i **Sāmī**-i zāra
Gül-i şemʿ -i tağassür zīver-i destārdur sensüz

289 Li-Cenāb-1 Nevres

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Ne güller gül ne hōd gülzārlar gülzārdur sensüz
Baña cennet dağı ey yār teng ü tārdur sensüz
- 2 Enīsim hem celīsim gam işin şubh mesā mātem
Gözüm pür-nem dilüm pür-āh-ı āteş-bārdur sensüz

- 3 Vedā^c itdi tenümden cān u dil hep cümleten şimdi
Yanumda āşinālar dūstum aġyārdur sensüz
- 4 Ne mümkin hīç gülzār-ı cemāl-i ġayra nezzāre
Baña müjgānlarım ħār-ı ser-i dīvārdur sensüz
- 5 Ser-i bālīnīne rü 'yāda olsun bāri ey vaḫşī
Yetiş bī-çāre Nevres pek yatur bīmārdur sensüz

290 Li-Cenāb-ı Belīġ

mefā^c Īlün mefā^c Īlün mefā^c Īlün mefā^c Īlün

[97]

- 1 Müjem çeşmümde gūyā āteşīn-mismārdur sensüz
Reh-i nezzāreye mevc-i nigāhum ḫārdur sensüz
- 2 Firākuñla olup endāma^c ārız serdī-i vaḫşet
Tenümde cünbiş-i mū pīç ü tāb-ı mārdur sensüz
- 3 Ḥayālūñ düşde görmek ārzū-yı dīde-yi cāndur
Göz açmaḫ ḫāndan her şubḫ-dem düşvārdur sensüz
- 4 Reh-i kūyīñda hem-rāh olsa da geh pes gider geh pīş
Ki benden ġālībā sāyem daḫi bīzārdur sensüz
- 5 Beyāz-ı dīde şafḫa anda naḫş-ı merdümek merkez
Ser-i tār-ı nigāh hem-gerdiş-i pergārdur sensüz
- 6 Kıyāmetler ḫopar her göz yumup açınca çeşmümde
İki cānibde müjgānum şaf-ı pekārdur sensüz
- 7 Ḥavāssa āb u tābı nükḫet-i rūyuñ virür yoḫsa
Şemīm-i būy-ı gül düş-ı dimāġa bārdur sensüz
- 8 Şeb-i hicrūñle dilde ıztırābum var ki cünbişden
Nücüm-āsā tenümde daġlar seyyārdür sensüz
- 9 Niḫāl-i sāye-i ḫaddūñdür ancaḫ başuma devlet
Serümde sāye-i bāl-i hümā minşārdur sensüz
- 10 **Belīġā** nūş-ı cāmı dest-i luḫfuñ ḫoş-güvār eyler
Güzergāh-ı gülūya mevc-i bāde ḫārdur sensüz

291 Li-Cenāb-ı Rāġib

mef^c ūlū fā^c ilātū mefā^c Īlū fā^c ilün

- 1 Ḳalmazuz kām-ı hicre efserde kāmumuz
Būy āşinā-yı vuşlat olursa müşāmumuz

- 2 Tayy-ı kerde-i tarîk-i gam fûrkatüz bizüm
Ser-menzil-i vişâlûñedür ihtimâmumuz
- 3 İtsek resîde-i felek âh-ı dili n'ola
Almağ o mâhı hâle-i âğûşa kâmumuz
- 4 Olduğ halâş-ı kayd-ı cihân ey gönül bizüm
Ser-defter-i mağabbete kayd oldı nâmumuz
- 5 Şâhen-şeh-i kalem rû nazarumuz ki **Râğıbâ**
Dem beste itdi muhteşemi ihtişâmumuz

292 Velehû

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

- 1 Hezâr-ı aḥbâb olan ehl-i televvünden vefâ gelmez
Bu gülşenden meşâmm-ı şevka bûy-ı âşinâ gelmez
- 2 Zihâm-ı ârzû ḥünâbe-i ḥasret güzer virmez
Anuñçün ḥayli demlerdür peyâm-ı dil-rübâ gelmez
- 3 Ya destâvîz-i nâzişdür ya dâğ-ı tâze-i renciş
Tehî-berg ü nevâ-gû-yı dil-ârâdan şabâ gelmez
- 4 Döner tûl-i emelle vaz' ı girdükçe resen-tâbâ
Ḥayâtından ta'able pîr-i şad-sâle ğinâ gelmez
- 5 Bu şeş dergâh dehrüñ Ka'beteyn-i mihr ü mâhından
Gelür şad-güne nağş amma bevefk-i müdde'â gelmez
- 6 Ser-i hem-meşrebi derdi-keşân-ı bezm-i ḥasretle
Mezâk-ı ârzûya ḥoş gelür amma şafâ gelmez
- 7 Gelür mişli dem-i cân-bağş-ı 'îsî siḥr-i Ḥarûtuñ
Lebûñ çeşmüñ gibi siḥr-âferîn şirîn-edâ gelmez
- [98] 8 Tekellûf itme **Râğıb** imtiḥân-ı ehl-i da'vada
Mihekk-i i'tinâyâ ḳalb-i erbâb-ı riyâ gelmez

293 Li-Cenâb-ı Belîğ

fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün

- 1 Dest-i mâl elde ḥirâm eyledi ağzında şâķız
Çignedi geçdi bizi nâz ile ol kâfir ķız
- 2 Beyt-i ebrûya hele toğrısı ben daḥi idemem
Şafḥaya saṭr birâz geç yazılır mastarsuz

- 3 ‘Aşk-ı maḥbûb-ı mecâzîde karar itmez dil
Reng ü büy-ı çemene jâle kapılmaz her giz
- 4 Ğamzeyi ḥaçer-i birâne iderler teşbiye
Hele keç bakmayalum nâvek-i ser-tîzine biz
- 5 Beyt-i ber-ceste iki mışra‘ -ı dil-keşle **Belîğ**
Halefümdür ki toğar ḥâme-i ma‘ nâdan ikiz

294 Li-Cenâb-ı Vehbî Keçeci-zâde

mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün

- 1 İtsek yolında biñ tek ü pü yara yaramaz
Güm-keşte-i reğamı olsağ da aramaz
- 2 Ancağ şikest-i beyza-i râz itdügi kalur
Bülbül riyâz-ı ‘aşğda yavrı çıkaramaz
- 3 Alış viriş cevân iledür sük-ı ‘aşğda
Zenle mu‘âmele iden âdem oñaramaz
- 4 Nâ-müstaḳîm sa‘y ile irmez murâdına
Biñ bâli olsa menzile kec tîr varamaz
- 5 **Vehbî** nihâd-ı şühunâ maḥşûşdur senüñ
Bu şan‘at-ı bedî‘ ayı herkes başaramaz

295 Li-Cenâb-ı Sürürî

mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün

- 1 Kılduğ çemende serv ile baḥş-i dırâz nâz
Kaddüñ tefevvuğ eyledi ey ser-firâz nâz
- 2 Naḥçîrgâh-ı fitnede süzdükçe gözlerüñ
Mürğ-ı dili şikâre şunar şâh-bâz nâz
- 3 Çeşmüñ işâret itmese gammâz-ı ğamzeye
İtmezdi bezm-i ‘aşğda ifşâ-yı râz nâz
- 4 Ḥaṭuñ mı yoḥsa kondı mı toz rûzgârda
Ablağ-süvâr-ı ḥüsn idecek terktâz nâz
- 5 Ğonc u delâl-ı tâze yakışmaz müzellefe
Yoğdur kitâb-ı ḥaṭtında efendi cevâz nâz
- 6 Pervânede kalur mı meger tâb-ı ıztırâb
Şem‘ eyledükçe cünbiş-i tâkat-güdâz nâz

- 7 'Uşşāka karşı eyledi şehnāzda karar
Ol şüh hoş-edā olacağ nağmesāz nāz
- 8 Her dürlü cilvegerdür eţfāl-i 'aşrına
Bāzīceğāh-ı şivede ol 'işve-bāz nāz
- 9 Nāzıkdür ol kadar ki ide nāze imtinān
İtsem o nāzenīne **Sürürī** niyāz nāz

[99]

296 Li-Cenāb-ı Rāgıb*fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Maţlabuñ züll ile maḥlūka müdārā virmez
Viren Allāhdur ey dil beg ü paşa virmez
- 2 Bir tecellī idi Mūsāya da kim el viridi
Şecer-i Tūr hemīşe yed-i beyzā virmez
- 3 Bilürem 'aşqdan āzādelige 'āşıksın
Saña bu ruşsatı ammā dil-i şeydā virmez
- 4 Āb-yārī-i sirişk olmasa ser-sebz olmaz
Mīve-i ḥ'āhişe her ḥuşk temennā virmez
- 5 Feyzi yokdur ne kadar olsa da zībā taqlīd
Gül-bin-i bāğ-ı muşavver gül-i büyā virmez
- 6 Zaḥm-i tīg u tebere germese gögsin miğfer
Başı üzre yeri şüc' ān aña bī-cā virmez
- 7 Mū-şikāfān ne kadar itse de kı̄l ü kı̄lī
Nüşa-i ḥaţtuña **Rāgıb** gibi ma' nā virmez

297 Li-Cenāb-ı Nā' ilī*mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün*

- 1 Hevā-yı 'aşka uyup kūy-ı yāra dek giderüz
Nesīm-i şubḥa refiküz bahara dek giderüz
- 2 Pelās-pāre-i rindī be-düş u kāse be-kef
Zekāt-ı mey virilür bir diyara dek giderüz
- 3 Virüp tezelzül-i manşürı saq-ı 'arşa tamām
Ḥudā Ḥudā diyerek pāy-ı dāre dek giderüz
- 4 İderse kand-ı lebūñ ḥātır-ı mezāka ḥuţur
Diyār-ı Mışra degül Qandehāra dek giderüz

5 Felek girerse kef-i Nā'îlîye dāmānuñ
Senüñle maḥkeme-i Gird-gāra dek giderüz

298 **Li-Cenāb-ı Rāşid**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Kimsenüñ ḥāline zann itme ki im' ān iderüz
O kadar var ki daḥi baḫmadan iz' ān iderüz

2 Düşmez aḡyār ile itmek qurı ḡavḡā-yı cedel
Biz daḥi başlamadan ' arbedeye ḫan iderüz

3 Merd-i meydān-ı şehādetkede-i İslāmuz
Niçe biñ kāfiri bir sözle Müselmān iderüz

4 Biz o mizyāf-ı zīyāfetkede-i derdüz kim
Ciger-i mā-ḫazar-ı süfre-i mihmān iderüz

5 **Rāşidā** tuḫfe-i endīşeyi ḡüstāḫāne
' Arza-i meclis-i Maḫdüm-ı süḫan-dān iderüz

299 **Li-Cenāb-ı Münîf**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Dile her tār mevc büy-ı sünbül zārdur sensüz
Dehān-ı ḫande-i gül raḫne-i dīvārdur sensüz

2 Fürüg-ı mihr-i mir 'āt-ı dile jengārdur sensüz
Ḥarīr-i pertevime düş cāna bārdur sensüz

[100] 3 Medār-ı noḫta-i merdümden olmaz pā birün hergiz
Niḡeh çeşmümde hem-çün gerdiş-i per-gārdur sensüz ?

4 Degül ḫāmüş olursa cāy-ı ḫayret her gören nāmem
Elümde meyl-i serüme ḫāme-i ḡüftārdur sensüz

5 Eger āyine-i şevḫ olsa her bir zerre-i ' ālem
Baña ' aksim daḥi hem şüret-i aḡyārdur sensüz

6 Kemend-i vaḫdet ile şu' le-i cevvalē-i şem' i
' İbādet-ḫāne-i endīşeme zünnārdur sensüz ?

7 Geçer ḫürşīd geçse şem' le fikr-i **Münîf**adan
Güzergāh-ı ḫayāli şöyle tenk ü tārdur sensüz

300 **Li-Cenāb-1 Rāġib**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Peyġām-1 pūc-1 vaşl ile dil-şād olur mıyuz
Kūh-1 ġamuz nesīm ile ber-bād olur mıyuz
- 2 Tā bilmedükçe kayd-1 rehādan ħalāşumuz
Maġrūr-1 dām-1 şīve-i şayyād olur mıyuz
- 3 Olsaġ hezār zaġm ile me 'yūs-1 'āfiyet
Memnūn-1 luţf-1 merhem-i ħussād olur mıyuz
- 4 Sāmān-1 sūz-1 ħarmen-i şabr olsa da sitem
Hengāme-i germ-i şu' le-i feryād olur mıyuz
- 5 Olduġ ħarāb-1 dehr o ħadar Ħızrı eylese
Ta 'mīre nāmzed meġer ābād olur mıyuz
- 6 Biz ħaţf-1 dil-keş-i kalem-i şun' -1 görmişüz
Ħayrān-1 naġş-ħāme-i Behzād olur mıyuz
- 7 Çıġmaġda cerr ü celbe kerāmetlerüñ soñı
Rāġib firīb-ħurde-i zühhād olur mıyuz

301 **Velehū**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Muġarrrik dil olur dil-rübāya muġtācuz
Zamān-1 za' f-1 ħuvādur ' aşāye muġtācuz
- 2 Dem-i Mesīġden itseñ recā-yı himmet deyr
Bu deyr-i köhnede biz de du' āya muġtācuz
- 3 Ne nā-ġudādan i' ānet ne ħod şabādan eşer
Bu yemde şurġa-i luţf-1 Ħudāya muġtācuz
- 4 Ola niyāzumuzı derġeh-i ħabūle delil
Dil-i şikeste gibi bir gedāya muġtācuz
- 5 Sitemde eyledi bīġāneler telāfisin
Didürmedi hele dehr āşināya muġtācuz
- 6 Virürse ruġşat eġer dūr-bāş-1 istiġnā
Şu mā-sivādan ' ibāret ġināya muġtācuz
- 7 Yolında ol büt-1 şūrīdenüñ yine **Rāġib**
Metā' -1 zühd ü riyāyı fedāya muġtācuz

302 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- [101]
- 1 Muẓaffer vaqt-i fırsatda 'adūdan intiḳām almaz
Mürüvvetmend olan nā-kāmī-i düşmenle kām almaz
 - 2 Şaḳın ey herze-tāz-ı nev-süvār-ı eşheb-i devlet
Çıkar elden 'inānuñ tevsen-i naḥvet-i licām almaz
 - 3 Çeb-endāzī-i çerḥ-i dünı itdüm ben de imzā kim
Nigīnuñ naḳşı ma'kūs olmasa cevherle kām almaz
 - 4 Gören ḥam-geşte ḳadd-i māhī mihrüñ imtinānından
Degül deryūze erbāb-ı keremden zerre vām almaz
 - 5 Libās-ı nev-be-nevle ey olan ālāyişe mā'il
Kemālüñden ḥaber vir kimse senden iḥtişām almaz
 - 6 Dil-i pür-ḥünını hem şāḡar u hem mey bilüp **Rāḡıb**
Ḥudāyi-mest olan mānend-i lāle deste cām almaz

303 Velehū

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Bīmār-ı ḥayret-i nigāhi şıḥḥat istemez
Tārāc-ı tār-ı kāküli cem' iyyet istemez
- 2 Besdür mişāl-i ḥāne-i āyīne bir nigāh
Ābādi- ḥarābe-i dil külfet istemez
- 3 Pür-bīm-i bī-vefāyī-i aḥbābum ol ḳadar
Yār-ı ḳadīm-i ḡamla göñül ülfet istemez
- 4 Dil-beste-i şafā-sıyem o ḥüsn-i sādenüñ
Şahbādan özge cām gibi zīnet istemez
- 5 Naḳd-ı niyāz şābit-i bāb-ı ḳabūlidür
Bir derdin iste ḥāceti kim rüşvet istemez
- 6 Ol neşve kim ḫālebedür olmaz ḥuşülde
Lezzet-çeş-i taḥassür olan vuşlat istemez
- 7 Bil iḳtizā iderse de ebnā-yı dehrden
Rāḡıb ümīd-i himmet eker himmet istemez

304 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Kimse cem' iyyet-i esbābı ser-ā-ser bulamaz
Cām-ı billūr bulura mey-i aḥmer bulamaz
- 2 Meş' al-i mihr ile geşt itse felek dünyāyı
Bir daḥi sencileyin māh-ı münevver bulamaz
- 3 Müzdaḥimgāh-ı ğumūm oldı derūnum o kadar
Gelse şādī vü tarāb ḥātıruma yer bulamaz
- 4 Olmayan māye-i feyz-i ezelīden sīr-āb
Āb-ı Hızrı yine Hızr olsa da reh-ber bulamaz
- 5 İster ammā leb ü dendānuñı vaşf eyleye yar
Baḥr-ı endīşede herkes dürr ü gevher bulamaz
- 6 Tālī' -i mihre müşādif görünür tal' at-ı yar
Şöhret-i ḥüsni bu revnaḳda güzeller bulamaz
- 7 Sen bulursun yine **Rāğīb** gibi şeydā ammā
Ol senüñ gibi cefā-pīşe sitemger bulamaz

305 Li-Cenāb-ı Nef' İ

mef' ulü mefā' İlü mefā' İlü fe' ulün

- 1 Şabhā yerine zehr-i keşān-ı ğam-ı ' aşkuz
Reşk itme bizüm cāmumuza biz cem' i ' aşkuz
- [102] 2 Bir zevk komış ḥikmet-i Haḳ meşrebümüzde
Kim mest-i ğam ārām-ı dil-i ḥurrem-i ' aşkuz
- 3 Çok mı bu kadar feyz bize ehl-i dilüz hem
Perverde-i rindān-ı Mesīḥā-dem-i ' aşkuz
- 4 Nāz eylemez hīç bize ğamze-i dil-ber
Biz rind-i melāmet-zede-i ' ālem-i ' aşkuz
- 5 Bir ğamzeye biñ nāz iderüz istesek ammā
Ḳīrāt ile ma' ḳül bilür semsem-i ' aşkuz
- 6 Tırsaḳ ne ' aceb ger şaf-ı müjgāna muḳābil
Başlu başına her birimiz Rüstem-i ' aşkuz
- 7 Olsa sözümüzde n'ola te ' şīr-i cibillī
Nef' İ gibi bīgāne degül maḥrem-i ' aşkuz

306 Li-Cenāb-1 Rāġīb

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Gül-i ra' nāsı bezmüñ sāgar-ı şahbā yirin tutmaz
Her āteş-tāb-ı mihr-i țārem-ı vālā yerin tutmaz
- 2 Fürüg-ı hüsne bak şıyt-ı bülend-i ' aşkı seyr eyle
Hezārān olsa gül bir bülbül-i şeydā yerin tutmaz
- 3 Olur bu şubha dek ol bāmdād-ı haşre dek sūzān
Fetīl-i dāğ-ı ' aşkuñ şem' -i bezm-ārā yerin tutmaz
- 4 Şehīd-i nāzı hākinde şuh-ı nāzük-endāmın
Olursa nürdan serv ol kıadd-ı bālā yerin tutmaz
- 5 Behişt oldur mezākın anda icrā eyleye ādem
Virilse Kıaysa pehnā-yı cinān şahrā yerin tutmaz
- 6 Hudā göstermesün tūfān-ı eşküm kıalsa cūşışden
Ġubār-ı ġam tutar dil ' ālemin deryā yerin tutmaz
- 7 Mişāl-i haşv mışra' feyzi yokdur her teng zarfın
Tutar yer geçse şadra **Rāġīb**' uñ ammā yerin tutmaz

307 Li-Cenāb-1 Neş'et

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Hāksārānuz velī dergāh-ı devlet beklerüz
Leşker-i sultān-ı ' aşkuz kim vilāyet beklerüz
- 2 Kıuşca yok mı kıadrümüz ' anķālanırsak çok degül
Biz de idüp inzivā kıāf-ı kıanā' at beklerüz
- 3 Olmasun mülk-i cünün tārāc ' akl u ġam-sipāh
Bir bölük deli ġoñüllüyüz ki nevbet beklerüz
- 4 Dergeh-i dilde muķīmüz ne gedā deryüzeyüz
İdüp ümīd-i kerem bāb-ı ' ināyet beklerüz
- 5 Buldılar āsāyiş-i mülk-i beķā eslāfumuz
Bu ġüzergāh-ı fenāda biz de nevbet beklerüz
- 6 Bir ġürüh āvāreyüz bīkār u kesb-i bī-hüner
Dergeh-i Hāķda hemān ihsān-ı ' ināyet beklerüz
- 7 Añladuķ gerçi ġumār u neş' enüñ keyfiyetin
Ćār u nā-Ćāruz bu neş' eġhde **Neş'et** beklerüz

[103]

308 **Velehū***fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Tāc-1 ikbāl ile her ser-keşe devlet gelmez
Fahte olsa hümā serve sa'adet gelmez
- 2 Naqd-1 gencīne-i dil olsa da ĩrādına
Biz alender revişüz bizlere servet gelmez
- 3 Āb-1 tīg āb-1 beķā pür-leb-i temkīnimde
Fārīgim hātıruma şükr ü şikāyet gelmez
- 4 Olsa mīzāb-1 'atāyā-yı felek mecrāsı
Sebzezār-1 emel ü hırşa ķanā'āt gelmez
- 5 Şad-hezārānı gelür gülşen-i nazmınuñ līk
Neş'egāh-1 sühana bir daħi Neş'et gelmez

309 **Li-Cenāb-1 Rāgīb***fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Mey-keşān-1 bezm-i 'aşkuñ cām-1 billür istemez
Serverān-1 kişver-i ğam tāc-1 fağfūr istemez
- 2 Pür-hevādur kāse-i ser pür-nevā nāy-1 gelü
Bezm-i erbāb-1 maħabbet nāy ü tanbūr istemez
- 3 Gül gibi üşkäfte-rü sünbül gibi āşüfte-mü
Şüh arar dil duħter-i rez gibi mestür istemez
- 4 İsterüz çeşmüñ harāb-1 bāde-i nāz oldıgım
Hānedān-1 fitneyi hīç kimse ma' mūr istemez
- 5 Eylemiş āmāde sāmān-1 niżāmın çeşm ü leb
Bir kıyāmetdür haţuñ kim fitne vü şür istemez
- 6 Yek temennīden müyesser olsa da kām-1 dü-kevn
Külfet-i ħarf-i recāyı řāb' -1 mağrūr istemez
- 7 Sā' id-i bahtında **Rāgīb** var ise nīrū-yı fer
Pençe-tāb-1 düşmen olmak kuvvet ü zūr istemez

310 **Li-Cenāb-1 Pertev***mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

- 1 Dil-i pür-şerħa vü mecrūħı koyma dāğ-1 sūzānsuz
Yaķışmaz lālezār elbette ey gül-ruħ çerāğānsuz

- 2 Virür germiyyet-i bāzār-ı sāmān ‘ aşka rüsvāyı
Belī germ-ābe zīnet-yāb olur mı hīç ‘ uryānsuz
- 3 Kadd-i bālāsınuñ vaşfında kūteh dest-i endişe
Hadīs-i zülfi bir efsānedür gūyā ki pāyānsuz
- 4 Ser-ā-pā dāğ-ı sīnem dīde-düz-ı tīr-i ğamzeñdür
Amān at nāvekūñ çeşmān-ı dāğum itme müjgānsuz
- 5 Cevāb-ı ğālib-i pūr-māye anı eylesün ihyā
Bu şi‘ rūñ **Pertevā** hoş şūret-i hūsni velī cānsuz

311 Li-Cenāb-ı Ğālib

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

- 1 Gelürseñ gelme bezme zāhidā bir āfer-i cānsuz
Bilürsin girmek olmaz bāğ-ı hūlda çünki ĩmānsuz
- 2 Cüdā düşmüz idi hīç şöhet-i dil-dārdan bilsek
İden tekliif-i cünbiş jāleye mihr-i dıraşşānsuz
- 3 Tecerrüdse murāduñ kūy-ı cānānda fedā kııl cān
Çıķılmaz cāme-i iħrāmdan sa‘ y itme ķurbānsuz
- [104] 4 Saña ‘ arz-ı maħabbet sevdigüm ‘ ayn-ı maħabbetdür
Sūħan-sāz-ı cününüñ diñlenür da‘ vāsı bürhānsuz
- 5 İrişmek Pertev-i ‘ ālī-cebānuñ gerdine müşkil
Göñül bī-tāb **Ğālib** hem kümeyt-i hāme dermānsuz

312 Li-Cenāb-ı Nābī

mefā‘ ilün fe‘ ilātün mefā‘ ilün fe‘ ilün

- 1 Senüñçün itdigümüz āh u zārı biz bilürüz
Fırāk içinde geçen rüzgārı biz bilürüz
- 2 Turur mı almıcaķ bŷy pāy-ı cānānı
Karārgāh-ı dil-i bī-ķararı biz bilürüz
- 3 Bizümle yek-şebe hem-bezm-i şöhet olduğuñā
Raķībe eyledigüñ i‘ tizārı biz bilürüz
- 4 Olur zebān ne ķadar kŷteh olsa hārfi dirāz
Maķāl-ı mertebe-i iztirārı biz bilürüz
- 5 O ahŷvana nigāhler müşīr-i vaşsetdür
Kemend-i vuşlata çeşbān şikārı biz bilürüz

- 6 Cemāle āfet-i haṭṭdur kemīn fırsatdur
‘Aḳīb-i kevkeve-i iṣṭihārı biz bilürüz
- 7 Dü-rüze gerdişi yokdur be-vefḳ-i hātır-h’āh
Ṭābi‘ at-ı felek-i nābekārı biz bilürüz
- 8 Tebessüm-i ‘amelīye inanmazuz **Nābī**
Şada-yı hānde-i bī-iḥtiyārı biz bilürüz

313 Li-Cenāb-ı Rāgīb

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Harf-i niyāz ehl-i maḥabbet ses istemez
Rāz-ı derün-ı ‘āşıḳa maḥrem kes istemez
- 2 Māned-i āfitābe yeter perçem-i siyāh
Muğbeçegāne tarz-ı Cezāyir fes istemez
- 3 Tār-ı nigāh-ı bend-i haṭ-ı tāze-res gerek
Rüy-ı nigār āyīneveş emles istemez
- 4 Menfūrıdur muğāyir ṭab‘ı her ādemüñ
Kim keslik itse kendüye de nākes istemez
- 5 Koymaz raḳīb diyü sirişti derinde yār
Çārüb iderse rīşini de öz kes istemez
- 6 Bülbül semender-āteşi güldür bu gülşenüñ
Tarḥ-ı esās-ı hānesi ḥar u ḥaş istemez
- 7 Tāb-āver olmuyor o perī-çehre **Rāgībā**
Bundan ziyāde sūzişi besdür bes istemez

314 Li-Cenāb-ı Nābī

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Güşe-i çeşmini biz güşe-i miḥnet bilürüz
Sīne-i sīmīni meydān-ı maḥabbet bilürüz
- 2 Niçe gerdān iderüz sīneyi peykānından
‘İllet-i fūrḳate dārū-yı ifāḳat bilürüz
- 3 Bī-dimāğ olmuşuz ol mertebe hicrāndan kim
Yār teklīf-i vişāl eylese zaḥmet bilürüz
- [105] 4 Na‘rasuz geçmegi meh-pārelerüñ küyından
Kesr-dadende-i nāmūs-ı melāmet bilürüz

5 Naḥvet ü nāz ile düşmānını yārūñ **Nābī**
 Ḥaste-i mihnete ta' vīz-i selāmet bilürüz

315 Li-Cenāb-ı Nesīb

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Nāmūs u cāhı çāha atan mevlevīlerüz
 Dünyā-yı dünı hıçe şatan mevlevīlerüz

2 Hep rüzgār u bādını dehrūñ hebā bilüb
 Peygüle-i fenāda yatan mevlevīlerüz

3 Ārāmumuz semā' iledür rüzgārda
 Gird-āb-ı baḥr-i 'aşka batan mevlevīlerüz

4 Telḥī-i fāka itmek için nefsumüz helāk
 Ḥ'ān-ı vücūda zehr kıatan mevlevīlerüz

5 Biz ey **Nesīb**-i devlet melā-yı Rūmda
 Dünyā-yı dünı hıçe şatan mevlevīlerüz

316 Li-Cenāb-ı Mezākī

mütefā' ilün fe' ulün mütefā' ilün fe' ulün

1 Ne o ğamzelerle hem-dem ne nigāhle āşınāyuz
 Yine bāde-nüş-ı 'aşkuz yine mest-i bī-nevāyuz

2 Çü nesīm-i nev-bahārı açaruz o gül-'izārı
 Bu nefes ki biz de vardur dem-i nefḥa-i şabāyuz

3 Baña dūr-bāş-ı 'işve dile çīn-i ebrū-yı nāz
 Bu şikence vü 'itāba bu kıadar neden sezāyuz

4 Ne ḥadeng-i ğamze lāzım u ne sell-i seyfi müjgān
 Biz o şehvār-ı ḥüsne dil ü cān ile fedāyuz

5 N'ola ḥod-fürüş olursaḳ bu ğazelle biz **Mezākī**
 Ki revāc-ı güft-ü-gū yoḳ yine böyle ḥoş-edāyuz

317 Li-Cenāb-ı Rāġıb

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

1 Bezm-i taraba cām-ı mey neşve-fezāyuz
 Dest-i edebe sübhā-i ezkā-ı Ḥudāyuz

2 Olsaḳ ne kıadar kıise-tehī naḳd-i ğınādan
 'İrfān ile maḥsūd-ı kirām-ı vüzerāyuz

- 3 Meşhūdumuz aḥbābdan endūh u kederdür
Bağ ḥikmete kim nüṣṣa-i iḥvān-ı şafāyuz
- 4 Āvāzemizūñ revnağıdur şöhret-i gülşen
Bülbül gibi her çend bî-berk ü nevāyuz
- 5 Teklîf ü tekellüfle degül meşrebi taşdı^ç
Bir büseye kâni^ç olur ülfete gedāyuz
- 6 Bir güne bizi eyledüñ ey şūḥ-ı ferāmūş
Güyā ki ḥayālūñde senūñ ḥarf-ı vefāyuz
- 7 İḥlāşımızuñ görmedük āşarını ḥālā
Āğūş-ı tereddüdde meger ḥayr-ı du^ç āyuz
- 8 Dem-sāz-ı şabā oldı rehāvī bize **Rāğıb**
Dil-beste-i zencîr-i ser-i zülf-i rehāyuz

[106]

318 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā***mef^ç ūlū fā^ç ilātū mefā^ç ilū fā^ç ilün*

- 1 Esbāb-ı cem^ç -i ḥāḫırı vaḥdetde bulmuşuz
Erbāb-ı terkî gūşe-i rāḫatda bulmuşuz
- 2 Aḥz u ^ç aḫāyı kenz-i tevekkülden uydurub
Nān-pāre-i şehānı kânā^ç atde bulmuşuz
- 3 Gerdün görürse aḫmağı bir pāre nān virür
Ekser zarîfî tarz-ı ḥamākatde bulmuşuz
- 4 ‘Āşıklaruz bu felegüñ biz kolayını
Şabr itme güçse daḫi felāketde bulmuşuz
- 5 Esrār-ı pīrden neyi kim aradıksa biz
Elbet anı cerīde-i ‘İzzetde bulmuşuz

319 **Velehū***mef^ç ūlū fā^ç ilātū mefā^ç ilū fā^ç ilün*

- 1 Düşkünlerüñdenem senūñ ey āfitāb-ı nāz
Luṭf eyle gel bu zerreñi itme ḥarāb-ı nāz
- 2 Gün toğmadan neler toğar ey dil şafāda ol
Şubḥ oldı şimdi eyler o meh terk-i ḥ^çāb-ı nāz
- 3 Oldı şefī^ç ümmet-i ‘aşkuñ niyāzına
Ḥaṭṭuñ olup peyem-ber-i şāḫib-kitāb-ı nāz

4 Rû'yet güç oldı kişver-i 'aşkuñ umürını
Bīmār çeşmi ğamzesi mest-i şarāb-ı nāz

5 Naqd-niyāzdur konan ol gence 'İzzetā
Dergāh-ı pīr kim kapanur anda bāb-ı nāz

320 Velehū

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

1 Şabāh-ı haşre dek yansun o dil kim dāğ dāğ olmaz
Fetīl-efrüz-ı bezm-i 'aşq olup rüşen çerāğ olmaz

2 Kızıyla şimdilik meştāda şöhet eylerüz tenhā
'İneb tā olmaya cem' iyyet-i gül-geşt-i bāğ olmaz

3 Görince şukka-i destār şandum zāhid arduñda
Benī-Ādemde böyle gūş-ı har deñlü kulağ olmaz

4 Demāğ itmezsin ammā bī-dimāğ olmağdasun şūfī
Duĥān nūş itmedükçe çün ki taḥşīl-i dimāğ olmaz

5 Eger üstü şekerli baklava yoksa ta'āmında
Ḥacildür mīzbān şeyḥūñ yanında yüzi ağ olmaz

6 N'ola olsa revāne āstān-ı Pīr-i Gīlāna
Meşeldür söylenür kim 'aşıka Bağdād uzağ olmaz

321 Velehū

mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

1 Mecnūn ile bahş itmege gitdi 'uçalāmuz
Var aña kıyās eyle ne söyler budalāmuz

2 Bī-hūde a zālim bizi bir derde düşürme
Şabr it ki yeter kendümüze kendi belāmuz

3 Başında yuva yaptı hümālar kümesiyle
Mecnūndur eñ efkar u bī-berg ü nevāmuz

[107]

4 Kün emrini şarf itmez idi kān-ı ezelden
Maḫşūd-ı Ḥudā olmasa ey ḥ'āce bināmuz

5 Yek-mevc degüldür şu toköz kulzüm-i pür-cüş
Bu fülke-i vaḥdetde eger uysa hevāmuz

6 Bu keşk-me-keşūñ hep sebebi dāne-i dildür
Naḫcīrüz o şeh-bāzumuza hem daḡi dāmuz

7 Maқта^ç da daği eylemeyüz maḥkaşa minnet
Meşhūr-ı cihān bī-tāleb-i şöhret ü nāmuz

8 Bu keş-me-keşi çekmez idük bāb-ı digerde
Geçseydi eger Ḥāzret-i Ḥünkāra recāmuz

322 Li-Cenāb-ı Rāgīb

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

1 Ne қаşr-ı dil-keş-i gülşen ne şahn-ı bāg araruz
Şu tengnāda hemān kūşe-i ferāg araruz

2 Olup meşām-ı hezār ārzū zükām-ı vişāl
Henüz ki şem-i gül-i kāma biz dimāg araruz

3 Rızāya ḥükm-i қаzāda muvāfıķuz ammā
Biraz da mezheb-i inşāfda mesāg araruz

4 Delīl-i ' aqlı idüp reh-nümā-yı ḥāzret-i dost
Fürüg-ı mihri yāķüb-ı māhdan çerāg araruz

5 Zemīn-i sīneyi gāvişde nevk-i tīşe-i āh
Sezā-yı kīse-i taḥsīn-i naķd-i dāg araruz

6 Vüfür-ı himmet ile Ḥızr-ı gümre-hān olalum
Niçün bu vādī-i ḥayretde biz surāg araruz

323 Li-Cenāb-ı Fıṭnat

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Āh u nālem ol şeh-i bī-dāda te`şīr eylemez
Bir nigāhle bu dil-i vīrānı ta' mīr eylemez

2 Қaddüñe meyl eyleyenler ' āşık-ı āzādedür
Zülfüñ āsā dilleri der-bend-i zencīr eylemez

3 Bir nigāhle kārını ' uşşāķuñ eylersin tamām
Ġamze-i ' āşık-keşüñ muḥtac-ı şemşīr eylemez

4 Vāşıl-ı cānān olur ḥāmūş olan pervāneveş
Āteş-i ' aşkın o kim nā-dāna taķrīr eylemez

5 Ḥāne-i ḳalbüm ḥarāb itdi teğafül **Fıṭnatā**
Bir nigāhle bu dil-i vīrānı ta' mīr eylemez

324 **Li-Cenāb-1 Hāşmet**

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

- 1 Ruḥşat bulunur dāmen-i cānān ele girmez
Cānān bulunur gūşe-i imkān ele girmez
- 2 Her dānesin ārāyiş-i tār-ı nażar eyle
Eşküme gibi bir şubḥa-ı mercān ele girmez
- 3 Ruḥsārını āzürde-i dest-i taleb itme
Efsürde olur ol gül-i ḥandān ele girmez
- 4 Arz itme ' abeş çāk-i girībān-ı niyāzı
Feryād ile ser-rişte-i iḥsān ele girmez

[108]

- 5 Koynından ayırma bil anuñ ḳadrini ey şūḫ
Hāşmet gibi bir nüşha-i ' irfān ele girmez

325 **Li-Cenāb-1 Rāğıb**

mef' ūlū fā' ilātü mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Ḳānūn-ı ' aşḳa uymaz edebdür yasāğımız
Bīrūn-ı perde nāleye yoḳdur mesāğımız
- 2 Tā olmaduḳça mestī-i ser-şar-ı Ḥızr-ı rāḥ
Vādī-i bī-ḥodīde bulunmaz sürāğımız
- 3 Şol rütbe dil-girifte-i evza' -ı ' ālemüz
Ṭursun ki ḥande giryeye yoḳdur dimāğımız
- 4 Pervānegānı bülbül-i āteş-şafīr olur
Şevḳ-i ruḫūñla rüşen olursa çerāğımız
- 5 Ḥanzal virür ekilse eger toḫm-ı ney-şeker
Telḫ-āb-ı ğamla şöyle ki sīr-āb olur bāğımız
- 6 Dūd-ı kebūd-ı āhum uz āfāḳa pehn olup
Gün başına ḳurulmadadır bir otāğımız
- 7 Degmez ḫumāra neş'e-i pā-der-rikāb-ı cāḥ
Rāğıb çekildi bezm-i hevādan ayağımız

326 **Li-Cenāb-1 Nazīm**

mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn

- 1 Bu şeb ğarīb dem itdük benümle yār ikimüz
Ġarīb dem-i ḳıdem itdük benümle yār ikimüz

- 2 'Aceb ki şem' ile pervâne olmasa maḥrem
Ki ğayrdan ḥarem itdük benümle yār ikimüz
- 3 Tarāvet-i ḥaṭ u zülfiyle ' andelīb-āsā
Çemen çemen neġam itdük benümle yār ikimüz
- 4 Olursa tayy n'ola destān-ı Leylī vü Mecnūn
Ki nāmumuz 'ālem itdük benümle yār ikimüz
- 5 O cām-ı nāz be-kef ben ḳadeḥ be-dest-i niyāz
Nazīm def' -i ğam itdük benümle yār ikimüz

327 Velehū

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ne cām-ı bāde ḥāhişümüz ne cemindeyüz
Keyfiyyet-i cunūnla dil-i 'ālemün̄deyüz
- 2 Hem zevḳ-i vaşl-ı dil-ber ile cilve-güsterüz
Hem şāhid ki cefāsın añup mātemindeyüz
- 3 Şorsaq ne deñli sen o cerāḥat-pezīr olur
Zaḥm-ı dilün̄ ki ḥāşiyet-i merhemindeyüz
- 4 Hün-ı dil oldı ğonçeye dāĝ urdı lāleye
Bu gülşenün̄ ki terbiyet-i şeb-nemindeyüz
- 5 Hün-ābe nüş-ı meclis-i 'aşḳuz **Nazīm**veş
Bir neşve bulmuşuz ki maḥabbet demindeyüz

328 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

[109]

- 1 Muṭrıb egerçi pīş-revinde pes istemez
Ammā ne çāre meclis-i vuşlat ses istemez
- 2 Sāḳīde ser-keşān-ı açığıbaş edāsı var
Ol ṭabla perçem üstine kāfir fes istemez
- 3 Āzürdeyim ḥaṭ-ı leb-i gül-gün-ı yārdan
Bülbül ḥarīm-i ğonçede ḥar u ḥas istemez
- 4 Çöz tüġmeñi görinsün ilik gibi gerdenün̄
Cānā bu bend-i nābe-maḥal öz kes istemez
- 5 **Vehbī** gibi felekde tecemmül be-düş olan
Köhne ḳabāya ḳā'il olur aṭlas istemez

329 **Velehū**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Olmışdı çeşm-i şūhuna diller daḥil-i nāz
Cellād ğamzesi yine itdi ḳatīl-i nāz
- 2 Seyr it nezāketin bir içün şu degül midür
Her ḥatvede güzergehin eyler sebīl-i nāz
- 3 Ol Yūsuf-ı melāḥat iderse şināveri
Başdan aşar leṭāfet-i emvāz-ı Nīl-i nāz
- 4 Ebr-i siyāh-ı zūlfı niḳāb olmasa eger
Ḥurşīd-i rūyı dīdeyi eyler kelīl-i nāz
- 5 Ṭakat-güzārum oldı bir ednā girişmesi
Çoḳdur bu nā-tüvāna meger kim ḳalīl-i nāz
- 6 Vaşlın niyāz idince ta' allül idüp o şūḥ
Bīmār-ı çeşmi gibi görünmiş 'alīl-i nāz
- 7 Da' vā-yı nābe-cāy-ı ḥırāmı uzatmasın
Ḳaddūñ mi dikdi servi çemende vekīl-i nāz
- 8 Gördüm raḳībi yāra açar zaḥm-ı sīnesin
Pek işlemiş derūn-ı ḥabīşe fetīl-i nāz
- 9 Gunc u delāl-i ṭab' -ı celālīye **Vehbīyā**
Taḳlīd-i şīve itdi bu nazm-ı celīl-i nāz

330 **Velehū**

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

- 1 Ḳand-i leb-i nūş-ı dehenin ṭatmağa gelmez
Şīr ü şekerı birbirine ḳatmağa gelmez
- 2 Aḥşamlamaz ol bedr-i felek bir giçe bizde
Meh-tāb gibi gelse daḥi yatmağa gelmez
- 3 Başdan aşup emvāc-ı cefā fūrḳāte düşdük
Zevraḳçe-i vaşlı yanaşup çatmağa gelmez
- 4 Dil mürġi kebüter gibi dönmekdedür ammā
Ol ṭıfl-ı cefā-perverim aldatmağa gelmez
- 5 Kālā-yı vişāli çıkarup gizli mezāda
Ey şūḥ-ı sitem-pīşe bizi şatmağa gelmez

6 Dil seng-i felāḡan gibi başuñda dönerken
Feryāduma raḡm eylemeyüp atmaġa gelmez

7 Dāmānına yüz sürmek imiş ḡāhiş-i **Vehbī**
Ey ḡār-ı müjem sen de şaḡın baġmaġa gelmez

331 Li-Cenāb-ı Fıḡnat

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

[110]

1 Sipihr-i kec-^ç atādan rastkārān behre-dār olmaz
Gülistān-ı cihānuñ serv-i āzādında bār olmaz

2 Dil-i pür izḡrabuñ bīmi yoġdur ġamzeden zīrā
Ki sim-ābe hezārān tīġ urulsa zaḡm-dār olmaz

3 Eger dām itse de ümmīd-i şayda ḡalka-i çeşmüñ
Yine şah-bāz-ı ma^ç nī ḡab^ç -ı nā-dāna şikār olmaz

4 İdüp şarf āb u rüyuñ umma luḡf erbāb-ı ḡasetden
Ne deñlü āb virseñ naḡl-i ḡuşke mīve-dār olmaz

5 İder mi bir pula nā'il felek erbāb-ı ḡasetden
Bu bāzi-ḡānede mādām derd ü ġamla zār olmaz

6 Olur eşġüfte feyz-i ḡudret-i ḡaḡ ile gül-ḡaḡır
Bu bāġuñ ġonçe-i ra^ç nāsı muḡtac-ı bahār olmaz

7 Ḳalur tā şubḡ-ı maḡşer neşve-i şevḡ ü maḡabbetle
Şerāb-ı^ç aşḡı **Fıḡnat** nüş iden dilde ḡumār olmaz

332 Li-Cenāb-ı Şaḡıb

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

1 Kemer-girifte-i^ç aşḡuz kenāra dek giderüz
Refīk-i mevce-i şevḡuz kenāra dek giderüz

2 Hevā-yı kākül-i dil-dāradur^ç alāḡa hemān
Burāḡ-ı^ç azm ile Mi^ç rāc-ı dāra dek giderüz

3 Olnca ġonçe-i dil gül gül-i nesīm-i seḡer
Ziyāret ser-i ḡabr-i hezāra dek giderüz

4 Külāḡ u ḡırḡa mey-ālūd ü çār-pāre be-dest
Verā-yı perde-i nāmūs ü^ç āra dek giderüz

5 Misāfir-i dile ḡubbü'l-vaḡan k'ola Ġālib
Şikenc-i ḡurre-i pür-pīç-i yāra dek giderüz

- 6 Zemīn-i köhnede ārām eylemez himmet
Hümā-yı tāze-ḥayālī şikāra dek giderüz
- 7 Hazān iderse ne ğam berg-i ‘ ayşümüz devrān
Zamāna pür olup nev-bahāra dek giderüz
- 8 ‘ İnān-ı hızmümüz oldı rübūde-i sevdā
Budur ‘ ilācumuz ol şeh-süvāra dek giderüz
- 9 Penāhumuz odur aġyār def ina **Şakıb**
Humā-yı kādime-i çār-yāra dek giderüz

333 Li-Cenāb-ı Fāzıl

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Biz aḥter-i sa‘ādeti görmiş geçürmişüz
Engüşte-mihr-i devleti görmiş geçürmişüz
- 2 Ne ḥavf-ı nār v[ar] ne [de] cennet ümīdi var
Biz vaḳ‘a-i kıyāmeti görmiş geçürmişüz¹¹⁷
- 3 Gerdün şanmasun bizi leb-teşne-i ümmīd
Biz cüybār-ı ‘izzeti görmiş geçürmişüz
- 4 Ğarḳ-āb-ı lücce-i ğam u tūfān dīdeyüz
Şad-ebr-i derd ü miḥneti görmiş geçürmişüz
- 5 Gerçi ki ḥurde-sāleyüz ammā Mesīḥ-vār
Mehd içre her ‘ināyeti görmiş geçürmişüz
- [111] 6 **Fāzıl** piyāle nevbeti leb-teşnegānedür
Biz devr-i cām-ı ‘işreti görmiş geçürmişüz

Ḥarfü’s-Sin

334 Li-Cenāb-ı Sürürī

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Gerçi dīvāne idi şanma nā-dān idi Qays
Nāmı Mecnūn ise de şāhib-i iz‘ān idi Qays
- 2 Reh-zen-i ‘aşka söylemiş reh-i Leylāsında
İḥtiyār ile degül gerçi ki ‘üryān idi Qays
- 3 Āşiyān itse ‘aceb mi depesinde mürġān
Şecer-i bāġçe-i ‘ālem-i ‘irfān idi Qays

¹¹⁷ cennet ümīdi : ümīd-i cennet, M.

4 Esmerü'l-levn ise endāmı degüldi zātı
Bir siyeh pūş-ı ğam-ı fūrkat-i cānān idi ays

5 Ey **Sürürī** aña pervānelik eylerdi tuyūr
Tābiş-i 'aşķla bir şem' -i fūrūzan idi ays

335 Li-Cenāb-ı Ğalib Dede

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 ayl-i mürġāna perī cündine sultān idi ays
Devlet-i 'aşķda ġüyā ki Süleymāñ idi ays

2 Ferd iken tavķ-ı hicāzında mecāz-ı 'aşķuñ
Ka' beye döndiġine hācī-peşīmān idi ays

3 Cem' a varmışdı yolu tefriķa-i fūrkatden
Zülf-i Leylī diyü her gice perīşān idi ays

4 Nevħa-i derd ile Nūħ olmuş idi deşterde
Giryeh-ġiz-i müje-i ħār-ı muġaylān idi ays

5 Cüş-ı tūfān-ı cününından idüp rem-kerde
Mevc-i āhūya gehī silsile-cünbān idi ays

6 Nisbet-i terbiyet-i cezbesi Veysī ġorinür
Vecd ile Necd diyārında numayān idi ays

7 Nev-hevesler ne ' aceb itse anuñla da' vā
Kendi 'aşırında da bāzīçe-i tıflān idi ays

8 Şandı lebbeyk şadāsını raķībāndur
Ka' bede şöhret-i Leylāsına ħayrān idi ays

9 Mekteb-i 'aşķda Mollā-yı cünün var **Ğalib**
Kim anuñ dersine bir tıfl-ı sebaķ-ħān idi ays

10 Mevlevī gibi tavāf itmedi beyt-i dilini
Gerçi ser-geşte idi bādiye-cevlān idi ays

336 Li-Cenāb-ı 'İzzet Keçeci-zāde

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Kendi taht-ı diline bir ulu sultān idi ays
Kişver-i 'aşķa o za' f ile niġāhbān idi ays

2 Eylese āyine-i sīne-i Leylāya nazar
Şüret-i vaħdet-i şırf üzre nümāyā idi ays

- [112]
- 3 Görse Leylâyı iderdi yine Leylâyı su'âl
Şafvet-i âyine-i vaḥdete ḥayrân idi ays
- 4 Sûziş-i 'aşk ile itmişdi semender peydâ
O sebebden ki dinür lâne-i mürgân idi ays
- 5 Felegi şaymaz idi âbile-i pâyı kadar
Deştden yalın ayak gerçi şitâbân idi ays
- 6 Olmaz efsürde-ser-i bād-ı fenâ şu'le-i 'aşk
Başlı başına beyâbânda fûrûzân idi ays
- 7 Dağdan oldu zirih-püş-ı zafer ser-tâ-pâ
Leşker-i derd ü belâ şandı ki 'uryân idi ays
- 8 Düşdigi yerde arar gâ'ibi 'İzzet arayan
Ka'beden semt-i beyâbâna girîzân idi ays
- 9 Himmet-i Şems ile Leylâyı bulanlar buldı
Vādî-i nâfilede bî-hûde püyân idi ays

337 Velehû

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

- 1 Dârü'ş-şifâ-yı 'aşkda efsâne oldu ays
Mecnûnlaruñ yanında da dîvâne oldu ays
- 2 Setr itdi bâdesin leb-i Leylâyı gösterüp
Şahbâ-yı ma'nevî ile mestâne oldu ays
- 3 Dest-i sitemle pâreleyüp üstühânların
Güyâ ki zülf-i dil-berine şâne oldu ays
- 4 Bîgânegân-ı deşte olup âḥir âşnâ
Şad ḥayf âşnâsına bîgâne oldu ays
- 5 Zencîrlerle zabt idemez kimse 'aşıkı
Bend oldu gerçi kâkül-i cânâna oldu ays
- 6 Bulmuş kemâl feyz-i bahâr cünûn ile
Bağ-ı belâda ḥaşılı bir dâne oldu ays
- 7 Tâ düşünce deşte-i felek virmedi ḥuzûr
Şehr-i belâda ḫani' virâne oldu ays
- 8 Mürğ-i merâma yavrı çıkardur mı rûzgâr
Bî-hûde zâğ-ı deşt-i gama lâne oldu ays

9 ‘İzzet olaydı halka-i dergāh-ı Pīre bend
Çokdan dinürdi ‘ākıl ü ferzâne oldı Qays

338 **Velehū**

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

1 O gülşenem ki dem-i nev-bahārdan me’yūs
Güşād-ı gönçe-i dil vaşlı yārdan me’yūs

2 Bu bāğ-ı köhneye biz bir zamānda geldük kim
Hezār gönçe vü gönçe hezārdan me’yūs

3 O nā-ümīd-i ‘ināyet benem degül incāz
Zuhūr-ı va‘ de-i luṭf-ı kibārdan me’yūs

4 Yeriyle kāfire teslīm olındı kal‘ a-i dil
İdüp hücüm gamı ol hisārdan me’yūs

5 Cemāli bāğını biz bekledük gelince hāṭı
Revā mıdur olalum cevr-i hārdan me’yūs

6 Bu rütbe düşmeye sevdā-yı zülfe bir kimse
O leyl-i gamda ki gönüm nehārdan me’yūs

7 N’ola iderse anı pāre pāre hāce-i gam
O kāledür ki gönül i‘tibārdan me’yūs

[113] 8 Budur cihānda murādum ki dönmeyen ‘İzzet
Der-i cenāb-ı Hudāvendigārdan me’yūs

339 **Li-Cenāb-ı Gālib**

mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün

1 Pervīn-i şeb-i zülfüñ olan aḡter-i elmās
Eyler ufuk-ı ‘āruzuñı hāver-i elmās

2 Bārān olur ehl-i nazaruñ hūn-ı sirişki
Berķ ursa miyānında ne dem hançer-i elmas

3 Qandīl-i semenden görinen şu‘le-i güldür
Yākūt-ı müzāb ile tolan sāğar-ı elmās

4 Pür-zehr kılup hānde-i zīr-i lebin ol māh
Virdi dil-i şād-pāreye gül-şekker-i elmās

5 Bī-ma‘nī vü bī-hāşdur parlayan ekşer
Kim gördiği var hātem-i nām-āver-i elmās

- 6 Kem-mâyelerüñ cevri açar cevher-i zâtı
Üsrüble terâşîde olur peyker-i elmäs
- 7 Revnağ viremez bezme ‘arağ bâde gerekdür
Hürşîd iledür cilve-i nür u fer-i elmäs
- 8 Zer-düz bisâṭ istemez erbâb-ı terâşşuḡ
Geçse reg-i la‘le kıanamaz nişter-i elmäs
- 9 Rüşen-güherân şîvesi eyler mi terâşşuḡ
Geçse reg-i la‘le kıanamaz nişter-i elmäs
- 10 Ağyâr-ı segi seng-i reh-i yâr ile urdum
Çäsâr-ı fireng oldu giyüb efser-i elmäs
- 11 Çıkmış yine meydâna o hürşîd-i cihân-süz
Bâlâ-yı belâ-ḡîzin idüp maḡşer-i elmäs
- 12 Hoy-kerde-ruḡ olduḡça o meh-pâre şanursın
Gül-bergine şeb-nem ola âb-ı ter-i elmas
- 13 Pür-büy-ı ma‘ânî mi devâtum gibi **Gâlib**
Ser-bezm-i selâṡîne gelen micmer-i elmäs
- 14 Tursun naẓar-ı terbiyet-i Şems-i Hudâda
Vaḡt ile olur seng-i siyeh gevher-i elmäs

340 Li-Cenâb-ı Pertev

mef‘ülü mefâ‘îlü mefâ‘îlü fe‘ülün

- 1 Tâb-âver olup zülf-i şeb-i aḡter-i elmäs
Virdi giceye feyz-i seḡer ḡâver-i elmäs
- 2 Şandum ki hemân cân evine şâ‘iḡa indi
Destünde senüñ parlıyacaḡ ḡançer-i elmäs
- 3 Yâḡüt dinür sâḡara şahbâ ile ṡolsa
Pür olsa ‘araḡla dinilür sâḡar-i elmäs
- 4 Hoy-kerde ruḡuñ būs ideyüm de beni öldür
Semm olsa da ḡoşdur yine gül-şekker-i elmäs
- 5 İşden mi şayar ehl-i hüner mâl ile nâmı
Âlemde çoban kim ola nâm-âver-i elmas
- 6 Memzüc-ı ‘araḡ nüş ideyüm bâdeyi sâḡî
Gül-gün foyadur bâ‘iş-i rengîn-fer-i elmäs

- [114] 7 Çirkin mi olur bozsa çiçek ol gül-i zîbâ
Maḥbûᶜ terâşıyla olur peyker-i elmâs
- 8 Nevk-i müjesi kendi lebi hûnına teşne
Yâķûta eşer eyleyemez nişter-i elmâs
- 9 Sengîn-dilân olsa ne var ḥasret-i râḥat
Kim gördi ya nerm olduğunu pister-i elmâs
- 10 Gül pâdişeh-i taḥt-o çemen-zar degül de
Başındaki pür-jâle ne ol efser-i elmâs
- 11 Halkuñ ser-i bî-devletine ḳopdı kıyâmet
Sen eyleyicek böyle seruñ maḥşer-i elmâs
- 12 Teb-ḥâle-i laᶜ lün görüp ol ḡonçe-i nâzuñ
Yâķûtda şandum olur âb-ı ter-i elmâs
- 13 Âh eyler iken ḳatre-i eşküñ de dökersin
Pertev saña şâyeste midür micmer-i elmâs
- 14 Ben Ğâlibe hem-seng olamazsam daḡı şimdi
Vaḳtiyle olur seng-i siyeh cevher-i elmâs

341 Li-Cenâb-ı Şâbit

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

- 1 Zâhidâ eyleme cemᶜ iyyet-i rindâna heves
Şıḳlet-i rîş-i dırâzuñ çekemezler öz kes
- 2 Hû dimezdi dem-i cân-baḡşına erbâb-ı semâᶜ
Pîr-i ᶜ aşḳ eylemese döne döne nâya nefes
- 3 Gerden-i nâḳs-ı Leylâya şarılsa Mecnûn
Şalınurdu yüregi ᶜ aşḳ ile mânend-i ceres
- 4 Yine şemşîr-i nigâh altına al sultânüm
Ḳoma bu bî-ser ü sāmânı ḡarîbi bî-kes
- 5 **Şâbitâ** zerger-i ᶜ aşḳum ne ᶜ aceb eyler isem
Sînede cevher-i dâḡ-ı cigerüm zîb-i ḳafes

342 Li-Cenâb-ı Rızâ

mefâ' ilün fe' ilâtün mefa' ilün fe' ilün

- 1 Kesâd bulmadı kâlâ-yı çâr-sû-yı heves
Revâc bulmadadur naḳd-i güft-güy-ı heves

- 2 Melâl gelmedi mi destgâh-ı efkâre
Bu kâr-hânedede yetmez mi ârzü-yı heves
- 3 Bu mürğzâr-ı ta' aqkûlde farf-ı sevdâdan
Hezârı eyledi muhtel-dimâg-ı bûy-ı heves
- 4 Reh-i hayâlde me'nûs-ı vaşl iken her rûz
Görinmez oldu perî-ṭal' atân-ı kûy-ı heves
- 5 Nigâh-hâne-i çîn itdi levh-i âmâlüm
Sivâd-ı hâme-i müşgîn niḳâb-ı rûy-ı heves
- 6 Güsiste oldu zimâm-ı kemiyet **Şeyh Rızâ**
Bedîd olmadı ser-hâd-i cüst-cüy-ı heves

343 Li-Cenâb-ı Ğâlib Dede

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

- [115] 1 Yeter ey dil bu heves besdür bes
Ber-hevâ şarf-ı nefes besdür bes
- 2 Zülf-i cânâna şarılma ey cân
Rište-i ḥ'âhişi kes besdür bes
- 3 Ba' d-ez-Īn sāgar u şahbâ çekelüm
Çekilen ḥavf-i 'ases besdür bes
- 4 Sen de bâr olma şabâ şem' ümüze
Şiḳlet-i perr-i meges besdür bes
- 5 Yine bir dâma düşürdi beni 'aşḳ
Mürğ-i rûḥa bu ḳafes besdür bes
- 6 Şem' -i fânuş-ı reh- ḥayretde
Şu' le âvâz-ı ceres besdür bes
- 7 Pehlevân-ı ğam-ı 'aşḳuñ **Ğâlib**
Zür-i bâzûsına besdür bes

344 Li-Cenâb-ı Sezâyî

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Ṭâlib-i Ḥaḳ ol gönül dünyâya gel itme heves
Mâ-sivâ cânibine der-beste-dil ol itme ses
- 2 Dil Ḥâlîlin nefes Nemrûduñ odından şaḳla var
Yoḥsa nefsüñe senüñ Ḥaḳ ğâlib eyler bir meges

- 3 Göz yaşın deryā vücūduñ keşti it āhuñ direk
Ger haqīkat dürrine bulmaq dilersen dest-res
- 4 Görme bī-hüde zuhūrātı kemāl-i şun‘ a baq
Haq Te‘ālā zerreyi yaratmamışdur bil‘ abes
- 5 Dergeh-i pīre **Sezāyī** cān ile gel bende ol
Saña‘ ālem yüz tutarsa ğayrıdan ümmīdi kes

Harfū’ş-Şin

345 Li-Cenāb-ı Ğālib

mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

- 1 Gül āteş gül-bin āteş gülşen āteş cūybār āteş
Semender-i tıynetān‘ aşka besdür lāzezār āteş
- 2 Hemān ey sākī bir sāğar tutuşdur dest-i dil-dāra
Ğazabla bezme geldi şem‘-i meclisveş yanar āteş
- 3 Nesīm āteş çıkardı gonçe-i çeşm-i ümīdümnden
Buraqdı gülşen-i āmālūme berq-i bahār āteş
- 4 Hayāl-i hasret-i hālūñle āh itdükçe‘ uşşākuñ
Şeb-i fūrkatde her dem ahterān eyler nişār āteş
- 5 Baña düzenden ey meh dem urur gülzārlar sensüz
Dıraht āteş nihāl-i dil-keş āteş berg ü bār āteş
- 6 Mürekkebdür vücūdı tā ezzel yek-pāre sūzişden
Meger‘ uşşāka olmışdur‘ anāşırdan düçār āteş
- 7 Çerāğ-ı bezm-i hicri oldıgum yapmış yakışdurmış
Göñül pervānesine vuşlat āteş intizār āteş
- 8 Beyān-ı sūziş eyler herkes isti‘ dād-ı fıtrīden
İder ber-cestē‘ aşık mışra‘-ı rengīn çenār āteş
- 9 Meger kilik-i sebük-cevlānuñ olmuş germ-rev **Ğālib**
Zemīn āteş zamān āteş bütün naqş u nigār āteş

346 Li-Cenāb-ı Nef‘ī

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- [116] 1 Şüfī bu şüreti gel ma‘nī-i taqvāya deĝiş
Qalbi pāk it nemedi atlas u dībāya deĝiş

- 2 Dem bu demdür be-hey idrâksüz endîşeyi ço
Kevşeri havzı ile sāğar-ı şahbāya değış
- 3 Feyz bir demde irür ādeme zinhār o demi
Bul ne bu ‘āleme ne ‘āleme-i ferdāya değış
- 4 Yoğlasañ noktada mevcūddur esrār-ı hūrūf
Rind iseñ ğafleti ço keşreti tenhāya değış
- 5 Olsa pür-gevher-i esrār-ı ma‘ānī ‘ālem
Sen yine anı dil-i **Nef İ** şeydāya değış

347 Li-Cenāb-ı Şābit

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Ey cān-ı haste kalka düşe kūy-ı yāra düş
Kalkınmağ ister iseñ eger lālezāra düş
- 2 Düşsen de dest-i luğf-ı ‘ināyetle kaldurur
Bir kıyamet-i fütāde bilür şīvekāra düş
- 3 Vuşlat diyüp de keş ü ‘aşā-yı hadīd ile
Rāh-ı hezār sāle-i fūrkat-medāra düş
- 4 Ey rind-i dil-şikeste dürüst i‘tikād ile
Pīr-i muğānuñ ayağına pāre pāre düş
- 5 Benden naşīhat ister iseñ kalk **Şābitā**
Kālā-yı ma‘rifet bilinür bir diyāra düş

348 Velehū

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Sühan-i ehl-i dili zāhide itdürmek gūş
Mā-ḥaşal tağmağ olur gūş-ı ḥimāra mengūş
- 2 Bir kerāmet şatamaz paştav ise almazlar
Şatmayup bār-ı riyā n’işlesün ol delğ be-dūş
- 3 Niçe inkār olunur ḥalka-ı tevḥīd-i ‘azīz
‘Aşık ol yerde olur dil-ber ile hem-āğūş
- 4 Sākī ḥum-ḥānede gül-pāre-i aḥbāb çeker
Nazar-ı pīr-i ḥarābāta varur mı qurı boş
- 5 Bāğda ‘işrete kimden şıkılırsın **Şābit**
Gül bir āşüfte-cevān bülbul ise ser-ḥoş

349 Velehü

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Dükenmiş naqd-i eṣki ' aşıq āh ü zārdan qalmış
Faḫīr olmuş ticāretgāh-ı ğamda kārdan qalmış
- 2 Dil-i maḫmūra şun ' iṣretgeh-i dūşīneden sāķī
Sebūlarda beķāya var ise mey-ḫārdan qalmış
- 3 Görince cilvesin ol naḫl-i nāzuñ farṭ-ı ḫayretten
Ağac olmuş çemende servler refṭārdan qalmış
- 4 Nesi vardur benān-ı kāh-reng-i ' aşıq-ı zāruñ
Bu dest-āvīz-i ğamla şekl-i mūsikārdan qalmış
- 5 Görüp zaḫmın dil-i **Sābit** gibi merhem ķabūl itmez
Ṭabībüm ḫaste-i dermāndesin tīmārdan qalmış

[117]

350 Li-Cenāb-ı Neş'et

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ādab-ı ' aşq ' aşıqa ancak niyāz imiş
Āyīn-i şevķ dil-ber-i ṭannāza nāz imiş
- 2 Gerden-firāz-ı ḫāhişi mürġān-ı devletüñ
Evc-i himemde uça daḫi yine ķāz imiş
- 3 Kebk-ḫırāmı dāmen-i kuhsār işvenüñ
Naḫcīrgāh-ı cān u dile şāh-bāz imiş
- 4 Çok ḫüsn ü ān u cāzibesi olanuñ dirīġ
İmān u dīn ü merḫameti ġāyet az imiş
- 5 Pervāne-i tecelli-i dīdār-ı şem' anuñ
Süz u güdāzı añladıgum hep niyāz imiş
- 6 Benzer ki şūr-ı bang-ı ḫoros-ı seḫergehi
Yā Rab firāķ-ı şāmı ne ṭül u dırāz imiş
- 7 Bu neş' egehde **Neş'et**-i nā-kāma dād-ı Ḥaķ
Mest-i maḫabbet olmaġıla imtiyāz imiş

351 Li-Cenāb-ı Fıṭnat

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Ğmā-yı ķalbe sebeb devlet-i ķanā' at imiş
Cihānda cāy-ı şafā kūşe-i ferāġat imiş

- 2 Nihāl-i tevbeye gülzār-ı ‘afv-ı bārīde
Viren ʔarāveti ešk-i ter-i nedāmet imiř
- 3 ʔayāl bestene la‘lüyle olmada k̄āni‘
Murādı sālīk-i ‘ařkuñ meger riyāzet imiş
- 4 Mey-i mecāz ile olsun mı neşve-yāb-ı řafā
O kim bu bezmde mest-i mey-i ʔaķīķat imiş
- 5 İder bī-āfete elbette **Fıtnatā** meftūn
Belā-yı ‘ařķa sebep ʔab‘-ı řā‘ irriyyet imiş

352 Velehū

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

- 1 Yine bugün ‘acabā kaç cihān ʔarāb olmiş
Ki gūře-i nigāhūñ mařer-i i‘itāb olmiř
- 2 Murādı fitnenūñ ancak bir intisābuñdur
Ya kākülūñde řiken ʔaṡuñda tāb olmiř
- 3 Miyān ʔayāl gibi ince kām̄eti mevzūn
‘Aceb nişanlayacak beyt-i intiķāb olmiş
- 4 Daķi geĉen aya dek bir hilāl idi bārīk
Bu gün řabāh ile gördüm ki āfitāb olmiş
- 5 O ser ķalır mı hevāsuz ki muṡrīb-ı ‘ařkuñ
Elinde bir niĉe yıl kāse-i rebāb olmiş

353 Li-Cenāb-ı Pertev

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

- 1 Perīřānī-i eṡvār ‘ařķa dil-dārdan ķalmıř
Bu bir ser-riřtedür zūlf-i perīřān-tārdan ķalmıř
- 2 Eli başına varmaz böyle çıķmıř perĉemi başdan
Perīřān olmiş ol meh zībiř-i destārdan ķalmıř
- [118] 3 ķabūl-i merhem-i bih-būd itmez dem-be-dem sızlar
Göñülde yaralar var ʔaņer-i āzārdan ķalmıř
- 4 řifā-yı derd-i dil la‘lümde dirse i‘timād itme
O bir mühlik devādur bir niĉe bīmārdan ķalmıř
- 5 Güzeller řaydına řeyhūñ zemīni vardı cāmī‘de
Riyāya duş olup bī-ĉāre kesb ü ķārdan ķalmıř

6 Dili o kāfir-i ḥüsn ü bahānun ḥıṣn-ı āhen mi
Metīn sengīn binādur gūyiyā küffārdan ḫalmıṣ

7 Sezādur ḫayda **Pertev** bu ğazel dīvān-ı eṣ' āra
Geçen demlerde inşād itdigüm āsārdan ḫalmıṣ

354 Velehū

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

1 Dil-i bī-çāre bilmezlikle luṭfuñ ilticā itmiş
Amān ey ğamze-i ḥün-ḫāre ' afv eyle ḫaṭā itmiş

2 Göñül şimdi ferāğat eylemiş sevdā-yı ḫālūñden
Çekilmiş gūşe-i çāh-ı zeḫanda inzivā itmiş

3 Ferāmūş itdi ḫann itdümdi bu reftārdan ammā
Teğāfūl-güne bir vādīcik itmek iḫtizā itmiş

4 Dil-i ḫasret-keş ü mehcūrı ḫaylī demdür añmazdı
Sitemler gönderüb dil-dār luṭf itmiş ' aṭā itmiş

5 Der-i cānāna **Pertev** ḫāl-i zār-ı iftirāḫından
Şikāyet itmege gitmişdi varmış da şenā itmiş

355 Li-Cenāb-ı Es' ad

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

1 Nigāh-düzdīde ol meh tāze-ṭarḫ-ı nāza yol bulmuş
' Aceb tārāc-ı mülk-i ' aḫla ğamze tāze yol bulmuş

2 Görüp nāz u niyāzın dil-güşā pes-perdeden nāyuñ
Bu rāh-ı rāstdan ' uşşāḫ sūz u sāza yol bulmuş

3 Ḥarābī-i dilüm fehm eyleyüp seyl-āb-ı eşkümden
Niçe ma' nī-i bīğāne ḫarīm-i rāza yol bulmuş

4 Kelām-ı süst-i ' aşıḫ neste besteyken o bī-rahme
Gürizğāh-ı sitemden nāleye āğāza yol bulmuş

5 İdüp nazm-ı bülendin süllem-i ma' nā ḫānīf **Es' ad**
Mesīḫ-i kilki pāki ṭārem-i i' cāza yol bulmuş

356 Li-Cenāb-ı Rāğıb

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

1 İdüp pīçide zülfin ḫāl-i ' anberfāma uydurmuş
Sevād-ı mülk-i ḫüsnin māh-rüyım şāma uydurmuş

- 2 Tekellüf ber-țaraf bir başka vādī eylemiş peydā
 Șabā-yı sebzın ol serv-i revān endāme uydurmuş
- 3 Ne minnetler idüp bād-ı şabādan nāzlar çekmiş
 Perişānlıkda zülfin ta dil-i nā-kāma uydurmuş
- 4 Degül tedbīr ile ferd Șādir maḥv ü işbāta
 Sütür-ı nüsha-i taȘdīre kimdür ḥāme uydurmuş
- 5 ‘ Aceb mi peyrev-i ebnā-yı dehr olmuş ise **RāĘıb**
 O da vādī vü refțārın baȘup eyyāma uydurmuş

[119]

357 **Li-Cenāb-ı Ḥākīmī***fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün*

- 1 Sırr-ı ‘aşkı tıydu Yemliḥā olup lāl u ḥamūş
 Meksilinā oldu hem rāz mezāyā-yı sürüş
- 2 Bāde-i tevḥīdi mişlināya işrāb itdiler
 Bī-tevaȘkuf itdi Mernüş u Debernüş eyle nüş
- 3 Şāz olup nüş idicek kehf-i tecerrüdde şerāb
 Mest-i ḥ‘āb-ı inzivādur tāb-ı maḥşer Şāzenüş
- 4 Cür‘ a Șalmışdı meger cām-ı Kefeşatayyüşdan
 Kāse-līs-i bezm olup Șıtmīrde Șalmadı büş
- 5 Bāde-i nazm ider ḥ‘ābīde çeşm-i fitneyi
 Cüşişinden **Ḥākīmā** aşḥāb-ı kehf ider ḥurüş

358 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā***fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün*

- 1 Güş Șıl pendümi bir söyleyüp ol iki ḥamūş
 Bunı söyler işidür bir dehen ile iki güş
- 2 Gāḥīçe perde-ber-endāz olur dest-i niyāz
 Len terānī gibi dil-dārda varken rū-püş
- 3 Șalbünü reng-i mezāhirle çiçeklendirme
 Ḥāne-i āyīneye raḥne virür tarḥ-ı nuȘuş
- 4 Șulzüm-i Șudret-i Mevlāda şınāverlik iden
 Şu toȘuz mevce-i ednāda olur mı medḥuş
- 5 Fikr iden aşlını ḥayrān-ı yem-i vaḥdet olur
 Șatrede mevc-i tekellümle gören cüş u ḥurüş

- 6 'Aks ider cām-ı mey-i vahdete āḫir eṣyā
Sırrı seyr eyle ki bir kıatre olur deryā-nūṣ
- 7 Māhı pūr-gerd-i keder mihrini gör-pūr-tef ü tāb
Ḥum-ı mey-ḫāne-i gerdūn-ı denī boşdur boş
- 8 Bulmayup köhne kilīm indi zemīn-i kıabre
Bir niçe atlas-ı gerdūnı iden zīver-i dūṣ
- 9 İbtidā tīşesini anda düñerdi Ferḫād
Bī-sütūn-ı felegūñ olmasa eṫrāfı yoķuṣ
- 10 Başlamaz girye-i mestāneye tıfl-ı nev-zād
Gelmeseñ meykede-i 'āleme 'İzzet ser-hūṣ
- 11 Dest-i iḫsānı ile pīrüm ayaklandursun
Düşeyim meykede-i 'aşkına mest ü bī-hūṣ

359 Li-Cenāb-ı Nābī

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Reşk-i ruḫ-ı ālūñle gül āteşlere düşmiş
Mey ḫasret-i la' lūñle keş-ā-keşlere düşmiş
- 2 Ḥal kıaydı ile mes' ele-i müşkil-i zülfüñ
Şāne 'aceb efkār-ı müşevveşlere düşmiş
- 3 Rūy-māl -i ḫayāl eyleyerek ḫaste-i çeşmüñ
Taşvīrlı bālīn-i münakkaşlara düşmiş
- 4 'Uşşāķuñı ğarķ eyledi ḫūn-ābe-i eşke
'Aksūñ ki kıadeḫde mey-i bī-ğışlara düşmiş
- [120] 5 Ol mīveye beñzer ki alur rengi kıamerden
Nābī dil-i ḫūn-geşte ki mehveşlere düşmiş

360 Li-Cenāb-ı Rif at Efendi

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 'Uşşāķa ḫayālinde dil-ārā ğorinürmüş
Mecnūna cihān toṫṫolu Leylā ğorinürmüş
- 2 Deyr-i nazarı ṫolmıṣ imiṣ peyker-i Leylā
Çeşmine ne dūnyā vü ne 'uķbā ğorinürmüş
- 3 Ma' şūķda 'āşık idicek maḫv-ı vücūdı
Her şey 'e nazār kılsa o peydā ğorinürmüş

- 4 Bir kere içüp bâde-i ‘aşk ile olan mest
Mey-hâne de mestâne de rüsvâ görünürmüş
- 5 Cân ile varup kul olanuñ ol şeh-i ‘aşka
Gözine ne a‘lâ vü ne ednâ görünürmüş
- 6 Ol zülf-i siyâha virenüñ kayd-ı hayâtın
Ġavġâ başına çeşm-i sevdâ görünürmüş
- 7 ‘İbretle nazar eylese **Rif at** bu cihâna
Varlığı ile yoklığı hem-pâ görünürmüş

361 Li-Cenâb-ı Nâ’ilî

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

- 1 Bu süllem-pâye-i iğbâle kim Şeddâd ayak başmış
Felek kaçır-ı vücûdın itmege ber-bâd ayak başmış
- 2 Birinüñ ser-nüvişti lâne olmuş birinüñ tîşe
Düşüp şahraya Mecnün kûha kim Ferhad ayak başmış
- 3 Şıķılmış nâz-ı bahta dest-burd-ı çerh-i ġaddara
Recâ-yı nâ-murâdîde dil-i nâ-şâd ayak başmış
- 4 ‘Alâyıkdan beri âzadedür ġamdan o server kim
‘Arûs-ı kâm-ı dehre olmamış dâmâd ayak başmış
- 5 Felek taşından itmiş Ka‘beteyn-i mihr ü mâh-âsâ
Bu şeş-derġâh-ı istidrâca çok nerrâd ayak başmış
- 6 Dil-i ferzâne bir uğratmamış semt ihtiyar itmiş
İşitmiş Nâ’ilîden mülk-i nazma yâd ayak başmış

362 Li-Cenâb-ı Nazîm

mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün

- 1 Sevdâ-yı ‘aşk ġonçe-i hâtır-ġüşâyımış
Şad nev-bahâr-ı ‘ömr aña müjde-bahâyımış
- 2 İtdüm mişâl-i zer tenümi hâlişu’l ‘ayâr
Ĥâk-i harîm-i ‘aşk ‘aceb kimyâyımış
- 3 Bir mübtelâ gedâsını şâh-ı cihân ider
Te’şîr-i ‘aşk haķ bu ki zıll-ı Hümyımış
- 4 Reng-i hicâb pür-araķ itmiş ‘izâruñı
Şeb-nem-fürüş-ı ġülşen-i hüsnuñ hayâyımış

- 5 Ruhsāruñı görince n'ola kanı kaynasa
Çeşmüm senüñle rüz-ı ezel āşınāyımış
- [121] 6 Elbette hoş gelür baña her vaz' uñ ey perī
Cevr ü cefā da ' āşıka mihr ü cefāyımış
- 7 'Arz-ı cemāl it ey şeh-i hüsnüm **Nazīme** gel
Āyīne gibi şāf-derün bir gedāyımış

363 Velehū

mefā' Īlün mefā' Īlün mefā' Īlün mefā' Īlün

- 1 Olup teşmīnesi köhne ridā-yı zāhid eglenmiş
N'ola düşse ' aşāya kāse-i ' ömri direklenmiş
- 2 İhāta eylemiş hattı nigāh düzd-i ' āşıkdan
Çekilmiş havli-i bāğ-ı ruḥ dil-dār beklenmiş
- 3 Çiçek zaḥmından ol kāle fūrūş bender-i hüsnüñ
Ḳumāş-ı behceti hicrānlıdur yer yer çiçeklenmiş
- 4 ' İzārı üzre olmuş ḥalka ḥalka ejder-i zülfi
Tılsım-ı genc hüsn-i yārda kat kat çöreklenmiş
- 5 Yine bezm-i maḥabbetde nigāh mest-i cānāna
Ciger pergālesin ' āşıq kebāb itmiş yüreklenmiş
- 6 O ebrū-yı kemān-dārın görüp zann eyleme müjgān
Ḥadenk-i ḡamze-i dil-düz-ı cānāndur yeleklenmiş
- 7 Yine ḥayl-i ḥayāl-i yār ḥün-ı eşküme kanmış
Kenār-ı cūybār-ı çeşmüme konmuş yemeklenmiş
- 8 Mey-i cām-ı ḥacālet sırrımı ḥal itmedi yāra
Diriḡā ' uḡde-i dil germi-i şürmile pineklenmiş
- 9 **Nazīm**-i zār şimdi bir ferīsteh ḥūya meyl itmiş
Geçüp nefis ü hevānuñ şer ü şūrından meleklenmiş

364 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

mefā' Īlün mefā' Īlün mefā' Īlün mefā' Īlün

- 1 Ḥayāl-i rüy-ı pür-tābuñ dil-i ḡam-ḥāreden geçmiş
Ne ḥürşīd ol ki böyle burc-ı teng ü tārđan geçmiş
- 2 Hemān müy-ı miyānuñ sīmden bir tāra beñzer kim
Hezārān diḡkat ile ḥadde-i efkārđan geçmiş

- 3 Kabā-yı süzenî-i kâme olmaz baħye-düz ancak
Emel ser-riştesi gerçi niçe sūfardan geçmiş
- 4 Şırāt-ı müstakîmi toğrusı dünyāda bulmuşdur
O kim cūy-ı kenārı cîsr-i istiğfardan geçmiş
- 5 Degüldür ihtiyārı taze sevmek i' timād itmeme
Eger dirlerse **Vehbî** pîr olup dil-dârdan geçmiş

365 Li-Cenāb-ı Fıtnat

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Süveydāya hayāl-i ta' atun cānā şığışdurmış
Gönül bir zerreye mihr-i cihān-ārā şığışdurmış
- 2 Degül ruhsār u haṭṭı kilik-i kudret şafha-i hüsne
Gülistān u bahāristān ı ser-tā-pā şığışdurmış
- 3 Hayāl-i kâmet-i bālāsı çıkmaz çeşm-i ' aşıkdan
Zihî şan' at ki servi şîşeye güyā şığışdurmış
- 4 Dehān-ı tengine bir harf şıgmazken o fettānuñ
Leb-i sihr ile bî-ḥad lü'lü'-i lālā şığışdurmış
- [122] 5 ' Aceb vāsi' imiş genc-i kanā' at **Fıtnat** aşhābı
Ki her bir küşeye biñ küh biñ şahrā şığışdurmış

366 Li-Cenāb-ı Rāğıb

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Esîr-i renc ü ' anā ehl-i cāh u devlet imiş
O kadar devleti kim bilmedük kanā' at imiş
- 2 Cefā-yı şöhet-i ebnā-yı cinsi bildürdi
Behiştî ādeme kim küşe-i ferāgat imiş
- 3 Süḥan-şinās oluyor kim ki bî-vefā olsa
Meger zamānede gaddarlık zerāfet imiş
- 4 Muḳābil āyinedür yek-digerle sâde-ruḥān
O şühı hem iden aşüfte-dil bir āfet imiş
- 5 Zuhūr-ı fitne-i haṭṭı idi mev' id-i vuşlat
Garāz bilindi ki nezdîkî-i kıyāmet imiş
- 6 Şafā-yı ṭab' -ı başîrîden añladum **Rāğıb**
Cihāna kim nazarı mûcib-i başîret imiş

367 Velehü

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

- 1 Hadeng-i ta^c n-1 ağıyar ile şanma derd-i ser çekmiş
Göñül sahtî-i eyyâm-âşinâdur çilleler çekmiş
- 2 Küdüretten n'ola kıalsa tehî hum-hâne-i gerdün
Ki yokdur bezm-i gam rıtl-1 girânın ben kadar çekmiş
- 3 Hüveydâ şüret-i haţtuñ mıdur mir^c ât-1 rüyuñla
^c Aceb düd-1 dil-i ^c aşık mıdur âh-1 seher çekmiş
- 4 Taḥammül idemez bār-1 girân-1 minneti insân
Çekenler ḥar-menişdür ḥâric-i tavḳ-1 beşer çekmiş
- 5 Söz olmaz cezbe-i dil-keş-edâ-yı şeyḫ-i mekkâre
Kerâmet ^c âleminde tekveye dün bir püser çekmiş
- 6 Cihânda görmedüm bir vefḳ-1 dil bir kâm-yâb olmuş
Kimi gördümse hemyân-1 taşavvurdan zarar çekmiş
- 7 Felekde hâle gördüm kurş-1 mehden dâğ-ber-dıldür
Bu şeb var ise **Râgıb** sîneye bir sîm-ber çekmiş

Ḥarfü'ş-Şâd

367 Li-Cenâb-1 Pertev

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Hemîşe tîğüñi ser-tîz idüp miyânuña aş
Hemân[a] kelle-i ağıyarı kes benânuña aş
- 2 Yazıldı kara kalemlerle şüret-i bahtum
Şu yâdgârı felek âl da âsumânunâ aş
- 3 Telâş-1 sūd u ziyân itme ḥ'âcegî-zâdem
Metâ^c -1 [kemḥa-i] göñlüm al dükkânunâ aş
- 4 Kaçurma fırsatı fevt el virürse ey dil-i zâr
Şu bār-hâne-i zenbüñ anı da yanunâ aş
- 5 Felek felek ne yapar yâdgâr-1 **Pertev** baḳ
Ḳumâş-1 âhı hele farḳ-1 Ferḳadânunâ aş

[123]

369 Li-Cenāb-1 'İzzet

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Şāh-ı aşk eyledi iklīm-i dili kendüñe hāş
Eyledüm nuḳre-i dāğ-ı ḡamı mīrīye taḳāş
- 2 Der-i ihsānuña düşdüm meded ey pīr-i muḡān
İşte geldüm ayaḡumla diler öldürdiler aş
- 3 Nuḳre-i nā-sereveş geçmedi bir pāreye dāḡ
Telef oldu bu ḳadar naḳd-i sirişk-i ihlāş
- 4 Gevher-i eşki hemān dīde götürsün dilden
Ḳa' r-ı yemde seçemez ḡurd u kelānı ḡavvāş
- 5 Bir dem-i neş'e gelüp meykedeler açılsa
Romdan bezm-i ḡamı eylese 'İzzet de ḡalaş

370 Li-Cenāb-1 Nābī

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Göñül murāduñ ise itmek imtiḡān-ı ḡurūş
Ḥamūşlıḳ ḳadar olmaz saña nişān-ı ḡurūş
- 2 Ḥulūş minnet-i nuṡḳ u beyān ḳabül itmez
İnanma her kim açarsa saña zebān-ı ḡurūş
- 3 Olur ta' alluḳ-ı çirk ü riyādan āzāde
Ḳabā-yı ber-zede-dāmān perniyān-ı ḡurūş
- 4 Esās-ı şıdḳ u maḡabbetle oldu müstaḡkem
Serāy-ı ser be-süreyyā-yı ḡānedān-ı ḡurūş
- 5 Derūn-ı sīne-i erbāb-ı şıdḳdan ḡayri
Ne mümkin olmaḡa ḡüncīde dāsitān-ı ḡurūş
- 6 Ğubār-ḡīz-i melāl oldıḡı degül meşḡud
Ne deñlü olsa da bisyār kārvān-ı ḡurūş
- 7 N'ola bulunsa da bir ḡüşesinde düzd-i nifāḳ
Ferāḡdur o ḳadar Nābīyā cihān-ı ḡurūş

371 Li-Cenāb-1 Fıṡnat

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 İcrā-yı füsün çeşm-i siyehfāmına maḡşūş
'İcāz-ı Mesīḡā leb-i ḡül-fāmına maḡşūş

- 2 Seyr it hele kālā-yı leṭāfetden ol āfet
Bir cāme biçinmiş hemān endāmına maḥşūs
- 3 Luṭf u keremi zümre-i aḡyāra o şūḥuñ
Hep cevri ü cefā ‘ aşık-ı nā-kāmına maḥşūs
- 4 Yoḡ lezzet-i güftārına söz dil-berüñ ammā
Bir başka şafā var hele düşünāmına maḥşūs
- 5 **Fıṭnat** Cem-i devrāndur alan destine şanma
Keyfiyyet-i şahbāyı Cemüñ cāmına maḥşūs

372 Li-Cenāb- Şābit

mef‘ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün

- [124] 1 Geh bāde içür zāhide sākı geh ‘ arak baş
Mestem ṭuramam dirse ‘ aşası ile ṭayaḡ baş
- 2 Başmaḡ şadedinde bu gice muḥtesib ammā
Ey duḡter-i rez meclise başdurma ayak baş
- 3 Bir tāze ḡabāk başdı ile meclis-i meyde
Ey muḡ-beçe-i mest ḡarīfāne ḡabāk
- 4 Mey-ḡānede bir başına sultāndur abdāl
Ey pīr-i muḡān bir iki şāhāne çanaḡ baş
- 5 **Şābit** gibi pīrāne düşüp vādī-i nazma
Pāy-ı ṭalebi ḡāme ‘ aşasın ḡaḡarak baş

373 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Zer-i ḡālişdür aña vāsıta-i ḡalvet-i ḡaş
Oḡuma ya‘nī o sīmīn teni teşḡire ḡavāş
- 2 Çille-i cevri çekilmez o kemān-ebrūnuñ
Vire Allāh meḡer ḡuvvet-i Sa‘ d-i Vaḡḡās
- 3 Zāhidā nāf-ı miyānında olan cünbiş ile
Oynadur belki seni görseñ o şūḡ-ı raḡḡās
- 4 Pençe-i ḡārı görüp dāmen-i ḡülde fehmi it
Nīş-i ḡamdan dil-i pākīzeye mümkün mi ḡālāş
- 5 İsti‘āze ideḡör şeyṭanat u şerrinden
Düşmen-i köhne eḡer itse de arz-ı iḡlāş

- 6 Terbiyet bütesi bed-ıyneti kâl eyleyemez
Sîm-i hâlis mi olur girse de iksîre raşâş
- 7 Tab^c -1 **Vehbî** çıkarır böyle pesendîde güher
Ġavta itdükçe yem-i fikre mişâl-i ğavvâş

374 Li-Cenâb-1 Vehbî-i Keçeci-zâde

mef^c ulü fâ^c ilâtü mefâ^c ilü fâ^c ilün

- 1 Mümkün mi bend-i zülf-i siyeh-tâbdan hâlâş
Ġâbil mi mürġ-i câna o ħullâdan hâlâş
- 2 Dil görse tâb-1 ^c arızuñı çâk çâk olur
Kettân olur mı pençe-i meh-tâbdan hâlâş
- 3 Kim buldı cevri-i gerdiş-i eflâkdan rehâ
Ġâbil midür keş-â-keş-i gird-âbdan hâlâş
- 4 İnsânı zür-1 merg ider pest ^c âkıbet
^c Uşfür olur mı pençe-i ^c uħabdan hâlâş
- 5 **Vehbî**-i zârı luţfuñ ile eyle yâ ilâh
Cevri-i ^c adü vü minnet-i aħbâbdan hâlâş

375 Li-Cenâb-1 ^c Ārif

mef^c ulü mefâ^c ilü mefâ^c ilü fe^c ulün

- 1 Ey şahne dimem başma sebûlar kırarak baş
Bir kerre hemân meclis-i rindâna ayak baş
- 2 Başdur mey-i gül-gûna o meh-pâre şızınca
Az az virerek sâġara az az ħoyarak baş
- 3 Rind-i mey olan ħaste-dile ^c âfiyet olsun
Taħrîme-i keyf ile anı ġark-1 ^c arak baş
- 4 Kâbûs gibi başma kaçan meclisi zâhid
Bir yaña yıkılsun der iseñ aña taħak baş
- 5 ^c Ārif o mehüñ zülfine berdâr olacaħmış
Her ħanda olursa raħîb aşılacak baş

[125]

376 Li-Cenâb-1 Şâkıb

fe^c ilâtün fe^c ilâtün fe^c ilâtün fe^c ilün

- 1 Ġalb olunca şâdef-i gevher-i sîr-âb-1 ħulûş
Ġâleb-i ta^c at olur hâle-i meh-tâb-1 ħulûş

- 2 Ğıll u ğışdan kim ola şāf-amīr-i meşreb
Feth olur rüy-ı dil-i t̄alibe ebvāb-ı h̄ulūş
- 3 Her dem itmezdi teveccüh aña ehl-i h̄ācet
Kıble-i rüy-ı kabūl olmasa mihrāb-ı h̄ulūş
- 4 Fikr-i vāhid vireli tefriķadan tab‘ a h̄alāş
Yārdur h̄atıra cem‘ iyyet-i esbāb-ı h̄ulūş
- 5 Āh-ı mazlūm ile birdür güzer itmekde anı
Olsa rüyīn-siper nāvek-i pertāb-ı h̄ulūş
- 6 Dīde-i h̄asreti gül-çīn-i tesellī eyler
Rüy-ı zerd üzre sebīl itdügi h̄un-āb-ı h̄ulūş
- 7 Dānesi hırmen olur h̄āşıl-ı kiş-t-i ‘ömrūn
Tuħm-i enfās olıcaķ neşv ü nemā-yāb-ı h̄ulūş
- 8 Tāzeler neş‘esini dem-be-dem ehl-i şıdķuñ
Bī-h̄umār olsa n’ola ‘aş-ı mey-i nāb-ı h̄ulūş
- 9 Müşt-i h̄āk-i bedeni h̄ālet ider dest-efşān
Kef-i zenān olsa leb-i mevce-i seyl-āb-ı h̄ulūş
- 10 Neylesün bām-ı temāşā-yı nuķūş-ı dehri
Gūşe-i vahdetedür raġbet-i erbāb-ı h̄ulūş
- 11 Gerçi taķlīd ile şimdi virür endāma t̄ilā’
Līk **Şākīb** çıkar āhīr yüze ķullāb-ı h̄ulūş

Harfū’z-Zād

377 Li-Cenāb-ı Ğālib

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Baht-ı t̄irem kim çerāġ-ı Tūra eyler i‘ tirāz
Şem‘ -i endīşem şeb-i deycūra eyler i‘ tirāz
- 2 İltifāt itsün mi cām-ı ‘İşe deryā-nūş-ı ‘aşķ
Bunda bir pervāne baħr-i nūra eyler i‘ tirāz
- 3 Bir küniştüñ göñlüm olmışdur esīr-i küfri kim
Her büt-i haķ-gūyı bir manşūra eyler i‘ tirāz
- 4 Görmesün yā Rab nedür keyfiyyet-i çīn-i cebīn
Ol sebūlar kim ser-i faġfūra eyler i‘ tirāz
- 5 Şunma dest-i merhamet bī-hūde ey sīmin-beden
Zaħm-ı sīnem merhem-i kāfūra eyler i‘ tirāz

6 Olmuşam hayrân-ı evzâ'ı nigâh-ı luṭfinuñ
Geh baña geh gâmeze-i mağrûra eyler i' tirâz

7 Sen hemân **Gâlib** hamûş ol da' vî-i i' câzdan
Bu gâzel çok şâ' ir-i meşhûra eyler i' tirâz

378 Li-Cenâb-ı Nâbî

me' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün

1 Şâne niçe olur zülf-i semen-sâya mu' arız
Keştî olamaz mevce-i deryâya mu' arız

2 Ne câmı var âyînedeki ' aks ola ber-' aks
Ḳâbil mi ki şüret ola ma' nâya mu' arız

[126] 3 Kendi elini eylemeden gayri şikeste
Ne sūd ider olmağ yed-i beyzâya mu' arız

4 Kim kâdir idi itmege taḥsîl-i menâsıb
Emvât olaydı eger ihyâya mu' arız

6 Hem-rengî-i pîrâhen için dîde-i Ya' kûb
Oldıysa sezâ dest-i Züleyhâya mu' arız

7 Yarın ne zühür eyleyecekdür ne bilürsin
Lâyıḳ mıdur imrüz ola ferdâya mu' arız

8 **Nâbî** felege eylemek izhâr-ı şikâyet
Olmağ gibidür ' âlem-i bâlâya mu' arız

379 Li-Cenâb-ı ' İzzet Mollâ

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Kâkülün evşâfidur ta' rîf-i sünbül den ğarâz
Sünbülü ḳadḳ itmedür tavşîf-i kâkül den ğarâz

2 Nâle-i ' âşîḳ ruḡ-ı pübân leb-i cânândur
Şavt-ı bülbül nûkhet-i gül neş'e-i mülden ğarâz

3 Ṭurma ey gâv-ı zemîn nolsun tekâsül den murâd
' Âlemi yıḳmağ ise gâhî tezelzül den ğarâz

4 Sevdigüm bilmez miyüz bîgâne-meşreb oldıguñ
' Âşîḳa nolsun yine ṭarz-ı teğâfülden ğarâz

5 Zâde-i ṭab' ıyla bir dil-ber yeter şâ' irlere
Nesl ile ibḳâ-yı nâm ise te' ehhül den ğarâz

6 Mağşaduñ dūçār-ı ümmīd itmedür vuşlat degül
Serv-i nāzum ‘İzzete gāhī temāyülden ğaraż

7 Dūzağ u cennet degül ancağ rızā-yı Pīrdür
Bābına havf u recā ile tevessülden ğaraż

380 Li-Cenāb-ı Pertev

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Şüret-i zībā degüldür hüsnden āndur ğaraż
Kāleb-i bī-rūha baqmam cismden cāndur ğaraż

2 İttikā-yı bāliş-i zer-tārı itmem ārzü
Gelmeden bu tekkegāh-ı dehre ‘irfāndur ğaraż

3 İltifāt-ı eşk-i hūnīn it ne var ey dil-rübā
Kırmadan ‘uşşākuñı çünki hemān qāndur ğaraż

4 Ba‘iş-i şefkat degüldür nāle-i cān-kāh-ı dil
Merhāmetsüzsın begüm ammā ki i‘lāndur ğaraż

5 Şi‘ri Pertev sāde-rūca söylemekden fehm olan
Ol haṭ-āver olmadın tertīb-i dīvāndur ğaraż

381 Li-Cenāb-ı Şābit

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

1 Rencūr-ı ‘aşka kayd-ı müdāvā da bir maraż
Cān-ı ‘alīle nāz-ı eṭibbā da bir maraż

2 Hem dilde hem cigerde çıkarmış ‘ilācı güc
Hicrān dirler ‘aşık-ı üftāde bir maraż

3 Bu dürd ile habāb-ı meyi görmesün gözüm
Maḥmūrlık bir āfet imiş bāde bir maraż

[127]

4 Ḥalvāsı koğdı haste-i renc-i maḥabbetüñ
La‘lūñ degül mi ‘aşka ma‘nāda bir maraż

4 Zāhid seherden ünliyerek geldi meclise
Eksük midür yā Şābit-i nā-şāda bir maraż

382 Li-Cenāb-ı Sezāyī

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Zülf ü rüyuñ oldı cāna küfr ü İmāndan ğaraż
İsm-i hādiyle muḍildür ins ü şeyṭandan ğaraż

- 2 Her ne naqşı kim gönül görse hemân-dem meyl ider
Seni seyr itmekdür ancak bunca elvândan ğaraż
- 3 Hem cemâliyle celâlün mazharı şubh u mesâ
Raĥmetün bir katresidür baĥr-ı‘ ummândan ğaraż
- 4 Hicr ü vaşluñ fark ider mi ‘ aşık-ı bî-çâreler
Ķahr u luţfuñ oldu çün cennetle nîrândan ğaraż
- 5 Ey **Sezâyî** gel ĥaĥîĥatle nazâr kıl âdeme
Şûret-i raĥmânda görmek oldu insândan ğaraż

383 Li-Cenâb-ı Ħâleti

fâ‘ ilâtün fâ‘ lâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün

- 1 Âĥiret kesb eylemekdür dâr-ı dünyâdan ğaraż
Yoĥsa ey zâhid ne dür bildün mi ‘ uĥbâdan ğaraż
- 2 Yârsüz cennet daĥi olsa baña zindân olur
Ey gönül didâr dur firdevs-i a‘ lâdan ğaraż
- 3 Mâl ü mülki terk idüp gitsek gerekdür şon ucu
Pes nedür dünyâ için ey ĥace dünyâdan ğaraż
- 4 Her ne kim görsen ta‘ alluĥ baĥlama kılma ĥarar
‘ İbret almaĥdur dila seyr ü temâşâdan ğaraż
- 5 Bir gönül eglencesi dür **Ħâleti** çün ‘ âĥıbet
Ma‘ rifet şatmaĥ degüldür şi‘ r ü inşâdan ğaraż

384 Li-Cenâb-ı Ķalib Dede

fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün

- 1 Turrenden âşüb u yağmâdur ğaraż
Lafzdan zîrâ ki ma‘ nâdur ğaraż
- 2 Ķana ĥana cânuma kıysun lebi
Mâye-i zâtîsin icrâdur ğaraż
- 3 Revzen-i dâĥ açmadan bu sîneye
Gülşen-i ‘ aşkı temâşâdur ğaraż
- 4 Mülhem oldum ‘ İsî-i tecrîdden
Bu ta‘ alluĥdan teberrâdur ğaraż
- 5 Dil-şikendür ĥamzesi ĥün-ĥârdur
Şîşeden rindâna şahbâdur ğaraż

6 Añlanur da' vā degüldür kār-ı 'aşk
Deştden Mecnūna Leylādur ğaraž

7 Sen giderseñ söyle **Ġalib** ol mehe
Söylemezseñ de hüveydādur ğaraž

Ħarfü't-Ṭā

385 Li-Cenāb-ı Ġalib

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

[128]

1 Nāzı 'uşşāka niyāzı yāra taqrīr itdi ħaṭ
Geldi ħükm-i sābıķı hep nesh u tağyīr itdi ħaṭ

2 Zülfveş kāfirdür ol da mezheb-i 'uşşāķda
Āyet-i Furķānı ħüsne siħr ta' bīr itdi ħaṭ

3 Qaldı da' vāmuz kıyāmet rüzınuñ aħşāmına
Süre-i Şemsī bu ğün zulmetle tefsīr itdi ħaṭ

4 Olduğıyçün bahtumuz ħürşīd-düşmen şām-dost
Tütıyāveş dīde-i ümmīdi tenvīr itdi ħaṭ

5 Ġamzesi ifrāṭ-ı mest olmışdı **Ġalib** ol mehüñ
Söyledi ser-ğuş ile pek ħüsn-i tedbīr itdi ħaṭ

386 Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Āyet-i Nūr-ı ruħ-ı yāri nihān eyledi ħaṭ
Küfrini 'āķıbetü'l-emr 'ayān eyledi eyledi ħaṭ

2 Nükte-i ħill-i mey-i la' lini gelüp
Ħüsn-i ta' bīr ile hoşça beyān eyledi ħaṭ

3 Baħşümüz noķta-i ħālinde idi ğayb itdük
Süre-i Necmde tefsīr-i Duħān eyledi ħaṭ

4 Felek-i ħüsnüññ ey meh bu da bir ħīlesüdü
'Ādetā mihr-i cemālüñle kırān eyledi ħaṭ

5 Beslenüb sükker-i la' l ile niçe mūr-ı za' if
O şeh-i ħüsni Süleymān-ı zamān eyledi ħaṭ

6 Ṭıfl-ı nev-sālede 'İzzet bu kadar müy olmaz
Çeküp esrār-ı lebin tayy-ı zamān eyledi ħaṭ

7 O füsünkâra devâ-cüy olayum Mollâdan
Beni Mecnûn gibi rüsvây-ı cihân eyledi haṭ

387 Li-Cenâb-ı Şâbit

mef' ulü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün

1 İbrâz idince 'azlini müş'ir-mişâl haṭ
İrdi o şâh-ı hüsne 'azîm infi'âl haṭ

2 Haṭ ile aldı dest-i hüsünden melâḫatı
Cüzdân-ı 'arızında miş oldu dâl hâṭ

3 Bac-ı i sipâhdan iki yüz aḳçe almağa
Dîvân-ı hüsne virdi çıḳup 'arz-ı hâl haṭ

4 Ne dadı ḳaldı ne tuzu ḥân-ı melâḫatuñ
Nân u nemek yidük bize itsün ḫelâl haṭ

5 Dil-dâr haṭṭı başumuzuñ yazısı imiş
Şâbit götüremez bu ḳadar ḳîl ü ḳâl haṭ

388 Li-Cenâb-ı Vehbî-i Sünbül-zâde

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 Bâg-ı hüsnüñde ne şeb-büy u ne reyḫândur haṭ
Haṭ-ı reyḫânî ile şerḫ-i gülistân dur haṭ

2 Şafḫa-i 'arız-ı dil-dârda tesvîd olunur
Ser-nüvişt-i siyeh-i 'aşıḳ-ı nâlândur haṭ

3 Dil-i dîvâne o sevdâ ile şeb-gird olmuş
Küy-ı cânâñde kim şâm-ı ḡarîbândur haṭ

[129] 4 Tâli'-i hüsñüni bir fâl-küşâdan şordum
Baḳup ol rüy-ı münîre didi liḫyândur haṭ

5 Oḳı kim derdüñe dermân ola ḫâsiyyet ile
Vehbîyâ besmele-i süre-i Loḳmândur haṭ

389 Li-Cenâb- Nazîm

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

1 Olur mı gülşen-i cân sebzâr-ı cüy-ı neşât
Bulur mı ḡonçe-i dil büy-ı ârzü-yı neşât

2 'Aceb gelür mi ola bezm-i inbisâṭumuza
Şerâb-ı şevḳ ile leb-rîz olup sebû-yı neşât

- 3 Olur mı feyż-i şemīm-i sürūr u şādīden
Meşām-ı ‘āfiyetüm ğıbta-rīz-i bŷy-ı neşāt
- 4 Düşer mi dest-i temennāya şavlecān-ı murād
Olur mı şahn-ı talebde rŷbŷde gŷy-ı neşāt
- 5 Kālur mı tŷtī-i cān böyle lāl-i dem-beste
İder mi āyine-i dilde cilve rŷy-ı neşāt
- 6 **Nazīm** gel meh-i iķbāle müşterī olalum
Felekde bir gün açılmaz mı çār-sŷy-ı neşāt

390 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā

fe‘ilātŷn fe‘ilātŷn fe‘ilātŷn fe‘ilŷn

- 1 Var mı başdan başa bak bir gül-i bī-ħār-ı neşāt
İdesin tā kim anı zīver-i destār-ı neşāt
- 2 Az iķer rıtl-ı girān-ı ğamını bu bezmŷn
Kāni‘ i cŷr‘a olan rind-i sebŷk-bār-ı neşāt
- 3 İtme bu meykedenuñ derd-i ğamından şekvā
Cāmdan rŷşen olur revzene-i dār-ı neşāt
- 4 Dil-i ma‘ mŷr ħarābāta yaraşmaz ‘İzzet
Yapmasun ħātır-ı vīrānemi mi‘ mār-ı neşāt
- 5 Bulamazsın bu fenā bāğda sebz-āb-ı şafā
Dergeh-i Pīrdedŷr ne’şe-i esrār-ı neşāt

391 Li-Cenāb-ı Belġ

fe‘ilātŷn fe‘ilātŷn fe‘ilātŷn fe‘ilŷn

- 1 Ne kadar olsa da bādī-i dırāzī-i neşāt
Zŷlfi meşşāta keser ser-keş olunca ifrāt
- 2 Anı sen nīşter-i ğamze-i cānāneye şor
Cŷnbiş-i nabz-ı dil-i ‘aşıķı bilmez Buķrāt
- 3 Hŷl‘ at-i cahı bulur kām̄et-i isti‘dānuñ
Cāmeyi hep biķer endāma mŷnāsib ħayyāt
- 4 Düşmez efgār-ı ‘imārāt-ı cihāna sāl̄ik
Sefer ŷzre nice ta‘ mīr olunur kŷhne ribāt
- 5 Hāt-ı la‘ liyle iki kaşı o çār-ebrŷnuñ
Yazamaz böyle güzel kať‘ cihānda ħattāt

- [130] 6 ‘Arz ider ğayrıya muṭrıb neye mālİK ise hep
Baña mişķālle şatar nāzı geĉürmez ķīrāt
- 7 Eylemez cisme işābet marāz-ı rūhānī
Ĉār-yāruñ olıcaķ ħıbbı musāvī aĥlāt
- 8 Bu ğazelde yine şīrīn-kelūmāt ile **Belġ**
Mā-ĥaşāl pīş-nihād eyledi aĥbāba simāt

392 Li-Cenāb-ı Sāmī

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Rīġ-i ‘anberfāmdur ol şafĥa-i ruĥsāra ĥaṭ
Hāmiş-i ĥüsni müzeyyen eyledi dil-dāra ĥaṭ
- 2 Ĥaṭṭ-ı reyĥānı vecīĥ idi müşebbeh olmaġa
Ķıl ķalemle ķābil olsaydı eger iş‘āra ĥaṭ
- 3 Bu gelişle ġörelüm yek-sāle varmazdın hemān
Vech-i şāfin beñzedür mir ‘āt-ı cevher-dāra ĥaṭ
- 4 Ĥaṭṭuña taķlīde yoķdur ĥaddi mihrūñ fi’l-meşel
Olsa da ġerd-i ruĥı ebr ile ĉün yek-pāre ĥaṭ
- 5 Şüret-i naķşın ‘aceb resm eylemiş kilĥ-i ķader
Añdurur **Sāmī** cemālin kāle-i zer-tāra ĥaṭ

393 Li-Cenāb-ı Sezāyī

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Ķaşuña māĥ-ı nevi teşbih iden itdi saķaṭ
Bir ķurı egriligi var ķaşuña beñzer faķaṭ
- 2 Zülfüñ ile rūyuña teşbih iden rüz-ı şebi
Duymayup esrār-ı ĥaķ dīvānevār ol itdi ĥaṭ
- 3 Ol ķadar dökdüm sirişĥ-i dīdeyi fūrķat şebi
İkisinden zāhir oldı şanki Ceyĥün ile şaṭ
- 4 Nār-ı hicrūñ ol ķadar virmiş ĥarāret dillere
Teşne-i vaşluña gelmez ķaṭrece Nīl ü Fıraṭ
- 5 Seyr-i dīdāruña nisbet ola mı bāġ-ı cinān
Nisbeti vardur diyenler itdiler ġāyet ġalaṭ
- 6 Ĉekme var ķaṭre ġamını ez **Sezāyī** gel bu dem
‘Āşıķ iseñ baĥr-ı ‘aşķa dal yüri mānend-i baṭ

Harfî'z-Zâ

394 Li-Cenâb-ı Gâlib

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

- 1 Nuṭkumuñ her güher-i pâki çerâğ-ı elfâz
Sâde maẓmûnları hep penpe-i dâğ-ı elfâz
- 2 Kâmetüñ yâdına bir mısrâ' -ı ber-ceste didüm
Bir sehî serv bitürdi yine bâğ-ı elfâz
- 3 Geh sühan-dân gehi hâsiyyet-i hâmuşîden
Gör neler söyler idüm olsa mesâğ-ı elfâz
- 4 Sen de sa' y eyle ki meh-tâb-ı şafâ-yı dilden
Kalmasun şem' -i hayâlünde dimâğ-ı elfâz
- 5 Baña ma' nâları ilhâm ile tefhîm eyler
Gelmesün 'îsî-i cân-bağşa ferâğ-ı elfâz

395 Li-Cenâb-ı 'İzzet

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

- [131]
- 1 Şeb-i vuşlatda gelür bezme ferâğ-ı elfâz
Oldı mi' râcdâ hâmuş çerâğ-ı elfâz
 - 2 Nuṭk-ı Manşûrı ne sözlerle iderdük te'vîl
Bağ-ı vaḥdetde eger olsa mesâğ-ı elfâz
 - 3 Nerden öğrendüñ o düşnâmı a tıfl-ı nâzum
Sözlerünken gül-i neş' küfte-i bâğ-ı elfâz
 - 4 İstemez toğrı giden menzil-i maḫşûda delîl
Var mıdur câde-i miştarda sürâğ-ı elfâz
 - 5 Gül-i maẓmûn açılır la' lini yâd itdükçe
Zeyn olup ma' nî-i rengîn ile bâğ-ı elfâz
 - 6 Bu kadar büy-ı ma' âniye taḥammül idemek
'İzzetâ oldı perîşân dimâğ-ı elfâz
 - 7 Olsa Gâlib gibi hâke de Şemsün nazarı
Bağ ne güller bitürür bâğ-ı elfâz

396 Li-Cenāb-1 Belîğ

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Cāndur ma' nī rengīn aña tendür elfāz
Neş'e-i rūḥ-ı mezāmīne bedende elfāz
- 2 Āb-1 gevher gibi tābende ma' nī-i laṭīf
Silk-i nazma çekilen dürr-i ' adendür elfāz
- 3 Nefḥa-i bŷy-ı şafā-āver-i cāndur maẓmŷn
Safḥada nāfe-i āḥŷ-yı Ḥotendür elfāz
- 4 Ḥŷm-ı dilde kŷrılan bāde-i maẓmŷn ile pŷr
Bezm-i ' ayşā kadeḥ-i şu' le-fikendür elfāz
- 5 Ma' nī-i tāze derŷnında hafī hem-çŷ gül-āb
Gŷyiyā berg-i gül evrāk-ı çemendür elfāz
- 6 Baḥr-i nazm içre mezāmīn-i laṭīf incidür
Aña menşe şadef-i pāk-i dehendür elfāz
- 7 Ehl-i ğurbet gibi seyrāna çıkar gerçi **Belîğ**
Şāḥid-i pāk-i ma' ānīye vaṭandur elfāz

397 Li-Cenāb-1 Şābit

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Rukye-ḥ'ānlıkla ider derde mŷdāvā vā' iz
Kız oğur oğlan oğur tekyede tenhā vā' iz
- 2 Kānlıdur dest-i muḥannāsına zāmin olmaz
Boynına pāy-ı nigārı alur ammā vā' iz
- 3 Cām ile kām yalaşur ' aqd-i uḥuvvet eyler
Yine kŷrsīde olur dŷşmen-i şahbā vā' iz
- 4 Yıkıyor ḥiddet ile pīr-i ḥarābāt ocağın
İtmiyor rıfķ ile murdāra mŷdāra vā' iz
- 5 Çirk-i dŷnyāyı alup dest-i hevesden **Şābit**
Ḥalkı kurtarmağa ya şeyḥ gerek ya vā' iz

398 Li-Cenāb-1 Sŷrŷrī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- [132] 1 Tŷyŷr-ı ma' nīye bāğ-ı sŷḥānda lānedür elfāz
Yaḥŷd ḥarf-ı nuķaṭ şeklinde dām u dānedür elfāz

- 2 Gülistān nüshā-i şî' rüm edā bād-ı seher-peymā
Nuḳaṭ şeb-nem gül-i ra' nā mıdur āyā nedür elfāz
- 3 Dehān-ārā-yı yār olduḳça gāhī baḫr-ı nazmumdan
Şadefde reşk-i fermā-yı der-i şeh-dānedür elfāz
- 4 Nuḳaṭdur seng-i rīze ḫarfler ḫışt u mürekkeb gül
Yapılmış şāhid-i ma' nā için kāşānedür elfāz
- 5 **Sürūrī** her muşanna' beytüm olmışdur ṭarab-ḫāne
Şarāb-ı nābdur maẓmūn āña peymānedür elfāz

399 Li-Cenāb-ı Es' ad

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 *Ve't-tūr*¹¹⁸ diyüp feth-i kelām eyledi vā' iz
Fir' avnda taḫrīri tamām eyledi vā' iz
- 2 Kürsīde idüp ' arşı ferşi zemīnde
Her bahşde taḫkīḳ-i maḳām eyledi vā' iz
- 3 Evvel zen-i dünyānuñ idüp mekrini tezkīr
Şoñra yayılup şoḫbeti ' am eyledi eyledi vā' iz
- 4 Taşvīr iderek mes' ele-i bāb-ı nikāhı
Ḳaldurdu temāşāyı ḳıyām eyledi vā' iz
- 5 Deryūzeye çıḳdı yolu Ḥacc ü ' Arafātuñ
Döndü tolaşup ' arz-ı merām eyledi vā' iz
- 6 Erbāb-ı firāsātı idüp ḫaylīce ta' rīf
Cerr-i ferese ' aṭf-ı licām eyledi vā' iz
- 7 Var ise gözi fıtra ümīdiyle ḳararmış
Māh-ı recebi şehri şıyām eyledi vā' iz
- 8 Bahşde girişüb nuḳl-i meyi pāke çıḳardı
Rindān ile yirde ṭa' am eyledi vā' iz
- 9 Berḳ-ı ' araḳı şemş-i meye eyledi terciḫ
Ārāmı bu meclisde ḫarām eyledi vā' iz
- 10 Giryeyle du' ā-yı ḫaṭ-ı cānān idüp āḫir
Es' ad söze misk ile ḫitām eyledi vā' iz
- 11 Döndürdü felek men' -i semā' eyledüğinden
Devrāna müdarāya ḳıyām eyledi vā' iz

¹¹⁸ “Ve't-tūr”, *Kur'ān*, 95/2

Harfî'l-^ç Ayn

400 Li-Cenâb-ı Ğâlib

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Devr-i Mevlânâda ğâyet hâlet-efzâdur semâ^ç
Âfitâbuñ kuruşına teb-lerze-fermâdur semâ^ç
- 2 Bir kademde hüyı hâya hâyı hûya vaşl ider
Sırr-ı devr-i çerğden elbette bâlâdur semâ^ç
- 3 Şu^ç le-i şem^ç -i tecellâ lâ-ta^ç ayyün-şâ^ç şâ^ç a
Sâlik-i sâkin-nümâ bir tavr-ı zîbâdur semâ^ç
- 4 On sekiz biñ ' âlemi ser-geşte itmiş cilvesi
Devr-i Âdemden berü manzûr-ı ma^ç nâdur semâ^ç
- 5 Ka^ç be-i kalbün tavrâfı remzini işbât ider
Kalb ü tahtlîl ile münhal bir mu^ç ammâdur semâ^ç
- [133] 6 Cümle-i eşyâ nidâ-yı "kün" den olmuş âşikâr
Güş-ı hüşı nâya vir kim sırr-ı ihyâdur semâ^ç
- 7 Neşr-i ebdân haşr-i ervâhun olur enmüzeci
Neş'e-i halk-ı cedîde nefh-ı uhrâdur semâ^ç
- 8 Sâha-i mir'ât-ı kalb-i şâfdur cevlangehi
Gevher-i gâltân-ı baħr-i ' aşk-ı Mollâdur semâ^ç
- 9 Bundan a^ç lâ cem^ç -i cem^ç üñ var mı Ğâlib rütbesi
Evlüyâ vü ehl-i inkâra temâşâdur semâ^ç

401 Li-Cenâb-ı Şâbit

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 N'ola olsa bu dil-i ser-geşteye maṭlab semâ^ç
Hep semâ^ç dur döndüren ' uşşâkı Haḫḫa hep semâ^ç
- 2 Mâhdan ṭablak şühübden nây-ı süzân eyleyüp
Pîr-i devrân deff-i hâyleyle ider her şeb semâ^ç
- 3 Aḫter-i sâkıṭ degüldür ' aşk-ı Mevlânâ ile
Vecd hâlinden düşer ḫâke idüp kevkeb semâ^ç
- 4 Bu semâ^ç ü bu şafâ gerçek erenler kârıdur
Var yıkıl neyler sañâ ey küdek-i mul^ç ab semâ^ç

6 **Şābitā** vaşfin yazarken farṭ-ı istiğrākdan
Döndi kâğızda idüp bu kilik-i ney-meşreb semā^ç

402 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 Baña olsaydı eger neyyir-i a^ç zam ṭālī^ç
‘Āleme çerḥ anı itmez idi her dem ṭālī^ç

2 Yār bī-rahm u mürüvvet olıcaḳ sultānum
Ne yapar ādeme sa^ç d olsa da bilmem ṭālī^ç

3 Böyle zār oldıgımı ey felek itme ta^ç yyīb
Sen bilürsin elüme geçmedi ḥurrem ṭālī^ç

4 Reşk ile simsiyāh oldı güneş şanma küsüf
Zīr-i fesden olıcaḳ rüyına perçem ṭālī^ç

5 Ne cefā gördi ise ol gül-i terden gördi
Eylemiş ‘İzzeti Ḥaḳ bülbül ile hem-ṭālī^ç

6 Kevkeb-i bahtum alur şems-i Ḥudādan pertev
Dinemez devlet-i Mollāda baña kem-ṭālī^ç

403 **Li-Cenāb-ı Ğālib**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Bağlanan ol zülfe ḳayd-ı cāndan kessün ṭama^ç
Duş olan ol kāfire İmāndan kessün ṭama^ç

2 İtdi zehr-āb-ı nigāh-ı yār bīmār ‘ālemi
Mīzbān-ı ‘āfiyet mihmāndan kessün ṭama^ç

3 Ḥün-ı dildendür ḥınā-yı pençe-i dāmān-res
El çekenler Yūsuf-ı Ken‘āndan kessün ṭama^ç

4 Cāme-i cismi buraḳsun ḥātır-ı vaşl-ārzū
Ḥācī-i Beytū’l Ḥarem ḳurbāndan kessün ṭama^ç

5 Bunca dem cüş eyleyen eşk-i revān besdür dile
Gevher-i şād-ābdur nīsāndan kessün ṭama^ç

[134]

6 Cān-ı ehl-i ‘aşḳa yoḳdur feyz dāğ u şerḫadan
Bağbān-ı ḡam gül-i ḫandāndan kessün ṭama^ç

7 Gülşen-i ḡam gül-i ḫandāndan kessün ṭama^ç
Ğālib artıḳ dīde-i giryāndan kessün ṭama^ç

404 Li-Cenāb-ı Sezāyī

mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün

- 1 Yine sensin vişāl-i yāre mānī'
Ki benlikdür begüm dīdāra mānī'
- 2 Günāha bakma vaşl-ı yāre sa' y it
Ki zülmet olmadı envāra mānī'
- 3 Hezār-ı zāra gelsün diyü her bār
Gülüm olmaz benüm gülzāra mānī'
- 4 Bu gülşende benem nālede bülbül
Gül olmadı anuñçün hāra mānī'
- 5 **Sezāyī** yāre bezm içre niyāz it
Meded olsun meded agyāra mānī'

Harfū'ı-Ġayn

405 Li-Cenāb-ı Es' ad

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Mürg-i āh-ı ehl-i derdem lāneden kıldum ferāğ
Gör o Hindüyem ki āteş-ḡāneden kıldum ferāğ
- 2 Beste-i ḡāl ü ḡaṭuñ olman ben ey şāhin-nigāh
Ṭā'ir-i ḡudsem ki dām u dāneden kıldum ferāğ
- 3 Ten-perestān eylesünler Ka' be-i cismi ṭavāf
Genc-i ' aşkı buldum ol vīrāneden kıldum ferāğ
- 4 Pür-şafā gördüm o şūḡuñ negis-i maḡmūrını
Bezm-i meyde nāle-i mestāneden kıldum ferāğ
- 5 Ḥaṭṭ u la' l-i yāra oldum **Es' adā** çün āşinā
Lafz-ı rengīn ma' nī-i bīḡāneden kıldum ferāğ

406 Li-Cenāb-ı Nābī

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Oldı güşāde çeşm ü dile revzen-i ferāğ
Geldi dimāḡa rāyiḡa-i gülşen-i ferāğ
- 2 Tahrik-i pāy-ı rāh-ı emelden girān gelür
Pür-gevher-i tevekkül iken dāmen-i ferāğ

- 3 Kālā-yı kâma kalmadı gönülde arzū
Oldı metā[‘]-ı ye[’]s ile pür-maḥzen-i ferāğ
- 4 Ḥammām-ı ‘uzlete şoyınup girse dil n’ola
Germ oldı sūz-ı sīne ile gül-ḥan-ı ferāğ
- 5 Olsa ‘aceb mi zāde-i ṭab’um füsürde-rüy
Oldı meşīme-i heves ābesten-i ferāğ
- 6 Min-ba[‘]d sūz-ı sīne vü mecrā-yı eşk-i çeşm
Ḳandil-i cāna virdi ziyā revḡan-ı ferāğ
- 7 **Nābī** fezā-yı ṭul-ı emelden kenāra çık
Rān-ı ümīde girmiş iken tevsen-i ferāğ

407 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Keçeci-zāde

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

[135]

- 1 Ḥalk efyūna düşüp nūş-ı ‘arağ oldı yasağ
Herkesüñ taşraya urdı qarası yoğ yüzi ağ
- 2 Şerer-i tīşeyi Ferhād şanudı gül-nār
Fikr-i vuşlatdur iden ‘aşığa tağ üstini bāğ
- 3 Her birin la[‘]l-i Bedaḥşāna değışmez sīnem
Açdum ey şūḡ-ı ‘Acem fikr-i dü-dāğ ile dudāğ
- 4 Bārgāh-ı felege çirkeden ednā baqarum
Ḥusrev-i mülk-i maḥabbet ḡuralı dilde otağ
- 5 Yāri ağıyār ile tenhāda görince iridüm
Ḥaşm-ı çerḡūñ yine ‘İzzet yüregi bağladı yağ
- 6 Dil temessük ideli dergeh-i Mevlānāya
Ḥāne-i ‘ālemi ṭaliblerine kıldı ferāğ

408 Li-Cenāb-ı Şābit

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Yağdı her bir lāle-ruḡ cānumda bī-endāze dāğ
Āsumān-ı sīnede yıldız ḡadardur tāze dāğ
- 2 ‘Özr-i leng eyler diyü meydān-ı nāz ü şīvede
Şeh-süvār-ı fitne-sāzum yağmış esb-i nāza dāğ
- 3 Cānumı yağmağdasın aḡir devā keydür diyü
Ey ṭabībüm tā-be-key bu ‘aşığ-ı ser-bāza dāğ

4 Mā-ħazardan yāre bir cız bız kebābidür yine
Dāğlarken ħalbümü virse n'ola āvāze dāğ

5 Bir muraşsa' ħüb bāzū-bende dönmiş **Sābitā**
Zīb ü fer virüp ħolında dil-ber-i ħannaza dāğ

409 **Li-Cenāb-1 Nābī**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

1 Cihāna itdi sirāyet o gūne dām-1 dūrüg
Ki eyledi ħalebe şubĥ-1 şıdĥa şām-1 dūrüg

2 Kelām-1 şıdĥda taşdıĥ olunmadan ħaldı
Mesāmi' i o ħadar itdi pür peyām-1 dūrüg

3 Münāfaĥat o ħadar itdi ' āleme te'şīr
Ki oldı hep alınup virilen selām-1 dūrüg

4 Şalāĥ u şıdĥ u sedāduñ elinden aldı yirin
Şühūd-1 zūr u maĥāl-i ħiyel kelām-1 dūrüg

5 O deñlü teşne iken rūzedār-1 taĥĥīĥa
Virür mi şu dem-i iftārda şıyām-1 dūrüg

6 ' Aceb meşīme-i āğüş-1 ĥaşrden bilsek
Ne şūret üzre toğar nuĥfe-i ĥarām-1 dūrüg

7 Dūrüg iken o ħadar buldı şöhret ey **Nābī**
Ki girdi şūret-i şıdĥa güm oldı nām-1 dūrüg

410 **Li-Cenāb-1 Nazīm**

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Seyl-i sirişk cūy-1 revān sīne bāğ dāğ
Sīr-āb-1 ĥest oldı yine bāğ u rāğ dāğ

2 Abdāl-1 ' aşĥuña göñül ey mürşid-i cemāl
Bir tekyedür ki oldı fūrüzān ĥerāğ dāğ

[136] 3 Haĥĥā hezār ĥeşme nāzīr cemālūñe
Ey gül-' izār ' aşıĥa gelmez ferāğ dāğ

4 Ĥürşīd ü māĥ şanma lebüñ şevĥ-i sīneme
Aĥker ĥodūĥca ĥerĥ olur dāğ dāğ dāğ

5 Ten lālezāra döndi yeter ' arz-1 ĥüsn ise
Ey māĥ-pāre ĥalmadı dilde dimāğ dāğ

6 Ser-tā-ka-dem o meclis-i ‘aşkuña dönmede
Dilde derûnda sînede la‘lîn ayağ dâğ

7 Tā‘āt-ı ‘aşk şıgmaz imiş ‘özü ey **Nazım**
‘Uşşâk mezhebinde olurmuş mesâğ dâğ

411 Li-Cenâb-ı Şâkıb

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

1 Güş idüp gülzâr-ı sînemden bahâr-ı tâze dâğ
Şaldı mülk-i ‘aşka başdan nev-be-nev âvâze dâğ

2 Gülşen-i bürd ü selâmuñ güllerin yâd itdürür
Bu dil-i pür-tâbum üzre ol şeh-i şannâza dâğ

3 Nergis-i bîmâruñ âşâr-ı nigâh-ı luţfidur
Reng-i rûy-ı derdmendi olmasun pervâza dâğ

4 Güşe-i çeşmünden olsun dūr timşâl-i raķīb
Rûy-ı zâğı itme cânâ hâtır-ı şeh-bâza dâğ

5 Naķş-ı pây-ı sâye-i bîgânedden bezmi şakın
Yoĥsa eylersin ayağı târek-i hem-râza dâğ

6 Rûy-ı dil görmez gider vâ‘iz gibi enfâsını
Eyleyen âyîne-i rûy-ı dil-i dem-sâza dâğ

7 ‘Ayn-ı dâğ u şerhadur ehl-i maĥabbet âhveş
‘Aşk ider bîmâr-ı hicr encâmını âğâze dâğ

8 Kâr-ı dil vâ-beste-i ser-rişte-i teslîmdür
Mürğ-ı zîrek ĥalka-i dâmi ider pervâza dâğ

9 Dâğ-dâr olsa ‘aceb mi mevlevî mânend-i ney
Zîver-i neşv ü nemâdur lâle-i mümtâza dâğ

10 ‘Andelîb-i ĥâme itsün nâlesin âheng-i şab‘
Sürme-i gerd-i keder oldı yeter âvâze dâğ

11 **Şâkıb** itme kâle-i merdâna bîş ü kem nigâh
Bî-ķuşûrı elbet eyler medĥal-i endâze dâğ

412 Li-Cenâb-ı Neş’et

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

1 ‘İd-i ķurbândur efendim cânlardur bî-dirîğ
Hey bu demler ĥündandur vesme-i ebrû-yı tîğ

- 2 Çīn-seher ‘azm eylemiş kurbāniyānı seyrine
Görmedüm burc-ı ḥamelde āfītābı hey girīğ
- 3 ‘İdden ḥāline nisbet eyle cümle behremend
Kūs-ı ṭabla deste-çüb u gerden-i kurbāna tīğ
- 4 Teşne-gān-ı Kerbelā-yı ‘İd-i vaşla āb u tāb
Dīde-i ḥūn-bār ile āteş-zebānım tīğ ü mīğ
- 5 Bir nigāha nice biñ Neş’et gibi kurbān iken
Gerden-i ‘uşşāğdan eyler ‘aceb tīğın dirīğ

[137]

Ḥarfū’l-Fā**413 Li-Cenāb-ı Ğālib***mef’ülü mefā’ilü mefā’ilü fe’ülün*

- 1 Tīğ-i ğazābı zāhid-i nā-dāna muḥālif
Mihrāb-ı itā’ at dil-i şeytāna muḥālif
- 2 Men’ eyleyemez būs-ı ḥaṭ-ı la’ lüni zülfün
Fetvāsı anuñ āyet-i Kur’āna muḥālif
- 3 Dil-ber ğam-ı ‘aşkıını diler dil dem-i vaşlı
Hey bu ne ‘aceb bende ki sulṭāna muḥālif
- 4 Dārū-yı ḥāṭṭı söyleme bī-hüde tābībüm
Tedbīrlerün ‘illet-i hicrāna muḥālif
- 5 Sen ḥande it ey ḥaçer-i pür-ḥūn bu peyāma
Cān almağ imiş ğamze-i cānāna muḥālif
- 6 Gösterme begüm sīneñi tā eşk ide ārām
Mir’āt-ı şafā gevher-i ğaltāna muḥālif
- 7 Sen ḥalveti tercīḥ idesin şoḥbete şimdi
Ğālib bu sözüñ meşreb-i yārāna muḥālif

414 Li-Cenāb-ı Rāğıb*fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün*

- 1 Mest olup itmiş giribānım güşāde tā-be-nāf
Vaḳtidür ol māh ile isterseñ olmağ sīne-şāf
- 2 Revnāğ-ı şūr-ı kıyāmet ḳamet-i bālāsıdur
Ḳāfdan neşr eyledi āşār-ı ḥüsnün tā-be-ḳaf

- 3 Şāh-bāzān-ı hāyāle şūhī-i çeşmün muṭār
Āhūvāne hāk-i medhūş-ı nigāhuñdur muṭāf
- 4 Baḡ tenāsüb ‘āleminde bīd-i Mecnūn ‘aksine
İtmede dībā-yı āb-ı cūları zencīr-bāf
- 5 Dürd ü şāf-ı sākī-i dehrūñ harīfi olmayan
Urmasun bezmi taḡammülde sebū-keşlikle lāf
- 6 ‘Āleminde herkes eyler ḡod-be-ḡod da‘ vī-i zūr
Merd-i meydān-ı hüner ma‘lūm olur rüz-ı muşāf
- 7 Ḥulf-ı va‘d eylerse eyler bī-vefāsından zuhūr
Yoḡsa olmaz nezr-i naḡd-i cāne **Rāḡıbdan** ḡilāf

415 Li-Cenāb-ı Nābī

mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün

- 1 Teşrīfden eger eylerse yār taḡallūf
Feryāddan itmez dil-i bīmār taḡallūf
- 2 Merkezde eger bir ḡademi şābit olursa
İtmez ḡadem-i dīger-i pergār taḡallūf
- 3 Mādām bu bāḡ içre virür mīve-i tāze
İtmez nesāk-ı gerdiş-i edvār taḡallūf
- 4 Urduḡça beḡā naḡşını te’şīr ü te’eşşür
Bu mezra‘adan eylemez āşār taḡallūf
- 5 Āmīḡtedür birbirine nīk ü bed-i kevn
Gül eylemese eyleyemez ḡār taḡallūf
- 6 Tā bād-ḡüşā olmayıcaḡ ḡaşrda itmez
Birbirine bu ḡāfile-i çār taḡallūf
- [138] 7 Bu ‘aşr-ı kec-āyīn ü kec-āmūzda **Nābī**
İnkār teşebbüt ider iḡrār taḡallūf

416 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā Keçeci-zāde

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Var mı şahbā gibi hem-bezm idecek rind-i zarīf
Görmedük varsa ‘araḡdan daḡı bir rūḡı ḡafif
- 2 Noḡta-i ḡāl-i lebinde tükenür cümle sūḡan
İdemem ḡüsnini yāruñ saña bir bir ta‘rīf

- 3 Şekker-âb olmuş idi la' l-i lebüñle dehenüm
 Kıldı efsün-ı hatuñ beyne-hümâyı te 'lîf
- 4 Nazmda kafiyenüñ hüsine diğkat lâzım
 Mışra' -ı kâmetüñe itme raķıbi terdîf
- 5 O zamândan beri būs-ı lebüni ' ahd itdüm
 Çok şenâ eyledi sultānumı bir zāt-ı şerîf
- 6 Noğta-i hâli mu' ammā-yı dehânında gören
 Şanki buldum mı şanur bilse de güyâ taşhîf
- 7 Añdurur gonçeyi ammā ki şarābīye baķar
 İdebildüm mi ' aceb la' lüñi sākî ta' rîf
- 8 Haṭ-ı sebz içre gören dir o siyeh hâl-i ruḥı
 Harem-i Kābeye cem' eyledi sādātı şerîf
- 9 Ra' şe geldi eline ' İzzet ağardı saķaluñ
 Bārî sev köhnesini taze seversin a herîf
- 10 Kendi āşarını fırsat bulamaz taḥrîre
 Vāşıfuñ itmeden eş' arını hāmem tavşîf
- 11 Mazhar-ı luṭfı ola Şems-i felek-dergāhuñ
 Hāzret-i Pîre emānet o sühān-dān-ı laṭîf

417 Li-Cenāb-ı Nābî

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Görinürse ne kadar çeşmüne dil-dār laṭîf
 Andan efzün görünür çihre-i ağıyar keşîf
- 2 Rüz-ı hicre ne kadar tîre demek lâyıķ ise
 Şām-ı vaşla o kadar dinse sezā şām-ı şerîf
- 3 Eyledi şevķ-i miyān ü beden-i sîmîni
 Âb-ı fevvāre gibi eşkümi bārîk ü naḥîf
- 4 Hamlıdan sāyesini ' aciz olur gāv-ı zemîn
 Olnursa ne kadar kār-ı günāhum taḥfîf
- 5 Būsegāh-ı kalem ü secdegeh-i rāz olamaz
 Nābîyā olmayıcaķ dāmen-i eş' ar laṭîf

418 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Keştī-i kâma dūr görindi kenār hayf
Tundan tuna atar beni bu rüzgār hayf
- 2 Bir iki kaçre jāleye dil-teşne-i ümīd
Çaldum mişāl-i lāle hemān dāğ-dār hayf
- 3 Gül-çīn-i bī-amā koparup gitdi gülleri
Şad nāle itdi bülbül-i şeydā hezār hayf
- [139] 4 Deşt-i talebde ardına düşmişdi ' aşıkān
Bir seg-nihāda olmuş o āhū şikār hayf
- 5 Kān-ı ma' ārif olsa da Vehbī güher gibi
Çaldı derün-ı sengde bī i' tibār hayf

419 Li-Cenāb-ı Sezāyī

mefā' ilün mefā' ilün fe' ulün

- 1 Dilerseñ Haq-nümā āyīne-i şāf
Nazar kıll gülşenīye eyle inşāf
- 2 O mürşid-i haqīkat bir nazarda
İder ' uşşākına biñ dürlü elţāf
- 3 İşigine yüzüñ sür bendesi ol
Gel ' ömrüñ eyleme bī-hüde isrāf
- 4 Ne kim var naqd-i vaqtüñ aña şarf it
İder mi gevherin ' arifler itlāf
- 5 Sezāyī gülşenīnüñ bendesidür
Yüzi nürü virür qalbine eşrāf

420 Li-Cenāb-ı Neş'et

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Bir dili almağa gelür leşker-i müjgān şaf şaf
Elde şemşīr nigāh ' arbede-cüyān şaf şaf
- 2 İltifāt eyleyemem gayrıya ey gayret-i hūr
Cennet içre dizeler qarşuma gılmān şaf şaf
- 3 Dil-i ' uşşākı gören Ka' be-i küyında şanın
Hāciyān vaqfededür cümleten ' uryān şaf şaf

- 4 Sen şeh-i memleket-i hüsn ü bahāsın zāhir
Ceyş-i hūbān turur bezmine dīvān şaf şaf
- 5 Neş'etā kadrūñi ol demde bilür aḥbābuñ
Himmet için geleler kabrūñe rindān şaf şaf

Ḥārḫü'l-Ḳāf

421 Li-Cenāb-ı Ğālib

mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

- 1 Her bābda bir derde düşer der-be-der-i 'aşk
Ḥāşā ki kedersüz geçile reh-güzār-ı 'aşk
- 2 Geh nefy geh işbāta düşer ḥulḫ-ı dehānur
Bī-behredür ol mes'eledede behrever-i 'aşk
- 3 Maḥmürını huşyār ider cām-ı maḥabbet
Şāhib-ḥāber-i ḥayret olur bī-ḥāber-i 'aşk
- 4 Nüh-ḫubbe-i eflāki yıkar zūr ile ammā
Ḳırmaz yine zencīrini dīvāne-ser-i 'aşk
- 5 Kim kādir 'ilāc eylemege ḥükm-i kadedür
Tārīḫi imiş Ğālib-i zāruñ eşer-i 'aşk

422 Li-Cenāb-ı Fehīm

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

[140]

- 1 Pür-nevā-yı āhla āhenüñ idince sāz-ı 'aşk
Bezm-i 'uşşāka gelüp raḫs eyledi şeh-nāz-ı 'aşk
- 2 Bülbül-i gülzār-ı vaḥdet sır ider setr-i güli
Fāş olur āh-ı hezāruñ kesretinden rāz-ı 'aşk
- 3 Pek atılma ruḫ-güşā olmaz o şāh-ı hüsn ü ān
Māt olursan başka bir manşūba der açmaz 'aşk
- 4 Ḳāf-ı istiḡnāda pervāz eylese 'Anḫā-yı dil
Şayd ider şeh-bāl-i ḫudretle anı şeh-bāz-ı 'aşk
- 5 Bezm-i rindāne başınca sāḫī-i Çīnī ayaḡ
Zāhir oldu kāsse-i Faḡfurdan āvāz-ı 'aşk
- 6 Çille-i cevri çeküp saḫt-ı kemān-ı çerḫden
Taş diker ser-menzil-i maḫşūda tīr-endāz-ı 'aşk

7 Hızrî sâķī itseler şahbāya raġbet eylemem
Āb-1 hayvāndur **Fehīmā** bāde-i ūrāz-1 ‘aşķ

423 Li-Cenāb-1 Sūrūrī

mef‘ ūlū fā‘ ilātū mefā‘ ilū fā‘ ilün

1 Kıldı nüķūd-1 ‘aķlı virüp iktisāb-1 ‘aşķ
Sūķ-1 cünūnda oldı gönül kām-yāb-1 ‘aşķ

2 Kıl naķd-i eşki ūarf reh-i Kā‘ be-i visāk
Yār eyledi dilā seni ūāķīb-niūāb-1 ‘aşķ

3 ‘Aūıķ odur ki eylemeye baķū-i mā-sivā
Güft ü ūenīdi ola su‘āl u cevābı ‘aşķ

4 Ditrer görince kendi gibi sīm-tenleri
Zībāķ-miūāl o ūūha dūūüp iztīrāb-1 ‘aşķ

5 Kılmıū kenār-1 nüūūa-i ħūsninde ħaķķ zuhūr
Ma‘ nāsı buña oldı muĥaūūū kitāb-1 ‘aşķ

6 Gitdi neūāķ geldi **Sūrūrī** derūna ġam
Olduķça sīne cāy-1 zihāb u iyāb-1 ‘aşķ

424 Li-Cenāb-1 Fehīm

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

1 Na‘ ra-i berk-i tecellīdür ūadā-yı nāy-1 ‘aşķ
ūerĥ-i remz “len terāni” nuķķ-1 mevlāna-yı ‘aşķ

2 Kārını Fir‘avn-1 nefūñ bī-gümān ibtāl ider
Ceyb-i dilden zāhir olduķça yed-i beyzā-yı ‘aşķ

3 Penbe-i mīnā-yı dil maġz-ı ser-i Manūrdur
Neū‘e-i vaĥdet virüp keyfiyyet-i ūāķbā-yı ‘aşķ

4 Bir ķademde vāūıl-ı ser-menzil-i maķlab ider
Tā o rütbe tīz-revdir bādiye-peymā-yı ‘aşķ

5 Eylemez erbāb-ı dil zıll-i Hümāya ilticā
Lāne-ġīr-i Kāf-ı istiġnā olur ‘Anķā-yı ‘aşķ

6 Āb u rüy-ı ħūsnüni gördüķçe artar iūtiyāķ
Cūy-ı vaūıl-ı yāre ķanmaz māķī-i deryā-yı ‘aşķ

7 Ġarķ olur ķa‘r-ı ‘adem deryāsına fülk-i vücūd
Zāhir olsa baĥr-ı vaĥdetden neĥeng-i lāy-ı ‘aşķ

- 8 Hāl-i ‘ aşıkdur viren ma‘ şūka reng-i hüsn ü ān
Oldı tīre baht-ı Mecnūn sürme-i Leylā-yı ‘ aşk
- 9 Olmasun mı ehl-i dil pervāne-i āteş-şıfat
Şu‘ le-i hüsn-i bütāndur şem‘ -i bezm-ārā-yı ‘ aşk
- 10 İstemez bāğ-ı maḥabbet cūybār u lālezār
Eşk-i çeşm ü dāğ-ı dildür revnağ-ı şahrā-yı ‘ aşk
- 11 Hük-m-i mollā-yı cünūna kâ`il ol mānend-i Kays
Tā kıyāmet faşl olunmaz şūriş-i da‘ vā-yı ‘ aşk
- 12 Nāmemüz iğzāb idüp ol gönçe-i nāzı dimiş
Bü`l-hevesdür öte gitsün bülbül-i şeydā-yı ‘ aşk
- 13 En-temütü dersini her her rüz u şeb ta‘ līm ider
Tālib-i ‘ ilm-i ḥayāta ḥ`āce-i dānā-yı ‘ aşk
- 14 Beydağ-ı hāl-i ruḥ-ı cānān ile iṭmā‘ idüp
Ferz-i şabrum māt idüp hep şāh-ı bī-pervā-yı ‘ aşk

[141]

425 Li-Cenāb-ı Fıṭnat

mef`ülü fā`ilātü mefā`ilü fā`ilün

- 1 Ekdār-ı deḥri çekmez imiş mübtelā-yı ‘ aşk
Bīgāne-i ḡam olmadadır āşinā-yı ‘ aşk
- 2 Dil-ḥaste-i maḥabbete kār eylemeze ‘ ilāc
Ma‘ cūn-ı la‘ l-i yārdür ancak devā-yı ‘ aşk
- 3 Kābil mi ārz-u ḥāl ile derd-i dili beyān
Şıḡmaz zebān-ı ḥāmemüze mā-cerā-yı ‘ aşk
- 4 Baḥr-i mecāza şāl yūri sen keştī-i dili
Sāḥil-res-i ḥaḳīḳat ider nāhidā-yı ‘ aşk
- 5 Şāhum nesīmin eyleyeli āsitānuñı
Taht-ı Cem`e ider mi tenezzül gedā-yı ‘ aşk
- 6 Gıtdiyse ḡam degül n`ola Mecnūn u Kūh-ken
Dīvānegān ile yine püрдür fezā-yı ‘ aşk
- 7 **Fıṭnat** ṭabi‘ at olsa da dem-beste gönçeveş
Eyler şüküfte nefḥa-i bād-ı şabā-yı ‘ aşk

426 Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Kays dirler şunda bir Mecnūn var ednā-yı 'aşk
Fehm olunmaz sözlerinden de anuñ ma' nāyı 'aşk
- 2 Kıl tettebbu' defter-i teşrīf o ednādudur
Hil' at-i kadd-i maḥabbe rütbe-i 'ulyā-yı 'aşk
- 3 Biz anı Mecnūn-ı bī-hūş u hıreddeden itdük aḥz
'Aql ile tefsīre gelmez āyet-i kübrā-yı 'aşk
- 4 Ben dimem Mecnūn Kaysa gelse dünyā bir yere
'Aql oldur eyledi hep varını yağmā-yı 'aşk
- 5 Keştī-i hestī ile bir nāhudā varmış degül
Tā dil-i baḥr-i fenādur sāhil-i deryā-yı 'aşk
- 6 Cānı mı var kimsenüñ ol tīğa şāhib çıkmağa
Eylemek mümkün mi istiḥkāk ile da' vā-yı 'aşk
- 7 Bir ramak kalmışdı 'İzzet keşf-i esrār itmege
Yağmasaydı ger leb-i takrīmümi şāhbā-yı 'aşk
- 7 Remz ider bu nükteyi zerrīn külāh-ı Mevlevī
Āteş-i kânūn-ı dilden zerd olur sīmā-yı 'aşk

427 Velehū

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Hübān-ı zamāndan çekilür mi sitem-i 'aşk
A' dāmuzı Hāq eylemeye müttehem-i 'aşk
- [142] 2 Muṭrib çek elüñ biz düzelüm sāz-ı figānı
Uymaz ney ü ṭanbūr u kemāna ne ğam-ı 'aşk
- 3 Dervīşlerüz ḥazret-i Mecnūn kolından
Girdük bu yola ḥırka kefen loğma ğam-ı 'aşk
- 4 Fermān-berüm oldı benüm iklīm-i maḥabbet
Kim sīnemi ṭabl eyledüm āhum 'ālem-i 'aşk
- 5 Ol sīneye ben sīne dimem kimde olursa
Bir sīnede kim olmaya 'İzzet elem-i 'aşk
- 6 Nā-sāza virür terbiyeti muṭrib-i Mollā
Neyden düzilür keş-me-keş-i zīr ü bem-i firāk

428 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Dīdeden dilden geçer mest-i mey-i pür-cüş-1 'aşk
İstemez mey-ḥāne vü peymāne deryā-nüş-1 'aşk
- 2 Tavr-1 istiḡnādudur Tūr-1 maḥabbet bekleyen
Eylemez şöḥbet Kelīmu'llāh ile ḥāmūş-1 'aşk
- 3 Gāh bir vīrān gönül setr eyler ammā gāhice
Perde-bīrūndur semāvāt olmaza rū-püş-1 'aşk
- 4 Var mıdur yāruñ dehānı var dimekden başka söz
İtmemiş olsun cihānda hīç qar'-1 güş-1 'aşk
- 5 Bilmeye deştüñ selāmet oldığın Mecnūn odur
'İzzetā 'aqlumca şaymam Qaysı ben bī-hüş-1 'aşk
- 6 Hep şifā-yāb oldılar seyf-i ḥüsāmü'd-dīn'den
Sāyedār-1 kākül olmuş ḥaste-i medhüş-1 'aşk

429 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 İçdigüm şuyı felek başuma āḥir kaçacak
Bārī sākī baña mey bul şu yerine kaçacak
- 2 Köhne-bāḡ-1 günāhüm ḥāşılı ḥarcın kurumaz
Dest ü pāyum kocamış iki kütükdür yakacak
- 3 Ğurre-i ebrū-yı dil-dāra nigāhbānlık ider
Qarye-i çeşminüñ ādın qodı 'āşık bakacak
- 4 Bir gice da' vet idüp ol iki tıflı ḥ'āce
Birer ayak ikisinde bir falaḡaya taḡacak
- 5 Gülşen-i dergeh-i Mollāya revān eyle revān
Cūy-1 eşküñ niçe bir boşına 'İzzet açacak

430 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Yār ile bir iki mey üç şularında atduḡ
Dördi geçmiş idi sā' at beşe vardı yatduḡ
- 2 Altı mermerde Yediḡulleli bir seng-dile
Sekizinci yıla gelmiş ḡatı pek güç çatduḡ

- 3 Tokuз on yıl beni aldatdı o tâcir-beççe
Kâle-i vaşla bu şeb cân virüp aldatduğ
- 4 Var idi on bir on iki on üç on dördünde
Pek küçükdür diyüp ahyârı hele aldatduğ
- [143] 5 On beşinci gice ol mâh ile meh-tâba çıkub
Felegüñ encümini biri birine katduğ
- 6 Nedür on altıda bu on yedi yıllık ‘ işve
Sitemüñ böyle tedâhülle giderse batduğ
- 7 On sekiz süfre-i ihsâna değışmem ‘ İzzet
Nân-ı Mollâyı ki biz ni‘ met-i ğayre tatduğ

431 Velehü

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- 1 Ğonçe-i hürşîdine şeb-nem kadar bâr olmaduğ
Biz bu bâĝ-ı ‘ âleme bilmem neden yâr olmaduğ
- 2 Cevher-i genc-i dilüñ düzd-i nefesmiş düşmeni
Âmed ü reftinden ol haşmuñ haber-dâr olmaduğ
- 3 Yaluñuz bir sen misin bülbül yeter bu âh u zâr
Var mıdır bu bâĝda âzürde-i hâr olmaduğ
- 4 ‘ Âşıküñ bir seg kadar yoğdur yanında raĝbeti
Yârı bilmek şöyle tursun yâra aĝyâr olmaduğ
- 5 Pây-mâl-i hâr-ı cevri olmağ neden bu bâĝda
Gül gibi bâlâ-nişîn-i taraf-ı destâr olmaduğ
- 6 Ğamze-i cellâd etibbâ minnetin çekdürmedi
Derd-nâk olduğsa da muhtâc-ı tîmâr olmaduğ
- 7 Pâdşâh-ı rûm Mollâdan ümîd-i luşf ider
Var mı ‘ İzzet tâlib-i ihsân-ı Hünkâr olmaduğ

432 Li-Cenâb-ı Fâzıl

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- 1 Seyr-i gülzâra gel ey serv-i revânum şık şık
Bülbülüñ ‘ aqlına gül beñzine vir çalıklık
- 2 Hâne yapdurdum efendim saña dil nâmında
Anı görmezseñ eger hażretüñe lâyıķ yađ

- 3 Gam çıkarmak için ol bem-i neşât efzâda
Didi çâr pâresi çengî-i civānuñ çak çak
- 4 Her daķīka getirür 'aqluma ol rakķāşı
Âh ol aşılacak sâ' at urunca tak tak
- 5 Öyle zor eyledi endişeme **Fâzıl** sūhanum
Ağlayup hâme-i bî-çâre çağırdı daķ daķ

433 Li-Cenâb-ı Şâbit

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Münâsebetle idüp ol perî maḥal-hânlık
Alınca gönlümi itdi hezâr şeytânlık
- 2 İķâle eyledük ol h̄'âce ile bāzârı
Bir iki dâğ-ı derün yandurup peşimânlık
- 3 Ne bezme uğrasa bir bî-mezâklık eyler
Efendi vâ' ize Vehbî gibi o nâ-dânlık
- 4 Münâsib idi bu mevsimde zevrâķ-ı şahbâ
Çekilse semt-i hışâra hevâda limanlık
- 5 Fireng-i zülfe esîr olduk ey dil-i şeydâ
Senüñ ne kârün idi baḥr-ı ğamda korsanlık
- [144] 6 Tağıtma kendüñi **Şâbit**le lâlezâra açıl
Bey-hey gönül saña mı kaldı bu perîşânlık

434 Li-Cenâb-ı Nef' ĩ

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

- 1 Yâre derdüm diyemem bezm-i şarâb olmayıcaķ
Cürmüm ikrâr idemem mest-i ḥarâb olmayıcaķ
- 2 Âfitâb ol ruḥ-ı pür-tâba nazîr olsun mı
Bu yaķar 'âlemi bir laḥza niķâb olmayıcaķ
- 3 Cezbe-i ḥüsni gönül ḥaṭṭuña ta' lîk eyler
Niçe ḥal itmek olur anı kitâb olmayıcaķ
- 4 Tūalum rüz-ı şumâr olsa kim eyler da' vâ
İtdüĝin zulme senüñ ḥadd ü ḥisâb olmayıcaķ
- 5 Sen bu rüsvâlĝı en **Nef' ĩ** komazsın elden
Yârdan yine saña hışm u' itâb olmayıcaķ

435 **Li-Cenāb-1 Es'ad**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Ne hevā vü ne kemān ü ne kemān-keş ancak
İrdüren menziline tîri nidā-yı yâ Hâk
- 2 Kim ki hamyāze-i sa' yi çeker elbet çü kemān
Tîr-i âmâli nişāngâhına eyler mülhâk
- 3 Menzil-i rif' at-i tîre varamaz hîç kemān
Bir degüldür bu hevâlarda muqayyed muḥlak
- 4 Veled-i pāk olur bā' iş-i i' zāz-ı peder
Dā'imā tîr virür qadr-i kemāna revnâk
- 5 Pîr-i ham-geştelerün himmetidür bā' iş-i şân
Kim kemānuñ bu söze tîr-i zebānı eñak
- 6 Nāvek-i ğamzesi dil-dūzdur ebrūsından
Eylemiş hükmi-każā tîri kemāndan esbak
- 7 Üns-i şürî diger ü hulḫa-i bâḫın dîger
Ma' nîde tîr degül lafz-ı kemāndan müştak
- 8 Tîre çesbāndur ağız birliği itmekde kemān
Yine kec-re'ylere ehl-i hevâdur elyak
- 9 Tir tir ditredüm **Es'ad** bu kemānı çekicek
Maḫla' -ı Neş'et-i üstāda ne güç söz kıatmak

436 **Li-Cenāb-1 Nābî**

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 İtdüm egerçi ol gül ile aşınâlıcuḫ
Şemm eyledüm velîk birāz bî-vefâlıcuḫ
- 2 İtmez zekât-ı hüsni ol mäh-rü dirîĝ
Küyünda irtikâb olunursa gedâlıcuḫ
- 3 Eylerse heft cāmesini pâre pâre çerḫ
Girmez gedâ-yı 'aşḫ eline bir 'abâlıcuḫ
- 4 Esbâb-ı 'izz ü cāh ile tebdîl cehldür
Ser-māye-i selâmet iken bî-nevâlıcuḫ
- 5 Hamyāze-rîz-i ḫasret iken hoş gelür baña
Şatmak nevâl-i vuşlata bî-iştihâlıcuḫ

- [145] 6 'Älemdede dil mi ¼ordı kebāb-ı ğam itmedü¼
Girse eline ğayrinüñ ol dil-rübālıcu¼
- 7 Ol āfitāb-ı ğüsne hücüm-ı ra¼ıbden
Derd-i derünü dökmege yok bir aralıcu¼
- 8 Rāhat murād iden ¼ulına Hā¼¼ naşıb ider
Eblehlicük ğālīmlıcük bī-riyālıcu¼
- 9 Nābī ne deñlü māni' -i rız¼ olsa da baña
Müşkilter-i umür gelür bī-ğayālıcu¼

437 **Li-Cenābı Vehbī-i Ke¼eci-zāde**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Āzürde itdi pāy-i dilüm ğār-ı iftirā¼
¼aldum reh-i firā¼da bīzār-ı iftirā¼
- 2 Ğülşen-serāy-ı 'ālemi tār itdi başuma
Ğār-ı sitem şikence-i āzār-ı iftirā¼
- 3 Ādemden ayrılınca yiri bāğ-ı 'Adn iken
Tübānuñ itdi ¼addini ğam bār-ı iftirā¼
- 4 Rüz-ı vişāl ¼āmet-i bağtum gibi ¼aşıR
Zülfüñ gibi dirāz şeb-i tār-ı iftirā¼
- 5 Anca¼ şarāb-ı vaşılla olur devā-peziR
Dārü's-şifā-yı 'aş¼da bīmār-ı iftirā¼
- 6 Yā¼üt-pāre-i cigerüm a¼ker eyledi
Vehbī ne ğüne āteş olur nār-ı iftirā¼

438 **Li-Cenāb-ı Hāleti**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Yine her zerrede biz mihr-i tecelli buldu¼
O tecellīyle bugün şev¼-i teselli buldu¼
- 2 Cümleden biz beriyüz meyleyelüm keşretde
Ğünc-i 'uzlet gibi bir emn ile me' vā buldu¼
- 3 Niçe nüş itmeyelüm cām-ı şafā-yı 'aş¼ı
Bezm-i ālāt-ı ¼arāb-sāzı müheyyā buldu¼
- 4 ¼addine serv-i sehīdür ideñ eş'ār içre
Rāstī ol şanemüñ ¼addini a' lā buldu¼

5 Vaşf iderken deheni nāzikini açmazduñ
Yine ey **Hāleti** bir kūçe-i ma' nā bulduk

439 Li-Cenāb-1 Neş'et

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 İzāle-i ğam u endūhuma bahāne mi yok
Figān u āh-1 ciger-süz-1 ' aşıkāne mi yok

2 Telāş-1 va' d-i vişāle sebep nedür bilemem
Yalan mı yok güzelüm ' özr-i i' arifāne mi yok

3 Şarāb-1 derd-i firākuñ sirişk-i ħüninim
Ĥumār-1 şubĥ-1 şafāda mey-i şebāne mi yok

4 Remide mi ' acabā āhūvān-1 çin ü cünün
Güzel mi yok bilemem nāz-1 nāzikāne mi yok

5 Bu mürġzāra tenezzül muĥāldür yoĥsa
Ĥümā-yı tab' ıma **Neş'et** bir āşiyāne mi yok

[146]

440 Li-Cenāb-1 Vehbī-i Sünbül-zāde

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Kāle-i vuşlatı biz gizlüce aldık şatduk
Bu bāzārlıkda raķībā seni pek aldatduk

2 Çömlegi sürmişdik āteşe da' vet idicek
O perī tuymadı ardında ne iş kaynatduk

3 Ķapudan-zāde yem-i fūrķate boĝmuşdı bizi
Zevraķ-1 vuşlata bir ĥamlede kıçdan çatduk

4 Bister ü vuşlata yatmam diyü eylerdi ' inād
Bu gice yār ile çok ' arbede itdük yatduk

5 Fikr idüp sūzen-i elmās gibi müjġānuñ
Şubĥa dek ĥ' ābgeĥ-i ğamda ĥuzūra batduk

6 Didi bir yıldızı yüksek güzele düşkündür
Tālī' -i ' aşkı müneccim başıya yoķlatduk

8 Şuyı pek sert idi ol şuĥ-1 turunc pistānuñ
Hele şoyunca varup oĥşayarak yumşatduk

9 Zīr-i nāfında olan gizli şikāfuñ zevķin
Açmaduk kimseye ancak ķāleme çatlatduk

- 10 Gelemez kızdı kedū-yı meyi itdükçe şikest
Zāhidūñ biz daħi başında kabağ patlatduğ
- 11 Der-i mey-ḥāneyi şahne kapamak ister imiş
Ayağı deng alarak gizli kapağı atduğ
- 12 Virdi şahbā çıkarup pīr-i muğān çāšnī ḥelāl
Boş bulunduk inanup kāfire varduk tatduğ
- 13 Şarb iken vādī-i sābit bir iyi dizgin idüp
Vehbīyā anda daħi atumuzı oynatduğ

441 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Şayda gitdi yanına kelb raķībi tağarak
Kaldı üftādelar ardınca uzağdan bağarak
- 2 Geçdi pür-āteş ile berk gibi yanumdan
Ḥirmen-i şabr u qarār-ı dil-i zārı yağarak
- 3 Belki ol serv-i ḥirāmānı görür gülşende
Pāyına gönderelüm cūy-ı sirişki ağarak
- 4 Girmesün meclis-i rindāna tayak baş sāķī
Kıpuya şeyḥ dūñeldükçe 'aşāsın kağarak
- 5 **Vehbīyā** bezme çek ol mest-i şarāb-ı nāzı
Geçirürsin sözüñi bir iki sāğar çağarak

442 **Li-Cenāb-ı Belīğ**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ferāğ-ı bāl ile zevk idecek kāşāne yoğdur yoğ
Cihānda hīç ğamuñ bir bilmedüğü ḥāne yoğdur yoğ
- 2 Nücüm-ı sābit ü seyyāre 'ıkd-ı toḥm-ı ḥanzaldur
Sipihrüñ dām-ı tezvīrinde şīrīn dāne yoğdur yoğ
- 3 Toğınma ḥalğa-i zūlf-i nigāra kendi kayduñ gör
Derūnı pāre pāre olmaduk bir şāne yoğdur yoğ
- [147] 4 Geçürdi lağlağıyyāt ile 'ömrin bāğ-ı 'ālemde
Dilinde 'andelībūñ süziş-i pervāne yoğdur yoğ
- 5 Kırar mest-i mey-i ğaflet olanlar şīşe-i kılbuñ
Şikest olmaz bu 'işret-ḥānede peymāne yoğdur yoğ

- 6 Kemend-i zülfe bend olmuş dil-i dīvāneden gayrı
Bu vādilerde zencīrin sürer dīvāne yokdur yok
- 7 **Belīg** ebnā-yı ‘ aşruñ hāmdur pīçīde-eş‘ arı
Sühanda böyle puhte tarz-ı üstādāne yokdur yok

Harfū’l-Kef

443 Li-Cenāb-ı Ğālib

mefā‘ ilün fe‘ ilātün mefā‘ ilün fe‘ ilün

- 1 Başılma neş‘eye tā mest-i h‘āb olıncaya dek
Yapılma kaydına düşme harāb olıncaya dek
- 2 Kolay zāhid-i türş ola şāhib-i ‘ irfān
Neler görür ser-i güre şerāb olıncaya dek
- 3 Şabāh-ı hüsni olur şām şāmı soñra seher
Hevesgerānı bütün kām-yāb olıncaya dek
- 4 Bu başka hayf olur erbāb-ı haşre kim turalar
O şūhun itdügi bir bir hisāb olıncaya dek
- 5 Ne zehrler geçer inbīķ-i nevk-i müjgāndan
Şarāb-ı hūn-ı ciger gözde āb olıncaya dek
- 6 Sönüb o şu‘ le-i ruhsāre dūd-ı haṭ görünür
Göñüller āteş-i ğamdan kebāb olıncaya dek
- 7 Ne sözler oldı ferāmūş-ı ehl-i dil **Ğālib**
Sūhan bu tarzı girüp intiḥāb olıncaya dek
- 8 Füyüz-ı Hazret-i Mollā-yı Rūma ḥad yokdur
Derinden olma cüdā feth-i bāb olıncaya dek

444 Li-Cenāb-ı Nābī

mefā‘ ilün fe‘ ilātün mefā‘ ilün fe‘ ilün

- 1 Çerāğa şarf-ı nefes eyle yandırıncaya dek
Vişāle eyleme ibrām utandırıncaya dek
- 2 Kümeyt-i bādeyi sür kan kaşandırıncaya dek
O māhı hāle-i bezme dadandırıncaya dek
- 3 Olınca h‘ābda nā‘il vişāl-i cānāna
Çalışma būs u kenāre uyandırıncaya dek

- 4 Bulınca nev-hevesân-ı zamâne bir sâ' at
Ne pîç ü tâba düşerler tolandurıncaya dek
- 5 Dü-desti şerha vü dâğ ile bir kemer-bend it
Miyânına o perînüñ kuşandırıncaya dek
- 6 Gürisne kalmağa muhtâc bâz-ı nefis-i habîş
Şikâr-ı 'âlem-i kudse yarandırıncaya dek
- 7 Bu bezm içinde kime virdi sâķî-i devrân
Piyâle-i mey-i ümmîdi kıandırıncaya dek
- 8 Bu 'arşada çalışur niçe râyız-i nâ-ehl
Elinden esb-i murâdı boşandırıncaya dek
- 9 Hayâl-i diķkat ile çeşmesâr-ı ma' nâyı
Karışdurur niçe nâ-dân bulandırıncaya dek
- [148] 10 Ne çâr-mîhe çekerler o nâ-tüvân hedefi
Zebân-ı nâvek-i tîre tayandırıncaya dek
- 11 Hezâr kîse nüķüd-ı sirişk oldu telef
O şüha mâye-i tîre tayandırıncaya dek
- 12 Öpüb kitâb-ı ruķun eyledüm hezâr kıasem
O şüha şıdk-ı derûnum inandırıncaya dek
- 13 Çalışdı bu ğazel-i âb-dâr ey Nâbî
Dehân-ı hâme-i huşki şulandırıncaya dek

445 Li-Cenâb-ı Vehbî-i Keçeci-zâde

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Çalışdı yâr raķîbi yalandurıncaya dek
Dürüg-ı va' de-i vaşla inandırıncaya dek
- 2 Fesân-ı nâvek-i nâz eyledi o ğamze beni
Kemân-ebrû-yi yâri yaşandırıncaya dek
- 3 Birer birer banâ itdi havâle müjġânın
Sihâm-ı terkeş-i çeşmin boşandırıncaya dek
- 4 Şebâne rüyına dil itdi eşk-i germ-tebâr
O şem' i h'âb-ı şafâdan uyandırıncaya dek
- 5 Ciger kebâb olup hûn-ı dil şarâb oldu
O şühı meclis-i 'îşe dadandırıncaya dek

6 Reh-i maḥabbetüñ itdüm firâz u şîbini ṭayy
Saña kümeýt-i ḥulûşum şınandurıncaya dek

7 Görince teşne-i ḥun çeşm-i mestüñi **Vehbî**
Şarâb-ı ḥün-ı dilin şundi kandurıncaya dek

446 Li-Cenâb-ı Fuzûlî

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Şöyle ra' nâdur gülüm serv-i ḥırāmānuñ senüñ
Kim gören bir kez olur elbette ḥayrānuñ senüñ

2 Kākülün tek bāşına çizginmek ister ḥāṭırum
Ey ben ü yüz ben gibi ser-geşte ḳurbānuñ senüñ

3 'Arızuñ devrinde cem' iyyetten olsun nā-ümîd
Olmayan āşüfte-i zülf-i perîşānuñ senüñ

4 Çün 'aceb bir la' le güyālîḳ ne mu' cizdür bu kim
Eyler izḥār-ı tekellüm la' l-i ḥandānuñ senüñ

5 Çerḫ yāyından atıldı canıma tîr-i ecel
Lîk andan tizrek deprendi müjgānuñ senüñ

6 Dāğ-ı hicrānuñ odun benzetmek olmaz dūzaḫa
Olmasun kāfir esîr-i dāğ-ı hicrānuñ senüñ

7 Ey **Fuzûlî** böyle kim bîmār-i derd-i 'aşḳsın
Yoḫ durur ölmekden özge ḥîç dermānın senüñ

447 Li-Cenâb-ı Rāğîb

mef' ülü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün

1 Ey çeşm girye-ḥîz eşerüñ yoḫ mıdur senüñ
Āteş içindeyim ḥaberüñ yoḫ mıdur senüñ

2 Bir āh-ı ḥuşḳ itse işüñ Allāha ḳaldı bil
Ḥîç kūy-ı yāre nāme-berüñ yoḫ mıdur senüñ

[149]

3 Gerd-i kesād revnāḳuñı eylemiş şikest
Sūḳ-ı hünerde bir degerüñ yoḫ mıdur senüñ

4 Ḳānün-ı 'aşḳı senden oḳurlarken 'āşîḳān
Dîvān-ı i' tināde yerüñ yoḫ mıdur senüñ

5 Pek de virilme ḡaflete ey ḡurre mest-i nāz
Meger zamāneden ḥazerüñ yoḫ mıdur senüñ

6 Pervāne serserī neden ey t̄ā'ir-i niyāz
Evc-i ḳabūle bāl ü perūñ yoḳ mıdur senūñ

7 Dāmān-ı vaşla bu'l-hevesān oldu dest-res
Rāğīb elūñde bir hūnerūñ yoḳ mıdur senūñ

448 Li-Cenāb-ı Neş'et

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Ey āh-ı serd bir eşerūñ yoḳ mıdur senūñ
Ey eşk-i germ bir hūnerūñ yoḳ mıdur senūñ

2 Oldı ḫarāb seyl-i sirişk ḫānumān dil
Ey dil-nişīn büt ḫaberūñ yoḳ mıdur senūñ

3 Nūr-ı sevād dīde misin gerden üzre sen
Ey ḫāl hīç ğayrı yerūñ yoḳ mıdur senūñ

4 Bir şemme yoḳ mu perçem-i perçīnden şabā
İklīm-i Çīne nev-seferūñ yoḳ mıdur senūñ

5 Şeh-bāz-ı şaydgāh-ı merām olmamak 'aceb
Neş'et himemle bāl ü perūñ yoḳ mıdur senūñ

449 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Keçeci-zāde

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 'Uşşāḳa ey şabā ḫaberūñ yoḳ mıdur senūñ
Kūy-i nigāra hīç güzerūñ yoḳ mıdur senūñ

2 Ḥübān olursa ḫalka be-gūş-i rehūñ n'ola
Zencīr-i gerdiş-i nazaruñ yoḳ mıdur senūñ

3 Keştī-i dil olursa 'aceb mi pür-ıztırāb
Mevc-i ḫayāl-i la' l-i terūñ yoḳ mıdur senūñ

4 Ey dīde yār mā'il-i eşk-i terūñ degül
Ebr-i bahārveş geherūñ yoḳ mıdur senūñ

5 Tīğ-ı nigāhuñ itmedesin dā'imā ḫayāl
Vehbī 'aceb ki bīm-i serūñ yoḳ mıdur senūñ

450 Li-Cenāb-ı Nedīm

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

1 Nāz olur dem-beste çeşm-i nīm-ḫ'ābuñdan senūñ
Şerm ider reng-i tebessüm la' l-i nābıñdan senūñ

- 2 Açılır elbet nesīm-i nev-bahār essin hele
Bend-i dil muhkem degül niķābuñdan senüñ
- 3 Zāhidā ma‘ zūr tüt cildinde şıklet var biraz
Ġilzetüñ fehm olunur hacm-i kitābuñdan senüñ
- 4 Bezme bir dağı dönüb gelmek degüldi niyyetin
Gıtdügin vaķt anladum‘ azm-i şitābından senüñ
- 5 Zülf-i pür-çīninle hem-düş oldu cānā kad çeküp
Sünbül-i ħ‘āb-ı teġafül cāme-ħ‘ābuñdan senüñ
- [150] 6 Çeh degül sīb-i zenaĥdānında yer ķalmış **Nedīm**
Zaĥm-i engüş-t-i nigāh-ı intiĥābuñdan senüñ

451 Velehū

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Fırķa-i erbāb-ı dilden zümre-i zühhāda dek
Hep esīrindür begüm ĥatta dil-i nā-şāda dek
- 2 Şöyle mest olmış ki açılmış girībān-ı ķabā
Nāfdan tā bendgāh-ı ĥancer-i fülāda dek
- 3 Mā-melek şeyĥim bütün ĥammāra rehn olmış gibi
Delķ-ı peşminden müzehheb nüşĥa-i evrāda dek
- 4 Gökşu bir nā-ĥoş havā şimdi çubuklı pek ziĥām
Sevdiğüm tenhāca çekdürsek mi Sa‘ d-ābāda dek
- 5 Şöyledür ķaĥt-ı taĥammül sīne-yi tengümde kim
Yetmez olmışdur nefes bir āreşin feryāda dek
- 6 Kilk-i ‘ayyārın ‘aceb nā-refte rāh açdı **Nedīm**
Ĥāne-i endişeden gülzār-ı isti‘dāda dek

452 Li-Cenāb-ı Ġālib Dede

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

- 1 O şūĥ-ı nāz benüm dil-sitānum olsa gerek
Edā-yı lükneti vird-i zebānum olsa gerek
- 2 ‘Aceb ki sīneye çekmekde biñ belā çekerüm
Baķılsa ĥazret-i cānā cānum olsa gerek
- 3 Egerçi deşne-i ser-rīz dirler ebrūya
Benüm oracıĥı cāy-ı emānum olsa gerek

4 Hārāb-1 derd ü ğam oldı derün-1 bīmārūm
O ğanzeler bu söze tercemānum olsa gerek

5 Cenāb-1 **Perteve** pey-revlik eyleyüp **Ġālib**
Benüm daĥi bu ğazel dāsītānum olsa gerek

453 **Li-Cenāb-1 Vehbī-i Keçeci-zāde**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Maĥbūbda ĥayāl gibi ince bel gerek
Şeh-beyt-i ĥüsne mışra' -1 şānī güzel gerek

2 Cāh-1 vişāl t̄alibiyüz līk ol şehe
'Arz-1 cemāl itmege tenhā maĥal gerek

3 Bu baĥr-i pür-ĥaṭarda şinākār olanlaruñ
Dā'im kedü-mişāl seri der-baĥal gerek

4 Geçmem lebūñden itmeyicek būs ĥālūñi
Meyden ferāġa ĥabb-i mu' anber bedel gerek

5 Da' vā-yı şā' iriyyeti işbāta **Vehbīyā**
Dil-keş edā bu ġüne müsellem ğazel gerek

454 **Li-Cenāb-1 Şābit**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

1 Mişāl-i cūy çemenzāra aĥmasaĥ mı gerek
Şu baĥr-1 aĥzara lenger bıraĥmasaĥ mı gerek

2 Yem-i seffīdde bir tāze қоç levendi sevüb
Sefīne başına fānūs yaĥmasaĥ mı gerek

[151] 3 Muĥayyed olma temāşā-yı muṭlaĥ eyliyelüm
Cemāl-i ma' nīye şüretde baĥmasaĥ mı gerek

4 Felekden inmedi zenbīl-i hāle ile o māh
Hilāl-i yek-şebeveş ĥulb taĥmasaĥ mı gerek

5 Yeter taş atduñ a münkir bizüm külāhumuza
Senūñ ' amāneñi meclisde қаĥmasaĥ mı gerek

6 Zinād-1 himmet-i merdāne **Şābitā** ĥāzır
Şu şem' i yaĥmaġa bir kerre қаĥmasaĥ mı gerek

455 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Çerh tīmārını serbest idüp ol nā-şāduñ
Çübe-i tīşe idi baş kâlemi Ferhāduñ
- 2 'Āķıbet derde şataşdurdı serin şan' at ile
Kendi başına belādur hüneri üstāduñ
- 3 Hancer-i ğamze be-kef nağ' -ı siyāset ber-düş
Katl-i 'āma boyun urmuş nigāhī cellāduñ
- 4 Gerçi ğāyet de laţīf eyledi nağşın ammā
Saña beñzetmedi tu şūratına Bihzāduñ
- 5 Nüh felek nām-ı beligūñle mübāhāt eyler
İşte **Şābit** toķuza çıkdı senūñ de aduñ

456 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Dāğ yakmış sīne-i abdāla dāğı lālenūñ
Şānki Gül Baba çerāğıdur çerāğı lālenūñ
- 2 Şerhalardan sīnede bir tahta lālem var benüm
Neylerüm āteşlere yansun ocağı lālenūñ
- 3 Dīde-i ' aşık gibi bir lāle-ruhsāruñ müdām
Fürkatinden hūn ile pürdür çanağı lālelūñ
- 4 Hākda pejmürde gül-berg-i huzān-fersā degül
Yarasından düşdi hūn-ālūde bāğı lālenūñ
- 5 Resm-i hamr-ı bağdan idrār-hār-ı feyz iken
Defter-i gülden yirin çalmış kırāğı lālenūñ
- 6 Bād-ı deyden ser-bürehne şahn-ı gülşenden kaçup
Her hevādārı geçen atmış kapağı lālenūñ
- 7 Cāmveş mağrūr-ı dest-i iltifāt-ı yār olup
Şevkden yir mi başar **Şābit** ayağı lālenūñ

457 **Li-Cenāb-ı Kırımı Rif at Efendi**

mef' ulū mefā' ilū mefā' ilū fe' ulūn

- 1 Keyfiyet-i germiyeti sermāda şarābuñ
Tebrīd kılur zevķini germāda hoş-ābuñ

- 2 Sākīyle ayak-dāş iken evc-i kaçreyi saçsa
Şahrādandur farkı serāb ile şarābuñ
- 3 Dil irmedi bezm-i tarab-ābādına sākī
Vīrānkede-i ğamda yatur mest-i harābuñ
- 4 Naql eyledi bezme leb-i şīrīnini rindān
Telh oldu mezākı hasedinden mey-i nābuñ
- [152] 5 Māhiyyeti añladı mehūñ şöħreti batdı
Hūrşīd-i ruħuñdan gidicek ebr-i niķābuñ
- 6 Bīmārına derman virür va' de-i vaşluñ
Buħl itme tabībim bize şāfice cevābın
- 7 **Rif** at şalınur 'İdgehde çıķmış ol āfet
Ser-keşteligin şimdi tehī şanma dolabuñ

458 **Li-Cenāb-ı Sāmī**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Keremi hāk-nişīnānadur ehl-i keremūñ
Güher-efşān-i sevāhil olur emvācı yemūñ
- 2 Bī-vücūdān ile ülfet sebep-i rif' atdür
Bir iki noķta ider rütbesin efzūn raķamuñ
- 3 Şoħbet-i bī-edebān gūş-i hırāş-i dildür
Perdesüz sāzda hīç luţfi olur mı neğamuñ
- 4 İbni vaķt istemez el-leytehü ħublā lafzın
Añma ħāl ehline müstaķbel ü māzī elemūñ
- 5 Pençe-i mihre bedel itdi bu nazmı **Sāmī**
Himmet-i pīr ile feyz-i nefesi şubħ-demūñ

459 **Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Ceyb ü dāmānumı pür eyledi naķd-i elemūñ
Senūñ olsun senūñ ey ħ'āce-i gerdūn keremūñ
- 2 Hāk-i pāy ķadr-i kerem bilmedigi zāhirdür
Nazār it dāmen-i şad-pāresine mevc-i yemūñ
- 3 Pest ider ķadri televvün ne ķadar olsa bülend
Hāke meyl itmededür şuķķası elbet 'ālemūñ

- 4 Haşm-ı erbâb-ı hüner olmasa çerh-i nâ-dân
Kesilür miydi başı ikide birde kalemün
- 5 Dest-i hâtem ile tayy itdi müseccel keremi
Âsumân defterini dürrmede ehl-i keremün
- 6 Gösterür dâğ-ı dilin hazret-i Şemse 'İzzet
Bilürem çäk-i girîbânımı ben şubh-demün

460 **Li-Cenâb-ı Fıtnat**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Bilmedün zevk-ı vişâlin çekmeyince fûrkatün
Olmayınca haste qâdrin bilmez âdem şîhhatün
- 2 Tab' -ı nâ-ehle muvâfıkdur sipihrüñ gerdişi
'Akrabe vâ-bestedür seyr eyle çerhı sâ' atün
- 3 İrmedi dâmân-ı ümîd-i dile dest-i niyâz
Evc-i istiğnâda pervâzı hümâ-yı vuşlatuñ
- 4 Gerçi ol mihr ile hem-bezm olmağ isterseñ gönül
Bağmağa tâb-ı cemâle lîk yoğdur kudretün
- 5 Sürmeden Fıtnat bu vâdîye kümeýt-i hâmeyi
Hazret-i Mağdûma pey-revlik mi bilmem niyetün

461 **Li-Cenâb-ı Vehbî-i Sünbül-zâde**

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

[153]

- 1 Gelmez iki yağası bir yere ehl-i raqamuñ
Sebeb-i çäk-i girîbânı bu olmuş kalemün
- 2 Mâ-sivâ nağşını mağv eyleyegör hâtırdan
Olmasun Ka' be-i dil şüreti beytü's-şanemün
- 3 Cengde pîş-rev-i fevc-i gûzât oldığıdur
Ser-firâz olması 'âlemde hemîşe 'âlemün
- 4 Ükel için cenneti vaşf itmededür kim vâ' iz
Lezzeti eç' imedür meclis-i ehl-i şikemün
- 5 Dil-i erbâb-ı himem şîşe gibi nâzıkdür
Minnet-i sahtı şikeste ider ehl-i keremün
- 6 Haşmet-i mansıb ile gulgulede erbâbı
Halk ider zevk-i temâşâsını hây u haşemün

- 7 Elüñ öpdürmekçün bezmümüze başma ayak
Laḥde girsün yüri zāhid o mübārek ḳademüñ
- 8 Kerem erbābına virmezdi ‘atāya nevbet
Zevḳini bilse baḥīlān daḫi bezl-i diremüñ
- 9 ‘Arab u Rūmda üstād-ı süḥandur **Vehbī**
‘Acemī oldı yanında şu ‘arāsı ‘Acemüñ

462 **Velehū**

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

- 1 Düşünce çāh-ı ümīde zeḳan zeḳan diyerek
Kemend-i zülfe şarıldum resen resen diyerek
- 2 O nāzenīn ḳuzıcaḳ tıfl-ı şīr-ḥāre iken
Lebin emerdüm ā yavrum leben leben diyerek
- 3 Mişāl-i sāye düşüp pāyına o serv-ḳadüñ
Kenāra çek yüri ey dil çemen çemen diyerek
- 4 O şūḥa cān u dili başka başka ‘arz itdüm
Efendim istedigüñ al begen begen diyerek
- 5 Derün-ı bāḡda geh sīne gāh gerdenini
Açup uşul ile öpsem semen semen diyerek
- 6 Raḳībe olmadı nūş-ı zülal-i la‘li naşīb
Egerçi ḳurudı aḡzı dehen dehen diyerek
- 7 Ne yapdı ise hele yapdı zāhiri **Vehbī**
Çıḳardı bezm-i şafādan ya sen ya ben diyerek

463 **Li-Cenāb-ı Nābī**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Yāri açdum açıl ey gonçe-dehānum diyerek
Bezme geldi gele ey rūḥ-ı revānum diyerek
- 2 Pāyine bāri bu taḳrīb ile düşsem yārüñ
Ḳalmadı āh meded tāb ü tüvānum diyerek
- 3 Āh bir kerre miyānını alup āḡuşa
Sīneye çeksem o sīmīn-teni cānum diyerek
- 4 Ḥāt ber-āverde olan tāze dem-i vuşlatda
Başka bir zevḳ virür geçdi zamānum diyerek

5 Yār söyleydi baña bu gazeli ey **Nābī**
Söyleye söyleye ey tāze-zebānum diyerek

[154]

464 **Velehū**

mef' ulū mefā' ilū mefā' ilū fe' ulūn

1 Çeşmüñ gibi mest olmağçün cāma mı düşdüñ
'Aksüñ gibi cām-ı mey-i gülfāma mı düşdüñ

2 Girmem dir idüñ halka-i peymāne-keşāna
Bir bezme mi varduñ yine ibrāma mı düşdüñ

3 Būs itmek umarsın kefi sīmīnini yārūñ
Bilmem yine ey dil ʔama' -ı hāme mi düşdüñ

4 Ey sāğar-ı ğam kısmet-i dīvān-ı ezelde
Sen hişşe-i rindān-ı mey-āşāma mı düşdüñ

5 Ey ğam yine hātır-ı **Nābī**de bulunduñ
Kāfir yine sen kişver-i İslāma mı düşdüñ

465 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Ne bu renciş saña güstāh nigāh eylemedük
Bağup āyīne-i ruhsāruña āh eylemedük

2 Şāhidümdür ol iki çeşm-i siyeh-mestüñ kim
Harem-i meykededden ğayrı penāh eylemedük

3 Neden olduk bu kadar küfte-i pāy-ı melāl
Dilümüz ferş-i reh-i h'āhiş-i cāh eylemedük

4 Bādeyi āb ile āmīhte şun ey sākī
Hayli demdür ki hakīmāne günāh eylemedük

5 Zīr-i ta' bīrdedür āb-ı hayāt-ı ma' nā
Nābiyā yok yire evrākı siyāh eylemedük

466 **Li-Cenāb-ı Ğālib**

mef' ulū fā' ilātü mefā' ilū fā' ilün

1 Varduk der-i sa' ādetine yāri görmedük
Girdük bihişte hayf ki dīdāri görmedük

2 Olduk harīf-i Ka' beye Mecnūnveş revān
Geçdi du' ā-yı hayrumuz āşarı görmedük

- 3 Gıtdük sipihr-i çārüme dek çäre-ḥ`āh olup
Derdā ki `İsī-i dil-bīmārı görmedük
- 4 Baḡ devr-i vājgün-ı felek neyledi bize
Cem meclisinde sāḡar-ı ser-şārı görmedük
- 5 Mir`āte girdi `aks gibi maḥv olup göñül
Ḥayretdeyem ki şüret-i didārı görmedük
- 6 Bu ṭālī` ile ḥ`āhiş-i feyz itmeyüz daḡı
Ḥāver-zemīnde mihr-i pür-envārı görmedük
- 7 **Ġalib** ne-ḡānde ḡaldı bizüm `arz-ı ḡālümüz
Dīvān-ı `aşḡa geldük o ḡunkārı görmedük

467 **Li-Cenāb-ı Nedīm**

mefā`İlün mefā`İlün mefā`İlün mefā`İlün

- 1 Niçe teşbīh olunsun erguvāna rüy-ı gül-günüñ
Anuñ ḡüsni sebük-rev rengi ammā dā`imā bunuñ
- 2 Ser-i jülīdesin bulmazsa bīdin ser-nigün eyler
Ḳomaz başın esen bu rüzḡār elbette Mecnūnuñ
- [155] 3 Sipihr-i dün siyeh-dil bāde-i naḡvetle sen ḡanzīl
Ḥumār-ı ḡuşşādan ḡan āḡlar ey sāḡı ciger-ḡūnuñ
- 4 İder şāḡib-`ayāran bir birinüñ ḡadrini tekmīl
Terāzū-yı digerdür yine mi`yārı terāzūnuñ
- 5 Günāhı tevbe itmez şüst ü şū eşḡ-i nedāmetsüz
Velī germiyyet-i āb iledür te`şīri şabūnuñ
- 6 Ḳalur `ālemde ehl-i `aşḡdan bir yādigār elbet
Ser-i jülīde müyundan nişāndur bīdi Mecnūnuñ
- 7 Olur mefhüm her şīrīnüñ olmaḡ telḡ encāmı
Kelām-ı Ḥaḡda der-pey gelmesinden tīn zeytūnuñ
- 8 **Nedīmā** luṭf-ı bārī-i muşavverle olur bir gün
Büt-i āmāle bir ber-geşte müjḡan baḡt-ı vārūnuñ

468 Velehū¹¹⁹

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 La' l-i nābuñ çāšnī-senc-i i' tāb itmez misüñ
Luṭf idüp ḳahr ile olsun bir ḫiṭāb itmez misüñ
- 2 Ḳāmetin seyr eyle inşāf it o bālā mışrā' ı
Zāhidā sen şā' ir olsañ intiḫāb itmez misüñ
- 3 Perde-püş olduḳda ḫaṭ ruḫsārına fikret hele
İtdiḡüñ işlerden ey meh-rū ḫicāb itmez misüñ
- 4 Gāh engüşt-i muḫannāsın gehī la' lin emüp
Dāne-i 'unnāb ile nūş-ı şarāb itmez misüñ
- 5 İşte şubḫ oldı aman mestānesin kāfir yeter
Ba' d-ezin bir laḫza meyl-i cāme-ḫ'āb itmez misüñ
- 6 Yoḳ mı bir luṭfuñ **Nedīm**-i zārına 'īd üstüdür
Defter-i hicrānı sultānum ḫisāb itmez misüñ

469 Li-Cenāb-ı 'Ārif

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bendeñi maḫzūn görüp ref' -i niḳāb itmez misüñ
İtdiḡüñ va' d-i 'ināyetden ḫicāb itmez misüñ
- 2 Ḥāstekārān-ı maḫabbet gerçi bī-hadd ü şümār
Līk erbāb-ı ḫulūşı intiḫāb itmez misin
- 3 'Afv u iḫsānuñla cürmüm ber-ṭaraf olmaz mı āh
Ben günāḫ itdümse sen ḳaşd-ı şevāb itmez misüñ
- 4 Seng-i ye'siyle tīr-i sāḡar şikest itdüñ beni
İnkisārimdanda sākī ictināb itmez misüñ
- 5 Ben degülsem lāyık-ı enzār-ı re'fet sen yine
Zātuña şāyān-ı elṭāfı ḫisāb itmez misüñ
- 6 'Arz-ı ḫāl-i 'Ārif-i nāçīze sultānum baḳup
Bāri bir redd-i cevāba irtikāb itmez misüñ

¹¹⁹ Nedīm'in bu gazeli metindeki 572. gazelle aynıdır; mükerrer yazılmıştır.

470 Li-Cenāb-1 Fıtnat

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Tezellül ile dökme āb-rūyuñ ' izzet isterseñ
Mişāl-i cevher şevār qadr u kıymet isterseñ
- 2 Şaķın telḡ itme vaż' -1 bī-nemekle kimsenüñ ' İşin
Nevāl-i şofra-i bezm-i cihāndan lezzet isterseñ
- [156] 3 Cihāna neş'e-i şevķ u şafā baḡş eyle feyzüñle
Mey-i berrākveş bu bezmgehde şafvet isterseñ
- 4 Cefā-yı zaḡm-ı çerḡa sīne ger faşş-ı nigīn-āsā
Murād üzre cihānda nām u şān u şöhret isterseñ
- 5 Olur encām-ı kārı dürd-i ser-mey-ḡārenüñ **Fıtnat**
Mey-i ma' nī-i rengīn ile mest ol ' işret isterseñ

471 Li-Cenāb-1 ' İzzet Mollā

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Meş' al-i āhumuzı yaḡdı felek
Dürdan seyrümüze baḡdı felek
- 2 Gūş idüp na' re-i mestānemüzi
Sāḡar-i berķi bu şeb çaḡdı felek
- 3 Çüridür köhne ḡaşīr-i ḡāki
Fuḡarā-ḡāne gibi aḡdı felek
- 4 Bulmaduḡ ḡulbunı ḡolayını biz
Herkesē ḡulbı ḡolay ḡaḡdı felek
- 5 Yolladum şevb-i siyāh-ı āhı
Acıdum bu gice çıplaḡdı felek
- 6 Bir zamān mel' ābe-i şıbyānveş
Dest-i ḡahrumda yuvarlaḡdı felek
- 7 Olmadı ḡāli' üme luḡfı naşīb
Naḡ' -1 bezmümde firıldaḡdı felek
- 8 Loḡma-i Pīre minnet ' İzzet
Ni' metin başumuza ḡaḡdı felek

472 Velehü

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Ümīd-i şemme-i zülfüñ haṭā imiş bildük
Bu ğamlaruñ bize bād-ı hevā imiş bildük
- 2 Degül kirişme vü ğunc u delāl maqşüdü
Murādı nāzdan ancak cefā imiş bildük
- 3 Hālāş-ı mürġ-ı dile çāre var mıdur ṭotalum
Felek didükleri dām-ı belā imiş bildük
- 4 Görince çeşmüm üzüldi kesildi dünyādan
O derde zülfi daḡı mübtelā imiş bildük
- 5 Görince cānları mānende-i dūr-i menşūr
Nuḡūd-ı eşk yolında hebā imiş bildük
- 6 Girüp derūna eliyle ḡomış gibi buldı
Hadeng-i ğamze dile āşnā imiş bildük
- 7 Dirīġ-ı rihlet idince vekīl-i Mürşid-i Rūm
Cenāb-ı Ğālib-i mu' ciz-edā imiş bildük
- 8 Nazāre söylemeyince bilinmiyor 'İzzet
Sūḡan cenābına dād-ı Hudā imiş bildük

473 Li-Cenāb-ı Mīr Fāzıl

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Mest-i nāzım yaḡuşur saña güzellik terlik
Ayaġuñ altına babuc gibi dil-ber terlik
- [157] 2 Öyle bir çeşm-i ğaḡūbāne nigāhuñ var kim
Anı güldürmege Merriḡ ider ḡaşmirlık
- 3 Kimi şāhum kimi cānum didi 'uşşāḡ saña
Bunları luṭf ile tezkīr iderseñ erlik
- 4 Penbenden nāzik iken cism-i laṭīf-i pākūñ
Dil-saḡtuñ ne revā şan' atı āhengerlik
- 5 Rind-i bī-māne keş bāde-i 'aşḡum Fāzıl
Nev hilāl itse sezā meclisime sāġarlık

474 Li-Cenāb-ı Nazīm

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Bağrumı deldi müjeñ nāmı çekildi tīrūñ
Beni öldürdi niğahuñ adı var şemşīrūñ
- 2 Saña ĩmān getürürlerdi bütān cānla hep
Görseler ey şanem-i ĩhsn ü bahā taşvīrūñ
- 3 Çeşm-i āhūveşūñ itmiş dil-i ĩübānı şikār
Olmış ey şūĥ ģazālān-ı ĩarem naĥcīrūñ
- 4 Pīr-i mey-ĥāne baña şundi du' ā-yı ĩadeĥi
İĥtiyārumla n'ola öpsem ayağın pīrūñ
- 5 Tīr-i āhuñ eşer itdi hedef-i maĥşūda
ĩad-i ĥam-geşte **Nazīmā** olalı zih-gīrūñ

475 Li-Cenāb-ı 'Aṭāyī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Görince dilleri bağlandı hep ' uşşāĥ-ı nālānuñ
Meger dil bāğındur başında ol zūlf-i perīşānuñ
- 2 Gözümden ĥasret-i ĥaddūñle eşk-i lāle-gūn gitmez
Diger-gūndur dem-i fūrĥatde ĥāl-i çeşm-i giryānuñ
- 3 Nesīm-i ģülşen-i kūyuñ irişdi var ise bāğa
Şabādan yüz çevirdi gülleri şahn-ı ģülistānuñ
- 4 Vücūdi şāĥsār-ı bāğ-ı mihnet olmasa ey dil
Başında āşiyān itmezdi mürġān ĩays-ı şeydānuñ
- 5 Ēarāz izĥār ise yāre ' **Aṭāyī** rāz-ı pinĥānı
Açılsun sīneñ üzre yāreler çāk it giribānuñ

476 Li-Cenāb-ı Vāşıf

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Dirse bu ĥavlime bir kimse yalan işte ĥuluñ
Saña hem bende hem efkende inān işte ĥuluñ
- 2 Göñül al ey perī var ise ' aĥāra hevesūñ
Saña ser-māye vü ĩrād-ı dükān işte ĥuluñ
- 3 Varsa ' ālemde şala ben gibi ' şādıĥ ' āşıĥ
Ara şor sañā ĩzin işte cihān işte ĥuluñ

4 Nār-ı ‘aşkımla yanar yoğ niçe dirsın cigerüm
Berı ez-cümle bu âteşle yanın işte kuluñ

5 **Vāşıfı** defter-i ‘uşşākuña tek kayd eyle
‘Āşık ister isen ey tāze cevān işte kuluñ

477 **Li-Cenāb-ı Şākıb**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

[158]

1 Geçdi serden seyr idenler sebz-destāruñ senüñ
Kalmadı ser-sebz-i cāvīd olmaduğ zāruñ senüñ

2 Cānı yoğdur var iken kaddüñ ayağın atmağa
Servi ğarğ-ı hayret itmiş mevc-i reftāruñ senüñ

3 Nā-resādur ğüşe-i dāmānuña dest-i ‘azīz
Çeşm-i hasretdür terāzū-yı ğarīdāruñ senüñ

4 Gerdiş-i reng-i şerār-ı āha kim oldu meţāf
Şu‘le-i cevvalēdür bārū-yı ğülzāruñ senüñ

5 Kendüye nođsān ider mi ğaste-dil tedbīr ile
İzdiyād-ı derd-i dür-efğār-ı efkāruñ senüñ

6 Düşme bī-hüde pey-i āzādegān-ı vağdete
Pāy-i minber-bestedür vā‘iz çün efsāruñ senüñ

7 Neylesün **Şākıb** behişt-i ni‘met-i elvānı kim
Ēüşe-i bī-tüşēdür me‘vā-yı ğam-ĥāruñ senüñ

478 **Li-Cenāb-ı ‘Ārif**

mef‘ülü fā‘ilatü mefā‘ilü fā‘ilün

1 Bülbül fiğān u zāruñı tekrāra başladuñ
Beñzer şikāyet-i sitem-i hāra başladuñ

2 Olmaz ba‘īd kerem-i fiğān olduğın senüñ
Zirā ki seyr-i şu‘le-i dīdāra başladuñ

3 Nev-rūzdur ki menķābe-peyrā olup yine
Dil-ĥāhuñ üzre seyr-i çemenzāra başladuñ

4 Söyletdi ‘ākıbet seni keyfiyyet-i bahār
Ēördüñ şükufte güller ğüftāre başladuñ

5 Şeb-tā-be şubĥ nāleler itseñ ‘aceb midür
‘Ārif gibi müşāhede-i yāre başladuñ

Harfî'l-Lâm

479 Li-Cenâb-ı Fuzûlî

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 'Aşk derdi ey muâlic kâbil-i dermân degül
Cevherinden eylemek halkı cüdâ âsân degül
- 2 Devr cevrenden şikâyet idene 'aşık dimen
'Aşk mesti vâkıf-ı keyfiyyet-i dermân degül
- 3 Şehrden şahrâda ne fark olduğınu her kim bilür
Bilmiş ol kim 'aşk şahrâsında ser-gerdân degül
- 4 Her kim idrâk eyler öz keyfiyyet-i hâlin henüz
Dost ruhsârına ayn-ı şevkle hayrân degül
- 5 Cânı cânân ittihâdı fâriğ eyler cismden
Cismden âgâh olan cân vâsıl-ı cânân degül
- 6 Dir imiş düşmen ki hem-demdür **Fuzûlî** yâr ile
Her sözi bühtân ise Hakkâ bu söz bühtân degül

480 Li-Cenâb-ı Şâbit

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

- 1 Südde-i yâri komağ şîve-i aḥbâb degül
Mest-i 'aşkuz der-i mey-hâne bize bâb degül
- 2 Süzdigünden bilinür nergis-i mestüñ yoḥsa
Kaşdı mestâneligin 'âşıka işrâb degül
- [159] 3 Tama' -ı ḥâme düşüp sirkelenürsin zâhid
Ya koroḡ yok gözüne bunda mey-i nâb degül
- 4 Hele Cemşîdi imiş şan' atınuñ pîr-i muḡân
İşin altun idiyor ḥâşılı ḡallâb degül
- 5 Yine **Şâbit** tayanup gâhî 'aşâ-yı kaleme
Bâğ-ı 'irfâna varurmuş ḡati bî-tâb degül

481 Li-Cenâb-ı Nedîm

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Ol perî-rü 'âşıka râm olsa da mâni' degül
Gündüzün olmazsa aḡşam olsa da mâni' degül

- 2 Sîne şâf olsun hemân rayb ü riyâdan zâhidâ
Elde tesbîhe bedel cām olsa da mâni‘ degül
- 3 Hüsünü seyr eyleyim de gördigüm yer ol güli
Gülsitân olmazsa hammâm olsa da mâni‘ degül
- 4 Baña pistanlar turunc olsun hemân-dem neyleyim
Ruğları gül çeşmi bādām olsa da mâni‘ degül
- 6 Ey büt-i ‘aţtar baña hâl-i müşkînin gibi
‘Anber olsun da biraz hām olsa da mâni‘ degül
- 7 Dil-rübānuñ hūnı germ olsun hemân etvârı nerm
Mübtelâ-yı cām-ı gülfām olsa da mâni‘ degül
- 8 Sen tolı üç def acık çek cāmı da soñra senüñ
Vuşlatuñ muhtâc-ı ibrām olsa da mâni‘ degül
- 9 Pek umar teşrîfini ‘İduñ ikinci gün **Nedîm**
Gündüzün olmazsa aḥşâm olsa da mâni‘ degül

482 Li-Cenâb-ı ‘İzzet ‘Alî Paşa

mefâ‘ilün fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün

- 1 Ne yapsak ‘izn-i vişâl isteseñ ziyâde degül
O tünd-meşreb ise kıabil-i ricâda degül
- 2 Kızardı ruğları meyden yok izn-i buse yine
Açıldı güller egerçi gönül güşâde degül
- 3 Kıo vaşlı dâmen-i ruhsârına şarıl yârüñ
Niyâz-ı vuşlat-ı gül-buse nâ-be-câda degül
- 4 Görince hattını gül-geşt-i yâre meyl itdi
Velîk mîğ ile târ oldu gün güşâde degül
- 5 Yanumda yok o büt-i nev-resim benüm ‘İzzet
Cihân bahâr ile ‘Adn olsa dil şafâda degül

483 Li-Cenâb-ı ‘İzzet Mollâ

mefâ‘ilün fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün

- 1 Hezâr-ı bāğ-ı gamam âşyân gözümde degül
Degül bu köhne kafes gülsitân gözümde degül
- 2 Perîvesüm saña maḥşuş şîşe-i çeşmüm
Hayâle gelse de hür-ı cinân gözümde degül

- 3 Sevād-ı dīde reh-i intizāra oldı gubār
O nūr-ı çeşümü görürsem cihān gözümde degül
- 4 Ğaraż o gül-ruḡunı görme yoḡsa feyz-i sirişk
Müjemde gönçe bitürse inan gözümde degül
- [160] 5 Bu feyzi dūzaḡ-ı āh ile buldı bāḡ-ı derün
Sirişküm olsa da nehr-i cinān gözümde degül
- 6 Ḥayālını daḡı dilden çıkardı bāḡ-ı derün
Yer itse şimdi o serv-i revān gözümde degül
- 7 O rütbe dūd-ı firāk aldı dīdemi ‘İzzet
Degül o çeşm-i kebūd āsumān gözümde degül
- 8 Kapanmasun da baña bāb-ı luḡf-ı Mevlānā
Ḥudā bilür bunı bir āstān gözümde degül

484 **Velehū**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Sırr-ı Mevlāya maḡremdür gönül
Sırrı sırru’llāh-ı a‘zamdur gönül
- 2 Beyt-i Ḥaḡdur ḡalk-ı Ādemden ‘atīḡ
Şanma yā hū ibn-i Ādemdür gönül
- 3 Ḥazret-i ‘aşḡuñ çeker gerçi ḡamın
Sāyesinde hem de ḡurremdür gönül
- 4 Çāre eyler kendisi nā-çār iken
Derddür hem derde merhemdür gönül
- 5 Bir nefesle mürdeler iḡyā ider
Hem-zebān-ı İbn-i Meryemdür gönül
- 6 Būy-ı kāmı dāḡdan ümmīd ider
Sūr bilmez merd-i mātemdür gönül
- 7 ‘İzzetā benden girīzāndur faḡāḡ
Her dem ehl-i derde hem-demdür gönül
- 8 Ḥazret-i Mollā bilür ancaḡ anı
Sırr-ı sırru’llāh-ı a‘zamdur gönül

485 Li-Cenāb-1 Cevdet

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Gerçi me'yūs-ı vişālūndür gönül
Lîk me'nūs-ı hayālūndür gönül
- 2 Perçemüñ sevdası da itdi eşer
Âh bir aşüfte hālūndür gönül
- 3 Zâ'afımı mir'ât-ı vechüñ gösterür
Bağ ne rütbe bî mecālūndür gönül
- 4 Esb-i nāz u nahvete çignetmegül
Şeh-suvārum pâyıma sâlikdür gönül
- 5 **Cevdet**-āsā rüz u şeb nāleginān
Bülbül-i bāğ-ı cemālūndür gönül

486 Li-Cenāb-1 Sāmī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Kişver-i 'aşkuñ şeh-i şāhib-kırāmıdır gönül
Ceyş-i endūhuñ re'īs-i kārவānıdır gönül
- 2 Kātresinde niçe deryālar nihān-ender-nihān
Evvelīn-mevc-i muhīt-i bî-nişānıdır gönül
- 3 Bā'-ı bi'smi'llāh bed-i kāf ü nūna noğtadır
Merkez-i pergār-i sırr-i kün fe-kānıdır gönül
- [161] 4 Noğtasında ma'nī-i seb'a'l-mesānī muhtefī
Şerh-i metn-i heft-cild-i āsumānıdır gönül
- 5 Maḥrem-i ḥalvet-serāy-i perde-i ilhāmdur
Şāhid-i gaybuñ Nedīm-i nükte-dānıdır gönül
- 6 Cür'ası Hāk ü ḥabābı nüh-kıbāb-i çār-tāğ
Sāğar-i ser-şār-i bezm-i lā-mekānıdır gönül
- 7 Devr-i eflāke nuḥustīn-noğta-i pergārdur
Ḥāme-i şun' uñ süveydā-yi lisānıdır gönül
- 8 Perveriş-yāb-i fūrūğ-i āfitāb-i 'aşq olur
Gevher-i ḥünīn-i dāğ var ise kānıdır gönül
- 9 Naḥl-i āh-i āteşin-bār-i zemīn-i sīneye
Toḥm-i pür-neşv ü nemā-yi cāvidānıdır gönül

10 **Ḳāf-i** istignā-yi ‘aşḳ u evc-gah-i himmetüñ
Sāmīya ‘ankā-yı vālā-āşyānidur gönül

487 Li-Cenāb-ı Nef İ

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Hem ḳadeḫ hem bāde hem bir şūḫ sākīdür gönül
 Ehl-i ‘aşḳuñ ḫāşılı şāhib-ḳırāndur gönül

2 Bir nefes dīdār için biñ cān fedā itsem n’ola
 Niçe demlerdür esİR-i iştiyāḳıdur gönül

3 Dildedür mihrüñ ḳo ḫāk olsun yoluñda cān u ten
 Ben ölürsem ‘ālem-i ma‘ nāda bākīdür gönül

4 Zeredür ammā ki tāb-ı āfitāb-ı ‘aşḳ ile
 Rūzgāruñ şemşe-i ṫāḳ u revāḳıdur gönül

5 İtse **Nef İ** n’ola ger gönliyle dā’im bezm-i ḫāş
 Hem ḳadeḫ hem bāde hem bir şūḫ sākīdür gönül

488 Ḳırmī Rif at Efendi

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 Levḫ-i maḫfūz-ı sūḫandur bu gönül
 Gerçi kim beste-dehendür bu gönül

2 Dürr-i şehvār ile dā’im pürdür
 Yem-i zehḫār-ı ‘Adendür bu gönül

3 Cāy-ı esrār-ı ‘ulūm-ı ‘irfān
 Kenz-i ihfā-yı bedendür bu gönül

4 Zinde-i ‘aşḳ-ı ḫabīb-i mevlā
 Maḫzar-ı sırr-ı Kur’āndur bu gönül

5 Nūr-ı tevḫīd ile pür-zevḳ u sūrūr
 Zīver-i ḳişver-i tendür bu gönül

6 İstemem olsa da dünyā güzeli
 Şūḫdur ḫüb u ḫasendür bu gönül

7 **Rif at** istersen eger anlamağı
 Levḫ-i maḫfūz-ı suḫandur bu gönül

489 Li-Cenāb-1 Nedīm

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- [162]
- 1 Esdükçe bād-ı şubḥ perīşānsın ey gönül
Benzer esīr-i turrā-i cānānsın ey gönül
 - 2 Gül mevsiminde tevbe-i meyden benüm gibi
Zannım budur ki sen de peşīmānsın ey gönül
 - 3 Eşkümde böyle şu' le nedendür meger ki sen
Çün sūz u tāb giryede pinhānsın ey gönül
 - 4 Ben saña bāde içme güzel sevme mi didüm
Benden niçün bu gūne girīzānsın ey gönül
 - 5 Bigānedür mu' āmelenüz ' aql ü hūş ile
Güyā derūn-ı sīnede mihmānsın ey gönül
 - 6 Āyīne oldı bir nigāh-i ḥayretūnle āb
Bi'llāh ne saḥt āteş-i sūzānsın ey gönül
 - 7 Hac yollarında meş' ale-i kārban gibi
Erbāb-ı ' aşk içinde nümāyānsın ey gönül
 - 8 Feyz āşiyānı mihr-i hūner cilvegāhısın
Şubḥ-ı bahār- şevka girībānsın ey gönül
 - 9 Peymāne-i maḥabbeti şundun **Nedīme** çün
Luṭf eyle cāmı bāri biraz ḫānsın ey gönül

490 Velehū

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Hücūm-ı nāle-i şeb-gīrden zālīm ḥaber-dār ol
Beni bīmār-ı hicrān eyledūn sen daḫi bīmār ol
- 2 Gelüp bir derdmendi aldayup mekretme tek kāfir
Dilersen ādem öldür yāre kes ḫan iç ciger-ḥār ol
- 3 Çözülmiş tügmeler çāk-i girīban nāfe dek inmiş
Buña şabr olunur mı zāhidā sen ' aşık-ı zār ol
- 4 Hemān ser-meclis-i rindāna gelmeñdür baña maḫşūd
Gel ey bīgāne-meşreb bāde içmezsen ḫadehkār ol
- 5 Olur bir gün ki sen de yoḫ dimezsın ṭālib-i vaşla
Hemān toḡrısı ' ömrüm ḥāşılı ' ālemde sen var ol

6 **Nedīmānuñ** budur ancaḡ sözi ey āfet-i devrān
Gözüñ gibi beni bīmār ḡıldın sen de bīmār ol

491 **Ḳırımī Rif at Efendi**

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

1 Bir şūḡa göñül vir kim ola medḡa-sezā ol
' Ālemde kerem-pīşe olan şāha gedā ol

2 Dil-ḡastası ol öyle ṡabīb-i dil ü cānım
Kim eyleye Loḡmān gibi bīmāra devā ol

3 Cānāne sitem eylese ' uşşāḡa degül ḡam
Luṡf itdüḡi dem ḡayrilere cevr ü cefā ol

4 Gül gül olıcaḡ meclis-i şaḡbāda ruḡı yār
Ey bülbül-i dil sen de biraz naḡme-serā ol

5 Meyl itme fūrū-māye olan āfete **Rif at**
Üftāde-i ḡübān-ı pesendīde-edā ol

492 **Li-Cenāb-ı Pertev**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Saña ey çeşm-i ḡüyā bed-du' ā itmem ḡaber-dār ol
Beni bīmār-ı hicrān eyledüñ sen daḡı bīmār ol

[163]

2 Hemān var ol da tek dünyāda sen ey ' ömrünüñ varı
Dilerseñ ' aşıḡ aldat ' ahd ü peymān boz dil-āzār ol

3 Ne ḡanlar yutdıḡum hicr-i lebüñle görmek isterseñ
Cefākārum gelüp bir kerrecik hem-bezm-i ḡün-ḡār ol

4 Cefā itseñ vefā itmişçe dil memnün-ı iḡsānuñ
Ne eyler iseñ eyle ḡaşılı ' ömrüm hemān var ol

5 Nedīm-āsā didüm ben daḡı **Pertev** çeşm-i fettāna
Beni bīmār-ı hicrān eyledüñ sen daḡı bīmār ol

6 Virüp āḡūşā ruḡşat soñra şabr it dirsın ' uşşāḡa
Bunā şabr olınur mı sevdigüm sen ' aşıḡ-ı zār ol

493 **Li-Cenāb-ı Şābit**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Çıḡup bir ḡuşca cān ile gider ḡor lānesin bülbül
' Adū-yı ḡāra virmez güllerüñ bir dānesin bülbül

- 2 Tekālīf-i hıredden hāric az defter bulunmuşdur
N'ola kayd itse mevķūfāt-ı ' aşka hānesin bülbül
- 3 Müzeyyendür gül-i sūrī ile gülşen-serāy-ı bāğ
Dügün var gönçe bikrin oğlı almış anasını bülbül
- 4 Tarar eşk ile her gün ısladup zülf-i muṭarrāsın
'Arūs-ı gülşenüñ perrinden itmiş şānesin bülbül
- 5 N'ola mey-hāne-i gülzārda keyfin yetiştürse
Gülün **Şābit** gibi leb-rīz idüp peymānesin bülbül

494 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Lafz-ı rengīn olur ebyāt-ı ḫayāl üstine gül
Hoş gelür gülşen-i fikretde nihāl üstine gül
- 2 Kimse naşş eylemedi şafḫa-i ḫāṭırda daḫi
Ruḫ-ı ālüñ gibi bālīn-i vişāl üstine gül
- 3 'Ayb-pūşānda olur varsa şafā-yı ḫāṭır
Māhdur perde-i şeb-i şeb-gün-ı leyāl üstine gül
- 4 Çeşm-i pür-ḫūna düşer medd-i nigāh-ı ḫasret
Şu' ledür āh-ı dilün şem' mişāl üstine gül
- 5 Gerden-i şāfī-dıraḫşında bülürīn-mīnā
Rüy-ı ālindeki bu ḫüsn ü cemāl üstine gül
- 6 Gösterüp ḫande-i dendān-nümāyı ey zaḫm
Sīne-i ehl-i dil-i şīfte-ḫāl üstine gül
- 7 Bu ğazeldür gül gül-i rüy-ı seped-i aş' arum
Ḷomasun **Ğālib** anuñ ehl-i kemāl üstine gül

495 Velehū

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Benüm şifā-yı ten-i zār u müstmendüm gel
Devā-yı derd-i derūnum olan efendüm gel
- 2 Nihāl-i āhı yetiştirdüm āḫir eflāke
Ḷuşūra bakma gel ey serv-i ser-bülendüm gel
- 3 Nedür o ḫançer-i ğamzeñdeki celālīlik
Biraz da nāza çek ey şūḫ-ı şeh-levendüm gel

- [164] 4 Peyām-ı vaşl için atdığı tîr-i müjgānı
Hezār cān ile maqbūl u dil-pesendüm gel
- 5 Senūñle zabt iderem anı vaqt-i cevlānda
Semend-i hātıruma sîm sîne-bendüm gel
- 6 Ğamuñla geldi baña tıfl iken dem-i pîrî
Eyā ğazāl-i cevān-baht u hūşmendüm gel
- 7 Kudūmuñ eylesün ihyā bu Ğālib-i zārı
Devā-yı derd-i derūnum olan efendüm gel

496 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā**

mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün

- 1 Düşürme dilleri hāke çözüb zülf-i siyāhuñ gel
Tağıtma hānmānın niçe yüz biñ bî-günāhuñ gel
- 2 Ne var ey şāh-ı hūbānum tenezzül itseñ olmaz mı
Göñül kendi serāyuñ sîne kendi tahtgāhuñ gel
- 3 Fezā-yı sîneden kıldı güzer tā menzil-i cāna
Aranma bendedür ey kaşı yā tîr-i nigāhuñ gel
- 4 Geçer cünd-i nigāhuñ nîze ber-kef dest ber-hāncer
Serîr-i sîneden seyr itmege şāhum sipāhuñ gel
- 5 Çemende gice gündüz iki nergis gibi gözlerler
Şarardı şoldı rüyı hasretüñle mihr ü māhuñ gel
- 6 ‘Azîzüm cür‘ a-i bezm-i kibāra olma peymāne
Mürîdān eyledi mey-ḡane yā hānḡāhuñ gel
- 7 Su’at it dîdeden taqrîr kılsun dem-be-dem eşküm
Eger ‘aşḡumda varsa katre deñlü iştibāhuñ gel
- 8 Yetiş seyl-i sirişküm bād-ı āhum itmeden ifnā
Niçe demler ki cāna cānum oldı hāk-i rāhuñ gel
- 9 Göñül āvāre gezme meyl-i vuşlat itdi dil-dāruñ
Derūñ-ı yāre te’şîr eylemişken āh u vāhuñ gel
- 10 İki destüñ daḡı ḡandaysa müjgānum gibi ey dil
ḡayāl-i tahtgāh-ı çeşme gelmişdür o şāhuñ gel
- 11 Yetişmez mi tabaşbuş āstān-ı mîr ü paşaya
Der-i Mollādan özge var mı ‘İzzet bir penāhuñ gel

497 **Velehū**

müfte' ilün fā' ilün müfte' ilün fā' ilün

- 1 Görmeyeli gün yüzüñ hayli zamān oldu gel
Zerrelerüñ gün-be-gün hāli yaman oldu
- 2 Görse revā 'ālemüñ böyle revān olduğın
Çatre idi eşkümüz seyl-i revān oldu gel
- 3 Tutdı ser-i rāhunī nāle vü feryādumuz
İstediginden füzün āh u figān oldu gel
- 4 Sen gideli çille-i hicr ile ey kaşı yā
'Aşıkınuñ kāmetsi hem-çü kemān oldu gel
- 5 Koydı dilin zulmete derd-i gam feyz-i Pīr
'İzzet-i bī-çārenüñ işi tuman oldu gel

498 **Li-Cenāb-ı Pertev**

müfte' ilün müfte' ilün fā' ilün

[165]

- 1 Günlerümüz hicr ile şām oldu gel
Gözlerime uyhu haram oldu gel
- 2 Sen gözi āhūyı şikār itmege
Dīdelerüm halka-i dām oldu gel
- 3 Māh-ı ruḥun görmek için dergehüñ
Mecma' -i aḥbāb-ı kirām oldu gel
- 4 Bizi ayaklandur amān sākīyā
Neş'emüzüñ vaḳti tamām oldu gel
- 5 **Pertev**e şimdi daḫi gelmez misin
'Aşkuñ ile ḫaylī be-nām oldu gel

499 **Li-Cenāb-ı Nedīm**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Dil-i pür-dāğum olsun lāle-ḫandüm cilvegāhuñ gel
Perīşān eyleme gönüm döküp zülf-i siyāhuñ gel
- 2 Senüñ mir'at-ı ḫüsn ü anuñ olan gönümü cānā
Niçe işkeste itmiş gör hele tīg-i nigāhuñ gel
- 3 Yetiş sākī emān bir başka ḫālet bağlamış meclis
Şürāḫī ser-keş olmuş sende işkest it külāhuñ gel

- 4 Bu 'İsā raġbetüñ ġam-hānemi teşrīfe sultānum
Harīm-i lālezār sīnem olsun cāyegāhuñ gel
- 5 **Nedīm** pertev-i mihr-i felekdür māh-tāb ey mehī
Çıķup tahte's-semāda ķadrini pest eyle māhuñ gel

500 Li-Cenāb-ı Neş'et

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Kılıcı ķanlu eli ķanlu dili ķanlu güzel
Çeşm-i cellādı yamān cān alıcı ķanlu güzel
- 2 Kāhramān nigāhı gibi celālī-meşreb
Bir levendāne revişli geliş Oşmānlı güzel
- 3 Şehr-āşüb-ı zamān şöhre-i āfāk-ı cihān
Māh-ı Ken'ān gibi şöhreti var şanlı güzel
- 4 Çeşm ü ebrü vü leb ü hāl ruķunda sūz yok
Vaşf-ı hüsnün diyemem cāzibeli ānlı güzel
- 5 Ceys-i hūbānuñ odur şimdi sipeh-sāları
Neş'et ol devlet ü iķbāl ile ' unvānlı güzel

501 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Bī-çāre göñlümi saña virdümse cānum āl
Redd itmeyüp meded anı ey bī-amānum āl
- 2 Bārī selāmum almaz iseñ gördigüñ zamān
Bir nazra ile hātırum ey dil-sitānum āl
- 3 Kālā-yı rüy-ı ālüñe dil çıķdı müşteri
Reng itme anı vir baña naķd-i revānum āl
- 4 Tīr-i cefāya sīne-i aġyārı kıl hedef
' Uşşāķuñ intikāmını ķaşı kemānum āl
- 5 Luţf eyleyüp de **Vehbī**-i pīrūñ du' āsını
Ey pīr olası tāze-resīde civānum āl

[166]

502 Li-Cenāb-ı Rāġıb

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Bārını gerden-i aħbāba idenler taħmīl
Ne ķadar olsa sebük-rūķ olur elbette şakīl

- 2 Eglenür kaçd-ı ticâret ile cünbişlerden
Şanduñ ey h̄āce meger Ka' beyi sen h̄ān-ı Halîl
- 3 Var ise hünerüñ ' arz ile işbât eyle
Olamaz mahz-ı mübâhât bu da' vāya delîl
- 4 Māye-i feyz virür revnâkı zînet virmez
Zîver-i cevher ile rüşen olur mu kandîl
- 5 Saçdı âteşlerini gürlendi ol şüh yine
Gâlibâ neft-i nifâka ruqabâ itdi fetîl
- 6 Karalardan aķarak baħr-ı seffîd-i Rūma
Cū-yı eşküm görünür Nîl gibi baħr-ı tavîl
- 7 Münkeşif olmadadur zıddı ile çün eşyâ
Ta' n-ı a' da gibi Râğîb olamaz zıkr-i cemîl

503 Li-Cenâb-ı Sa' İd

mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ulün

- 1 ' Ankâ geçinür meşîb-i bâb-ı tevekkül
Kâf-ı kerem Haķda hep erbâb-ı tevekkül
- 2 Sen nefsüne uyduñsa da her vech ile ey dil
Uymaz saña rû-dâde-i miħrâb tevekkül
- 3 Her toħm-ı ümîdin bitirür kişt-i köhnede
Serâb-ı tevekkül ider aşhâb-ı tevekkül
- 4 Çirk-âb-ı ğam-ı dehri siler sâħa-i dilden
Ey ğâfil-i pejmürde-i ğam âb-ı tevekkül
- 5 Olmaz hele bir vech ile pejmürde Sa' İdâ
Bir ğülşen-i dil kim ola şâd-âb-ı tevekkül

504 Li-Cenâb-ı Şâķıb

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Kâkülündür refref-i mi' râc-ı pervâz-ı ğayâl
Andadur cāy-i hümâ-yı ğüsn ü şeh-bâz-ı ğayâl
- 2 Var ise müy-ı miyānuñdur maħal-i iştibâh
Bezm-i diķkatde bulunmaz yoħsa hem-bâz-ı ğayâl
- 3 Maħrem olmaz mâverâ-yı perde-i yek-zerreye
Olmayınca mü-şigâf hüş-i hem-râz-ı hayâl

- 4 Şu^ç le-i āvāz iderdi bülbül-i cānı kebāb
Gülgül olsa gönçe-i nev-ḥīz-i i^ç cāz-ı ḥayāl
- 5 Ḥānkāh-ı mevlevī olmazdı pür-süz-ı demī
Olmasa ney rāh-ı ^ç uşşāk üzre dem-sāz-ı ḥayāl
- 6 ^ç Aşq-bāz-ı şāhid-i ma^ç nī turur ṭab^ç -ı kalem
Derd ile olmuş dü-nīm ü nāl ü ser-bāz-ı ḥayāl
- 7 Dīde-düz-ı levḥ u dā^çim ser-be-ceyb-i ḥırkādur
Bī-ḥaberdür kendiden **Şakıb** ser-endāz-ı ḥayāl

505 Li-Cenāb-ı Kırmī Rif at Efendi

fe^çilātün fe^çilātün fe^çilātün fe^çilün

- [167]
- 1 Hicr-i la^ç liyle gözüm kan akıdur yaş degül
Sırr-ı ^ç aşkı yine baqsam ğarazı fāş degül
- 2 Kaşdın ey şāh-ı levendüm sırr-ı ^ç uşşāk ise
Yoluña ola fedā bu dil ü cān baş degül
- 3 Sīm-i eşkini virür yāre ider kārını zer
^ç Aşık aġyār gibi müflis-i kallaş degül
- 4 Zāhidā diş bileme ḥ^çān-ı vişāl-i yāre
Sīr kılmaz seni ol egledigün aş degül
- 5 **Rif atā** nerm ide şāyed ki niyāz eyle hemān
Kalbi yārüñ ne kadar saḥt ise de taş degül

Ḥarfü'l-Mīm

506 Li-Cenāb-ı Fuzūlī

fe^çilātün fe^çilātün fe^çilātün fe^çilün

- 1 Penbe-i merhem-i dāğ içre nihandur bedenüm
Diri oldukça libāsım budur ölsem kefenüm
- 2 Cānı cānān dilemiş virmemek olmaz ey dil
Ne nizā^ç eyleyelüm ol ne senüñdür ne benüm
- 3 Taş deler āhum okı ehl-i lebün şevkinden
N^çola zembür evine benzese beytü'l-ḥazenin
- 4 Taṭk-ı zencīr-i cünün dā^çire-i devletdür
Ne revā kim beni ānda çıkara za^ç f-i tenüm

- 5 ‘Aşk ser-geştesiyüm seyl-i sirişk içre yerüm
Bir habābum ki hevāda ʔoludur pīrehenüm
- 6 Bülbül-i ğamzedeyim bāĝ u bahārum sensin
Dehen ü ʔadd ü ruḥun ğonçe vü serv ü semenüm
- 7 İdemem terk **Fuzūlī** ser-i kūyın yārin
Ne ʔadar zülmi biterse baña hoşdur vaʔanum

507 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Neye müncerr ola ḥālüm bu televvünde benüm
Dil peşīmān-ı ğünāh tevbeye varmaz dehenüm
- 2 Bend bend olmadayam rişte-i ʔül-i emele
Kāfiristān-ı ser-i zülfi midür yā vaʔanum
- 3 Nev-bahār- ğam-ı la‘ liyle ğönül ğül-bin-i ḥün
Zikr ü fikrümde pey-ā-pey sitem yā semenüm
- 4 Şem‘ -i efsürdeye fānūsdan olmaz behre
Düş-ı cāna niçe bir bār olacaḫdur bedenüm
- 5 Çāre yok neyleyüm dest-i irādet kütāh
Çekmege ʔā’il idüm kendi elümle resenüm
- 6 Şīvenin şīveye tebdīl iderdi Ya‘ ʔüb
Görse āĝüş-ı Zelīḫādaki beyt-i ḥazenüm
- 7 Çār-mīḫ-i sitem-i ʔayd-ı ‘anāşır bu ‘aceb
Çerḫ-i çārümde Mesīḫā gibi ʔadr-i süḫānum
- 8 Şeb-i hicrān ne belā kevkebüm eyler pinhān
Dīde-i baḫtı remed-dīde ider pīrehenüm
- 9 Nāzumuz çerḫe geçer dirse eger Mürşid-i Rüm
Sen benümsin benüm ey **Ğālib**-i bī-çāre beni

[168]

508 Li-Cenāb-ı Nābī

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Ḥaḫ ber-āverdelerün rüyına döndi ğünehüm
Sāde-rū ʔaldı faḫaḫ defter-i ḫüsn-i ‘amelüm
- 2 Yaḫışur ḫışm-ı teĝāfül baña çeşm ü ğüşum
Buldıĝumla leb ü dendān gibi yoḫdur cedelüm

- 3 Būs-ı dāmānına yārūñ yoğ iken dest-resüm
Āfitābuñ şarılur boynına tül-ı emelüm
- 4 Şarf-ı ‘ömr itdigüm esbāb-ı fenā bunda qalur
Naqđ-i efsüsdur ancaq görinen mā-ħaşalum
- 5 Ser-nüviştüm ne siyāh olduğın andan fehm it
Nāmedür ħāl-i perīşānumı ‘arza bedelüm
- 6 Nābīyā yazsa sezā zer-varağ-ı ħūrşīde
Kātib-i bārgēh-i çerğ bu zībā gazelüm

509 Li-Cenāb-ı Fuzūlī

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

- 1 Tıtuşdı ğam odına şād gördiğün gönülüm
Muqayyed oldı ol āzād gördiğün gönülüm
- 2 Diyār-i hicrde seyl-i sitemden oldı ħarāb
Fezā-yi ‘aşqda ābād gördiğün gönülüm
- 3 Ne gördi bādede bilmen ki oldu bāde-perest
Mürīd-i meşreb-i zühhād gördiğün gönülüm
- 4 Firāğın odını gördükde mum tek eridi
Şebāt ü şabrda fülād gördiğün gönülüm
- 5 Getürdi ‘acz görüp ‘aşq müşkil olduğıñı
Kamu hūnerlerin üstād gördiğün gönülüm
- 6 Degüldi böyle deminde bir ehl-i ‘işret idi
Bu qanlar içmege mu‘tād gördiğün gönülüm
- 7 **Fuzūlī** eyledi āheng-i ‘ayş-ħane-i Rūm
Esīr-i miñnet-i Bağdād gördiğün gönülüm

510 Li-Cenāb-ı Nazīm

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

- 1 Yıqıldı ‘aşqıla ābād gördiğün gönülüm
Ġubārı qalmadı bünyād gördiğün gönülüm
- 2 Şadā-yı pür-meges şekve-süz ider şimdi
Fiğān u nāleye mu‘tād gördiğün gönülüm
- 3 Ne deyre ħayr ider oldı ne ħān-ğāha henüz
Nedīm-i meclis-i zühhād gördiğün gönülüm

- 4 Kemend-i ‘aşkına bir şeh-süvāruñ oldı şikār
Bu dāmghāda şayyād gördigüñ göñlüm
- 5 Henūz o mürşid-i hüsnüñ mürīd-i kemteridür
Ṭarīķ-ı ‘aşķda irşād gördigün göñlüm
- 6 Cemāli mektebine oldı bir bütüñ şākird
Fünün-ı ‘aşķda üstād gördigüñ göñlüm
- 6 Yolında bir şeh-i hüsnüñ **Nazīm**-i zār gibi
Ḳul oldı başına āzād gördigüñ göñlüm

[169]

511 **Li-Cenāb-ı Cevdet***fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün*

- 1 Haste-i hicr-i yārdur göñlüm
Pister-i ğamda zārdur göñlüm
- 2 Dāğ-ı ‘aşķıyla tıldı hūbānuñ
Şanki bir lālezārdur göñlüm
- 3 Olmadı neş’e-dār-ı bezm-i murād
Ben gibi pūr-ħumārdur göñlüm
- 4 Birbirine güzeller ‘arz eyler
Tuħfe-i rüzgārdur göñlüm
- 5 Perde-bīrūn olınca āh-ı derūn
Sīnede bī-ķarārdur göñlüm
- 6 Yoķdur inkāra ‘aşķımı imkān
Ey perī sende vardur göñlüm
- 8 Maħv ider rüzgār bir gün anı
Rāh-ı ğamda ğubārdur göñlüm
- 9 Raħm idüp kimse şormadı ħālin
Şan ğarībū’d-diyārdur göñlüm
- 10 ‘Āķıbet sevdevī-mizāc oldı
Şimdi dīvāne vardur göñlüm
- 11 Yāre tenhāda derdini söyler
Baķ naşıl ħīlekārdur göñlüm
- 12 Meyl ider dil-berüñ eñ aħestesine
Cevdetā pek kibārdur göñlüm

512 Li-Cenāb-ı Ğālib

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Ağlaram eşküme hem rām degüldür bilürem
O hümā dāneye ğod rām degüldür bilürem
- 2 Encüm-i çerĝ bütün kaṭre-i nīsān olsa
Şadef-i dil güher-āşām degüldür bilürem
- 3 İtmem ümmīd-i nigāh çeşm-i siyeh-mestinden
Dāĝ-ı sīnem gül-i bādam degüldür bilürem
- 4 Devri hoş geçdüğini Cemden işitem de hele
Bu edā meşreb-i eyyām degüldür bilürem
- 5 Māh naş itmededür 'azm-i sülüküm yoĝsa
Şem' e istādelik ārām degüldür bilürem
- 6 Ğamdan olsun yine bir ħişsesi vardur şimdi
Ğālib ol rütbede nā-kām degüldür bilürem

513 Li-Cenāb-ı Neş'et

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Sen ne 'āşık-keş ü ğaddār idüğün ben bilürem
Çeşm-i mestüñde ne ħün-ĝār idüğün ben bilürem
- 2 Günde biñ kere qarār bulsa eger şīşe-i dil
Nev-residem ne ziyānkār idüğün ben bilürem
- 3 Gül-'ızarım saña şeb-nem gibi bārım yoĝ iken
Yine her bir nigāhum ĝār idüğün ben bilürem
- [170] 4 Çekmişim çille-i cevruñ senüñ ey kâşı kemān
Şormam aĝyāra cefākār idüğün ben bilürem
- 5 Muṭrıb-āsā arama perde-i nabzıma usül
Neş'etüñ göñli ne bīmār idügin ben bilürem

514 Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Bilmedüñ 'āşıkınıñ kıymetini sen bilürem
Ne cefā-pīşenüñ ey şūĝ anı da bilürem
- 2 Virmeden cānını Ğays itmedi terk-i eĝān
Mevti ben ħasret-i cānāndan ehven bilürem

- 3 Neye şekvâ ideyüm hâr u hasından tutuşup
Gül-hân-i ‘âlemi ‘âşıklara gülşen bilürem
- 4 Bülbülüñ farkı ne sūzişde semenderler ile
Gülşen ‘âlemi ‘âşıklara gül-han bilürem
- 5 Māni‘-i vuşlat-ı dil-dār olan benlikdür
Dāmen-i hāhişüme cismümi sūzen bilürem
- 6 Merhem-i vuşlata dā’ir mi degül mi sūhānı
Hoḡka-i la‘ lüñi nāz ile açarken bilürem
- 7 Hayret-endāz-ı ‘uḡül olsa daḡı tūb-ı felek
Tıfl-ı endīşeme bir seng-i felāhan bilürem
- 8 Bu siyeh-rūzlıgum kākül-i dil-berdendür
‘İzzetā bahtumı ben kevkeb-i rüşen bilürem
- 9 Ğarazuñ dāğa düşürmek bu dil-i şeydāyı
Rāz-ı Mollāyı şaḡın söyleme mey-zen bilürem

515 **Velehū**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Bize ḡaṭṭuñ yetişürken ne belādur perçem
Dest-i meşşāta ḡatle sezādur perçem
- 2 Bize ebrū-yı siyeh derd ü belā olsa ne ğam
Ḥusrev-i ḡüsnine otaḡ-ı şafādur perçem
- 3 Ka‘be-i ḡüsnine maḡşüş nesīc-i ḡudret
‘Ucbe-pūşīde-i esrār-nümādur perçem
- 4 Öyle bir ḡılla bizi bend idemezdi dünyā
Şübhe yok kim eḡer-i ‘aşḡ-ı Ḥudādur perçem
- 5 Mihr-i ruḡsārına geh ḡā’il olur geh olmaz
Sünbülü nāmına bir başḡa hevādur perçem
- 6 Mū-be-mū bulmadadur ‘āşıḡa itdüklerini
Dā’im āşüfte-ser-i bād-ı şabādur perçem
- 7 ‘İzzetā Ḥaysı teḡi mi ḡodular zencīre
Sevdevī-ḡılḡat olan şaḡşa şifādur perçem
- 8 Eylese kendüñi cārüb-ı der-i Ḥazret-i Pīr
Bilürem ben o zamān ehl-i vefādur perçem

516 Li-Cenāb-1 Es'ad

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- [171]
- 1 Nürdan hayme-i hadrā-yı Hudādur perçem
‘Ālem-i hüsne sebz-gün-ı semādur perçem
- 2 Çekinür rişte-i cān u dil-i ehl-i sevdā
O siyehkārlarla gör ne belādur perçem
- 3 N'ola ger şu' le-i ruhsārdan olsa berter
Dūd-ı 'ūd-ı dil-i aşüfte-hevādur perçem
- 4 Dūzaḡ-i āteş-i 'aşkumdan alur neşv ü nemā
Reşk-i reyḡān-ı bihişt olsa sezādur perçem
- 5 Āşiyānı ser-i Mecnūn-ı ḡam-ı hūbāndur
Hem-çü mürḡān-ı sürüşān-ı 'alādur perçem
- 6 Biribirine girüp oldı perīşān ebḡāş
Şimdi ber-hem-zen-i fikr-i şu' arādur perçem
- 7 Tāb-ı ḡīsū-yı girih-gīrden āzādem līk
Es'adā başuma bir ḡükm-i kazādur perçem

517 Li-Cenāb-1 Mīr Fāzıl

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 'Āşıkuñ başına püsküllü belādur perçem
Dili bend itmege zencīr-i kazādur perçem
- 2 Bāḡçe-i 'işvede sünbül gibi katmer katmer
Olmış arāyiş-i ḡülzār-ı şafādur perçem
- 3 Şallanur gerden-i berrāḡ u ruḡ-ı pür-tāba
ḡüyyā mirvaḡa-i bād-ı şabādur perçem
- 4 Şāne urduḡça aña bāḡda engüşt-i nesīm
Nāfe-i Çīn gibi ḡāliye-sādur perçem
- 5 Baḡt-ı Fāzıl mı bu dūd-ı siyeh-i āh mıdur
Bu siyehlikde ḡaḡīḡat ḡatı nādur perçem

518 Li-Cenāb-1 Belīḡ

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Yaḡışur ḡül gibi yār başına sünbül perçem
İtsün etrāfına āvīze-i püskül perçem

- 2 Bilmedük kadrini fevt oldı zamān-ı hüsniñ
‘Arz ider mâtem için şimdi siyeh gül perçem
- 3 Dinmez üşkûfe sıfâli fesine ammâ kim
Ser-nigün anda şakız mûrı karanfil perçem
- 4 Zîr-i fesde ânı gözden şakınurken o perî
Şekl-i sünbülde hemân itdi temessül perçem
- 5 Eline şâne alup başdan ‘araççını çıkar
Diyeler Rûm u ‘Acem âh o kâkül perçem
- 6 Kâkülün fikri ile gülşen-i küyında **Belîğ**
Şaçlı sünbül göricek itdi taḥayyül perçem

519 Velehû

fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

- 1 Bezm-i ‘âlemde niçe ma‘nî-i rengîn buldum
Kadeh-i mey gibi biñ kerre boşaldum taldum
- 2 Ten-i bîmârumı ğam öyle za‘îf eyledi kim
Kendümi görmek için gözlüğe muhtâc oldum
- 3 Gelmedin dâğdağa-i âfet-i hengâm-ı zübül
Çiḥre-i berg-i ḥazan gibi şarardum şoldum
- [172] 4 Geldi ol dem ki diye sâlik-i iklîm-i ‘adem
Naḫd-i ‘ömr ile dünyâda ucuz kırtuldum
- 5 Ḥam bir mîve idüm gülşen-i ‘âlemde **Belîğ**
Zaḥm-ı seng-i sitem-i ehl-i ḥasedle oldum

520 Li-Cenâb-ı Nedîm

mef‘ülü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ülün

- 1 Ben kimseye açılmaz idüm dâmenün olsam
Kim görür idi sîneñi pîrâhenün olsam
- 2 Dâ‘im arayan bulsa cüvânım seni bende
Bir ğoncâ gül olsañ da senün gülşenün olsam
- 3 Destîde kadehle toyamam görmeğe bārî
Ey gevher-i şeffâf senün maḥzenün olsam
- 4 Döğülmege söğülmege koğulmağa bi‘illâh
Hep kâ‘ilim ammâ ki efendim senün olsam

5 Şem' olmaz isem bezmüne bu sūz bārī
Dergāhuña bir meş' ale-i rūşenūñ olsam

6 Çeşmānınuñ ögrensem o kāfirce nigāhın
Bir lāhza **Nedīm**-i nigāh-i pūr-fenūñ olsam

521 Li-Cenāb-ı Şābit

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Nişlesem ben de dil-i hasteye bilmem nitsem
Zehr ise işledemez zaḥmuna merhem itsem

2 Beni ḥummā-yı ğam ü miḥneti pek incitdi
Tutsam ol şūḥı biraz örselesem incitsem

3 Tā leb-i ḥavzında tırmuş varup ol serv-i revān
Varsam ardından uşul ile toḳınsam itsem

4 Olma bitme dir iken şā' iḳa-i āteş-i āh
Dāne-i eşkümi ben dir mi ki ölsam bitsem

5 Bu ḥarābātda **Şābit** olamam sultānum
Dil-i vīrānumı yapsañ da yıķılsam gitsem

522 Li-Cenāb-ı Fuzūlī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Fesād-ı 'aşkı tā gördüm şalāḥ-ı 'aḳldan dürem
Beni rüsvā görüp 'ayb itme ey nāsıḥ ki ma' zürem

2 Ben ü şahrā-yı vaḥşet menzil itmem āfiyet küncin
Esīr-i dām-ı zulmet olmazem çün tālīb-i nürem

3 Temerrüd 'aḳl fermānından itsem dostlar bi'llāh
Beni re'yümle şanmañ 'aşḳ sultānına me' mürem

4 Baña kim ta' ne eyler kim naşīḥat ehl-i 'ālemden
Hoş ol kim i' tibār-ı 'aşḳ ile her dilde mezkürem

5 Belā-yı 'aşḳ u derd-i dost terkin kılmazem zāhid
Ne müştāḳ-ı behiştem sen gibi ne tālīb-i ḥürem

6 Ḥayāl-i zülf-i çīn tāk-ı ebrüsiyle zevküm var
Şanasın ḥaşmet ile Kisrīyem ḳadr ile Faḡfürem

7 Ğaraż bir ād imiş 'ālemden ben hem eyledüm bir ād
Bi-ḥamdi'llāh **Fuzūlī** rind ü rüsvālıḳda meşhürem

[173]

523 **Velehū***fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn*

- 1 Yandı cānum hicr ile vaşl-ı ruḥ-ı yār isterem
Dermend-i fūrkatem dermān-ı dīdār isterem
- 2 Bülbül-i zārem degül bī-hūde feryād itdigüm
Çalmışam nālān kafes kaydinde gülzār isterem
- 3 Dehr bāzārında kāsiddür metā' -ı himmetüm
Bu metā' ı şatmağa bir özge bāzār isterem
- 4 Fānī olmağ isterem ya' nī belā-yı dehrden
Rāḥat-ı cism-i za' İf ü cān-ı efgār isterem
- 5 N'ola ger kılsam şeb-i hicrān temennā-yı ecel
Neyleyem çoğdur ğamum def' ine ğam-ḥ'ār isterem
- 6 Çün bekā mülkindedür dil-dār ben hem tūrmazam
Bu fenā bezminde vaşl-ı bezm dil-dār isterem
- 7 Ey **Fuzūlī** istemez kimse rızasıyle fenā
Ben ki bundan özge ğayrī çāre nā-çār isterem

524 **Velehū***mefā' İlūn mefā' İlūn mefā' İlūn mefā' İlūn*

- 1 Vefā her kimseden kim istedüm andan cefā gördüm
Kimi kim bī-vefā dünyāda gördüm bī-vefā gördüm
- 2 Kime kim derdümi izhār kıldum istedüm dermān
Özümden hem beter derde anı mübtelā gördüm
- 3 Mükedder ḥātırundan kılmadı bir kimse ğam-i def' in
Şafādan dem uran hem-demleri ehl-i riyā gördüm
- 4 Ayak başdum reh-i ümmīde ser-gerdānlıq elviridi
Emel ser-riştesin tūtdum elümde ejdehā gördüm
- 5 Baña gösterdi devrān tīre-baḥtum kevkebin hergiz
Bün-i bed-baḥt aña her gāh kim bağdum çāra gördüm
- 6 **Fuzūlī** ' ayb kılma yüz çevirsem ehl-i ' ālemden
Neden kim her kime yüz tūtdum andan yüz belā gördüm

525 **Velehü**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ey kemān-ebrü şehīd-i nāvek-i müjgānunam
Bulmuşam feyz-i nazār senden senüñ qurbānunam
- 2 Kākülün tārına peyvend itmişem cān riştesin
Başunçün bir teraḥḥum kıl ki ser-gerdānunam
- 3 N'ola kılsam terk-i mey minnet kılup zāhidlere
Neylem mey neş'esin men kim senüñ ḥayrānunam
- 4 El çeküb kaṭ' -ı nazār kılmış ' ilācumdan ṭabīb
Bildi gūya kim ḥarāb-ı nergis-i fettānunam
- 5 Şāneveş yüz nāvek-i ğam şancıluddur cānuma
Tā esīr-i ḥalka-i ğisū-yı müşg-efşānunam
- 6 Cāna meylün var ise ḥükm eyle teslīm eyleyem
Şāh sensin ben senüñ bir bende-i fermānunam
- 7 Halk-ı ' ālem İydçün her yılda bir qurbān keser
Dem-be-dem sâ' at-be-sâ' at ben senüñ qurbanunam
- [174] 8 Kan idüp bağrum işüm āh itme her dem ey felek
Ḥürmetüm tut bir iki gün kim senüñ mihmānunam
- 9 Ey **Fuzülî** āteş-i āh ile yandurduñ beni
Ġālibā şandun ki şem' -i külbe-i aḥzānunam

526 **Li-Cenāb-ı Neşātî**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Sevda-yı tîğ-ı ğamzeñ ile sine-çakünem
Öldür beni ki teşne-i zevk-i helakünem
- 2 Gördükçe seni düşmemek münkin mi payına
Küstaḥi-i maḥabbet ile şerm-nākünem
- 3 Olsam ' aceb mi zīb-reh-i çeşm-i āfitāb
Naḥlünden āna sāye düşen şüre ḥakünem
- 4 Pākize-meşrebem ki şafā-yı derün ile
Mir 'āt-ı táb-dade-i ruḥsar-ı pakünem
- 5 Bilmez hücum-ı ğamla **Neşātî** kaderindür
Ser-bāz-ı ğuşşa ' aşık-ı bi-vehm ü bakünem

527 **Li-Cenāb-1 Pertev**

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Hıyāl-i la' lüñe çeşmümde cānā cāyı ben virdüm
Şarābı gerçi sen virdünse de mināyı ben virdüm
- 2 Olup hem-bezm o mehveşle uzatdum baḡş-i hicrānı
Şeb-i kütāh-ı vaşla pāye-i yeldāyı ben virdüm
- 3 Debistān-ı hıreddeden eyleyüp tıfl-ı dili āzād
O ser-gerdān-ı ' aşka dāmen-i şahrāyı ben virdüm
- 4 Beni giryān görüp ol dürr-i deryā-yı leḡafetdür
Sirişk-i çeşmüñe bu cüş-ı tufān-zāyı ben virdüm
- 5 Şenākāruñ idi biñ zulm ü bī-dād eyleseñ **Pertev**
Ḥaḡā itdüm saña ser-rişte-i şekvāyı ben virdüm

528 **Li-Cenāb-1 Şābit**

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Na' īm-i vuşlatuñdan kaḡ' -ı ümmīd-i ma' āş itdüm
Şorarsañ şüret-i hırmānı rīşüñden tırāş itdüm
- 2 Şebistān umda bir ümm-i veled yār-i kadīmümdür
Piyālem māderi rez duḡterīn zīb-i firāş itdüm
- 3 Nem-i eşkümlle taşt-ı dīdede bir cāme-şüyum ben
Beyāz-ı cismümüñ dülbendini eşvāba baş itdüm
- 4 Baña çok seng-i ta' n atduñ niçün ki ḡāb-ı ' aşkuñda
Cevān-ı vuşlatuñla pīr-i hırsı ḡāce taş itdüm
- 5 Nesīc-i tāze-i endīşeden nev-zāde-i ḡāb' a
Özendüm **Şābitā** ḡunkāra lāyık bir ḡumāş itdüm

529 **Li-Cenāb-1 ' İzzet Mollā**

mef' ülü fā' ilātü mefā' īlü fā' ilün

- 1 Da' vā-yı ' aşḡ-ı yāra düşüp benlik eyledüm
Eyvāh kendi kendüme düşmenlik eyledüm
- 2 Bıḡdum cihāndan öyle ki cism-i nizār ile
Ben cāme-düz-ı mevtüme süzenlik eyledüm
- [175] 3 Dünyā benümçün ağladıḡuñ gördi düşmenüm
İl mātem itdi mevtüme ben şenlik eyledüm

- 4 Söndürdi gül-ḥānī-i felek āḥir ocağımı
Germ-ābesinde ben aña gül-ḥānlik eyledüm
- 5 Yek şemme-i vişāline degmez mi ‘İzzetüñ
Ey gönçe bunca dem saña gülşenlik eyledüm
- 6 Düşdüm ṭarīḳ-i ‘ ilme reh-i Pīri terd idüp
Ben kendi kārbānuma reh-zenlik eyledüm

530 Li-Cenāb-ı Sāmī

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Va‘ d-i yāra i‘ timādı ile dili şād eyledüm
Rüy-ı āba naqş-bend-i qaşr pülād eyledüm
- 2 Ben ḥayāl-i yāri levḥ-i dilde taşvīr eyleyüp
Kilk-i endīşemle ḥayli sebḳ-i Behzād eyledüm
- 3 Bī-sütün-ı ‘ aşḳda buldum kemālün ma‘ denin
Tīşe-i āh-ı dili Ferhāda üstād eyledüm
- 4 Rīze-i seng-i der-i dil-dāra oldum dest-res
Güiyā elmāsdan kāşāne bünyād eyledüm
- 5 Şarşar-ı āhum meheb-i dilden olduḳda vezān
Sāmīyā aḡyārı bir dem içre ber-bād eyledüm

531 Li-Cenāb-ı Rāḡıb

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

- 1 Qudüm-ı şevḳ ile tevbīḥ-i baḥt-ı şüm idelüm
Ayāḡ-ı mül ile kesr-i ser-i ğumüm idelüm
- 2 Niḡām-ı hey’et-i rezmi tamām-ı bezme virüp
Şaf-ı sipāh-ı ğama şıdḳ ile hücüm idelüm
- 3 Kelāl geldi taşarrufdan ümm-i dünyāyı
Yeter şu Qāhirenün ḳahrı ‘ azm-i Rüm idelüm
- 4 Fūrūḡ-ı āteş-i terdür ‘ ilāc-ı saḥt-dilān
O māh-pāreyi bezm-i ṭarabda müm idelüm
- 5 Sezā-yı lev m ü cezā nefsümüz iken **Rāḡıb**
Nedür günāhı sipihrūñ ki biz şütüm idelüm

532 Li-Cenāb-ı Sürūrī

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Nazar kılnca o kaşı hilāle dīdelerüm
Getürdi 'īd-i vişāli hayāle dīdelerüm
- 2 'Aceb ne görse gerekdür baña idüñ ta' bīr
Düşinde bakmuş o Yūsuf-cemāle dīdelerüm
- 3 Hārīm-i hūsnine yār itdi kākülün perde
Mişāl-i revzen olunca havāle dīdelerüm
- 4 Serīn-i dil-bere şehvetle baqdı sa' da itsün
Sirişk-i tevbe ile iğtisāle dīdelerüm
- 5 Göñül ki nīşter-i gamzeyle kās olınmuş idi
O demde beñzedi pür-hūn sıfāle dīdelerüm
- 6 O nūr-ı dīde-i 'uşşāka şevkle bakamam
Sürūrī yā kamaşur lā-muḥāle dīdelerüm

[176]

533 Li-Cenāb-ı Keçeci-zāde 'İzzet Mollā

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Sākiyā mülk-i hārābāta ne tedbīr idelüm
Yapılup ḥātır-ı vīrāneyi ta' mīr idelüm
- 2 Mū-şikāfān bilürler ne belā oldıḡuñı
Mebḥaş-i zülfini başdan yine taqrīr idelüm
- 3 Söyleyün nūş-ı mey-i la' lini men' eyleyeni
Müslimān pīr-i muḡān ise de tekfīr idelüm
- 4 Bir daḡı el uzadursa ser-i zülf-i yāra
Dil-i sevdā-zedeyi beste-i zencīr idelüm
- 5 Şimdilik bāde içüp raḡmına deḡḡāllerün
Ramazān keyfine and içmegi te' ḡīr idelüm
- 6 Bir kütüklüce odundur o ḡar-i dūna sezā
Zāhidi çüb-ı kalemle yine ta' zīr idelüm
- 7 Bed-du' ā eylesün yār şaḡal koyvirdi
'İzzetā tezkire yaz vā' izi tebşīr idelüm
- 8 Çüb-ı müjgānı 'asā āhı idüp meş' āle-keş
Yüzümüz üstine gel 'azm-i reh-i Pīr idelüm

534 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Vā' izā her tarafı merķad-i ehl-i İslām
Şaňa bir yer oṭası eylemiş āmāde imām
- 2 Vā' izā sen gibi bī-ḥad cünüb itdi taṭhīr
Şu toḫuz ḫubbeli ḫammām-ı neṭāfet-fercām
- 3 Vā' izā böyle başından büyük itme ḫaltı
Ḫavuḡun gibi günāhı daḫi itdūñ i' zām
- 4 Vā' izā ḫālķı ḫatup ardına bu āteş ile
Dūzaḫa meş' ale-keş olma mişāl-i ' akkām
- 5 Vā' izā şöḫbetūñ oldu bu gice ' İzzet ile
Şadaḫa baḫşī açılmış idi cerr itdi kelām
- 6 Vā' izā dergeh-i Mollāya gelüp pendūñi al
Diñle bu nūşhumı gel eylemeden va' zı tamām

535 Velehū

mef' ūlü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ol gül-^ç izāra eşküm idüp şeb-nem ağladum
Çerḫūñ baña bu luṭfına güldüm hem ağladum
- 2 İster miyem bu giryeyi ben ben miyem sebep
Çeşm-i ^ç alīli hicrūñ idüp pür-nem ağladum
- 3 Bülbül midür faḫaṭ döken eşkin bu bāḡda
Şanmañ o gül-^ç izāruma ben de kem ağladum
- 4 Yokdur o şūḫa çatmanuñ imkānı ey gönül
İtdüm hemişe ben de fiḡān her dem ağladum
- 5 Mevlā başı ucında virür ḫasteye şifā
İtdüm sirişki zaḫm-ı dile merhem ağladum
- [177] 6 ^ç Āşık geçindi bunca zamān ḫayf ^ç İzzetā
Gülşende ^ç andelībi görüp ḫurrem ağladum
- 7 Mollā-yı Rūmdur ḫulını güldüren yine
Zaḫm-ı derūna bulmadı kimse em ağladum

536 Velehū

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Taşlarla döğünsem n'ola dīvāne-i ' aşkam
Gencīne-i pūr-gevher-i vīrāne-i ' aşkam
- 2 Bī-reng iderem ol büti fikrümde temāşā
Şüret-şiken-i hūsn-i şanem-hāne-i ' aşkam
- 3 Pür-cüş u hurūş olsa da dil taşmağa gelmez
Mestane-i teh-cür' a-i peymāne-i ' aşkam
- 4 Yāruñ harem-i zūlfine dek maḥrem iken dil
Yā Rab ne belā kim yine bīgāne-i ' aşkam
- 5 Mecnūnı ḥalāş eyledüm eṭfālūñ elinden
Bu köhne cihāna yeñi efsāne-i ' aşkam
- 6 Tahrik idemez zelzele-i bād-ı kıyāmet
Ol rütbe metīn olmada kāşāne-i ' aşkam
- 7 Ristūya ider ḥande leb-i mevce-i zencīr
Bir kerre dise ' İzzete dīvāne-i ' aşkam
- 8 Mecnūnlıgumı Qays ile şahrāda bıraḫdum
Dārū'l-ḥikem-i Pīrde ferzāne-i ' aşkam

537 Velehū

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Āh itdigümüñ vechi budur ey yüzi māhum
Ḥavfum bu ki bir gün tūtacaḫdur seni āhum
- 2 Qaşd eylemeden cānuma vir tevbeye ruḫşat
Tā kim saña bār olmaya maḫşerde günāhum
- 3 ' Aqlumda vaṭan ḫalmadı aḫbāb gözüme
Seglerde ser-i rāhı olup yār u penāhum
- 4 Derd oldı benüm vuşlat-ı cānān yüregimde
Düşmenlerüme virmeye ol derdi ilāhum
- 5 Naḫdīne-i cān var idi gitdi o da elden
Geldük eli boş maḫşere ma' zūr ola şāhum
- 6 ' İzzet ne ' aceb olmadı şermende-i ' işyān
Dūzaḫda mı bilmem kızarur rüy-ı siyāhum

7 Yok t̄akat-i taḥrīk-i ḳadem bār-ı günāhden
Pīrüm der-i iḥsānuñı eyle ser-i rāhum

538 Li-Cenāb-ı Nahīf

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

1 Göz gördi göñül seni ey yüzi māhum
Ḳurbānuñ olam var mı benüm bunda günāhum

2 'Āşıḳluğuma şāhid-i 'ādil mi degüldür
Evzā' -ı ḥazīnümle ğarībāne nigāhum

3 Memnün-ı vişāl eyle beni gel keremüñle
Yansun ḥased āteşlerine baḥt-ı siyāhum

4 Ey seng-dil itmez mi senüñ ḳalbüñe te'sīr
Ḥāraları ḥākister iden āteş-i āhum

[178]

5 Bir bağıryanıḳ 'āşıḳ-ı miḥnet-zededür dil
Ağlatma **Nahīf** ḳuluñı cevri ile şāhum

539 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Ben kim namāz-ı 'aşḳda Mecnūna uymışam
Terk eyleyüp iḳāmeti ḳanūna uymışam

2 Deryā-yı āb-ı gevher içinde yuvarlanub
Aḫir niżām-ı lü'lü'-i meknūna uymışam

3 Kār-ı kemānı perde-i Manşūra çekmişem
Āheng-i sāz-ı nāle-i pür-ḥūna uymışam

4 Gerdīde-ser felāket içinde döner gezer
Āvārelikde ben daḫi gerdūna uymışam

5 Ḥaḫt-ı lebüñ meāli ferāğ-ı neşāt imiş
Ṭutdum yasağı emri-i ḥümāyūna uymışam

6 **Ğālib** ḥulāşa rāst-rev-i semt-i ma' nīyem
Rāh-ı süḥanda reh-ber-i mażmūna uymışam

7 Feyz-i nigāhı cānib-i Şāḳıbdan almışam
Berdü't-ṭarīḳa Ḥazret-i Arguna uymışam

540 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Haste çeşmi gibi cām-ı elemin çok çekdüm
Künc-i ebrūda kemān-ı sitemin çok çekdüm
- 2 Ham idüp mīve-i āmāl nihāl-i kıddüm
Nev-bahār-ı hūnerūñ bār-ı gamın çok çekdüm
- 3 Hep müsāvī görünür būd u ne-būd-ı 'ālem
Ben terāzūya vücūd u 'ademin çok çekdüm
- 4 Hāşılı rişte-i maqşūda nihāyet yokdur
Sübha-i tecribe-i bīş ü kemin çok çekdüm
- 5 Heves-i perçem ü destār-ı perīşānı ile
Kışver-i 'aşkıda tūğ u 'ālemin çok çekdüm
- 6 **Ġālibe** feyz-i sühan Hāzret-i Mollādandur
Tekye-i fahr-i maḥabbetde demin çok çekdüm

541 **Li-Cenāb-ı Nef' Ġ**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Lezzet-i vuşlat için fūrkat-i yāri çekemem
Soḥbet-i bāde için renc-i ḥumārı çekemem
- 2 Āşnā çıkdum ise çeşmüne kāfir degülem
Sitem-i gamze-i nezzāre-şümārı çekemem
- 3 Minnet eylerse felek bir iki günlük 'ömre
Olurum derd-i maḥabbetle o bārı çekemem
- 4 'Āşıkım 'āşıka şūrīdelik a' lā yaraşur
Pek denā'et görünür şiklet-i 'ārı çekemem
- 5 Naqd-i vaqt olsa baña zevk u şafā-yı vuşlat
Bir nefes arzū-yı būs u kenārı çekemem
- [179] 6 Sīnemi dāğ ile dil tāze gülistān ister
Bülbülüm līk gam-ı köhne bahārı çekemem
- 7 Cāne minnet ne çekersem çekeyim ey **Nef' Ġ**
Lezzet-i vuşlat için fūrkat-i yāri çekemem

542 Li-Cenāb-ı Nedīm

mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn

- 1 Gel ey esīr-i zūlf-i perīşānuñ oldıgum
Bilmez misūñ rübūde-i çevgānuñ oldıgum
- 2 Tāvūslar gibi çemenistāna çık yūri
Ey men fedā-yı hālet-i cevlānuñ oldıgum
- 3 Gördükçe bendeñi bu şeker-ḥandeler nedür
Bildūñ mi tūti-i şekeristān uñ oldıgum
- 4 Āgyār korqusundan ' acerb hīç bilür misin
Meclisde tā-be-şubḥ nigāhbānuñ oldıgum
- 5 Pek istedi efendimi ' İdin üçünci gün
Luṭf eyle gel Nedīmine kurbānuñ oldıgum

543 Li-Cenāb-ı Sāmī

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Dü-bālādur mey-i şāf ile ' ayş-i yek-dem-i ' ālem
Olur āyīne-i sāgarda dīger ' ālem-i ' ālem
- 2 Ne minnetdür le ' İme iddiḥār-i dirhem-i ' ālem
Ḥayāl-i cem' ü fiqdān ile peydā derhem-i ' ālem
- 3 Bün-i ḥum pāy-i taḥt-i ḥusrevān-i mülk-i ' işretdür
K' olur bir cām-ı memlū nūş iden anda Cem-i ' ālem
- 4 Sikenderveş boğazdan eyle icrā baḥr-i şahbāyı
Açılsun tengnā-yı sīneden sedd-i ğam-ı ' ālem
- 5 Se rūze reng ü būy-ı müste' āra genc-i gülşenden
Alur yıldız kadar ḥūrşīd naqd-i şeb-nem-i ' ālem
- 6 Girān-cānī-i naḥvet māni' -i kaṭ' -ı merātibdür
Olur evvel ḳadem işkeste pāy-ı süllem-i ' ālem
- 7 Cihān naqş-ı ber-āb oldıguñ añla ' āḳıbet-bīn ol
Şu üzre vaz' olunmuşdur esās-i muḥkem-i ' ālem
- 8 Nihāndur zīr-i faşş-ı devletinde zehr-i nā-kāmī
Degül şāyeste-i engüşt-i ragbet ḥātem-i ' ālem
- 9 Bu nūh beytūñ sezā her biri olsa zīver-i eflāk
Ki inşād itdi ṭab' -ı Sāmī-i mu' ciz-dem-i ' ālem

544 Li-Cenāb-ı Şābit

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Üftādenem ey serv-i revānum diye düşdüm
Düşmezdi bu söz ğaflet ile söyleye düşdüm
- 2 Hüm-hāne-i 'aşkunda kayup pāy-ı şebātum
Ser-mestī-i şahbā-yı lebüñle meye düşdüm
- 3 Bir neyzene üftāde olup dā'ire der-kef
Ālüfte maķamında hevā-yı neye düşdüm
- 4 Gögsüñde bir ĩmānı bütün yarı düşürdüm
Bir gül gibi berrāķ güzel sīneye düşdüm
- [180] 5 Mir'ātda hüsñüñ görüp ol māh dimez mi
'Aqlum gidiyor kalduruñ āyīneye düşdüm
- 6 **Şābit** kalem ile hünerüñ kānını buldum
Bir cevheri çok māyeli gencīneye düşdüm

545 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Düşsün aġyār o ğazāl ardına bir dem görelüm
Şaydı ne güne kıovar kelb-i mu' allem görelüm
- 2 Hayr gelmez bize ol muġ-beçe-i vaḫşīden
Bir müselmāna yakın āhūyı hem-dem görelüm
- 3 Çihre göstermeyelüm perde-i nā-maḫremden
Duḫter-i rez de olur mı bize maḫrem görelüm
- 4 Tügmesin açmaġa kıalsun hele Fettāḫ kerīm
Kuşaġı kıaydı ehem anı muķaddem görelüm
- 5 Hānçer-i çeşm-i bütān vaşfına düşmiş **Şābit**
Yāre-i sīne-i bī-kīneye merhem görelüm

546 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Mihr-i ruḫsārını vaşf itmege maṭla' bulamam
Kad-i mevzūnuna bir şīveli mışra' bulamam
- 2 Haṭṭ-ı nev-hīzini telmīḫe o çār-ebrūnuñ
Hüsñ-i ta' bīr ile bir naẓm-ı murabba' bulamam

3 Sūdmend olmadı çok şerbetin içdüm dehrüñ
Yine derd-i dilüme bâdeden enfa' bulamam

4 Meclis-i 'âlemi bir bir arasam ey **Vehbî**
Hele cem' iyyet-i hâtır gibi mecma' bulamam

547 Li-Cenâb-ı Sa'îd

mef' ulü fâ' ilätü mefâ' ilü fâ' ilün

1 Sen gelmeyince bezme gelür mi şetâretüm
Sensüz ider mi dehre ta' alluğ nezâretüm

2 Sâķî buyur şarâbı dök elden ayağa tā
Gitmez yabana olsa yolında hasâretüm

3 Çokdur egerçi söylenecek derd-i dil saña
Ammâ ne çâre bahşine yoқdur cesâretüm

4 Nüş-ı mey itmeme olsa da pür-neş'e sâķiyâ
Artar hemîşe sensüz olunca harâretüm

5 Ben nâzım-ı güzîde-i 'aşram güzel **Sa'îd**
İkrâr iderler ehl-i tabî' at mahâretüm

548 Li-Cenâb-ı Pertev

fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilätün fâ' ilün

1 Dâğ-ı miñnet şîve-i baht-ı siyâhumdur benim
Derd-i hasret çekdigüm kendi günâhumdur benim

2 Nâ-murâdîdür murâdum dehr-i hîcâ hîçde
Tenki-i ye's-i emel hâl-i refâhum dur benim

[181] 3 Şeh-süvârım bî-ñuzür rüzgâr oldum şanur
Reh-güzârında yelin bilmez ki âhumdur benim

4 Çekmedüm dâmânını bâr olmadum ammâ yine
İnciden ey gül seni hâr-ı nigâhumdur benim

5 İstinâd perdür **Pertev**-i zahîr ü melcâm
İttikâ-yı bâb-ı haқ peşt ü penâhumdur benim

549 Li-Cenâb-ı Nihâd

fe' ilätün fe' ilätün fe' ilätün fe' ilün

1 Rîziş-i eşkine cây oldu dürer-bâr gözüm
Ne kadar ağlar iseñ ağla yeri var gözüm

- 2 Gerçi nezzāre-i hūrşīd virür çeşme zarar
Görmek ister ne yapayum seni bīmār gözüm
- 3 Hāl-i hindūsı benüm merdümek-i çeşmümdür
Seyr ider sevdigümüñ rüyımı her bār gözüm
- 4 Āh bāzūlaruñ üstinde nedendür o yanık
Kime olduñ bu kadar söyle giriftār gözüm
- 5 Gözlerüm rāhuñı bir kerre daħı görmek için
Gözümüñ nūrı seni görmedi tekrār gözüm
- 6 Ağlasun ağlamadan ister ise kūr olsun
Eyledi rāz-ı dilüm ‘āleme izhār gözüm
- 7 Girye itdüñ niçe dem hasreti olduñ niçe yıl
Görmedüm gördigüñi eylemem inkār gözüm
- 8 İşte gül rüyı için gülşeni yer eyle begüm
Şu çemenzārda gel itme beni zār gözüm
- 9 Kırmızı şāl ile handān olarak oldu revān
Yine kan ağlamağa başladı nā-çār gözüm
- 10 Serv-i nāzum azacuk yatma temāşā eyle
Her zamān girmez ele böyle çemenzār gözüm
- 11 Göz göz oldu cigerüm hasret-i ruhsāruñ ile
Görmedüm sen gibi bi’llāh cefākār gözüm
- 12 Böyle maḥzūn koyup gitdi Nihādı ammā
Muntazırdur yine teşrīfine hemvār gözüm

550 Li-Cenāb-ı ‘Ārif

mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün mefā‘ İlün

- 1 İdüp cism-i nizārı za‘ f ile süzen neler çekdüm
Geçince kayd-ı esbāb-ı ta‘ alluḡdan çekdüm
- 2 Ne zehr-āb-ı sitemler nüş kıldum dest-i sākīden
Çekince cām-ı şahbā-yı murādı ben neler çekdüm
- 3 Ham itdi kametüm bār-ı elem kūyuñ hevāsında
Olinca rāh-yāb-ı cānib-i gülşen neler çekdüm
- 4 Belī çok şerḡa çekdüñ dāḡ yaḡduñ sen de ammā kim
Saña ey sīne bir kez bilseñ ammā ben neler çekdüm

5 Ne dāmen dāmen eşk-i ter-nisār itdüm reh-i vaşla
İdince ‘Ārif ol meh-rūyı ter-dāmen neler çekdüm

551 **Li-Cenāb-1 Neş’et**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

[182]

1 Cān-1 şīrīnimi telḡ eyledi zehr-ābe-i ğam
Nūş-1 cān nīş-i belā oldı baña merg-i kerem

2 Āb-1 tīg ile bu dil-teşnem iderdim risīr-āb
Cāna kār eyledigin añlamasam zehr-i sitem

3 Fülk-i ṭālī‘-i menḡusumı yād itme amān
Añma şu baḡt-1 denī kāfirini ol epsem

4 Söz ile aldanup ārām iderdi göñlüm
Şimdi güftāra da yoḡ kudreti bilmem n’itsem

5 Kāle gelmez kime taḡrīr ideyim ḡāl-i dili
Nice ta‘bīr ider aḡvālını kūra ebkem

6 Bu ḡarāb-ābādda yoḡdur baña cay-ı ārām
Böyle ṭurmaḡdan ise bāri yıḡılsam ğitsem

7 Naḡs u sa‘d añlamadum kevkeb-i baḡtum Neş’et
Āsumānda ‘acabā var mı nücüm-ı sersem

Ḥarfū’n-Nūn

552 **Li-Cenāb-1 Fuzūlī**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Hīç kim yā Rab benüm tek ḡalbi vīrān olmasun
Ḥān-mānı ‘aşḡ odıyle böyle sūzān olmasun

2 Ben perīşān olmam āh u zārdan derdüm o kim
İtdiği bī-dāda ol zālim peşīmān olmasun

3 Ḳurb-ı āteşden olur elbette dāmen-çide berg
Ben dimen ol gül-beden bizden girīzān olmasun

4 Āb-ı rūy-i ‘aşḡı pāy-mal eylemekde göz göre
Dīde-i aḡyar kür olsun da giryān olmasun

5 Bunca dem tirkeş-keşi oldı siḡām-i cevrünüñ
Ey kemān-ebürü neden luṭfuña şāyān olmasun

6 Gördigün zülf-i perîşân târ-ı bî-ķaydı şabâ
‘Aql u fikr ‘izzet-i ber-geşte semân olmasun

7 Ben **Fuzûlî** pervâ oldum sâye-i pîrânda
Külbe-i vîrân yeter seyr-i gülîstan olmasun

553 Li-Cenâb-ı Nevres

mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün

1 Dâğ-ı ğamuñ derûna dimem revzen olmasun
Sevdâlıdur gönül evi pek rüşen olmasun

2 Elbette uğrar âteşine bir sitem-keşüñ
Ey düd-ı âh gel felege bizden olmasun

3 Mîzâna ur görîşdigün ihvâni el-ħazer
Reh-ber taşavvur eyledigün reh-zen olmasun

4 Bir bî-sütün daħi yapılır seng-i ta‘neden
Bir nâ-murâd efendi esîr-i zen olmasun

5 Fevt oldu ise fırsat-ı câh itme âh u vâh
Degmez bu mürde mâteme pek şîven olmasun

6 Buldum ħazâ’in-i ğamı anda taraf taraf
Min-ba‘d rāzıyam dil-i vîrân şen olmasun

7 **Nevres** baña neşâtı gerekmez piyâlenüñ
Tek âteş-i derûnuma dâmen-zen olmasun

[183] **554 Li-Cenâb-ı Râğîb**

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

1 Mest-i cām-ı vuşlatuñ hicr ile mehtür olmasun
Gördiginden kimseler ‘âlemde mehcür olmasun

2 Kendi de mağmûm olur dil-şādî-i a‘dāsına
Düşmenüm maħzünî-i düşmenle mesrür olmasun

3 İnkisârından olur nüh künbed-i mînâ şikest
Ķalb-i ‘âşık elemân destinde meksür olmasun

4 Sâzkâr-ı kâr-ı ‘âlem kuvvet-i iķbâlde
Baħt-ı fîrüz isterüz bāzū-yı pür-zür olmasun

5 İ‘tirâf-ı cürm ile nâ-dâna hoş-terdür cezâ
Kimse **Râğîb** ğadr-i nâ-dân ile mağdür olmasun

555 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Dil-dār bā-nikāb hem olsun hem olmasun
Mağribde āfitāb hem olsun hem olmasun
- 2 Virme vücūdı noқта-i renc ile ribhe sen
Bī-şifr u bī-hisāb hem olsun hem olmasun
- 3 Vīrāne-i ferāgati ta' mīr it ey gönül
Çaşr-ı emel harāb hem olsun hem olmasun
- 4 Devlet bulınsa ni' met-i dünyāya kim baçar
Mürğ-i hümā kebāb hem olsun hem olmasun
- 5 Mest-i mey-i dü-ātişe-i la' l-i nābuñam
Sen var iken şarāb hem olsun hem olmasun
- 6 Devr-i ruḥında devr-i şarāba ne ihtiyāc
Gül mevsimi gül-āb hem olsun hem olmasun
- 7 Ferdāya şalma va' de-i vaşluñ gedālara
Hīç itme ictināb hem olsun hem olmasun
- 8 Ben ārzū-yı ye 'sümi aldum cihāndan
Ğālib de kām-yāb hem olsun hem olmasun
- 9 Buldum şafāmı sāye-i şems-i Hudāda ben
Dünyāda āfitāb hem olsun hem olmasun

556 Li-Cenāb-ı Ḥanīf

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilūn

- 1 Dimem ol şūḥ-ı cefā pīşe baña yār olsun
İtdüñ mi luḥfi kadar sevdicegüm var olsun
- 2 Bunca demdür kavlüñe eylemedüñ luḥf-i ḥiṭāb
Söyle ey şūḥ-ı cefā pīşe bir āzār olsun
- 3 Sevmeden geçdüm ol āşüfte menş-i dil-dārını
Ba' d-ez-īn ister ise şahid-i bāzār olsun
- 4 Cüy-ı eşkümlle olup bāğ-ı cemāli sīr-āb
Sebze-i ḥaṭṭı daḥi ' ayn-ı çemenzār olsun
- 5 Var mı bir şūḥ-ı cefā pīşe felekde āyā
Her ḥuşuşunda Ḥanīfāya vefā-dār olsun

557 Li-Cenāb-ı Neş'et

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

[184]

- 1 Gül-nihāl-i işvedür ol şüh' illet görmesün
Çeşm-i bīmārı hemān 'ālemde şıhhat görmesün
- 2 Kendi daḡı bir raḡīb olur dil-i şad-pāreye
Rūyını āyīnede ol māh-ṭal' at görmesün
- 3 Ḳanuma fetvā virürse ḡam degül ḡükm-i ḡazā
Da'vi-i 'aşḡı amān bir bī-mürüvvet görmesün
- 4 Meryem-i fikri olur ābisten-i ma'nī o dem
Rūh-ı ḡuds nazmumı zinhār Fıṭnat görmesün
- 5 Çarpılır 'Ārif gibi şūrīde-ḡāl-i 'aşḡ olup
Sen perī-zādı hemān dünyāda Neş'et görmesün

558 Li-Cenāb-ı Nef'ī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 'Aşıḡa ta'n itmek olmaz mübtelādur neylesün
Ādeme mihr ü maḡabbet bir belādur neylesün
- 2 Zülfine ḡalsa perīşān eylemezdi dilleri
Anı da taḡrīk iden bād-ı şabādur neylesün
- 3 Göñli dil-berden kesilmezse 'aceb mi 'āşıḡuñ
ḡamzesiyle tā ezelden āşnādur neylesün
- 4 N'ola ta'yīn itse zabt-ı mülk-i ḡüsni ḡamzeye
Zülfi bir āşüfte-i ser-der-hevādur neylesün
- 5 N'ola olsa muḡtarib ḡāl-i dil-i 'uşşāḡdan
Sīnesi āyīne-i 'ālem-nümādur neylesün
- 6 Olmasa Nef'ī n'ola dil-beste zülf-i dil-bere
Ṭab'-ı şühı dāme düşmez bir Hümādur neylesün

559 Li-Cenāb-ı Nābī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Yāre varsun peyk-i nālem āh u zārum söylesün
Āb-ı çeşm-i girye-i bī-iḡtiyārum söylesün
- 2 Çāk çāk-i sīne virsün mevce-i ḡamdan ḡaber
Çeşm-i ḡün-pāş-ı derūnum inkisārum söylesün

3 Ğonçe ğülsün ğül açılısun cüy feryād eylesün
Sen tur ey bülbül birāz ğülşende yārüm söylesün

4 Ārzü-yı vaşl ile şeb-zinde-dār olduğlarum
Ğirye-i ğasretle çeşm-i intizārum söylesün

5 Bende yoğ kudret edāya ğarf-i şevği **Nābīyā**
Ğāme-i rengīn-şarīr-i bī-ğarārum söylesün

560 Li-Cenāb-ı ‘İzzet ‘Alī Paşa

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

1 Ebrüya yār çīn-i girih-ğīr virmesün
Zinhār dest-i düşmene şemşīr virmesün

2 Bī’llāh kendi ğüsnine ğayran olur meded
Āyīne dest-i dil-bere taşvīr virmesün

3 Ser-beste-rāz-ı ‘aşğ olur fāş kimseler
Ol çeşm-i meste ruğşat-ı tağrīr virmesün

4 Bir ğün ider zuhūr tebāşir-i şubĥ-ı kām
Dil dest-i āha nāle-i şeb-ğīr virmesün

[185] 5 Tağdīre ser-nihāde ol ‘İzzet ki kūşisüñ
Bī-hüde taḅ‘ a zağmet-i tedbīr virmesün

561 Li-Cenāb-ı Belīğ

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

1 ‘Āşĩğ odur ki mecmu‘-ı ğübāna bağmasun
Manend-i āb-ı pāyine her servüñ ağmasun

2 Sāğī şu cām-ı ser-keşi ğıfz eyle kim şağın
Reşğ-āverān-ı meykede bir ğulb tağmasun

3 Yā Rab cihānda dil-şādenüñ keştī-i dili
Ğird-āb-ı baĥr-ı miĥnetde lenger bırağmasun

4 Ğāvfim budur ki sūziş-i ğayret-fezā-yı ‘aşğ
‘Aks-i nigārı āyīne-i dilde yağmasun

5 Mülk-i beğāda tālib-i eyvān olan **Belīğ**
Virān-serāy-ı ‘āleme bir miĥ ğağmasun

562 Li-Cenāb-1 Neş'et

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ğamuñ ma' müresi göñlüm ħarāb-ābād neylersün
Hevā-yı kākülüñle ħātırım ber-bād neylersün
- 2 Olur zünnār-ı beste küfr-i zülfüñ dersine şan' ān
Mededsin nev-niyāz-ı nāz olup üstād neylersün
- 3 Maĥabbet bī-sütünundan ki cūy-ı şīr-i vaşl aqmaz
Beni Şīrīn lehim sen eyleyüp Ferhād neylersün
- 4 Beyāz-ı dīde-i Ya' kúb Yūsuf penpe-i gūşı
Bilürken ey Zelīhā-dil idüp feryād neylersün
- 5 Fiğān kim penbe-i gūş-ı teraĥĥum āh-ı mazlūmān
Ceresveş ey dil-i zārum idüp feryād neylersün
- 6 Murād-ı ħazret-i 'aşqum 'azīzim ben mürīd olmam
Beni ey şeyĥ-i kāmīl eyleyüp irşād neylersün
- 7 Ĥumār-ı fūrkatı derd-i ser iken Neş'etā der-pey
Neşāt-ı neş'e-i vaşlı idüp mu' tād neylersün

563 Li-Cenāb-1 Cevdet

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 İçüb içüp de bu rütbe şarāb neylersün
Olup da ben gibi sen de ħarāb neylersün
- 2 Ĥazīneler telef itdük yolında cānānuñ
Şorar olursa göñül bir ĥisāb neylersün
- 3 Yetiş yetiş baña ey 'andelīb-i ĥoş nağme
Bu demde gülşene itmez şitāb neylersün
- 4 Uşanmaduñ mı ā zāhid riyā-yı nāfileden
Du' ālar oldığı yok müstecāb neylersün
- 5 O mest-i nāza didüm Cevdet' işret eylerken
Olup da ben gibi sen de ħarāb neylersün

564 Li-Cenāb-1 Pertev

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Artık bozuğı ben de tayayum mı ne dirsın
Ya' nī ki uşüliyle kayayum mı ne dirsın

- [186] 2 Dervîş ü şeh-i ‘aşra dimezler belî şāhum
Bed vaz’ ina hālkuñ tayanayum mı ne dirsın
- 3 Hālınce arar her kişi ‘ālemdede şafāsın
Yā ben kederüm kendüm arayum mı ne dersin
- 4 İtmışken efendim bu kadar tecribe sebkat
Yine sözüñi toğrı şanayum mı ne dersin
- 5 **Pertev** bu kadar mükrim iken çün ola maṭrūh
Ben de ‘aceb ol yine varayum mı ne dersin

565 Li-Cenāb-ı Nedīm

fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün

- 1 Ākıbet gön̄lüm es̄ir itdūñ o gīsūlarla sen
Hey ne cādūsun ki āteş bađladuñ mūlarla sen
- 2 Ğamze-i fettanuñı koyduñ ki yağdı ‘ālemi
Bağse ṭalmışken çeh-i Bābūlde cādūlarla sen
- 3 Böyle çābük geldūñ ey haṭṭ-ı siyeh ruhsārına
Var ise pervāza meşķ itdūñ piristolarla sen
- 4 Ben mi sākī olayım bezme dururken sevdiğüm
Böyle sīmin sađlar billūr bāzūlarla sen
- 5 Görmedeñ mecnūnlaruñ şahrādaki cem’ iyyetin
Sevdiğüm meşķ-i nigāh eylerdūñ āhūlarla sen
- 6 Serv-i dil-cūyumdan ayrı geşt-i gülşen istemem
Var yūri isterseñ ey eşķ-i revān cūlarla sen
- 7 Nāzdan hāmūşsun yoğsa zebānuñ duymadan
İsteseñ biñ dāstan söylersin ebrūlarla sen
- 8 Şūşsuñ tā böyle reftāruñ ki farķetmez bađan
Şöyle girseñ serv-i āzādum akar sularla sen
- 9 Bü’l-‘aceb āyyār-ı efsungersin ey kilķ-i **Nedīm**
Çok ṭabi’ at ser-ğoş eylersin bu dārūlarla sen

566 Li-Cenāb-ı Cāvīd

meṣ’ ulū fā’ ilātü meṣ’ ilü fā’ ilün

- 1 Nev-hilālüm ‘arz-ı hüsn itdükçe meh-rūlarla sen
Māh-tābı pīç ü tāba koyduñ ebrūlarla sen

- 2 Serv dāmen-keş olur izhār-ı reftār itmeden
Şu gibi akduqça bāğa qadd-i dil-cūlarla sen
- 3 Tercemān-ı şīve-i gāmen olur ebrūların
Güft-gūya başlasāñ çeşm-i sühan-gūlarla sen
- 4 Eyledüñ başarda-i ‘aşqa dili bend ü esīr
Ey Cezāyir āfeti ol sīm bāzūlarla sen
- 5 Çeşm-i bülbülden uçar reng-i hayāl-i şevk-i gül
Bāğa gitseñ ol ‘izārı verd-i hoş-būlarla sen
- 6 Āfitābı burc-ı ‘akrebde şanur seyr eyleyen
Hem-nişīn olduqça ol ağıyār-ı bed-hūlarla sen
- 7 Söyle Cāvīd’i neden ey nur-ı ‘ayn-ı Mevlevī
Döndürürsüñ dergeh-i şevkinde yā hūlarla sen

567 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- [187] 1 Kākülün bend eyleyüp zeyn itme şeb-būlarla sen
Bāğı başdan başa teşhīr it o gısūlarla sen
- 2 Dirhem eyler cevher-i canım Züleyhā-yı cihān
Yūsuf-āsā vezn olunsayduñ terāzūlarla sen
- 3 Bir nigāh-ı nāzdur bir nāfedür ser-māyesi
Sevdiğüm nisbet qabūl itmezsin āhūlarla sen
- 4 Pehlevānum eyledüñ ser-dāde-i hāk-i helāk
Niçe rüyīn-tenleri sīmīn-bāzūlarla sen
- 5 Baq senün serv-i ser-efrāzuñla bir mi naql-i bāg
Kendüñi bit tutma ey eşk-i revān cūlarla sen
- 6 Hāme-i Gālib kim olmuş pey-rev-i kilik-i Nedīm
‘İzzetā haddüñ mi gezme ol sühan-gūlarla sen
- 7 Ey gönül dergāh-ı Mevlānāda istignāda ol
Mīr ü paşadan ne kām alduñ tek-ā-pūlarla sen

568 Velehū

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Bāde-i ‘aşkı ićen içdi kebāb oldum ben
Sen yapılduñ gönül ammā ki harāb oldum ben

- 2 Hârem-i hüsnini ağıyâra niçün keşf ideyüm
Kendüme perde-i âhumla niķâb oldum ben
- 3 Ne ķadar cev̄r ü cefâ eyledi ta' bîr idemem
Bister-i yârda ķasret-keş-i h' âb oldum ben
- 4 Reng-i şahbâyı görüp yāduma geldi la' lüñ
Şandı meclisde gören mest-i şarâb oldum ben
- 5 Tâ olunca eşerüm sürme-i çeşm-i ' urefâ
Pây-ı erbâb-ı ma' ârifde türâb oldum ben
- 6 Vaşla dâ'ir alamam ağızuma ' İzzet bir ģarf
Edeb-âmüz-ı debistân-ı ' itâb oldum ben

569 Li-Cenâb-ı Es' ad Ğâlib Dede

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

- 1 Mest-i zehr-âb- ģazab ' aşık-ı ben-ģuyam ben
Mübtelâ-yı sitem-i nergis-i cādūyam ben
- 2 Hüsnine feyz-resândur bu dil-i âb-şüde
Ğülşen-i ravza-i ruhsâra aķar şuyam ben
- 3 Ögredür baña amân ģamze-i naģvet-düşmen
Yoģsa müstaĝnî-i eţvâr-ı tek-â-pūyam ben
- 4 Künc-i ģayretde bulur ģüsn-i niżâmı taḅ' um
Şuģ-ı meh-ḫal' at-ı âyİne-i zânūyam ben
- 5 Būy-ı ma' nî-i ģurūr öyle gelür ģâmemden
Ki diye sünbül-i bâĝ-ı dile âhūyam ben
- 6 Pîç ü taḅ eylemezem zülf-i girih-ĝîrāsâ
Ğâlveş âteş-i ruhsârına hindūyam ben
- [188] 7 Es' adâ müsta' id-i terbiyet-i ehl-i dilem
Ğerçi ĝülzâr-ı sūģanda ĝül-i ģod-rūyam ben

570 Velehū

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Şu virür tîĝ-i niĝâha eşk-bâr olduķça ben
Ğül ruģın sîr-âb ider âteş-nişâr olduķça ben
- 2 Ğamze-i ģün-rîzūñ itme sâķî-i şahbâ yeter
Ey cefâ-cū ḫâlib-i def' -i ģumâr olduķça ben

- 3 Sürmedür gerd-i yetīmī gerçi çeşm-i gevhere
 Āb olur dil hāk-bāz-ı iftikār olduğça ben
- 4 Tīg-i hicrūñ eyler ol fettān sedd-i āhenīn
 Hayretūnden ‘āzim-i terk-i diyār olduğça ben
- 5 ‘Aşık-ı nā-kām-ı kūyuñ it rākībi añlasun
 Reşk idermiş ehl-i ‘aşkuñdan şümār olduğça ben
- 6 Perde-i eflākden çıkdı figān-ı sāz-ı ‘aşk
 Bezm-i hicrūñde nevā-senc-i qarār olduğça ben
- 7 Hızr-ı keştī-i selāmetdür tenümde dāg-ı ‘aşk
 Pādişāhum zulm ile şöhret-şi‘ār olduğça sen
- 8 Māh kim faşş-ı nigīn-i çerhdur güm-nām olur
 Halka-i meclisde ehl-i ‘aşka yār olduğça sen
- 9 Ğālibūñ hālin begüm kııl çeşm-i şūhundan su’āl
 Ol harāb olmaqdudur mestāne var olduğça sen

571 **Velehū**

fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilūn

- 1 Çeşmüñüñ gāyetle fettān oldığın bilmez misin
 Fitneler andan nümāyān oldığın bilmez misin
- 2 Bir bölük üftādeyi bilmezlenüb itme helāk
 Böyle şeylerden begüm kan oldığın bilmez misin
- 3 Cem‘ olup zencīr-i zülfüñde esīrān her gice
 Başka başka ‘ahd ü peymān oldığın bilmez misin
- 4 Ka‘be-i kūyüñde maṭlab-ḥ‘āh olan mecnūnlaruñ
 Ekserī hācī-peşīmān oldığın bilmez misin
- 5 Kec-külāh-ı nāz olup nolsun tağıtmağ perçemüñ
 Göñli ‘uşşākuñ perişān oldığın bilmez misin
- 6 Sırr-ı ‘aşk ifşāsına Ğālib ne lāzımdur telāş
 Hāller ma‘lūm-ı yārān oldığın bilmez misin

572 Li-Cenāb-ı Nedīm¹²⁰

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 La' l-i nābuñ çāšnī-senc-i i' itāb itmez misin
Luṭf idüp ḳahr ile olsun bir ḫiṭāb itmez misin

2 Ḳāmetin seyr eyle inṣāf it o bālā mıṣrā'ı
Zāhidā sen ṣā' ir olsañ intiḫāb itmez misin

3 Perde-pūş olduḳda ḫāt ruḫsārına fikret hele
İtdiḡüñ işlerden ey meh-rū ḫicāb itmez misin

4 Gāh engüşt-i muḫannāsın gehī la' lin emüb
Dāne-i 'unnāb ile nūş-ı şarāb itmez misin

[189] 5 İşte şubḫ oldı aman mestānesin kāfir yeter
Ba' d-ezin bir laḫza meyl-i cāme-ḫ'āb itmez misin

6 Yoḳ mı bir luṭfuñ **Nedīm**-i zārına 'īd üstüdür
Defter-i hicrānı sulṭānum ḫisāb itmez misin

573 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Ḥaṭṭ-ı sebz olmuş bedīd ol gerden-i kāfurdan
Ey 'aceb çıḳmış zümür-rūd ma' den-i billürdan

2 Mey terāviş eyler emdükçe turunc-ı ḡabḡabın
Şöyle sīr ol mest-i nāzım neş'e-i pür-zürdan

3 Tā kemergāhında gördüm mevc ururdu muṭrıbuñ
Şöyle taşmış naḡme-i ter kāse-i ṭanbürdan

4 Dün çemende sevdiğüm mestāne geçdüñ baḳmaduñ
Serv refṭārın görüp başın şalardı dūrdan

5 Mū-be-mū diḳḳatler itdüm ḳıl ḳadar fark itmedüm
Ḳaşların bi'llāh begüm düşündeki semmürdan

6 Sā' idin būs eyledüm gel gel amān ey dil saña
Tāze şeft-ālū ḳopardum ol nihāl-i nūrdan

7 Nā-tüvānum şöyle kim mecrūḫ olur cismüm **Nedīm**
Geçse-ZİR-i sāye-i müjgān-ı çeşm-i mürdan

¹²⁰ Nedīm'in bu gazeli metindeki 468. gazelle aynıdır; mükerrer yazılmıştır.

574 Li-Cenāb-1 Şābit

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Aḥaffdur bāde-i ter fazla-i huşk-i mürāyīden
Eşeddür zaḥm-ı ejderhā-yı berrī mār-ı ābīden
- 2 Bu gün kālā-fürüş-ı keyfden ' İdiyye kesdürdük
Birer içlik mülükī çekme tāri şarābīden
- 3 Yine fetvāyesi ol āteşī dībādan ehvendür
Mecūsīnün füzündür ğayzı İslāma kitābīden
- 4 Bize baba-yı ' ālem bir cevān-ı sāde-levḥ olsa
Uşanduk gūne gūne reng-i ḥübān-ı zübābīden
- 5 Deriden kīsesi var nāfenün meclisde ṭoldurmuş
O şūḥūñ lūlesinden dökduği meşk-i kebābīden
- 6 Bahār eyyāmı geldi müsta' iddān-ı cünün nişler
Varup feyz alsalar dār 'ş-şifā şeyḥī külābīden
- 7 Uçur Şābit temennā menzilin zer-düz-ı ' irfāna
Bir örnek iste nev-peydā kumāş-ı pāk-i Nābīden

575 Li-Cenāb-1 Sāmī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 İhtirāk-i necm-i baḥtı bilmezüz eflākden
Āh kim yanduk ṭutuşduk şu' le-i idrākden
- 2 Ğonçe-i şad-berg açıldukça hezār-i gülşene
Şerḥ-i ḥāl eyler dil-i ḥün-geşteyi şad çākden
- 3 Nā-tüvānāndur sebab ' aşkuñ ser ü şāmānına
Dūdmān-i şu' le cem' iyyet bulur ḥāşākden
- 4 Rūşen olmaz mı tevāzu' -pīşenuñ ' izzeti
Āfitāb olduḡça gevher-çīn-i şeb-nem ḥākden
- [190] 5 Sūzişüm ol şem' -i naḥvet-şu' le bilmez olsa da
Şafḥa-i nāmem per-i pervāne-i çālākden
- 6 Varımı şarf-i cehāz-i duḡter-i rez eyledi
Ākıbet oldu tehī desti nümāyān tākden
- 7 Dāmen-i ādābın eyler şüste çirk-i cürmden
Şāmīyā ser-mest olan şahbā-yı ' aşk-i pākden

576 Li-Cenāb-1 Nevres

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Gördi gelmez cūy-1 şīr-i vaşl-1 Şīrīn taşdan
Mevc-i āb-1 tīşeyi Ferhād āşurdı başdan
- 2 Perde-i şebde temāşā eyler nūr-1 a' zāmı
Bir çekimlik sürme itse var gözüm huffāşdan
- 3 Nağme-perdāz-1 enāniyyet olur Manşūrveş
Levh u levn ü nakşı temyīz itmeyen nakķāşdan
- 4 Ebruvān baş başa virmiş gözler olmışdur kemīn
Hīç hālāş olmak ne mümkün bu kadar evbāşdan
- 5 Reh-zen-i kām oldı āhır saña ihvān-1 tarīķ
Nevresā dirdüm bu yolda pek şaķın yoldaşdan

577 Li-Cenāb-1 'Ārif

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Hıfz idüp tīr-i te'essürden faķīri yaradan
Zerre pūş oldum ser-ā-ser hırķa-i şad pāreden
- 2 İztrāb-1 hāl bādī-i sūkūnet oldıķı
Tıfl iken ma' lūm oldı cünbūş-i kehvāreden
- 3 Kālbi yüz biñ pāre olsa haņçer-i āzār ile
İç yüzinden geçmez erbāb-1 tama' bir pāreden
- 4 Sūr-1 İslambol bürüc-1 ma' rifetdür 'Ārifā
Her yedi kule nişandur seb' a-i seyyāreden

578 Li-Cenāb-1 Fehīm

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Haţt-1 sebz-i güller hān rengīn olur āyīneden
Tūtī-i nezzāre revnaķ-çīn olur āyīneden
- 2 Hande itse cevher-i eşküm görüp ol meh-liķā
Dürr-i dendān hūşe-i pervīn olur āyīneden
- 3 Cām-1 meydür salţanat baķş eyleyen İskendere
Rind-i şahbā-1 nūş Cem-āyīn olur āyīneden
- 4 Sürme-i bahtum degül çeşmüñ sebep hāmūşuna
Sırr-1 hayret her nefes telķīn olur āyīneden

- 5 Ol perī-rū cāygāh itdükçe mīnā-yı dili
Reng-i şahbā ferş olup bālīn olur āyīneden
- 6 Düşmen-i rüşen-zamīr andur sipihr-i tīre-rū
Gerçi zengī şerm idüp pür-kīn olur āyīneden
- 7 Cüşiş-i eşke sükūnet virdi şevķ-i ‘ārīzuñ
Cilve-i sīm-āb pür-temkīn olur āyīneden
- [191] 8 Nev-zemīn açdı **Fehīmā** tīşe-i Ferhād kilk
Şafvet-i cūy-ı hüner Şīrīn olur āyīneden

579 Velehū

mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

- 1 Hazer kıll ey sitem-cū germ-i āh-ı şubḡāhumdan
Yanar düzaḡ daḡi ḡālā şerār-ı nār-ı ahumdan
- 2 Giderken İşfahāna hasret-i Leylā nigāhuñla
Çekerler sürmeyi çeşm-i ḡazālān ḡāk-i āhumdan
- 3 Degül te’sīr-i meyden ḡamret-i ruḡsār-ı rengīnūñ
Gül-i rüyuñ kızarmış şu‘le-i germ-i nigāhumdan
- 4 Gidersem kabre böyle iştiyāk-i ḡaḡ-ı la‘lūñle
Çıkar hep reng-i yāḡūt u zümürüd her giyāhum dan
- 5 Sevād-ı ḡaḡ degüldür setr iden envār-ı ruḡsāruñ
Kusūf-ı māh zāhir olmada baḡt-ı siyahumdan
- 6 ‘Aceb rind-i siyeh mestüm yazılsa defter-i cürmüm
Olur ‘ālem süveydā noḡḡā-i nūn-ı günāhumdan
- 7 **Fehīmā** Ḳāf-ı ‘aşḡında iken ‘ārif-i Rūmuñ
Gelür ‘Anḡā-yı himmet feyz alur zıll-i külāhumdan

580 Li-Cenāb-ı Rāḡīb

mef‘ūlü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Ey ḡüsn-i şu‘le-tābımı zīr-i niḡāb iden
Ecsād-ı ‘āşīḡānı ruḡuñdur kebāb iden
- 2 ḡaḡḡuñ ḡayālidür baña müy-ı dimāḡ olan
Zülfüñ hevāsıdur beni aşūfte-ḡāb iden
- 3 Evzā‘-ı nā-mülāyim-i aḡbāb ola meger
Ehl-i kemāle çerḡ degüldür ‘azāb iden

- 4 Olmaz girān bizā[‘] a-i kālā-yı i[‘] tibār
Bu bender içre sūd u ziyānın hisāb iden
- 5 İz[‘] āc-ı halk olsa da zī-kıymet[‘] āķibet
Pāy-māl olur mişāl-i rikāb irtikāb iden
- 6 Bī-tābī-i tehālūk ile yolda kaldı hep
Ser-menzil-i merāme vaķitsüz şitāb iden
- 7 Beñzer o şaħşa yüzi gül-endūd ola şanur
Müy-ı sefīdi şüste-i reng-i hıızāb iden
- 8 **Rāģib** müdāheneyle riyādur zamānede
Dünyāyı şanma cevr ü sitemdür ħarāb iden

581 Li-Cenāb-ı Şābit

mef[‘] ūlū mefā[‘] ĩlū mefā[‘] ĩlū fe[‘] ūlūn

- 1 Sālik geçemez bu memerūñ nīk ü bedinden
Tā nīk ü bedin geçmege farkı şadından
- 2 Mecerūħ yatar ġāyeti yok şāh-süvārañ
Bu ester-i bed-ħüy-ı cihānuñ lekedinden
- 3 Çok[‘] ibret alur dīde-i aşhāb-ı başīret
Hengām-ı ħaşāduñ serilen her demedinden
- 4 İllāyı idüp maħkeme-i ħalbde işbāt
Nefy eyleyelüm lāyı şehādet beledinden
- [192] 5 Yutdurdı tama[‘] oltasını Ādeme şeytān
Āvīze idüp dāneyi tār-ı ħasedinden
- 6 Zehr-i ħāsedı düşmenūñ ef[‘] ĩ gibi gitmez
Ta çıķmayıcaķ rūħı ħamīş-i bedeninden
- 7 **Şābit** bize bu zāviye-i faķr ü fenānuñ
Bir nermliceķ geldi libās-ı nemedinden

582 Velehū

mef[‘] ūlū mefā[‘] ĩlū mefā[‘] ĩlū fe[‘] ūlūn

- 1 Ķan ağladı dil ol büt-i tersāsı yedinden
Ser-māye-i ĩmānını çalmış sepedinden
- 2 ĩmānı degül cānını da alsa faķīrūñ
Hīç cānı mı var şormaġa elde senedinden

- 3 Varursa meded-ḥāhlığa kūyuña aǵyār
Bir cins kötek yir ki geçilmez mededinden
- 4 Aǵyār da müneccim gibi vaқта mutaraşşıd
Furşat gözedür dil-bere çāh-ı raşadından
- 5 Āmāde ser-engüşt-i şehādetle ḥisābından
Şor cā'iz ise küşte-i çeşmi 'adedinden
- 6 Bir micbere-i tevbe ider meclisi taḥḥīr
Kürrāş-ı faşl fazlasınuñ büy-ı bedinden
- 7 Bir çihre-i kec görmeyelüm kimsede **Şābit**
Zaḥmet de çerkerseñ n'ola çeşmüñ remedinden

583 Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

- 1 Ğayret virince kendüñe aǵlardı Kūh-ken
Ḥün-ı cigerle tīşeyi yaǵlardı Kūh-ken
- 2 Ḥavf-ı raḳīb idi ğamı Şīrīnden degül
Taşlarla rāh-ı Ḥusrevi baǵlardı Kūh-ken
- 3 Kuhsār-ı 'aşқа tīşesi tāḳat getürmeyüp
Ber-'aks olunca baǵrını dāǵlardı Kūh-ken
- 4 İtdükçe zūr-ı tīşe 'araḳ-rīz-i iztırāb
Cūlar yerine kendisi çağlardı Kūh-ken
- 5 Ferhāduñ āh-ı serdine taşlar iderdi āh
Mecnūn şanurdu deştde taǵlardı Kūh-ken
- 6 Deşt-i cünūnda şöhretüm eylerdi anı pest
Ḳalsaydı bu zamāna aşāǵlardı Kūh-ken
- 7 'İzzet benüm gibi der-i Mollā Celālde
İrğad olaydı işini şaǵlardı Kūh-ken

584 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

- 1 Çekmiş mey-i maḥabbeti la'li şarāb iken
'Uşşāḳı cām-ı 'aşḳı ile neş'e-yāb iken
- 2 Düşmiş şikenc-i zūlfüñe bir sīm-gerdenüñ
Olmış esīr-i ğam şeh-i mālik-riḳāb iken

- [193]
- 3 Bir gül-ruḥuñ ḥayāli ile eşk-i ter döker
Ḥoy-kerde rūyı ğıbtā-i verd ü gül-āb iken
- 4 Maḥmūrī-i nigāhına ḥayrān bir āfetüñ
Çeşmi şarāb-ı nāz ile mest ü ḥarāb iken
- 5 Olmuş nesīm-i ‘aşk ile hem-seyr-i gird-bād
Ḥüsn-i girān-ḳadr ile sengīn riḳāb iken
- 6 Bir tıfl-ı ebcedüñ sabaḳ-ı ‘aşkıñı oḳur
Ma‘nā-yı ḥaṭṭ u ḥālī müselleḡ kitāb iken
- 7 Olmuş ḥālīde sīḥ-i ciġer-düz-ı ‘aşka ḥayf
Tāb-ı ruḥuyla sīne-i ‘ālem kebāb iken
- 8 Bir lāle der-hevāsı ile āh-ı germ idüp
Şolmuş ‘izārı gül gibi pür-āb u tāb iken
- 9 Olmaḳda cūş-ı ‘aşk ile dūr-dāne-pāş-ı eşk
Bu nüh-sadeḡ-i yem ṭalebinde ḥabāb iken
- 10 Bir ḥaṭṭ-ı ‘anberīn için olmaḳda sūznāk
Sevdā-yı ḥālī dāġ-ı dil-i müşġ-nāb iken
- 11 Mümkün mi nazm-ı Rāşidi tanzīr **Vehbīyā**
Baḥş-i sūḥande her sözi faşl-ı ḥiṭāb iken

585 Li-Cenāb-ı Fıṭnat

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Mu‘ teberdür şāf-ı gevher dehrde nā-kām iken
Her güherden ḳadri elmāsuñ füzüñ bī-nām iken
- 2 Neşve-yāb olmaz mı manşıb ile erbāb-ı ḥıred
Cāh-ı iḳbāl-i cihān cām-ı ḥumār encām iken
- 3 Bezme gel kim her zamān olmaz müşa‘ id rüzġār
Zevraḳ-ı saḥbāyı ḳullān sāḳiyā eyyam iken
- 4 Ārzū-yı gerden-i sīmīn ü ḥāl-i ‘anberīn
Ḥaṭırumdan bir nefes çıḳmaz ḥayāl-i ḥām iken
- 5 Şā‘ ir-i mu‘ cīz-şı‘ ār olsun ‘aceb mi **Fıṭnatā**
Nev-be-nev feyż-i ilāhī ṭab‘ inā ilhām iken

586 Li-Cenāb-ı Sāmī

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Sensüz olur nigāhuma seyr-i çemen diken
Belki meşām-i cānuma bŷy-i semen diken
- 2 Tebrīd itdi benden o gül-rŷyı rŷzgār
Her mŷyum oldu serdī-i ğamla diken diken
- 3 Müjgānı sŷzen ide meger rişte cānını
Ol cism-i nāzenīne göre pīreheh diken
- 4 Hıağ geldi rŷy-i yāre gül-i āfitābdan
Gösterdi bāğbān-i ezel nŷrdan diken
- 5 Şad çāk olmasun mı dil-i zārı bŷlbŷlŷñ
Dā'im kenār-ı ğonçede nāvek-figen diken
- 6 Olsa nigāh-i germ temāşā-yi hŷsn-i yār
Müjgān-i çeşm-i hayret olur dil-şiken diken
- 7 **Sāmī**-i zāra bŷse-i la' lin diriğ ider
Bilmem o gül-izāra olur mı dehen diken

587 Velehŷ

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- [194] 1 Nigāh mŷmkin mi gül-çīn ola ruhsār-i dil-ārādan
Zihām-i fevc fevc-i nŷr-i enzār-i temaşādan
- 2 Fezā-yı rāstīde sāk-i şıdķı eyleyen teşmīr
Olur rif' atle berter naħl-i şīrīn-mağz-i ğurmādan
- 3 Felek nađdīne-ħ'āh-i eşk-i maħrŷmī-i ğātırdur
Ħarīdār-i metā' -i reste-bāzār-i temennādan
- 4 Eşer eyler mi kıanda nīş-i zehr-ālŷde-i zenbŷr
Gider mi lezzet-i nażmum zebān-i daħl-i bī-cādan
- 5 Olur hem-dŷş-i ' izzet ' āķıbet dil-beste-i miħnet
Nŷmāyāndur bu ma' nā bestegī-i teng-i kālādan
- 6 Amān bilmez yine tīğ-i kazā-te'sīr-i müjgānı
Dehān-i şekvedŷr yek-pāre ten zaħm-i ser-ā-pādan
- 7 Tabaşbuş ittiħād-i şāf-ıab' āna delīl olmaz
Virŷr mīnā-yi meclis çīn-i cebhe mevc-i saħbādan

8 Haķīkatle mecāzuñ aşl ü fer' in bildi pervâne
Görindikçe dü şu' le pertev-i fânüs-i mīnādan

9 Olinca Rāgīb-i pākīze-gūya pey-rev ey **Sāmī**
Şadā-yı āferīn-bād oldı zāhir şaḥş-i ma' nādan

588 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Geçmem ol ebrū-yi pür-çīn-i kemān-te 'şīrden
Cism-i zārum geçse tīrāsā eger zih-gīrden

2 Tīz-ṭab' ān-i zekā pür-pīç ü tāb-i ğuşşadur
Münfehimdür cevher-i āyīne-i şemşīrden

3 Āteş-i pür-şu' leyi berkile taḥşīn itmedür
Çāre yok ḥıfz-i umūra perde-i tedbīrden

4 Ḥātır-i rūşen-dilānı yıķma kim vā-restedür
Ḥāne-i mir 'āt-i işkeste ser-i ta' mīrden

5 Ser-fürūdur herkese encām-i kār-i ser-keşān
Eyle bu ma' nāyı istidlāl ḳadd-i pīrden

6 Pür-cigerdür künc-i tenhāyīde ser-mestān-i ' aşķ
Sāġar-i bezm-i cünün oldı dehān-i şīrden

7 Künc-i istiġnāda āġuş-i temennā-bestedür
Fārigüz gīrāyī-i ser-ḥalkā-i zencīrden

8 Tıfl-i nā-dāna şeb-i tārīkde eyler Ḥudā
Şāh-rāh-i rızķı rūşen meh-tāb-i şīrden

9 Anda var ümmīd-i bih-būdī bu merhem nā-pezīr
Zaḥm-i kilik-i bed-sūḥan efzūnterdür tīrden

10 Mürtesemdür her büt-i rūḥ-āşinānuñ şūreti
Farķ olunmaz levḥ-i dil mecmū' a-i taşvīrden

11 Nazm-i Rāşid tuḥfe-i pākīze-i İzmirdür
Ḥübterdür **Sāmī**yā bŷy-i gül-i Keşmīrden

589 Li-Cenāb-ı Fıṭnat

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 'Abesdür ey dil ümmīd-i vefā ol nāz-perverden
Gelür mi bu meşāma ḥūşe-i verd-i muşavver

[195]

- 2 H̄ayāl-i ‘ārız-ı cānān ile zann itme dūd-ı āh
Zemīn-i sīnede sūnbül biter tohm gül-i terden
- 3 Mehe noksān u h̄ürşīde zevāl irmekde rüz u şeb
Görür rüşen-dilān-ı mürde zarar çerh-i sitem-kerden
- 4 Tabī‘ at rüşen olmaz olmaduqça dīde-i haq pīş
Alur mı beyt-i bī-revzen ziyā h̄ürşīd-i enverden
- 5 İdince āşikāra mihr-i rüyün ol kıyāmet-ı kadd
Kalur mı keşret-i ‘uşşāk ile baq kūy-ı maşşerden
- 6 Leb ü dendānını vaşf eyle āb u tāb ile yārūñ
Yem-i endīşeden **Fıtnat** çıkar dürr ile gevherden

590 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Kaddi olsa çün kemān havf itme mekr-i pīrden
Atma yabaña sözin āl peyāmı tīrden
- 2 İtmeyince dest-i naqqāş-ı kazā şüret-pezīr
Rū-nümā olmaz ecel āyīne-i şemşīrden
- 3 Bir de itmiş çāh-ı gamdan günde biñ Bījen hālāş
Rüstemi kim kırtarur ser-pençe-i taqdīrden
- 4 Bulmaz Eflātūn bu çāh-ı ser-nigūnda kaçre āb
Dönse ger dülān-ı gerdūn kuvvet-i tedbīrden
- 5 Sāhil-i āmālden vā-reste ol maluñ virüp
Al bu cevher-pāre nuşhı mevc-i dāmen-gīrden
- 6 Çerh gāfildür verā-yı perde-i esrārdan
‘Aks ümīd itme haṭā āyīne-i taşvīrden
- 7 H̄üsni te’vīlin şafāsın naql ider zindāniyān
H̄‘āb-ı muzlim rüşenāyī-baḥş olur ta‘bīrden
- 8 Vüs‘at-i deşt-i cününü fehm ider seyr eyleyen
Tengnā-yı mülk-i ‘aqlı halka-i zencīrden
- 9 Birde olmuş telhī-i ‘aşkuñ soñı şīrīnter
Zehr içürdi neyleyem Ferhāda cūy-ı şīrden
- 10 Pertev-i mihr-i hünerden iktibās-ı feyzdür
Sāmī-i üstādı ‘İzzet maqşadum tanzīrden

11 Gencüz ammā kândan ümmîd-i cevher itmeyüz
Her ne kim biz istedükse istemişdük Pîrden

591 **Li-Cenâb-ı Ğâlib**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Geldi cevher tîğ-i âteş-bârına âyîneden
Haç yazıldı cünbiş ü etvârına âyîneden

2 Hîç tâbîb-i cân olur mı öyle cellâd-ı nigâh
Türbesi var dîde-i bîmârına âyîneden

3 Kaşdı rüy-ı dil degül telkîn-i hayretdür baña
Şâf ma' nâ virmişem güftârına âyîneden

4 Çâh-ı endîşemde seyr it fitne-i Hârûtını
Bir nazar kıl gamze-i şehhârına âyîneden

5 Fikr-i tañzîr-i Niyâz itmededür **Ğâlib** meger
Tâb virmiş şüret-i eş'ârına âyîneden

[196]

592 **Li-Cenâb-ı Râğıb**

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

1 Hâlâvet-yâb olur mı ni' met-i elvân-ı dünyâdan
Dehen-şüy olmayanlar bûs-ı dâmân-ı müdürâdan

2 Hevâ-yı nefsdan ser-mâye-i 'izzetdür istiğnâ
'Azîz olmazdı Yûsuf çekmese dâmen Züleyhâdan

3 Biri bîm ü biri ümmîd ile itdi kebâb âhîr
Fiğân dest-i leb-i hâmuşdan evvel çeşm-i güyâdan

4 Sevâd-ı perde-i haţta tevârî itme 'illette
Kıyâmet kopsa geçmez yek ser-i mü dil o sevdâdan

5 Degül hâlî perîşânî-i kâkül fitne-i haţdan
Haber şormak haţâdur peyk-i âh-ı peymâdan

6 Ser-â-ser hüsn ü ân-ı şîvedür yek-kâlîba mesbûk
Budur fehm itdigüm ma' nâ-yı nâzik ol ser-â-pâdan

7 Leb-i cân-bağşınıñ i' câzına söz yok leţâfetde
Tekellüm eyledükçe farq olunmaz lafzı ma' nâdan

8 Degüldür boş tehî-destî-i nağd-i vaqti olmağ var
Kühen-rindâne sâķî dest-keşlik câm-ı şahbâdan

- 9 Kapāğı şāma atmağdur dil-i şūrīdenüñ fikri
Rehā bulsa eger zencīr-i zūlf-i şūh-ı şehbādan
- 10 Vefādur mümkün-i ma' dūm ancak ittifağ üzre
Muḥālīfdür baḥşlar kīmyādan zāt-ı anḳādan
- 11 Raḥīḳ-ı şafvetüñ tekdīr imiş ḥüsn-i mükāfātı
Anuñçün derd-i serdūr çekdigüm **Rāğīb** aḥibbādan

593 Li-Cenāb-ı Fāzıl

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Nūr-ı rüyuñ zāhir oldı ferde-i semmürdan
Güyyā ḥürşīd çıkmışdur şeb-i deycürdan
- 2 Kuvvete aldanmasa birdür 'aşḳda şāh u gedā
Ḥavf ider vādī-i 'aşḳ içre Süleymān mürdan
- 3 Āferīn ol mūmyānuñ kuvvet-i teşḫīrine
Mūy ile bir kūh-ı vālā ḳaldurur billurdan
- 4 Mey degül āmed şed enfās ḥattā çeşmüme
Bī-ḥicāb olur 'ayān ol gerden-i billurdan
- 5 Fikr-i āteş-nāk **Fāzıl**dur bu şi' r-i ābdār
Mā-i ṭūfāndur zūhūr itmiş yine tenevvürden

594 Li-Cenāb-ı Āzerī

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Telḫ itdi 'işümi lebüñi nūş-ḥand iden
İtmiş seni ṭabīb beni derdmend iden
- 2 Zencīr-i 'aşḳda beni pā-beste eyledi
Cān gerdeninde ḥalḳa-i zūlfüñ kemend iden
- 3 Āteş bıraḳdı micmere-i ḳalb-i 'āşıḳa
Ruḥsārın üzre dāne-i ḥālūñ sipend iden
- 4 Gitmiş şekīb ü şabrı sevüp sen sitemgeri
Şabr it belā-yı 'aşḳa diyü baña pend iden
- [197] 5 Dest-i ümīdüm eyledi kūtāh **Āzerī**
Yārūñ nihāl-i kāmētini ser-bülend iden

595 Li-Cenāb-1 Şābit

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Saña her meclisinde söylerüz sen mulzem olmazsın
Degül kürsiye vā' ız göge çıksañ ādem olmazsın
- 2 Bizüm bir başka vādī semtümüz var duğter-i rezle
Şafā geldüñ sen ey zāhid bu bezme mağrem olmazsın
- 3 Ne ma' cün oldıguñ ma' lümumuzdur ey hımār-ı çerğ
Bu hāşşiyetle sen zağm-ı derūna merhem olmazsın
- 4 Hevālanduñ yeter ey şa' ve-i dil dīde-bāz ol kim
Düşersin çengine ol ispiri şūhuñ kem olmazsın
- 5 Lebūñden Şābitüñ mağlūbı bir harf-i vişālūñdür
' Aceb nāzendesin hem kâ'il olursın hem olmazsın

596 Li-Cenāb-1 Sürürī

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Saña kimdür diyen māh-ı sipihr-ārāya beñzersin
Fürüg hüsünle hürşīd-i rağşāndan füzūntersin
- 2 Degülsin mihr-i ruğsār ile yāruñ bağse tāb-āver
Sitārem gibi ey māh-ı felek bī-ğuvvet ü fersin
- 3 Mu' īd-i hücre-i ' aşğum müderris-zāde bir şūha
Sebük-ğānān-ı fenn-i fitne andan öğrenür dersin
- 4 ' Aşā-yı āh ile sā'il misin derbān mısın ey dil
Çapusın ol şeh-i evreng-i hüsnüñ böyle beklersin
- 5 Sürürī n'ola neşr itse cihāt-ı sitte evşāfuñ
Güzelsin gencsin cānsın civānsın tāzesin tersin

597 Li-Cenāb-1 Nābī

mef' ulü mefā' īlü mefā' īlü fe' ulün

- 1 Ey nāme sen ol māh-liğādan mı gelürsin
Ey Hüdhüd-i ümmīd sebādan mı gelürsin
- 2 Ālūde-i hūndur yine dāmān ü giribān
Ey ġamze-i hūn-ğār ġazādan mı gelürsin
- 3 İtmiş saña dil-ğastelerüñ hāleti te'sīr
Ey çeşm-i siyeh dārü's-şifādan mı gelürsin

- 4 Vā' ız bizi taḥvīf ile teşvīşe düşürme
Sen maḥkeme-i rüz-ı cezādan mı gelürsin
- 5 Bilsem ne için varmış idūn kūyına ey eşk
Taḥrīk-i ğāzabdan mı recādan mı gelürsin
- 6 **Nābī** ğazeli gibi hoş-āyendeliğin var
Ey yār-ı devā-baḥş Ruhādan mı gelürsin

598 Velehū

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- [198] 1 Gül-çīn olamaz dest-i temennā çemenümden
Leb-beste-i nāzum söz alınmaz dehenümden
- 2 Ol Yūsuf-ı ḥüsnüm ne kadar olsa da ter-dest
Bū-düzd olamaz bād-ı şabā pīrehenümden
- 3 Ol āyīneyüm kim göremez ṭālib-i vaşlum
Bir şüret-i ümmīd ser-ā-pāy tenümden
- 4 Bir tāze nihālüm ki dehānum gibi yokdur
Ālūde-leb-i dā' iye sīb-i zeḳanumdan
- 5 'Uşşākı helāk eylemege ḥançer-i ḥübān
Furşat mı bulur ğamze-i ḥāṭır-şikenümden
- 6 Mümkün mi ḥam-ı zülfüne bend olmaya 'uşşāk
Āhū-yı şabā reste degülken resenümden
- 7 Dil-ber deheninden bu nev-āyīn ğazel olsun
Nābī yine yārāna hediye sūḥanumdan

599 Li-Cenāb-ı Neş'et

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 İklīm-i ṭābi' atda olur sūr-ı hümāyün
Ṭoğduqça sa' ādet ile şeh-zāde-i maẓmün
- 2 Ey baḥr-ı belā ey dil-i pür-ḥün ne bu cūşış
Her dürr-i yetīmüñ şadefi māder-i Ceyḥün
- 3 Āşüfte dimāğ olsa ider mi heves-i kām
Bu 'aql-ı ḥod-ārādur iden 'ākili Mecnün
- 4 Āyīne-i ğayret ruḥ-ı cānānda ḥayfā
Her dem görünür şüret-i maḳşud diger-ğün

- 5 İksîr-i ma'ânî ile ben Cābir-i 'aşkum
Şatma sühānum lāf ile dārū-yı ʔarāmūn
- 6 Sîr-āb-ı serāb olmada dil-teşne ʔabî' at
Biñ vuşlata şimdi bize bir va' de-i kemmūn
- 7 Sākî-i behişt olsa da yok h'āhiş-i Neş'et
Cām-ı Cem-i sulţān-ı maḥabbet dil-i pür-ḥūn

600 Li-Cenāb-ı Nedīm

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Āfet-i cān didiler ğamze-i cellāduñ için
Naḥl-ı gül söylediler ʔāmet-i şimşāduñ için
- 2 Yazdı çün kilik-i ʔazā fitne vü āşüb emrin
Ara yerini açık ʔoydı senūñ aduñ için
- 3 Çeşm ü ebrūya ʔafādarsın ey zülf-i siyāh
Sen de kāfirsın o kāfirlere imdāduñ için
- 4 Sen ki bülbül gül için nāle idersin bî-derd
Seni gülden ayırır nāle vü feryāduñ için
- 5 Çokdan ey kilik-i Nedīmā niçün olduñ ḥāmūş
Bizi ḥasretde koduñ nazm-ı nev-īcāduñ için

601 Li-Cenāb-ı Ğālib

mef' ulū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Yağmāya virdi şabrumı bir bî-amān amān
Oldı hevā-yı 'aşq ile ḥālūm yamān amān
- 2 'Uşşāķı cümle kāfir elinden ḥalāş ider
Çözseydi bend-i zülfini bir müslimān amān
- 3 Sīnemde ʔann ider o perī gerçi tīrini
Tā şafḥa-i dilümde bulur bî-gümān amān
- [199] 4 Bir vaḥt olur ki aña efendüm utanasın
İtme bu cevri bendeñe sen her zamān amān
- 5 Ḥayfā ki geldi nevbet-i tīğ-i teğāfüli
El çekdi ḥançerinden o ʔaşı kemān amān
- 6 Gūş-ı felekde nağmelerūñ sūznāk olur
Ğālib maḥabbet āteşine yan hemān amān

602 Li-Cenāb-1 'İzzet Mollā

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Yağduñ gönül kitabını itdüñ yaman amān
Bir kāfir itmedi bunu ey Müslimān amān
- 2 İki gül-i piyāleye yoğ daği tākātüñ
Ey nev-nihāl-i mest düşersin amān amān
- 3 Bir hayli dem ki teşne-ilebi idi yaralar
Çansun ço āb-ı hancerüñe bir zamān amān
- 4 Yağduñ cihānı öyle ki hākister olmaduğ
Ey bī-amān qalmadı bir dūdmān amān
- 5 Ey qaşı yā yeter baña sehm-i nigāh-ı nāz
Bī-hūde alma destüñe tīr ü kemān amān
- 6 Fermān-ı 'aşq her ne ki oldıysa haqquma
İcrāsına müsāra' at eyle hem-ān amān
- 7 Dīvānedür bilür mi o sūd u ziyānını
İsterse virme 'İzzete ey bī-amān amān
- 8 Bāb-ı cenāb-ı Pīrdedür büsbütün ümīdü
Sedd olmasaydı yā Rab o cāy-ı gümān amān

603 Li-Cenāb-1 Nevres

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Min-ba' d işüm gücüm olacağdur hemān amān
Bir bī-amān perīye uruldum amān amān
- 2 Dün şaydgehde gördüm o bī-raħmı hey meded
'Ayyūqa çıkmış idi şadā-yı amān amān
- 3 Telğ itdi bir içim şu için Hızr-ı 'İşümi
Söyletmeyüñ amān beni ey bī-gamān amān
- 4 Tutma hadeng-i gamzesine sīneñi tayan
Bilmez misin ki bilmez o qaşı kemān amān
- 5 Virmez amān zamān o peri öldürür seni
Nevres virürse de saña beş gün zamān amān

604 Li-Cenāb-1 Nā'īlī*fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

- 1 Görse Behrām eger āyīnede müjgānı ucın
Üstüh'ânında bulur hānçer-i bürrānı ucın
- 2 Nāvek-i bī-eşer-i āh-ı dilin şu' le degül
Çerh'ālūde-i hūn eyledi peykānı ucın
- 3 Āşinā bulmadı hārf-ı elem-i vuşlata dil
Açmadı kimseye ser-māye-i hicrānı ucın
- 4 İtse çeşmi gāzab-ı zehre-şikāfın der-kār
Dil-i Mirrīhe tayar hānçer-i müjgānı ucın

[200]

- 5 Zülfünün bād-ı şabā Nā'īlī her tārında
Gösterür rişte-i aḥvāl-i perīşānı ucın

605 Velehū*fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

- 1 Fitne-hīz itdi şabā kākül-i fettānı ucın
Kıldı peyveste ser-i kāküle dāmānı ucın
- 2 İder idmān-ı gām-āyīne güzār-ı eflāk
'Āşıkuñ nāvek-i āh-ı dil-i nālānı ucın
- 3 Hüsünüñ ol şāhid-i ' ismet-şiken-i Yūsufdur
Ki Züleyhā göremez h'ābda dāmānı ucın
- 4 Halkı leb-teşne kılan āb-ı recāya felegüñ
Degmemiş lüle-i ser-çeşme-i iḥsānı ucın
- 5 Güy-ı hūrşid-i cemālin ki der-āgüş eyler
Gösterür māh-ı neve turesi çevgānı ucın
- 6 Gözedüp hātır-ı mecrūh-ı dil-i zārı o şüh
Dest-i luḫfiyla tatar zülf-i perīşānı ucın
- 7 Nā'īlī buldı kütüb-hāne-i fazl u edebüñ
Tār-ı şīrāze-i mecmu' a-i ' irfānı ucın

606 Li-Cenāb-1 Nazīm*mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün*

- 1 Zülfün düşüp ' izāruña oldukça çīn çīn
Bāg-ı ruḫūnda diller olur yāsemīn-çīn

- 2 İtdüñ tamām qarumı gül rüyuñ eyleyüp
Ey reşk naqş-ı şüret-i fer har u çİN çİN
- 3 Keşf itmeseydi rāzını bülbül figānla
Olmazdı gül gāzabla çemende cebİN-çİN
- 4 Cevher-nümā olur iki tīg-ı siyāh-tāb
İtdükçe ebruvānını ol nāzenİN çİN
- 5 Tahrīr eyledükçe olur nāf-ı turesin
Ahvālümde hāme haṭṭ-ı ʿ anberİN çİN
- 6 Yārūñ şikenc-i zülfini nāzük hayāl ider
Yazsa ʿ aceb mi hāme-i sihr-āferİN çİN
- 7 Olmağda zülf- şāhid-i nazmum girih girih
Lāyık **Nazīm** olursa tāze zemİN çİN

607 Li-Cenāb-ı Pertev

fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün

- 1 Dām atar kebk-i hayāle rişte-i nezzāreden
Perde-i şayyāda beñzer çeşmi ağ u qaradan
- 2 Hayret-ender-hayreti gel bende gör ey dil-şiken
Farğ olunmaz şüret-i mir ʿāt-i pāre pāreden
- 3 Cānına degsün şehīd-i deşt-i ʿ aşğ olmışlaruñ
Āb-ı tīg-i gāmzeye mecrālar açdum yāreden
- 4 ʿ Ömre minnet cān ile cānān olursa sīne-şāf
Cāna minnet cāme-i cismüm çıkarsa aradan
- 5 Hālūñi ʿ add eyler engüşt-i nigāhum şubha dek
Sübha-dār oldukça ey māh encüm-i seyyāreden
- [201] 6 Çille-i bī-ihtiyārīdür baña cāy-ı huzūr
İʿ tikhādum böyledür tā hücre-i gehvāreden
- 7 Derd-i ʿ aşkuñ çāresi bī-çārelikdür hāşılı
Pertev itmem iştikā derd-i dil-i bī-çāreden

608 Li-Cenāb-ı ʿ Ārif

mefāʿ İlün mefāʿ İlün mefāʿ İlün mefāʿ İlün

- 1 Bilenler hārḥār-ı dāğ-derdin baḥt-ı şumından
Sipihruñ eylemezler şekve te ʿşīr-i nücümünden

- 2 N'ola gül-gönçe-i ümmîd-i şād-âb olmasa hergiz
Bu deşt-i miḥnetüñ pejmürde olmuşdur rüsümından
- 3 'Arūs-ı hacle zīb-i şem'-i ser-germ-i 'itâb olmuş
Meger pervānenüñ āzürde olmuşdur hücümından
- 4 Bize hem-reng olur bî-tekellüf ğam-gūsār olsa
Uşanmışdır bu bezmüñ gönümüz ehl-i rüsümından
- 5 'Aceb reh-yāb-ı kūy-ı şevḳ olur mı kimse ey 'Ārif
Sevād-ı ḫayretüñ ser-geşteġān-ı merz-i bümından

609 Li-Cenāb-ı Şāḳıb

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ney gibi nālān-ı derdem sāzkār olduğça sen
Telḫ-kām-ı kār-ı şevḳem kām-kār olduğça sen
- 2 Merdüm-i çeşm-i cihānı eyledüñ ser-sebz-i nūr
Cāme-i sebz ile cānā āşikār olduğça sen
- 3 Çıkmadı ṭarf-ı külehden ḫalka-i zülfüñ yüze
Şāh-bāz-ı çeşm ile 'Anḳā-şikār olduğça sen
- 4 Pāy-māl-i 'ālem-i reşk olsa 'uşşāḳuñ ne ğam
Zümre-i ḫübāna tāt-ı iftiḫār olduğça sen
- 5 Bezme teşrīfüñle tūṭī oldı ālāt-ı ṭarab
Bitdi gūyā dilleri āyīne-dār olduğça sen
- 6 Ḳaḅġı kevkeb seyriñün te'sīridür **Şāḳıb** 'aceb
Zür-ı cevr-i yār artar zār zār olduğça sen

610 Velehū

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Başı içün nigāhumı 'aynına ālmasun
Āşik ḳusūrına o kerem-pīşe ḳalmasun
- 2 'Aşḳ eylesün ḫarābe-i cānı ḳarārgāh
Genc-i nihān olduğına şübhe ḳalmasun
- 3 Yād itme fırsat el viricek rest-ḫīzi kim
Sevdā-serüñ maġāze-i ferdāya şalmasun
- 4 Pāy-māl-i esb-i nāz ide gör ser-be-ser şehā
Şeh-rāh-ı intizārda üftāde ḳalmasun

- 5 Başdurma pāy-i vā^c izi şaff-1 ni^c āle hem
Pā-pūş-1 bī^c-hodānı mebdā ki çalmasun
- 6 Mülk-i dü-rüz-1 dehri virürlerse bir pula
Hünkār-1 faqr bendeleri hīçe almasun
- 7 **Şakıb** hıbbāb-1 dīde hevā-yı firāk ile
Nitsün be-her nefes yem-i hūn-āba talmasun

[202]

Harfū'1-Vāv**611 Li-Cenāb-1 Fuzūlī***fā^c ilātün fā^c ilātün fā^c ilātün fā^c ilün*

- 1 Bülbül-i dil gülşeni ruhsāruñ eyler ārzū
Tūtī-i cān la^c l-i şeker-bāruñ eyler ārzū
- 2 Ārzū eyler ki ben tek muttaşıl bīmār ola
Kim ki vaşl-1 nergis-i bīmāruñ eyler ārzū
- 3 Nāme-i kaşd peyāmiyle hoş olmaz hātırım
Öz lebünden lehçe-i güftāruñ eyler ārzū
- 4 Serv ü gül nezzāresin neyler saña hayrān olan
Kadd ile ^c arız-1 gül-nāruñ eyler ārzū
- 5 Hicr bīmārı tenüm bād-1 şabādan dem-be-dem
Şihhat için şihhat-1 aḥbāruñ eyler ārzū
- 6 Zulmet-i hicride yakmaz şem^c e çeşmüm merdümi
Pertev-i ruhsār-1 pür-envāruñ eyler ārzū
- 7 Ārzümend-i vişālündür **Fuzūlī** haste-dil
Vaşluñ ister devlet-i dīdāruñ eyler ārzū

612 Li-Cenāb-1 Şakıb*fā^c ilātün fā^c ilātün fā^c ilātün fā^c ilün*

- 1 Derd-i serdür ṭālī^c -i bī-tāb ü tāb-1 ārzū
Tuḥm ü ḥāşıldur ḥumār ile şarāb-1 ārzū
- 2 Çeşme-i çeşmin idüp gird-āb-1 zehr-āb-1 nedem
Neş^c esin sır-āb-1 hīç eyler serāb-1 ārzū
- 3 Kābil-i ta^c mīr olmaz bir daḥi tedbīr ile
Hāne-i çeşm-i niyāz olsa ḥarāb-1 ārzū

- 4 Merdüm-i dīde olurdı maḥrem-i rāz-ı nihān
Rūy-ı dilden ber-ṭaraf olsa ḥicāb-ı ārzū
- 5 Şeyḫ olmazdı kebāb-ı sīḫ-ı dil-sūz-ı riyā
Olmasa pīri medār-ı pīç-tāb-ı ārzū
- 6 Gerçi dām ü dānesi hem-reng-i zūlf ü ḥāldür
Olmamışdur kimse ammā kām-yāb-ı ārzū
- 7 Sāliki bī-hūde gerd-i kūçe-i ḥasret ider
Menzile olmaz resā pāy-ı şitāb-ı ārzū
- 8 Vā' iz itme ḥod-fürūşa sen daḫi bir serzeniş
Kim ser-i sevdāgere besdür ' azāb-ı ārzū
- 9 Nev-mürīd-i mevlevīdür zīr-i köhne-şālda
Nā-murād-ı ' ālem ü māl-ı riḳāb-ı ārzū
- 10 Şöyle mest-i ' āfiyettür bezm-i ' ayş-ı fakırda
Yādına gelmez ḥırāş-ı ızṭrāb-ı ārzū
- 11 Meylümüz ancak şarāb u şāhid-i maṭbū' adur
Şakıb itmişdür ṭabī' at intiḫāb-ı ārzū

613 Li-Cenāb-ı ' İzzet Mollā

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bār virmez naḫl-i bāğ-ı ārzū
Eylesem bārī ferāğ-ı ārzū
- 2 Cāme-ḫ'āb-ı ye'si mesken eyledüm
Söndi vaḳtiyle çerāğ-ı ārzū
- [203] 3 Eyledükçe ' azm-i şeh-rāh-ı emel
Āh-ı ḥasretdür sürāğ-ı ārzū
- 4 Māl-i ḥulyāya ḳarışmaz pādşāh
Olma mümkün mi yasağ-ı ārzū
- 5 Ṭolsa ' ālem būy-ı zūlf-i yār ile
Ḳalmadı ' İzzet demāğ-ı ārzū
- 6 Şaye-i Mollāda geçdüm kāmndan
Sīnem olmaz dāğ dāğ-ı ārzū

614 Li-Cenāb-ı Fuzūlî

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Gör şirişkim şeb-i hicrān dime kim andur bu
Zerre zerre şerer-i āteş-i pinhāndur bu
- 2 Şanmañuz anlı dögin sīne delüp baş çekmiş
Şu' le-i āteş-i āh-i dil-i sūzandur bu
- 3 Kesme ümmīd göñül başına çizginmekten
Ola nāgeh düşe fırsat ele devrāndur bu
- 4 Dem-be-dem cānumı ey derd ü bela incitmen
Luţf idin bir iki dem kim size mihmāndur bu
- 5 Ne yaarsın ouñ ey āteş-i dil vaşl günü
Bize hicrān gicesi şem' -i şemistān dur bu
- 6 Göñül ister ala bir bū ser-i zülfünden līk
Virmeden cān diler alma şanur āsāndur bu
- 7 Dün dimişsin ki **Fuzūlî** baña urbān olsun
Saña urbān olayım yine ne isandur bu

615 Li-Cenāb-ı 'İzzet Mollā

mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün

- 1 Görüp eşküm dime ey naħl-i nāz āb-ı revāndur bu
Nişār-ı ħāk-i pāyüñ itdigüm iksīr-i cāndur bu
- 2 Giribānum gibi āk olmayınca ovmıyam elden
Geçer dāmān-ı vaşluñ destüme bir gün cihāndur bu
- 3 Biri kār eylemezse elbet eyler dīgeri te'şīr
Enīn ü nāledür feryāddur āh u fiğāndur bu
- 4 Demīde olmamışdı sünbül-i sīr-āb-ı ruħsārı
Geçen yıl Göşuda seyr itdigüm nev-res fidāndur bu
- 5 Geçenlerde seni āmāc-ı tīr-i ğamze itmişdi
Göñül ħātır-nişānuñ olsun ol aşı kemāndur bu
- 6 Süleymānlar biramazdı nü' ümet olsa 'ālemde
Niçe mürğ-ı Hümādan arta almış üstühāndur bu
- 7 Uçurma kendüñ ey mürğ-ı felek-peymā-yı evc-i cāh
Niçe ' Anaları güm-kerde itmiş āşyāndur bu

- 8 ‘ Aceb mi olsa artuḡ pāre pāre atlas-ı gerdün
Niçe şeb-dîz u gül-gündan ḡalan bergüstüvāndur bu
- 9 O kāfir mā-cerāyı Müslimānlar gūş idüñ benden
Diyār-ı ‘ aşḡda bir nā-şenīde dāsītāndur bu
- 10 Amān bilmez fiḡāndan bī-ḡaber feryāddan ḡāfil
O yaḡşılar ki sevdüm her birisinden yamandır bu
- [204] 11 N’ola Miḡnet-keşān-ı rüzḡāra yādigār olsa
Nesīc-i ḡab’-ı ‘ İzzet tuḡfe-i şehr-i keşāndur bu
- 12 ‘ İnāyet eyle Pīrüm ḡovma bu ḡüstāḡı bābından
Olur elbette ‘ aşī bendeler āḡir zamāndur bu

616 Li-Cenāb-ı Ḡālib Dede

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Ḥaḡ degül rīze-i bŷy-ı ḡoş-ı sünbŷldür bu
Leb degül mevce-i reng-i ḡarab-ı müldür bu
- 2 Sāve-i zŷlfŷne medd i nigāḡ-i tāze dŷşer
Şānuram ‘ anber-i deryā-yı taḡavvŷldür bu
- 3 Şerer-i ḡasret olur şeb-nem-i şerm-i ḡŷlzār
Şu‘le-i ḡŷsne disem ḡŷn-ı dil-i ḡŷldür bu
- 4 Neş’e-i nāz degül ser-ḡoşī-i ḡāb degül
Nergis-i şŷḡdaki bŷy-ı teḡāfŷldür bu
- 5 Ḳaşr-ı firdevs-i mu‘allā-yı sŷḡan-dān

617 Velehŷ

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Ruḡ degül pertev-i envār-ı tebessŷmdür bu
Leb degül gevher-i nā-yā-ı tekellŷmdür bu
- 2 Zŷlf ḡann eyleme zīrā ki Ḥakīmi muḡlaḡ
Ḳıynet-i müşḡ ile cān virdiḡi keḡ-dŷmdür bu
- 3 Tīr-i āḡ u şerer-i ḡasret ŷ bāran-ı belā
Ḡŷyiyā bizden o ḡaddāra taḡallŷmdür bu
- 4 Nefḡa-i şŷr degül naḡme-i manşŷr degül
Sāz-ı ‘ uşşāḡda āḡāz-ı terennŷmdür bu

- 5 Zîr-i haṭda didi ḥāline raṣad-bîn-i ḥayāl
İhtirāk eyledi bir gicede encümdür bu
- 6 Ḥastesin kāfir idüp ḥāsret ile öldürmek
Dîn-i ḥübānda meger ‘ayn-i teraḥḥumdur bu
- 7 Maḳṭa‘um ‘ālem-i pür-şūr ise **Ġalib** ne ‘aceb
Kişver-i şāh-ı züḥal ṭarem-i heftümdür bu

618 Li-Cenāb-ı Şābit

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

- 1 ‘Aceb mi ağlar isem ḥaṭṭuña eceldür bu
Aḳ aḳça ḳara gün için dinür meşeldür bu
- 2 Celāl-i ḥaṭṭuñı hep tîḡdan geṇer şāhum
Nizām-ı salṭanat-ı ḥüsnüñe ḥaleldür bu
- 3 Ṭabīb-i çerḡ devā şüretinde şerbetler
Helāk-i ‘āşıḳ-ı bīmāra çoḡ ‘ameldür bu
- 4 O pāy-be-dāmen-i nāzuñ hevā-yı vaşlından
Yed-i ümīdümi kesdün büyük emeldür bu
- 5 Ġazelde ḳāfiye **Şābit** metīn gerek zīrā
Binā-yı ḥāne-i endīşeye temeldür bu

619 Li-Cenāb-ı Fāzıl

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün

- [205] 1 Nedür itdüklerüñ ey ‘öşrīde cū n’olsun bu
Belki Merīḡde yoḡ sendeki ḥū nolsun bu
- 2 Bir nigāḥ itmege ruḥsāruña ben ḥasret iken
Seni gözden geṇüre böyle ‘adū nolsun bu
- 3 Zülf-i müşkīn ü ruḡ elüñe hep reşḳ itdi
Lālede reng ü daḡı ḡonçede bu nolsun bu
- 4 Yaş döker hem sürerim yüzimi ḥāk-i pāye
Böyle birden bu yetimle vuzū nolsun bu
- 5 Sāḳi-i çerḡde inşaf mı var seyr eyle
O tehī kāse bu da tāba gelü nolsun bu
- 6 Ḳurudur ḳanını bir ḳaṭre virünce ammā
Virür a‘ dāya sebbū üzre sebbū nolsun bu

- 7 Aç niķābuñ ki ruķuñ Şu' leler itsün sākī
Berķsüz meclise yağdurma 7olı nolsun bu
- 8 Olmasa nükte-i lā yūs'el ' ammā yef' al
Dir idüm bunda ne hikmet ola hū nolsun bu
- 9 Göricek nev-ğazel-i pertevi **Fāzıl** didi kim
Āh dilüñden senüñ ey mu' cize gū nolsun bu

620 Li-Cenāb-ı Nā'ılī

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Dehen-i teng degül noķta-i cān ancaķ bu
Merkez-i dā'ire-i nün-ı nihān ancaķ bu
- 2 Cünbiş-i ğamze degül cilve-i reftār degül
Lerziş-i kārgeh-i her dü-cihān ancaķ bu
- 3 Reng ü bu Şayf u Őitāsında tağayyür-düşmen
Ruķ degül berg degül bāğ-ı cinān ancaķ bu
- 4 Dil degül sīne degül vūs' at-i güncāyiş için
İttiħād-ı ğam u endüha mekān ancaķ bu
- 5 Fāşdur dil deheninden dehenüñ zülfüñden
Rāz-ı pūşide degül keşf-i ' ayān ancaķ bu
- 6 **Nā'ılī** feyz-i tetebbu' mu degül kim okuyan
Süħan-ı pākine der siħr-i beyān ancaķ bu

621 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Severseñ Yūsuf-āsā bir meh-i pākīze-dāmān sev
' Azīz-ı Mışr-ı istiğnā müsellem Őāh-ı ħübān sev
- 2 Nazar-bāz-ı ruķ-ı pür-tāb-ı yār ol çeşm-i Şeb-nemveş
Felekde olsa da himmetle bir mihr-i dirahşān sev
- 3 Rüsüm-ı sūziş-i ' aşķı baķup pervāneden öğren
Yanarsañ da ne māni' bārī bir Şem' -i Őebistān sev
- 4 ' Aķide almağa gitdükçe lalası bulup fırsat
Şeker gibi leb-i la' lin öpüb ol tıflı pinhān sev
- 5 Şeb-i vuşlatda 7urma Őubħa dek ol māhı öp oħşa
Gehī ruķ gāh gerden gāh sīne gāh pistān sev

- 6 Olup bir pāk şoy dil-berle germ-ülfet dem-â-dem şoy
Ten-i sîmînini ħalvetgeh-i ħammâmda ‘ uryân sev
- [206] 7 Ĥaĥîkî ‘ aşîĥ ol **Vehbî** geĥüp cîsr-i mecâzîden
Uyup nefis ile şeytâna ne ‘ avrat sev ne oĥlan sev

622 Velehû

müfte‘ilün müfte‘ilün müfte‘ilün müfte‘ilün

- 1 Köhne şarâb ver baña tâze-be-tâze nev-be-nev
Tâzele keyfi sâĥîyâ tâze-be-tâze nev-be-nev
- 2 Tıfl ise de o ‘ işvekâr yoĥdur elümde ihtiyâr
Pîre civân imiş sezâ tâze-be-tâze nev-be-nev
- 3 Ğonĥe-mişâl tâzeler sînede dâĥı tâzeler
Şaĥn-ı ĥemende rû-nümâ tâze-be-tâze nev-be-nev
- 4 Neyler idüp naĥmeleri aĥdura eski demleri
Eyle nevâyı muĥribâ tâze-be-tâze nev-be-nev
- 5 Vâdî-i köhne mübtezel gül gibi olmalı ĥâzel
Tâze zemînde **Vehbîyâ** tâze-be-tâze nev-be-nev

623 Li-Cenâb-ı Ĥırmî Rif at Efendi

müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün

- 1 Toldur müdâmî sâĥara tâze-be-tâze nev-be-nev
Şun ‘ aşîĥâne dil-bere tâze-be-tâze nev-be-nev
- 2 Sâĥî şaçup mey jâlesin pür it piyâle lâlesin
Cür‘ a-feşân ol güllere tâze-be-tâze nev-be-nev
- 3 Ğayrile seyr-i bâĥlar şaldı derûna dâĥlar
Ol süz ile sînem bere tâze-be-tâze nev-be-nev
- 4 Muĥriĥ şadâsı neylerin ĥanın ĥurutdı meylersin
Şun ter ta‘ araĥ rez duĥtere tâze-be-tâze nev-be-nev
- 5 Sünbül ĥaranfil ĥonĥeler tolnca şaĥn-ı bâĥĥeler
Düşdi nevâ bülbüllere tâze-be-tâze nev-be-nev
- 6 Ĥoysam ayaĥı üzre baş her ĥün varup olsam tıraş
Ol şuĥ- nev-res berbere tâze-be-tâze nev-be-nev
- 7 **Rif at** yine bir dil-bere düşünce oldu dil bere
Gelsem ânunla bir yere tâze-be-tâze nev-be-nev

624 Li-Cenāb-1 Şābit

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 ' Aceb nişerdi ol şiveyle bilsem Leylî-i gül-rū
Koparurken göreydi ravzasından kıysı şeft-ālū
- 2 Liḥāf-1 ḥaclegāha alsa da Mecnūn-1 nā-kāmı
Fūsūn-1 nāzdan bāğlardı şām-1 vaşda gīsū
- 3 Leb-i Kevşerde bitmiş zann ider bir lülelü sünbül
Gören ol şūḥ-1 dūd-āşāmumuñ la' linde tenbākū
- 4 Umūm üzre çemen ecnādına kıstı-ı reşen çıkdı
Mümessek zerle kīse kaldurur her gönçe-i hoş-bū
- 5 Zemīn-i münbit-i nazmı taşarruf eylesün **Şābit**
Tekellūf ber-ṭaraf endīşe-zāduñdur ḥaḫ ṭāpū

625 Velehū

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Lisān uzatdı gice sākī-i şarāba sebū
Bu teşnelikle ' azāb eyleme bizi bize қо
- [207] 2 Qumāş-ı ' arızı bir dībe-i dü-renge döner
İki piyāle şarāb içse ol büt-i gül-rū
- 3 Siyāh ḥāl-i mu' anber degül ' izārında
Göbek düşürmiş o gülzārı geşt idüp āhū
- 4 İkişi sākī ile bir kabaḫlı olmışlar
' Aceb kaçan kabaḫ oldu bu sebzelikde kedū
- 5 Şolup ḥarāret-i tebden yeriyle bāğ-ı cemāl
O sīm-i sīb-i zekān oldu zerd şeft-ālū
- 6 Ney-i yerā' ama **Şābit** cenāb-ı Mevlānā
İfāza-i nefes itmişdi ol eşerdür bu

626 Li-Cenāb-1 Belīğ

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Oldı revāne cānib-i her şehr ü küye şu
Ol serv ü nāzı kaçdı meger cüst u cūya şu
- 2 Şahrā-yı dilde çeşme-i ḥūn cüst u cū ider
Bir vaḫt olur ki istemez ' aşık vüzūya şu

- 3 Pîrâne söyle râzuñı pîrân ketüm olur
 onsa teraşşuğ eylemez eski sebūya Őu
- 4 Ehl-i mürüvvet aña dirüm kim yetişdüre
 Deryā-yı āteř ire dūřerse ‘adūya Őu
- 5 Kār-ı cihān ‘aksinedür ‘aşımızda hep
 Zāhid Őerāb-ı vaz‘ ider ‘āřık kedūya Őu
- 6 Nuğl-i Őerāb besliyemez cism-i lā-ğarım
 Bitmez dökülse her Bun-i nev-reste mūya Őu
- 7 Ehl-i arīkat ‘āzim olur menzilin bulub
 Varur muğīte girse eger rāh-ı cūya Őu
- 8 irk-āb-ı ğamla dāmeni ālūdedür dilūñ
 Sākī getir ki meydür ānı Őüst ü Őūya Őu
- 9 Bezm-i arabda bāde-i ğül-ğün degül **Belīğ**
 Őākī Őunarsa mest olur ol tünd-ğūya Őu

627 Li-Cenāb-ı Nābī

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Olmağla istiğāmet ile iştihar-ı serv
 Hep ser-firāzlığla geer rüzğār-ı serv
- 2 Āzāde itdi seng-i sitemden vücūdını
 Sā’ir dırağta nisbet ile iğtiřār-ı serv
- 3 Yoğ berg ü Őāğı kim ola eřğāřa pāy-māl
 Az dūřdügi bu vech iledür inkisār-ı serv
- 4 Bāğ-ı cihānda oldığı yoğ aña kimse bār
 Hük-m-i azā-yı ‘addür olmazsa bār-ı serv
- 5 İtmez ğazān-pezīr olıcağ berge ser-fürū
 Dāmān-ı īdedür sebeb-i i‘tibār-ı serv
- 6 ün ğayrı gibi mīve ile ğalka ğayrı yoğ
 Pül yapmağ oldı sāye ile cūda kār-ı serv
- 7 Tebdīl-i cāme itmege yoğ meyli **Nābīyā**
 Yek-rengdür libās-ı ğazān ü bahār-ı serv

628 Li-Cenāb-1 'İzzet

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

[208]

- 1 Öpmek isterdüm lebüñ h`āb içre ğāfildür diyü
La'li işrāb eyledi ser-mest ü kınzıldür diyü
- 2 Gerden-i billürü üzre tügmeler İmā ider
Hālli şeh-beyt-i girībānuñ ne müşkildür diyü
- 3 Vaqt-i iqbālinde hürşīdüñ zevālin fehm idüp
'Ākıl itmez i' tibār iqbāle zā'ıldür diyü
- 4 Hancer-i ebrüyü der-dest eylemiş ol çeşm-i mest
Hükm olunmaz mı sen inşāf eyle kıtıldür diyü
- 5 Māye-i esrār-ı hikmetdür bakılsa 'İzzetā
Ādemüñ kıymışlar adın gerçi kim güldür diyü

629 Li-Cenāb-1 Pertev

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ruhsarı āteşine dilüm atsa yan diyü
Şoñra hayāt-ı leblerini şunsa baña kıan diyü
- 2 Dirsem o şāha biñde birin hāl-i zārumuñ
Güş eylemez mübālağalı dāsitān diyü
- 3 Ol ser-hoş hırām görüp cüy-ı eşkümi
Belki temāyül eyleye āb-ı revān diyü
- 4 Zīr-i cenāh-ı ğamze-i şeh-bāzı mürğ-i dil
İtdi mekān kendüye cā-yı emān diyü
- 5 Yandım yağıldım o şeh-i bī-dāda Pertevā
Oldı harāb efendiciğüm hānumān diyü

630 Velehü

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Niçedür u niçe gevheri telef itdüm pertev
Dili ol dur yetime şādef itdüm pertev
- 2 Ruqabā ile keş-ā-keş baña 'ār itdi veli
Ben o da' vāları hep ber-şaraf itdüm pertev
- 3 Eylemem tāli' -i nā-sādan artk şekvā
Dili ol neyyire beyt'ş-şeref itdüm Pertev

4 Taş dikedüm hele meydân-ı maḥabbetde bugün
Sînemi tîr-nigâha hedef itdüm pertev

5 Gerçi her bir gâzelüm bir veled-i ḳalbümdür
Lîk bu nazmumı ḥayrû'l-ḥalef itdüm **Pertev**

Ḥarfü'l-Hâ

631 Li-Cenâb-ı Fuzûlî

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 Raḥm it ey şeh-i men derviş çeken âhlara
Ki gedâ âhı eşer eyler ise şâhlara

2 Mihri yoḳ mâhlara âh eşer itmez yâ Rab
Vir bir inşâf bu mihri yoḳ olan mâhlara

3 Ḳaşları ṭâkına virsem dil-i sūzan ne ' aceb
Resmdir âsıla ḳandil nazargâhlara

4 Mâ 'il-i serv-ḳadin vaşlına yetmez nitekim
Baḫt şâyeste degül himmeti kütâhlara

5 Sâḳî-i bezm-i cünün nergis-i mestindür kim
İçirür bâde-i ḡaflet dili âḡahlara

[209]

6 Baḳma ey dîde zenâhdânına maḥbûbların
Gezme ḡâfil ḥazer it düşmeyesin çâhlara

7 Ey **Fuzûlî** vera' ehli reh-i mescid tutmuş
Sen reh-i meykede tut uyma bu güm-râhlara

632 Li-Cenâb-ı Nedîm

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Eylemiş pîçîde târ-ı kâkülün ḡisûlara
Bir sepet gül şanki berhem-bestedür şeb-bûlara

2 Kârzâr-ı fitnede ol âfet-i tersâ yine
Virdi çün tîḡ-i firengî pîç ü tâb ebrûlara

3 Ârzû-yı zaḫm-ı nevk-i tîḡ-i ḡamzeñle senüñ
Teng olur ey şûḫ vâdî-i ḥarem âhûlara

4 Bî-gümân eyler temeşşül şüret-i ' ayba hüner
Furşat-ı ḡüftâr yâ Rab degmesin bed-gûlara

- 5 Ye's ile pür-jengdür āyīne-i tūṭī-i dil
 an oturdı sille-i efsūsdan zānūlara
- 6 Bizde eyler imtiḥān eşmānı siḥrin hep **Nedīm**
 Taḥta-i meş-i fūsūnuz şimdi biz cādūlara

633 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 aşların bālāda seyr it ruḥların gör zīrde
 ıl temāşā aşr-ı ḥuldı sāye-i şemşīrde
- 2 Ḥabda görseydi ger Şīrin şafā-yı sā' idin
 atlı cānından varup el yurdu cūy-ı şīrde
- 3 La' l idüp ḥūrşīdi rizān itdi andan dürr-i nāb
 Ey perī siḥr itdi eşmūñ şan' at-ı taḫṫīrde
- 4 Gūşe-i ebrūdan ayrılmaz dil-i ḥun-keştemüz
 Lekke-i ḥundur ki almış dāmen-i şemşīrde
- 5 almasun deryā-yı ' aşa itmeyen serden cüdā
 ' Alı destārını evvel sāḫil-i tedbīrde
- 6 Ḥāne-i āyīnede Leylāyı okdur seyr iden
 Sen gönūl Mecnūnı seyr it ḥāne-i zencīrde
- 7 Tār u pūdı terk-i tār u pūd-ı hestīdür anuñ
 Şāl-i dervīři tokunmaz kişver-i Keşmīrde
- 8 Ma' nī-i ' aşı saña göstermek olmaz zāhidā
 Bir perīdür ol ki gezmez kūçe-i ta' bīrde
- 9 Neyl-i maṭlab ḥātır-ı āzādeyi der-ayd ider
 Bestedür kārı kemendin gerden-i naḫcīrde
- 10 Gör temāşāyı **Nedīmā** sen de Nāmī Ḥan daḫi
 Gūy u evgān oynadursa ' arşa-i tanzīrde

634 Li-Cenāb-ı Rāḡib

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Olmaduça tā nüvişte fihris-i taḫdīrde
 Maṭlab-ı maḫşad bulunmaz nüşā-i tedbīrde
- 2 Cilvegāh-ı yār olan dil naḫş-ı ġayr itmez abūl
 Şūret-i dīger muḫal āyīne-i taşvīrde

- [210] 3 Olmada ehl-i sevāduñ vaż' -1 bahtı vājgün
Ser-fürüdur kār-1 hāme hālet-i tahrīrde
- 4 Hün-1 germ-i ' aşıkāndan müy-1 āteş-dīdedür
Pīç ü tābı şanma cevher şafha-i şemşīrde
- 5 Ol bütüñ çeşm-i sühan-güy u leb-i hāmūşına
Nükte-senc olmağ kolay söz āşinā ta' bīrde
- 6 Reh-revi ser-menzile vāşıl hevā-yı ' aşk ider
Bir adım gitmez per ü bāl olmaduğça tīrde
- 7 Aldı meydanı bu vādīde Nedīm-i yekke-tāz
Olma çok reftāre **Rāgīb** şāha-i tanzīrde

635 Li-Cenāb-1 Nevres

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Haste-i ' aşka ifākat yazmamış tağdīrde
Bāb bāb açdum bakup zāirçe-i tedbīrde
- 2 Şafha-i rüyuñda resm-i haţtuñı dir seyr iden
Hāşīye yazmış siyāhī nüşha-i tenvīrde
- 3 La' lüñ ey meh zīr-i haţ-1 puşt-1 lebde mā-şaşal
Ma' nī-i rengīne beñzer perde-i ta' bīrde
- 4 Zīr-i zülfinde o hāl-i rüy-1 ' ālem-sūza bağ
Hindī-yı āteş-perestdür kim yatur zencīrde
- 5 Gāh subha gāh mey geh şerha çekdüm sīneme
Sevdigüm bilseñ neler çekdüm seni teşhīrde
- 6 Hālet-i müjgān u zülf ü ebruvānuñ yok hele
Tīrde ey kaşı yā zencīrde şemşīrde
- 7 Hānesin şā' ir niçe ma' mūr ider kim gāh gāh
' Āciz ü hayrān qalur bir beytini ta' mīrde
- 8 Hāl-i hāmūşāna gelmez tā kıyāmet iħtilal
Muhtesib kōrkusı yoğdur meclis-i taşvīrde
- 9 Gürsine-çeşmān ile hem-sufre olmağdansa cū'
Sehdür Allāhu ' ālem dīde-i dilsīrde
- 10 Ey gönül müstelzim-i ğufrān imiş far-1 kusūr
Pek kuşūr eyler hele tağşīr iden tağşīrde

11 Jeng-yāb olmaz felek āyine-i ‘ālem-nümā
Sīne-i bī-kine mi sūduñ nedür tekdīrde

12 Bād-pāyān-ı hüner irmez ğubār-ı pāyıma
Pey-revem **Nevres** Nedīme vādī-i tanzīrde

636 Velehū

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 Geçirür çerḡ bütün ‘ömrini süfliyyetde
Görmesün bir kişinüñ yıldızını rif‘ atde

2 Hep ḡayāl-i dem-i vuşlatla geçerdı evḡāt
Başka ‘ālem var idi zāviye-i fūrḡatde

3 Dem-i vuşlatda şudur aġladıġum kim nā-gāh
Giderim ben ġam-ı dil-dār ḡalur zilletde

4 Ḳo şu dūlāb-ı felek bir daḡı dönsün şabr it
Biz de bir yer buluruz dā’ire-i devletde

[211]

5 Şimdi sālār-ı felāket-zedegānam **Nevres**
Hele tenhā degülem encümen-i ġurbetde

637 Velehū

mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

1 Görülmez bī-dürüşti vaż‘ -ı nermī ḡab‘ -ı düşmende
Leḡīb-i ḡiddet-i āteşle olur āb āhende

2 Çeker hem ḡardan pā hem küşāyiş-ḡāh olur mümķīn
Fiġān-ı ‘andelībe ḡande eyler ġonçe ġülşende

3 Gel ey düşmen senüñle şulḡ-ı cāvīd idelüm artıḡ
Ki sende zehre-i zaḡm-ı ciġer yoḡdur ciġer bende

4 Efendim nīze-bāz ile recez-ḡān olmaġa muġtāc
Fezā-yı bezmgāh-ı ‘aşḡda sāzende ḡānende

5 Cibillī bī-başıret sūdmend-i kuḡl-ı feyz olmaz
Baḡuñ bīnā olur mı ḡursa farza sürme hāvanda

6 Ğubār-ı pāyına **Nevres** münīfüñ irmedi kimse
N’ola bend eylesem ben de semend-i ḡab‘ ı pāyende

638 Velehū

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Görmem heves-i tül-i emel hîç serümde
Yok rişteye hayfâ ki güzergeh güherimde
- 2 Geldükçe dü ebrū-yı siyeh-tābuña cünbiş
Peykân-ı hadeng-i müjeñ oynar cigerimde
- 3 Hayret-zedeyem şöyleki kuruş-ı meh-i hürşîd
Aynıyla bir āyīneye beñzer nazarımda
- 4 Seyyrāre-i tāli' de midür şive-i nā-sāz
Te'şîr mi yok bilmezem āh-ı seherimde
- 5 Bir dāğ da sen urma dil-i zāruma Nevres
Gel tesliyet itme beni vaqt-i kederimde

639 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Girne-nāk olmuş o çeşm-i mesti gördüm h'ābda
Nergis-i neşkufteye beñzer bî-ayni ābda
- 2 Eylemişler bezmgāh-ı şem' a ol ser-geşteyi
Dün gice pervāne yandı şu' le-i meh-tābda
- 3 Za' fum artar her nefes alduka bilmem nitsem āh
Güiyā mevc-i havāyām kulzüm-i sīmābda
- 4 Kandasın ey süzen-i müjgān-ı cānān kandasın
Çäkler olmağda peydā sīne-i bî-tābda
- 5 Tesliyetden geçdi dil bārī şemātet olmasa
Hîç mürüvvet kalmamışdur Nevresā aḥbābda

640 Li-Cenāb-ı Fıtnat

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Hevā-yı bî-bekā-yı dehr yokdur kalb-i enverde
Ḥabāb olmaz belī āb-ı şafā-baḥşā-yı gevherde
- 2 Şaḳın nev-devletān-ı 'aşrdan himmet hayāl itme
'Abesdür dürr ümīdi[n] eylemek baḥr-i muşavverde
- [212] 3 Ne mümkün şaḳlamak dilde hayāl-i hāl-i müşgīnūñ
Şemīm-i 'anber-i sārā nihān olsun mı aḥkerde

- 4 Leb-i huy-kerdesinden seyr idüp dendānını yārūñ
 ıyās itdüm dūr-i şehvārdur dūr-c-i mücevherde
- 5 Nigāh itmem kenār-ı cūda serve ey ad-i mevzūn
 Hayāl-i āmetūñ cāy eyleyelden dīde-i terde
- 6 Devātuñ sāgar-ı şahbāya beñzetsem n'ola **Fınat**
 Aceb keyfiyyet-i nev virdi vaşf-ı la' l-i dil-berde

641 Li-Cenāb-ı řābit

mef' ulū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Nūř eyleyüp duān-ı mūmessek zamānede
 Erbāb-ı keyf cümle oar ahve-ānede
- 2 Bu dāmgehde sālīk-i āgāh-ātırā
 Yūzi řuyile suba yeter āb ü danede
- 3 ārun miřāl kenz-i fenāya zekāt yo
 Gördüm faır nal-i řarīin izānede
- 4 Uřřā fecr-i kāzibe dek badı gelmedūñ
 Neñ var bu ulf-ı va' de dūrū ü bahānede
- 5 **řābit** ne baş belāsı bouldu umārdan
 La' net řarāba sāıye pīr-i muāna da

642 Li-Cenāb-ı řubhī Beg

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Māh-ı rūyuñ göricek  aksini yār āyīnede
 üsnüne mā' il olup itdi arār āyīnede
- 2 O mehūñ āyīneye batıımı řanma  abes
 Bulmadı miřlini ūbānda arar āyīnede
- 3 Sūnbül zūlfi gül-i rūyı o serv-i nāzın
  Aks idince görünür özge bahār āyīnede
- 4 eküb āyīne-i mihre siyeh perde-i řām
 Tāb-ı zūlfūn řaradı bu gice yār āyīnede
- 5 uramaz  aksi daı āyīnede avfindan
 Ğamzesi olsa eger tīr-i kenār āyīnede
- 6 **řubhīyā** şeker-i lufiyla cenāb-ı zīver
 ūı-i řab' im ider nazm-ı niřār āyīnede

643 Li-Cenāb-1 'İzzet

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Der-kār olunca ğamze ħazerden çi fā'ide
Tīr-i każāya karşı siperden çi fā'ide
- 2 Nūr-1 kemālden cūhelā behrever degül
Deycūr-1 şāma nūr-1 seherden çi fā'ide
- 3 Ol āfitāb-1 ħüsne eşer itmedi dirīĝ
Seyl-āb-1 eşk-i dīde-i terden çi fā'ide
- 4 Gāhī gerek temettu' -1 gül-būse-i dehān
Rūy-1 nigāra sāde nazardan çi fā'ide
- 5 Gİtdükçe oldı nā-sere çün naqd-1 kem-' ayār
'İzzet zamānemüzde eşerden çi fā'ide

[213]

644 Li-Cenāb-1 Şakıb

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Cānānesüz bu cāna cihāndan ne fā'ide
Dil-zinde olmayan tene cāndan ne fā'ide
- 2 Bī-cevherān-1 zāta mürebbī ne kār ider
Çüpīn olunca tīĝ-1 fesāndan ne fā'ide
- 3 Mesned-nişīn-i bārgēh-i çerĥ olursa da
Keyvān-1 pīre baĥt-1 cūvāndan ne fā'ide
- 4 Āmāc-1 tīr-i kec-nigāhān olmadan ziyād
Kağr-i mekīne şadr-1 mekāndan ne fā'ide
- 5 Hengām-1 ibtilāda rızā sūd ider hemān
Yoĥsa esīr-i derde figāndan ne fā'ide
- 6 Dāmān-1 pīre düş ğarazuñ dest-ĝīr ise
Üftādegāna taĥt-1 revāndan ne fā'ide
- 7 Reftār-1 ' ömr olmasa ber-nehc-i mevlevī
Şakıb tekerrürāt-1 zamāndan ne fā'ide

645 Li-Cenāb-1 Nef' İ

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Fikr-i zülfüñ dilde tāb-1 sūz-1 ' aşkuñ sīnede
Nārdur külĥanda ğüyā mārđur gencīnede

- 2 'Āşıķuñ göñlüne baķ mir 'āte baķmaķsa ğaraż
Yokdur ey meh ol şafā ma' zūr tūt āyīnede
- 3 Atlas-ı çerha degişmezdük anı ey ħ~āce sen
Ger bulayduñ buldıgum ben ħırķa vü peşmīnede
- 4 Ğam feraħ gibi degül her dem yoklar beni
Olur elbette ħaķīķat hem-dem-i dīrīnede
- 5 Korkum oldu bir gün ey Nef' Ī yaķar dünyāyı hep
Böyle ħalursa eger sūz-ı maħabbet sīnede

646 Li-Cenāb-ı Rāġıb

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Kaldı naķş-ı ħātem-i la' lüñ dil-i ğam-pīşede
Ğonçe-i terdür ħo açılson derün-ı şīşede
- 2 Eylesün tārāc-ı dil ki çīn-i ebrūña nigāħ
İki şīr olmaz meşeldür Sevdigüm bir bīşede
- 3 İtdi Şīrīnkāri-i Ferhād naķş-ı bī-sütün
Serv-nüviştin kim ħazā resm eylemişdür tīşede
- 4 Olmadum reh-yāb-ı sırr-ı kākül-i ħam-der-ħamuñ
Çok kilīd-i müşgili itdüm küşād endīşede
- 5 Cem' olan ħatt-ı lebünle zehr ü şekker ħandeyi
Pīş ile cedvāra teşbīħ eyledüm bir rīşede
- 6 Ħırķa-püş-ı ħān-ķāħ-ı bī-niyāzīdür dilüm
Eyleyemem **Rāġıb** müdarā şeyħe de dervīşe de

647 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

[214]

- 1 Ser-ā-ser dāĝ cismüm sīnem āteş āħ var dilde
Bilinmez neydügi bir ' illet-i cān-kāħ var dilde
- 2 Cünün iķlīminüñ yek-tāsı ' aķluñ kār-fermāsı
Aña sultān-ı ' aşķ itlāķ olur bir şāħ var dilde
- 3 Gezüb dünyāları ğam leşkeri teng itmesün cāyın
Fezā-yı vüs' dirler bir neşīmengāħ var dilde
- 4 Niçe güm-geşte olmaz sālīkān-ı deşt-i vaħşet kim
Serāy-ı ' ālem-i ğayba çıkar şeh-rāħ var dilde

- 5 Ne var rûz u şebüm yek-reng olursa berķ-ı āhumdan
Fürûğından güneş bir zerre olmaz māh var dilde
- 6 Dimāğum lezzet almış şerbet-i şehd-i kanā^ç atden
Nevāl-i şaf u cām-ı ^ç İşden ikrāh var dilde
- 7 Vuķūfum yok bu rütbe ħ^çāhişün ħayrānıyam **Ġālib**
Göñülden de nihān bir maṭlab-ı dil-ħ^çāh var dilde

648 Velehū

fā^çilātün fā^çilātün fā^çilātün fā^çilün

- 1 Bağlanup zülfinde bozdum ^çahdi de peymānı da
Çeşmini gördüm unuttum derdi de dermānı da
- 2 Ey hoş ol mest-i maḥabbet kim ħumār-ı ^ç aşğdan
Bir kadeḥ meyle değışmiş küfri de ĩmānı da
- 3 Merd-i bī-ķayda belā-keşlikdedür ārām-ı dil
Yoḥsa çoğdan terk iderdüm cānı da cānānı da
- 4 Bende-i pīr-i ħarābātem ki yokdur şıķleti
Zāhid-i zerrāķuñ olsun ^çilmi de ^çirfānı da
- 5 Āteş-i cān-süz-ı dil fikr-i dehān-ı dil-rübā
^ç Āşıķuñ ma^çlūmidur peydāsı da pinhānı da
- 6 Çünkü derd ehline hep bīğānelerdür çāre ne
Sen daḫi yād itme **Ġālib** şabrı da sāmānı da

649 Li-Cenāb-ı Nazīm

fe^çilātün fe^çilātün fe^çilātün fe^çilün

- 1 ^çAnberin turreler ol ^çārız-ı ter devrinde
Fitnelerdür ki itdi kāmer devrinde
- 2 Sākīyā zülf ü ruḥuñ ħadr ile ^çİd itdi bize
Gör neler var kadehüñ şām u seḫer devrinde
- 3 Şimdi fānūs-ı felek naķş-ı emel göstereşün
Kalmadı görmedük eşķāl ü şuver devrinde
- 4 Gerdişinden ħazer it sākī-i dehrüñ ki olur
Bāde-i cām-ı ṭarab ħün-ı ciger devrinde
- 5 Bulsa bir ħāṭır-ı āzādeyi āvāre ider
Çerḫuñ āsāyişe yir var mı meger devrinde

6 Bende-i halka-be-güş-ı der-i Mevlânâyuz
Şahlar bağladı ‘aşkıyla kemer devrinde

7 Hân Selîmüñ nazar-ı luḫfı **Nazîma** yetişür
Kâm-yâb olmadadur ehl-i hüner devrinde

650 **Velehü**

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

1 Duḫûl-i halka-i bezm-i vişâlüñ kande ben kande
Gedâ hem-şoḫbet olmaz şâh ile ben kande sen kande

[215]

2 Bulınmaz gevher-i pâk-i maḫabbet küh u şahrâda
Ṭarîḫ-i ‘aşḫ kande semt-i Ḳays-ı Küh-ken kande

3 Mişâl-i zer şarardı rüy-ı zerdüm derd ile sensüz
Baña kâr itdi mihrüñ kande sen ey sîm-ten kande

4 N’ola sînemde dil mehcür çalsa seyr-i küyuñdan
Muḫîmse künc-i külhan kande gül-geşt-i çemen kande

5 Benümle Ḳaysı hem-pâ şanma râh-ı ‘aşḫ-ı cânânda
Bu yolda dil viren dîvâne kande cân viren kande

6 Unutdursam n’ola eş‘âr-ı ğayrı nazm-ı pâkümle
Nazîmâ vefḫ-i tâze kande taḫvîm-i kühen kande

651 **Velehü**

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

1 Nihâyet yok fezâ-yı ‘aşḫa menzil kande ben kande
Güzergâhum miyân-ı baḫr u sâḫil kande ben kande

2 Göñül müştâḫ-ı rüyüñ ben helâk-i dūrî-i küyuñ
Gör inşâf eyle sen de nîm-bismil kande ben kande

3 Ḥayâl-i ḫâkülüñle mestî-i şahbâ-yı la‘lûñle
Daḫi rûz-ı ezelden bilmezem dil kande ben kande

4 Nigâhuñ aldı ‘aqlum ben seni teşḫîr kaydında
Füsünkâr olmada cādū-yı Bâbil kande ben kande

5 **Nazîmâ** şaḫş-ı himmet küşte-i şemşîr-i baḫtumdur
Yine şekvâ felekden ḫayf ḫâtil kande ben kande

652 Velehü

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Hınçer-i kemer yāre münāsib o bel ince
Hınçer kemerince kemeri ince belince
- 2 Dāmānı girībānı gibi oldu gülüñ çāk
Bu bāğ-ı hāzān-dīde-i pür-hāra gelince
- 3 Lā-büd varılır bāğçe-i kūyına xx yārüñ
Pūyān u revān bād-ı şabā gibi yelince
- 4 Kaddini ider cāyuña sa' ide çevgān
Kūy-ı emeli merd-i murād üzre çalınca
- 5 Oldı güher-i nazmı Nazīmüñ yine bir silk
Sa' y itdi velī mişķab-ı endīşe delince

653 Li-Cenāb-ı Sāmī

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Şemşīrini taķınca ne hoşdur o bel ince
Şemşīri niṭaķınca niṭaķ ince belince
- 2 Kuhsār-ı maḥabbetdeki rāh ince bel ince
Bār-ı ğam-i hicrān çekilür mi cebelince
- 3 Hayfā ki ' arūs-i tutuķ-ārā-yı ümīdüm
Āğüş-i dile mūy seffīd oldu gelince
- 4 Pür-ra' şe gerek dil vasaṭ-i ḥavf ü recāda
Çün kıble-nümā dergeh-i Hāķķa yönelince
- 5 Vā-bestedür ey dil düzele nāḥun-i kārūn
Şīrāze-i mecmū' a-i maṭlab düzelince
- [216] 6 Nazmı yine Sāmīnün olur rağbete şāyān
Olmazsa da ey ḥāme Nazīmüñ ğazelince

654 Li-Cenāb-ı ' İzzet Mollā

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Mümkin mi der-āğüş ola ' ālemde bel ince
Mümkin midür āğüş ola ' ālemde bel ince
- 2 Mecnün gibi ' aşıķları var zülfi telince
Leylī sözi efsānedür ol māha gelince

- 3 Bağrum gibi bir deşti mi var hün ola nehri
Bir küh mı var dāğ-ı derūnum cebelince
- 4 Urdı yüzine itdügi zulmi ‘alev-i āh
Tīr-i nigāhı sīne-i sūzānı delince
- 5 Efsāne gelür baña dögüb sögmesi yāruñ
Dil-berde vefā olmama çarb-ı meşelince
- 6 Ümmiyede merkūz iken lafz-ı meniyye
Kim kāmın alur ölmeden evvel emelince
- 7 Bir hācetümüz kalmadı çevgān-ı felekden
Güy-ı talebi dest-i kanā‘atle çelince
- 8 Bir seng-i sitem olsun atar başına ey dil
Ardınca o şūhuñ yelegen gibi yelince
- 9 ‘İzzet yücedür mertebe-i nazm-ı bülendüm
Olmazsa da Sāmī vü Nazīmüñ ğazelince
- 10 Her bir nefesi yūf borusın çaldı cihāna
Abdāl-i dilüm dergeh-i pīre yönelince

655 Velehū

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Aldanup kızbine yāruñ oyalandum bu gice
Va‘d-i ferdā gibi mevhūma inandum bu gice
- 2 Kūy-ı dil-ber mi disem cennet-i a‘lā mı disem
Bilemem togrısı bir bāğı dolandum bu gice
- 3 Çekdüm āğūşuma ol hīleleri ber-taqrīb
Sihrkār olduğuma ben de inandum bu gice
- 4 Bezm-i ‘aşk içre yerin boş komadı yan mollā
Şubha dek şem‘-i şeb-ārā gibi yandum bu gice
- 5 ‘İzzetā varmış idüm baht ile h̄āb-ı kehfe
Tālī‘üm uyhuda hālā ben uyandum bu gice
- 6 Meclis-i hāzret-i maḥdūm-ı hüner-perverde
Baykara şöhetüñ açmağa utandum bu gice
- 7 Derdümi Şemse yarın söyleyem inşā‘allāh
Yağmadan hāl-i dili şem‘i uşandum bu gice

656 Li-Cenāb-1 Rāğīb

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

- 1 Reftār idene vādī-i ' aşk içre yolınca
Destinde reh-i rāst ' aşādur yorulınca
- 2 Telh eyledi kāmın heves-i hāma düşenler
Koy mevsimine mīve-i maqşūdı olinca
- [217] 3 Āzer-bağş ile kābil-i tekdīr olur ammā
Çok şu götürür çeşme-i şafvet turulınca
- 4 Dil kaldı tehī māye olup dīdelerüm pūr
Mīnā boşanur havşala-i cām tulinca
- 5 Bir kerre tokunsañ teline sāz-ı derūnuñ
Biñ dürlü nevāzişle düzelmez bozulınca
- 6 Kerrār-ı şafı rezm ki ' azminde olurlar
Tevfīk u zafer hem-rehi şāğınca şolinca
- 7 Vaşf-ı ' Alī Paşa ile teng olsa da **Rāğīb**
Tezyīl iderüm kāfiyem encām bulınca

657 Li-Cenāb-1 Ğālib Dede

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Māhveş mihr-i ruhuñ şem' ine yandum bu gice
Şu' le-efrūz olarak çerhi dolandum bu gice
- 2 Çeşm-i sevdā-zedeye eşküm idüp hūn-ı şafağ
Rengine şām-ı ğamuñ ben de boyandum bu gice
- 3 Bāmgāh-ı felege çıkdı sūtūn-ı āhum
Haşm-ı çerhūñ dişine haylī tayıdum bu gice
- 4 Māh-tāb eyledüm āyīne-i baht-ı siyehi
Tīğ-i h' ābīde-i ğamzeñveş uyandum bu gice
- 5 Şeb-i tār u ser-i zülf ü ğam-ı sevdā **Ğālib**
Hāl-i Mecnūn-ı siyeh-rūzı çok andum bu gice

658 Li-Cenāb-1 Neş'et

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Dūzağ-ı derde düşüp āteşe yandum bu gice
Teşne-dildüm niçe dem eşküme kıandum bu gice

- 2 Bir 'acīb vāqı' a gördüm saña ta' bîr idemem
Girmede çeşmüme habumdan uyandum bu gice
- 3 Çāk çāk eyleseler çıkmaz idi hîç kanum
Gerçi Ya' kûb gibi kâna boyandum bu gice
- 4 Niçe taqrîr ideyim çekdigüm âlâmı bu şeb
Mâ-ħaşal bi'llâhi cānumdan uşandum bu gice
- 5 Neş'etüñ gamla helâk oldığını gördükde
Cümle-i ehl-i dili ağlayup āndum bu gice

659 Li-Cenāb-ı Şabîr

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Ne 'aceb olsa kabādan mütecerriid gönçe
Bāğda oldı bu sâ' at mütevellid gönçe
- 2 Bülbülüñ silsileden oldığı zāhir oldı
Tağdı zencîr-i cünūna yine seyyid gönçe
- 3 Şaħne-i nāmiyenüñ tomruğına girmez idi
Olmasa böyle mu' ānid mütemerrid gönçe
- 4 Şonı cem' iyyet-i bāğuñ da perîşānlıkdur
Oldı bu şüret-i ma' nāyı mü'eyyid gönçe
- [218] 5 Bir kabā şemle şarup kırdı geçürdi **Şabîr**
Güldüre güldüre ezhārı muğallid gönçe

660 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Bülbüle taфра şatup ol mütayyid gönçe
Tükürür müşt-i ' ināda müterrid gönçe
- 2 Sebz destār-ı siyādetle mişāl-i mehdî
Şaħn-ı gülşende ħurūca mutaraşşid gönçe
- 3 Re'îs-i târiħ-i ħilāfetekede-i ' işretdür
N'ola aħkām-ı Cem' i olsa müceddid gönçe
- 4 Kîsesiyle zer-i surħı güle teslîm itmiş
Başını ħırkaya çekmiş mütezehhid gönçe
- 5 Nūr-ı tevĥîd cemālinde bedîd olmaz idi
Olmasa tekye-i gülşende muvaħħid gönçe

6 Bir yāluñ katca-cevān idi çemende **Şābit**
Cāmeler eyledi peydā mute‘ addid gönçe

661 Velehū

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 Olamaz müfsiğe mey-ḥāre-i ter dāmāna
Ḥalvetī zāviyesi gibi ṭehāret-ḥāne

2 Keyf-i şahbā-yı nevāzişle bizüm dīvāne
Ḳorḳarum dil-bere bir vaz‘ ider mestāne

3 Bu gice naql-i ḥikāyāt-ı maḥabbetle seni
Uyudursaḳ ḳatı pek ‘ibret olur efsāne

4 Gördi bir vech ile ‘İṭr-ı ḥaṭ-ı yāre giremez
Oldı göñlümde iki yüzli mişāl-i şāne

5 Pīr-i mey-ḥāne külāhın yine tekbīrledüp
Ḳahve-i rū-siyehe tevbe virür fincāna

6 Sālikūñ ni‘ met-i rüyāsını beñzetmişler
‘Alefi kāh-keşān-ı ḥar-ı bī-sāmāna

7 Gerd-i fitne ḳoparup göñlüni muḡber eyler
Şābit aldama o gīsū-yı ‘abīr-efşāna

662 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

1 Ser-i zūlfūñ kesüb it ḥalkı emīn-i fitne
‘Aḳībet ejder olur mār-ı kemīn-i fitne

2 İ‘tinā itnese hem-cinsine çıḳmazdı yüze
Perçemüñdür ḥaṭuña ḥabl-i metīn-i fitne

3 Cümle fettān-nigāhān muntazır-ı teşrīfūñ
Ḳaldı ḥālī buyuruñ şāh-nişīn-i fitne

4 Dadanur ehl-i fiten ḳurtaramaz çeşmüñ anı
Niçün ebrūlaruñ olmışdı ḳarīn-i fitne

5 Ḥavf-ı tīḡ-ı ḳalemūñ ile düzeldi ‘İzzet
‘Aḳībet şahn-ı şalāḥ oldı zemīn-i fitne

6 Ḳonya ḥalkı gibi fettānı uyutdı Mollā
İdemez Rūmda feryād cenīn-i fitne

[219]

663 Li-Cenāb-1 Nā'îlî*fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

- 1 Çākdür tîġ-i nigāhınla derūn-1 fitne
Ġamzene lāzimedür rīziş-i ħūn-1 fitne
- 2 Meclis-i nāzda mahşūş zebān-1 nigāhin
Tercemānî-i mezāyā-y1 fūsūn-1 fitne
- 3 Eşer-i cünbiş-i dāmān-1 ser-i zūlfüñden
Nāz ider ħilķat-1 sīm-āba sūkūn-1 fitne
- 4 Tāze sevdā-y1 bahār-1 ħaķ-1 sebzınle olur
'Aķl-1 kül māye-i terkīb-i cünūn-1 fitne
- 5 Nā'îlî reşķ ile Cibrîli helak eyler olup
Leb-i cān-perveri i' cāz-nümūn-1 fitne

664 Li-Cenāb-1 'İzzet*fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Vuşlat-1 dil-dāra ibrām itmedüm itmem yine
Ben bu mātemgehde bayram itmedüm itmem yine
- 2 Āfitāba eylerem cām-1 meyi her şeb bedel
Bādesüz bir kerre aķşam itmedüm itmem yine
- 3 Neş'e-yāb-1 cām-1 la' lüñ oldıġum demden berü
Ĥ'āhîş-i şahbā-y1 gülfām itmedüm itmem yine
- 4 Ġonçe-i āmālini pejmürde gördüm 'ālemüñ
Ārzū-y1 gülşen-i kām itmedüm itmem yine
- 5 'Aczümi bildürmedüm ol nā-kes-i 'āzi-küşe
Mişnetinden çerķe düşnām itmedüm itmem yine
- 6 'İzzetā Mollā ķadar bir şeh-süväruñ vaşfına
Esb-i tünd-i ħāmemi rām itmedüm itmem yine

665 Li-Cenāb-1 Fehîm*fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

- 1 Mār-1 ġam hem-demümüz zūlf-i siyeh-ġün yerine
Zehr-i mişnet iķerüz bāde-i gül-ġün yerine
- 2 Ķayd alamadan āzāde olan mehveşümdi
Zūlf-i Leylā-y1 heves baġladı Mecnūn yerine

- 3 İ' timād itmez iken va' de-i vaşl-ı yāre
Düşdi bī-çāre gönül vā' de-i kimmün yerine
- 4 Naḥl-ı bīdi görürüz perçem-i cānāna bedel
Servīdür ru' yetümüz kāmēt-i mevzūn yerine
- 5 Baḡ şu eṭvār-ı gālaṭ-ı fehmine çerḫ-i dōnek
Re'y-i Bāḫil geçiyor 'āql-ı Felāṭūn yerine
- 6 Mā-verā-yı dili virān ideli ğam gözden
Kızılıрмаḫ-ı sirişk aḫmada Ceyḫūn yerine
- 7 Semt-i eş' arı ferāgat idelüm ğayrı **Fehīm**
Ḳabaca söyleşelüm şiveli maẓmūn yerine

666 **Li-Cenāb-ı 'İzzet**¹²¹

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

[220]

- 1 Meylmüz rāyetedür kāmēt-i bālā yerine
Tuğadur raġbetümüz zūlf-i semensā yerine
- 2 'Azm-i rezm eyledük erbāb-ı ğazāyuz şimdi
Rezmi der-pīş iderüz bezm-i müheyyā yerine
- 3 Renc-i reh ḫayme vü esb oldı bize eglence
Vaṭan āsāyişi kāşāne vü me'vā yerine
- 4 Baġmuz nīze gül-i sürḫī ser-i 'adādur
Çeng-i ḫarbi çalınur bülbul-i güyā yerine
- 5 Bir perī gördüm alayda yine gitdi 'aḫlum
O gidişdür ki gider gelmedi hālā yerine
- 6 Teşne-i ḫaşma virürüz seyfümüz ābından şu
İçerüz düşmen-i dīn ḫanını şahbā yerine
- 7 Bu ğazel gülşenīdür gör ki kızıl ḫanlar ile
Deşt ü kūhı bezedük lāle-i ḫamrā yerine
- 8 Olmuşuz şimdi yalın tīĝ ile hem-pehlū-yı üns
Bir yalın yüzli levend āfet-i rā' nā yerine
- 9 Cümlemüz şun' -ı Ḥudā ğayret-i dīn hem-pāmuz
Atı biz sürsek eñ evvel n'ola ğavġā yerine
- 10 'İzzetā düşmene meydān oḫuruz merdāne
Ġazel ü kıt' a vü tārīḫ ü mu' ammā yerine

¹²¹ Şiir Beylikçi İzzet'e aittir.

667 Li-Cenāb-1 Fāiz

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

- 1 Teşrîfûñ ile hânemi reşk-i İrem eyle
Ağlatma beni iki gözüm gel kerem eyle
- 2 'Ahd eyledi öpdürmege yār'ın gelicek 'İd
Yā Rab seni o meh-pāreyi şābit-ķadem eyle
- 3 Bir hoşça hisāb eyleyelüm derdümüz ey dil
Ben dirhem-i eşküm dōkeyüm sen raķam eyle
- 4 Degemez kederin çekmege bir lahza bu 'ālem
Bir hāl ile neylersen idüp def' -i ğam eyle
- 5 Kānuñ-ı belāgatde yine naķş-tırāz ol
Ey hāme-i hoş-lehçe-i **Fāiz** nağam eyle

668 Li-Cenāb-1 Mīr 'İzzet

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 A' dā ki kibr ider heves-i i' tibār ile
Biz buluķ i' tibārumuzı ihtikār ile
- 2 Nūr-ı kemāl cāhile olur mı rū-nümā
Şebde 'amāya fā'ide olmaz fenār ile
- 3 Ma' bedle müstaķīmi faẓīletde fark iden
Hem-rütbe olamaz yine ķubbe menār ile
- 4 Cāhil ki ıstılāh ile iĝraķ ide sözün
Temyīz idemem anı seng-i mezār ile
- 5 Zevķ u şafā redīf-i keder oldıĝını hele
Zāhir olur te' āķub-ı leyl ü nehār ile
- 6 Taḥsīnler o 'āşıķa hengām-ı hicr-i yār
'İzzet hemān muķayyed ola ıstıbār ile

669 Li-Cenāb-1 Vehbī

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

[221]

- 1 Gülzār-ı hūsüne o mehn intizār ile
Hem-ḫāldür müjem reg-i ebr-i bahār ile
- 2 Bir āfet-i siyeh beni mest itdi şöyle kim
Fark idemem henüz yemīni yesār ile

- 3 Çü şanma ey şanevber-i gülşen-tırâz-ı râz
Şu indi pây-i serve saña intizâr ile
- 4 Sâķī meden-res ol ki girībân-ı şevkumuz
Şad-pâredür keş-â-keş-i dest-i humâr ile
- 5 Emvâc-ı baħr olsa ‘aceb mi kenâr-gîr
Mümkin midür muķâbele hîç rûzgâr ile
- 6 Tâc-ı riyâ ile küleh-i rindi fark ider
Hem-ser degülse ķubbe ‘aceb mi menâr ile
- 7 **Vehbî** nazîre eyler iseñ şî‘r-i ‘**İzzete**
Ĥatm it kelâmı kâfiye-i i‘tizâr ile

670 Li-Cenâb-ı Nâbî

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

- 1 Esâs urduķça bünyâd-ı murâdâta ta‘ablarla
Gelür vîrân ider seyl-âb-ı istiğnâ ğazâblarla
- 2 Kadeħveş âb-ı rû dökmeķle ķanlar yutmaķ ister kim
Nâşîb olsa saña leb-ber-leb olmaķ ğonçe-leblerle
- 3 Müyesser olmadı âmîziş-i esbâbdan sūdum
Müsebbibden hiçâba düşmeden ğayrî sebeblerle
- 4 Ne tâlî‘dür ki girdi dest-i şevķe dâmen-i çîde
O şahuñ dâmenin bûs itmek isterdük edeblerle
- 5 Esâs-ı ‘âlem-i terkîb ey **Nâbî** teħâlüfdür
Ne mümkin ‘ömr geçmek her zamân ‘îş ü țarablarla

671 Li-Cenâb-ı ‘Âtıf

mef‘ülü mefâ‘îlü mefâ‘îlü fe‘ülün

- 1 Olur çalup almaķ ile olmaz beĝenişle
Germiyyet-i kâlâ-yı vişâl olsa deĝişle
- 2 İbrâma degüldür müteħammil çekerek tüt
Büĝsiste olur târ-ı emel biñce çekişle
- 3 Ne vaķt ü zamânın gözedirsin ne bilürsin
Bitmez gibi toħm-ı emelüñ böyle ekişle
- 4 Ser-mest ideĝör bezmde ol naħvet-i nâzı
Ey ‘âşîķ-ı bî-çâre ne işler iseñ işle

5 Cārüb gibi faḥr ider erbāb-ı mezellet
Her gördüğü dergāh-ı kibāra sürünişle

6 ‘Ātīf gibi feyz-āveriyüz rüh-ı kelāmuñ
Hem-bezm olalı ‘izzet-i i‘ cāz-i menişle

672 **Li-Cenāb-ı Ğālib Dede**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Sünbül-i zülfi dökilmiş nergis-i cādūsına
Ejdehālardan selāsil bağlamış bāzūsuna

2 Çeşm-i ḥāb-ālūde vü baḥt-ı siyāhumdur benüm
Bağ riyāz-ı ḥayretüñ berg-i gül ü şeb-būsına

[222] 3 Rüstem-i rezm-i sitemdür toğrısı ammā yine
Cānlar ḳurbān o ḥün-rīzūñ kemān-ebrūsına

4 Mışra‘-ı mevzūn-ı āhuñ gül gibi mażmūnları
Nev-nihāl-i ḥüsninüñ degmez mi şeft-ālūsına

5 Bī-ḥaberdür düzaḥ-ı hicrindeki ālāmdan
Mıhr-i maḥşerdür diyenler ‘arız-ı dil-cūsına

6 Kāküli her dem peyām-ı ḥaṭtın eylermiş su’āl
Fitne fırsat-yāb olup geldükçe dāmen-būsına

7 Biz sevād-ı ‘aşkı Ğālib eyledük Leylīsītān
Ḳayş hayrāndur anuñ āhūsına tīhūsına

673 **Li-Cenāb-ı Fıṭnat**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Olmada diller rübūde ğamze-i cādūsuna
Deşt-i ḥüsnüñ şayd olurlar şīrler āhūsuna

2 Reng ü būda zülf-i cānāna müşābih olmasa
Kim baḳar gülzār-ı dehrüñ sünbül ü şebbūsuna

3 Şad hezārān fitne meftūn bir nigāh-ı şūḥuna
Biñ dil-i Hārūt beste perçem ü ğīsūsuna

4 Çille-i saḥtuñ çeker her dem kemān ebrūlaruñ
Āferin erbāb-ı ‘aşḳuñ ḳuvvet-i bazūsuna

5 Cismi ḥāk it ol sehī ḳaddüñ yolında Fıṭnatā
Nā’il olmaḳsa murāduñ devlet-i pā-būsuna

674 Li-Cenāb-1 Şābit

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Uymuş gönül de dil-berinüñ muqtezāsına
Şimdi cefāsı zevķini virmez vefasına
- 2 Aldı gözüm yaşın o ħarāmī nigāh benüm
Virsun ħurı cerīmelere ħan bahāsına
- 3 Bilmeme ne seyirdür ki bi elden kırıldı ħalk
Reftārı bir kırık güzelüñ merĥabāsına
- 4 Turşile geldi meclise def' -i ħumār için
Bağışladum ' aņasını şeyhüñ liķāsına
- 5 Āl-i ' abā maĥabbetini eyleyüp şi' ār
Şābit büründi faķr u felāket palāsına

675 Li-Cenāb-1 ' Ārif

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Bir derde düşmişüm diyemem āh herkese
Oldum rübūde bir gözi ħün-rīz Çerkese
- 2 ' Uşşāķ-ı zār olmaz idi ħālī Çerkesi
Naķd-i girān-ı ' aķlını yağmāya virmese
- 3 Şad nāle itdüm itmedi bir kerre iltifāt
Ol şāh-bāz-ı ħüsnüm ' aceb gelmiyor sese
- 4 Tarf-ı külehde seri -ĥam-ı zülf-i siyāhını
Virmem şafā-yı salţanat-ı Mağrib ü Fese
- 5 Tebhāle-rīz-i bīm-i firāķ olmam ' Ārifā
Ol la' l-i ħāl-dār baña ger benüm dese

[223]

676 Li-Cenāb-1 Vecdī

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlün

- 1 Tekmīl-i cünün itmege hāmün ele girse
Āvārelige vādī-i Mecnün ele girse
- 2 Çāk-ı dil-i Mecnūna ' ilāc itmek olurdu
Bir kerre girībān-ı Felaţūn ele girse
- 3 Ser-tā-be ħadem ħār gibi niçe olurdu
Çāk eylemege dāmen-i gerdün ele girse

- 4 Mestāne iken zūlf-i girih-gīre şarılsam
Ser-rişte-i zevk-ı dil-i maḥzūn ele girse
- 5 El çekdi o şūḥ eşkümi silmekden uşandı
Çan ağlamağa dīde-i pür-ḥūn ele girse
- 6 Ḥübān-ı Sitānbūla yetişmez yine **Vecdī**
Bezī itmege ser-māye-i ḳārūn ele girse

677 Li-Cenāb-ı Ğālib Dede

mef' ūlū mefā' ĩlū mefā' ĩlū fe' ūlūn

- 1 Kāfur olayım zūlfi siyekāre degülse
Çeşmi eger ĩmānı gibi ḳara degülse
- 2 Zūnnārum ola sübḥa-i mercān-ı sirişküm
Laḥt-ı cigerüm zaḥm ile şad-pāre degülse
- 3 Bir kerre de mir 'āt-ı dil-i zāra nigāh it
Ey māh eger raġbetüñ aġyāra degülse
- 4 Ḥasretde ḳoma çeşmümüzi la' l-i lebūñden
Yek-pāre o mey ġamze-i mey-ḥare degülse
- 5 Ḥürşīde niçün tār-ı şu' ā' ın remed eyler
Ger ḥaṭṭ-ı ruḥuñ düşmen-i nezzāre degülse
- 6 Nevmīd oluram **Ğālib**-i ser-geşteden elbet
Ümmīdi eger Ḥazret-i Ḥünkāra degülse

678 Velehū

mefā' ĩlūn mefā' ĩlūn mefā' ĩlūn mefā' ĩlūn

- 1 Nevā-yı āh besdür ḥāṭıra āheng gelmezse
Dem-i fūrḳatdeki yāhū yeter gülbāng gelmezse
- 2 Bilür rindān-ı şāfī-dil ki şahbā süzmemiş sākī
Beyāz-ı perde-i bādām-ı çeşme reng gelmezse
- 3 Şikest itmez ḥumār-ı 'aşkı ol rıṭl-ı girān-ı mey
Bu nüh-mīnā-yı gerdūn ile ger pāseng gelmezse
- 4 İder mümtāz ekdār u ḥavādiş cevher-i zātı
Virür mir 'āt-ı fülāda küdüret jeng gelmezse
- 5 İnan ey dil ki rüsvāy-ı maḥabbet ḳoymazam aduñ
'Arūs-ı haclegāh-ı şerme senden neng gelmezse

6 Şoğuklukda girān-cānlıkda kāfirlikde her şeyde
Füzūnterdür keşiş tağıyla zāhid deng gelmezse

7 Kemāl-i vüs' at-i luṭf ile yārān-ı sühān **Ġālib**
Buyursunlar bu ṭārḥ-ı dil-güşāya teng gelmezse

[224]

679 **Li-Cenāb-ı Nedīm**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Ben olsam bir de muṭrıb bir de ṭarf-ı cūybār olsa
Hoş imdi bir de farzā bir cūvān-ı şīvekār olsa

2 Yeter geçdi bu gūne mālī-hulyālarla evḳātum
Aman bir gün muḳaddem āh faşl-ı nev-bahār olsa

3 Bize geldükde inkār eyleme ıkrārını zālīm
Dimişsin yok dimezdüm bāde-i şīrin-güvār olsa

4 ' Aceb pistānına benzer mi diḳḳat üzre bir baḳsam
Sen açsan sīneni bāğ içre bir kaç da enār olsa

5 O şūḥuñ ḥasretinden çār-çeşm-i intizār olduḳ
Bize nevbet irişse bārī ebrūsı çehār olsa

6 Senüñ vaşfinda cānā bir neşāt-āver gāzel gördüm
Olursa tāze eş'ār öyle pāk ü āb-dār olsa

680 **Li-Cenāb-ı Nef' İ**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Bir ṭolı nūş it şarāb-ı nāb gelsün çeşmüñe
Mest olursañ nāza başla ḥ'āb gelsün çeşmüñe

2 Ġamzeñe pür-tāb iken ṭāḳat getürmez āfitāb
Bāde ' aḳlı var ise bī-tāb gelsün çeşmüñe

3 Ḥüsnüñi bilmek dilerseñ bir nazār mir'āt baḳ
Āfitābuñ pertevi meh-tāb gelsün çeşmüñe

4 ' Āşık iseñ ağlamaḳla bitmez iş bir çāre gör
Sen gerek yaş dök gerek ḥünāb gelsün çeşmüñe

5 Rind iseñ **Nef' İ** ḥumār-ı bādeden açma gözüñ
' Ālemüñ ḥāli ḥayāl-i ḥ'āb gelsün çeşmüñe

681 Li-Cenāb-1 Nedīm

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Görüp pistanlaruñ bildüm kemālūñ gül-bedenlikde
Turunç ammā ki bilmem niçe bitmiş yāsemenlikde
- 2 H̄ayāl itdüm ki dīvān içre bir ber-ceste mışra' dur
Gezerken ol qad-i bālāya baqđum nārvenlikde
- 3 H̄ayālūñ gelmez oldı dīde-i fersūde-müjgāne
Meger kim pāy-ı nāzuñ yārelenmiş o dikenlikde
- 4 O verd-i ter dil-i pür-ğunı leb-rīz-i neşāt añlar
Ne bilsün rüzgāruñ şiddetin kendi esenlikde
- 5 Şu zībā gemesüdü sevdiğüm gel al ziyān itme
Çıkar bir cāme saña belki artar nīm-tenlik de
- 6 Mey ü maḥbūba çoqđan tevbekār oldı **Nedīm**-i zār
Niçün ammā ki bilmem yine yāran ta' na-zenlikde

682 Li-Cenāb-1 Cāvīd

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 İder Hārūta ta' līm füsün çeşmūñ fitnelikde
Felek şākird-i ğamzeñdür teğāfūl-i dil şikenlikde
- 2 Olur müjgān-ı nāzı her biri bir āfet-i devrān
Geline cünbüşe şūḡ-ı nigāhuñ şīvezenlikde
- [225] 3 Kızardı çehre-i berg-i süḡan germ-i ḡacāletden
Şabā pirāhen seyline geh açınca yāsemenlikde
- 4 Müsellemdür ḡaṭṭ-ı āver her cihetle sāde rūlardan
Ṭoyulmaz māḡtābuñ seyrine aşlā çemenlikde
- 5 Beyaz fesde zūlf-i ' anberīnūñ şüretin mānī
Güzel resm eyleyüp şebbūyı göstermiş semenlikde
- 6 Kimūñ sāmān-ı şabrın itmege tārāc-ı ' azm itmiş
Yine mir'at-ı nāzı destine almış düzenlikde
- 7 ' Aceb her lafz-ı rengīnūñ Nedīmi añdurur **Cāvīd**
Şeker efşān olunca ma' nī-i rengīn süḡanlıkda

683 Li-Cenāb-ı Rāğıb

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Mübāhāt eylemez rindāne-meşreb her huşuşında
Meger kim bāde-i gülfām ile sāgar huşuşında
- 2 Esās-ı ma' rifetle hāne-i dil bulsun ārāyiş
Tekellüf ber-ţarafdur bāliş ü bister huşuşında
- 3 ' Aceb mi da' vā-i ' aşkuñla pür-dāğ eylesem sīnem
Gerekdür naqş-ı hātem keşreti maḥzar huşuşında
- 4 Eger maqşūd eşerse mışra' -ı ber-ceste kāfīdür
' Aceb hayretdeyim ben sedd-i İskender huşuşında
- 5 Ne çāre kullanılsa hıdmet-i dīgerde çār-ebrū
Hele cā'iz degül dellāk ile berber huşuşında
- 6 Olur mı çeşm-i ḥasret ḥüsn-i ' ālem-sūzdan beste
Bağılmaz ḥātır-ı aḥbāba hīç dil-ber huşuşında
- 7 Vaḥīd-i nükte-sence Rāğıbā el arkası yerde
Huşuşā bu zemīn-i tāze tarh u ter huşuşında

684 Li-Cenāb-ı Nedīm

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

- 1 Riyāsı zāhidüñ der-kār dur dil-ber huşuşında
Velīkin zālîmin ārāmı kalmaz zer huşuşında
- 2 Bugün cānā mevā' idin ḥisāb itdükde ' uşşākuñ
Yine vāfir nizā' oldı bizüm defter huşuşında
- 3 Quşağın tügmesin çözmekde ḥavfüm yokdur ammā kim
Yürek ditrer kemer-bendindeki ḥāncer huşuşında
- 4 Ne zībā ülfet itmiş duḥter-i rez beççe-i muğla
Muvaffaq pīr-i mey ḥaqqā püser duḥter huşuşında
- 5 Ne deñlü germ ise bāzāruñ aḥir ḥāk-ber-sersin
Bunı ey ḥāce gör āteşle ḥākister huşuşında
- 6 Dirīgā olmaduğ bir dil-güşā ma' şükā dil-dāde
Hele āyīnemüz bī-baḥt rüşenger huşuşında
- 7 Nedīmā sīne vü bāzūnı nerm it yār geldükçe
Musāfir rāḥat ister bāliş ü bister huşuşında

685 Li-Cenāb-1 Fāzıl

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- [226]
- 1 Gül ruhuñ şevkiyle çeşmüm ol kadar zār oldı āh
Her biri müjgānumuñ güyā ki bir hār oldı āh
- 2 Fırkat-i rüy-ı müyesserüñle senüñ her rüz u şeb
‘Ālemüñ hürşīd ü māhı çeşmüme tār oldı āh
- 3 Dā'imā her āb-ı ‘aşkuñ cür‘ asın nüş itmeden
Çeşmüme gīsūlaruñ her müyī bir mār oldı āh
- 4 Çāre sāzım kılmaduñ ma‘ cūn līk andan dirīg
Derd-i ‘aşkuñla dil-i bī-çāre bī-mār oldı āh
- 5 Dāne-i hālın görüp **Fāzıl** o şūhuñ mürg-i dil
Dām-ı ‘aşkına o āvāre giriftār oldı āh

686 Li-Cenāb-1 ‘İzzet Mollā

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Esdürme gülşen-i yā Rab hevā-yı cāh
Bāgumda bülbül olmaya fikr-i Gümā-yı cāh
- 2 ‘İfrīt bilmez anı Süleymān olan bilür
Mührüñ şıkındısıyla niçe oldı şafā-yı cāh
- 3 Ma‘ lümdur metāneti Zātü-‘ imāddan
Ednā nesīm-i āhā tayanmaz binā-yı cāh
- 4 Pek ‘aybdur kurulması şāhib-mesānidüñ
Kendi iken girifte-i dām-ı belā-yı cāh
- 5 Kapış kapışla almada ol nān-ı huşki halk
Kaht oldı keşret-i şürekādan gıdā-yı cāh
- 6 Seng-i siyāh olursa da bālīn-i zilleti
İtdürme başumı baña yā Rab fedā-yı cāh
- 7 Fevtinden evvel eyleyemez ‘İzzetā ‘ ilāc
Bilmezse derd düşdigini mübtelā-yı cāh
- 8 Mesned-nişīn-i faqr u fenādur Cenāb-ı Pīr
İtmez derinde bende olan ittikā-yı cāh

687 Li-Cenāb-ı Sāmī

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Reng-i rüyunla olur müttehid eczā-yi nigāh
Şüret-i şu' le-pezīr oldı heyülā-yi nigāh
- 2 Ālma göz habsine ol Yūsuf-i hüsni ey dil
Ana zindān olur āgūş-i Züleyhā-yi nigāh
- 3 Haṭ degül eyledi mir'āt-i ruḥuñ gerd-ālūd
Farṭ-i āmed-şud-i şad-fevc-i temāşā-yı nigāh
- 4 Kuvvet-i cāzibe-i hüsni gelū-süzundan
Düşdi sīm-āb gibi ra' şeye a' zā-yı nigāh
- 5 Āb-ı yāķūt ile yazdı raķam-i şermi şikest
Şafḥa-ı ' arızuna kilik-i güher-zā-yı nigāh
- 6 Olsa her müy-i ten ābisten-i şad-nezzāre
Gelmez ey şūḥ baña yine tesellā-yı nigāh
- 7 Kāle-i kes meḥir-i çār-süy-i naḥvetdür
Ferş-i pāy-i şeh-i hüsni olsa da dībā-yı nigāh
- 8 Yād-i ruḥsāre-i rengīn-i ' araķ-rīzūn ider
Eşkümi revġan-i gül ṭarfını mīnā-yı nigāh
- 9 Şanma kim ber-zede-ruḥsārdur ol meh **Sāmī**
Cā-be-cā zāhir olur naķş-i teh-i pāy-i nigāh

[227]

688 Li-Cenāb-ı Fuzūlī

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Küfr-i zülfüñ şalalı raḥneler imānumuza
Kāfir aġlar bizüm aḥvāl-i perīşānumuza
- 2 Seni görmek müte' essir görünür böyle ki eşk
Saña baķduķda ṭolar dīde-i giryānumuza
- 3 Cevri çok eyleme kim olmaya tā ki dükene
Āz idüp cevri ü cefālar idesin cānumuza
- 4 Eksük olmaz ġamumuz bunca ki bizden ġam alub
Her gelen derdli gider şād gelüp yanumuza
- 5 Var her ḥalkā-i zencīrümüzün bir aġzı
Muttaşıl kılmaġa ifşā ġam-ı pinhānumuza

6 Ğam-ı eyyām **Fuzūlī** bize bī-dād itdi
Gelmişüz ‘acız ile dād itmege sultānumuza

689 Li-Cenāb-ı Şābit

mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

1 O zümreden ğurebā var mı çāre geçmemege
Yemīn ider āġā-zādem yesāre geçmemege

2 Edīb-i ma‘nī-i nāzı qarār virmişdür
Beyān-ı şīvede bir isti‘āre geçmemege

3 O çār hāl-i murabba‘-nişīn-i şeş-der-i hüsñ
Ne mümkin ‘āşıkā naķş-ı dü-bāre geçmemege

4 Koyar mı cāzibe-i hāk-i pāy Leylāyı
Meġak-ı meşhed-i Mecnūn-ı zāra geçmemege

5 Girişme zār-ı maħabbetde bir ‘ilāc olsa
Şarāb-ı nāzdan ol māh-pāre geçmemege

6 Tabīb-i ‘aşķda tedbīr var mıdur **Şābit**
Bu haste-i ġamı āġyār yāre geçmemeġe

690 Li-Cenāb-ı Cevrī

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1 Olmasa ġamzeñ dem-ā-dem yār u hem-dem çeşmüñe
Mülk-i fitne böyle olmazdı müselleme çeşmüñe

2 Ol nigāh-ı fitne-engīze hezārān āferīn
Fenn-i siħri öġredür hem ġamzeñe hem çeşmüñe

3 İtse āsāyiş kaçan ħalvet-serāy-ı ‘aşķda
Nāz olur bīġāne olmaz şīve maħrem çeşmüñe

4 Böyle nāz u şīveden hālī iken ammā yine
Baķmaġa tāķat getürmez kimse bir dem çeşmüñe

5 Yaluñuz **Cevrī** degül meftūn-ı āşufteñ senüñ
Beste dünyā zülfüñe dil-ħaste ‘ālem çeşmüñe

691 Li-Cenāb-ı Pertev

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

1 Benüm sa‘y itdigüm nā-kāmlıķlar kāmdu bunda
Senüñ ħavf itdigüñ bed-nāmlıķlar nāmdu bunda

- [228]
- 2 'İlâc itmek diyâr-ı 'aşqda hîç 'aqla gelsün mi
Felâṭûn mübtelâ-yı 'illet-i sersâmdur bunda
- 3 Egerçi dirler ibrâmı huşûl-i kâma bâ' işdür
Merâma mâni' -i taḥsîl olan ibrâmdur bunda
- 4 Maḳâmın bil eger üftâdelikse maḳşaduñ 'âşık
Zemîn-i naḳş-ı pâ-y-ı reh firâz-ı bâmdu bunda
- 5 Miyân-ı vaşl u hicrân maşrık u mağrib kadar yok mı
Der-i cānānda şubḥ oldı henüz aḥşâmlar bunda
- 6 Dil-i sengînuñe reşk eylesün ey büt kelîsâlar
Binâ-yı kâfir iken ma' bed-i İslâmdur bunda
- 7 Alan gül-gönçesinden revġan-ı bādām olur **Pertev**
Senüñ ol puḫte zann itdüklerüñ hep ḥâmdur bunda

692 Li-Cenâb-ı Fıṭnat

mef' ülü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün

- 1 Bâġ-ı cihânın itme heves gülsitânına
Degmez neşâṭ-ı faşl-ı bahârı ḥazânına
- 2 Minnet ider mi loḳma-i maḥlûka ser olan
Ḥaḳḳuñ hemîşe ni' met-i bî-imtinânına
- 3 Şâh-ı serîr-i mülk-i ḳanâ' at bu ' âlemüñ
Virmez kulâh-ı faḳirini tâc keyânına
- 4 Sudagerân-ı şevḳ u maḥabbet baḳar mı hîç
Kâlâ-yı vaşl-ı yârda sūd u ziyânına
- 5 Her dem şemîm-i zülfüñ alan dil nesîmden
Raġbet ider mi Çin u Ḥitâ kârvânına
- 6 İtmez muḳaddem eylemedükçe semer zuhûr
Pâşide tuḫm-ı ye's-i emel büstânına
- 7 Bildüm alınca göñlümi **Fıṭnat** o çeşm-i şüh
Şîri bu deştüñ olmada şayd âhuvânına

693 Li-Cenâb-ı Râġib

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

- 1 Şaḳın dest-i ferâġa rişte-i tül-ı emel virme
Nizâm-ı mülk-i istignâya ġafletle ḥalel virme

- 2 Olur bir günde bünyād-ı ‘ adāvet zūr-ı nermīden
Hemān sen bāzū-yı saht-ı müdārāye kesel virme
- 3 İdersin hāk-ber-ser hānümān-ı zühd ü taqvāyı
Gel ey burcu şehāmet zūr-ı meyden böyle bel virme
- 4 Bu meydān-ı maḥabbetdür ‘ aṭāya aḥz olur gālib
Ayāğ almağ zeber-destānedür pīrāne el virme
- 5 Meded hem-ḥāl-i sühr-āb eyleme bīmār-ı hicrānuñ
Virürseñ nüṣ-dārū-yı ifākāt bī-maḥal virme
- 6 Kibār-ı devleti hem-meşreb-i pīr-i muḡān buldum
Çaşıde düñlemezler **Rāğıb** almazlar ğazel virme

694 Li-Cenāb-ı Nābī

mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün mefā‘ Īlün

- [229] 1 Gelür şevke kesel neyl-i vişāl-i yārdan şoñra
Olur ‘ arız girānlık şāime iftārdan şoñra
- 2 Kinād itseñ daḡı ‘ ayb-ı şikāf-ı kāse bākīdür
Olur çaşd-ı nevāziş bī-nemek āzārdan şoñra
- 3 Degüldür zāta mā’ il māl u cāha rağbet eyler
Dıraḡtuñ pāyına kimse çolaşmaz bārdan şoñra
- 4 Zuhūr-ı ni‘ met-i bī-ımtızaruñ qadri zāyi‘ dür
Bilür qadrin bulanlar gūşiş-i bisyārdan şoñra
- 5 N’ola resm-i ḡāmūşī ālet-i kaç‘ -ı kelām olsa
Ki leb miḡrāz şeklin gösterür güftārdan şoñra
- 6 Ferāmuş eyle pīç ü tāb-ı çer mi ‘ afvı bār ile
Nedür **Nābī** günāhuñ ref‘ i istiğfārdan şoñra

695 Li-Cenāb-ı Muḡliş

mef‘ ūlü mefā‘ Īlü mefā‘ Īlü fe‘ ūlün

- 1 Hāküster ider dilleri her bir bağışında
Bağ āfete beñzer o perī rū yā çaşında
- 2 Benden mi ‘ aceb sākī-i meyden mi ḡicābı
Āteş gibi rüyı kızarur ilk çağışında
- 3 Cünbüş ile reftāra gelür serv-i revānum
Şular gibi pāyına gönüller ağışında

4 Ugratmadı vuşlat-ı köhne gerçi beni lîk
Ağyârı da def' itdi yâ bâbuñ kaçışında

5 Yazdun qalem-i zerle ' uţarid daği **Muħliş**
Bu nazm-ı teri taqınsa gerdün taqışında

696 Li-Cenāb-ı Rāşid

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Ğod ŧenālıkdur naķīşa merdüm-i sencīdeye
Bā' is-i bīnāyı Ğod-bīn olmamaķdur dīdeye

2 Olur elbette qanā' at sedd-i rāh-ı iħtiyāc
Ğācet efser begüm yoķdur ser-i jülīdeye

3 Cāde-i āsān teri pür- ' uķdekāruñ terkidür
Şānedür miķrāz-ı ĝisū be hem pīçideye

4 Meger a' dāya ħişār-ı āhenīndür iħtirāz
Ğār ider mi ħiç ta' arruż dāmen-i berçideye

5 Ehl-i ' irfān cünbüşün ma' zūr tutsun **Rāşidā**
Başdı ŧeb-dīz-i qalem bir vādī-i nādīdeye

697 Li-Cenāb-ı Münīf

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Ne mümkin istiķāmetle ola tezvīr bir yerde
Degüldür qābil-i ülfet kemān ü tīr bir yerde

2 Gören ol ĝamze-i merdüm ŧikār-ı çeşm-i şūħuñdur
' Acebdür itmiş āmīziş ĝazāl ü ŧīr bir yerde

3 Olur mı kār-ger ħeylūlet-i tedbīr-i ' aql olsa
Eger şūret-nümā āyīne-i taķdīr bir yerde

4 Gelür Allāhu-ekber yāduma miħrāb-ı ebrūsı
Ne dem ĝuş eylesem o āvāze-i tekbīr bir yerde

5 Mānī-i tecelli-nāme-i tekvīne im' ān it
Nümāyan olmamışdur vesme-i tekrīr bir yerde

6 Olan remz āşnāyı ŧoħbet-i ħıżr ü kelīm eyler
Ki olmaz cem' -i ' aşq u ' aql-ı pür-tedbīr bir yerde

[230]

7 **Münīfā** ħāk-ı pāk-şehr-i İstānbuldan ĝayrı
Degül ebyāt-ı nazm itmek revā tā' mīr bir yerde

698 Li-Cenāb-ı ‘İzzet ‘Alī Paşa

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Turre-i sekte-i ye’s olmasa ta’bîr üzre
Güzer eylerdi recā cāde-i takrîr üzre
- 2 Yine bir kāküle sevdâsı şarılmış bu gice
Kıl temâşâ dil-i dîvâneyi şarılmış bu gice
- 3 Haṭ-ber-âverdelerüñ rüy-ı tırâşîdeleri
Haḫlı hüccet gibidür da’vî-i tezvîr üzre
- 4 Dâne-i ḫâli turur cebhe-i pür-çîninde
‘Anber-i ḫâm gibi mevc-i yem-i şîr üzre
- 5 İztrâbın bileyim dirseñ esîr-i ‘aşkuñ
Mevce-i gerdişe baḫ dîde-i naḫcîr üzre
- 6 Her zaḫım-ḫordesi ol dil-ber-i tîr-endâzın
Cân virür ta girih-i ḫalk-ı zih-gîr üzre
- 7 Güher-i maḫsadı taḫşîl ne mümkün ‘İzzet
İztrâb ‘uḫde iken rişte-i tedbîr üzre

699 Li-Cenāb-ı ‘Ārif

mefâ‘ilün fe‘ilātün mefâ‘ilün fe‘ilün

- 1 Açıldı köhne gül-i daḡ-ı ârzü tâze
Siyeh bahâr-ı cünün oldı sū-be tâze
- 2 Ḥâzânı baña bahârından iy gelür ey dil
Ne ḡam bu bâḡda ḫalmazsa reng ü bû tâze
- 3 Tebessüm-i nemekîninden eylemekde dirîḡ
Cerâḫat-i dili bir şūḫ-ı ‘işve-cû tâze
- 4 Hezâr sâle-dil-i efsürdegân-ı ye’si ider
Hevâ-yı ‘aşḫı cüvânân-ı sâde-rû tâze
- 5 Ğaribdür ki füsün ile gösterür kendüm
‘Acüz-ı dehr-i kühen-sâl-i kîne-cû tâze
- 6 Teraşşuḫ-ı ḫalemünden nihâl-i fikr n’ola
İderse ‘Ārif-i ḫoş-tâb-ı nükte-gû tâze

700 **Li-Cenāb-1 Rāsiḥ**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Süzme çeşmüñ gelmesün müjgān müjgān üstine
Urma zaḥm-ı sīneme peykān peykān üstine
- 2 Rīze-i elmās eker her açdığı zaḥma o şūḥ
Luṭfi var olsun ider iḥsān iḥsān üstine
- 3 Dilde ğam var şimdilik luṭf ile gelme ey sürür
Olamaz bir ḥānede miḥmān miḥmān üstine
- 4 Yārdan mehcūr iken düşdük diyār-ı ğurbete
Dehr gösterdi bize hicrān hicrān üstine
- 5 Hem mey içmez hem güzel sevmez dimişler ḥaḳḳıma
Eylemişler **Rāsiḥe** bühtān bühtān üstine

701 **Li-Cenāb-1 Vehbī-i Sünbül-zāde**

müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün

[231]

- 1 Baḥş eyledüm Īrānı ben ḥāl-i ruḥ-ı cānāneye
Şīrāz u Keşmīr ü Ḥoten olsun fedā bir dāneye
- 2 Taşvīr-i ḥübān-ı 'Acem revnaḳ-dih-i dārū's-šanem
Şāyeste teşbīḥ eylesem her şehri bir büt-ḥāneye
- 3 Bāzīgerān-ı Kābili cādūveşān-ı Bābili
Bī-hūş ider cān u dili efsūn oḳur peymāneye
- 4 Her çifte perçemli püser bir şāl-i sürḥ itmiş be-ser
Sevdāsı itmez mi eşer seyr eyleyen dīvāneye
- 5 Gerçi 'Irāk u İşfahān olmuş maḳām-ı 'aşıḳān
Ḥübān-ı Āzerbāycān pek aşinā bīḡāneye
- 6 Seyr itdüm İşfahānını çok sürmeli ḥübānını
Şad āfet-i Kāşānını celb eyledüm kāşāneye
- 7 Devr eylemekde cām-ı Cem bu keyf ile ğamdan ne ğam
Raḳs-ı civānān-ı 'Acem cünbiş virür mestāneye
- 8 Gīsūları sünbül gibi ruḥlar açılmış gül gibi
'Aşıḳları bülbül gibi āteş biraḳsın lāneye
- 9 Ey şāh-ı iklīm-i cemāl çün elçiye yoḳdur zevāl
Vehbī ider fikr-i vişāl emrūñ ne ol ferzāneye

702 Li-Cenāb-1 Vāşıf

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Mürğ-1 dil şayd olacaq mertebe aḥmak degül a
Halka-i zülf-i siyāhı o mehüñ faḥ degül a
- 2 Seyr idüp raḡş-1 hırāmuñ niçe açmaz sofi
Gören ey meh seni oynar bile azmak degül a
- 3 Ne kırarsın iki de bir de benüm ḡatırımı
Göñlüm ey tıfl-1 ziyānkār oyuncaḥ degül a
- 4 Bu nasıl būs idiş ey zāhid-i bed ḡarcasına
O büt-i ḡonçe-femüñ gerdeni ḡaymak degül a
- 5 Dāsitanum niçün ışḡadan İbā idersin eylersin
Ḡışş-i ' aşḡdur āvāze-i laḡlaḡ degül a
- 6 Göñlüñ olursa da olmazsa da vaşla şaḡ ol
Vāşıfun saña recā etmesi muḡlaḡ degül a

Ḥarfü'l-Yā

703 Li-Cenāb-1 Sezāyī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ḥazret-i Ḥaḡḡuñ ḡabībī sevgili bir dānesi
Oldıḡıyçün oldı ' ālem ḡüsnünün dīvānesi
- 2 Zāt-1 pāküñdür sebep bu ' ālemün İcādına
Olmasa teşrīfün olmazdı cihān kāşānesi
- 3 Yā Resūla'llāh vişālün bezmine şayeste ḡıl
Tā göñül olsun şarāb-1 ' aşḡunuñ mestānesi
- 4 ' Aşıḡuñ ancaḡ murādı ḡazretüñden kim ola
Āşinā-yı bezm-i ḡāşuñ ' ālemün bīḡānesi
- 5 Genc-i ' aşḡuñ maḡzeni olmuş **Sezāyī** ḡalibā
Hīç ' imāret istemez bu göñlümün vīrānesi

704 Li-Cenāb-1 ' İzzet Mollā

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

[232]

- 1 Nüşa-i ḡaḡtuña ḡayrān felegüñ İdrīsi
Fikr-i la' lüñ ile cān virmede her dem ' İsi

- 2 Yūsufa çāh-ı felāketde Züleyhā aradur
Taht-ı şevketde Süleymāna viren Belķīsi
- 3 Tīġ-ı ebrūsına cān virmiş olaydı birden
Göremez idi ‘adū haşre kadar Circīsi
- 4 Çıkarup şūret-i Leylāsını deyr-i dilden
Rūh-ı Kays olsa sezādur o bütün Kıssīsı
- 5 Fıkr-i ebrūsı gibi tīġı derūndan çıkmaz
Eridür cezbe-i dil reşk ile mıknaķīsı
- 6 Ka‘beyi şekl-i şanevberde eger yazmaz ise
Nesh ider hāne-i dil nüşha-i Öklidisi
- 7 Necm-i erbāb-ı hünerdür dökülen ceybinden
Naķd-i baht-ı cühelādur felegüñ vergisi
- 8 Tīġ-ı behrām gibi kilki Fehīmüñ ‘İzzet
İtmiş işkeste felekde kalem-i Bircīsı
- 9 Ben neyem kim ideyüm hażret-i Mollāyı şenā
Rūh-ı kudsiden ola sırlarınūñ taķdīsı

705 Velehū

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Şunsa da cāmını pey-der-pey ecel sākīsı
Bize bezm āhir olunca yetişür bākīsı
- 2 Ğalaķ-ı nāmiyeden haţķı gelüp tükenildi
Baġ-ı hüsniindeki şeft-ālū-yı dürrākīsı
- 3 Göreyüm yarı da rü‘yāda baña yek-sāndur
Enfūsīsı ile tā‘bīrinūñ āfākīsı
- 4 Ne güzel düşmiş o gül-rūya yaraşmış ġāyet
Sünbülī perçem ile cāme-i Leylī Kaysı
- 5 ‘İzzetā bende-i şeme görünür zerre gibi
Hükemānuñ felegi hikmet-i işrākīsı
- 6 Devr-i Sulţān-ı zamān ‘ahd-i Süleymān gibidür
Ya‘nī ‘Aynī mi degül ‘aşrumuzuñ Bākīsı

706 Li-Cenāb-1 Sāmī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bāde kim revnaḡ-fezā-yı ŧīŧedür her ıatresi
Ġāze-i ruḡsāre-i endīŧedür her ıatresi
- 2 Dürd-i nā-çizi cerāḡat-ŧüy-i derd ü ġuŧŧadur
Merhem-i zaḡm-ı dil pür-rīŧedür her ıatresi
- 3 Cān-ı Ferhādı o mey mest-i ser-endāz itdi kim
Ābdār-ı cevher-i ser-tīŧedür her ıatresi
- 4 Ol ḡum-ı pür-feyzden kim cür' a-nūŧ-ı hiḡmetüz
Māye-i 'aḡl-ı Felātün-pīŧedür her ıatresi
- 5 Āteŧ-i seyyāle-i 'aŧḡ itdi **Sāmī** cāna kār
Kim ŧerār-ı ŧīr-süz-ı bīŧedür her ıatresi

707 Li-Cenāb-1 Nazīm

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

[233]

- 1 Bāde kim tūfān-ı düzaḡ-rīzdür her ıatresi
Dāḡ-ı reŧk-i ŧems-i rustāḡīzdür her ıatresi
- 2 Tünd-bād-ı āhdan deryā-yı ḡün-ı eŧkümün
Dem-be-dem bir mevc-i āteŧ-ḡīzdür her ıatresi
- 3 'Aks-i ebrūsıyla sākīnün elinde cām-ı mey
La' l-der-āteŧ füsün-āmīzdür her ıatresi
- 4 ŧādī-i vaŧlıyla hicrānında aḡlarsam n'ola
Böyle bir eŧk-i neŧāt-engīzdür her ıatresi
- 5 Bir meyün pāy-ı ḡumında ser-girānuz kim **Nazīm**
Zāhide āb-ı ruḡ-ı perḡīzdür her ıatresi

708 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bāde kim tenvīr-i tūfan-pīŧedür her ıatresi
Āteŧ-i seyyāle-i endīŧedür her ıatresi
- 2 ḡüsnini gül-güne-i ŧevḡ itse ārāyiŧ n'ola
Nev-' arun-ı ḡaclegāḡ-ı ŧīŧedür her ıatresi
- 3 Cür' arsin çekse semender baḡre per-tāb eyleye
Sīne-süz-ı ŧīr-i āteŧ-pīŧedür her ıatresi

- 4 Bî-sütün-ı ‘aşkda ben dökdiğüm hün-ı dilüñ
Gevher-i pîrâye-bahş-ı tîşedür her kaçresi
- 5 İçmemek mümkün midür ol bâdeden kim ey **Nazîm**
Dâğ-ı reşk-i ‘aql-ı hikmet-pîşedür her kaçresi

709 Velehü

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- 1 Bâde kim rûh-ı revân-ı şîşedür her kaçresi
Cevher-i âyîne-i endîşedür her kaçresi
- 2 Gör dem-â-dem eşkümi müjgân-ı hün-âlüd ile
Âb-ı kerm-i nahl-i âteş-rîşedür her kaçresi
- 3 Kûh-ı ‘aşk içre o Ferhâdam ki eşk-i çeşmümüñ
Âteşîn cevher-nümâ-yı tîşedür her kaçresi
- 4 Neşve-i câm-ı maħabbet mihri eyler bî-çarâr
Hûş-bürd-i şîr-i gerdun-pîşedür her kaçresi
- 5 Dürd-nüş-ı feyziyüz bir bâdenüñ her kaçresi
Şem‘ -i bezm-i şad-Felâṭun-pîşedür her kaçresi

710 Li-Cenâb-ı Nedîm

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- 1 ‘Aybdur kiri kalur destüñde yüzde karesi
Derhem ü dinâr ile aldanma cânım pâresi
- 2 Öyle bir dürr-i yetîm-i nâzı eyler perveriş
N’ola ol tıfluñ şadefkârî ise gehvâresi
- 3 Gerdiş-i sâgar kadar hâlet virürdi ‘aşıkça
Tıfl iken ol mest-i nâzuñ nergis-i bîmâresi
- 4 İtmesin bî-hüde diller merhem-i la‘ lüñ heves
Ḥaçer-i müşkîn-ı ebrüñüñ oñulmaz yâresi
- 5 Gösterür âyîne-i zânüda bir gird-âb-ı hün
Ḥayret-âmuzân-ı ‘aşkın gerdiş-i nezzâresi
- [234] 6 N’ola gitse kendüden ḥayretle cân-ı nâ-şabür
Yâ seferdür yâ taħammül çünki ‘aşkın çâresi
- 7 Dil yine ser-keştedür tîr-i havâyîveş **Nedîm**
Bir kemân-ebrüñüñ olmışdur meger âvâresi

711 **Li-Cenāb-ı Pertev**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Ser-māye-i ehl-i feyze cihānuñ şıkındısı
Virdi revāc gevhere kānuñ şıkındısı
- 2 Āh gider ki girye pey-der-pey ider becā
Yārāna dāl dinse hevānuñ şıkındısı
- 3 Gerden-i firudur 'uqde-i vuşlatda re'y-i dil
Hancerde belli yine miyānuñ şıkındısı
- 4 Dā'im hünerverānı şakar pençe-i sitem
Yoğmuş gülvī-yi kilki binānuñ şıkındısı
- 5 **Pertev-i muzīk-i hīlededür menzil-i refāh**
Eyler küşād tır-i kemānuñ şıkındısı

712 **Li-Cenāb-ı Bākī**

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlün

- 1 Hoş geldi baña meykedenüñ āb u hevāsı
Bi'llāhi güzel yerde yapılmış yıkılası
- 2 Men' eyler imiş mes' ele-i 'aşkı müderris
Ey h'āce anuñ var ise yaklaşdı kazāsı
- 3 Gitmez o mehüñ rā gibi hancer kemerinden
Üftādelerin öldürür āh işte burası
- 4 Zībā yaraşur hil' at-i nāz o boyı serve
İki kolumı kılsam aña bil tolaması
- 5 Diğkatler ile seyr iderüz yāri ser-ā-pā
Hiç görmez mi idük biz de eger olsa vefāsı
- 6 Dünyā deger ol mäh-liqā dil-ber-i ra' nā
Yūsufda daği yokdur anuñ hüsñ ü bahāsı
- 7 Meddāh olalı çeşm-i ğazālānuña **Bākī**
Öğrendi ğazel tarzımı Rūmun şu' arāsı

713 **Li-Cenāb-ı 'İzzet 'Alī Paşa**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Bu kadar nālelerüm itmedi āgāh seni
Kime şekvā ideyüm āh seni āh seni

- 2 Āhdan nāleden ümmīdümü çokdan kesdüm
Maḥrem itsün bu dil-i zāruma Allāh seni
- 3 Şanki ḳoynumda imişssin hele tā' bīr idemem
Bir güzel görmiş idüm dün gice ey māh seni
- 4 İstemem görmegi kim derde giriftār oluram
Derde baḳ şabr idemem görmez isem gāh seni
- 5 Şu' le-i müy-ı sefīdüm görünür neyleyeyüm
Müm ider bir gün olur āh-ı seḫergāh seni
- 6 Bāb-ı Mollāda çerāḡ olmaḡa baḳ ey 'İzzet
Ne ṭurursuñ ḳul iderse o şāheşāh seni

[235]

714 Li-Cenāb-ı Neş'et

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Gül-i ḫandān görürüm nāleme her gāh seni
Ḳorḳarım bülbül ider āh-ı seḫergāh seni
- 2 Gice rü' yāda şināverligin itdüm ḫulyā
Gördüm 'aḳs-i mehi ḳan eyledüm ey māh seni
- 3 Ḫāk-i pāyine revān ol yūri ḫālüm ' arz it
Ey dil-i zār ideyim eşḳ ile hem-rāh seni
- 4 Dest-i taḳdīr iledür cünbüşümüz pādīşehim
İtdiler gerḫi piyāde ḳuluñ şāh seni
- 5 Geḫmedüñ gitdi ser-i zülf-i süḫāndan Neş'et
Meger ıslāḫ ide ol Ḫāzret-i Allāh seni

715 Li-Cenāb-ı Nedīm

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Mest-i nāzum kim büyüdü böyle bī-pervā seni
Kim yetişdüdi bu gūne servden bālā seni
- 2 Büydan ḫoş rengden pākīzedür nāzük tenüñ
Beslemiş ḳoynunda gūya kimgül-i ra' nā seni
- 3 Gülli dībā giydüñ ammā ḳorḳarım āzār ider
Nāzenīnim sāye-i ḫār-ı gül-i dībā seni
- 4 Bir elüñde gül bir elde cām geldüñ sākīyā
Kangısın alsam gülü yāḫud ki cāmı yā seni

- 5 Şandum olmuş ceste bir fevvāre-i āb-ı hayāt
Böyle gösterdi baña ol kıdd-i müstesnā seni
- 6 Şāf iken āyīne-i endāmdan sīnem dirīg
Almadum bir kerrecik āgūşa ser-tā-pā seni
- 7 Ben didükçe böyle kim kıldı **Nedīmi** nā-tüvān
Gösterür engüşt ile meclisdeki mīnā seni

716 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Beg

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Dil-şiken kıldı yine naḥvetüñ ey māh seni
Korḡarum incide bir āh-ı seḡergāh seni
- 2 Baḡamazam cümle ciḡān ḡūr u meklele ḡolsa
Seni özler dil-i şeydā seni bi’llāh seni
- 3 Baḡ taḡammül mi gelür ehl-i dilüñ çillesine
İdeyim bir gicecik ḡālūme āgāh seni
- 4 Ne imiş rāh-ı maḡabbet görüp inşāf eyle
Eyleyem ey dil-i mihnet-zede hem-rāh seni
- 5 Söyle cürmüm tā ezelde beni itmiş saña ḡul
Eyleyen milket-i ḡüsne güzelüm şāh seni
- 6 Yārı incitmeme şartıyla gelürseñ ne güzel
Yoḡsa dil-gīr iderdüm sīnede ey āh seni
- 7 ‘Aşḡ ile ḡayli zamāndur ki‘ aceb üns itdüñ
‘**İzzet** ol yārdan ayırmaya Allāh seni

717 Li-Cenāb-ı Şābit

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- [236] 1 Setr için zāhid-i ālüfte-meniş bādesini
Perde eyler der-i mey-ḡāneye seccādesini
- 2 Cāme-ḡabında ecel terleri dökdi ‘āşık
Şoyup ol şūḡı çıkarınca gice sādesini
- 3 Zülfi çengāl şalup çāh-ı zenaḡdanda arar
‘Āşık-ı şīfte-i ḡālūñ dil-i üftādesini
- 4 ‘Āşıkā baḡmadığı farḡ-ı maḡabbetdendür
Şāḡınur kendi gözinden daḡi dil-dādesini

5 Kākülün açma düşürme o güzel başuñ için
 Sābitün kayd-ı game hātır-ı āzādesini

718 **Li-Cenāb-1 ‘İzzet Mollā**

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Teşnegānuñ cüst-cū itse n’ola her sū seni
 Bir içim şu eylemiş ol kāmēt-i dil-cū seni
- 2 Hāme-i bārīk-i kudret gülsitān-ı ‘ işveye
 Reng-i nāz-ı gönçeden naş itmiş ey gül-rū seni
- 3 Kıl kadar gam çekme haţtuñdan murabba‘ vefk olup
 Mekk-i a‘ dādan emīn eyler o çār-ebrū seni
- 4 Pehlevānum virmeseñ sen gül göñlün ol kāfir kıza
 Tār-ı zülfe bend ide mümkün mi bir cādū seni
- 5 Başka bir hālet virür gerçi bürüncek pīrehen
 Şeh-levendüm gāyet açdı ol açık bāzū seni
- 6 Biñ yıl ağla..... fikr-i ebrū-yı dil-dārda
 Geçme nā-merd köprüsinden ço aparsın şu seni
- 7 Bir geliş var anda kim havf eylerem eyl hāl-i yār
 Başdurur bir gün haţ-ı müşgīn-i ‘ anber-bū seni
- 8 Sen virürsin fit bütün gün kayn anañ mekkāreye
 Söyleyemez mi yā görümceñ eltüñe abu seni
- 9 Sözlerün gitdükçe ‘İzzet sebķ-i akrān itmede
 Hāzret-i Pīre emānet eyledüm yā hū seni

719 **Li-Cenāb-1 Rāğīb**

mef‘ ulü fā‘ ilātü mefā‘ ilü fā‘ ilün

- 1 Künc-i ferāğa gerçi himmet kıomaz seni
 Sevdā-yı cāha düşme ki rāhat kıomaz seni
- 2 Şāyān-yı kıurb-ı hāzret olur bir hulūşa baķ
 Yoħsa behište zāhid ‘ ibādet kıomaz seni
- 3 Zīr-ı niķāb-ı şermden ey māh-pāre çık
 Vādī-i inzivāde bu şöhret kıomaz seni
- 4 Elbette bir mehün olur āvāresi dilün
 Hīç kendi hālīne bu tabī‘ at kıomaz seni

5 Düşmeden intikām gibi var mı bir şafā
Rāġib bu zevke āh mürüvvet kıomaz seni

720 **Li-Cenāb-ı Vehbī-i Keçeci-zāde**

mef' ulü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün

- [237]
- 1 Sebzün kabā ile gören ey gül-beden seni
Fark eylemez leṭāfet ile gönçeden seni
- 2 Ey mihr-i hüsn şubḡ gibi sīne-çāk olur
Pīr-i sefid-rīş ise de her gören seni
- 3 Bālīn-i derdden niçe ref' -i ser eylesün
Bir kez ḡayāl-rīş ise de her gören seni
- 4 Ağyār niçe da' vet ider bilsem ey perī
Çıkamaz mı 'aql dā'iresinden gören seni
- 5 Mikrāz-ı ġamla çāk-i girībān iden gönül
Elbette alur āġuşā çün pīrehen iden gönül
- 6 Mīnā-yı çeşm reşḡa-feşān-ı sirişık ider
Germ-ābe gibi ḡalvet-i vaşla çeken seni
- 7 Ta' yīb itme hüsnüñe ḡayrān olanları
Āyīne içre görme misin hīç sen seni
- 8 Virdün cevāb Rāşide nazmuñla **Vehbīyā**
Şad-āferün bilmez idüm böyle ben seni

721 **Li-Cenāb-ı Fuzūlī**

mef' ulü fā' ilätü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Yā Rab belā-yı aşık ile kııl āşinā beni
Bir dem belā-yı 'aşkıdan itme cüdā beni
- 2 Az eyleme ināyetüni ehl-i derdden
Ya' nī ki çok belālara kııl mübtelā meni
- 3 Olduğça ben götürme belādan irādetüm
Ben isterem belāyı çok ister belā beni
- 4 Ben kıandan ü mülāzemet-i i' tibār ü cāh
Kııl kıābil-i sa' ādet-i faqr ü fenā beni
- 5 Temkīnümi belā-yı maḡabbetde kıılma süst
Tā dost ta' n idüp dimeye bī-vefā beni

6 Eyle za' İf eyle tenüm fūrkatinde kim
Vaşlına mümkün ola yetürmek şabā beni

7 Naḥvet kırup nasīb **Fuzūlī** gibi belā
Yā Rab muḳayyed eyleme muṭlak baña beni

722 **Li-Cenāb-ı Ğālib Dede**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Ğamdan ölmem ḳorḳaram ğayret helāk eyler beni
Rüzgār ile ğubār-ı kīne ḥāk eyler beni

2 Ḥūşe-i engürveş tarz-ı riyāda şevḳ-ı mey
Cāy-gīr-i ğuşe-i miḥrāb-ı tāk eyler beni

3 Maḥv olur ālūde-dāmenlik şebāb itmez ḳarār
Seyl-i tūfān-ı ḥavādiş pīr pāk eyler beni

4 Şīr-i merdānveş eger ḳurbān-ı ' aşḳ olmazsa dil
Pençe-i pūr-zūr-ı himmet çāk çāk eyler beni

5 Geh ḥayāl-i nergis-i bīmārı geh baḥt-ı siyāh
Her zamān bir ğüne sevdā derd-nāk eyler beni

6 Eylemiş maġrūr o rütbe Ḳayşı iḳbāl-i cünün
Biñ belālarla ḳabūl-i iştirāk eyler beni

7 Ḥasb-i ḥālidür bu nuṭḳ-ı pāk **Ğālib** Neş'etüñ
Ğamdan ölmem ḳorḳaram ğayret helāk eyler beni

[238]

723 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Ğamdan ölmem ḳorḳaram ğayret helāk eyler beni
Tīĝden çekmem ḥazer fūrkat helāk eyler beni

2 Mūmdur ṭab' um egerçi şu' le-i ruḥsārına
Bir şeb olsam līk germ-ülfet helāk eyler beni

3 Ğülşen-i ḥüsninde şāyān-ı nigāh-ı luṭf iken
Jāleveş ol mihr-i ḥuş-ṭal' at helāk eyler beni

4 Reşḳ-i mirrīḥ-i felekdür ğamze-i cellādveş
İtmezem ṭālī' le ünsiyyet helāk eyler beni

5 Zehr-i mār-ı ḥalḳadur ğüyā mey-i meclis dile
Sensüz ey meh sāĝar-ı ' işret helāk eyler beni

- 6 Yār-ı sengīn-dil kabūl eyler ŧikeste hātırum
Gevher-i fakram girān-ķıymet helāk eyler beni
- 7 Hāzret-i Neŧ'etle Ğālib ben de hem-ķavram velī
Ğamdan ölmem ķorķaram ğayret helāk eyler beni

724 **Li-Cenāb-ı Pertev**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ne fedā ne hancer-i fūrķat helāk eyler beni
Ğamdan ölmem ķorķaram ğayret helāk eyler beni
- 2 Öyle bir müstaĝnī-i meŧreb rind-i bī-bākem ki ben
Ārzū-yı ni' met-i cennet helāk eyler beni
- 3 Minnet eyler rūh-baħŧīde Mesīh-i leb velī
'Azra'īl-i ğamze bī-minnet helāk eyler beni
- 4 Olmıŧam bir serd-mihr 'āŧıķ-küŧüñ pervānesi
Kim ruħı ŧem' iyle germiyyet helāk eyler beni
- 5 Māhī-i deryā-yı eŧķ-i ħasret olmıŧken yine
Cezbe-ķullāb-ı ķurbıyyet helāk eyler beni
- 6 Ben o bī-ķaydem ki ŧeyħüm 'ālem-i tecrīde
İmtinān-ı ŧıķlet-i himmet helāk eyler beni
- 7 Hāzret-i Neŧ'etle Ğālib gibi **Pertev** ben daħı
Ğamdan ölmem ķorķaram ğayret helāk eyler beni

725 **Li-Cenāb-ı Rāğıb**

mef' ülü dā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Āhenden olsa da felegüñ çek kemānını
Çekme felekde sıflerün imtinānını
- 2 Hūrŧīdveŧ gerekdür ola feyzi kāmılüñ
Bālā-ter eyledükçe felek ķadr ü ŧānını
- 3 Ķanum ķurutdı nağme-i nā-sāzı bülbülüñ
Bīm-i ħazān ğonçenüñ açmaz dehānını
- 4 Āħir olur fütāde-i ħāk āteŧ olsa da
Her kim ki virdi dest-i hevāye 'inānını
- 5 Sāķī ħarab eyledi mestānı ŧöyle kim
Ma' mūr itdi ŧevķ u ķarab ħānedānını

- 6 Būy-ı vefā ٲoġunmadı her giz meŖāmıma
GeŖt eyledüm hezār cihān gūlistān ını
- [239] 7 İndürdi ƣahr u miġnet-i ebnā-yı Ƙāhire
Rāġib vezāretünde kitābet-i zamānını

726 **Li-Cenāb-ı Nedīm**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Būs-ı la' lüñ Ŗöyle sīr-āb-ı zülāl eyler beni
Kim gören āb-ı ħayāt içmiŖ ħayāl eyler beni
- 2 Ŗā' ire söz bulmaġa minnet ne ammā neyleyim
Āh kim ħayret seni gördükçe lāl eyler beni
- 3 Sevdigüm cām-ı meye ħācet nedür la' l-lebüñ
Bir Ŗeker-ħandeyle mest-i bī-mecāl eyler beni
- 4 Bāġda zülf ü ruġuñ añduġça bu kimdür diyü
Sünbül ü gül biri birinden su 'āl eyler beni
- 5 Nükhet-i zülfüñle geldükçe nesīm-i nev-bahār
Turre-i sünbül-Ŗıfat āŖüfte-ħāl eyler beni
- 6 Nā-tüvānum Ŗöyle çeŖmüñ ħasretinden kim gehī
Sāye-i müjġān-ı āhü pāy-māl eyler beni
- 7 GerdiŖin gördükçe sākī-i mülāyim-meŖrebüñ
Ārzü ser-geŖte-i fikr-i muġāl eyler beni
- 8 Ĥāsret-i çeŖmüñle ben ħāk-i siyāh olsam daġı
Baġt āġir sürme-i çeŖm-i ġazāl eyler beni
- 9 Gūyiyā bilmez efendim bende-i dīrīnesüñ
Kim **Nedīmā** bu mudur diyü su 'āl eyler beni

727 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bir Ŗeker ħandeyle bezm-i Ŗevġa cām itdüñ beni
Nīm Ŗun peymāneyi sākī tamām itdüñ beni
- 2 Ŗu' le servāsā ııııar ħākimden ol yerlerde kim
Pāy-māl-i tevsen-i āteŖ-ħırām itdüñ beni
- 3 Nükhet-i ġīsü ile geldüñ bize āh ey sākī
Turre-i sünbül-Ŗıfat āŖüfte-kām itdüñ beni

4 Cilve-i hüsnüñle her müyum perî-ğîz olmada
‘Aşk ile ser-tâ-kağem âyİnefâm itdüñ beni

5 Böyle ser-mest ü ħarâb itme **Nedîm**-i zârveş
Nîm şun peymâneyi sâķî tamâm itdüñ beni

728 Li-Cenâb-ı Fuzûlî

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

1 Ey vücüd-i kâmilüñ esrâr-i ħikmet maşdarı
Maşdarı zâtuñ olan eşyâ şîfâtın mahzârı

2 Mahzârı her ħikmetüñ sensin ki kilik-i ħudretüñ
Şafĥa-i eflâke naķş itmiş ħuĥüt-i aĥteri

3 Aĥteri mes‘ üd olan oldur ki ħab‘ -ı pâk ilen
Kâbili feyz ola luĥfundan şafâ-yı cevheri

4 Cevheri ma‘ yüb olan nâķış benüm kim muttaşıl
Sadedür ħaĥtuñ ħayâlinden zamîrîm defteri

5 Defteri a‘ mâlimin ħaĥt-ı ħaĥadandur siyâĥ
Ķan döker çeşmüm ħayâl itdükçe hevl-i maĥşeri

[240]

6 Maĥşeri eşķüm virür seyl-âba ger rüz-i cezâ
Olmada maķbül-i dergâĥın sirişķim gevheri

7 Gevheridür ‘ aşķ baĥrinin **Fuzûlî** âb-ı çeşm
Lîk bir gevher ki luĥf-i ĥaķ anadur müşteri

729 Li-Cenâb-ı Nâbî

mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün

1 Güldürme iltifâtuñ ile kîne-cûları
İtdürme ĥande ‘ aşķ-ı zâra ‘ adûları

2 Olduķ girifte bî-nemekân-ı kenârda
İstânbuluñ gözümde uçar mâĥ-rûları

3 Vâ-restedür dehânın öpen inkisârdan
Olmaz şikeste cüy-ı biĥiştüñ sebûları

4 Çoĥdan gelürdi meclise ĥürşîde eylesek
Taĥsîl-i vaşla itdigümüz cüst-cûları

5 İtdi ĥarâm çeşmüme ĥ‘âb-ı ferâĥatı
Şaĥrâ-yı dilde ceyš-i ĥamuñ ĥây u ĥûları

- 6 Hep i' tibār pāye-i būs-1 lebünledür
Mīnā-yı ser-keşüñ kadehe ser-füruları
- 7 Dökdükleri zemīnden olur rişte şāh-1 gül
Çirk-āb-1 cāmesin o gülün cāme-şuları
- 8 Gördük ki yok huşüle gelür hāli **Nābī**yā
Ref' eyledük gönülde olan ārzuları

730 Velehū

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Bu nāleden saña bülbül kelāl gelmedi mi
Dimāg-1 şevke daği ihtilāl gelmedi mi
- 2 Pür itdi 'ālemi 'anberle kārīvān-1 haṭı
Daği meşāmuña bŷy-1 vişāl gelmedi mi
- 3 Neden tevaqquf-1 pervāz şāh-1 maqşūda
Henüz mürğ-1 dile perr ü bāl gelmedi mi
- 4 Cihānı yakma şağın tāb-1 āh ile ey dil
Hevā-yı vaşla daği i' tidāl gelmedi mi
- 5 Kŷsŷf-1 haṭla siyāh oldı rŷyı dil-dāruñ
Henüz dildeki mihre zevāl gelmedi mi
- 6 Bu nazm-1 nādireden toğru söyle ey **Nābī**
Dehāna lezzet-i āb-1 zŷlāl gelmedi mi

731 Li-Cenāb-1 Pertev

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Gözŷñle sen de ey dil yār ile ađyārı gördŷñ mi
Dimez miydŷm saña kaşdı cefādur yārı gördŷñ mi
- 2 Haṭuñ geldŷkçe 'aşkum olmada efzŷn şad çendān
Fedā itmiş seni ađyār-1 bed-kirdārı gördŷñ mi
- 3 Niçŷn hāmŷş-1 şekvā-yı şeb-i hicrānsın ey 'āşık
Bu gŷnlerde 'aceb ol mihr-i meh-ruhsārı gördŷñ mi
- 4 Çŷ aḥker sŷz-1 dilden senŷñ ser-cevrŷñle kŷlbemde
Bağ ey nāzende şŷhum bālīş-i zer-tārī gördŷñ mi
- [241] 5 Vefā-yı yārdan bağş ile gŷrrelenme sen **Pertev**
'Aceb rŷ' yāda neyl-i vuşlat-1 dil-dārı gördŷñ mi

732 Li-Cenāb-ı Fuzūlî

mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün

- 1 Beni candan uşandurdı cefādan yār uşanmaz mı
Felekler yandı āhum dan murādum şem' i yanmaz mı
- 2 Gül-i ruhsārına karşı gözümde kanlı akar şu
Ḥabībim faşl-i güldür bu aķar şular bulanmaz mı
- 3 Degüldüm ben saña mā' il sen itdün ' aķlımı zā' il
Baña ta' n eyleyen cāhil seni görgeç utanmaz mı
- 4 Kāmu derdülere cānān devā-yi derd ider iḥsān
Niçün kılmaz baña dermān beni bīmār şanmaz mı
- 5 Şeb-i fūrķat yaķar cānum doker ķan çeşm-i giryānum
Uyarur ḥalkı efġānum ķara baḥtum uyanmaz mı
- 6 Ğamum pinhān tutardum ben didiler yāre kıl rūşen
Disem ol bi-vefā benden inanur mı inanmaz mı
- 7 **Fuzūlî** rind-i şeydādur hemīşe ḥalka rüsvādur
Gören kim bu ne sevdādur bu sevdādan usanmaz mı

733 Li-Cenāb-ı ' İzzet Mollā

mef'ūlü mefā'îlü mefā'îlü fe'ūlün

- 1 Yorġan gibi ' aşık üzerinden atılır mı
Bir sāde yelekle bu havāda yatılır mı
- 2 Ebrūna silāh-dār olalı ḥusrev-i ḥüsnüñ
Hīç aña serāyında aķıķdan çatılır mı
- 3 Deryā-yı ġamı bister-i vuşlatda düşünme
Līmān-ı selāmetde yaturken batılır mı
- 4 Keştī-i cihān mużtarib-i mevc-i kederdür
Bī-lenger-i ġaflet bu havāda yatılır mı
- 5 Olmuş ķamara-ber-ķamara burc-ı leḫāfet
Yüzmek ile kıçdan ķapudana çatılır mı
- 6 Feryād-ı Züleyḫā ile germ oldı o bazār
Her bir zen-i mekkāreye Yūsuf şatılır mı
- 7 Şūfî saña bu cāme-i zer-tār yaraşmaz
Sūzen gibi her telli ķumāşa batılır mı

- 8 Akçeyle değışmek ne revā-zāde-i tab' 1
Bāzārda evlād-ı hāķīķī şatılır mı
- 9 Vāşıf gibi sen mīr-i kelām olma ne haddüñ
Şekker sözine ' İzzet anuñ bal katılır mı
- 10 Çatlatmış idi şoĥbetini bülbül-i hāmem
Bilmem yüregi gonçenüñ el-ān katılır mı
- 11 ' Āriflere düşmez der-i Mollāda söz açmak
Ol ma' den-i ' irfāna ma' ārif şatılır mı

734 **Li-Cenāb-ı Pertev**

mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün

- [242] 1 Senüñ hīç rāz-ı ehl-i derde sır-daş olduĥuñ var mı
Cünün-ı ' aşķile ' ālemlere fāş olduĥuñ var mı
- 2 Urursun ĥubb-ı evlād-ı ' Āliyyü'l-Murtażadan dem
Velī farı-ı maĥabbetle kızılbaş olduĥuñ var mı
- 3 Tekellüfden müberrā özge sultānem didüñ pīrüm
' Aceb hīç vaşla-puş-ı Hācī Bektaş olduĥuñ var mı
- 4 Başılsa ehli işĥāliyle ' ayb itme senüñ ey dil
Zen-i sehĥāre-i dünyāya oynaş olduĥuñ var mı
- 5 Girüp aĥyār ile meydān-ı ' aşķa yār içün böyle
Senüñ merd-i neberd-i rezm ü perĥāş olduĥuñ var mı
- 6 Cenāb-ı Neş'et-i āĥāh-dilden **Pertev** āsā hīç
Senüñ şāyeste-i taĥşīn ü şā-bāş olduĥuñ var mı

735 **Li-Cenāb-ı Ġālib Dede**

mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün mefā' ĩlün

- 1 Uyup baĥt-ı sıyehkāra perīşān olduĥum ĥaldı
Hevā-yı zülf ile ber-geşte-sāmān olduĥum ĥaldı
- 2 Sözi aĥyār imiş ĥayf ol tūti-i cān-baĥşuñ
Benüm āyīneveş mebhüt u ĥayrān olduĥum ĥaldı
- 3 Nihāl-i kāmetinden mīve-çīn-i vaşl olam derken
Aķup cūlar gibi ĥāk ile yeksān olduĥum ĥaldı
- 4 Görüp çeşm-i ĥumār-ālūdı vird itdüm dil-i zāra
O şahbādan ĥarābāt içre vīrān olduĥum ĥaldı

- 5 Budur dād u sitād-ı dehrden sūd u ziyān ancak
Hezārān ārzūdan bir peşīmān olduğum kaldı
- 6 Ben āh itdükçe güldi bezm-i hüsnuñ mäh-rüyānı
O meclisde yanup şem‘-i şebistān olduğum kaldı
- 7 Ayağumla tutıldum dāmen pīr-i harābātuñ
Fağat mescid-be-mescid ber-gürīzān olduğum kaldı
- 8 Çıkarđı gevher-i yek-dānemi gavvāş-ı endīşem
Hemān künc-i şadefde bunca pinhān olduğum kaldı
- 9 Zelīhā-yı zamān ‘ ömr-i ‘ azīzüm gaşb idüp **Ġalib**
Cevānlık ‘ āleminde pīr-i Ken‘ ān olduğum kaldı

736 Velehū

mef‘ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün

- 1 Üftādeliği bu dil-i vīrān yapa düşdi
Hum-hānede bir kāfer-i hüsne şapa düşdi
- 2 La‘l-i nemekīnin unutup sīnesin öpdüm
Mellāh-ı maḥabbet galağ itdi şapa düşdi
- 3 Dil tahta-i meşk olmış iken tīr-i cefāya
Tātār-ı nigāh gārete geldi şapa düşdi
- 4 Gitmezdi bileydi bu kadar semt-i hilāfa
Şeyhün yolu mey-hāneye vardı şapa düşdi
- 5 Şābit daḡı çevgān-ı qalemle gezinürken
Ġalib yetişüb gūy-ı edāyı şapa düşdi

737 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Keçeci-zāde¹²²

mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

- 1 Zihī püskürmedür kim gerden dil-dāra ben düşdi
O kāfūr üstine fülful gibi yek-pāre ben düşdi
- [243] 2 Benekli käleler revrāğ-ı sādeden elbet
Bu vech ile şumāş-ı rüy-ı āl-i yāre ben düşdi
- 3 O naḡl-i ‘ işvenüñ ḡālin görenler gird-i la‘ linde
Şanurlar cā-be-cā nev-bāde-i gül-nāra ben düşdi

¹²² Başlıkta Vehbī-i Keçeci-zāde geçmesine rağmen şiir Sünbül-zāde Vehbī’ye aittir.

4 Kitāb-ı hüsni-dür cāy-ı nazar-ı diğkāt-le seyr itdigüm
Mişāl-i nokṭa-i şek şafḥa-i ruşşāre ben düşdi

5 O şūḥuñ ḥırmēn-i ḥüsnüñde **Vehbī** dāne-çīn olduğ
Zemīn-i kısmet-i mürğ-i dil-i ğam-ḥāre ben düşdi

738 Velehū

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

1 Ol berbere 'uşşāk tırāş olmağā düşdi
Gör kayd-ı serüñ sen de gönül iş başā düşdi

2 Cem' oldı maṭāf-ı der-i dil-berde dil ü cān
Ḥacī ḥaciye Ka' be-de gūyā ki bulışdı

3 Mir'āte bakup ḳaldı görüp 'aksini ḥayrān
Gūyā iki ḥasret biri biriyle görüşdi

4 Deryūze idüp ol ḳuzumuñ na' t-i vaşlin
Ṭuyunca yidüm cerbini ammā ne söğüşdi

6 Çok sencileyin āfet-i şīrin-dehānuñ
Ḳand-ı leb ü şehd-i rūḥına mūrlar üşdi

7 Ḳurtaramadı dāmenini dest-i ḳazādan
Dil maḥkeme-i 'aşḳda ḥaylüce sürişdi

8 Bilmem ne şaḳa eyledi **Vehbī** bu ğazelde
Yārān oḳudu Şābiti yād itdi gülüşdi

739 Li-Cenāb-ı Ğālib

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Ser-āğāz-ı cünündür dilde encām-ı heves şimdi
Müreccāḥdur şadā-yı nāya eryād-ı ceres şimdi

2 Rehīn-i 'aciz iken endīşe vaḳt-i iltimāsumda
Ser-ā-pā iḳtidārem līk yoḳdur mültemes şimdi

3 Sipend-i şu' le-i nuṭḳ olsa da dil naḳl-i rāz itmez
Fürüg-ı şem' -i istiğnāya māni' dür nefes şimdi

4 Niçe āzāde-i gül-çihregān-ı ḥüsn olur bilmem
Hezār-ı ṭab' a her bir gül-bin oldı bir ḳāfes şimdi

5 Edā-yı luṭf-ı istintāḳdan ḳaṭ' -ı nazar **Ğālib**
Cenāb-ı rif' at-i ḥoş-gūya itdüm ben de pes şimdi

740 Li Cenāb-1 Nazīf

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Zuhūr-1 haṭṭuñ ey meh muhtaşar menzūmedür şimdi
Peyām-1 vaşluñ anda nükte-i mektūmedür şimdi
- 2 Kenār-1 ' arızuñda hāl-i şebbūyuñ kıyās itdüm
Heyülādan mürekkeb nüşha-i mevhūmedür şimdi
- 3 Ğarāz-1 nefsi miyān işbāt-1 hüsn ü āndur yoğsa
Dehānuñ baḥşi bir keyfiyyet-i ma' dümedür şimdi
- 4 Havāli-i harīm-i sīne-i cānānedür kaşdum
Hücüm-1 leşker-i endīşe arz-1 Rūmadur şimdi
- [244] 5 Bu bāzār-1 ma' arıfdür **Nazīfā** lāf almazlar
Harīdārān nazmınuñ rağbeti ma' lūmedür şimdi

741 Li-Cenāb-1 ' Ārif

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Dü-şuḥ ile kadeḥ-peymā-yı bezm-i ' işretem şimdi
Gönül den ber-ṭaraf-sāz-1 ğubār-1 vaḥşetem şimdi
- 2 Ko feryād eylesün gülşende bülbül çāk çāk olsun
O gül-ruḥsār ile sāğar be-dest-i ' işretem şimdi
- 3 Şafā-yı hāṭıram var yār ile hem-bezm-i cām oldum
Cemāl-i yāre gör āyinedār-1 ḥayretem şimdi
- 4 Boyınca gördüm iḥsānın o şuḥ-ı nāzik-endāmuñ
Biḥamdillāh hem āğuş-i şafā-yı vuşlatam şimdi
- 5 Beyāz-1 gerdeninde hāl-i ' anber-būyını öpdüm
Dil-i ağıyāra el-Ḥaḫḫ dāğ-süz-1 ḥasretem şimdi
- 6 Dil-i ārāmı çāk olsun raḫibüñ tāb-ı ḥasretle
Bu ' işretgāhda dil-sīr-āb-ı ' ayn u soḫbetem şimdi
- 7 Bu günlerde n'ola aḥbāba ' unvān eylesem ' Ārif
Gele gec ṭafra-fermā-yı rūsüm-ı naḫvetem şimdi

742 Li-Cenāb-1 Fuzūlī

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' lün

- 1 Ey vücūd eşeri ḥilḫat-i eşyā sebebi
Nebi ol vaḫt ki bi'l-fi' l gerekmezdi nebi

- 2 Seyyid-i ebṭahi vü ümmī vü Mekkī vü zekī
Hāşimī vü Medenī vü Kureşī vü ‘ Arabī
- 3 Sebḳat-i ḳader ile eyvān-i risālet şadrı
Şeref-i zātle fihrist-i rüsül münteḫabı
- 4 Enbiyāda kime sen tek bu müyesserdür kim
Ādeme vech-i mübāhāt ola ‘ izz ü nesebi
- 5 ‘ Azm-i çerḫ itdi Mesihā ki bula mi‘ rācın
Yitmedi menzil-i makşūda ṭarīḳ-i ṭalebi
- 6 Yā nebī ḳılma **Fuzūlī**ni ḳapundan maḫrūm
‘ Afv ḳıl varise dergāhda terk-i edebi

743 Velehū

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Ḥayret ey büt şüretüñ gördükde lāl eyler beni
Şüret-i ḫālüm gören şüret ḫayāl eyler beni
- 2 Mihr şalmazsın baña raḫm eylemezsın bunca kim
Sāye tek sevdā-yı zülfüñ pāy-māl eyler beni
- 3 Ža‘ f-ı tāli‘ mānī‘ tevfiḳ olur her nīçe kim
İltifātın ārzūmend-ī vişāl eyler beni
- 4 Tīr-i ḡamzen atma kim baḡrum deler ḳanum döker
‘ İḳd-i zülfüñ açma kim āşüfte-ḫāl eyler beni
- 5 Dehr vaḳf itmiş benī nev-res cūvanlar ‘ aşḳına
Her yeten mehveş esīr-i ḫaṭṭ u ḫāl eyler beni
- [245] 6 Ey **Fuzūlī** ḳılmazam terk-ī ṭarīḳ-ı ‘ aşḳ kim
Bu fazīlet daḫil-i ehl-i kemāl eyler beni

744 Li-Cenāb-ı Nābī

mefā‘ ilün fe‘ ilātün mefā‘ ilün fe‘ ilün

- 1 Bahār geldi daḫi deste cām alınmaz mı
O ḡonçeden bu havālarda kām alınmaz mı
- 2 Ḳalır gider mı bize itdügi bu cevr ü sitem
Sipihrden ‘ acebā intikām alınmaz mı
- 3 Ḥaṭ-āver olmaḡıla dil geçer mi dil-berden
Sevād-gīr ise de sīm-i ḫām alınmaz mı

- 4 İder mi gūş ‘aceb ‘andelİbüñ efgānın
O gönçenüñ deheninden kelām alınmaz mı
- 5 Ğurūr hūsn ü leṭāfet-i ḥiṭāba māni‘ ise
Yā reh-güzārına varsaḡ selām alınmaz mı
- 6 Esīr-i zūlfı olan dillerüñ nedür ḥālī
Nesīm-i nāfe-güşādan peyām alınmaz mı
- 7 Naḡīşedür saña şeb-gerdlük disem **Nābī**
‘Aceb bu sözden o māh-ı tamām alınmaz mı

745 Velehū

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Rām eyledüm niyāz ile ol şīvekārumı
Şeh-bāz-ı dest-i himmetüm aldum şikārumı
- 2 Dilden kesilmeze hele ser-rişte-i ümīd
Virmem şafā-yı vuşlata ben intizārumı
- 3 Evvel ğubār-ı dilden iderdüm şikāyeti
Görsem eger müsā‘ade-i rüzgārumı
- 4 İtsün mi berg-i gül getüren bāda iltifāt
Püşt-i tekāverinde gören şeh-süvārumı
- 5 Zerrīn kālemle yazsa sezā mihr **Nābīyā**
Ṭāḡ-ı sipihre bu ğazel-i āb-dārumı

746 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Sünbül-zāde

mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün

- 1 Gel bezme helāk eylemeden ğam bizi ey mey
Sāḡī yine cān tāzelesün āl ele mey mey
- 2 Her mevsime bir ṭāb u ṭarāvet ider izhār
Gül-gönçe-i nev-rüz u çerāĝ şeb-i dey mey
- 3 Feyz āldı meger hıẓr u Mesīḥā himeminden
Kim pīri civān itmededür mürdeyi ḡay mey
- 4 Zāhid daḡı tenhāca şafāsın çıkarurdu
Keyfiyyetini bilse nedür zevḡı ne şey mey
- 5 Bir cām-ı leb-ā-leble niçe rind-i gedāyı
Şāh itmededür ‘aşra mişāl-i Cem ü key mey

6 Rāqs-āver ider şeyhi daği bezm-i ıarabda
Şevk ile yelellā yeledi vā hiye hey mey

7 Söyletdi bu mestāne-edā nazm-ı şafāyı
Vehbīye yine kulkul-i minā ile ney mey

[246] 747 **Li-Cenāb-ı İzzet Mollā**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Başmadan rāh-ı reg-i tāke kādem bāde daği
Mest idüm süfre-i çerh olmadan āmāde daği

2 Rāh-ı Mevlāda tapıdan ne şafādur cāna
Cilve-gerdür bu sühan cünbiş-i mes' āda daği

3 Tār u mār itdi niçe kākül-i Leylāyı felek
Kays ile bu dil-i güm-geşte o sevdāda daği

4 Halka-i bāba şebīb oldı kād-i ham-geşte
Ne belādur gözüm ol kāmēt-i bālāda daği

5 Şimdilik leblerini la' l le itdük tā' rīf
Ne güherler bulınur hoğka-i ma' nāda daği

6 Ne gezer bāğda bu serv-i kıyāmet-reftār
Olamaz böyle reviş kāmēt-i tūbāda daği

7 Çekdigüm derd-i gāmı eyledüm ol şūha helāl
İzzetā kāle getürmem der-i Mollāda daği

748 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Alamaz hārf-i vefāyı dehene sāde daği
N'ola dil-dār getürmezse beni yāda daği

2 Çekdigüm derd ü belā her ne ise ben bilürem
Söylemem biñde birin bu dil-i nā-şāda daği

3 Tevbe itmiş meye dil-dār güceldi vuşlat
Bulamaz ba' zı gāmın çāresini bāde daği

4 Cevher-i şāf olamaz' aks-nümā mir'āte
Görmedük mişlini āyīne-i dünyāda daği

5 Kūh-ken tāğları giymişdi libāş-ı gām idüp
Ten-i ' uryān ise Mecnūn gibi şahrāda daği

- 6 Āfet-i şöhret olur maḥv-ı vücūda per ü bāl
Bu sözi tecrîbe itdük niçe ‘ Anḳāda daḫi
- 7 ‘İzzet ol ḳaşı kemān vaşfınā kilḳ-i şu‘ arā
Yazmadı böyle gāzel ḳāfiye-i yāda daḫi
- 8 Kimse tanzīr idemez şaye-i Mevlānāda
O birinden bu gāzel olsa biraz sāde daḫi

749 **Li-Cenāb-ı Nedīm**

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Sīnede bir laḫza ārām eyle gel cānum gibi
Geçme ey rūḫ-ı revān ‘ ömr-i şitābanum gibi
- 2 Perde-dār añlardum el-Ḥaḳ ḡonçeyi gördüm seher
Ol daḫi leb-rīz-i çāk olmış girībānum gibi
- 3 Reşḳ-i çīn olmaḳda fikrim gelmedi ta‘bīre līḳ
Vaşfi ol ḡīsūlaruñ ḫ‘āb-ı perīşānum gibi
- 4 Geçmem ol gülden gül-āb almazdan evvel müyunuñ
Her biri inbīḳ-i zehr-āb olsa müjḡānum gibi
- 5 Cüst-cū itdüm yine cānā **Nedīmā** bendeñe
Bir efendi bulmadum ‘ ālemde sulṫānum gibi

[247] 750 **Li-Cenāb-ı ‘Ārif**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Ḳāplayup ḳāle-i ruḫşārını ḫaṫṫ mūr gibi
Ne yaḳışdı o güzel gerdene semmūr gibi
- 2 Bezme geldükde şikest eyledi cāmı zāhid
Ṭoḳunup ḳırdı dil-i rind-i meyi ḳūr gibi
- 3 Yüklēnüb bārını emvāl-i ḫabīşüñ ü zerüñ
Olma maḫşerde şaḳın maşḡara ḳanbūr gibi
- 4 Bizle-gū olma gözet ḳadr-i bülend ü pesti
Zaḫmet yersin keḫ-i sāzendede şantūr gibi
- 5 Şöhreti fuḫş ile a‘dā-yı ḫaṫā-mu‘ tāduñ
Galat-ı fāhiş ü müsta‘mel-i meşḡūr gibi
- 6 Dest-i sākī bize peymāneyi yandurdı bu şeb
Ateş-i şu‘ledeki şem‘ā-i kāfūr gibi

- 7 Tāzede şūḥ-ı ḥāt-āverdeki ḥālet yoḡdur
Eski ma' debde olan ḥāşşa-i faḡfūr gibi
- 8 Ḥāme bir beyte esās-efgen olunca 'Ārif
Çalışur yapmaḡa biñ cān ile müzdver gibi

751 **Li-Cenāb-ı Bākī**

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 'Aşkuñ hevāsı esdi nesīm-i seher gibi
Eşküñ döküldi pāyüñe gül-berg-i ter gibi
- 2 Bend-i belā-yı zūlfūñ ile künc-i ḡamda dil
Zencīrlerle baḡlu yatur şīr-i ner gibi
- 3 Ḥaṡṡ-ı 'ızarı geh görünür geh olur nihān
Çıkmaz beyāza baḡş-i kaza vü kader gibi
- 4 Ser-geşte-i vişāl daḡi girmedi ele
Baḡrum delindi derd ile dürr ü güher gibi
- 5 **Bākī** 'acüz dehre zebūn olmaḡa şaḡın
Merdāne baş ayaḡuñı meydāne er gibi

752 **Li-Cenāb-ı Sāmī**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Cūşı-i eşke dil-i pür-ḡūn bir mecrā iki
Ḥayf kim fülk-i güher-meşḡūn bir deryā iki
- 2 Şaḡlarum āyīneyi ol büt-perest-i nāzdan
İstemeze 'aşḡ olmaḡa Mecnūn bir Leylā iki
- 3 Ḥaṡṡ-ı püşt-i leb ider İhām şemm-i būseyi
Mısrā' -i ber-cest-e-i mevzūn bir ma' nā iki
- 4 Mümtezc dārū-yı iḡbālī ḡumār ü neş'eden
Rūzgārın virdiḡi ma' cūn bir eczā iki
- 5 Zevḡ-yāb-ı luṡf-ı şīrīn ü 'itāb-i telḡiyüz
Sāḡar-ı la' l-i leb-i mey-ḡūn bir şahbā iki
- 6 Vaḡdeti seyr idemeze aḡval-niḡāh-ı iştibāh
Hestī-i eşyā-yı ḡūn-ā-ḡūn bir ḡūya iki
- 7 Mütteḡid ma' nāda şüretde diḡerdür ḡüsn ü 'aşḡ
Nūr-ı ḡūrşīd ü meh-i gerdūn bir ammā iki

[248]

8 Bir gerekdür ārzū hātırda ger haq-cüy isen
Sāmīyā olmaz dil-i mahzūn bir sevdā iki

753 **Li-Cenāb-1 Ğālib**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 İder ser-geşte şāh u māhı şevk-ı mey pey-ender-pey
Döner cām-ı Cemüñ ardınca tāt-ı key pey-ender-pey
- 2 Bülend olduqça her dem bāng-i yā Rab yā Rab-i ' uşşāk
Gider ' arşa şadā-yı kulkul ü hey hey pey-ender-pey
- 3 Bahār u şayfi yokdur mülk-i zühdüñ ' arz-ı tis' inveş
Müselseldür hemīşe tūre-māh-ı dey pey-ender-pey
- 4 Ne güne şeydür āyā şām-ı haq kim gelmeden daħı
Zuhūr itmekde her rüzında yüz biñ şey pey-ender-pey
- 5 Figān u Ğālib kalmadı mestūr o zālinden
Çıkardı perdesinden hāme hem-çün ney pey-ender-pey

754 **Li-Cenāb-1 Pertev**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ğamuñla kāse kāse nüş idersem mey pey-ender-pey
Gelür imdāduma ceş-i neşāt-ı key pey-ender-pey
- 2 Becā reşk-āver olsa sāz-ı bezm-i sīne kim anda
Dükenmez nale vü āğāze-i hey hey pey-ender-pey
- 3 Ser-ā-pā şerhā vü dāğ ile cismüm çün ney olmışdur
Gelür her perdesinden şaf şadā-yı ney pey-ender-pey
- 4 Felek ben ülfet itdüm germ ü serd-i rüzgāruñla
Ne ğam sermā zemistān olsa fermā dey pey-ender-pey
- 5 Seni tebrīde benden sa'y ile ey **Pertevüñ** māhı
Hücüm eyler ğam-ı ' aşkuñ gibi her şey pey-ender-pey

755 **Li-Cenāb-1 Nedīm**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Sinede evvel ne muhrıq ārzūlar var idi
Lebde ser-keş āhlar āteşli hūlar var idi
- 2 Böyle bī-hālet degüldi gördigüm şahrā-yı ' aşk
Anda mecnūn bīdler dīvāne cūlar var idi

- 3 Ben bu gün bir nev-bahār-ı hüsn ü ān seyr iyledüm
 Țarf-ı destāruñda sünbül gibi mular var idi
- 4 Sen yine bir nev-niyāz ‘ aşık mı peydā eyledüñ
 Kūyuña yer yer dökilmiş āb-ı rular var idi
- 5 Ey **Nedīm** ey bülbül-i şeydā niçün hāmūşsuñ
 Sende evvel çok nevālar güft-gular var idi

756 Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Dest-i pīr-i mey ile Țolmuş sebular var idi
 Tekye-i dilde anuñçün hāy u hular var idi
- 2 Hūlyā-yı kāmētüñ ber-geşte itdi birin
 Bāğ-ı fikrümde nihāl-i arzular var idi
- 3 Tuħfe mi itdüñ anı mülk-i hıṭā hūbānına
 Nev-terāşum sende ḥaṭṭ-ı müşk-bular var idi
- [249] 4 Serv-i nāzum itmedüñ gülzāra ednā iltifāt
 Pāyuña yüz sürmege cūyende cular var idi
- 5 Oldı seyl-i ‘ işveden kaç gün-şen-i dil pāy-māl
 Mest-i nāzum dün yanuñda fitne-cular var idi
- 6 ‘İzzetā sen gelmeden evvel Nedīm-i şā‘ irüñ
 Mişli ḥalk olmaz diyü çok güft-gular var idi
- 7 Ḥamdü li’llāh dergeh-i Mollāya döküm ḳalmadı
 Bende evvel bāb-ı ğayra āb-ı rular var idi

757 Li-Cenāb-ı Fāzıl

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

- 1 Nāşih ḳo ‘ aşık için baña pend ü naşihati
 Vazgeç ki ben helākde buldum selāmeti
- 2 Ol ‘ ārifem ki ‘ aksine gitdüm bu ‘ ālemüñ
 Buldum ḳalālet içre ṭarīḳ-i hidāyeti
- 3 Nā-kāmlıḳda gizlidür kāmranlığı
 Zilletden iste var şeref ü ‘ izz ü devleti
- 4 Şeyḫ-i riyā fūrūşda esrār-ı ḥaḳ mı var
 Rind-i piyāle nūşdan iste kerāmeti

- 5 Bâtıldan it haķīkat eşyā-yı cüst-cū
Rāh-ı haķāda gözle tarīķ-i işābeti
- 6 Mecmu‘a-i vücūdı hep itdüm muţāla‘a
Tā ibtidā-yı nüşhada buldum nihāyeti
- 7 Vaħdet nişīn-i ‘ālem ğayb u ħafā iken
Görmüş geçürmüşüm ‘arāşāt-ı kıyāmeti
- 8 **Fāzıl** zamān u ehl-i zamān hep ğalaţ şinās
Nā ehle fāş eyleme sırr-ı haķīķati

758 Li-Cenāb-ı Faşīħ

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1 Cay idinsem itmek istib‘ād deyr-i miħneti
‘Aşıkum bir kāfir-i ħüsne Muħammed ümmeti
- 2 Giceler ‘azm itdügim ol māha sāyem ħavfidür
Bir tarīķ ile ķabül itmez maħabbet şirketi
- 3 İttihādın şem‘ ile efsürde itmiş rüzġār
Bulmadum pervānede evvel olan germiyyeti
- 4 Miħnet-i ħatır-ħırāş-ı tīşe kaydın çekmezem
Kūhı deşt deşt eyler dilüñ kem-ter nigāh-ı ħasreti
- 5 ‘Aksi āyīneyle ülfet eylemez bir vech ile
Şüret-i ta‘bīre gelmez ol perīnün vaħşeti
- 6 Cāna minnetdür cefāsına taħammül ey **Faşīħ**
Bārı bāġ eyler baña ol tıfl-ı nāzuñ lükneti

759 Li-Cenāb-ı Fıtnat

mef‘ülü fā‘ilātü mef‘ilü fā‘ilün

[250]

- 1 Ruħsār-ı yārda görinen şanma kāküli
‘İcāz-ı ħüsñ ile bitürür gülde sünbüli
- 2 Tīr-i nigāhle sīnesi aġyāruñ oldu pür
Şemşīr-i ġamzeñ ‘aşıķa eyler tegāfüli
- 3 Reftār-ı nāzı eyledi dīvāne cūları
Şermende itdi ruħları ġülzārda ġüli
- 4 İnşāf yok mı mezheb-i ħübānda ‘aşıķa
Cevr ü cefāya ķalmadı şabr u taħammüli

5 Tahrîr idince vaşf-ı ruḥ-ı yâri **Fıtnatâ**
Sâz-ı nevâ-yı ḥâmeñ ider lâl bülbülü

760 Li-Cenâb-ı Vehbî-i Sünbül-zâde

mef' ulü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün

- 1 Virmiş Hudâ sülâle-i pâşâya begligi
Bî-hüde taqmamışlar o mollâya begligi
- 2 Ol şeh-süvâr-ı esb-i melâhat kul oğlunuñ
Düşmek piyâdece yanına yaya begligi
- 3 Faḥr ile der-miyân iderek ferş-i ḥânesin
Ol ḥod-nümâ begüm atar ortaya begligi
- 4 Altun adın kızıl bakır eyler bulursa ger
Şaribeg olğı gibi fûrû-mâye begligi
- 5 Virdüm bu şeb kalem-rev-i ḥulyâyı zabt için
Zîr-i lihâfda dil-i şeydâya begligi
- 6 Rabbü'l-felâk memâlik-i Eflâkda daḥi
İtmiş kılâde gerden-i tersâye begligi
- 7 Beglikci itseler de vekâletle **Vehbîyâ**
Mîrîsüz istemem o çurı pâyeye begligi

761 Li-Cenâb-ı Râğıb

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

- 1 Eger murâduñ ise ḥâṭıruñ güşâdeligi
Mişâl-i âyine naqş it derüne sâdeligi
- 2 Düşünce berg-i güle mihr olur bağal-gîri
Çemende kaṭre-i şeb-nemden al fütâdeligi
- 3 Bizâ' a qalmaz idi iftiḥâr-ı maḥdûma
Fûrûnihâde olunsa efendî-zâdeligi
- 4 Dimiş raḳîb çeker çîn-i nâz-ı ebrümü
O ebruvâne düşürmem ben o kepâdeligi
- 5 Sükûnı lenger-i ' aḳluñda kem degül ammâ
Ḥurûş-ı baḥr-ı cününüñ da var ziyâdeligi
- 6 Bilen ğubâr-ı rehüñ tütüyâ-yı çeşm-i ümmîd
Müreccah eşheb-i şubḥa görür piyâdeligi

7 Açıl kenâr-ı çemenzâre gül gibi **Râgıb**
Eger murâduñ ise hâṭuruñ güşâdeligi

762 Li-Cenâb-ı Mîr Fâzıl

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 Şem' -i ' aşk-ı Hüseyniyem ' Alevîyem ' Alevî
Rûh-ı a' dâyı yaqar âteş-i ' aşkum ' Alevî

2 Ebr olur âhum o dil-teşne şehîdi añıcaq
Yağdurur bâriş-i la' net be-revân-ı Emevî

3 Ne revâ Râfîzî ta' bîri muḥibb-i âle
Hem Yezîdî olana nisbet sünnî senevî

[251]

4 Kerbelâya irişür şâ' aıka-i âh u belâ
Ḥamdü li'llâh ki dilüm kuvve-i Ḥaydarla kavî

5 Eyledi **Fâzıl**ı bülbül gibi zâr u nâlân
Ol iki gönçe-i neşgüfte-i bâğ-ı Nebevî

763 Li-Cenâb-ı ' İzzet Mollâ

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

1 Ne şabra çâre ne terk-i diyâra yer qaldı
' Adem vilâyetine şunda bir sefer qaldı

2 Be-ḥaqq-ı ḥazret-i Mecnûn izâle eyleye Ḥaḳ
Serümde derd-i ḥıreddin biraz eşer qaldı

3 Ne öldürür ğam-ı fûrkat ne qaldurur şıḥhat
Göñül firâş-ı derûnumda muḥtaẓâr qaldı

4 Tüketdi şanma hezârân hikâyet-i ' aşkı
O kışşadan daḥi söylenmedük neler qaldı

5 Mu' id-i ders-i vişâlûñ olur mıyuz diyerek
Şatılmadıq ne Muṭavvel ne Muḥtaşâr qaldı

6 Zamâne itdi tehî-dest öyle ' İzzeti kim
Elinde mâl olarak ḥâme-i hüner qaldı

7 Dil ü serüm düşeli âstân-ı Mollâya
Ne dilde gerd-i keder var ne derd-i ser qaldı

764 Li-Cenāb-ı Rāğīb

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

- 1 Fermānın o şeh memleket-i dilde yürütdi
Bī-gāne heves her ne ki buldıysa kürütdi
- 2 Kaynatdı o kalyoncı büti baħr-ı hevāyı
Çok keştī-i dil lenger-i temkīn sürütdi
- 3 Dil-teşnelere kalmadı yek-kaṭre-i feyzūñ
Ser-çeşme-i ihsānuñı aġyār kūrıtdı
- 4 'Aşık da varup kūyuña işler mi kayırdı
İt gibi raķībi biraz ardındān ürütdi
- 5 Teng oldı zemīn şıķleti def' itse münāsib
Rāğīb kalemūñ minder-i endīşe çürütdi

765 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Şanma ebnā-yı zamāne beni dil-rīş itdi
Her ne itdiyse baña baħt-ı sitem-gīş itdi
- 2 Lezzetü neş'esi yok nuķl u mey ḡāl ü lebūñ
'Ayš u nūşı bize devrinde felek nīş itdi
- 3 Kalmadı rābıṭa-i ḡāne vü sāmān-ı vaṭan
Çille-i saħt-ı vezāret bizi dervīş itdi
- 4 Rehzen-i zühd ü ḡıred ġamze-i zer-dīde imiş
Buldı ḡüsninde o şeh mülkini teftīş itdi
- 5 Komadı ḡayret-i dīdār didüm nuṭķa mecāl
Şadr-ı ṭūṭı vü āyīneyi derpīş itdi
- 6 ḡaṭṭ gelüp cünbiş-i ebrūsı kemānın buldı
ġamzesi tīr-i cıger-düzını der-kīş itdi
- [252] 7 Bir yere gelse cihān eyleyemezdi hergiz
Rāğībā 'ilm ü hüner kim baña bir itdi

766 Li-Cenāb-ı Şābit

mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn

- 1 Cünūn-ı 'aşķ ile Kays 'āķilāne söylerdi
Hemān ki 'aķlı gelürdi yabāna söylerdi

- 2 Taşavvur eyleyüp āhū-yı çeşm-i Leylāyı
Geyik fesānelerinden fesāne söyledi
- 3 Senūñle bāğda dün itdügi temāşāyı
Bu gün raķīb gezüb hāne hāne söyledi
- 4 Ğamuñla maḥv-ı vüçüd itdigün şeb-i fürķat
Lisān-ı şem^ç gice yane yane söyledi
- 5 Şebāne ḥalka-i bezm-i şafāda güş-be-güş
O māh-pāre saña **Şābitā** ne söyledi

767 Li-Cenāb-ı Nedīm

fā^çilātün fā^çilātün fā^çilātün fā^çilün

- 1 Eylerdi bir iki peymāneyle ser-gerdan bizi
Āh o şahbā satıcı ^çaql alıcı kāfir kıızı
- 2 Sīnesi destüñdeki peymāneden berraķ u sāf
Ruḥları destīdeki şahbā-yı terden kırmızı
- 3 Germ olup oğluñ bize bir buse iķrār eylemiş
Dün kızuñ da çignedi ey pīr-i mey ol sakızı
- 4 Hāne tenhā elde şahbā kelle germ ü yār nerm
Āh ey şabr u taḥammül ba^çd-ezin yāhū sizi
- 5 Var mıdur bilmem **Nedīmā** bir daḥi anuñ gibi
Dīn ü dil ḥaşmı riyā cellādı taķva ḥırsızı

768 Li-Cenāb-ı Nevres

fe^çilātün fe^çilātün fe^çilātün fe^çilün

- 1 Zīr-i zülfüñle nihān itme o çāh-ı zekānı
Bu siyeh-rūza meded eyleme ğurbet vaṭanı
- 2 Hīç temkīn bulamam kārgeh-i ^çişmetde
Yoḥsa sīm-ābla mı şuladılar bu çemeni
- 3 Ğonçenüñ gitdi başı araya bir ḥande ile
Var kıyās eyle bu gülşende dem-ā-dem güleni
- 4 Rāst-gülık beni dem-beste-i ye's eyledi hep
Kerem eyle bilürem baḥtumı söyletme beni
- 5 Virdiler ğamze-i ḥün-rīz eline tīğ-ı nigāh
Gözlerüñ iki gözüm kıana şerīk itdi seni

- 6 Dil-i dīvāneyi incitme ʔoḡunma teline
Çözme cānum girih-i kākül-i ‘anber-şikenî
- 7 Bīm-i dūzaḡla meger ʔātîli rām eyleyelüm
Yoḡsa sultān-ı maḡabbet ne seni ʔor ne beni
- 8 Dosti oldu sebep düşmenī-i ḡalḡa belā
ḡardur biçdigi hep bu çemenin gül dikenî
- 9 Kesiyorlar dilini şā‘ire ḡaftān yerine
Biliyorlar ne güzel ʔadr-i metā‘-ı sūḡānı
- [253] 10 Ben daḡi dā‘ire-i devlete girdüm **Nevres**
Yele lālī yele lālī tenedür nā tenenī

MUḤATṬA'ĀT

1 **Li-Cenāb-ı Fuzūlī**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Kılup gīsū perīṣān hātırın cem' itme bed-h'āhuñ
Sürūd-ı āh ile derd-i dil ızhār itme eşrāra
- 2 Açup hūrşīd-i 'arız kılma rüşen çeşm-i bed-bīni
Girībān-çāk idüp cennet kapusın açma küffāra

2 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Şüret-i keyfiyyet-i eşyā çeken ressam-ı şun'
Kārgāh-ı şan'atın mevķūf-ı tedbīr eylemez
- 2 Vādī-i tedbīr ser-gerdānidur 'ālem velī
Hīle-i tedbīr selb-i hükmi taķdīr eylemez

3 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Tīg-i tevfiķ ile ben kaç'-ı ta'alluķ kılmişam
Çekmezem minnet olup mā'il serīr ü efsere
- 2 Çün baña maķşūd-ı feth-i 'ālem-i tecrīdür
'Ālemi tütmaķda gün muhtāc olur mı leşkere

4 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Kābil-i feyz-i rumüz-ı hikmet olmaz her kişi
Her kimüñ fi'li naķīz-i kavlidür mezmüm olur
- 2 Perde-i teşkīkdür bu zulmet-i kayd-ı hayāt
Perde ref' olduğda hāli her kimüñ ma'lüm olur

5 **Velehū**

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Bu 'arşa-i belāda benüm ol piyāde kim
'Azmümde fīl bend-i 'adūdan gider şebāt

2 Ruḥ şāh-ı dīn rikābına sürmiş piyādeyim
Lu'bum 'aceb mi ḥaşm-ı dağal-bāzı itse māt

6 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Rāḥat ister ṭab' -ı miḥnetdür ' ibādet ser-te-ser
Terk-i rāḥat rağbet-i miḥnet kılan mümtāz olur

2 Bu sebebdendir ki küfr āsān olup İslām şa' ab
' Arşa-i ' ālemde mülḥid çok muvaḥḥid az olur

7 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Sen ne āgehsen ki sūz-ı āteş-i miḥnet nedür
Mesned-i rāḥatda mülk ü māl ile mağrürsen

2 Ehl-i derdüñ ḥālını ' ālemde derd ehli bilür
Sende yoḡdur derd ey bī-derd sen ma' zürsen

[254]

8 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Ey şafā-yı şüretüñ kaydın çeken bil kim henüz
Zengden āyīne-i idrāküñi pāk itmedüñ

2 Zengdür āyīne-i idrāke her şüret ki var
Sen henüz ey sāde bu maẓmūnı idrāk itmedüñ

9 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Çok tefāḥur kıılma cem' -i māl ile ey ḥ'āce kim
Sīm ü zer cem' iyyet-i ehl-i gürür eyler seni

2 Bārgāh-i ḳurbdan cem' iyyet-i māl ü menāl
Her ne miḳdār olsa ol miḳdār dūr eyler seni

3 Gerçi ni' met çok kifāyetten tecavüz kıılma kim
İmtilā bār-i bedendir bī-ḥuzūr eyler seni

10 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ey ki endīşe-i māl ile ser-āsime olup
Dün ü gün dehrde āşüfte geđer aḥvālūñ
- 2 Cem' i māl eyledigūñ rahat için 'ālemde
Raḥatuñ eksük olur her niçe artar mālūñ
- 3 Mālī cem' itme ḥazer eyle 'azābından kim
Renci artar āğır olduqça yüki ḥammālūñ

11 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 'Āşıkam dirseñ belā-yı 'aşqdan āh eyleme
Āh idüp ağıyarı esrārundan āgāh eyleme
- 2 'Aşq sultānı ne fermān itse göster inqıyād
İctināb itme teneffür kıлма ikrāh eyleme

12 Velehū

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ben ser-bülend-i 'ālem idüm 'ālem olmadan
Ḥāk-ı derün maḳāmın idi ādem olmadan
- 2 Devlet beni bıraḳmış idi āstānına
Ādem bihişt ḥalvetine maḥrem olmadan

13 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 'Āşık oldur kim cefā tīğinden ikrāh itmeye
Zerre zerre kılsalar a' zāsını āh itmeye
- 2 Ḳan yuda şabr eyleye her dem figān ü āh idüp
Derd-i 'aşq-ı yārdan ağıyarı āgāh itmeye

14 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Hārdan hūn-rīzlik gördükçe gül handān olur
Şabr iden hayl ü haşem bī-dādına sultān olur
- 2 Minnete şabr eyleyen rāhat bulur kim Yūsufa
Salţanat tahtınuñ evvel pāyesi zindān olur

[255]

15 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Ey hoş ol sā' at ki dil-dār ola deyyār olmaya
Yār ola halvetde etrafında ağıyār olmaya
- 2 Yār hālin yāre izhār itmege fırsat bulup
Müdde' ī āgāh ü nā-maḥrem ḥaber-dār olmaya

16 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Hūn-i Āl-i Ahmedi dökmez Müselmānam diyen
Kaşd-ı Ehl-i Beyt kılmaz ehl-i İmānam diyen
- 2 'Ādet itmez kendüye āl-i Muḥammed buğzını
Rüz-i maḥşer ṭalib-i Tevfiḳ-i gufrānum diyen

17 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Biz belādan incinüb bī-dāddan vehm itmenüz
Naḳd-ı cānın şarf-ı cānān eyleyen 'aşıklaruz
- 2 'Aşḳ meydānında bī-dād ü beladan dönmeyüp
Rāst-rev sālīklerimiz şābit-kaşem şādıklaruz

18 **Velehū**

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Nedür ey çerḫ-i zālīm yāri yārinden cüdā kılmāḳ
Murād ehlin esīr-i dām-ı bī-dād-ı belā kılmāḳ

2 Çü lâzımdür saña kılmak cüdâ her yâri yârinden
Çeküb zaḥmet ne lâzım birbiriyle âšnâ kılmak

19 Li-Cenâb-ı Ğâlib

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 'Ayn-i ḥıdmetle te'eddüble sipihr-i ser-keş
Öyle münḳad idi kim ḥâzret-i Faḥr-i Beşere

2 Devşirürdi müje-i ḥaṭṭ-ı şu'ârıyla müdâm
Sâyesin mihr-i cihân-tâb düşürmezdi yere

20 Velehü

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 Kevşer-i âteş-nihâduñ adı eşk
Dûzaḥ-ı cennet-nümânuñ adı 'aşk

2 Bir lügat gördüm cünün isminde ben
Anda hep cevır ü cefânuñ adı 'aşk

21 Li-Cenâb-ı Şâbit

mef' ülü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün

1 Vâ'ızda güzel sîm-keş-i şan' at-ı cerdür
Hep kendüye çekdi zer-i aşḥâb-ı zekâtı

2 Dünyâ ile 'uḳbâya nazardan idüp ışkât
Hırşından ölü göricek ışkât-ı şalâtı

22 Velehü

mef' ülü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün

1 Şeyḥ oğlu semâ' a girüp 'âlem dedelendi
Her kelle ṭobı şabına döndi zedelendi

[256]

2 Her güşede bir na'ra-ı mestâne-i yâhü
'Âdetçe bu gün zâviyemüz meykelendi

23 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 ' Alī Paşa da o t̄acir-beçe-i bī-inşāf
Arturur müşterī-i vaşlına k̄ala narḥın
- 2 Üstine düşmeyelüm bir iki günden şoñra
Bulur anuñ da ḳumāşı ' Alī Paşa narḥın

24 Velehū

mef' ulū mefā' ilūn mefā' ilūn fā'
mef' ulū mefā' ilū mefā' ilūn fā'

- 1 ' Aşḳuñla derūn-ı cānı yaḳduḳ utduḳ
Tiryāḳ şanup da zehr-i ḳatīl yutduḳ
- 2 Bāzice idüp dest-ḥoş-ı hicrānı
Meydān-ı maḥabbetde ne atduḳ tutduḳ

25 Velehū

mef' ulū mefā' ilū mefā' ilū fe' ulūn

- 1 Günden güne ardına gidüp oldı diger-gün
Burc-i sereṭāndur nidelüm ṭālī' -i vārūn
- 2 Evvel idi merdümlügi baḥt-ı büleḡānuñ
Şeyḥ oldı bu eyyāmda çün şüret-i meymūn

26 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 N'ola naḳḳād diseḳ Bāḳīye inşāf budur
Ki bizüm nuḳre-i endīšemüz anuñ pulıdur
- 2 N'ola düşürse beḳāyāsını mazmūnlarınıñ
Ḥāme taḥsīl-i kemālātda Bāḳī ḳulıdur

27 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Söz benüm nazm-ı dil-nişīnümdür
İmri 'ü'l-Ḳays şī'ri laḳlaḳadur

2 Yediger şanma āsumān üzre
Aşdıgum Seb' a-i Mu' allağadur

28 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Rūze-dār-ı ğama sultānumdan
Hişşe-i ħ'ān-ı ' ināyet geldi

2 Vaqt-i iftārda şimden soñra
Şekkimüz qalmadı sâ' at geldi

29 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Hāk-i pâyine qodum yārānuñ
Şafha-ı şî' r-i şafâ-' unvānı

2 Şeh-i nazmum ne ' aceb eyler isem
Ehl-i ' irfāna ayak dīvānı

30 Li-Cenāb-ı Sāmī

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

[257] 1 Çalındı zîr-i kelīm-i ħafāda taḅl-i umūr
Belürmedi neğamāt-ı ħafıyye-i rişvet

2 Qarārgāhı makām-ı rehāvīdür şimdi
Fireng ü ÇİN uşūline bestedür devlet

31 Velehū

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

1 Pür-süz olıcaq gerdişi mīnā-yı niyāzuñ
Āteş saçılır qatrelereinden mey-i nāzuñ

2 Diqqatle nigāh eyle kim eşkāl-i ħaḳıqat
' Aks-efgen-i āyİnesidür deyr-i mecāzuñ

32 **Li-Cenāb-ı Nef'î**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Dehre bir āfet olur kaç ü kâmet göresin
 Çopsa bir yerden o çopmaz mı kıyâmet göresin
- 2 Başlasun gamzeleri ğāret-i Īmāna hele
 Çor mı bir dilde dağı şabr u selāmet göresin

33 **Li-Cenāb-ı Pertev**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Dil ü zebān miyānında tercemān elfāz
 Peyām-res dağı aḥbāba çünki nāme olur
- 2 Ne rütbe gūşe-güzīn-i ferāgat olsa bile
 Enīs-i ehl-i maḥabbet devāt ü ḥāme olur

34 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Gitmede 'ömr-i güzeşte mergüñ istikbāline
 Ğamla imrār eyleyen demlerde isti' cāline
- 2 Vaqt-i mazīden kıyās it **Pertev** müstaḥbelin
 Böyle dünyā-yı denī ğam-ḥ'ārınun vay ḥāline

35 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ma' il-i eşvāb-ı zer-tār olmadum olmam yine
 'Ömrüm içre kimseye bār olmadum olmam yine
- 2 Birdür 'indümde 'abā ile kabā **Pertev** benüm
 Ma' il-i eşvāb-ı zer-tār olmadum olmam yine

36 **Li-Cenāb-ı Nedīm**

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Tīr-i müjenün yāresi vardur cigerümde
 Bi'llāh benüm ğayrısı yokdur nazarümde

2 Fikr eyledigüm sensin efendim gice gündüz
Taḳdīre nedür çāre bu varmış ḳaderümde

37 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Ey göñül duḡt-ı rezi almaḳ ise maḳsūduñ
Hele bir kerre de var ḡāne-i ḡammārda gör

2 Şāḡ nāz üzre açılmış ḡüli seyr itdüñ ise
Bir de cāmı hele dest-i kadehkārda gör

[258]

38 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Şāḡ-ı ḡül teşbīh iderdüm saña işbāt eyledüñ
Nev-bahār ardınca geldüñ sāḡar-ı saḡbā ḡutup

2 Gördüm ol āhū-nigāh ardınca ser-gerdan göñül
Gird-bādāsā giderdi dāmen-i saḡrā ḡutup

39 **Li-Cenāb-ı 'İzzet**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Ḳorḡaram yād olunup mel' anet-i İbni Ziyād
İtdürür Mālike dūzaḡda Yezīdi āzād

2 Niçe şöretleri müştāḡsa biribirinden
Küfr ü 'udvānları da biribirinden müzdād

3 Birisi kāfir-i muḡlaḡ birisi gebr-i şarīḡ
Birisi ḡulm-i mücessem biri maḡz-ı bī-dād

4 Biri Fir' avna mümāşil biri bū-cehle nazīr
Biri Nemrūda mu' ādil biri şibh-i Şeddād

5 Biri biri ile tā maḡşere dek paylaşanlar
La' neyu'llāhi 'aleyhim ve 'alā-İbni Ziyād

40 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Oldı İslāmbol ahālīsi ḡarīḡa rāzī
Yere geçdükde bu yıl şehir-i 'Ayıntāb u Ḥaleb

2 Tuduşup her birinüñ dāmen-i şabrı didiler
Bize yangın yetişür zelzele virme yā Rab

41 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Dest-i kütāhumuzı itmemiş Allāh resā
Menba' -ı luḡfını yoḡsa elümüzle ḡaparuz

2 Bize virsün mi Ḥudā āb-ı ḡayāt-ı tevḡīk
Ḥızrı bulsaḡ reh-i zülmetde külāhın ḡaparuz

42 Lā-edrī

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Zenden remīde öyle Refī' ā Efendi kim
Ḥatm itse muşḡafı oḡumaz sūre-i Nisā

2 Ney-zen dimez ki zāhir olur āḡirinde zen
Evrāḡa ney demīde yazar itse iḡtizā

43 Eyzan

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Beni dūd içdigümçün ḡa' n u teşnī' itme ey ḡāfil
Ne añlarsın zamīr-i cilve-pīrā-yı murādumdan

2 Yatar rūbāh-ı ḡam peyḡüle-i ḡār-ı derūnumda
Tütün yaḡdum anı ḡıḡsun diyü künc-i fu'ādumdan

44 Li-Cenāb-ı Şābit

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

1 Bālīn gibi bir arḡa bul ardında siperlen
Ḥiḡnetme şaḡın kendüñi mānende-i minder

[259]

2 Miftāḡ-ı ḡazā ḡufl-i fütūḡatı açınca
Ḥün perde-i der bāb-ı tevekkülde ḡögüs ger

45 **Li-Cenāb-ı Fuzūlī**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Hāşe li'llāh kim melek fermān-ber-i şeytān ola
Ehl-i 'işmet tābī' -i ālūde-i 'iştān ola
- 2 Kānde cā'izdür bu kim vīrān olup bünyād-ı şer'
Ehl-i ĩmān olmayan mü' minlere sultān ola

46 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Çıksun ol göz ki saña eyleye kahr ile nigāh
Yansun ol dil ki senüñ buğzunadür menzilgāh
- 2 Şınşun ol el ki senüñ şıdk ile tutmaz etegüñ
Yetmesün kāmuna her kim ki sañadur bed-ğ'āh

47 **Li-Cenāb-ı Nābī**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Çok görmişüz zevālini gaddār olanların
Hengām-ı fırsatında dil-āzār olanlarıñ
- 2 Zilletdedür kararı eger sağ olursa da
Kütāh olur hayātı sitemkār olanlarıñ

48 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Senüñçün ħ'āb u rāhat çeşm-i giryānumla düşmendür
Bisāṭ-ı istirahat cism-i sūzānumla düşmendür
- 2 Gidelden süzen-i müjgān u tār-ı kākülün elden
Rüfū-yı 'āfiyet çāk-i girībānumla düşmendür

49 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Nābiyā halk lisānında yürür bir sözdür
Her sūhanda biribirine dir Allāh vekīl

2 Lîk biñde birisi zâhir ü bâtın bilmez
Şüret ü ma' nî ile oldıgın Allâh vekîl

50 Velehü

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

1 ' Aşrda zındîk-sîmâ şeyhler
Müstecâbü'd-da' velikle lâf atar

2 Gâybdan manşıb virüp tâliblere
Aldayup halkı velâyetler şatar

51 Velehü

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 İtdi ğarq-âb raķîbi seyl-âb
Lâşesinde götürüp gitdi yine

2 Kim ki gördiyse ta' acüble didi
Süridürler köpegi öldürene

52 Velehü

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

[260] 1 Olmuşuz bir hîle perdâzuñ esîr-i mekri kim
Sufre-i eflâkdan nân-ı nücümü çaldurur

2 Tîşe-i mekri havâle itse hâk-i hîleye
Mısr ile Bağdâddan Şaţ ile Nîli çaldurur

3 İtse bād-ı mekr ile taħrîk-i deryâ-yı fiten
Şaşkın ördek gibi şeytânı götinden çaldurur

53 Velehü

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

1 Çerhüñ olmuş tütalum devri hilâf-ı me'mül
Dem olur çamumuz üzre döner inşâ'a'llâh

2 Peyk-i âhum gideli hayli zamândur yâre
Umaruz kim getirür bir haber inşâ'a'llâh

54 **Li-Cenāb-1 Kirāmī**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Hediyeye eşmesine uğramaksuzın geliyor
Bu yıl kavāfil-i huccāc-ı Şāma noldı 'aceb
- 2 Tarīķ-i hacda bu mazmūnı şābit eylediler
Zamāne hācīlerinde ne 'ūd var ne edeb

55 **Li-Cenāb-1 'İffet**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Şilte-i hātır oldum neş'e-i ümmīd itdigüm yerden
Libās-ı mātem aldum 'īd-ber-'īd itdigüm yerden
- 2 Muḥālif benīm devrānımı bilmem ṭur-ı 'ālemde
Gelür nāķūs-ı nağme-i zan temcīd itdigüm yerden

56 **Li-Cenāb-1 Neş'et**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Pīr-i pāküz bizler āyīne-şifat şāfī nihād
Pīrimüz olsa 'aceb mi ḥāzret-i Selmān-ı pāk
- 2 Қor ise teslīmi zānū-yı rızāmuz üzre baş
Tīğımız altında 'ālem dost u düşmenden ne bāk

57 **Li-Cenāb-1 Faşīḥ**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Hüseyn-i Kerbelānuñ vāķı'āt-ı mātem-engīzi
Zebān-ı ḥāme vü şavt-ı ḥurūfile edā olmaz
- 2 **Faşīḥā** ne felek-i yāķūt remāniyle pür olsa
O mühr-i 'ālemün bir қаtre қanına hebā olmaz

58 **Li-Cenāb-1 Nihād**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Cūlarla kūhsārda қаğlardı kūh-ken
Zann itme kendi kendüñe ağlardı kūh-ken

2 ŞİRİNÜŃ acı sözlerini eyledükçe yād
ZencİR-i eşke tağları bağlardı küh-ken

59 Li-Cenāb-ı Münîf

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Niçe bir eşk-i firākınla pür olsun gözümüz
Niçe bir hāk-i temennā da sürünsün yüzümüz

[261]

2 Kākülün aç ruḥ-ı pertābını ' arz it cānā
Bilelüm bizde cihānda gicemüz gündüzümüz

60 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Ne keş-ā-keşde qalurduq o qaşı yāy ile biz
Düşmesek ḥancer-i ebrūsūña rāy ile biz

2 Bir zamān Rūmda deryā-keş idük ey sākī
Şimdi İrānda qanā' at iderüz çay ile biz

61 Li-Cenāb-ı Nevres

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

1 Bu ' arşagehde kuvvet-i baht eyle Āşafā
Eşheb-süvār-ı devlet olan ister istemez

2 Lākin piyādegān-ı reh-i gurbet el-yevim
Muḥtāc-ı esb ü ester olur ister istemez

62 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Şerār-i āh-i dil-süzüm olur gerdüne peyveste
Yanār qāndīl ekşer qubbe-i vālā-ter altında

2 Yere geçsün kibāruñ luḫfi olmazsa nedür sudı
Niçe gencine ki vā-beste qalmışdur yer altında

63 Lā-edrī

mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

- 1 Geh hār ile gāhī gül ile hem-nefes oldum
Her gördigüme dil virirüm bü'l-heves oldum
- 2 Geldi ser-i bālīnūme yārān dem-i rıhlet
Şermende-i luṭf-ı nefes-i bāz-pes oldum

64 Li-Cenāb-ı Vehbī-i Keçeci-zāde

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

- 1 Zamānede kişi ser-geşte olmasun yoḥsa
Lisān-ı ḥalḳda nāmı giran-ṭabī' at olur
- 2 Vezīr olan yine muḥtac-ı zīb-ic cevher olur
Baḳılsa cevher-i ḥarf-i vezīr-i zīver olur

65 Velehū

mef'ülü fā'ilātü mefā'īlü fā'ilün

- 1 Ey şeh-süvār-ı 'arşa-i iclāl destüme
Bir kez 'inān-ı tevsen-i iltifātı vir
- 2 'Arz eylesün rikābuña ḳāşid hediyyemi
Maḳbülün olmaz ise eger raḥatum atıvir

66 Velehū

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

- 1 Şimdi 'ālem olup felek-meşreb
Resmdür va'd idüp yine dönmek
- 2 Uzadı gitdi olmadı zāhir
Şabr-ı Eyyüb u 'ömr-i Nūḥ gerek

67 Lā-edrī

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

[263]

- 1 Nāvek-i ḡamzeñ ki her dem baḡrumı pür-ḥün ider
Bir ṭarafdan zülfün 'aḳlum daḡıdup Mecnün ider

2 Kākülũñ bend eylemişken bu dil-i dīvāneyi
Dāyimā çeşmũñ dağı bilmem niçũn efsũn ider

68 Eyżan

fe' ilātũn fe' ilātũn fe' ilātũn fe' ilũn

1 Niçe tũyınca görem sen gibi nāzũk bedeni
Kendi kirpigũm olupdur baña gözũm dikeni

2 Çıķmasun āhum ' adũ ağzumı ağdurma benũm
Yaķmasun sũz-ı derũnum seni sũyletme beni

69 Li-Cenāb-ı ' Ārif

mef' ũlũ mefā' ilũ mefā' ilũ fe' ũlũn

1 Vā-beste-i āvāze-i zencīr-i każāyuz
Biñ cān ile lebbeyk-zen-i emr-i Hũdāyuz

2 Pervāne-şıfat gerdiş-i bī-hũde ne mũmkin
Biz sũhũte-i şem' -i şebīstān-ı rızāyuz

70 Velehũ

fā' ilātũn fā' ilātũn fā' ilātũn fā' ilũn

1 Zālim-i ber-geşte-hāle şeş-der-i idbārda
Zār-ı baht-ı hĩle-bāzı bir dũşeş göstermesũn

2 Olmasun vā-reste pĩç ü tāb-ı ğamdan kīne-cũ
Mār-ı sermā-dīdeye Allāh güneş göstermesũn

71 Li-Cenāb-ı Şāķıb

mefā' ilũn mefā' ilũn mefā' ilũn mefā' ilũn

1 Çerāğ-ı nũr-ı çeşm-i mihr iken dīdār-ı Mevlānā
Yine şems ile eyler i' tinā āşār-ı Mevlānā

2 Őamer hũrşīdden kesb-i fũrũğ eyler bu zāhirdũr
N'ola ger mũstefād-ı şems ise envār-ı Mevlānā

72 **Li-Cenāb-ı Nābī**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Halkuñ emvālin alup soñra tesellī virmek
Füls-i māhīyi soyup yağda pişürmek gibidür
- 2 Güsfindānuñ idüp kat' -ı tarīk-i nefesin
Bacağından üfürüp soñra şişürmek gibidür

73 **Velehū**

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Bu 'ālem-i se-rūze ' acceb gülsitān olur
Bir gün bahār olursa iki gün hazān olur
- 2 Her başı ağrıyan varur ol hāke yüz sürer
Dergāh-ı meykede ne ulu āsitān olur

74 **Lā-edrī**

*mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fā' ül
mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fā'*

- 1 Gerdün ile alup Benātü'n-na' şı
İtdükde felek Zühreyi Behrāma nikāh
- 2 Ağırılık alup rıtl-ı girānı itmiş
Rez-i duhterini rind-i mey-āşāma nikāh

[263] 75 **Li-Cenāb-ı Nevres¹²³**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Virmeyen şüret-i idbāra vücūd
İdemez halka teveccühde kıyām
- 2 Tutmasa arkasını mihrāba
Halkuñ iqbālını görmezdi imām

¹²³ Başlıkta Nevres geçmesine rağmen manzume Hāşmet'e aittir.

76 **Li-Cenāb-ı Ğālib Dede**

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlūn fā'
mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlūn fā'

- 1 Ol şā' ir-i kem-yāb benem kim **Ğālib**
 Maẓmūnlarımı ańlamamağ ' ayb olmaz
- 2 Yek-tā-güher-i ğayb-ı hüviyettür hep
 Ğavvāş-ı hıred behrever-i ğāyb olmaz

77 **Li-Cenāb-ı Şābit**

mef' ūlū mefā' ilūn mefā' īlū fe' ūl
mef' ūlū mefā' ilūn mefā' īlū fā'

- 1 Dünyāyı tokuz dolaşşa ādem bulamaz
 Baba-yı şefiğ bir selīmü'l-bāli
- 2 Ferzend-i nüh ābā-yı felek olmağla
 Ebnā-yı zamāne hep tokuz babalı

78 **Velehū**

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Mürğ-ı dili der-çenber-i hicrān eyler
 Āğāze-i şūriş-fiken-i beste-nigār
- 2 Tıtmakla serā-perde-i hāşşında mağām
 İç mehteridür şāh-ı gülüñ bülbül-i zār

79 **Li-Cenāb-ı 'İzzet**

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 İqbālin haẓm itmişi görmiş yokdur
 Derk eyleyemez toydığın erbāb-ı şikem
- 2 Fehm itmese iqbālini ta' yīb itme
 Muğbillere dīv aynasıdur ' ālem

80 **Velehū**

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Üstād-ı ezel itdi kitāb-ı hüsünüñ
 Şīrāze-i zülf-i siyehüñle ikmāl

2 Haṭṭ-ı lebüñi nüshâ-i hikmet kılmış
Ebrûlarıñı berâ' at-i istihlâl

81 Velehû

mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ulün

1 İncüsi telef olmadı gitdiyse şadef
' Aynıyla tesellî buluram bu kedere

2 Ol şâ' ir-i müşhûr ile kaldı nâmı
Geçdiyse ne ğam şehr-i ' Aynıtâb yere

82 Velehû

mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ulün

1 Ey hâlîk-ı esbâb müsebbib sen iken
Bilmem nedür esbâbda sırr-ı hükemüñ

[264]

2 Vâ-beste-i tedbîrüm ise itme kerem
Ancak keremüñden kerem it her keremüñ

83 Velehû

mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ulün

1 Encâmını fikr itmege âġâz itme
Āzâdlığın ħul şoramaz Mevlâya

2 Ger âdem iseñ cürmüñi kendüñden bil
Şeytân gibi düşme şaġın da' vâya

84 Velehû

mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ulün

1 Ey mazhar-ı nâm-ı ahadiyyet Aġmed
Olsun mı senüñ ħâmetüñe sâye şerîk

2 Sen nûr-ı Hudâsın yere düşmez sâyeñ
Zîrâ olamaz Ĥâzret-i Mevlâya şerîk

85 Li-Cenāb-ı Fuzūlî

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bir durur masdar-ı celāl ü cemāl
Bir bilür luḫf u kahrı ehl-i kemāl
- 2 Gerçi aḫvāl-i muḫtelif çok olur
Birdür aḫl-ı ḫaḫāyık-ı aḫvāl

86 Velehū

fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Hīç maḫḫūda dest-res olmaz
Ĝayr-i Ma' būda i' timād kılan
- 2 Vāḫıl-ı menzil-i murād olmaz
Unıdup ḫaḫḫı gayrı yād kılan

87 Velehū

mef' ūlü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Her bī-ḫıred ki tıtdı fesād ile ḫūy-ı bed
Olmaz ḫadīḫ-i ehl-i ḫıred kārger ana
- 2 Zātında her ḫaḫī ki Zūḫal gibi naḫsdür
Biñ Müḫterī sa' ādeti itmez eḫer aña

RUBĀ'ĪYYĀT

1 **Li-Cenāb-ı Fuzūlî**

Ahreb

- 1 Yā Rab reh-i ‘aşkuñda beni şeydā kıł
Aḥkām-ı ‘ibādātı baña icrā kıł
- 2 Nezzāre-i şun‘ uñda gözüm bīnā kıł
Evşāf-ı Ḥabībūñde dilüm güyā kıł

2 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā**

Ahreb

- 1 Ey mihr-i sipihr-i ‘azamet ḥād Maḥmūd
Sensin baña bu devr-i felekden maḥşūd
- 2 Ḥaḥḥumda ne dirse ise erbāb-ı ğaraż
Ḥāin degülem saña be-ḥaḥḥ-ı Ma‘ būd

3 **Li-Cenāb-ı Ğālib Dede**

Ahreb

- [265] 1 Ben āl-i Resüle cān-sipārem bi’llāh
Dāmān-ı maḥabbetde ğubārem bi’llāh
- 2 Bū-bekr ‘Ömer ‘Oşmān u ‘Alīdür şāhum
Ḥāk-i ḳadem-i çehār-yārem bi’llāh

4 **Velehū**

Ahreb

- 1 İtdükde Ḥudā çehār-yarı mevcūd
Her birine virmiş şeref-i nā-ma‘ dūd
- 2 Ammā ki cenāb-ı Murtażadur ḥaḥḥā
Çün mışra‘-ı āḥir-i rübā‘ ĩ maḥşūd

5 **Velehū**

Ahreb

- 1 Ey pādişeh-i men ene mevlā ‘Alī
Ḥürşīd-i cemāl-i Aḥmede māh ‘Alī

2 Bil rāzī vü murtażī marzī kimdür
Vallāh ‘ Alī vü şümme bi’llāh ‘ Alī

6 Velehū

Ahreb

1 Ey mazhar u hem mazhar-ı esrār ‘ Alī
İşnā ‘ aşerūñ hayline ser-dār ‘ Alī

2 Anlar ki Hüseyn ü Mūsī vü Ca‘ ferdür
İki Hasan üç Muhammed ü çār ‘ Alī

7 Velehū

mef’ülü mefā’îlü mefā’îlü fa’ülün

1 Bülbülde biraz büy-ı da‘ vet görürüz biz
Pervāneyi āgāh-ı maḥabbet görürüz biz

2 İtmiş bizi endīşe-i şüretde fedā kim
Mir’āte da baḫsaḫ yine ḫayret görürüz biz

8 Velehū

Ahreb

1 Ya‘ ḫüb-ı ğamem ‘ aşḫ ile ḫāk olsam da
Cānumdan ‘ azīzsin helāk olsam da

2 Dāmānuñı mānend-i Zelīḫā tıtdum
Ey Yūsuf-ı sīne-çāk çāk olsam da

9 Velehū

Ahreb

1 Her kim ki ṭalebkār-ı dil-i merdāndur
Terk itmez ise irādesin şeytāndur

2 Benlik burada küfrdür ĩmān ise de
Teslīm ü rızā küfr ise de ĩmāndur

10 Velehū*Ahreb*

- 1 Ben zūlf-i siyehden iderem yāre hitāb
Yār ise virür hemān baña cām-ı şarāb
- 2 Ol gānze-i şūḡ mest ü dil dīvāne
Eglenmedi gitdi ne su'āl ü ne cevāb

[266]

11 Velehū*Ahreb*

- 1 Endīşe degül 'ālem-i bālādur bu
Esmā dime kim 'ayn-i müsem mādur bu
- 2 Esrār-ı ḥaḳāyık olmış anda pinhān
Dil nāmına bir nüṣḡā-i kübrādur bu

12 Velehū*Ahreb*

- 1 Fem nāmına bir sırr-ı hüveydādur bu
Ruḡ nāmına bir nār-ı tecellādur bu
- 2 Leb nāmına bir mu'ciz-i 'īsādur bu
Dil nāmına bir maḥşer-i gāvğādur bu

13 Velehū*Ahreb*

- 1 Al göñlümi āyīne-i ma' nādur bu
Senden baña bir şüret-i ra' nādur bu
- 2 Ḥaṭṭuñ gelüp ey māh utanursın bir gün
Ḥüsnüñle gurūr itme ki dünyādur bu

14 Velehū*Ahreb*

- 1 Cānlar üzilür rişte-i büşrādur bu
Eller kesilür müzd-i temāşādur bu

2 Mısr-ı dilümüz ‘ aşkuñ ile memlûdur
Ey Yûsuf-ı cân şanma ki rû ’yâdur bu

15 Velehû

Ahreb

1 Peymân dime peymâne-şikestem sâķī
Tevbem gibi yek-pâre-şikestem sâķī

2 Luţf eyleyegör kendi elüñden bir cām
Düşdüm ayağuña işte mestem sâķī

16 Velehû

Ahrem

1 an ağlayup izhâr-ı telâş eyleyemem
Çeşmüm leb-i dâğa râz-daş eyleyemem

2 Bir yâr bilür o dağı gâyet pinhân
Ben sırrımı bilmezlere fâş eyleyemem

17 Velehû

Ahreb

1 Şem‘ -i ruđuña yandıgum ey mâh yeter
Âh eyledigüm tâbe-seşergâh yeter

2 Oldumsa şanem-perest-i ‘ aşkuñ tevbe
Ey ıfl-ı cefâ-pîşe bir Allâh yeter

18 Velehû

Ahrem

1 Tâ olmaya çeşmüñ hedef-i tîr-i bütân
Mikrâz gibi olma cihânda dü-zebân

[267]

2 Âsüde olam dirseñ eger ve’l-hâşıl
Hîç bir kişinüñ rağnesine açma dehân

19 Li-Cenāb-ı Şābit*Ahreb*

- 1 Zātında televvün var idi meftūnuñ
Leylīde de ırmazdı dili mahzunūñ
- 2 Geh nāqaya meyl itdi gehī hirresine
Evza' -ı şütür-gürbe idi mecnūnuñ

20 Velehū*Ahreb*

- 1 Dil virmiş idi Yūsufa ol āvāre
Hîç ' aşqını ketme bulmaz idi çāre
- 2 Rişteyle harīdārlığından bilinüb
Çıkdı ' acūzuñ ipliği bāzāra

21 Velehū*Ahreb*

- 1 Baş urdı beyābāna mişāl-i Mecnūn
Sūzişle olup rüy-berāh-ı hāmūn
- 2 Düşmiş heves-i şaydına bir āhūnuñ
Min-ba' d raķīb seg ü şahrā-yı cūnūn

22 Velehū*Ahreb*

- 1 Rindānı başup zāhid-i kābūs mişāl
Hep nuqli süpürdi diyerek çāşnī helāl
- 2 Göster hūnerūñ qaldura gör meclisden
Ey lāf-zen-i şan' at-ı cerr-i eşkāl

23 Li-Cenāb-ı Sāmī*Ahreb*

- 1 Sözdür olan ārāyīş-i mecmū' a-ı cūd
Sözden düzilür dü-mışra' -i būd ü ne-būd

2 Söz olmasa kâf ü nûn ile cilve-nümâ
Gelmezdi bu kâ' inâta âşâr-ı vücûd

24 Velehû

Ahreb

1 Ol şâhib-i kibr ü naḥvet ü buğz ü ḥased
Kim maḳdemidür belâ-yî her mısr ü beled

2 Fir'avn ile hem-zebân-i da'vî-i galat
İblîs ile şayeste-i nefrîn-i ebed

25 Li-Cenâb-ı Nef'î

Ahreb

1 Yâ Rab dilümi sehv ü ḥaḫâdan şaḫla
Endîşemi tezvîr ü riyâdan şaḫla

2 Başdum reh-i vâdî-i rübâ'îye ḫadem
Ta'n-ı ḫar-ı nâ-dân-ı dü-pâdan şaḫla

[268]

26 Velehû

Ahreb

1 Yâ Rab kerem it bendeñe iḫsân eyle
Düşvâr olan aḫvâlümü âsân eyle

2 Dünyâ hevesinden ḫoma göñlümde eşer
İstersem eger cenneti zindân eyle

27 Velehû

Ahreb

1 Ey dil hele 'âlemde bir âdem yoğimiş
Var ise de ehl-i maḫrem yoğimiş

2 Ğam çekme ḫaḫîḫatde eger 'ârif isen
Farz eyle ki elân yine 'âlem yoğimiş

28 Li-Cenāb-ı Nedīm*Ahreb*

- 1 Erbāb-ı dil oldı hep cüvāna meftūn
Hîç qalmadı bir zen ülfetinden memnun
- 2 Ekşer şu‘ārā-yı ‘aşr kullanmazlar
Bikr olduğıün sühānda tāze maẓmūn

29 Velehū*Ahreb*

- 1 Ol muğ-beçe-i ferve-fürüş-ı dil-cū
‘Āşıklarınuñ itmede zaħmına rufu
- 2 Kaķum dilesem sīne-i billūruñ açar
Semmūr disem cünbişe başlar ebrū

30 Li-Cenāb-ı ‘İzzet*Ahreb*

- 1 Ey maẓhar-ı esrār-ı Hüdā Mevlānā
Mir’āt-ı beķā naķş-ı fenā Mevlānā
- 2 Her bir kula bir şūret ile kıldı kerem
Sensin baña ihsān-ı Hüdā Mevlānā

31 Velehū*Ahreb*

- 1 Ey maẓhar olan rātibe-i lev-lāke
Düşseydi eger sāye-i pākūñ hāke
- 2 Āsūde olup bārgēh-i hıfzuñda
‘Īsā-yı nebī çıķmaz idi eflāke

32 Velehū*Ahreb*

- 1 Alsañ da yine cānumı sensin cānum
Senden saña şekvā mı olur sulţānum

2 Cānum da senüñ ben de senüñken ‘İzzet
Bilmem ne girer ara yire hayrānum

33 Li-Cenāb-ı Rāğıb

Ahreb

1 Ādemde ne pīrāye ne zīver ister
Maḥlūk idügi şürete maẓhar ister

2 Bī-fā‘ idedür zīnet ü arāyiş zāhir
Bağ āyinede şafvet ü cevher ister

[269]

34 Velehū

Ahreb

1 Çün kim yed-i kudretle döner hayr ile şer
Besdür bilene tesliyet İmān-ı kader

2 Deryāda ne miqdār olur hār u haşuñ
Dünyā için olmaz dil-i dānāda keder

35 Velehū

Ahreb

1 Nādir bulunur tıynet-i kāmilde kuşūr
Kem māyeden eyler ne kim eylerse zühūr

2 İqbāl ise rūze ile teğayyür gelmez
Mest olsa da ḥabṭ eylemez erbāb-ı şu‘ūr

36 Li-Cenāb-ı Nābī

Ahreb

1 Yā Rab kerem it nādd-ı ‘Alī ḥürmetine
İksīr-i zer-i seyenceli ḥürmetine

2 Hemm ü ğam-ı dāreynden it dūr bizi
Envārum sırr-ı velī ḥürmetine

37 **Velehū**¹²⁴*Ahreb*

- 1 Kākül diyü kayd-ı sere düşdüm şimdi
Dīvāne diyü dillere düşdüm şimdi
- 2 Her bir yere düşmez dincek cevher idüm
Bir kādri bilinmez yere düşdüm şimdi

38 **Li-Cenāb-ı Vehbī-i Keçeci-zāde***Ahreb*

- 1 Āhum degül ol bāğ-ı belā sünbülidür
Nālem degül ol gülşen-i gam bülbülidür
- 2 Hicrūñle serümde dāğhā-yı hūñin
Ey lāle-ruḡum şanki Edirne gülidür

39 **Lā-edrī***Ahreb*

- 1 Oldum ‘aşkıyla ḡarāb ey sākī
Reftāra meded ḡalmadı tāb ey sākī
- 2 Maḡmūrlik āteşi kebāb itdi beni
Yağdı yüregüm ḡanı şerāb ey sākī

40 **Eyżan***Ahreb*

- 1 Ey mihr-i cihānsüz seni ben seveli
Yağdı cigerüm āteş-i ‘aşḡ-ı ezeli
- 2 Ne bende eşer ne meyde neş’e gördüm
‘Aşḡuñ beni ne ḡāle ḡodı āh ‘ālī

¹²⁴ Başlıkta Velehū geçmesine rağmen şiir Keçeci-zāde Vehbī’ye aittir.

MÜFREDĀT

1 **Li-Cenāb-1 Fuzūlī**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Āh-1 āteş-bārı ' uşşākuñ merātibsüz degül
' Ākıbet her gam yeter pāyāna gāyetsüz degül

[270]

2 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Derd-i ' aşk-1 yār göñlüm mülkinüñ sulţānıdır
Hükü anuñ hükmi baña fermān anuñ fermānıdır

3 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Dūd-i dilden çehre-i hürşīde ger çeksem nişab
Tā kıyāmet ehl-i dünyāya görünmez āfītāb

4 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Gör ruḡ-i zerdümde ey hem-dem şirişk-i ālümi
Ol gül-i ra' nāya bu reng ile bildür ḡālümü

5 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Cāna benzer dil-berüm bilmem mekānı ḡandedür
Kim bilür ' ālemde ' Anḡā āşiyānı ḡandedür

6 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Tīḡ-i bātın tīḡ-i zāhirden beter ḡün-rīz olur
Zāhir ü bātında şemşīr-i velāyet tīz olur

7 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 ' Āşık oldur kim belā zevḡını idrāk eyleye
' Āşık derdi dem-be-dem göñlin feraḡnāk eyleye

8 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Şecā' at resmini şanmañ ki ancak hūn-feşānlıkdur
Sipāhīler içinde hīle hem bir pehlevānlıkdur

9 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Dehr-i dūn her lahza bir nev-res güli ber-bād ider
Bülbül-i bī-çāre hasretler çeküb feryād ider

10 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Çıkma yārüm giceler ağyār ta' nından şaķın
Sen meh-i evc-i melāhatsūñ bu noķşāndur saña

11 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Kağı bütdür bilmezem ĩmānumı gāret kılan
Sende ĩmān yoķ ki sen alduñ diyem ĩmānumı

12 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Ben eger ' aşık olup dīn vermeseydüm gārete
Kim bilürdi ' aşķ mülki kāfiristān olduğın

13 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

[271]

1 Güle gūş itdüremez yoķ yere bülbül iñler
Varaķ-ı mihr ü vefāyı kim oķur kim diñler

14 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Haşret ey büt kim seni gördükde lāl eyler beni
Sūret-i hālüm gören şūret hayāl eyler beni

15 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Miḥneti kendüye zevk itmedür 'ālemde hüner
Ġam u şādī-i felek böyle gelür böyle gider

16 **Li-Cenāb-ı Ġālib**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Rāh-ı Mevlānāda ey **Ġālib** budur şeyḫü'ş-şüyüh
Ḥazret-i Şāriḫ Rūsūḫī kıdve-i ehl-i rūsūḫ

17 **Velehū**

müstef' ilūn fa' ulūn müstef' ilūn fa' ulūn

- 1 'Āşık odur ki **Ġālib** şehrinde ola rüsvāy
Şahrā vü deşte gitme Mecnūn yabaña söyler

18 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Ebruvānında yazar ol seyyid-i 'āli-tebār
Lā-fetā illā 'Alī lā-seyfe illā Zü'l-Fekār

19 **Velehū**

mef' ulū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Ma' lūmidur anuñ daḫi **Ġālib** bu müdde' ā
Görsem de görmesem de maḫabbet yerindedür

20 **Velehū**

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 'İbādet merd-i şāfī-ṭıynete sūz-ı derūn besdür
Egilmek nābe-cādur cāyı miḫrāb olsa da şem' uñ

21 **Velehū**

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Degüldür ḫüsn-i 'ālem-gīre ḫacet 'aşk dīgerdür
Döner pervāne eṭrāfında meh-tāb olsa da şem' uñ

22 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Meslek-i şer' -i maḥabbetde budur fetvā-yı 'aşk
Münkirān-ı cezbe-i dīdār kāfirdür bütün

23 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Gele bir devr ki bu **Ġālībī** yād eyleyeler
Furşat-ı şoḥbeti aḥbāb ḡanīmet bilsün

24 Lā-edrī

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Hāk ol ki Hudā mertebēni eyleye 'ālī
Tāc-ı ser-i 'ālemdür o kim hāk-i ḡademdür

[272]

25 Eyzan¹²⁵

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 'Ālemüñ neyleyeyüm bāḡ u bahārın sensüz
Baña sen ruḡları ḡülzār ile ḡoşdur 'ālem

26 Li-Cenāb-ı Şābit

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Düşsün aḡyār o ḡazal ardına biz göz görelüm
Şaydı ne güne ḡovar kelb-i mu' allem görelüm

27 Velehū

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Se rüze şīre içüp zāhidān-ı ḡar-meşreb
Du' ā-yı rind ile üç günligine uğradı heb

28 Velehū

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Nüşaḡn marāz-ı ḡalbe şifā virmedi hīḡ
Ey şeyḡ-i kerāmāt-fürüş ez de şuyın iç

¹²⁵ Başlıkta Eyzan geçmesine rağmen müfred Bākī'ye aittir.

29 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Zāhid-i şehri yeñi cübbeler itmiş peydā
Eşeginden çulı yeg eski meşeldür ammā

30 Velehū

mef' ulū mefā' ilū mefā' ilū fe' ulūn

- 1 Güftāra gelüp feyz-i mey-i nāb ile humlar
Bir şenligi var meykedenūñ küb kübe söyler

31 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Dil hadeng-i gānzsinūñ menzil-i idmānidur
Ol kemān-ebrūya şahn-ı sīne Oğ Meydānidur

32 Velehū

mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn

- 1 Virüp telāş mühimmāt-ı üştür ü ester
Turur turur deve dir hayretinden ehl-i sefer

33 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Kaysa şorsam kadem-i nāqaya yüz sürdüñ mi
Şive-i üştür idüp dir deveyi gördüñ mi

34 Velehū

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Bu ra' nālıqla mektebde eger ey Yūsuf-ı şānī
Göreymi mihr-i rüyuñ kaldururdu māh tabanı

35 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Ğarğ olup eşk-i riyāya taraf-ı erba' ası
Zāhidūñ döndi eşek atasına şavma' ası

36 **Velehū**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

[273]

- 1 Müselles itmek için rinde şiresin şatmış
Bizüm imām yine bir fesād kaynatmış

37 **Velehū**

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Kıçdan varup āteş gemisine çata bilsem
Līmān-ı vişāle şu hevāda yata bilsem

38 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Buldılar zāviye-i şeyhi başup oğlanı
Ma' nevī kāfir imiş çıkdı büt-i pinhānı

39 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Cezb idüp zevraç-ı esmā ile ol fettānı
Yāri vedūd islekesine çekelüm pinhānı

40 **Velehū**

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Hācī de şubha dek turur ol āsitānede
Bī-çāre hācī yatmaza döndi miyānede

41 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Hārīm-i hāş-ı sīnemde nedīm-i mehveşüm dildür
Benüm şandūķ-daşum ' aşğdur pehlū-keşüm dildür

42 **Velehū**

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Kitāb-ı tıbb-ı müdārāda zaħm-ı a' dāya
' İlāc var mı hākīmāne iltiyām gibi

43 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ğam yeme iğmāz-ı ' ayn eyleser dil-ber nāzdan
' Āşıkā ' ayn-ı vefādur şüretā açmazdan

44 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Ğarķ idüp seyl-i belā gūşine dek nāķasını
Deveden Ķayse ķulak gösterür ancaķ gerdün

45 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Dün dimişdüñ ki bizüm tekkeye ķurbān gelecek
Şeyķ efendi bu sözüñ işte kerāmetçesine

46 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Āfitāba şor begüm üftādelük māhiyyetin
Ĥāl-i mecrūķı ne bilsün düşmeyenler ŗamdan

47 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Göñül ibrāmı ķo şıbyān-ı debistān-ı cefā
Oķımazlar varaķ-ı Mihr ü Vefāyı bilürüz

[274]

48 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Biz bizi bildük bileli sevmedük bir hūb dost
Adımız ammā lisān-ı halkıda maķbūb dost

49 Li-Cenāb-ı ' İzzet

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Dil-i şeydāyı şifā-hāne-i ' aşķa ķaparuz
Sözi şaçmaysa daķı bir iki cevher ķaparuz

50 Velehū

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Kebş-i dili qurbān idelüm tekye-i 'aşka
Arık semüz Allāh qabūl eyleye yā hū

51 Velehū

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Tesellī-yāb olur erbāb-ı miḥnet çekdigi ğamdan
Mehār-ı nāqa-i Leylī şanur Mecnūn zencīrin

52 Velehū

mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn

- 1 Bu gülsitānda bilür kendi çekdigün her kes
Cefā-yı gül ne imiş bülbül olmayan bilmez

53 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Düşmesün mi zāhidā nūş-ı şarāba şeyḫ ü şāb
Meyden a' lā şey mi var nūşı şafā terki sevāb

54 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Kimseler kaçmadı bu bu ḥāne-i vīrāna kızık
Gitdi qāşānelere māl-i firāvān yazık

55 Velehū

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Göñül āh-ı derūnuñ kıl ḥikāyet her çi bād-ā-bād
Kim itmez rüzgārından şikāyet her çi bād-ā-bād

56 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Maḥv olup dil virmedi dünyāda derdūnden ḥaber
Görmedi Mecnūn daḫi şahrāda gerdinden eşer

57 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Tehī pīr-i muḡān mey-hānelerde çingıraḡ aşmaz
Dimekdür şaḡnenüñ ta' zīrine rindān ḡulaḡ aşmaz

58 **Velehū**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Nuḡūd-ı eşkini çeşmüm ' aceb itse sebīl
' Azīz olur kişi aḡçesin iderse rezīl

59 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

[275]

- 1 Ḳamet-i iḡbāl ḡāyet mā' il-i idbār olur
Ser-bülendī vaḡt-i pīride iki ḡat bār olur

60 **Velehū**

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Ğamuñla şīr-i maḡabbet şikārum oldu bu ḡün
Ziyāna uğradum ammā şu ḡarum oldu bu ḡün

61 **Velehū**

mef' ülü fā' ilātün mef' ülü fā' ilātün
[müstef' ilün fā' ülün müstef' ilün fā' ülün]

- 1 Bu maḡlaş ile ' aşıḡ ümmīd ider mi rāḡat
Birdür ḡisāb olunsa ' aşḡ-ı ebedle ' İzzet

62 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Gözlerüm çıḡsun eger ḡüsnünde söylersem yalan
Dīdeññ bi' llāhi mişlin görmedi çeşm-i cihān

63 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Olup sābit-ḡadem Manşūrı ḡaḡḡāniyyeti aşdı
Seri tā-pāy olunca Ḥaḡ diyüp tırdı ayak başdı

64 Velehü

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Merāmı rāz-ı aşkın ketm idi Maşūr-ı berdāruñ
Diyüp gitdi ene'l-Ḥaḡ nāmını ketm itdi dil-dāruñ

65 Velehü

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Muṭavvelāt-ı kütübden çıkar mı ḡaḡḡ-ı merām
Efendi dārdadur irtifā' -ı şān-ı kelām

66 Velehü

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Gümānuñ *ḡābe ḡavseyñ*¹²⁶ ile vir tutsun mı hıç ḡallāc
Olunmaz irtifā' -ı dāra nisbet pāye-i mi' rāc

67 Velehü

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Taş yaşlanmadadur varsa cihānda rāḡat
Mürḡ-ı ḡābı ḡaçırur ḡuş tüyi bālın elbet

68 Velehü

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Mecnün gibi ser-dāde olan seng-i cefāya
Ferḡād-şıfat başmaz ayak küh-ı belāya

69 Velehü

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bülbül ağlar gül ciger-ḡün lāle pür-dāḡ-ı miḡen
Zevḡını bilmem bu dār-ı miḡnetüñ kimdür süren

[276]

70 Velehü

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Zülfini añdum dil-i nā-şād geldi ḡāḡıra
Dil didüm de itdigüm feryād geldi ḡāḡıra

¹²⁶ “ḡābe ḡavseyñi ev-ednā”, *Kur'an*, 53/9

71 Velehū

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Benüm cünūnuma daḥl eylesün mi ehl-i zekā
Ḥarāba virmiş iken mülk-i 'ālemi 'uqalā

72 Velehū

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 İç bāde güzel sev de ne dirlerse disünler
Mey-ḥānede yat evde ne dirlerse disünler

73 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Baḥr-ı ğamda keştī-i dil sāḥil-i maqşūdı hıç
Şanma bulmaz bir müsā' id rüzgār olsun da gör

74 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Girirüm ḳanuña 'İzzet kılıcum ḥaḳḳı için
'Āşık öldürme şu içmek gibidür yanumda

75 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ḥaḳḳ idi Manşūrı iden dāra bend
Ḥaḳ diyen elbette olur ser-bülend

76 Velehū

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fa' ilün

- 1 Bir ben miyüm o dergehi cāy-ı melāz iden
Herkes medār-ı neyl-i merām ittiḥāz ider

77 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Çeşm-i bülbüldür aña gül yaraşur
Hele bu şışeye zenbaḳ şıgmaz

78 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Secde-i sehvümüze secde-i sehv eylemeli
Yer kımaz 'özü-i günāha bu müselsel nisyan

79 Velehū

fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn

- 1 Yüzümüz yok Hüdāya yalvaracak
Bilemem hālümüz neye varacak

80 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Cevher-i 'aqlın alup mihr-i mu' accel Leylā
Cānını itdi mü'ccel bedeli Qays fedā

81 Li-Cenāb-ı Nābī

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- [277] 1 Şayd olunmaz yetişilmez ele girmez Nābī
Nice mümkün görüp āh itmesek ol āhūyı

82 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Nābīyā inceldi rāh-ı mūsikī ol rütbe kim
Düşmeyim diyü uşul ile yürür hānendeler

83 Velehū

mef' ulū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 İtmez kibāre mā-melekin şarf iden zarar
Yerden sipihr şeb-nem alursa virür maşar

84 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Mālik-i hūsn ü bahā Yūsuf-ı gül-çehrelerūñ
Rūyına haş gelicek ipliği bāzāra çıkar

85 Velehü¹²⁷*fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

- 1 Hased-i kalb-i ' adū luṭf ile olmaz zā' il
Sengde muzmer olan āteşe āb itmez eşer

86 Velehü*mef' ülü fā' ilātü mefā' ilün fā' ilün*

- 1 Bâtil-ı hemîşe bâtil u bî-hüdedür velî
Müşkil budur ki şüret-i haḫdan zuhūr ider

87 Velehü*mef' ülü fā' ilātü mefā' ilün fā' ilün*

- 1 Pek de maḡrūr olma kim mey-hāne-i iḫbâlde
Biz hezārān ı mest-i maḡrūrūñ ḫumārın görmüşüz

88 Velehü*fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün*

- 1 Hadd-i zātında kim olmazsa edīb
Felegün sillesi eyler te'dīb

89 Velehü*mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

- 1 Ne sendendür ne bendendür ne çerḫ-i kīneverdendür
Bu derd-i ser ḫumār-ı neş'e-i ḡam-ı kederdendür

90 Velehü*mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

- 1 Gelür şevḫe kesel neyl-i vişāl-i yārdan şöñra
Olur ' arız girānlık şā'ime iftārdan şöñra

91 Velehü*mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

- 1 Daḫi kimden ümīd-i şıdḫ idersin Nābīyā bilmem
Şabāḫuñ bir nefesde nısfı kāzıb nısfı şadıḫdur

¹²⁷ Başlıkta Velehü geçmesine rağmen müfred Rāḡıb Paşa'ya aittir.

92 **Velehū**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Bu şeb-i bezm-i meye iqbālī varmış zāhid-hānuñ
Nezāketle aña sākī cevābı diyen pür-sözdür

[278]

93 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Buña hengām-ı mükāfat dinilür ey **Nābī**
Halkı bī-rāhat iden kimsede rāhat bulmaz

94 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Şevkumuz havşala-i hāmeye sıgmaz ey dil
Anı vā-beste-i hengām-ı mülākat idelüm

95 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Haṭ ber-āverde olan tāze dem-i vuşlatda
Başka bir zevk virür geçdi zamānum diyerek

96 **Velehū**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Güzeşte-i fitne-cū nev-resteye ta' līm cevr ile
Ki ben üftāde-gāne böyle eylerdüm zamānumda

97 **Velehū**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Sezā-yı tīg olur ḥaddin tecāvüz eyleyen mūlar
Anuñcün tīgden āzād olur āzād olur müjgān u ebrūlar

98 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 İrişür menzīl-i maḫşūduna āheste giden
Tīz-i reftār olanuñ pāyine dāmend ṭolaşur

99 Li-Cenāb-ı Sāmī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Çekse humlar gayrılar kimse dimez ser-hoş olur
Bendenüz çeksem eger dirler ne deryā-nüş olur

100 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Tārını rişte idüp keş-me-keş itme zinhār
Yanār ateşdür o hūrşīd tolaşma yūri var

101 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Geçdigünçün bendesin geçdi vaqt-i hüsni-yār
Geç geçenden sen daği ey ' aşık-ı bī-çāre var

102 Velehū

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Tutmazken o āhū-revişi silsile-i zer
Haṭ geldi diyü şimdi ānı kulla yederler

103 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Dehānın nağme-perdāz eyledükde itdüm istifsār
Şorarsan bu maḳāmı büselikdür didi ol dil-dār

[279]

104 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bendesin geçse n'ola dādārına ḡammāz ḡar
Bu meşeldür cānı acıyan eşek ātı geçer

105 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Bilürken gül-' izārum büselikden ḡazz ider ' uşşāk
O şeh-nāz ile dir ey ḡāce gerdāniyyeden alçak

106 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Seni ser-defter-i hūbān diyü yazmış küttāb
Kimsenün alnına yazılma eyā mihr-cenāb

107 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Ne nelā gūş oluna ğayr dilinden 'işret
Cāna minner yarım āġızla iderse da' vet

108 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Şüret-i yāri hayāl itmedeyüm ben nā-şād
Bir daġi deste nice ħames ālsun Bih-zād

109 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Bu da bir başka hüner diyü olur mı ta' dād
Çıķara naķşını her gördüġi şaġşun Bih-zād

110 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Cigerüm pişdi diyü göz yaşın itdüm izhār
Şu ķoma pişmiş aşı didi o şūġ-ı ġaddar

111 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Varsa mey-ġāneye kim varını ifsāda virür
Naķd-i 'ömrini alup muġ-beçeler bāda virür

112 Velehū

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Hırām eyle giyüb ħaftān-ı alı dirse bī-diller
Ķad-i bālānı āl ile temāşā itmek isterler

113 **Velehū**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Cevān-i terzī için şahne bir yolsuz ādabsuzdur
Güzel hil' at biçer ' uşşāqına ammā kesimsüzdür

114 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Sen hemān eyle hulūs ile rücū'
' Afv-ı Barī bulur elbette vuķū'

115 **Münīf**¹²⁸

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Hāzır ol bezm-i mükāfatına eyā mest-i gurūr
Raĥne-i seng-i siyeh penbe-i mīnādandur

[280]

116 **Lā-edrī**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Girāndur ' aşıka erbāb-ı ' aşkuñ ta' n-ı münkerden
Aĥafdur seng-i a' dā recm-i gülden cism-i Manşūra

117 **Eyżan**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Müsākāt-ı ĥayātı kaṭ' için gerdüne-i dehre
Sipihrüñ mihr ü mähī çerĥ işi çifte-i tekerlekdür

118 **Eyżan**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 O şūĥuñ faşl-ı vaşlında olan zevķ-i mezāyāyı
Cihāt-ı cām' ī-i zeylinde taşrīĥ itdi saña ki

119 **Eyżan**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Cüce gelmez merdüm-i dāneye dünyā-yı denī
Almaz erzen diyü erzen dānesine erzenī

¹²⁸ Müfred Arpaemini-zāde Sāmī'ye aittir.

120 **Eyżan**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Āteş-i 'aşkumı teskīn idemez haber-i muhīt
Mā-cerāmuz bizüm ey dil daḡı çok şu götürür

121 **Fuzūlī**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Yā Rab hemīşe luḡfını it reh-nümā baña
Gösterme ol ṡarīḡı ki yetmez saña baña

122 **Ḥalīm Girāy**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Sikender-seyr isen de sedd-i nuṡḡ it pīş-i kāmilde
Felātün-ı ḡaḡīḡat-bīne naḡl-i mā-cerā olmaz

123 **Nazīf**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Şā' irligümde başuma derd oldı sevdiğüm
Çekdüklerüm dehrde ṡabī' at belāsıdur

124 **Cāvīd**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Sevdigüm añma ḡam-ı 'ālemi ol Cem-meşreb
'Ālemüñ 'ālemi yoḡ 'ālem-i demden ḡayrı

125 **Li-Cenāb-ı Rāḡıb**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Ne ḡadar pest ise bünyān-ı ḡanā' at **Rāḡıb**
Revzeninden yine ma' müre-i rif' at görünür

126 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 O rütbe mürtefi' dür ḡaşr-ı bünyād-ı tevāzu' kim
Riyāz-ı cennete nezzāre ḡābildür zemīninden

127 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

[281]

- 1 Öyledür **Rāğīb** mucāzāt-ı 'amel kim fī'1-meşel
Şorsalar ma' zūrunı ğaddār kendüñ gösterür

128 **Velehū**

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Telh eyledi kāmun heves-i hāma düşenler
Çoy mevsimine mīve-i makşüdü olınca

129 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Libās-ı nev-be-nevle ey olan ālāyişe mā' il
Kemālünden haber vir kimse senden iħtişām almaz

130 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilün

- 1 Sā' atüñ çaldığı evķātı degüldür her gāh
Müddet-i 'ömri geçüp gitdigine eyler āh

131 **Velehū**

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

- 1 Bir kerre dokunsañ teline sāz-ı derūnuñ
Biñ dürlü nevāzişle düzelmez bozulunca

132 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilün

- 1 'Aşķ tursun ķo mecāzī ise de ķalbünde
Āb-ı engür ħum içre tıracaķ bāde olur

133 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilün

- 1 Hīç rūh göstermedün meydān-ı rezme sürdün at
Naţ' -ı rüsvāyīde şāhī eyledüñ ferzine mat

134 **Velehū**

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Dil-teşnelere kalmadı yek-ķatre-i luţfuñ
Hep çeşme-i ihsānunu aġyār ķurutdı

135 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 'Aşķ odı evvel düşer ma' şūķa andan ' aşıķa
Şem' i gör kim yanumdan yandurmadı pervāneyi

136 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Ben o meh-rū ile **Rāġib** işimi sağ itdüm
İmtinān eylesün çerġ-i ķeb-endāz baña

137 **Li Cenāb-ı Fāzıl**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Görenler derd-i āh sīne-i sūzānumı **Fāzıl**
Didiler ġālibā semt-i serāy-ı dilde yanġın var

138 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Șolular boş ola boşlar Șolsun
Sen hemān iç ā paşam ' aşķ olsun

[282]

139 **Nābī**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Yola bakmaķdan aġardı şanemā dīde-i ter
Aġla ey gözlerüm aġla ne gelür var ne gider

140 **Velehū**

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Ey nāme sen ol māh-liķādan mı gelürsin
Ey hüdhüd-i ümmīd Sebādan mı gelürsin

141 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Tevbe-i meyde şebāt-ı kademümden şorma
Orasın sākī-i gül-çihrenün ibramı bilür

142 Lā-edrī

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Leb kıızıl ruḡlar kıızıl destinde cām-ı mey kıızıl
Kim kıızıl dīvāne olmaz görse ruḡlaruñ senüñ

143 Eyzan

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Seyr idelden āl ruḡsāruñ senüñ ey gönçe-fem
Gelmez aşla 'aynuma reng-i gül-i bāğ-ı İrem

144 Eyzan

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Hep senüñ çündür benüm dünyā cefāsın çekdigüm
Yoḡsa 'ömrüm vārī sensüz neyelerem dünyāyı ben

145 Nevres

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Ne güller gül ne ḡod gülzārlar gülzārdur sensüz
Baña cennet daḡı ey yār teng ü tārdur sensüz

146 Li-Cenāb-ı Vehbī

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn

- 1 Germ ü serdine baqılmaz bu fenā dünyānuñ
Eyleme vaḡtūñi zāyi' dime kış yaz oḡı yaz

147 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn

- 1 Şemt ü āzāra idüp şehd-i nevāzişle 'ıvaż
Hüner oldur ki saña zehr olana tiryāḡ ol

148 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ey olan cūyā-yı feyz-i himmet-i aşhāb-ı hāl
Sür yüzüñ dergāh-ı Sa' dü'd-dīne eyyām ü leyāl

149 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Kāle-i vuşlatı biz gizlice alduk şatduk
Bu bazarlıkda raqībā seni pek aldatduk

[283]

150 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Reng-i nīrengine aldanma bu çerh-i dūnuñ
Naqş-ı elvān diyü gösterdigidür bükalemün

151 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Cāh ile cāhile rif' at mı gelür 'ālemde
'Ālem-efrāz-ı ma'ārifdür olan şahib-i tūğ

152 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 N'ola Şīrāzı virsem ben o hāl-i 'anber-efşāna
Bulınmaz Hind ü Keşmīr ü Hotende böyle bir dāne

153 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Dil-i pür-derde kimden çāre-cū oldumsa ey **Vehbī**
Tutunca nabzumı bildüm ki 'āciz kendi derdinden

154 Li-Cenāb-ı Nef' İ

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Yāre derdüm diyemem bezm-i şarāb olmayıcağ
Cürmüm ikrār idemem mest-i harāb olmayıcağ

155 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Dime 'aşk içre baña kim ola irşād-ı tarīķ
Sen hemān gir yol Allāh veliyyü't-tevfīķ

156 Velehū

mef' ulū mefā' ilū mefā' ilū fe' ulūn

- 1 Ağyār elemin çekme gönül nāfile ğamdur
Hşmuñ sitemin añlamamaķ hşma sitemdür

157 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Kim çeker minnetin ol sifle-nihād u dūnun
Başına çalsun eger var ise ihsān-ı felek

158 Li-Cenāb-ı Kelīm

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Sühületle gelür şanma kenāra keştī-i ümmīd
Müsā' id bahta dā'irdür muvaffaķ rüzgār ister

159 Li-Cenāb-ı Şābit

mef' ulū mefā' ilū mefā' ilū fe' ulūn

- 1 Bir yerde yatalum diyicek nāzı uzatdı
Yatmam didi bir hayli 'inād eyledi yatdı

160 Velehū

mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn

- 1 Miyān-ı lücce-i miħnetde çāresüz kalduķ
Biraz müsā'ade-i rüzgāra muħtācuz

161 Velehū

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Şunar bir cām-ı memlū biñ tehī peymāneden soñra
Döner vefk-i murād üzre felek ammā neden soñra

[284]

162 **Velehū***mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn*

1 Dest-i emelüm dāmen-i ihsānuñı tutdı
 Hāşā ki kemāl keremūñden ola maḥrūm

163 **Velehū***fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn*

1 Haṭṭ-ı rūyı ḳomadı naḳd-i sirişke ḥācet
 Vech-i taḥrīr iledür şimdi metā' -ı vuşlat

164 **Velehū***fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn*

1 İstiḳāmetde ḳalem-i şevḳde şem' olsa kişi
 Yine mıḳrāz-ı kazādan sırrını ḳurtaramaz

165 **Velehū***fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn*

1 Hele şabr eyle ki aḡyār yıkılsun gitsün
 Dil-i vīrānemi ta' mīr ise ḳasduñ yab yab

166 **Velehū***fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn*

1 Bize 'arz eyleme kālā-yı vişālūñ yetişür
 Bildük ey şūḡ senūñ biz ne ḳumāş oldıḡuñı

167 **Velehū***fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn*

1 Eñsesinden bilürüz ḥaṭṭı gelen maḥbūbı
 'Ārif olan begim ardından oḡur mektūbı

168 **Velehū***mefā' ilūn fe' ilātūn mefā' ilūn fe' ilūn*

1 'Ulūvv-i himmete vā-bestedür zimām-ı murād
 Hemān teşebbūş-i esbāb-ı devlet eyleyelüm

169 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Nedīm-i bezm-i hāş elhāş idi eyyām-ı hātemde
Kerem didükleri bilinsün ' aceb şimdi ne ' alemde

170 **Lā-edrī**¹²⁹

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Değişmem aḥker-i tābendesiyle manḳal-i bezmi
Fürüzān olsa biñ yāḳūt-ı aḥmer efser-i zerde

171 **Eyżan**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Şaçdı āteşlerini gürlledi ol şūh yine
Ġālibā neft-i nifāḳa ruḳabā itdi fetīl

172 **Eyżan**

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Ādāb-ı ḥaḳīḳat görünürken size bizden
Ta' līḳ-i nażar ' ayn-ı ḥaḳa ḡayr-ı meḥle

173 **Li-Cenāb-ı Rāḡıb**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- [285] 1 Tekellüf itme **Rāḡıb** imtiḥān-ı ehl-i da' vāda
Mihekk-i i' tināye ḳalb-i erbāb-ı riya gelmez

174 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bī-vücūd olmak gibi yokdur cihānın rāḥatı
Gör ki şīmurḡuñ ne dāmı var ne de şayyādı var

175 **Velehū**

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Aḥḳām-ı emr-i devleti sulṫān olan bilür
Aḥvāl-i ḥükm-i mūrı Süleymān olan bilür

¹²⁹ Başlıkta Lā-edrī geçmesine rağmen manzume Şābit'e aittir.

176 Velehū

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Haṭṭuñ nazarı 'āşıka elbette girāndur
 Qıldan aġar ey şuḡ terāzū-yı maḥabbet

177 Velehū

mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn

- 1 Ben şā' irim o kāmēt-i mevzunı toġrısı
 Sevmem disem de belki yalan söylerüm saña

178 Velehū

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Ser-i jülidesin bulmazsa bīdin ser-nigūn eyler
 Qomaz başın esen bu rūzgār elbette Mecnūnuñ

179 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Ğayri bir yār ile yoġ kārüm aman hey kāfir
 İ' timād itmez isen gel yüregüm yar da gör

180 Fehīm

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Nāzuñla nūş eyledigüm keyf içün degül
 Derd-i güle āh eylemeñe bir vesiledür

181 Neş'et

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Ne hevā vü ne kemān ü ne kemān-keş ancak
 İrdüren menziline tīri şadā-yı yā Hāḡ

182 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Zūr-ı bāzūya ṭayanma ne kemān-ı deşne baġ
 Qabza-i kudretten iste menzili yād eyle Hāḡ

183 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Menzil almaz zūr ile ger āhının olsa kemān
Himmet-i merdān ile pūr-tāb ider ey pehlevān

184 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Sīnede olsa n'ola cezbe-i ' aşq-ı hūbān
Ḥarem-i cāmi' olur şa' bada gāh-ı şıbyān

[286]

185 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Zen gibi şīve-i şehvetle alur dünyāyı
Vaz-ı ḥaml itme gibi virmede feryād eyler

186 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ḥudā dīvār-ı devlet-ḥāne-i aṣḥāb-ı iḳbāli
Gehī bir lāne-i güncüşk-i bī-ārām için şaḳlar

187 Nihād Beg

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Görelî zülfini bilmem ne ḥayāl oldı baña
' Aḳlumı başuma düşürme muḥāl oldı baña

188 Velehū

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ben bir belā-yı mübrem-i çerḥüm ki ez-ḳazā
Gelse belā belāya olur kendi mübtelā

189 Velehū

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Zerd oldı derd-i yār ile beñzüm mişāl-i kāh
Bilmem daḫi ne reng idecek ṭālī' -i siyah

190 Velehū

mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn

- 1 Biñ cānum olsa sen gül için eylerüm feda
Bir kuşça cānını telef itmez hezāre yuf

191 Velehū

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Senüñ gülüñ senüñ cānuñ olsun alınma ahumdan
Benüm bu nālelerümden saña ne ey bülbül

192 Fehīm

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Vaqt-i māzīden ' abeş-i hāl getürme k̄āle
Hüner-i vālid ile fahr iden evlād gibi

193 Velehū

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Çekenler dūd-ı āhı āteş-i nārgīle-i dilden
Fehīmā kalyān-ı ' aşkı şālarlar haber-i esrāra

194 Fehīm-i Qadīm

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Şabāha kalmaz şem-' i Yūsuf-āsā olmaz dāmen-keş
Bizüm engüştümüzden destümüz ey māh kütēhdür

195 Velehū

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Sebebi rif' at olur gam yeme üftāde iseñ
Bir binā tā ki harāb olmaya ma' mūr olmaz

[287]

196 Velehū

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

Ṭālī' ümden böyle hengām-ı melām-encāmda
İzdiyād-ı fazl u ' irfān mūcib-i taḥḳīr olur

197 **Ḥamī**

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Görseydi eger cevriñi ehl-i dil-i çerhūñ
Geçmezdi şabīler daḡi kitāb yolından

198 **Rāḡīb**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Şarīr-i ḡāme şanma iştīlāḡāta boḡulmaḡla
İder bī-çāre dā'im şīve-i kitābdan feryād

199 **Velehū**

mef' ūlū fā' ilatū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Bārını gerden-i aḡbāba idenler taḡmīl
Ne ḡadar olsa sebūk-rūḡ olur elbette şakīl

200 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Münkeşif olmadadur zıddı ile çün eşya
Ṭa' n-ı a' dā gibi **Rāḡīb** olamaz zıkr-i cemīl

201 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 İztırāb-ı nā-be-hengām istemez taḡşīl-i kām
Bī-tekellūf mevḡi' inde kār kendūñ gösterür

202 **'Abdu'llāḡ Paşa**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Pederidür o bütüñ māni' -i gül-çīn-i vişāl
Ḥıfz ider tāze nihāl-i güli elbette diken

203 **Vehbī-i Keçeci-zāde**

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Ebrū ki perestişler iden ehl-i hevālar
Çoḡdan didi mesciddeki miḡraba du' ālar

204 Velehū

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Göñlūñ uruldı yāre vebālar mübāreki
Ey zaḥm-ḥ'ār-ı ' aşq belālar mübāreki

205 Velehū

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlūn

- 1 Ruḥsār-ı yāre ḥaṭṭ-ı mu' anber mübāreki
Uşşāq-ı zara tāze belālar mübāreki

206 Velehū

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Olur āsude-i kayd-ı sitem ekser ḥuşūsında
Tevekkül eyleyen-ı fazl-ı ḥudāya her ḥuşuşunda

207 Velehū

mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn

- 1 Bu bey' gāha nāḳe-i leylī hevāsna
Mecnūn gelür gelürse deve iştirāsına

[288]

208 Lā-edrī

1 mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

Maḥall-i lāyıkıdur ḥüsn-i eşyāyı iden efzūn
Mezāda çıksa da ḥil' at yaqışmaz dūş-ı delāle

209 Eyzan

mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilūn

- 1 Bu rüzgāruñ añlamayan germ ü serdini
Āh-ı şerāre-pāşı nesīm-i seḫer şanur

210 Eyzan

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Ne ḳadar eylese de semt-i ḥilāfa cereyān
Yine mecrā-yı ḳadīmın bulur āb-ı iḫsān

211 **Eyżan**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Germine serdine şabr eyleyerek dünyānuñ
Alınur naḥl-i emelden şemer inşā'a'llāh

212 **Faşīḥ**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Rūzgāruñ pāk-dāmenler çeker ser-pendisiz
Çande bir ālüde-dāmen var ise serper çıkar

213 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Yüri deryā-dil olup eyle taḥammül yoḥsa
Rūzgārın önüne düşmeyen ādem yorılır

214 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Giceler 'azm itdigüm ol māha sāyem ḥavfidur
Bir ṭarīқиyle қаbül itmez maḥabbet şirketi

215 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Daḥi ben şimdi bildüm rūzgārın neydügün ey dil
Bilinmezmiş şafā-yı vaşl-ı yār ile geçen demler

216 **Münīf**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Terk-i da' vā eyle da' vāmuзі işbāt iderüz
Leb-i ḥamūş eyle biz ḥaşmumuz iskāt iderüz

217 **Velehū**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Benüm çün mümtefidür çerḥe refi' riḳ' a-i ümmid
Çeh-i nā-қа' r-ı bābı ye'sden bālāya ses çıkmaz

218 **Velehū**

mef' ūlū fa' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Evvel havāş-ı tıynet-i zāt ile ādem ol
Ebnā-yı dehre var yūri bābā-yı 'ālem ol

219 **Cāvīd**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- [289] 1 Cāvīdi nūr-ı başar gibi gözinde şağlar
Çeşm-i 'irfān-ı felek zerrece bīdār olsa

220 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Pertev-endāz olıcağ bezme didüm 'āşığa
Āfitābum yere inmiş hele māşā'a'llāh

221 **Velehū**

mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn

- 1 Severseñ böyle keşmīrī haṭ-āver tāze sev **Cāvīd**
Bu rütbe ḥūsn ü ān olmaz beyāz ruḥsār-ı dil-berde

222 **Cevdet**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Cevr-i yāre ṭa' ne-i aḡyāre ṭākat ḳalmadı
Bende evvelki gibi şabra liyāḳat ḳalmadı

223 **Velehū**

mef' ūlū fa' ilātū mefā' ilū fā' ilūn

- 1 Dünyāyı ṭıtdı hicrūñ ile āh u vālarum
Te'sīr itmedi saña muḥriḳ şadālarum

224 **Velehū**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

- 1 Vāḳı' ā 'ālem-i rü'yāda uma ruḥsārı
Hele bir kerre çeken sīneye kem düş görmez

225 **Hān Aḥmed**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Biz şafā ile neşāt-ābadı itdük çün maḡār
Saña da ey ḡam 'adem-ābāda lāzımdur sefer

226 **Lā-edrī**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Şemātet-ḡīz-i a' dā ta' ziyet-fermā-yı ihvāndur
Mükedder de olursañ kendüni ḡamdan berī göster

227 **Eyżan**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Belā tūfānına şabr eyleyen mānend-i Nūḡ āḡir
Çıkar deryā-yı ḡamdan bir kenāra rūzgāriyla

228 **Eyżan**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Saña ḡayret-keş olmak oldı bā' iş kīn-i aḡyāra
Baña pūr-ḡışm ü kīn olmak 'adūlar hep senüñçündür

229 **Eyżan**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Tek hemān eyleme pejmürde-i nihāl-i elem
Geçdi ey ebr-i sitem neşvünemādan geçdüm

230 **Eyżan**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Oluruz nā' il-i būs-ı lebi hem sen hem ben
Olsun ey 'aşık-ı giryān hele çeşmüñ rüşen

[290]

231 **Rāḡıb**

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Geh zemmüni geh medḡüni **Rāḡıb** ider inşā
Mānend-i ḡalem dost lisānı iki şıḡdur

232 **Lā-edrī**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Görenler rüzgāruñ şadme-i āşüb-ı cān-kāhın
Niçe tār-ı fetīl eyler nigāhın şem' -i iqbāle

233 **Eyżan**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Niçe yanmış yakılmış gül ocağına düşüp böyle
Hezār sūz-ı dili pervāneler bülbülden ögrensün

234 **Şābit**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Şeb-i yeldāyı müneccimle muvaqqit ne bilür
Mübtelā-yı ğama şor kim giceler kaç sā' at

235 **Fāiz**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Hezārān-dil gezersin ey hayāl-i yāre inşāf it
Bu seyrān itdigün yerlerde bir yağmür gördümki

236 **Velehū**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 'Azm-i bāğ it ki çemen bülbüle zindān olsun
Gül için itdügi feryāda peşīmān olsun

237 **'Ulvī**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ğurūr itme libās-ı faħr ile 'ömrüm cihāndur bu
Kabā-yı cismini qor bunda herkes cāmekāndur bu

238 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Bādenüñ vardur ğumār-ı 'ālem-i 'aşkuñ ğamı
Her sefānuñ bir ğamı var her ğamuñ bir 'ālemi

239 Nāşid

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Miyānidur ehibbā-yı zamānuñ ekşerī Nāşid
Muṭābık şüretā ammā ki ma' nā nā-muvāfiḳdur

240 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ne ta' līm ü ta' allümden ne ḥod üstāddan gördüm
Ne gördümse felekde feyz-i isti' dāddan gördüm

241 Müfīd

mef' ülü fa' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Baḫt olmayınca ḥüsn-i ṭabī' at neyi müfīd
Şā' ib de olsa ḥalk ḫaṭāsın arar bulur

242 Nābī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- [291] 1 Dil-i mecrūḫa zaḫm-ı tazedür her tesliyet Nābī
Tesellī-i şemātet-güne-i aḫbābdan feryād

243 Lā-edrī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Kapatdum dāğ-ı sīne şerḫadan kesdürme yol açdum
Güm-geşte-gān-ı rāh-ı aşḫ bir ṭarīḫ olsun

244 Eyzan

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Zebān u şīvesinde ḫānde vü güftār-ı bīnende
Çıkar va' d-i vişāl ikrār ile inkār-ı bīnende

245 Eyzan

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 'Acabā dağdağa-ı cāha düş bī-çāre
Terk-i āsāyişi ser-māye-i devlet mi şanur

246 Eyzan

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

- 1 Hemīşe nāfız olur sernüvişt-i hükm-i kazā
Muḳadderāt-ı ilāhī gelür ṭanbūr eyler

247 Eyzan

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 Ḳāderini pest idemez felekden herkes
Ne ḳadar ṭa' n dürüg ise ' ālem-i māhe

248 Nazīf

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Zenne meyl itme degül nāmını yād itme daḫi
Kāfir olmaḳ kebebīdür ' ind ḫaḳirānemde

249 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Umuruñ ḫaḳḳa tefvīz it ḫarīş olma
Cenāb-ı ḫākim-i muṭlaḳ ne işlerse ' adāletdür

250 Rāşid

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 ' Abeş ḫıfz eylemez ehl-i mekārım himmeti Rāşid
' Aḳīḳ-i pāk-gevher āb-ı rüyın nām için şaḳlar

251 ' Ārif Mollā

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ümīdüñ rīsmānın boşlama bu çehde delvāsa
Döner dülāb-ı çerḫ elbette bir gün āb-ı tāb üzre

252 Ḥaşmet

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Ḳoynından āyırma bil anuñ ḳadrini ey şūḫ
Ḥaşmet gibi bir nüşḫa-i ' irfān ele girmez

253 **Fātiḥ**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ey Züleyhâ tal' at-ı Yūsuf bu miḥnetgāhda
Biz cününız zülf-i Leylîdür bizüm zencîrimüz

[292]

Belîğ

mef' ülü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

- 1 La' lüñ öpünce aldı ten tazī terleme
Elbette ey perî-i 'ırķ ister ŧekerleme

255 **Bākî**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 'İdgehde varalum dülāba dil-ber seyrine
Görelüm āyîne-i devrān ne sūret gösterür

256 **Rāmiz**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ğarîbem bî-kesem yoķdur enîsüm āhdan ğayrı
Penāhum dest-ĝîrüm ķalmadı Allāhdan ğayrı

257 **Mümtāz**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Nüzhet-ābād-ı Sitānbül degül ancak **Mümtāz**
Teng-destāna behiŧ olsa cihānda müŧkil

258 **Ḥalîm Girāy**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ḥazān-ālūddur reŧk-i bahārān gördiĝün yerler
Maķarr-ı zāĝdur ŧimdi ĝülistān gördiĝün yerler

259 **Ḥalîm Girāy**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Her kim eylerse taḥammül ŧademāt-ı dehre
Bulur elbette ṯarîķinde Ḥudādan behre

260 'Ārif

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Açılır bakma hāmūş oldığına dil-dāruñ
Evveli gonçedür elbette gül-i ra' nānuñ

261 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Leb-i hāmūş iledür ' izzet-i ehl-i ' irfān
Nāmenūñ mühr iledür rağbeti beyne'l-a' yān

262 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Gül gibi açma ser-i rāhda şad-dest-i taleb
Ġonçeveş eyle kefüñ beste-i imsāk-ı edeb

263 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Yehūdī-beççe kim rüyı degül şāyeste mū-sāya
Ne dirlerdi ' aceb vaşf eylesem varsam da havrāya

264 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Beni germ-ābede haşr it o bedenle ' uryān
Ola maşşerde senūñ dađi refīküñ Ġmān

MİŞRA'ĀT

- 1 [Rākım]
 [293] *mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün*
 Kitāba qalem şā' ire güftār virilmiş
 *
- 2 [Belīg]
fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Senüñ ey h'āce cezā-yı ' amelüñdür çeke git
 *
- 3 [Ḥazīnedār ' İzzet]
fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
 Kürki içden giyer eyyām-ı şitāda aḥbāb
 *
- 4 [Nābī]
fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Yine hem-cinsi çeker gayretini hem-cinsüñ
 *
- 5 [Lā-edrī]
fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
 Eyler işbāt-ı vücūd elbet muḥibb-i ḥānedān
 *
- 6 [Lā-edrī]
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 Merām ' arz-ı hünerse mışra' -ı ber-ceste kāfīdür
 *
- 7 [Neylī]
fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Saña şeft-ālū gerekse baña cānum qaysī
 *
- 8 [Lā-edrī]
fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Belī meşhūr meşeldür ulunuñ adı qalır
 *

9 [Lā-edrī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Nağş-ı zā'ildür umür-ı kevne kıлма i' tibār

*

10 [Lā-edrī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Nev-bahārı neyleyem gülzār-ı hüsnuñ nev-bahār

*

11 [Lā-edrī]

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Yohsa her dāra ki berdār ola Manşūr olmaz

*

12 [Lā-edrī]

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

Haşmuñ sitemin añlamamağ haşma sitemdür

*

13 [Çelebī-zāde ' Āşım]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Yasāğ-ı mey füzün eyler revācın berş ü efyūnuñ

*

14 [Şābit]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Degül kürsiye vā' iz' arşa çıksañ ādem olmazsın

*

15 [Lā-edrī]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Terāzū-yı digerdür yine mi' yarı terāzūnuñ

*

16 [Rāğıb]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Mükāfāt iktizāsından cezā cins-i' ameldendür

*

17 [Lā-edrī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Ey dirīgā ' aqreb itmez aqrabādan gördüğüm

*

18 [Lā-edrī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

' Ālemüñ itmām kārın iltizām itmekde güc

*

19 [Lā-edrī]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Atarlar taşu elbette dıraht-ı mīve-dār üzre

*

20 [Şeyh Ğālib]

mef' ulü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

Fikr itse hāl-i ' ālemi ādem-i ğarībser

*

21 [Şeyh Ğālib]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Bulur neşv ü nümāyı bīd-i Mecnün hāk-i Leylādan

*

22 [Şeyh Ğālib]

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Zevk anuñdur ki perīşānlığı cem' iyyetdür

*

23 [İzzet Mollā]

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Evinüñ hāline baq devlete ta' rīz itme

*

24 [İzzet Mollā]

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Şuḡ-ṭab' ān gezer elden ele peymāne gibi

*

- 25 [‘ İzzet Mollā]
fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
 [294] Zād-ı rāhın düşünen yolda meşakkat çekmez
 *
- 26 [‘ İzzet Mollā]
fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
 Hakkā haq bātıla bātıl görünür kāmiller
 *
- 27 [‘ İzzet Mollā]
fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
 Devlet ol kimsededür olmaya devlet aña yār
 *
- 28 [‘ İzzet Mollā]
fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
 Bellidür zīver-i efser olacaq gevher-i şāf
 *
- 29 [‘ İzzet Mollā]
fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
 Başuñı tavlaya bend eyleme mānende-i ħar
 *
- 30 [‘ İzzet Mollā]
fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün
 Başa çıkmaz cihān ile ğavġā
 *
- 31 [‘ İzzet Mollā]
fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün
 Gülsitāndan murād bir güldür
 *
- 32 [‘ İzzet Mollā]
mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün
 Bir gönçe vardı koqlanacaq ħārı olmasa
 *

- 33 [‘ İzzet Mollā]
mef^ʿülü fā^ʿilātü mefā^ʿīlü fā^ʿilün
 Şahbā helāl-zādedür ammā harāmdur
 *
- 34 [‘ İzzet Mollā]
mef^ʿülü fā^ʿilātü mefā^ʿīlü fā^ʿilün
 El açma kısmetüñ gelür elbet ayaguña
 *
- 35 [‘ İzzet Mollā]
mef^ʿülü mefā^ʿīlü mefā^ʿīlün fā^ʿ
 Yārin seven ağyāra müdārā eyler
 *
- 36 [‘ İzzet Mollā]
mef^ʿülü mefā^ʿilün fe^ʿülün
 İnşāfı bırakmamakdur inşāf
 *
- 37 [‘ İzzet Mollā]
fe^ʿilātün mefā^ʿilün fe^ʿilün
 Yara bol merhem[e] Allāh kerīm
 *
- 38 [‘ İzzet Mollā]
fā^ʿilātün fā^ʿilātün fā^ʿilün
 Terk-i rāhat eyle rāhat andadur
 *
- 39 [‘ İzzet Mollā]
fā^ʿilātün fā^ʿilātün fā^ʿilün
 Kendi ‘aybın bilmedür ancak hüner
 *
- 40 [‘ İzzet Mollā]
fā^ʿilātün fā^ʿilātün fā^ʿilün
 İtme mā-lā yelzemi hīç iltizām
 *

- 41 [**İzzet Mollā**]
fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Şükr-i ni' met daği bir ni' metdür
 *
- 42 [**İzzet Mollā**]
fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
 Düşmen-i nefis ile şulh itme şağın
 *
- 43 [**İzzet Mollā**]
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 Süleymān daği olsañ rüzgāra i' timād itme
 *
- 44 [**İzzet Mollā**]
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 Qazāya kimseler rāzī degüldür rāzīyuz dirler
 *
- 45 [**İzzet Mollā**]
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 Felekler nerdbānuñ olsa çıkma evc-i iqbāle
 *
- 46 [**İzzet Mollā**]
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 Felekden taşra bir yer varsa vardur anda āsāyiş
 *
- 47 [**İzzet Mollā**]
fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
 Var iken 'ālemde māl-i hūlyā gam çekmeyüz
 *
- 48 [**İzzet Mollā**]
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 Hased bir ma' nevī ta' rīzdür elṭāf-ı Mevlāya
 *

- 57 [‘ İzzet Mollā]
mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün
 Şürāhīden de ser-keş olma eyler ser nigün devrān
 *
- 58 [‘ İzzet Mollā]
mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘īlü fā‘ilün
 Degmez humārına felegi sāğar eyleseñ
 *
- 59 [‘ İzzet Mollā]
mef‘ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün
 Bir iki piyāyleyle yapılmaz dil-i vīrān
 *
- 60 [‘ İzzet Mollā]
mef‘ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün
 Bir gün aranur elde hemān bir hüner olsun
 *
- 61 [‘ İzzet Mollā]
mef‘ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün
 Bir gün bulur elbet arayan derdine dermān
 *
- 62 [‘ İzzet Mollā]
mef‘ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün
 Bir şem‘-i fūrüzān uyarur bir niçe şem‘ini
 *
- 63 [‘ İzzet Mollā]
mef‘ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün
 ‘Āşıkdur iden dil-berini şāhid-i bāzār
 *
- 64 [‘ İzzet Mollā]
mef‘ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün
 Mihmān-ı Hudādur ğurebā-ğ‘ān-ı cihān[a]
 *

65 [‘ İzzet Mollā]

mef’ülü mefā’īlū mefā’īlün fā’

Derd ehli bilür hālını ehl-i derdün

*

66 [‘ İzzet Mollā]

mefā’ilün fe’ilātün mefā’ilün fe’ilün

Vefāsı olsa cihānuñ cihāniyāna olur

*

67 [‘ İzzet Mollā]

mefā’ilün fe’ilātün mefā’ilün fe’ilün

Sipihre çıķma kolaydur Mesīh olmak güç

*

68 [‘ İzzet Mollā]

mef’ülü mefā’īlün mef’ülü mefā’īlün

Merdūd ise de şeytān Allāh ķapusındandır

*

69 [‘ İzzet Mollā]

mef’ülü fā’ilātün mef’ülü fā’ilātün

Keřtī-niřīn-i temkīn eyler mi ‘aķla yelken

*

70 [‘ İzzet Mollā]

fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Añılur gāh Süleymān ile bir mūr-ı za’if

*

71 [‘ İzzet Mollā]

fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

‘Aķıl oldur ki ide dūřmenini rıfķ ile dost

*

72 [‘ İzzet Mollā]

fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Ṭālī’i yār olanuñ yāri baķar yārasına

*

73 [‘İzzet Mollā]

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

[296]

Gönül alur alacak şey bulamazsa müflis

*

74 [Lā-edrī]

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Şāh-ı devrāna du‘ā kendüñedür bi’l-āḡer[e]

*

75 [Lā-edrī]

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

Geçmiş zamān olur ki ḡayāli cihān deger

*

76 [Lā-edrī]

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

Dağıtdı bād-ı miḡnet ḡāşıl-ı ‘ömri hebā itdi

*

77 [Lā-edrī]

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

Ḳalursa nükte-i serbeste āsā ḡāl-i dil müşkil

*

78 [Lā-edrī]

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

Sevinmez sīnede bir āteş-i cānsüzumuz vardur

*

79 [Lā-edrī]

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Mışra‘ -ı ber-cestē-i mevzūn bir ma‘nā iki

*

80 [Lā-edrī]

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

Şikāyet olmasun bu çekdigüm bārı cihān çekmez

*

81 [Lā-edrī]

mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilün

Vardur vefāsi ol şehūñ ammā becā degül

*

82 [Lā-edrī]

mef' ūlū fā' ilātū mefā' īlū fā' ilün

Bu çār-sūda sūd idecek kār kalmadı

*

83 [Lā-edrī]

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlün

Erbāb-ı hevānuñ n'olacak zevk u şafāsı

*

84 [Lā-edrī]

mef' ūlū mefā' īlū mefā' īlū fe' ūlün

Yırtıldığı yerler bu degül mi huşamānuñ

*

85 [Lā-edrī]

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

Sürer süflī nihādān birbirin āb-ı revān āsā

*

86 [Lā-edrī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Bir su 'āle yer kōmaz ol gānze-i hāzır-cevāb

*

87 [Lā-edrī]

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

Bu gülşenden müşām-ı şevke bŷy-ı āşinā gelmez

*

88 [Lā-edrī]

mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün mefā' īlün

Kul olmağdur murādı şādıkuñ āzād olup neyler

*

89 [Lā-edrī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Teşne ğarķ-āb olsa yegdür huşk-i leb sağ olmadan

*

90 [Lā-edrī]

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

Biz cümleyi şavdık hele nevbet saña kaldı

*

91 [Lā-edrī]

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Zebānla söyleşelüm var ise ricāl ehli

*

92 [Rāğıb]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Şorsalar mağdūrını ğaddār kendüñ gösterür

*

93 [Muhibbī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Cümlenüñ maqşūdı bir ammā rivāyet muhtelif

*

94 [Lā-edrī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Virme rāhat nefsüne dā'im ğazā-yı ekber it

*

95 [Lā-edrī]

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Kuyruğın başma efendim uyur ejderhānuñ

*

96 [Lā-edrī]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Şafā-yı hātırā yer yok dil-i nā-çize ğam tölmiş

*

97 [Ġaybī]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

[297]

Şem' i gör ki yanmadan yandırmadı pervaneyi

*

98 [Rāsih]

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Rīze-i elmās eker her açdığı zaḥma o şūḥ

*

99 [Veysī]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Bu meclis böyle kalmaz mestler maḥmūr olur āḥir

*

100 [Lā-edrī]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Telāş-ı ' arz-ı ḥācet yok dilümde sen dil-āgāha

*

101 [Lā-edrī]

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Her zamān dest-i dile dāmen-i fırsat girmez

*

102 [Rüşdī]

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Ayağından bu bezmün el çeküb dūr olmamız yegdür

*

103 [Nā'ilī]

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

Verāy-ı perdede esrār var zūhūr idecek

*

104 [Zamīrī]

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

Küşād-ı gönçe-i dil kaldı bir bahāra daḥi

*

[TEVĀRİḤ]

1 **Tārīḥ-i Berāy-ı Cülüs-ı Sultān Muştafā Ḥān Li-Cenāb-ı ʿİzzet**

mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün

- 1 Şehenşāh itdi sultān Muştafā-yı Rābbiʿ i Allāh
Şeh-i sābık serāy-ı istirahat ile mükremdür
- 2 Muvaffaq oldu bir mışraʿ da kilkim iki tārīḥe
Bir elf iki elifde Muştafā Ḥān şāh-ı ʿālemdür
- 3 Bu bālā kıtʿ anuñ her mışraʿ ı tārīḥ-i muʿ cemdür
Muʿ ammā-günesinde kuvvet-i kudsiyye munzamdur
- 4 Egerçi Nābī-i üstāda taqlīd eyledüm ammā
Benüm ki sebkat itmişdür anuñ maʿ nāsı mübhemdür
- 5 Temeddüh eylemem ben ʿİzzetā lāf u güzāf itmem
Sürürī-i müverriḥ fark u temyīzinde aʿ lemdür [1222]

2 **Li-Cenāb-ı Fıtnat**

mefʿ ulü fāʿ ilātün mefʿ ulü fāʿ ilātün
[müstefʿ ilün fāʿ ulün müstefʿ ilün fāʿ ulün]

- 1 Luṭf u ʿ aṭā-yı Mennān dünyāyı kıldı ḥandan
Oldı be-kām u şādān zātıyla devlet ü dīn
- 2 Şād olmasun mı ʿ ālem oldu ḥudīv-i aʿ zam
Ḥān Muştafā-yı ekrem şāh-ı ʿ adālet-āyīn
- 3 Güş eyledükde nāmın buldı cihān kāmın
Hep ḥalk şubḥ u şāmın kıldı duʿ āya taʿ yīn
- 4 Olsun serīr-i şāhī tā ḥaşr cāygāhı
Āfātdan İlāhī eyle emīn āmīn
- 5 Faḥr itmege ne minnet zātıyla taḥt u devlet
Tārīḥi oldu Fıtnat çün ʿ azamüʿs-selāṭīn [1171]

3 **Li-Cenāb-ı Sürürī**

fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün

- 1 Şol zamān kim istemişdi vāli-i şehbāyı şāh
Geldi İslāmbola şadr-ı aʿ zām oldu mühr ile
- 2 Bir müverriḥ-i raġbete şāyeste mışraʿ bulmadı
Ol saḥnver kim nizām-ı ʿ ālem oldu mühr ile

- [298] 3 Sāde şu tārīḫi dirdüm olmasaydum ben şabī
Rāḡīb ehl-i ma‘ ārif mükerrerem oldu mühr ile [1171]
- 4 **Velehū**
mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün
- 1 Žiyā bāş-ı cihāndur farḡdān āsā dü-tārīḫi
Sürürīye pesend itse revā Yūsuf Žiya Paşa
- 2 Selīm Ḥān mühr-i evc-i ma‘ delet olmaḡla devrinde
Sipihri-i şadre bedrāsā sezā Yūsuf Žiya Paşa [1213]
- 5 **Velehū**
fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
- 1 Ey **Sürürī** iki tārīḫ itdüm inşā kim vezīr
Eylese şāyeste ‘ arz-ı ḡāk-i pā-yı Şeh Selīm
- 2 Pādişāh Mā‘ dende buldı mührine lāyık güher
Aldı mühri Āşaf-ı Yūsuf-likā-yı Şeh Selīm [1213]
- 6 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet**
fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
- 1 Bezm-i dehre ma‘ nevī bir neş’edür Maḡmūd Ḥān
Görse devrin terk ider Cemīd nūş u ‘ işini
- 2 Oldı mülhem ḡalbine Dervīş Paşa bendesi
Ḥaşd idince şadra lāyık ḡullaruñ teftīşini
- 3 Āşaf-ı dervīş-ḡaşletle ider te’yīd Ḥāḡ
Pādşāhān-ı cihānuñ böyle ḡayr-endīşini
- 4 Vālid-i mācidleri ‘ ahdinde de Mevlā yine
Nām-daşıyla gidermiş ‘ ālemüñ teşvīşini
- 5 Müsteşār-ı salḡanatdur ki umūr-ı devletüñ
Şaḡladı Ḥāḡ vaḡtine pes-mānde vü der-pīşini
- 6 ‘İzzetā virdi ricālū’l-ḡayb tārīḫin ḡaber
Ḥuḡb-ı ‘ ālem şāḡib-i mühr eyledi Dervīşini [1233]

7 **Velehū**

fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilūn

1 Mihr-i evc-i ‘azamet Hāzret-i Sultān Maḥmūd
Nūr-ı mühri ile fer virdi bu gün bir bedre

2 ‘Adl ile Mora-i ma‘ müreyi itdi ihyā
Zātını itmeyüp Allāh muḳārin ‘özre

3 Bursadan mühre gelüp söyledi ‘İzzet tārīḥ
‘Alī Paşayı şifā eyledi Allāh şadra

[1235]

8 **Velehū**

fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilūn

1 Mühr alup şadri maḳām eyledi Ğālib Paşa
İde tevfiḳe maḥal zāt-ı şerīfin Mevlā

2 Cevher-i ḥarf ile tārīḥini kıldum tezyīn
Ğālib-i muṭlaḳı Hāḳ eyledi şadrü’l-vüzerā

[1239]

9 **Tārīḥ-i Vezāret-i Rāḡib Meḥmed Paşa**

fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilūn

1 Şeh-i şāhān-ı cihān Hāzret-i ‘Osmān Hānuñ
Devletin eyleye efzūn Cenāb-ı Mevlā

[299]

2 Mihr-i evc-i ‘azamet neyyir-i bürc-i şevket
Revnaḳ-ı salṭanat ārāyiş-i dīn ü dünyā

3 Mālik-i baḥr u ber ol şāh-ı Süleymān ḳadri
Ḳıldı bir Aşaf-ı zī-şāna muvāfiḳ Mevlā

4 Rāḡib-ı cūd u kerem ṭālib-i elṭāf-ı himem
Şāḥib-i seyf ü ḳalem şadr-ı meḳārim-pīrā

5 Hüsni tedbir ile maḳbūl ḥıdīv-i ‘ālem
‘İlm ü efzāl ile maḥsūd kirām-ı vüzerā

6 Faḥr-i Rāziye olur māye faḥr u ‘izzet
Olsa şākird-i debistān-ı kemālī farażā

7 Zātınıñ ‘unşurıdur ḥilm ü ḥayā fehm ü ḥired
Ṭab‘ınıñ bende-i dīrīnesidür rüşd ü zekā

8 Böyle Ristū-yı zamān böyle Nizāmü’l-Mülki
Ne Melikşāh u ne İskendere Hāḳ kıldı ‘aṭā

- 9 Vaşfi kâbil degül ey hâme yeter hāmūş ol
Ba‘ d-ezîñ şıdķ u hulūş ile hemân eyle du‘ ā
- 10 İde hemvâre Hūdā gevher-i zāt-ı pâkin
Nâm-ı nikū ile pîrâye-i mihr-i vâlā
- 11 Mihr ile mükerrem olunca didi **Fıtnat** târîh
Revnâķ-ı şadr-ı celîl oldı Mehemmed Paşa [1170]
- 10 **Târîh-i Berây-ı Hafîd Hazret-i Vâlî-i Vâlâ-yı Mışr Kethudâ
Paşa Li-Münşi‘l-Ĥurûf Sâ‘ ĩ**

fe‘ ilâtün mefâ‘ ilün fe‘ ilün

- 1 Pes ez-Īn re‘y-i pāsbān-ı kazā
Gū ki ber-ĥ ĩşten gümāred pās
- 2 Mihr-i devlet be-şadr-ı eyvān tāft
Şeb-i saĥtĭ be-rūz şud yā nās
- 3 Pā be-dĭvān nihād-ı mülk-ārāst
Kān-ı iĥsān müşĭr-i ķadr-şinās
- 4 Lāzım āmed zer sem ān târĭh
Nükte-i behr şāhibān ĥavās
- 5 Güft ednā-yı bendegān **Sā‘ ĩ**
Rūz iĥdāş in ĥüccete esās
- 6 Beyt-i maķta‘ ez ān reftümüz dü-tām
Ferd nāsmiş hemĭst bĭ kem ü kās
- 7 Bir muzā‘ if konend ķün bemāt
Dāl rā tarĥ bāyed ez miķyās
- 8 Naşb zĭbā-yı cāh-ı ‘ālĭ şed
Gevher-i genc dāveri ‘abās [1254]
- 11 **Eyżan Berây-ı Hazret-i Sāmĭ Paşa**

mefâ‘ ĩlün mefâ‘ ĩlün mefâ‘ ĩlün

- 1 Zihĭ müşĭr-i cihān-ķadr ü bedr-i burc-i vaķār
Ki der sipihr neseb ŧabl-ı nĭk nāmı zed
- 2 Girift-i faĥrez şāhensehĭ ki ĥıyn-i ĥisāb
Nişān naķre bĭ-ķerĥ kŭhen zŭĥāmı zed
- 3 Fikend hāme ‘uţarid zŭnā-yı naĥme kŭşād
Bĭ-ceng zŭhre nihān beste-i nizāmı zed

- [300] 4 Beher ŧetri vü mähdur girībān ŧed
Felek piyāle-i ‘İŧi beŧād kāmī zed
- 5 Çe der sibāķ muraŧŧa‘ zed ĩn raķam-ı **Sā‘ ĩ**
Ze sāl ‘ahd ü emān fāl ber devāmı zed
- 6 Beher māh nevāz-ı luţf re‘y ŧāh efzūd
ŧu‘ā-ı kevkeb-i devlet be ŧadr Sāmī zed [1257]
- 12 **Li-Cenāb-ı Nazīf**
mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün
- 1 ‘Alī Paŧa-yı aña revnaķ-ı ŧadr-ı güzĩn oldı
Pek elyaķ ŧadr-ı ‘ulyāya ‘Alī Paŧa-yı Ėaydar dād [1237]
- 13 **Velehū**
fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün
- 1 ŧadra geldi ‘Alī Paŧa-yı celĩlū‘l-miķdār [1235]
- 14 **Velehū**
mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün
- 1 ‘Alī Paŧayı ŧadrında muvaffaķ eyleye Allāh [1235]
- 15 **Li-Cenāb-ı Sürürī**
fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün
- 1 Ma‘ delet-pīŧe Selīm Ėān-ı Süleymān-ħaŧeme
Hüdhüd-i nuŧret olur nāma resān-ı aĖbār
- 2 Mīr-i ŧayyārı vezīr eyleyüp ol ŧāh-ı dilīr
Ėıldı ŧeh-bāz yigitlerle cihāde seyyār
- 3 Nāme-i fetĖi ķarībā ider inŧā‘a‘llāh
Zīr-i ŧeh-bāl-i kebūterle pey-ā-pey tesyār
- 4 Ėānde-i kebk-i Ėıramāna döner ĖulĖulesi
İtse ŧablın döğerek ‘azm-i ŧarīķ-i kuhsār
- 5 Bāz-ı endiŧesi pervāz-ı bülend itse ider
Ėulle-i Ėāf-ı ma‘ anīdeki ‘Anķayı ŧikār
- 6 Mıŧra‘ ını per-i ŧāvūs gibi reng-āmīz
İki yüzden ruĖ-i mazmūna olur āyine-dār

- 7 Ser-i tārīḥ-nüvīsāne olur sāye-figen
Evc-i a' lā-yı vezāretde Hümādur Ṭayyār [1215]
- 16 **Li-Cenāb-ı Şābit**¹³⁰
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
- 1 Şülüşle yazdı Şābit levḥ-i maḥfūza kalem tārīḥ
Üçüncidür yine Yaḥya Efendi şadr-ı Rüm oldı [1116]
- 17 **Li-Cenāb-ı Ṭālib**
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
- 1 Bu tārīḥ-i güzīni ḥ'āceler taḥşīn ider Ṭālib
Revā Sincī-zāde 'ilmle müfti'l-enām oldı [1226]
- 18 **Li-Cenāb-ı Nazīf**
fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
- 1 Şādiḳu'l-ḳavl ola Şıdḳī-zāde fetvāsında hep [1234]
- 19 **Li-Cenāb-ı Şābit**
fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün
- 1 Şādiḳu'l-ḳavl-i Muḥammed ve 'aleyhi'l-fetvā [1102]
- 20 **Li-Cenāb-ı Nazīf**
fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
- 1 Söyledüm menḳūṭla tārīḥ-i tebrīkin Nazīf
Müfti-i dīn-i mübīn oldı Ḥalīl pür-kemāl [1165]
- [301] 21 **Li-Cenāb-ı Sürürī**
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
- 1 Kerübiyyü'ş-şiyem 'Āşir Efendi müfti-i 'ālem
Ki vaḳtūn ḳuṭbidur zāt-ı şerīfi fazl u taḳvāda
- 2 **Sürürī** cevher-i gülden ider tārīḥin istinbāt
Muvaffāḳdur mücerred 'aḳl-ı 'Āşir naḳl-i fetvāda [1213]

¹³⁰ Divanda bu tarih manzumesi “Tārīḥ-i Şadr-ı Rüm-Şuden-i Yaḥyā Efendi Der-Def a-i Şālişe” başlıklı ve 6 beyittir.

22 **Li-Cenāb-1 ‘İzzet**

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 ‘İzzetā mir’at-ı tab‘umda vücūh-ı heşt ile
Şüret-i meşhūdda tārīhini kıldum ‘ayān
- 2 Tāhir-i ‘allāme oldu sa‘d ola müfti’l-enām
Ehlidür Tāhir Efendi oldu müfti-i cihān [1239]

23 **Velehū**

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

- 1 Dimişdi Es‘ad-i cennet-mekāna ‘Āşım-ı merhūm
Bu bālā mışra‘ı teşrīf idince şevb-i iftāyı
- 2 Yine kıldı teşādūf öyle bir nihrīre tārīhi
Boyınca cāmedür Tāhir Efendi giydi fetvāyī [1239]

24 **Li-Cenāb-1 ‘İzzet**

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Ğālib-i Āşaf-şiyem oldu vekīl-i saltanat
Ba‘z-ı tebdīlāt ile tebdīr kıldı ol müşīr
- 2 ‘İzzetā tevfiķine maķrūn ide her hālde
Kethudāsıyla vezīr-i a‘zamı Rabb-i ķadīr
- 3 Aşdikā-yı devletūñ tārīhi cevher-dār olur
Kendūñe ‘ālemde şādīķ kethudā buldı vezīr [1239]

25 **Li-Cenāb-1 Nazīf**

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

- 1 Mışra‘uñ eczāsı nakliyle bu beyt içre **Nazīf**
Heşt-tārīh ile kıldum ben de icrā-yı rūsūm
- 2 Şadr-ı Rūm oldu maḥal seyyid-i Şiddīķ pūr-kemāl
Pek revā oldu Şiddīķ Mollā Efendi şadr-ı Rūm [1240]

26 **Li-Cenāb-1 Tālib**

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

- 1 Şifā-yı şadr olur tārīhi **Tālib**-i derdmendāna
Ḥakīmbaşı becā Behcet Efendi oldu üç kerre [1238]

- 27 **Velehū**
fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn
- 1 **Ṭālibā** sādātđan gūş eyledüm tārīhini
Kām-yāb oldı yine nūr-ı neķābetle şıddīķ [1238]
- 28 **Li-Cenāb-ı Nazīf**
mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn
- 1 Re'īs oldı cenāb-ı 'ārif-i bi'llāh küttāba [1226]
- 29 **Li-Cenāb-ı Pertev**
mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn
- 1 Zi-lafz-ı ketħudāyī reft āgāh u edīb āmed [?]
- 30 **Li-Cenāb-ı Ṭālib**
mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn
- [302] 1 Re'īs-i fülk-i devlet oldı Hāmıd Beg mübārek bād [1236]
- 31 **Li-Cenāb-ı Vehbī**
mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn
- 1 'Alī Begle efendim buldı defter-dārlık 'ızzet [1121]
- 32 **Li-Cenāb-ı Rāmız**
mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn mefā' ilūn
- 1 Senti māh-ı Ken' ān mihr-i devletle 'azīz oldı [?]
- 33 **Li-Cenāb-ı Hākī**
fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn
- 1 Ketebe ķoysa sezādur buña Sultān Maħmūd [1157]
- 34 **Li-Cenāb-ı Nedīm**
fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn
- 1 Oldı İrān ehli Sultān Aħmede fermān-ber [1141]

35 **Li-Cenāb-ı Vāşıf**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Geçdi biñ yüzcileri tır ile Sulţān Maĥmūd [1239]

36 **Li-Cenāb-ı 'İzzet**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 'Alī Pāşā-yı ġāzī Mışra yaptı cāmi' -i 'ālī
İmāmü'l-Müslimīn şāh-ı zamān Sulţān Maĥmūda

2 Yazılsun tāĥ-ı miĥrābına 'İzzet tām tārīĥüm
Yerinde cāmi' -i vālā yapıldı Ĥān Maĥmūda [1234]

37 **Velehū**

fe' lātün fe' ilātün fe' ilün

1 Vālī-i Ķāhireveş 'ālemde
Kimse seyf aşmadı ĥāşā 'arşa

2 Ķudsiyān söyledi 'İzzet tārīĥ
Ķılıç aşdı 'Alī Paşa 'arşa [1227]

38 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Oġlını tutdı Su' ūduñ Āşaf Rüstem
Ķaĥ' olındı ĥavm-i A' rābuñ eli Der' iyyede

2 Seyf-i cevher-dārına naĥş eyledüm tārīĥini
İntiĥām aldı Ĥavāricden 'Alī dder' riyyede [1233]

39 **Li-Cenāb-ı Sürürī**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Oldı 'āle'l-āl kim kıldı binā Ĥoĥānenüñ
Semt-i bālāsında bir vālā eşer-i Şāh-kerīm

2 Atılup meydān-ı nazma söyledüm tārīĥini
Ĥopciyān için mu' ālla kışla yaptı Şeh Selīm [1208]

40 **Li-Cenāb-ı ‘İzzet Mollā**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Baḥş idüp hırkasını Veyse Nebiyy-i ‘allām
Hil‘ at-i vaşl ile müştākına kıldı ikrām
- 2 Āl-i ‘Osmāna olup zīnet-i kenz-i şevket
Hırz-ı cānı gibi şaklardı selāṭīn-i ‘izām
- 3 Yapışup dāmen-i iḥsānına Sultān Maḥmūd
Yapdı gencīnesin ol Husrev-i Pervīz-gulām
- 4 Maṭla‘ -ı şems-i hüdādur bu münevver bürde
Bir şafaḫdur ki müsāvīdür aña şubḥ ile şām
- 5 Āstīn-i keremi kīse-i naḫd-i raḫmet
Ceyb-i pūr-mekremeti ümmete kān-ı in‘ām
- [303] 6 Ahz-ı nisbet idüp ol şāh Üveysiyyet ile
Kıldı peygām-ber anı ḫidmetine istiḫdām
- 7 Bā‘iṣ-i ‘izzetüm olsun şu mücevher tārīḫ
Hırḫa-i pāk-i Resūl eyledi tecdīd-i maḫām [1235]

41 **Velehū**

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

- 1 Bāreke’llāh zihī bārgēh-i Hān Maḥmūd
Felek-i aṭlasa lāyıḫdur olursa maḫsūd
- 2 Kürevī-şekl iken oldı ḫıyemī reşkinden
Felege karşı kurulduḫda da çetr-i mes‘ūd
- 3 Görüp aḫkāmıñı kılmış raşad-engīz kader
Bārgāh-ı şeh-i devrānı felekden ma‘dūd
- 4 Sünbüle tār-ı şu‘ā‘ıyla büküb kākülünü
Eyledi çetr-i hümāyūna tınāb-ı memdūd
- 5 Nedür ol çetr-i hümāyūnda o ḫüsn ü o behā
Zīr-i eflākde bir mişli degüldür meşhūd
- 6 Görmedi mişlini gök ḫubbenüñ altında cihān
‘Arşa-i ‘āleme çadır ḫuralı çerḫ-i kebūd
- 7 Sāyebān şanki ḫabāb oldı o baḫr-i kereme
Mevc urup ḫulzüm-i iḥsān şeh-i deryā-cūd

- 8 Böyle bir beyt ile yazmış o şehûñ evşâfin
Sâyebân-ı felege hâme-i şun^ç -ı ma^ç bûd
- 9 Bihterîn-i hulefâ zıll-i zalîl-i Mevlâ
Sâyebân-ı zu^ç afâ sâye-i el tâf-ı Vedûd
- 10 Zâtıdur hayme-i gerdûna medâr-ı aşlî
^çAhdinûñ müddetidir devr-i felekden maşşûd
- 11 Şühesüz kudresi İskendere gâlibdür kim
Sed degül haşmını bir hüküm ile eyler mesdûd
- 12 Düşmen-i dîne ^çadem mülkini taşşîş eyler
Düveş-i sâ^çire beyninde idüp kat^ç -ı hudûd
- 13 Haddini bildi buğat itdi hudûdı icrâ
Eylesün ^çömr-i hümayûnını Hâk nâ-mağdûd
- 14 Rişte-i re^çyini Hâk habl-i metîn-i şer^ç a
Eylemişdür yed-i kudretle ezelden meşdûd
- 15 Hüsn-i etvârına yerden göge dek memnûnuz
Eyledi ^çadli zemîn ile zamânı hoşnûd
- 16 İşidüp vaşfını yüz sürmege geldi gerdün
Bârgêh şanmasun ol dâver-i pâkîze-vücûd
- 17 Sâye-i bârgêh-i şâh-ı cihân var olsun
Felek itdiyse de erbâb-ı kemâli maşrûd
- 18 Şıgınur hayme-i sultân-ı cihâna dünyâ
Kimseye çetr-i felek virmese de cây-ı ku^ç üd
- 19 Minnet-i çerh-i denîden bizi taşlîş itdi
İdelüm pâdşeh-i dehre du^ç â nâ-ma^ç dûd
- 20 Esmeye hayme-i iclâline bād-ı ekdâr
Her tınâbın ide Hâk beste-i evtâd-ı hulûd
- [304] 21 Dâmen-i bârgêhi gül gibi açıldıçça
Haber-i nuşret idi peyk-i nesîm ile vürûd
- 22 Bârgâhında Süleymân gibi hüküm itdükçe
Ola düşmenleri şahrâ-yı cihânda nâ-bûd
- 23 Rûzgâr eylesün tâ-be-kıyâmet yâ Rab
Dâmen-i bârgêh-i devletini gerd-âlûd
- 24 Dâ^çimâ hayme-i devvâr-ı felek döndükçe
Ber-çarâr eyleye hâkân-ı zamânı ma^ç bûd

- 25 Hāyme tārīḫine bir k̄ubbe çevirmek ister
Ne kadar var ise erbāb-ı hünerden mevcūd
- 26 Kemterīn bendesi ‘İzzet didi bu tārīḫi
Oldı mānend-i felek ḫāyme-i Sulṭān Maḫmūd [1230]
- 42 **Li-Cenāb-ı Vehbī-i Keçeci-zāde**
- müstef’ ilün müstef’ ilün müstef’ ilün müstef’ ilün*
- 1 Şāhen-şeh-i ‘ālī-neseb sulṭān-ı memdūḫü’l-ḫaseb
Fermān-dih-i Rūm u ‘Arab Ḥān Aḫmed-i kişver-güşā
- 2 ‘Adl ü kerāmet menba‘ı şems-i velāyet maṭla‘ı
Dergāhınıñ her mışra‘ı şebāl-i sī-mürg ü hümā
- 3 Zātı mülūka āb-ı rū şemsīri bāğ-ı fetha cū
Gülzār-ı mülke virdi şu mīzāb-ı kilki dā’imā
- 4 Hem pādīşehdür hem velī zātında olmış müncelī
‘Adl-i ‘Ömer cūd-ı ‘Alī ḫulq-ı Muḫammed Muştafā
- 5 Destinde devlet ḫātemi kılmış müsahḫar ‘ālemi
Ḥaḫ resm-i ism-i a‘zamı naḫş-ı cebīn itmi añā
- 6 Ḥayret virür şad Ḳayşere gālib hezār İskendere
Ḥükmi revān her kişvere fermān-berī şāh u gedā
- 7 Hem ḫāmī-i Beytü’l-Ḥarem hem ḫādım-i şāh u gedā
Rūm u ‘Arab mülk-i ‘Acem maḫkūmıdur ser-tā-be-pā
- 8 Oldur imāmü’l-müslimīn zıll-i ḫudāvend-i mu‘īn
Bā-naşş-ı Ḳur’ān-ı Mübīn emrine vācib iḫtidā
- 9 Şehler añā kişver virür ol şehlere efser virür
Seyfīne düşmen ser virür oldukça tūğı ser-nümā
- 10 Ol menba‘-ı cūy-i merām ol maḫsim-i rızq-ı enām
Olsun ilā-yevmi’l-ḫıyām şāhān-ı dehre mültecā
- 11 İskender idüp cüst-cū zulmetde gezmiş sū-be-sū
Bāb-ı hümāyūnında bu itdi revān āb-ı beḫā
- 12 Bu tarḫ-ı pāk-i ḫurremi sevḫ itdi şadr-ı a‘zamı
Dāmād-ı ḫāşş-ı ekremi hem-nām-ı ceddü’l-enbiyā
- 13 Oldı o destūr-ı celīl bu ḫayr-ı cārīye delīl
Ḥalka idüp zemzem sebīl celb itdi ol şāha du‘ā

- 14 Ol şehriyâr-ı zer-nişâr bezl itdi mâl bî-şümâr
Yapdı sebîl-i çeşmesâr me`cûr ola rûz-ı cezâ
- 15 Bu mevki`i âbâd idüp bu tarh-ı nev îcâd idüp
Rûh-ı Hüseyni şâd idüp itdi sebîl âb-ı şafâ
- 16 Bu `ayne ey şâfî-derûn destüni kevşer gibi şun
Her katre-i şafvet-nümün olmağda bir `ayn-i şifâ
- [305] 17 Âb-ı zülâle mâ-şadağ tākı felekde yek-nesağ
Gök kubbenuñ altında bağ var mı bu resme bir binâ
- 18 Olduğça ber-câ mihr mâh zîb-i serîr olsun o şâh
Şadr-ı güzînin yâ ilâh itme rikâbından cüdâ
- 19 Ey Husrev-i `âlî-tebâr âşaruña yokdur şümâr
Ammâ bu dil-i cû çeşmesâr oldı `aceb hayret-fezâ
- 20 Bağ sîm ü zerden tāsına âb-ı hayât-efzāsına
Beñzer gümüş sağğāsına bekler kapuñ şubh u mesâ
- 21 Yapduñ serây meydânına kılduñ şıla `aşşânına
Cennetde kevşer yanına güyâ ki kaşr itdüñ binâ
- 22 Altun şuyın idüp sebîl yapduñ `uyûn-ı selsebîl
Birine biñ ecr-i cezîl virsün Cenâb-ı Kibriyâ
- 21 Medhîne hāmem oldı lâl izhâr-ı `acz itdi mağâl
Evşâfin eylerken hayâl hâtifden irdi bir nidâ
- 22 **Vehbî** hamüş ol beste-leb haddüñ degül eyle edep
Senden muğaddem oldı hep şâ`irlere birde şıla
- 23 Vaşfinda idüp güft-gü çok kimse dökdi âb-ı rû
İtdürdi âhir ser-fürû ol husrev-i şevket-nümâ
- 24 Tārîh için dānişverān hayretde iken nā-gehān
Buldı şehensāh-ı cehan bir mışra`-ı `ālem-bahā
- 25 Her lafzı baħr-i mevc-zen ma`nāsıdur dürr-i `Aden
Görmek dilersin anı sen ey teşne-i hūsn-e edā
- 26 Tārîhi Sultān Aħmedüñ cārî zebān-ı lüleden
Aç besmeleyle iç şuyı Hān Ahmede eyle du`ā [1141]

43 **Li-Cenāb-1 Şākir Paşa**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Emr idüp te'sīsini Sultān Maḥmūdu'l-fu'ād
Bāb-ı 'ālī ḥüsn-i şüret buldı nev mes'ūd bād
- 2 Ya'nī kim sūzişle hem-rāz-ı dil-i 'uşşāk iken
Ḳalb-i 'ārif gibi ma'mūr oldı bir vefk-i murād
- 3 Ṭāḳ-ı eyvānı seren Keyvāna itmişdür mümās
Himmet-i 'ālem-şümül Ḥusrev-i vālā-nihād
- 4 Ol şehen-şāh-ı kerem-perver ki ṭab'-ı pākinüñ
Kārıdur i'mār-ı 'ālem fikri terfīh-i 'ibād
- 5 Şehriyār-ı Cem-ḥaşem kim inḳıyād-ı şer' ile
Pīşesi izhār-ı ḥaḳḳ endīşesidür 'adl ü dād
- 6 'Ayn-ı raḥmetdür hele zāt-ı hümāyün-ṭal' atı
İtmede āşārını meşhūd erbāb-ı reşād
- 7 Ferr ü şevket fevz ü nuşretle Ḥudā ma'mūr ide
Ḳaşr-ı iḳbāl-i hümāyünün ilā-yevmi't-tenād
- 8 Bendesı ḳā'im-maḳām-ı şadı **Şākir** kulları
İtdi bir beytü'l-ḳaşīdinde sekiz tārīḥ yād
- 9 İşte maṭla' beyt-i evvel tām iki tārīhdür
Mışra' in eczāsı naḳlınden daḫi şeş müstefād [1219]

[306]

44 **Li-Cenāb-1 Nābī**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Ḳoyup **Nābī** zemīne rüy-ı inşāfı didi tārīḥ
Giridi ḳıldı Aḫmed behrever dīn-i Muḥammedden[1079]

45 **Velehū**

mef' ülü mefā' ilü mefā' ilü fe' ülün

- 1 Tārīḥini felekde melek yazdı **Nābīyā**
Düşdi ḳamānçe ḥışnına nūr-ı Muḥammedi [1083]

46 **Li-Cenāb-1 Nazīf**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 **Nazīfā** mıṣra' uñ eczāsı naqliyle sekiz tārīḥ
Çıkar bu beyt-i vāḥidde ki bir bir eyledüm ta' dād
- 2 Bu 'ālī ma' bedi yapıdı du' ā kııl Ḥān Maḥmūda
Şeh-i şāḥib-i 'ata kııldı bu 'ālī ma' bedi inşād [1241]

47 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Teşnegān-ı feyze işrāb eyle tārīḥin **Nazīf**
Mā'-i zemzem iç imāmeyn 'aşkına bu çeşmeden [1227]

48 **Velehū**

müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün

- 1 Kııldı ne a' lā bī-bedel bu ma' bedi Maḥmūd Ḥān
Yapdı bu a' lā ma' bedi Maḥmūd Ḥāna kııl du' ā [1241]

49 **Li-Cenāb-1 Vehbī Qādīm**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Zihī sed yapıdı ḥaḳḳā Ḥān Aḥmed mecma' -ı māye
Aḳan şular durur bu bend-i bālā ṭāḳ-ı zībāya [1130]

50 **Li-Cenāb-1 Sermed**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Didi bir mıṣra' n'ola aña **Sermed** tārīḥ
Oldı eski oṭalar şimdi yeñiden ma' mūr [1206]

51 **Nazīf**

müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün

- 1 Āl-i 'Alīnūñ iç elinden yā Ḥüseyn 'aşkıña şu [1140]

52 **'İzzet Mollā**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Kevşer icrā eyledi el-ḥaḳ 'Alī [1235]

53 Velehū

müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün müstef' ilün

1 'Abdü'l-mecīd isminde nev-şeh-zāde kıldı kevnı şād [1238]

54 Lā-edrī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Nām-ı 'İsā gökden indi şübhesüz şeh-zādeye [1127]

55 Nazīf

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Binā kıldı bu vālā ma' bed-i pür-nūrı Şeh Maḥmūd[1240]

56 Velehū

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1 Ḥudā sāl-i nevi mes' ud ide Sulṭān Maḥmūda [1204]

57 Velehū

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

1 Dāver-i dād āveri manşūr ide rabbū'l-enām
El-muzaffer lafzider sāl-i neve tārīḡ-i tām [1204]

[307]

58 Li-Cenāb-ı Sürürī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 Şeh-i deryā himem-i şulṭān Selīm ilkā idüp baḡre
İki keştī-i nevre yeknesaḡ indi üç anbarlı

2 **Sürürī** cāizeyle kalkınursın söyle tārīḡin
Üç aylarda müyesser kıldı Ḥaḡ indi üç anbarlı [1211]

59 Velehū

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

1 'Azīmül'l-cüşşe bir keştī olındı şimdi inşā kim
Naziri lenger endāz olmamışdur baḡr-ı pehnāya

2 Re'is-i fülk-i ma' nāyım **Sürürī** söyledüm tārīḡ
Yapılmışdı üç anbarlı sefīne indi deryāya [1211]

60 Velehū*fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Bir üç anbarlı ile bir fūrkatın bir şehtiye
Yapdurup deryāya tarḥ itdi keremle Şeh Selīm
- 2 Ey **Sürürī** bende tārīḥinde itdüm ihtimām
Üç gemi indürdi bir günde himemle Şeh Selīm [1211]

61 Velehū*fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Bahre bir ḳalyon-ı dil-cū ile iki firḳateyn
Oldılar sāhilden üçler himmetiyle rāh-rev
- 2 Ḳulzüm-i dilden çıkardum dūr gibi tārīḥini
Yem-şiyem Sulṫān Selīm indirdi üç keştī-i nev [1213]

62 Velehū*fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Yem-himem deryā-ḥaşem ḳulzüm-şiyem Sulṫān Selīm
Yapdırup keştīler indürdi yine rüy-ı yeme
- 2 Sür' at-i seyr ile indükde didüm tārīḥ-i tām
Ḳuş gibi üç ḳıṫ' a ḳalyon uçdılar süy-ı yeme [1213]

63 Velehū*fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Şeh Selīm indürdi iki def' adur üç fülk-i nev
Güş idüp ṫaldı yeñi başdan ' adū baḫr-ı ḡama
- 2 Raḫş-ı fikre itdüm irḫā-yı ' inān tārīḥ için
Üç gemi yol buldı gemsüz at gibi ḳoşdı yeme [1213]

64 Velehū*fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

- 1 Birden iki def' a üç ḳıṫ' a fülk-i ' adıl
Baḫre tenzīl eyledi Sulṫān Selīm yemm-i şiyem
- 2 Şimdi ḳayd itdüm bunuñ tārīḥin evvelki gibi
Üç gemi indürdi bir günde şeh-i ḳulzüm-i himem [1213]

65 Velehü

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- [308]
- 1 Şalhiye-i rezmgâhından çözüldi düşmenân
Şol zamân kim her tarafından şardı erbâb-ı gâzâ
 - 2 Bonaparte pîş-ezîn yan çizdi kâfir gördü kim
O ki aşhâb-ı cihâd erbâb-ı gâzâ
 - 3 Çatlayup yüz üzre düşmen şanma kaçmağdan 'adû
Balţalarla arķasından yardı erbâb-ı gâzâ
 - 4 Çignedüp ata yetişdükçe kaçân ha'înleri
Hâke hâsm-ı bî-karârın ķardı erbâb-ı gâzâ
 - 5 Bulduğı yirde teperdi hâker ceşş-i düşmeni
Seby idüp nüsvânların oğşardı erbâb-ı gâzâ
 - 6 Mâtem itdükçe Fransız mürde-i murdârına
Sür idüp kalkân kılıc oynardı erbâb-ı gâzâ
 - 7 Arkasına egrilüp tîga dönerdi fi'l-meşel
Darb ile çalduķça haşma gardı erbâb-ı gâzâ
 - 8 Ol kadar cem' zaḥâ'ir oldu mezilerdi kim
Reml-i şahrâ zann iderdi ardı erbâb-ı gâzâ
 - 9 Cünd-i İslâmuñda ez-cümle hisâbı yok idi
Ya' nî yüz biñden ziyâ erbâb-ı gâzâ
 - 10 Nuşret-i haķdan ümîd oldur ki dirler 'an-ķârîb
Ķâhire sükkânı ķurtardı erbâb-ı gâzâ
 - 11 Söyledüm târîḫ için şü beyti ol eşnâda kim
Mışruñ eṭrâfın varup çalķardı erbâb-ı gâzâ
 - 12 Şâlihiye semtin aldı seyfle Sultân Selîm
Ķaçdı kâfirler de Mışra vardı erbâb-ı gâzâ
 - 13 Fetḫ-i Mışr için tevâriḫ-i 'adîde söyledüm
Diñle vaşfiney bu fenne meyl iden ehl-i zekâ
 - 14 Ba' zısı gâyet müfîd ü ba' zısı maümün tırâz
Kimi mühmel kimi mu' cem ķayd olındı câ-be-câ
 - 15 Lîk bir mışra' da buldum çâr târîḫinüñ tamâm
Me ḫazımdur mühmel ü mu' cem redîf ü mâ' adâ

- 16 Beyt tārīḥüñ o mısrā' idi ikinci satrı kim
Nazmınuñ oldu redīfi lafz-ı erbāb-ı ğazā
- 17 Hem ğāzāyı hem firār-ı kāfiri hem beldeyi
Hem vüṣūl-i müslîmini birden añlatdum saña
- 18 Ya' nî eczā-yı ifāde çār herm tārīḥ çār
Ḥayli ma' nādur bilürseñ bu teşādüf ola
- 19 Hem redīf ü mā-^ç adāda eyleyüp cem-i ḥurūf
Soñradan dört üstine buldum sekiz daḡı şehā
- 20 Çünki yıl on iki aydur hāme sal nuşretüñ
Kıldı her ayına bir tārīḥ o mısrā' la edā
- 21 Ey **Sürürî** kimse bir tārīḥde ol mısrā' uñ
Yapmamış mışlin yapar var ise gelsün es-şalā [1214]

66 **Li-Cenāb-ı Nazîf**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- [309] 1 Serverümden **Nazîfā** mısrā' in eczāsı naḡlile
Didüm bu beyt-i vāḡidde sekiz tārīḥ bî-hemtā
- 2 İkindidür maḡal-i Fā'îk Efendi oldu mektübı
Ne ecri oldu mektübı Süleymān Fā'îk-i dānā [1241]

67 **Li-Cenāb-ı Sürürî**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Şā' irāne cübbe şatsun kerem-i şāhı görüp
İtdi zîrā ki serveri iki tārīḥ inşād
- 2 Yapdı vālā cübbeḡāna yeñiden Şeh Maḡmūd
Cübbeci leşkerinüñ kışlası oldu İcād [1224]

68 **Velehū**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ey Sürürî Ḥoca Ṭursun tıfl-i ebced ḡān bilür
Bu iki tārīḡe söz olmaz bu nev bünyān için
- 2 Bu'l-^ç aceb mektebdür oldu mekteb-i ecr-i cezîl
Nāz perver ārı yapdı mekteb-i şıbyān için [1207]

69 **Li-Cenāb-1 Vehbī-i Sünbül-zāde**

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Zülālī-i sühan-perver Sitanbul Buḡārāya
Vaṭan şevkiyle seyl-āsā aḡup gözden nihān oldu
- 2 Didüm Baḡr-ı Siyedden 'azm idince **Vehbiyā** tārīḡ
Zülālī Mā-verā'ü'n-nehre deryādan revān oldu [1195]

70 **Li-Cenāb-1 'İzzet**

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Zīb ü zīver ile buldı serāy-ı Ğalaṭa
Şeh-levendāne kesim yoşma-edā-yı Ğalaṭa
- 2 Böyle ṭāḡ itmedi Kisrāya binā mi' mārı
Cānına ḡatırına başka şafā-yı Ğalaṭa
- 3 Mest olur naḡşına diḡḡatle baḡan rind-i zarīf
Gelemez ḡatırına başka şafā-yı Ğalaṭa
- 4 Maḡsem-i feyz-i cihāndur bu serāy-ı 'ālī
Semt-i Taḡsīme çıkar çün ki verā-yı Ğalaṭa
- 5 Öyle işlāh-ı cihān itdi ki Sultān Maḡmūd
Oldı cāy-ı şuleḡā dār-ı şafā-yı Ğalaṭa
- 6 O şehūñ bendeligi neş'esin idrāk idemez
Cem eger mā-melekin itse fedā-yı Ğalaṭa
- 7 Tengdür dā'ire-i ṭavr-ı te'ebbüd yoḡsa
Niçe maẓmūn gelür fikre berāy-ı Ğalaṭa
- 8 Ne ḡadar cānına kāritse de bīm-i şāhī
İtmemek şā'ire mümkin mi şenā-yı Ğalaṭa
- 9 Niçe def' a o şāhenşāh-ı cihān-ı keremün
Ola tecdīdine muḡtāc binā-yı Ğalaṭa
- 10 'İzzetā ḡurde-i elmās ile naḡş it tārīḡ
Ḳondu bir resm-i nev-İcāda serāy-ı Ğalaṭa [1235]

71 **Li-Cenāb-1 Sürürī**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ḳāhire iḡlīmüne gelmişdi efrenc-i la'İN
Ḳıldı ser-ḡad reh-güzerde buldı bir ḡışn-ı ḡaşİN

Feth olındı şimdi yazdum iki tārīḡ-i meṯn
Pādişāhum müjde kim oldı ‘ Arīşi ehl-i dīn
Kesdi a‘ dānuñ emānın bu cihād-ı bihterīn

- 2 Āteşi üzre şaçup āteş ocaqlı gāziyān
Kāfire haşnı caḡīm ender caḡīm itdi hemān
Ḥalk ider her ān iki tārīḡümü vrd-i zebān
Ḥaḡ olup yāver-i ‘ Arīşi aldı sultān-ı cihān
Cān-ı a‘ dā yandı yezdān eyledi dūzaḡ rehīn
- 3 Zīr ü bālāda meger söylendi ‘ adl ü dād-ı şāh
Kim inüb ardūsına itdi serviş imdād-ı şāh
Çok añılsun iki tārīḡümde kıldum pādişāh
Eyleye Allāh sa‘ id aldı ‘ Arīşi pādişāh
İtdi küffarı helāk erbāb-ı dīn oldı emīn
- 5 Gönderüb cenge o şadr-ı kāmili Sultān Selīm
Ḥaḡ bu kim kırdı ‘ adū-yı bātılı Sultān Selīm
Şu iki tārīḡin oldı māyili Sultān Selīm
Nez‘ idüp aldı ‘ Arīşi ḡaşılı Sultān Selīm
Oldı düşmen mündefi‘ merdān idüp sa‘ y-i behīn
- 6 Mekr-i düşmeden ola dā’im şeh-i devrān Selīm
Eylemiş ḡalbi gibi ismin daḡı Yezdān Selīm
Zikr olındı iki tārīḡümde feth-i Ḥān Selīm
Ceng ile alduḡ ‘ Arīşī ḡükm idüp Sultān Selīm
Maḡv için a‘ dāsın merdān-ı dīn itdi yemīn
- 7 Mısrı istilāya rāzı olmayup rūḡ-ı kelīm
Oldı efrenc-i le’im efgende-i renc-i elīm
İtdi mülhem iki tārīḡe beni rabb-i ‘ Ālīm
Cebr ile aldı ‘ Arīşi evvelā Sultān Selīm
Ḥahr-ı a‘ dāsiçün aşaf eyledi re’y-i rezīn
- 8 Şiddet-i nār u ḡādan kim olurdu āhen āb
Ḥūn-ı düşmen tīre olmaz mı ne deñlü olsa nāb
Birbirine iki tārīḡüm olur nā’ib menāb
Cehd idüp aldı ‘ Arīşī Şeh Selīm Cem-i cenāb
Dem dem-ā-dem aḡdı a‘ dādan türābı kıldı ṡīn
- 9 Ḥudsiyān itdi vüdūr aldı ‘ Arīşī Şeh Selīm
Eyledi ḡaḡḡa vürūd aldı ‘ Arīşī Şeh Selīm
Baḡ iki tārīḡe zü daldı ‘ Arīşī Şeh Selīm
Geldi imdād u dūd aldı ‘ Arīşī Şeh Selīm
Leşker-i efrenci dā’im ḡāk ide endūh-ı kīn
- [311] 10 Ḥal‘ ada çekdi ḡapandıkda ‘ adū ḡaḡḡ u ḡalā
Ḥabbe yoḡ ammā mevcūd idi envā‘ -ı belā
İkisi de tārīḡ-i tāmım var ise mişl-i şalā
Kıldı ‘ azm erbāb-ı dīn aldı ‘ Arīşī evvelā

Ƙırdı cumhūrı sipāh-ı Şeh Selīm mübīn

- 11 Zelzele virdi zeyne tūb idüp ƙal‘ a-küşād
Başına yıƙdı frengüñ cān odın rabbü’l-‘ ibād
Güş idüp yazdum iki tārīḥ bī-naqş u ziyād
Aldı ḥamd olsun ‘ Arīşüñ ƙal‘ asın ehl-i cihād
Münhezimdür ceyš-i mel‘ ün ƙaçdı gelmez ba‘ d-ez-īn
- 12 Ḥurşı bā‘ işdür kim irdi düşmen ṭamā‘ ‘ Arīş
Ya‘ nī seyf-i ġāziyān açdı o bed evzā‘ ‘ Arīş
Şu iki tārīḥi itdürdi baña peydā ‘ Arīş
Oldı mel‘ ün nā pedīd alındı bī-pervā ‘ Arīş
Dökdı ƙan ceyš-i ‘ adūdan şāh-ı ‘ ālem aldı kīn
- 13 Eyledi Allāh kerem aldı ‘ Arīşi ehl-i dīn
Ƙandedür levḥ ey ƙalem aldı ‘ Arīşi ehl-i dīn
İki tārīḥ it raƙam aldı ‘ Arīşi ehl-i dīn
Hem frengi bozdı hem aldı ‘ Arīşi ehl-i dīn
Şed be luṭf-ı Ḥaƙ şeh-i ‘ ālem mü’eyyed incinīn
- 13 ‘ Asker-i şāhınuñ alayı varup serhengle
Yer idince ƙaçdı a‘ dā hısna ‘ öşrlengle
Ḥalk oƙur her dem iki tārīḥümi āhenkle
‘ Azm idüp ceng āverān aldı ‘ Arīşī cengle
Pādişāh-ı Cem-cenāb alsun serīrinde mekīn
- 14 Baḥş-i evşāfında ıtrā itsün ehl-i ictihād
Nām-dārān muġāzī ƙoydı ‘ ālemde bir ād
İki tārīḥüm begendi āşıf-ı Yūsuf nihād
Ƙal‘ ayı aldı ‘ Arīşe girdi aşḥāb-ı cihād
Pādişāhuñ gördi cendin ƙaçdı küffār-ı mehīn
- 15 Her dem efrencüñ ƙılıç başın iki şaƙƙ eyleyüp
Sūy-ı baḥre aƙıdurırdı ƙānın ırmaƙ eyleyüp
Baƙ iki tārīḥe şükr-i nuşret-i ḥaƙƙ eyleyüp
Ehl-i seyf aldı ‘ Arīşī ḥaƙ muvaffaƙ eyleyüp
Ƙāfiri ƙahr eyledi sultān-ı Cem-cāh āferīn
- 16 Böyle ḥūn bālā gerekdir dest-i merdānda ƙılıç
Düşmenüñ ‘ arƙı kesilmez olmasa ƙande ƙılıç
Medḥ olunsun iki tārīḥümle her anda ƙılıç
Mü’minīn aldı ‘ Arīşī şaldı meydānda ƙılıç
Düşmeni ƙıldı her āsān ceng ile şāḥib-mekīn
- 17 Ehl-i seyf urduƙça her-dem düşmen-i dūna ƙılıç
Reng alup ƙandan olurdu başƙa bir ġüne ƙılıç
İki tārīḥümden añla girdigin ḥūna ƙılıç
Mü’minīn aldı ‘ Arīşī çaldı mel‘ ūna ƙılıç
Oldı seyf-i şadr-ı ‘ ālī bādī-i fetḥ-i mübīn

- 18 Münhezimdür cünd-i ‘ adūyı tünd hūyān-ı sefer
Oldı pāmāl-i ğazāt rāh-ı pūyān-ı sefer
Şu iki tārīhi söyler nükte gūyān-ı sefer
Ceng idüp aldı ‘ Arīşi ceng-i cūyān-ı sefer
Eyledi a‘ dāyı lerzān dāver-i mesned nişīn
- 19 Ğāziyān şalduqça her dem sīne-i küffāra şiş
Merkānın da‘ vet eylerdi çemende keşiş
Ben de ‘ ömrümde iki tārīhle gördüm bir iş
Çıkmadı meydāna hārbi topla alındı ‘ Arīş
Bozdi kīn aldı ‘ adūdan dāver-i dāniş qarīn
- 20 Dehriyān rüsvā-yı ‘ ālem oldı alındı ‘ Arīş
Fātihi ser-dār-ı ekrem oldı alındı ‘ Arīş
İki tārīhim müsellemler oldı alındı ‘ Arīş
Mesken-i hārbi cehennem oldı alındı ‘ Arīş
Kāfiri kıldı müdemmir hāmle-i şadr-ı güzīn
- 21 Baḥş idüp keyfiyyet-i fetḥ u zaferden merdümān
Kimi dirdi şübhe yokdur kimi eylerdi gümān
İki tārīhümle itdi şöyle taḥkīk ü beyān
Müjde ehl-i seyf alup ḥaşn-ı ‘ Arīşi dökdi kân
‘ Azm ile Mısrı da şāhib-i mühr ider zīr nigīn
- 22 ‘ Asker-i ser-dār-ı ekrem oldı rehyāb-ı zafer
Başına kopdı kıyāmet kāfirūn eyne’l-mefer
Şu iki tārīhdür ḥātır nişān her nefer
Ehl-i dīn aldı ‘ Arīşi eyleyüp meyl-i sefer
Çırdı küffarı sipāh āşif-ı dād āferīn
- 23 Tenknā-yı kal‘ ada düşmen semūm-ı şayfile
Derleyüp kân nāle eylerdi şadā-yı ḥayfile
İki tārīhe şavuşdum cūş-ı ceş-i keyfile
Sa‘ y idüp şāhib nigīn aldı ‘ Arīşi seyfile
Diş biler bī-dīn için İslāmiyān seyfinde sīn
- 24 Dal kılıçlıkla ḥişāra daldı erbāb-ı silāh
Ceş-i maḥşūr-ı caḥīme şaldı erbāb-ı silāh
[313] Düşmenān ḥaşna kapanmışdı kapusın berkidüp
Dūd barut içre görmezlerdi birbirin yedüp
Dir serveri iki tārīhindür şāha gidüp
- 25 Cünd-i İslām aldı kāfirden ‘ Arīşī cehd idüp
Mısrā nīl āsā revān oldı cuyūş-ı ehl-i din
Her iki mısrā‘ daki āḥād u ‘ işrāt u me’āt
Kendi cinsiyle müsāvāt üzre bulmuşdur şebāt
Naql-i yek digerle it bu āleti kısma iltifāt
- 26 Heşt olur her beyt-i yektāda tevāriḥ-i ğazāt
Kıl ḥisāb evvelki iki üzre ey ehl-i yakīn

Bu iki tārīḫe ḫayrān ḫaldı erbāb-ı silāḫ
 Ḥükm-i āşıfla ‘Arşī aldı erbāb-ı silāḫ
 İşidüp külbānuñ İslāmı ‘adū itdī enīn

- 27 Başı mührin nāmeye aḫkāmla şāḫib-nigīn
 Da‘ vet itdi şükri iḫdāmla şāḫib-nigīn
 İki tārīḫüm alur ikrāmıla şāḫib-nigīn
 Ƙıldı ḫükm aldı ‘Arşī nāmıla şāḫib-nigīn
 Mü’minīne bāb-ı Mışrı açdı fettāḫ-ı mu‘īn
- 28 Ƙal‘ anuñ Ƙırdı Ƙapusın gele kim tutmaz kinād
 Der ki cennet şehādet semtine oldı küşād
 İki tārīḫümde oldı işte mefhüm-ı cihād
 Toplayup aldı ‘Arīşī şadr-ı şāḫib ‘adl ü dād
 Cengle rūḫ-ı şehīdān buldı vaşl-ı ḫūr-ı ‘ayn
- 29 Ğāziyāndur ceng-i evvel açdı derbend-i ‘asīr
 ‘Anḫarīb itsün Ḥudā Mışruñ daḫi fetḫin yesīr
 Şu iki tārīḫüm oldı dilpesend ü dilpeşīr
 Eyledi ḫamle ‘Arīşüñ ḫaşnını aldı vezīr
 Bildi düşmen ‘acziñi geldi yere sürdi cebīn
- 30 Ḥışn-ı mezbūrı ki vardı ibtidā aldı vezīr
 Cümlesinden ehl-i İslāmuñ du‘ā aldı vezīr
 Şu iki tārīḫüme virdi bahā aldı vezīr
 Ḥaḫḫa ḫamd olsun ‘Arīşī ola aldı vezīr
 Ƙahr-ı ḫaḫ irdi Françe oldı bā cümle ḫazīn
- 31 Tīḫi kim ceşş-i ‘adūnuñ başına çaldı cünūd
 Kesdi ser tā pā Frenke velvele şaldı cünūd
 Şu iki tārīḫüme ḫayrān olup ḫaldı cünūd
 Ƙıldı ḫükm-i āşif ‘Arşī bu sene aldı cünūd
 Def‘-i cumḫūr itmege oldı melā’ik menzilin
- 32 Düşmenānuñ bīm-i cān mānende-i berdü’l-‘acüz
 Dutar derdi tenlerin müşted iken tāb-temüz
 Añlayım vardur iki tārīḫ tā mehde rümüz
 Seyf-i süfle ‘Arşī aldı a‘dādan henüz
 Ḥaşnı aldı ehl-i İslām oldı ḫaḫdan müsta‘īn
- 33 Ḥaşmı yaḫdı şu‘le-i şimşīr ile germī-i şayf
 Hem Ḥudānuñ hem Ƙuluñ gördükçe ḫaşmın dirdi ḫayf
 İki tārīḫ eyledüm inşā ḫulū itdükde keyf
 Seyfle Ƙıldı ḫücüm aldı ‘Arşī ehl-i seyf
 Ƙāfirüñ def‘ it vücūdın yā mücībü’s-sā’ilīn
- [314] 34 Ƙal‘ aya girdi çeküb seyf hemān aşḫāb-ı dīn
 Ehl-i küfre açdı zaḫm-ı ḫun çegān aşḫāb-ı dīn
 Şu iki tarihüm itsün ḫırz-ı cān aşḫāb-ı dīn
 Ḥışnını aldı ‘Arīşüñ dökdi ḫān aşḫāb-ı dīn

- Kıldı topuñ na^ç rasıyla gūş-ı ^ç ālem çın çın
 35 Kaşd idince ehl-i Īmāndan cuyūş-ı bī-girān
 Oldı küfrüñde Mışır tıldı caḥīme digerān
 İki tārīḥümle tebşīr eyleyim nāsı her ān
 Müjde bād aldı ^ç Arīşi seyfle ceng āverān
^ç Azm-i ceng itdükçe ḥālā geçdi pīşini pesīn
 36 Her tüfenk endāz kim a^ç dāsı dā'im urıla
 Urdı atdığı yere ceng eyleyüp cumhūr ile
 İki tārīḥ itdüm inşā inşirāḥ-ı sūr ile
 Kıldı ^ç azm ehl-i cihād aldı ^ç Arīşi zor ile
 Lā yu^ç ad qurşun yedi ḥarbī ki oldı dāneçīn
 37 Top şadāsı kıldı sersem şanki a^ç dā yutdı sem
 Ġāziyān vardı kılıçla ḥūn-feşānlık itdi hem
 İki tārīḥ itdüm inşā kim degüldür pīş ü kem
 Kıldı ceng İslāmiyān aldı ^ç Arīşī aqdı dem
 Muşt-ı kelle eyledi bī-dīni mānend-i ^ç acīn
 38 Fırka-i dehrüñe hīç itmezdi istişḥāb-ı dīn
 Ḳatline Īmānsuzuñ itdi hücūm erbāb-ı dīn
 Şu iki tārīḥi Īcāb eyledi ādāb-ı dīn
 Kıldı kaşd aldı ^ç Arīşī toplayup aşḥāb-ı dīn
 Olmasun cumhūr-ı a^ç dā hergiz āsāyiş güzīn
 39 Müslimīn efrence tūr-ı yeknesakla kaşd idüp
 Kırdı ceyš-i nuşret-i rabbi'l-felaḳla kaşd idüp
 Ezber itdüm bu iki tārīḥi naḳle kaşd idüp
 Ehl-i dīn aldı ^ç Arīşī luṭf-ı ḥaḳla kaşd idüp
 Ḳaçdı ḥarbler alındı cürmle ḥaşn-ı ḥaşīn
 40 Rāh-ı nīrin ki sülūk itmekle serheng-i freng
 Ḳaldı mīriye getürmişdi biraz tūb u tūfeng
 Geldi ḳāşıd iki tārīḥ itdi inşā bī-direng
 Mışra topdan açdı yol aldı ^ç Arīşī ehl-i ceng
 Maḥv olup a^ç dā-yı dīn ḳılmaz mı terk ān u dīn
 41 Şükr Allāh şemnānı topciyān maḥşūr idüp
 Aldılar ḥaşnı elinden nā-bekārı devr idüp
 Baḳ iki tārīḥ yazdum ^ç āleme meşḥūr idüp
 Aldı ḥamd olsun ^ç Arīşī ehl-i Īmān zor idüp
 Bozdı merān hücūm olmışdı dinsüzdür kemīn
 [315]
 42 Nāmūdārān bunda küffārı kırup alduḳça nām
 Ḥāb-ı rāḥat oldı ḥaşma em dünyāda ḥarām
 Kesreti ḳillet bulup yazdum iki tārīḥ-i tām
 Ehl-i dīn aldı ^ç Arīşī sa^ç d ide Rabbü'l-enām
 Oldı ^ç asker şād-ı kām cūd-ı Rabbü'l-^ç ālemīn

- 43 Kaşd-ı cān düşmen-i menfūr idüp aşhāb-ı dīn
 Kuvvet-i İslāmla maḫhūr idüp aşhāb-ı dīn
 Şu iki tārīḫi yazdum sūr idüp aşhāb-ı dīn
 Çekdi seyf aldı ‘ Arīşī zor idüp aşhāb-ı din
 Bozdı meydān-ı şecā‘ atde ‘ adū-yı mü ’minīn
- 44 Ümmü dünyāya ayak başdıḫda a‘ dā renkle
 Yardılar başın o evlād-ı zünānuñ sengle
 Söyledür bir beyt iki tārīḫ-i rengārenkle
 Eyledi Allāh kerem alduḫ ‘ Arīşī cengle
 Māder-i kāfir kederle ḫıldı ilḫā-yı cenīn
- 45 Ceş-i düşmeden kırıldı yerü bir nā ḫalmayub
 Gıtmedi Mışra ḫavādiş şaḫn-ı yektā ḫalmayub
 İki tārīḫ itdüm inşā şimdi ḡavḡā ḫalmayub
 Müjde kim ḫışn-ı ‘ Arīş alındı a‘ dā ḫalmayub
 Ḳavm-i mel‘ ūnı ḫabül itmez bu mülk-i nāzenīn
- 46 Pīşḡāh-ı ḫal‘ ada açıldı erbāb-ı cihād
 Girdi ḫırdı düşmen maḫşūrı aşhāb-ı cihād
 Şu iki tārīḫi itdüm zuyūr-ı bāb-ı cihād
 Virdi cān a‘ dā Arīşī aldı erbāb-ı cihād
 Hem binā-yı kuvvet ehl-i cihād oldı metīn
- 47 Bir güreledi ḫopdı düşmen ḫışnı itmişken penāh
 Şandı ra‘ d u berḫ şaytı ḫıldı eflāke nigāh
 İki tārīḫümde āfāḫ itdi kesb-i intibāh
 Müjde a‘ dādan ‘ Arīşīñ ḫal‘ asın aldı sipāh
 Şaldı saḫf-ı ās-māna ḫüb-ı şāhīler ḫanīn
- 48 Ḳabza-i tīḡa idüp şimşīr-i bāzān va‘ z-ı yed
 Farḫ-ı reşkinden felekde dirdi merīḫü’l-ḫased
 Her dü tārīḫüm olur ḫat‘ -ı nizā‘ için sened
 Ehl-i seyf aldı ‘ Arīşī irdi Allāhdan meded
 Ḳubbe-i ‘ arşa ḫılıç aşdı cünūd-ı müslimīn
- 49 Ḳal‘ a dīvārın ḡuzāt itdükçe vīrān ḫüb ile
 Aldılar ḫışn-ı ‘ Arīşī ehl-i İmān ḫüb ile
 Şaytı her tārīḫüñ olmaḫda yeksān ḫüb ile
 Aldılar ḫışn-ı ‘ Arīşī ehl-i İmān ḫüb ile
 Ḳahr-i ma‘ būd ile tārīḫ oldı maḫal kāfirīn
- 50 Ḳavfla dönüştü reng-i rüy-ı a‘ dā süsüne
 Erliḡi düşmekle bilmezdi kenāru būsene
 İki tārīḫ istemez mi bu zaferle şūsuna
 Oldı Bārīden meden alduḫ ‘ Arīşī bu sene
 Māh ehlü’l-kibr mecrūḫa vü künnā fā’izīn
- 51 Ḳorḫusından düşmene cāy-girīz oldı ḫalā
 Ḳande ḫaldı bundan evvelki tecebbür yellā

- İki tārīḥüm ider küffārı derde mübtelā
 Ƙıldı ƙaşd İslāmiyān aldı ‘ Arīṣī evvelā
 İñledi ceyš-i ‘ adū miqdārını ‘ ilme’lyakāñ
- 52 Ehl-i küfrān ehl-i nār u ehl-i ĩmān ehl-i seyf
 Ʀüb-ı a‘ dānuñ şadāsın kesdi el-ān ehl-i seyf
 Zü’lfikār oldı dü tārīḥ aldı meydān ehl-i seyf
 Ehl-i ‘ advāna ‘ Arīṣī ƙıldı zindān ehl-i seyf
 Hevl-i cān itdi ‘ adūnuñ meskenin zīr-i zemīn
- 53 Geldi meydān-ı cihāda rub‘ -ı meskūndan sipāh
 Ʀaşm-ı dil-ḥūnı siyeh rūz itdi şebḥūndan sipāh
 Ʀoşlanur böyle iki tārīḥ-i mevzūndan sipāh
 Ʀalmanı a‘ dā ‘ Arīṣī aldı mel‘ūndan sipāh
 Seg idi nāmerd idi merd oldı efrenc-i la‘ ĩn
- 54 Ceyš-i Ser-dār-ı delīr iƙdām idince yeknesaƙ
 Cism-i menḥūs-ı ‘ adūda ƙalmanı cāndan ramāƙ
 Düñle ƙıldum iki tārīḥümde zıkr-i mā sebāƙ
 ‘ Avn-i rabbānī ile aldı ‘ Arīṣī ehl-i ḥāƙ
 Ƙāfiri maḥv eyledi ḥāƙƙa du‘ ā-yı müttakāñ
- 55 Ʀavr-ı efrenc dağlabāz eyledi ĩcāb-ı seyf
 Ƙıbƙızıl ƙılsun dem-ā-dem ƙalbinı tīzāb-ı seyf
 İki tārīḥimde vaşƒ itdi ƙalem erbāb-ı seyf
 Aldı bī pervā ‘ Arīṣī ceng idüp aşḥāb-ı seyf
 Oldı lertzān ehl-i ĩmāndan cūnūd-ı müşrikāñ
- 56 Tīğ-i erbāb-ı ğazādan cānına yetdükde rīş
 Gitdi kāfir cāygāh itdi caḥīmi bitdi iş
 Yek dü tārīḥ eyledüm iḥşā ki ne kimdür ne pīş
 Aƙdı dem alındı ḥarbī-i fedāyīden ‘ Arīş
 Her şehīdi eyledi ḥāƙ sākin-i ‘ adden berīn
- [317] 57 Düşmenān ḥışna ƙapanmışdı ƙapusın berkidüp
 Dūd-ı bārūt içre görmezlerdi birbirin yedüp
 Dir Sürūrī iki tārīḥin der-i şāha gidüp
 Cūnd-i İslām aldı kāfirden ‘ Arīşi cehd idüp
 Mışra Nīl āsā revān oldı cüyüş-ı ehl-i dīn
- 58 Her iki mışra‘ daki āḥād u ‘ aşerāt ü mi’et
 Kendi cinsiyle müsāvāt üzre bulmuşdur şebāt
 Naƙl-i yek-dīgerile bu altı ƙısma iltifāt
 Heşt olur her beyt-i yek-tāda tevārīḥ-i ğuzāt
 Ƙıl ḥisāb evvelki iki üzre ey ehl-i yakāñ

72 **Velehū**

mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn mefā' īlūn

- 1 Mu' ī-i hücre-i miḥnet belā-keş ṭālib-i vuşlat
Ki oldur cezbe baḥşin ma' ḥezinden okuyan mollā
- 2 Kanā' atle ' imāret eyleyüp virāne-i ḳalbin
Nevāl vaşli-çün anda yiyüb ğamlar duyan mollā
- 3 Bilürdi ' ilm amma uymayup nefse
Şabūr olmağla İblīs-i la' inü' r-rāyān mollā
- 4 Taşavvur eyledükçe gamze-i cānānı zihninde
Dem-ā-dem güzellik ḥasretle bağrın doğrayan mollā
- 5 Muḳaddem olmuş iken imtiḥānda lāyık-ı tadrīs
Velāyette fezā-yı ' aşkına ğāh uğrayan mollā
- 6 Varup yaşlanmayarak eski taşın diyü her şeb
Sebāḳ-dāşı naşihat itse başı ağrıyan mollā
- 7 Kaçan yahu diyüp baḳtıkça satr-ı şaff-ı ḥübāna
Zāmīr-i ma' rifetmendine merci' arayan mollā
- 8 Baḳarken derse dil-dāruñ ḥayāli yāda geldükçe
Sirişk-i çeşm-i terle naḳş-ı ebrāḳı yuyan mollā
- 9 Suṭūruñ surḥunı gördükçe virdi kendi kendiye
Ĝam-ı la' liyle yāruñ ağlayup ḳana boyan mollā
- 10 Kitābın şattı hep şaḥafveş bazār-ı sevdāda
Cünün-ı ' aşkla bilmez idi sūd u ziyān mollā
- 11 Şu nuṭḳun nişā-i teslīme yazdum kim benüm dirdi
Ḥurūf u noḳṭadan remiz ḥatt ü ḥālī ṭuyan mollā
- 12 Çerağ-ı ders-i ' aşkı her gice şubḥa çıkarmışdı
Dimekle ḥ'āce-i feyz ana gafletden uyan mollā
- 13 Şalup eczā-yı cismin nār-ı āha nāmdar olmuş
Dimişdi bir yalın yüzlü civān-ı ' aşḳumla yan mollā
- 14 Ne ḥāletdür ki kağıda görüp taşvīr-i ḥübānı
Ṭökerdi bu nice sūzişle mişāl-i sa' diyān mollā
- 15 Sitānbula gelüp şevḳ-i hūnerle taşradan oldu
Yanıḳ pervāne-i şem' i cemāl-i şehriyān mollā

- 16 Çeküb imāra üzere seyf-i hiddet eyledi taḥṣīl
Cihād-ı ekber itmekle şevāb-ı gāziyān mollā
- [318] 17 Tekāpū itdi vāfir ḥāmeāsā şaafḥā-i ğamda
Girüp şimdengerü laḥd-i ḳubūra geldi yan mollā
- 18 Sürüb meydāna yekrān kerāmet idi talebe
‘İnān-tāb bekādur mezheb-i ‘aşḳa uyan mollā
- 19 Tecerrütlere ḥubb-ı mecāzī tayy idüp geçti
Degüldi fāris-i esb ü süvār-ı mādīyān mollā
- 20 Ḥalāşa meyl ğilmān cihāndan itdi istiğfār
Ola ḳaşr-ı cinānda hem-nişīn ḥūrīyān mollā
- 21 **Sürürī** pür-me‘ānidür mücerret şu iki tārīḥ
Ki söylerti dem-i fevtinde eşvānın şoyan molla
- 22 Miyān-ı ebr-i raḥmet eylese sūz-ı dilin itfā
Maḥabbet nārına ilḥaḳ yanup maḥv oldu yan mollā [1211]
- 73 **Velehū**
- mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün*
- 1 Dirīğā itdi muzlim ebr-i mātem ‘ālem-i ‘aşḳı
Müşa‘şa‘ berk-i nūr-efşan iken maḥv oldu yan mollā
- 2 Cihānı görmez olduğ nāĝihan gözden tölündükda
Zavallı güb gibi raḥşān iken maḥv oldu yan mollā
- 3 Raḳīb-i dīve şandıḳça hābisi itmedi ihraḳ
Şihab-ı çerḫla seyyan iken maḥv oldu yan mollā
- 4 Cefā taşı ile kaĝıd fenerveş leyle-i ğamda
Melāmet dide-i tıflan iken maḥv oldu yan mollā
- 5 Tokunsa na‘l-i esb-i dil-berān taşa şerārāsā
Hemān berceste-i meyān iken maḥv oldu yan molla
- 6 Vücutı tüde-i hakisterāsā bād-ı āhından
Perīşān gerde-i sıbyān iken maḥv oldu yan mollā
- 7 Çerāĝ-ı ḥüsn-i hūbāna urup pervāneveş kendüñ
Havālisnde ser-gerdān iken maḥv oldu yan mollā
- 8 Ḳoyup anber gibi miskini devrān mücmer-i hicre
Be-ḫor meclis hūbān iken maḥv oldu yan mollā

- 9 Sipendāsā hararetle iderdi tırmayup feryāt
Esīr-i āteş-i hicrān iken maḥv oldu yan mollā
- 10 Dönerdi şu‘ le-i cevvaleye dest-i felāketde
Gice ser-geşte-i devrān iken maḥv oldu yan mollā
- 11 Tıtmuşken ten lertzānı ḥasretle nedür bu şevķ
Yine şu‘ le gibi raķşān iken maḥv oldu yan mollā
- 12 Lehīb-i sūzişin söndürmedi eşk-i ḥurūşānı
Fürüzān-ı şemveş giryān iken maḥv oldu yan mollā
- 13 Düşüp ḳandilveş tāk-ı emelde şuffe-i ‘aşķa
Ziyā-baḥşende-i eyvān iken maḥv oldu yan mollā
- 14 Ḳarıştırdı felek hāke kim oldu şeb-çerāğāsā
Fürüg-ı feyzle tābān iken maḥv oldu yan mollā
- 15 Leylī-i belāda indürüb kerem-i şeb-i efrūzı
Gehi peydā gehi pinhān iken maḥv oldu yan mollā
- [319] 16 Ḳıyās it şiddet-i nār-ı firāk yāri kim anda
Semenderler gibi galtān iken maḥv oldu yan mollā
- 17 İdüp İḳad-ı kānun ḥod-ve-ḥod manende ḳaḳnus
Sürüd-ı dertle nālān iken maḥv oldu yan mollā
- 18 Tūrāb ü bād ü āba unşur-ı nār olup ğalib
Marīz-i ihtirāk cān iken maḥv oldu yan mollā
- 19 Zer-i ḥālīş gibi rūḥ ayrılıb eczā-yı cisminden
Rehīn-i büte-i ahzān iken maḥv oldu yan mollā
- 20 ‘Azāb düzāha düş olmayup Cennetde yan gelsün
Karīn-i tevbe-i isyān iken maḥv oldu yan mollā
- 21 **Sürürī** táb-ı hicrānıyla hep incitdi ‘uşşāķı
Ki mihr ü raĝm-ı cānān iken maḥv oldu yan mollā
- 22 Ḥarāret-i ḳalbi isti‘ ābd ider fikr itese tārīḥin
Serāpā ‘aşķla sūzān iken maḥv oldu yan mollā [1211]
- 74 **Fāzıl**
fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
- 1 Bülbül-i sādāt ola ‘adn içre rūḥuñ seyyidā [1234]

- 75 **Nazîf**
fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün
- 1 Biñ iki yüz elli birde gitdi firdevse ' azîz [1251]
76 **Ṭalib**
fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün
- 1 Vālide Sulṭān sebīlinden gül-āb-ı kevşer iç [1192]
- 77 **Kālāyî Refi'**
mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün
- 1 Ebübekre refîk olsun ' ömrüñ göçdi ' uqbāya [1217]
- 78 **Pertev**
mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün
- 1 Re'îs-i ehl-i cennet oldı vaşşāf-ı cihān Vāşif [1223]
- 79 **Şābit**
mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün
- 1 Zeliḥā-yı cihāndan çekdi dāmen Yūsuf-ı Nābî [1124]
- 80 **Velehū**
mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün
- 1 Yine bir āl-i Hāşim sünbūli ḳopdı bu gülzāruñ [1204]
- 81 **Li-Cenāb-ı Ṭalib**
mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün
- 1 Ḥarāret virdi nār fevt-i cāna söyledüm tārīḥ
Na' imüñ ola gülzārına bülbül nā-şad İbrāḥim [1233]
- 82 **Li-Cenāb-ı Ğalib**
mef' ulü fâ' ilātü mefâ' ilü fâ' ilün
- 1 Tārīḥ-i rihletini mevālīd oḳur ' ayān
Ḳāl eyledi Gümüş Dede naḳd-i ḥayātını [1195]

83 Li-Cenāb-1 Pertev

mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilün

- 1 Dervīş Mustafā-yı revānī-fürüş kim
Rūh-ı revānı şād ola ehl-i vefā imiş
- 2 'Aşr-ı muharreminde biñ iki yüz altunuñ
Tevhīd içinde göçdi naşıl cān-fidā imiş
- 3 Gerçi o müsta'idd idi 'aşk ile yanmağa
Merşiyeh-ñān-ı tekyede āteş-nevā imiş
- [320] 4 Bir kerre yā Hüseyñ diyü şayha eyleyüp
Cān virmek ise ancak olur bī-riyā imiş
- 5 Defn oldı gitdi gözlerinüñ kanı dūñmedi
El-ħağ muħıbb-i āl-i Resūl-i Ĥudā imiş
- 6 Ben pertev öyle bir kırı da' vāyı dūñlemem
'Aşık demek de işte o zāta sezā imiş [1206]

84 Li-Cenāb-1 Nazīf

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Ey felek ey çerħ-i azlem ey sipihri-tīre-rüy
Senden artık intikām alsun Cenāb-ı Kibriyā
- 2 İşte Bektāş Ağa-zāde Aħmed Ağanuñ daħı
Dest-i ber-bāduñla itdūñ kaşr-ı 'ömrini fenā
- 3 Şabrın ihsān eylesün Mevlā hemān bākīlere
Kārbānu besdür olmaz mevte tedbir-i devā
- 4 Rūhuna Allāh için ya hevā okı bir Fātiha
Saña da ħalk ideler bir gün ola ħayır du'ā
- 5 Didiler mu'cmele tārīħin Nazīfā ehl-i ħāl
Kıldı mi' rāc gicesi Aħmed Ağa 'azm-i beķā [1215]

85 Li-Cenāb-1 Nābī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

- 1 Burunsuz Mevlevī ol merd-i meydān-ı melāmet kim
Vücūdından nice erbāb-ı ħālet intifā' itdi
- 2 Melāmet bezmine burnı alınmış şem' idi güyā
Dem-i fevti karīb olduķda efzūn iltimā' itdi

- 3 Vefâtından muḳaddem kendü nuḳḳ-ı bî-nizâmından
Ḥadîş-i intikâlin çok kimesne istimâ' itdi
- 4 Faḳîr âmâde idüm rûzenüñ rûz-ı nuḳustında
Ki bu vaz' ı o meczûb-ı ilâhî ihtirâ' itdi
- 5 Laṭîfeyle faḳîr inkâr idüp aşlın su'âl itdüm
Aña perde olur bir söz diyüp ḳaṭ' -ı nizâ' itdi
- 6 Zihî bî-ḳayd dervîş-i ḥired-sûz-ı mücerred kim
Nidâ-yı er-cem' gûş eyleyüp rûhı semâ' itdi
- 7 Didi bir mu'teḳid fevtinden âgâh olıcaḳ târîḥ
Burunsuz bulmadı büy-ı vefâ bezme vedâ' itdi [1083]

86 **Li-Ḥazret-i 'İzzet ve 'İzzî Sürürî**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

- 1 Şadr-ı a'zam eyledi ser-ḥadd-i dünyâdan sefer
Herc ü merc oldu yine gitdi nizâm u intizâm
- 2 'İzzet ü 'İzzî Sürürî söyledük târîḥini
Muşafâ Paşa şehîd eyledi 'adnî maḳâm [1223]

87 **Li Cenâb-ı 'İzzet**

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

- 1 Sürürî-i müverriḥ kim uyurken bulmasa târîḥ
Ġamından bir daḥi varmazdı aşlâ 'âlem ḥ'âba
- 2 Te'essüf eyleyüp üstâdına 'İzzet didi târîḥ
Serverinüñ vefâtı mücib-i ḥüzn oldu aḥbâba [1222]

[321]

88 **Velehü**

mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

- 1 Sa'îd Ağa ḥayâlî-i hünerver idi cân atdı
Baḳınca şüret-i ḥayretfezâ-yı bezm-i firdevse
- 2 Cihānuñ zull-i zâyil oldığın fehm eyleyüp âḥir
Değişdi zevḳ-i dünyâyı şafâ-yı bezm-i firdevse
- 3 Behiştî seyr idenler söyledi mu'cemle târîḥin
Ḥayâlî perde ḳurdı tâ verâ-yı bezm-i firdevse [1231]

89 **Velehū**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Müslimān olmışdı gūyā bir ṭabīb
Olmadan İslām aña bir ay naşīb
- 2 Ḥabl-i iğvā-yı şeyāṭīne çeküb
Kendüñi aşmak kıurarmışçün şalīb
- 3 Rişte-i fikri olunca tār u mār
Bulmamış ' aqlınca bir uygunca ip
- 4 Fenn-i cerrāḥīde çok üstād imiş
Mişli meşhūd olmadı vaqt-i qarīb
- 5 Kıydı kendi neşretiyle kendüñe
Çak idüp ḥabl-i verīdin bī-şekīb
- 6 Şükr kim kendüñde itdi tecrübe
Ḥastegānı şakladı Rabb-i Mücīb
- 7 Küfr ü İslāma yarar ādem degül
Baña kıalsa oldu re 'yinde muşīb
- 8 'Azm idüp dāru's-şifā-yı berzaḥa
Bir ḥikāye oldu emr-i ' acīb
- 9 Ḥāme-i tārīḥüm oldu ğarķ-ı ḥūn
Neşteriyle kendiye kıydı ṭabīb [1241]

90 **Li-Cenāb-ı Fāzıl**

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

- 1 Nūr ola raḥmetle ḳabriñ ey şeref-baḥş-ı zamān
Tā ezel ' öşr-i muḥarremdür belā-yı şakān
- 2 Rüz-ı mātemde bu şüretle şehādet ' aşķ ola
Böyle lāzımdur begüm işte muḥibb-i ḥānedān
- 3 Zāhirā at üzre bir kāfir sebep-i pāmāline
Bāṭinā ' aşķ şehīd-i Kerbelāya atdı cān
- 4 İşte ' ömrüm böyle rūḥ-ı pāke lāzım Fātiḥa
Çünki işbāt-ı vücūd itmiş bu bir rūḥ-ı revān
- 5 **Fāzılā** hep çıķdı isikbāle on iki imām
At kıopardı bu muḥarremde cināna ümmehān [1221]

91 **Velehū**

fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilūn

- 1 Mirqadūñ nūr ola ey tāze gül-i ḥandānum
Rūḥūña şeb-nem ide raḥmetini yezdānum
- 2 Āh odur dāne o ser-māye-i ‘ömr-i eslāf
Aşlı pākize o ‘iffetlü Ḥadīce Ḥānım
- 3 ‘Ömer Ağa kıızı hem zevce-i İsmā‘ il Beg
Ḥānedān u zer emīr-i mu‘allā şānım
- [322] 4 Nāzenīn ‘ömr-i irişdi sene tārīḥine āh
Didi nāsa sizi şimdengirü yā hū cānum
- 5 Bu mezār üzre mürūr eyleyen ehl-i inşāf
Ġāfil olma oḳı bir Fātīḥayı sulṭānum
- 6 **Fāzılā** evvel elfāzla yaz tārīḥin
Vāşıl oldı ḥarem-i ḥaḳḳa Ḥadīce Ḥānım [1223]

92 **Velehū**

fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilūn

- 1 ‘Āḳıbet ağlar felekden bunda her kim güldi āh
Bu gülistānda ne gül koydı ne gönçe yoldı āh
- 2 İşte ez cümle bugün semt-i ābā Eyyūbda
Çıḳdı feryād-ı cihān ‘ayyūḳa şordum n’oldı āh
- 3 Didiler rüz-nāmçe ‘Abdullāh Efendi el-meded
Bir gül-i nā-yāb idi aḳlaḳ-ı zātı şoldı āh
- 4 Şaşırup var el-amān eyvāh vā-veylā didüm
Çeşm-i evlādı gibi ḥūn ile dīdem ṭoldı āh
- 5 Böyle zāta ağlama ‘ömrüm oḳı bir Fātīḥa
Ḳurb-ı ḥaḳda menzilin çünkim o ‘ārif buldı āh
- 6 Şıdḳla Allāha bir **Fāzıl** didüm tārīḥini
Defter-i eyyāmdan rüznāmçeci ḥaḳ oldı āh [1205]

93 **Velehū**

fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilūn

- 1 Āh ol Ṭayyār Paşa āh o Maḥmūdu’l-ḥışāl
Bir daḫi devrān getürmez böyle şāḫib-i hūş gibi

2 Nā-gehān başdı ‘ adūlar cāma ḥ̄āb içre anı
Mürğ-i cānı ḥaḳḳa pervāz eyledi medhūş gibi

3 Ğadrile ḳaṭ‘ oldı bu re’s-i ‘ azīz eşrefi
Ḳondı bir tāc-ı şehādet başına serpūş gibi

4 Āh bu dūnyā devleti zıll-i ḥayāl evhāmıdır
‘ Ārife bu ‘ ālem-i fānīdür ‘ ömrüm düş gibi

5 Baḥr-i raḥmet cūş idince ḥaḳ ḡarīḳ-i nūr ide
Çağlayup ḥūn-ı şehīdān itdügi bir cūş gibi

6 Kārbā nevbetdür ey iḥvān oḳunsun fātiḥa
Cümle ‘ ālem mest olur bu cām ile mīnūs gibi

7 Birleyüp mevlāsını **Fāzıl** didüm tāriḥini
Aşlına cān atdı āh Ṭayyār Paşa ḳuş gibi

[1223]

94 Velehū

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün

1 Bāğ-ı iḳbālīñ güzīde ḡonçe-i şāhānesi
Āh ol pākize gevherkān ḥüsñüñ dānesi

2 Tāze gū bir ṭūṭī-i ḥoş lehce nev-ḡüftār iken
Ey felek lāyık mı böyle ṭaşdan olsun lānesi

3 Ḥayf ol mest-i ḥayāta ḳayduñ ey sākī-i çerḡ
Cām-kān ḳanımdan ṭolmuş ecel peymānesi

4 Ey zemīn ḥoş ṭut nevāziş ile ey rūḥu’l-emīn
Kim bu gevher pāre bir şāh-ı cihān cānānesi

[323]

5 Çünki yā Rab ṭoymadı ḳaşr-ı cihānuñ zevḳine
Mirḳad-i pāki ola bāğ-ı cinān kāşanesi

6 Ḥaḳ rızāsıçün oḳu bir kerre ‘ ömrüm fātiḥa
Kārbā nevbet degül mi olma ḥaḳ bīḡānesi

7 Ağlayup menḳūṭla **Fāzıl** didüm tāriḥini
Menzi-i ḥüsne dem-ā-dem ola cennet ḥānesi

[1220]

95 Velehū

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün

1 Āh o gül ḡonçe ciger pāresi rif‘ at ‘ Alī Beg
Ola yā Rab cinān içre ḡarīḳ-i raḥmet

- 2 Ğonçedur kim cedd-i a^ç lāsı Gül Aħmed Paşa
Ced be ced ğonçe-i ğül-berg-i nihāl-i devlet
- 3 Cedde-i ^ç āliyetü'ş-şānı da ħanım sultān
Heybete Allāh ile mevsūma tırāz-ı ^ç iřmet
- 4 Ya^ç nī ol mīr-i ğirānümāya henūz ğonçe iken
Oldı pejmürde tārāç-ı ħazān ħasret
- 5 Mā ħaşl zātı yirmi iki sālinde iken
İrci^ç Ī da^ç vetine kıldı cihāndan rıħlet
- 6 Çünki kām almadı bu fānī olan dünyādan
Vire ħaħ ravza-i ^ç uħbāda beħā-yı cennet
- 7 Didi bir fātiħa-i ħayr ile **Fāzıl** tārīħ
^ç Alī Beg ^ç azm-i cinān eyledi buldı rif^ç at [1211]

96 Velehū

fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilün

- 1 Revnaħ efzā-yı riyāset āh āh
Ol Muħammed Rāřid ol ^ç irfān her şet
- 2 ^ç Āleme bir mātem oldı rıħleti
Var mı çāre böyle imiş sernüvişt
- 3 Fevt olunca evsaş-ı māh-ı řıyām
Hem ħudūmi mevsim-i erd behiřt
- 4 Rūħına yāhū oħı bir Fātiħa
Nevbetin bulsa gerek her ħūb u zeřt
- 5 Fāl-i cennet olduħından **Fāzılā**
Söyledüm tārīħini rāřid be şet [1212]

97 Berber-nāme-i řābit

fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilün

- 1 Naħl ider çivrilide bir kāřif-i rāz
Bir civān pāre-i dil-dāde nevāz
- 2 Eli düz aħzı da düz berber idi
Eli aħzına uyar dil-ber idi
- 3 Ber-kemāl idi ğüzellik terlik
şan^ç atı olmişidi berberlik

- [324]
- 4 Şan' atı ol ne ki fitne hırāş
Tîġ-i merrihden itmişdi tırāş
- 5 Müşteri baқа eger sīnesine
Naқd-i cānı kıoya āyinesine
- 6 Aşmış ol mūy-ı miyān mergūb
Pīş-i nazzāreye bir āyine tūb
- 7 Gösterür ' āleme dōkdükçe şafā
Başқа bir ' ālem imiş zevķ-nümā
- 8 Görinür āyinesinde fi'l-hāl
Küre-i hey'et-i iklīm-i vişāl
- 9 Ğamzesi neşter idi hūn-efşān
Ne ki zālimi tîġ-i bürrān
- 10 Kendi şākird ü nigāhı üstād
Çeşm-i hunhāresi tās-ı fesād
- 11 Şeyh u şāb itdi tıraşına heves
Baş açık şīftesi oldu herkes
- 12 Berber iskemlesi kürsī oldu
Şeyh efendiyle ehibbā tōldi
- 13 İtdi dükkānına ol şūh-ı zarīf
Kırşehir vā' izi rīşinden līf
- 14 Saçlı şeyh oldu hevāya maġlūb
N'ola ġīsūların itse cārūb
- 15 Kādıya cum' a idi yevm-i tırāş
Eyledi hafta sekiz ' aşkıını fāş
- 16 Hafta ' örfī gibi ol bī-çāre
Yañılurdu ġünini hemvāre
- 17 Marāz-ı ' aşkla kān aldurdu
Hīç ne dil kıaldı ne cān aldurdu
- 18 Şan' atı faşd idi ol nīş-nihād
Niçe kān dōkmüşdi ol cellād
- 19 Butlānuñ çoġını süñdürdi
Kimi şīşe kimi dīş çekdüirdi
- 20 Bir yere gitse eger üstādı
Kullanur idi ' acāyib vādı

- 21 Ya' nî kalduğda başına buyruğ
 ' Āşık-ı zāra şallardı kıyruğ
- 22 ' İşve vü nāz ile gerden kırarak
 Nağd-i cānı çıkarurdu burarak
- 23 Şāne āsā toğunursa teline
 Şoñra virürdi şağalın eline
- 24 Nā tırāşuñ bi meftūnı idi
 Ser jülīdesi mecnūnı idi
- 25 Yürise bir yere ol serv-i revān
 Tağılurdu aña ol tasma kırān
- 26 Kara şabun gibi kāh u be kāh
 Ezilürdi o civāna her kāh
- 27 Peştemāli ucı gibi miskīn
 Sürinürdi toza toprağa hemīn
- 28 Cismini nāle ile itdi hilāl
 Kulağa koymadı hīç ol gül-i āl
- [325] 29 Geçdi būs-ı kenāra dilegi
 Eline girmedi sīmīn bilegi
- 30 İrmedi kākül-i müşkīne eli
 Kesdi miqrāzile tār emeli
- 31 Çıkmadı şāhnişīn-i kereme
 Düşdi na' līni gibi hāk-i gama
- 32 Gördi kim gānzesi şuyın viremez
 Sözüni usturaveş kesdiremez
- 33 Kūsreden geçme belki kāfir
 O havālīde dönerdi fıfır
- 34 Dām kaşd itdi o kebki çün zāğ
 Çekdi dükkān hayāl öñüne āğ
- 35 Ya' nî uğratmak için bir hāle
 Düşdi endīşe-i fikr ü āle
- 36 Vardı dükkāna melül u gāmnāk
 Şağl berber gibi çeşmi nemnāk
- 37 Dīdesi şīşe-i hüccām āsā
 Kān kapusıydı pelīdüñ güya

- 38 Didi ol āfete giryān giryān
Üstüne şihhat eyā rūh-ı revān
- 39 Pederim ki gelüp olurdu tırāş
Şimdi bālīn helāke qodı bāş
- 40 Hastadur āh işidür āh bilür
Hālını hāzreti Allāh bilür
- 41 Uğramış bir maraz cāngāha
Derdile qalmış işi Allāha
- 42 Qān oturmuş dil-i mecrūhında
Bir ramaq qaldı hemān rūhında
- 43 Cān virüp derdile cān almadadur
Didiler çāresi qān almadadur
- 44 Ne qadar zahmet ise gel fi'l-hāl
Neşter-i qamzeñ ile bir qān al
- 45 Küşte-i 'aşkuña dermān eyle
Qoc başuñçün anı qurbān eyle
- 46 Derd ile nāleleri cāndandur
Raḥm qıl merḥamet ĩmāndadur
- 47 Merḥamet qılmaz iseñ müşkil olur
Hasta-i 'aşkuñ ecelsüzce ölür
- 48 Yetiş ol hastaya ey rūh-ı revān
Ola şoñ demde refīqi ĩmān
- 49 Ser bālīnine gelseñ ey hūr
İndi dirlerdi şehīdā üstine nūr
- 50 Güş idüp bu sözi ol qonçe dehen
Merḥmet qopdı hemān qalbenden
- 51 Toldı şeb-nemle iki nergis-i ter
Qamze oldı şu verilmiş neşter
- [326] 52 Ya' nī āşüftesini itmege bend
Kākülin eyledi ḥasm-ı dāda kemend
- 53 Şıgayup qolını tīz ender tīz
Oldı her bir nigāhi bir sertīz
- 54 Qamzesi tīgini merrīḥ-i felek
Meh gibi 'arşa çıkardı öğerek

- 55 Öñüne düşdi o şahş-ı kulāb
Bu da alup besātın itdi şitāb
- 56 Şandı ağlatmış anı renc-i peder
Dilde bilmez ki yatur babalar
- 57 Der-i bī-māra varınca ol māh
Gūşına geldi derūndan bir āh
- 58 Dil-i ‘ aşık gibi cüst ü çālāk
Eyledi қаpu girībānını çāk
- 59 Bāb-ı ta‘ zīmde ol gönçe lebe
İltiyām ile döşendi ‘ atebe
- 60 Çıkdı қаşr üzre o mihr-i ümīd
Nitekim țārım çerھا hūrşīd
- 61 Gördi bir bezm-i şüreyyā tertīb
Hāle veş sofrā-i meclīs pür-zīb
- 63 Çeşm-i nergis kamaşur zīnetden
Ağzın açmışdı kadeh hayretten
- 64 Pāy-ı hīdmetde țurur çeng ü rebāb
Cāy-ı ‘ işretde döner senc-i kebāb
- 65 Ham yatur şīşe-i raşşında țurur
Ehl-i meclis oturur cām yürür
- 66 Bir kucaқ nāy yatur be her nevā
Şanki қullıқda döğülmişdi ‘ aşā
- 67 Halka-i meclis ‘ işret-i gird-āb
Ser nigūn küşte kadeh aña habāb
- 68 Almış ețrāfını hayl-i eșrār
Halka-i encemini halka-i mār
- 69 Engerek yüzli yılan dilli kilāb
Māruş-ı zehirlenürlerdi şerāb
- 70 Hasta yok āteş-i dilden bir dāğ
Oturānlar hepsi itden şāğ
- 71 Bir yatur yok ham-ı meyden ğayrı
İñlemez ortada neyden ğayrı
- 72 Gördi bu dā’ireyi çün o perī
Duydı dolāb idüğün döndi gerī

- 73 Kurtulup dā'ireden çün perkār
Cedvelāsā cezīken şandı kenār
- 74 Ardına düşdi biri zele mişāl
Halka-i bezme çevirdi fi'l-hāl
- 75 Āh idüp hürdeyi duydı cānān
Şanma kākül başına qopdı tūmān
- [327] 76 Anladı dā'ireden dolābı
Def gibi kızdı ruḡ-ı per tābı
- 77 O şürāḡī gibi ser-keş çelesi
Ele virdi boğazı şīşe gibi
- 78 Līka-i mecre hem çün ḡāme
İki ayāḡla tūtuldı dāma
- 79 Zīr ü bālāya baqup ol kūduñ
Neylesün yer pek idi gök yüksek
- 80 İdüp āḡirde elif qaddini lām
İñleyüp virdi ol eşḡāşa selām
- 81 Biñ ḡoş āmedle idüp istinās
İtdiler şadr-ı şafāya iclās
- 82 Yürüsün sāḡar-ı sīmīn ' arq
Aqdeñiz zevraqıdur qullanacaq
- 83 ' Arq u bādeye beñzer yoqdur
Aqsaray ile Qızılmuşluqdur
- 84 İtdi şeşḡāne qadeḡlerden nūş
Aldı altıyı ol āfet-i pür-cūş
- 85 Sāḡī-i muşḡaba ayāḡ doladı
Ya' nī ol tāze nihāli şuladı
- 86 Tḡoluya tḡtdılar erbāb-ı dālāl
Mest olup düşdi yere sāye mişāl
- 87 Döşenüb ' arşa-i ' işretde besāt
Eşḡiyā zümresine çıqdı semāt
- 88 Qırdı ' işretüñde bir nice pelīd
Çārmıḡ üstine bir ' abr-i sefīd
- 89 Eyledi bir iki pāyzen mānice
Şaldılar Aqpuñāra hem qanca

- 90 Felkesi şafha-i sîmînden aq
Şefe gül-berg-i seffîdi berrâk
- 91 Eyleyüp halka miyânın teslîm
Ya' nî bil virdi o bünyâd-ı ' aẓîm
- 92 Olıcaq kâmeti ham küşte kemer
Cisr idi cûy-ı murâd üzre meger
- 93 Geçdi bir bir üzerinden eşrâr
Şan Çatalköprüdür aldı küffâr
- 94 Çaldı ses çıkmadı eşhâş-ı le'îm
Tabl-ı ' işi velî der zîr-i kelîm

95 Her gelen urdı birer yol gele
Yedi yol ağızına döndi Zile

96 Açılup kâle-i ' iş-i cāvîd
Çıkdı külçeyile tefâriq-i ümîd

[1255]

98 **Dere-nâme-i Şābit Merhūm**

fe' ilātūn fe' ilātūn fe' ilūn

1 Zümre-i şîfteden bir naḥsend
Naql iderdi bir ' acāyib pā-bend

[328]

2 Dir ki olmuşdı Rodoscuḡda nihān
Fitne enbānı bir ' alāf-ı cihān

3 Çeñe rummāli haber ḡammālı
Lāf ser-māye-mişal dellālı

4 Çeñede ' ālî idi mertebesi
Ḥalk içinde laḡabı Söz ebesi

5 Şūḡ-tab' idi açık meşreb idi
Lā-übalı bir ışık mezheb idi

6 Meskeni idi Cehennem Deresi
Dūzaḡa nāzır idi penceresi

7 Çatal abdālda olup şāḡib-i post
Ya' nî hem muḡlim idi zen-dost

8 Götcı Bey Tekyesine nāzır idi
Her cehennemde yeri ḡāzır idi

- 9 Hānķah-ı hevesün pür-vecdi
Kūçek-i halka be-güş-ı necdi
- 10 Kāhve vü meykedenün kallāşı
Baba şeytān ocağı ferrāşı
- 11 Bir zamān olmış o segbān-pāye
Mațaracı Şarıca Paşaya
- 12 Sarı bayraqdan alınca itmek
Kızıla çekmiş idi hayli emek
- 13 Bir gün ol dūzāhi-i sifte-dil
Ol cehennem Deresinden gāfil
- 14 Gezerek gördi bir ālüfte-nigār
Gül-beden gonçe-dehen lāle-^ç izār
- 15 Sürh-i rüyı kızıl lāle gibi
Terlemişdi gül-i pür-jāle gibi
- 16 Özge şüh idi hicābı yoğidi
Turreden ğayri niķānı yoğidi
- 17 Cām-ı mey gibi güşāde-meşreb
Yüz göz açık gül ü nergis gibi hep
- 18 Gördi bu şüreti ol şifte-dil
Hüsnine oldu açıķdan mā'il
- 19 Ğamzesi cānına hancer tayadı
Çeşm-i hūn-rīzi açıķdan boyadı
- 20 Eşk-i gülfāmı aķup bī-tābun
Yine çıķdı kızılı kallābun
- 21 Meger ol fācire mekr-endīş
Ermeni bir zen imiş kāfir-kīş
- 22 Bir peri-ţal^ç at idi ^ç işve-nümā
Kāfirisiydi perinün ammā
- 23 Bir iki pīre-zen-i bīve ile
Geçdi biñ nāz ile yüz şive ile
- 24 Bu ise büt gibi kaldı hayran
Şüret-i Meryeme şanki ruhbān
- [329] 25 Göñline girdi o cinn-i ^ç anūd
Tutdı mānende-i hummā-yı cühūd

- 26 Sīnesin çāk idüp āh itdi kim
Açdı gūyā ki der-i deyri nesīm
- 27 urudı nāliş-i asretle pelīd
Şānki büt-āne-i tersāya adid
- 28 özge ınzır idi ruhbān olaca
Ermeni ‘īdina urbān olaca
- 29 Fikr-i zūlf ile şeb-i am peyvend
Uzadı şavm-ı nasārā mānend
- 30 Şub-dem nāle degūldi bir çan
Bām-ı kilsāda terdi an an
- 31 Gerdeni şevine yadı ol şūm
Ermeni deyriine kāfūrī mūm
- 32 Gāh rāhiblere isān adadı
Geh manastırlara urbān adadı
- 33 İtmedi albini ammā telyīn
Kāfiri özge binā idi metin
- 34 Ne adar eyledi tedbīr ile kār
Boşā ıdı netekim rāhibvār
- 35 İltiyām ol büte bī-āşıl idi
aş manastır gibi sengīn dil idi
- 36 Eşer-i sir-i fūsūn hep ‘āıl
Oldı çūn vaf-ı kilise bāıl
- 37 Rismān-ı iyelūn od her bār
Elde alurdı ucı çūn zūnnār
- 38 Gōnlūni idemedi ol şanemūn
Būti şındı o figār-ı elemūn
- 39 Çehre evgār idi şūret-i menūs
Dōndi taşvīr-i firenge ara pūs
- 40 Büt gibi girse kūnişte ayran
Hezl idüp tahta aardı ruhbān
- 41 Vuşlat ümmīdi ile her bāzār
Der-i deyr idi yeri şeyānvār
- 42 Cerr-i vaşl itmek iūn gāhi faīr
Der-i deyre dōşedi eski aşīr

- 43 Geçdi 'ömr ol çapuda birince sāl
Eksük olmadı mişāl-i mandāl
- 44 Deyrden olmayıcak feth'ül-bāb
Eyledi bir çapuya daği şitāb
- 45 Var idi bir sınarımeğr endiş
Köhne zındık teberrāyī-kīş
- [330] 46 Eskisi medrese-i telbīsün
Yeñisi maşhara-i iblisün
- 47 Bāzī-i fitnede er başı idi
Buç'a-i şerde kemer başı idi
- 48 Sille şākirdi idüp hānnaşı
Yeñi başlatmış idi vesvāsı
- 49 Uğrasa yanına şeytān-ı recīm
İsti'āzeyle geçerdı her gāh
- 50 Bed-kūniş müfsid ü şāhib tezvīr
Şöhreti H'āce Fesād-ı şerīr
- 51 İsmi gibi o mu'ammā-yı fesād
Her fesād içre çıkarmış idi ad
- 52 Bu imiş söz ebesi ustādı
Mürşid ü pīr-i reh-i irşādı
- 53 Var mı dāmānı taqbīl itdi
Ağladı hālını tafşil itdi
- 54 Renc-i fūrkatden olan derd-i derūn
Deşilüp aqđı mişāl-i ta'ūn
- 55 Āşikar oldı derūnındaki sır
Bütkede hırsızı oldı zāhir
- 56 Hāline vāqıf olınca üstād
Didi sende yoğ imiş isti' dād
- 57 Sen yine eski bir hār eski pālān
Çaçan adam olacağsın hayvān
- 58 Huyıdur kışrağun evvelde birez
Gürelıkden çabalar bindürmez
- 59 Fārisündür yine ammā taqşīr
Yoğsa dizgin mi gererdı o fākir

- 60 Yigidi ‘arşa-i meydān anlar
Fārisü’l-ḥayli küḥeylān anlar
- 61 Ba‘ z mişvārı bilinmiş yārān
Didiler ‘avretesüñ ata ḳolān
- 62 Nerre evren gibi āteşde ise
Esb-i cādū gibi ser-geşte ise
- 63 Pāy-ı reftārına bir dām ideyüm
Dir dimez saña anı rām ideyüm
- 64 Döndürüb ḳalbini bir nerm ilige
Saña münḳad ideyüm şöylesine
- 65 Germ idüp anı bu ḥ‘āb-ı ḥar-gūş
Vardı it uyḳusına oldu ḥamūş
- 66 Döşenüb ḥileye çün bu timār
Baḥr-ı efkāra ḫalardı her bār
- [331] 67 Boynına ehl-i fiten borc ḳomaz
Şu uyur ḥāşılı düşmen uyumaz
- 68 Gitdi bir gün büt-i ‘işve-perest
Bağ seyrine erile ser-best
- 69 Maḫarasını alup boḳcı Murād
Yimege içmege olmuş mu‘ tād
- 70 Müteheyyi olup ‘işret demine
Gitdiler Donlu Dere ‘ālemine
- 71 Çıḳarup ḫonın o gül-pirehen
Ḳaldı bir gömlek ile berg-i semen
- 72 Duyıcaḳ Ḥ‘āce Fesād ol ḥaberi
Ḥazır oldu o daḫi muḫtaşarı
- 73 Ḥile destārçesin tāzeledi
Cāme-i fitneye en enḏāzeledi
- 74 Şeyḫānet heybesin ihzār itdi
Düş-ı telbīsi sebük-bār itdi
- 75 Zeni şekline ḳoyup söz ebesin
Bağladı ḳarnına bir yağ debesin
- 76 Gebe ‘avret gibi ol merd-i pelīd
Şişirüp ḳarnını itdi taḳlīd

- 77 Koyup ol şüretebu maşarayı
Giydi bunlar daği Donlı Dereyi
- 78 Bāğ taqrībin idüp dām-ı merām
Ya‘ nī pā-bende dolaşurdu müdām
- 79 Āteş-endāz-ı serā-perde-i h̄āb
Ya‘ nī ol fācire-i hāne-i harāb
- 80 Gūşe-i bağda ‘ayş ü demde
Tāze ter gömlek ile ‘ālemde
- 81 ‘Ālem eylerken eriyle tenhā
Geçdi ol ğul-ı beyābān-ı belā
- 82 Uydurup pīre-zen-i bed-hoyī
Koncolos yapılı bir cādüyı
- 83 Olup ābisten-i bār-ı nireng
Apışup qalmış idi bir ferseng
- 84 Şikemi kūb gibi bir müstesķī
Meşķ-i saķķaya müşābih zikkī
- 85 Olmuş işkenbe-i āmāsıde
Müntefih-i lāşe-i germā-dīde
- 86 Mezbele tezkiresidür gūyā
Tutacaķ kollarıdur dest ile pā
- 87 Seyr idüp bunları şehverle nigār
Didiler vaz‘ ı qarīb olmaķ var
- [332] 88 Qarnı burnında ne zaħmetde yürür
Gösteriş erteye qalmaz toğurur
- 89 Eger erkek çıkarsa evlād
Yine mi çıkarur H̄āce Fesād
- 90 İki sa‘ at kadar itdükde mürür
Baqdılar h̄āce Fesād itdi zuhur
- 91 Çehre-evgār ü melül ü ğamnak
Şeyh-i kazib gibi gözler nemnāk
- 92 Bir telāş ile gelür girye-meāb
Gözi dönmiş çü haħab-ı gird-āb
- 93 Çeşme-āsā aķıdup eşk-i melāl
Didi kim başuma geldi ğal

- 94 Ehlinüñ hâli diger-gün oldı
Derd-i zehden cigeri hün oldı
- 95 Vaz^ç -ı haml itdi taqazâ gebedür
Kimse yoq lâzım olansa ebedür
- 96 Taşralıkdur ne mu^ç in ne zahir
Şehre varmağsa bu dem emr-i ^ç asîr
- 97 ^ç Aqluma geldi ki ehliñ biledür
Ebelük kârına hem kâbiledür
- 98 Luţf idüp âteşüm itfâ eyle
Konşuluk resmini icrâ eyle
- 99 Söyle hâtonuna varsun bâri
Görsün ol bikes ü bî-gam-ğ^hârı
- 100 Eline halk sebeblidür dir
Böyle ahvâle huşusâ bire bir
- 101 Câm-ı sâķī gibi belki ayağı
Hastaya şihhât ola basbayağı
- 102 Varduğile açıla bâb-ı murâd
Toğa hürşîd-i cihân-tâb-ı murâd
- 103 Ermeni aldanup ol dollâba
Düşdi gerdel gibi gird-âba
- 104 Geçdi bālū^ç a-i mekre pâyı
Oldı kârîz-i belâ rüsvâyı
- 105 Özge bir renge boyandı diyemez
Kimseye ağız açup söyliyemez
- 106 Çıkarup ^ç avretün ol gül-i zemîm
Boyladı kâr-ı ceh-i nirengi
- 107 Gitdi ol buhtî-i ^ç işve-i eşerüñ
Kaldı bu Boğcı ile dilleşerek
- 108 Varıcağ gördi felâket-zede zen
Hâh nâ-hâh felek başka düzen
- 109 İtdi imrâr-ı nazarla te^ç kîd
Hiç ne vâlîde gördi ne velîd
- [333] 110 Lîk bir fitne toğurmuş gerdün
Göricek dâmeni oldı pür-hün

- 111 Yine bir dīv oturur tünd ü 'nūd
Dizi üstinde bir āteşli 'amūd
- 112 Ursa kız kulesine girz-i girān
Ola hātūn ili gibi viran
- 113 Seni merdāne gibi şöhre-i şehir
Hācī yatmaz gibi u' cūbe-i dehr
- 114 Depesinde gözi bir bed kışşa
Afacan yapılı fitne kışşa
- 115 Raḥm-ı māderde çü şeş māha cenīn
Zīr-i dāmende kımıldar mı hemīn
- 116 Turfe āfetdi mehibü'l-manzar
Mārveş her nefes alduçça şişer
- 117 Mar-ı māhī gibi bir 'ucbe-nümā
Zehr aқardı deheninden gūyā
- 118 Gördi ol ejderi-i pūr-ābileyi
Tıtdı oğlan burusu kābileyi
- 119 Gūşe-i çeşm ile itdükçe nigāh
Heybetinden toğururdu her gāh
- 120 Kalkup ol ehremen-i efsūn-sāz
Sihr ile itdi yuқardan pervāz
- 121 Partalın aşmağa bār-ı kehnūñ
Çivisin kaқdı cidār-ı kehnūñ
- 122 İdüp āmed-şūd-ı rāh-ı 'ısyān
Yine mūm yaқdı evinde şeytān
- 123 Düşdiler ol küşteni-i bedkāra
Bir çatal içre şoқulmuş māra
- 124 Kār-hāne kurup ib cānbāzı
Maқaş üstinde iderdi bāzı
- 125 Başdı feryādı zen-i şiven-zā
Sūrda zaḥma yemiş ṭabl-āsā
- 126 Erine dir ki be gel erkek imiş
Dişi şāndumdı çepel erkek imiş
- 127 O mufaşşal ḥar-ı bātıl fiṭnat
Kec-ḥired ermeni-i seg-ḥaşlet

- 128 Eyeleyüp fehm-i süḥande taqşır
Sınarı bâtılu eyler tebşır
- 129 Didi müjde uşacık erkek imiş
Ser-güzerin vâlidesi gerçek imiş
- 130 Güni toğdı işidüp H`âce Fesād
Oldı târiki-i ğamdan āzād
- 131 Didi bir yol göreyüm aḥvālī
Yenemem çünki dil-i meyyālī
- 134 Zevḳ-yāb oldı dil āvārem
Bir oğul virdi yine gehvārem
- [334] 135 Gitdi sür`atle nigār ardınca
Kleb mānendi şikār ardınca
- 146 Vāricak ol daḥi oldı der-kār
İş çatallandı çü pāy-ı pergār
- 147 İkimüz oğlan toğurur mer`e-mişāl
Bir iken müşkil iki oldo fi`il-ḥāl
- 148 Koşılup çifte iki gāv-ı dü-pā
Şeytānet toḥmın iderler ilkā
- 149 İki müfsid ki şehirden sürececek
Çifte kurşunla urup öldürecek
- 150 Meci işler gibi bi bākāne
`Avrete işlediler merdāne
- 151 Zen ise nāle vü feryād iderek
Be Murād gel iki oldı erkek
- 152 Mutafaḥḥın olamaz yine erkek
İ`tiḳad eyler ikidür kūdek
- 153 Kendi kendiyle idüp güft ü şenīd
Dir ki besbelli idi ḥāl-i velīd
- 154 Ben ferāsetle didüm ardında
İkidür anasınuñ ḳarnında
- 155 İtmedüm fehm ü firāsetde ḳuşūr
Geldi çıkdı didigün gibi umūr
- 156 Kişide `aql ile idrāk ister
Çeşme-i mihr gibi pāk ister

- 157 Gidi ne gördi ne idrak itdi
Ustalar ' avreti sikdi gitdi
- 158 Ol zamāndan duyulup menķābesi
Kaldı ol şahşsa laķab Söz Ebesi
- 99 **Tārīh-i Mecmu'a Li-Cenāb-ı Naķşī Dede**

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

- 1 Şā' irānun cem' idüp aşarını bi'l-imtiķān
Yapdı bir mecmūa' -ı ra' nā **Nazīf-i** hoş-nüvīs
- 2 Birbirine naķl ile ehād ü işārāt ü māt
Heşt tārīh oldu Naķşī işte bu beyt-i selīs
- 3 Ne nefīs oldu **Nazīf Ahmed Begüñ** mecmū' ası
Oldı nev mecmū' ası Ahmed **Nazīf** pek nefīs [1255]

[335] Kadd temme ṭab'ı hāzihi'l-mecmu'ati'l-fā'ika. El-meşhūnete bi-nefā'isi dūrerü'l-eş'āru'r-rā'ika. Bi-Dāri't-Ṭıbā'ati'l-Bāhire. El-kā'inete bi-Būlāķ Mıṣru'l-maḥrūsete'l-Kāhire. Melḥūzate bī-naẓar nāẓırıha'r-rācī faẓle rabbehu'l-vāhib. Ḥāzret-i Ḥüseyn Efendi el-mūlaķķab bi-rātib. Ve kadd aġnenī fī-taṣḥīḥihi'l-faķīr ilā-āle'i'llāhi'l-'aliyyü'l-ķavī. Muṣtafā Bin Muḥammed El-Moravī. 'Alā-zimmeti faḥrū'l-ekārim ve'l-emāsil. Ḥāzret-i Muḥammed Efendi El-Edirnevī el-ma'rūf bi-kāmil. Re'īsü'ş-şahḥāfīn ve'l-'arżi ḥālcıyye bi-Mıṣru'l-maḥrūse. Veķāha'llāhu meķā'idü'z-zamān ve būsehū. Ḥamse 'aşerete leylete ḥalte mine'l-muḥarremi'l-ḥarām müfetteḥa senete aḥadī ve sittīn ve mi'eteyn ba'de'l-elf. Min-hicreti men kāne kemā yerā mine'l-imām yerā mine'l-ḥalef. Şallallāhu ve sellem 'aleyhi ve 'alā ālihī. Ve aşḥābihi'l-mükemmilīn bi-kemālihi. Mā estehlet ehlete ve izdehet. Ve ilā-ġāyete temāmihā intehet.

[336] 100 **Tārīh-i ḥurūf-ı li-Münşī-i Sā'ī**

fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ülün

- 1 Amān virdi sām-ı ecel li'llāhi'l-ḥamd
Şeb-i ye'simüz ḥayr ile buldı pāyān
- 2 Temennā-yı bā-rūzeden fāriġ oldum
Ki oldu bugün ḥāşılum ṭab'a şāyān
- 3 Tecellī idüp himmet-i perr-i dāver
Refīķ oldu ol himmete va'd-i iḥsān
- 4 Sekiz yıl bahā şormadum nūr-ı çeşme
Vefā ḥarfine eyledüm 'ömrü sūhān

- 5 Zāfer buldı ol naqş-ı Ercenge hāmem
Ki pür-jeng idi levḥ-i Bihzād-ı imkân
- 6 Kühen kışşadur nesh ile ṭab' u temsîl
Degül ṭab' da nesh ü ta' lîk yeksân
- 7 Dü-kısm eyledüm mu' cem-i bist ü heşti
Beher kısmına bağladum heft bünyân
- 8 Se-‘ öşr übbehat oldı sî-şaddan efzûn
Zevâc itdiler aġlebi çâr-nisvân
- 9 Gelüp cümesi bir yere oldı bir baḥr
Ki yek-kaṭre qaldı o deryâda ‘ ummân
- 10 Sekiz noġta farz eyledüm çâr ḥaṭdan
Qılup lâ-cerem çâr-ı digerle hem-rân
- 11 Delil ittiḥâz itdüm ol heşt vaz' ı
Revâ görmedüm nışf-ı mû cebr ü nisyân
- 12 Kavânîn-i ḥaṭca bu uşlûb-ı tâze
Uşûl üzre düşdi bilâ-keşr ü noġsân
- 13 Sûy-ı maqşada oldı çün sikke sâlik
Qalan ḥurdeler bence işlekdür âsân
- 14 Bu mecmû' a âyîne-i imtiḥândur
Bulur zîb-i taşlîḥ bâ-aşl-ı mîzân
- 15 Olur münselik nazm-ı âsâr-ı ḥayra
Pesend itse ger dâver-i şâhib-iḥsân
- 16 Ḥudâ eylesin ‘ ömr ü iqbâlin efzûn
Hem olsun umûrında maqḫbûl-ı sultân
- 17 Bu manzûmeden Sâ' İyâ gûş-ı râye
Arardum nişân yollu bir dürr-i ġaltân
- 18 Meger ḥâne-i cest-i mazmûn şikârum
Âb-ı Baḥr-i Esvedde eylerdi cevlân
- 19 Bugün çıkdı şastumda bir ḥoşca târîḥ
Çalup eyledi hafta başında pinhân
- 20 Alup zevk için âḥir-i mâha atdum
Bu sâl oldı ta' lîkümüz ṭab' a şâyân

[1255]

SONUÇ

Mecmûalar, edebiyat araştırmacısına sağladığı imkanlar bakımından oldukça önemli eserlerdir. Mecmûalarda daha önce gün yüzüne çıkmamış şiirler, divanlardaki şiirlerin farklı şekilleri, bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiye tiplerine ve aynı zamanda şairlerin hayatlarıyla ilgili bilgilere tesadüf edebiliriz.

Bu çalışmada 19. yüzyılda yaşadığı bilinen Mîr Nazîf ve Müntehabât'ı incelenerek, Klasik Türk Edebiyatı tarihindeki yeri tespit edilmeye çalışılmıştır. Şairin hayatı ve çalışmamıza konu olan eseri hakkında detaylı bilgiler verildikten sonra, eserde yer alan şiirlerin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Metin transkripsiyon edilirken ulaşılan divanlarla mukayese edilmiş ve farklılıklar dipnotlarda gösterilmiştir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Ali. “Belîğ Dîvânı, Metin - İndeks”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1994.
- Akkaya, Hüseyin. “Nevres-i Kadîm and his Turkish Dîvân (Nevres-i Kadîm ve Türkçe Dîvânı), Part 1: Textual Analysis, Harvard. Part 2: Critical Edition and Index”, Harvard, 1996.
- _____. *Târihçe-i Nevres*, İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2004.
- Akkuş, Metin. *Nef’i Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2018.
- Alkan, Serhan. “Şeyh Zekâyî’nin Hayatı, Edebî Kişiliği, Dîvânı (İnceleme - Tenkitli Metin)”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 1993.
- Altunal, İbrahim. “Hâletî-i Gülşenî Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânının Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 1988.
- Arı, Ahmed. *Mevlevilikte Bir Hanedanlık Kurucusu Sâkîb Dede ve Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2011.
- Arslan, Mehmet. *Bursalı İffet Dîvânı*, İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2005.
- Aslan, Mustafa. “Haşmet: Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânının Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1995.
- Ayan, Elif. “Sürûrî ve Hezliyyâtı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2002.
- Aypay, A. İrfan. *Lâle Devri Şairi İzzet Ali Paşa Hayatı-Eserleri-Edebî Kişiliği Dîvân: Tenkitli Metin, Nigâr-nâme: Tenkitli Metin*, İstanbul: 1998.
- Ayverdi, İlhan. *Kubbealtı Lugati*, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul. (<http://lugatim.com/>)
- Azaklı, İmran. “Zübeyde Fitnat Hanım’ın Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1998.
- Batğı, Özlem. *Numân Mâhir Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2017.
- Batur, Atilla. “Sürûrî Dîvânı Hayatı, Sanatı, Eserleri Dîvânının Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya, 2002.
- Bektaş, Ekrem. *Muvakkit-zâde Muhammed Pertev Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2017.

- Bilkan, Ali Fuat. *Nâbî Dîvânı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2011.
- _____. *Nâbî Hayatı Sanatı Eserleri*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1999.
- Çağlıışlek, Aynur. “Yahya Nazîm Dîvânı II: Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1991.
- Çavuşoğlu, Mehmed. *Hayâlî Bey ve Dîvânından Örnekler*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1987.
- Çelik, Recep. “Fehîm-i Sâni (Süleyman Fehîm) ve Dîvânı: İnceleme-Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir, 2012.
- Çıpan, Mustafa. *Fasîh Dîvânı İnceleme Tenkitli Metin*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 2003.
- Demir, Tarkan. “Edirneli Fâiz Dîvânı İnceleme-Metin-Dizin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006.
- Demirbağ, Ömer. “Koca Râgıb Paşa ve Dîvân-ı Râgıb”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van, 1999.
- Demirel, Gamze. “18. Yüzyıl Şairlerinden Belîğ Mehmed Emîn Dîvânı: İnceleme-Tenkitli Metin- Tahlil”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Elazığ, 2005.
- Dereli, Üzeyir. “Belîğ Mehmed Emîn, Hayatı, Edebî Kişiliği ve Türkçe Eserlerinin Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta, 1996.
- Dikmen, Hamit. “Seyyid Vehbî ve Dîvânının Karşılaştırmalı Metni”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1991.
- Felek, Özgen. “Antakyalı Münif Dîvânı Tahlili”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ, 2000.
- Genç, İlhan. *Hoca Neş’et, Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divânının Tenkitli Metni*, İzmir: Kanyılmaz Matbaası, 1998.
- Gök, Taner. “Kethudâ-zâde Ârif Dîvânı İnceleme-Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep, 2010.
- Gölpınarlı, Abdülbaki. *Fuzûlî Dîvânı*, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2000.
- _____. *Nedîm Divanı*, İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2005.

- Güftâ, Hüseyin. *Erzurumlu Şair Hâzık*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 2001.
- Gümüüş, Nevin. “Yahya Nazîm Dîvânı I: İnceleme-Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1992.
- Gürel, Rahşan. *Enderunlu Vâsîf Dîvânı*, İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2007.
- Horata, Osman. *Esrâr Dede, Hayatı, Eserleri, Şiir Dünyası ve Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1998.
- Yorulmaz, Hüseyin. *Koca Râgıb Paşa*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1998.
- İpekten, Halûk. *Fuzûlî-Hayatı, Sanatı, Eserleri*, Akçağ Yayınları, Ankara: 1999.
- _____. *Şeyh Gâlib Hayatı, Sanatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Bazı Şiirlerinin Açıklamaları*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1996.
- _____. *Bâkî Hayatı Sanatı Eserleri*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2010.
- _____. *Nâ`ilî Hayatı, Sanatı ve Eserleri*, Ankara: Akçağ Yayınları: 1999.
- _____. *Nef`î Hayatı Sanatı Eserleri*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1996.
- İsmâil b. Muhammed el-Aclûnî. *Keşfü`l-Hafâ`*, (nşr. Ahmed el-Kalâş), Beyrut: 1985.
- Kahramanoğlu, Kemal. “Arpaemînî-zâde Sâmî Efendi: Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 1995.
- Kalkışım, Muhsin. *Şeyh Gâlib Dîvânı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2013.
- Kanar, Mehmet. *Farsça-Türkçe Sözlük*, İstanbul: Say Yayınları, 2013.
- _____. *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, İstanbul: Say Yayınları, 2008.
- Şemseddin Sami. *Kâmus-ı Türkî*, İstanbul: Çağrı Yayınları, 2010.
- Karabuçak, Kemâl. “Sürûrî-i Müverrih’in Manzum Tarihleri (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin s.51-150)”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya, 2007.
- Karaca, Mustafa. “Sürûrî ve Sürûrî Mecmuası”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta, 1996.
- Karacan, Turgut. “Bosnalı Alâaddin Sâbit: Dîvân”, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, 1991.
- _____. “Bosnalı Sâbit’in Berber-nâmesi”, Çevren Dergisi 1990, Sayı: 76, s. 37-44.
- _____. *Sâbit, Dere-nâme ya da Hâce Fesâd ve Söz Ebesi*, Sivas: Dilek Basımevi,

1990.

Karakoyun, Engin. “Zâ’ik Dîvânı (Metin, 1b-65a)”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2007.

Karaköse, Saadet. *Nev’î-zâde Atâyî Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2017.

Kayhan Ertürk, Şaziye. “Yahya Nazîm Dîvânı V: İnceleme-Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1996.

Kılıç, Muharrem. “Münif Antâkî Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri, Dîvânının Tenkitli Metni ve İncelemesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 1995.

Komisyon. *Türkçe Sözlük*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2011.

Köseoğlu, Sinan. “Zekâyî Dîvânı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1997.

Kurban, Ahmet. “Yahya Nazîm Dîvânı IV: İnceleme-Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1992.

Kutlar Oğuz, Fatma Sabiha. “Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmi Dîvânı”, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2017.

_____. “XVIII. Yüzyıldan Bir Şair: İzzet Ali Paşa, Metin ve İnceleme”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1988.

Kutluk, İbrahim. *Nâ’îl-i Kadîm Hayatı ve Eserleri*, İstanbul: Osman Yalçın Matbaası, 1962.

Küçük, Sabahattin. *Antakyalı Münif Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1999.

_____. *Bâkî Dîvânı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara: ?

Macit, Muhsin. *Nedîm Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2017.

Mermer, Ahmet. *Mezâkî: Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 1991.

Oğraş, Rıza. “Hoca Neş’et Dîvânı: İnceleme-Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1991.

Okatan, Halil İbrahim. “Kaf-zâde Fâ’îzî Hayatı Eserleri Sanatı - Tenkitli Dîvân Metni”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler

- Enstitüsü, İzmir, 1995.
- Okçu, Naci. *Şeyh Gâlib Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1993.
- Özdemir, Mehmet. “Neccâr-zâde Rızâ Dîvânının Edisyon Kritiği”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon, 1999.
- Özgen Felek, “Fehîm-i Kadîm Dîvânının Tahlili”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ, 2007.
- Özuygun, Ali Rıza. *Hasan Sezâyî Dîvânı*, İstanbul: Buhara Yayınları, 2005.
- Parlatır, İsmail. *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ankara: Yargı Yayınevi, 2006.
- Şahin, Ali. “Abdülbâki Ârif Efendi Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2002.
- Şahin, Ebubekir Sıddık. “Keçeci-zâde İzzet Mollâ’nın Dîvânları: Bahâr-ı Efkâr ve Hazân-ı Âsâr”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2005.
- Şen, Fatma Meliha. “Beylikçi İzzet Bey Dîvânı (İnceleme-Metin)”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1995.
- Şimsek, Mehmet. “Yahya Nazîm Dîvânı III: İnceleme-Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2007.
- Tarlan, Ali Nihad. *Fuzûlî Dîvânı Şerhi*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2013.
- Tarlan, Ali Nihad. *Hayâlî Dîvânı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1992.
- Toparlı, Recep. *Dîvân-ı Halim Girây*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1992.
- Tozlu, Musa. “Ebûbekir Sâmi Paşa Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, 2005.
- Ulucan, Mehmet. “Muvakkit-zâde Mehmed Pertev-Hayatı, Edebî Kişiliği Eserleri, Dîvânının Tekitli Metni ve Tahlili”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ, 2005.
- Uslu, Ahmet. “Sürûrî-i Müverrih’in Manzum Tarihleri (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin s.151-250)”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya, 2007.

- Uslu, Şenay. “Sürûrî-i Müverrih’in Manzum Tarihleri (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin s.1-50)”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya, 2008.
- Uzun, Adnan. *Kırımlı Bir Şair Ebubekir Rif’at Efendi Hayatı, Dîvânı*, Saarbrücken: Türkiye Alim Kitapları, 2015.
- Ülger, Sibel. “Nâbî Hayrâbâd”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van, 1996.
- Üzgör, Tahir. *Fehîm-i Kadîm Hayatı, Sanatı, Dîvânı ve Metnin Bugünkü Türkçesi*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 1991.
- Yanartaş, Yusuf. “Enderunlu Fâzıl Dîvânı ve İndeksi”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1997.
- Yenikale, Ahmet. *Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2017.
- Yılmaz, Müslim Cahid. “Sabrî-i Şâkir Dîvânı”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya, 2010.
- Yüce, Süleyman. “Atâyî (Nevâlî-zâde) Dîvânı”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2010.